

Författningar för borgenärsarbetet 2013

ISBN 978-91-86525-78-1
SKV 406 utgåva 15

Edita i Västerås 2013

Förord

En översyn har gjorts av de författningssamlingar som Skatteverket sammanställer. Målsättningen har varit att renodla dessa och att ta fram en ny författningssamling för Skatteverkets borgenärsarbete.

Denna nya upplaga av SKV 406 innehåller därför de författningar som är relevanta för Skatteverkets borgenärsarbete. Författningarna återges i deras lydelse den 1 januari 2013.

Författningar om socialavgifter m.m. som fanns i den tidigare upplagan av SKV 406 finns numera i SKV 301.

Solna i mars 2013

Inga-Lill Askersjö

Innehåll

Förord	3
---------------------	----------

Allmänt

Lag om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter (SFS 2007:324).....	9
Förordning om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter (SFS 2007:789).....	11
Lag om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter (SFS 1985:146).....	14
Förordning om hantering av statliga fordringar (SFS 1993:1138)	17
Utdrag ur Rättegångsbalken (SFS 1942:740)	21
18 kap. Om rättegångskostnad	21
35 kap. Om bevisning i allmänhet.....	24
36 kap. Om vittne	27
37 kap. Om förhör med part och med målsägande som inte för talan	34
38 kap. Om skriftligt bevis	35
39 kap. Om syn	36
40 kap. Om sakkunnig	37
41 kap. Om bevisning till framtida säkerhet	40
42 kap. Om stämning och förberedelse och om avgörande av mål utan huvudförhandling.....	40
43 kap. Om huvudförhandling	48
44 kap. Om parts utemål m.m.	51
Lag om domstolsärenden (SFS 1996:242)	55
Lag om kallelse på okända borgenärer (SFS 1981:131).....	65
Lag om redovisningsmedel (SFS 1944:181)	67

Förmånsrätt

Förmånsrättslag (SFS 1970:979)	68
---	-----------

Företagsrekonstruktion

Lag om företagsrekonstruktion (SFS 1996:764).....	77
Förordning om företagsrekonstruktion (SFS 1996:783)	92

Skuldsanering

Skuldsaneringslag (SFS 2006:548)	96
Skuldsaneringsförordning (SFS 1994:347)	103

6 Innehåll

Konkurs

Konkurslag (SFS 1987:672).....	105
1 kap. Inledande bestämmelser	105
2 kap. Konkursansökan och konkursbeslut m.m.	105
3 kap. Verkningar av konkurs	111
4 kap. Återvinning till konkursbo.....	114
5 kap. Fordringar i konkurs	119
6 kap. Gälldenärens skyldigheter m.m.	123
7 kap. Förvaltning och tillsyn.....	127
8 kap. Försäljning av egendom.....	135
9 kap. Bevaknings- och anmärkningsförfarandet	138
10 kap. Avskrivning av konkurs.....	143
11 kap. Utdelning.....	143
12 kap. Ackord i konkurs m.m.	148
13 kap. Förvaltarens slutredovisning.....	154
14 kap. Konkurskostnader	155
15 kap. Information om beslut och åtgärder under konkurs.....	159
16 kap. Bestämmelser om handläggning och överklagande m.m. .	161
17 kap. Skadestånd och straff.....	163
Konkursförordning (SFS 1987:916).....	166

Betalningsansvar för annans skulder till det allmänna, likvidation, fusion och delning

Utdrag ur Aktiebolagslag (SFS 2005:551).....	176
8 kap. Bolagets ledning.....	176
23 kap. Fusion av aktiebolag	186
24 kap. Delning av aktiebolag	205
25 kap. Likvidation och konkurs.....	215
Lag om ekonomiska föreningar, utdrag ur (SFS 1987:667).....	229
11 kap. Likvidation och upplösning	229
12 kap. Fusion.....	236
Lag om handelsbolag och enkla bolag (SFS 1980:1102).....	251
1 kap. Inledande bestämmelser	251
2 kap. Handelsbolag.....	252
3 kap. Kommanditbolag	259
4 kap. Enkla bolag	260

Begäran om förordnande av boutredningsman

Ärvdabalk utdrag ur (SFS 1958:637).....	262
19 kap. Om boutredningsman och testamentsexekutor	262
21 kap. Om den dödes skulder	266

Preskription

Preskriptionslag (SFS 1981:130)	268
Lag om preskription av skattefordringar m.m. (SFS 1982:188) ..	271

Utsökning och indrivning

Utsökningsbalk (SFS 1981:774).....	275
1 kap. Inledande bestämmelser	275
2 kap. Förfarandet hos kronofogdemyndigheten	276
3 kap. Exekutionstitlar	282
4 kap. Utmätning	288
5 kap. Undantag från utmätning	294
6 kap. Säkerställande av utmätning	297
7 kap. Utmätning av lön m.m.	299
8 kap. Allmänna bestämmelser om exekutiv försäljning m.m.	307
9 kap. Försäljning av lös egendom i allmänhet och indrivning av utmätt fordran m.m.	311
10 kap. Försäljning av registrerat skepp	314
11 kap. Försäljning av registrerat luftfartyg m.m.	318
12 kap. Försäljning av fast egendom.....	320
13 kap. Redovisning av influtna medel.....	336
14 kap. Verkan av exekutiv försäljning m.m.	340
15 kap. [<i>Kapitlet har upphört att gälla genom lag (1995:298)</i>]. ...	341
16 kap. Annan verkställighet.....	341
17 kap. Kostnader	345
18 kap. Överklagande	347
Utsökningsförordning (SFS 1981:981).....	352
1 kap. Inledande bestämmelser	352
2 kap. Ansökan m.m.	353
3 kap. Allmänna bestämmelser om förfarandet	355
4 kap. Gemensamma bestämmelser om underrättelse	358
5 kap. Exekutionstitlar m.m.....	359
6 kap. Utmätning	360
7 kap. Utmätning av lön	366
8 kap. Gemensamma bestämmelser om exekutiv försäljning	368
9 kap. Försäljning av lös egendom i allmänhet m.m.	368
10 kap. Försäljning av registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge.....	373
11 kap. Försäljning av registrerat luftfartyg m.m.	375
12 kap. Försäljning av fast egendom.....	375
13 kap. Redovisning och fördelning i mål om utmätning	380
14 kap. [<i>Kapitlet har upphävts genom förordning (1996:42)</i>].	385
15 kap. Verkställighet av kvarstad	385
16 kap. Annan verkställighet.....	387
17 kap. Överklagande	388
18 kap. Andra mål och ärenden än utsökningsmål	389
19 kap. Särskilda bestämmelser	391
Lag om indrivning av statliga fordringar m.m. (SFS 1993:891) ..	394
Indrivningsförordning (SFS 1993:1229).....	398

8 Innehåll

Kronofogdemyndighetens föreskrifter om hantering av vissa borgenärsuppgifter (KFMFS 2008:1)	403
Förordning om avgifter vid Kronofogdemyndigheten (SFS 1992:1094)	405

Lönegaranti

Lönegarantilag (SFS 1992:497)	411
Lönegarantiförordning (SFS 1992:501)	419

Internationell insolvensrätt – konkurs m.m.

Rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden	431
Lag med kompletterande bestämmelser till insolvens- förordningen (SFS 2005:1046)	461
Lag om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land (SFS 1981:6)	462
Lag om verkan av konkurs som inträffat i annat nordiskt land (SFS1981:7)	465

Internationell insolvensrätt – indrivning

Rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder	468
Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1189/2011 av den 18 november 2011 om närmare föreskrifter för genomförandet av vissa bestämmelser i rådets direktiv 2010/24/EU om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder	488
Lag om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen (SFS 2011:1537)	505
Förordning om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen (SFS 2011:1546)	511
Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen	514
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen	516

Lag om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter (SFS 2007:324)

31 maj 2007

Prop. 2006/07:99, bet. 2006/07:SkU17, rskr. 2006/07:178.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag tillämpas på skatter, avgifter, böter eller andra statens fordringar som vid verkställighet enligt utsökningsbalken handläggs i allmänt mål. Lagen gäller dock inte i fråga om fordringar som grundas på studiestödslagen (1973:349) eller studiestödslagen (1999:1395).

Regeringen får meddela föreskrifter om att lagen skall tillämpas även på andra liknande fordringar som inte är statens men som vid verkställighet enligt utsökningsbalken handläggs i allmänt mål.

Utredning om gäldenärens ekonomiska förhållanden

2 § Skatteverket skall göra den utredning om gäldenärens ekonomiska förhållanden som behövs för att en lämplig åtgärd enligt denna lag skall kunna bestämmas.

Kronofogdemyndighetens beslut om uppskov

3 § Om Kronofogdemyndigheten överväger att meddela uppskov enligt 7 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m., skall Skatteverket utreda om det finns skäl att i stället vidta någon åtgärd enligt denna lag. Vidtar Skatteverket ingen sådan åtgärd, anses verket inte ha någon invändning mot uppskov.

Ackord

4 § Skatteverket får anta förslag om ackord, om det kan anses ekonomiskt fördelaktigt för det allmänna och det inte med hänsyn till gäldenärens personliga förhållanden eller av någon annan anledning framstår som olämpligt från allmän synpunkt.

Ackordsförslag som inte framställts i konkurs eller enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion får antas endast om övriga berörda borgenärer godkänner det.

Nedsättning av fordran och skuldsanering

5 § Skatteverket får fatta beslut om nedsättning av fordran, om förutsättningarna för skuldsanering är uppfyllda och övriga berörda borgenärer gör motsvarande eftergift.

Skatteverket är borgenärsföreträdare vid skuldsanering.

10 Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter, lag

Konkurs m.m.

6 § Skatteverket får ansöka om att en gäldenär skall försättas i konkurs. Skatteverket får också ansöka om likvidation och företagsrekonstruktion.

7 § Skatteverket skall göra gällande fordringar i konkurs och även i övrigt bevaka fordringarnas rätt i konkursen. Skatteverket är också borgenärsföreträdare vid företagsrekonstruktion.

Talan om betalningsansvar för någon annans skulder till det allmänna

8 § Talan om betalningsansvar för någon annans skulder till det allmänna enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller någon annan författning förs av Skatteverket. *Lag (2011:1420).*

Lag (2011:1420) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

Begäran om boutredningsman

9 § Skatteverket får begära att en boutredningsman förordnas enligt 19 kap. 1 § ärvdabalken.

Preskriptionsförlängning m.m.

10 § Bestämmelser om preskriptionsförlängning finns i lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.

Av 2 kap. 30 § andra stycket utsökningsbalken framgår att Skatteverket för talan i tvister som avses i 4 kap. 20–23 och 26 §§, 9 kap. 11 § tredje stycket och 13 kap. 7 § andra stycket samma balk samt i överklagade utsökningsmål.

Överklagande

11 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Övergångsbestämmelser till lag 2007:324

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008, då lagen (1993:892) om ackord rörande statliga fordringar m.m. skall upphöra att gälla.

Förordning om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter (SFS 2007:789)

1 november 2007

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning gäller vid tillämpning av lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter.

Termer och uttryck som används i denna förordning har samma innebörd som i den lagen.

2 § Lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter ska tillämpas även på

1. felparkeringsavgift enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift,

2. fordran enligt förordningen (1980:400) om ersättning vid vissa viltskador m.m.,

3. byggsanktionsavgifter enligt 11 kap. plan- och bygglagen (2010:900),

4. fordran enligt 48 § andra stycket jaktlagen (1987:259),

5. böter som tillkommer jaktvårdsfonden och viltskadefonden,

6. avgifter enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst, och

7. avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond. *Förordning (2011:377).*

Förordning (2011:377) har trätt i kraft den 2 maj 2011. För hantering av avgifter enligt 10 kap. plan- och bygglagen (1987:10) gäller äldre föreskrifter.

3 § Beslut i frågor enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter får sättas upp i form av ett elektroniskt dokument.

Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

Utredning

4 § Skatteverkets utredning enligt 2 § lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter får påbörjas så snart verket bedömer att det finns risk för att en fordran inte kommer att bli betald. Utredningen ska, i den omfattning som behövs med hänsyn till gäldenärens förhållanden, även innefatta en bedömning av fordringar som omfattas av den lagen och som ännu inte har debiterats men som kan komma att debiteras.

Uppskov hos Kronofogdemyndigheten

5 § Om Kronofogdemyndigheten har informerat Skatteverket att myndigheten överväger att meddela uppskov, ska Skatteverket inom fem arbetsdagar därefter, eller den längre tid som Kronofogdemyndigheten bestämmer i samråd med Skatteverket, underrätta Kronofog-

12 Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter, förordning

demyndigheten om verket avser att vidta någon åtgärd enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter. Om Skatteverket inte lämnar någon sådan underrättelse eller inte vidtar någon sådan åtgärd inom tio arbetsdagar efter underrättelsen, anses verket inte ha någon invändning mot uppskov.

Underrättelser

6 § Skatteverket ska underrätta Kronofogdemyndigheten om det hos verket, i fråga om en fordran som överlämnats för verkställighet till Kronofogdemyndigheten, har uppkommit fråga om

1. ackord,
2. nedsättning av fordran enligt 5 § första stycket lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,
3. åtgärder för att en gäldenär ska försättas i konkurs eller ansökan om likvidation eller företagsrekonstruktion,
4. talan om betalningsansvar för någon annans skulder till det allmänna,
5. preskriptionsförlängning, eller
6. förordnande av boutredningsman enligt 19 kap. 1 § ärvdabalken.

Skatteverket ska också, i den utsträckning det behövs, hålla Kronofogdemyndigheten informerad om den fortsatta handläggningen i en fråga som avses i första stycket.

Underrättelse enligt första stycket ska lämnas senast då ett ärende registrerats i beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

6 a § Om bistånd med indrivning har begärts i en annan stat av en fordran som lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter är tillämplig på, och Skatteverket vill ta upp frågan om huruvida det bör vidtas en åtgärd i den andra staten som motsvarar någon åtgärd som avses i den lagen, ska Kronofogdemyndigheten inhämta verkets synpunkter och vidarebefordra dessa till den anmodade myndigheten.

Skatteverket ansvarar för kostnader som en svensk myndighet kan vara skyldig att betala på grund av åtgärder som avses i första stycket. *Förordning (2011:1552).*

Förordning (2011:1552) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

7 § Om Skatteverket vidtar en åtgärd som avses i 6 § första eller andra stycket beträffande en fordran som är hänförlig till någon annan debiterande myndighet än Skatteverket, ska verket underrätta den myndigheten, om det inte är onödigt.

Den debiterande myndigheten ska lämna Skatteverket de uppgifter myndigheten har om gäldenärens ekonomiska förhållanden som kan antas vara av betydelse för Skatteverkets handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter.

8 § Skatteverket ska omedelbart underrätta Kronofogdemyndigheten om denna har meddelat uppskov och verket får kännedom om

någon omständighet som kan ge Kronofogdemyndigheten anledning att ompröva beslutet om uppskov.

9 § När Skatteverket har tagit emot underrättelse från Bolagsverket om kallelse på borgenärer enligt bestämmelserna i 20 kap. 26 §, 23 kap. 22 § eller 24 kap. 24 § aktiebolagslagen (2005:551) eller 12 kap. 14 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, ska verket informera Kronofogdemyndigheten om detta, om bolaget eller föreningen är gäldenär hos Kronofogdemyndigheten.

Ställande av säkerhet m.m.

10 § Skatteverket får i den utsträckning det behövs för att tillvarata borgenärens rätt på grund av en fordran som verket gör gällande i en konkurs

1. ta på sig betalningsansvar för de rättegångskostnader som konkursboet kan bli skyldigt att betala när boet väcker talan vid domstol eller träder in som part i en rättegång,

2. ställa säkerhet i form av borgen för den skada som kan tillfogas konkursboets motpart om konkursboet beviljas kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd,

3. ställa säkerhet i form av borgen eller ta på sig betalningsansvar för kostnader som konkursboet kan bli skyldigt att betala på grund av andra åtgärder som boet avser att vidta,

4. betala förskott eller på annat sätt ta på sig betalningsansvar för förrättningskostnader som kan uppkomma i samband med konkursboets begäran om verkställighet. *Förordning (2011:1552)*.

Förordning (2011:1552) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

Föreskrifter

11 § Skatteverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter.

Övergångsbestämmelser till förordning 2007:789

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2008, då förordningen (1998:413) om ackord rörande statliga fordringar m.m. ska upphöra att gälla.

Lag om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter (SFS 1985:146)

28 mars 1985

Prop. 1984/85:108, SkU 40, rskr 179.

1 § Avräkning enligt denna lag ska göras från belopp som återbetalas eller annars utbetalas på grund av bestämmelse i

1. skatteförfarandelagen (2011:1244),
2. 10 kap. 1–4 §§ mervärdesskattelagen (1994:200),
3. lagen (1994:1551) om frihet från skatt vid import m.m.,
4. lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m., av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter,
5. tullagen (2000:1281), eller
6. lagen (1972:435) om överlastavgift.

Vad som sagts i första stycket 1 gäller inte utbetalning enligt 9 kap. 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Avräkning ska också göras vid återbetalning av belopp som tagits ut som förrättningskostnad vid indrivning av en sådan fordran som avses i 2 § första meningen. *Lag (2011:1321).*

Lag (2011:1321) har trätt i kraft den 1 januari 2012. I fråga om avräkning från belopp som återbetalas på grund av bestämmelser i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och skattebetalningslagen (1997:483) gäller 1 § i sin äldre lydelse.

2 § Om någon har rätt till ett belopp som avses i 1 § och om det allmänna mot denna person har en fordran, som är registrerad för indrivning i utsöknings- och indrivningsdatabasen enligt lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet och drivs in enligt bestämmelserna i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. skall från beloppet räknas av så mycket som kan gå till betalning av fordringen, om inte något annat följer av vad som nedan sägs. Med det allmännas fordran avses också förrättningskostnader i målet enligt 17 kap. 1 § utsökningsbalken. Endast vad som överstiger det allmännas fordran får utbetalas. *Lag (2006:702).*

Lag (2006:702) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

3 § Fråga om avräkning prövas av Kronofogdemyndigheten. *Lag (2006:702).*

Lag (2006:702) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

4 § En myndighet som har att utbetala ett belopp som avses i 1 § skall undersöka om det allmänna har någon sådan fordran som avses i 2 §. Undersökning får dock underlåtas, om en tillämpning av avräkningsförfarandet inte är försvarlig med hänsyn till kostnaderna för detta.

Visar en undersökning att det allmänna har en sådan fordran som avses i 2 §, skall kronofogdemyndigheten beredas tillfälle att göra

avräkning. Detta behövs dock inte om anstånd med betalning av fordringen beviljats med anledning av besvär eller i avvaktan på rättelse.

5 § Kronofogdemyndigheten får underlåta avräkning

1. om anstånd med betalningen av det allmännas fordran beviljats med anledning av besvär eller i avvaktan på rättelse,

2. om en tillämpning av avräkningsförfarandet inte är försvarlig med hänsyn till kostnaderna för detta eller

3. om det i annat fall föreligger särskilda skäl att avstå från avräkning.

6 § Avräkning får inte göras till betalning av en fordran som är preskriberad.

7 § Till den mot vilken det allmänna har en fordran som avses i 2 § skall kronofogdemyndigheten sända underrättelse om att avräkning för betalning av fordringen efter viss angiven dag kan komma att göras från sådana belopp som avses i 1 §. Ett beslut om avräkning får inte meddelas innan den angivna dagen löpt ut.

Underrättelse behövs inte, om den mot vilken det allmänna har sin fordran saknar för kronofogdemyndigheten känd adress.

8 § Om beslut som kronofogdemyndigheten meddelar enligt denna lag skall myndigheten sända underrättelse till den som beslutet gäller.

9 § Den omständigheten att ett beslut om avräkning meddelats utan att bestämmelserna i 7 § första stycket iakttagits är inte grund för att upphäva beslutet.

10 § Finner Kronofogdemyndigheten att för mycket tagits i anspråk genom avräkning på grund av att en före avräkningen gjord betalning av det allmännas fordran inte beaktats eller fordringen av annan orsak varit upptagen till ett för stort belopp, ska Kronofogdemyndigheten besluta om rättelse.

Den som på grund av rättelsen ska få tillbaka ett belopp ska även erhålla ränta från utgången av den månad då beloppet kom Kronofogdemyndigheten till handa till och med den månad då beloppet utbetalas. Räntan beräknas enligt samma räntesats som gäller för beräkning av intäktsränta enligt 65 kap. 4 § tredje stycket skatteförfarandelagen (2011:1244). Öretal som uppkommer vid ränteberäkningen bortfaller. Ränta som understiger femtio kronor ska inte utbetalas.

Utbetalning med anledning av rättelse görs av Kronofogdemyndigheten. *Lag (2011:1321).*

Lag (2011:1321) har trätt i kraft den 1 januari 2011. Bestämmelserna om ränta i 10 § andra stycket tillämpas på ränta som hänför sig till tid från och med den 1 januari 2013. För ränta som hänför sig till tid dessförinnan gäller i stället bestämmelserna om ränta i 19 kap. skattebetalningslagen (1997:483).

11 § Kronofogdemyndighetens beslut får inte överklagas i den del det innebär att avräkning inte skall ske. I övrigt tillämpas i fråga om kronofogdemyndighetens beslut enligt denna lag bestämmelserna om överklagande av utmätning i allmänhet, om inte annat följer av 12 §.

I mål som avses i första stycket förs det allmännas talan av Skatteverket. *Lag (2003:690).*

16 Avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter, lag

Lag (2003:690) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

12 § Kronofogdemyndighetens beslut enligt denna lag gäller utan hinder av att det inte har vunnit laga kraft. Tingsrättens och hovrättens beslut gäller först sedan det har vunnit laga kraft. *Lag (1993:519).*

Lag (1993:519) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

13 § Bestämmelserna i 10 § andra och tredje styckena skall tillämpas på belopp, som överförts till kronofogdemyndigheten men på grund av beslut av kronofogdemyndigheten i andra fall än som avses i 10 § första stycket eller av en domstol inte skall tas i anspråk genom avräkning. *Lag (1993:519).*

Lag (1993:519) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

14 § Skall ett avräknat belopp enligt beslut av kronofogdemyndigheten eller en domstol inte tas i anspråk genom avräkning, skall den som fått sin fordran helt eller delvis betald genom avräkningen överföra beloppet till kronofogdemyndigheten. *Lag (1993:519).*

Lag (1993:519) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

15 § Kan för betalning av en i Kronofogdemyndighetens utsöknings- och indrivningsdatabas, registrerad fordran avräkning från belopp som avses i 1 § göras både enligt denna lag och enligt annan författning, skall denna lag tillämpas.

Kan en myndighet enligt annan författning göra avräkning från belopp, som avses i 1 §, för betalning av en fordran, som inte är registrerad i utsöknings- och indrivningsdatabasen, får myndigheten göra avräkningen utan hinder av att förutsättningar föreligger för avräkning enligt denna lag. *Lag (2006:702).*

Lag (2006:702) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Övergångsbestämmelser till lag 1985:146

Denna lag träder i kraft den 1 september 1985. Har det allmännas fordran registrerats i utsökningsregistret före lagens ikraftträdande, skall med underrättelse som avses i 7 § första stycket jämföras av kronofogdemyndigheten utsänd anmaning att betala fordringen.

Förordning om hantering av statliga fordringar (SFS 1993:1138)

28 oktober 1993

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning gäller för myndigheter under regeringen. *Förordning (2004:1023).*

Förordning (2004:1023) har trätt i kraft den 1 januari 2005.

2 § Förordningen tillämpas på fordringar som staten har rätt till och som inte omfattas av lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Bestämmelserna i 14 och 17 §§ tillämpas dock även på fordringar som omfattas av lagen om indrivning av statliga fordringar m.m. med undantag för

1. medel som i statsbudgeten redovisas som skatt samt restavgifter och dröjsmålsavgifter på sådana medel,

2. böter och andra medel som enligt särskilda bestämmelser drivs in på samma sätt som böter.

3 § Bestämmelserna i förordningen skall tillämpas om inte något annat följer av lag eller förordning eller av ett särskilt beslut av regeringen.

Betalningsvillkor

4 § En myndighet skall tillämpa affärsmässiga betalningsvillkor vid försäljning av varor och tjänster.

5 § När en myndighet träffar avtal om försäljning av varor och tjänster, skall det av avtalet framgå

1. när betalning senast skall ske,

2. att ersättning tas ut för skriftlig betalningspåminnelse,

3. att dröjsmålsränta tas ut om betalning inte sker senast på förfallodagen, samt

4. övriga betalningsvillkor.

Om varan eller tjänsten skall betalas mot faktura, skall betalningsvillkoren framgå av fakturan. *Förordning (2006:182).*

Förordning (2006:182) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Ränta

6 § När en myndighet ger kredit eller anstånd med betalning, skall ränta tas ut enligt den räntesats som för varje budgetår fastställs av Riksgäldskontoret (statens utlåningsränta) med ett tillägg av två procentenheter. *Förordning (2006:182).*

Förordning (2006:182) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

18 Hantering av statliga fordringar, förordning

7 § Dröjsmålsränta skall tas ut på fordringar och lån som inte betalas i rätt tid, om det inte finns särskilda skäl mot det eller något annat följer av lånebestämmelserna.

8 § Dröjsmålsränta skall tas ut enligt räntelagen (1975:635). Dröjsmålsränta enligt andra grunder får dock tas ut efter samråd med Ekonomistyrningsverket.

Första stycket gäller inte för Riksgäldskontorets fordringar. *Förordning (1998:436)*.

Förordning (1998:436) har trätt i kraft den 1 juli 1998.

Fakturering

9 § Vid lån skall amortering och ränta faktureras inför varje förfallodag om inte annat avtalats.

Andra fordringar än lån skall faktureras så snart som möjligt. *Förordning (2006:182)*.

Förordning (2006:182) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Bevakning och indrivning

10 § Varje myndighet skall se till att myndighetens fordringar betalas enligt betalningsvillkoren.

Om fordran inte har betalats senast på förfallodagen, skall myndigheten så snart som möjligt skicka en betalningspåminnelse till den betalningsskyldige.

11 § Om fordran inte betalas efter påminnelse, skall myndigheten vidta de åtgärder som behövs för att få betalt.

12 § En myndighet får, om det är till fördel för staten, uppdra åt en annan myndighet eller åt ett företag som bedriver inkassoverksamhet enligt inkassolagen (1974:182) att bevaka och driva in myndighetens fordringar. Ett sådant uppdrag får inte innefatta överlåtelse av fordran. *Förordning (2004:1023)*.

Förordning (2004:1023) har trätt i kraft den 1 januari 2005.

Processbehörighet

13 § En myndighet företräder staten inför domstol i mål eller ärenden som rör myndighetens fordringar. Myndigheten får uppdra åt en annan myndighet eller åt ett ombud att föra myndighetens talan.

Betalningsanstånd

14 § En myndighet får medge den betalningsskyldige skäligt betalningsanstånd.

Anstånd utöver ett år från förfallodagen får medges bara om det är till fördel för staten eller om det i övrigt finns synnerliga skäl.

Avbrytande av indrivning

15 § En myndighet får besluta att indrivningen skall avbrytas tills vidare om ytterligare indrivningsåtgärder framstår som utsiktslösa eller inte är försvarliga med hänsyn till kostnaderna och indrivning inte heller krävs från allmän synpunkt.

Indrivningen skall tas upp på nytt, om det visar sig att betalning kan fås utan större kostnader än vad som är skäligt.

Ackord

16 § En myndighet får anta ett förslag om ackord, om det kan anses fördelaktigt för staten.

Ett ackordsförslag som inte framställts i konkurs eller enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion får antas bara om övriga borgenärer som berörs av ackordet godkänner det. *Förordning (2006:182)*.

Förordning (2006:182) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Eftergift

17 § En myndighet får helt eller delvis efterge en fordran, om det på grund av den betalningsskyldiges sjukdom eller av någon annan anledning är uppenbart oskäligt att kräva betalning.

Fordringar myndigheter emellan

18 § Bestämmelserna i 4, 5 och 7–10 §§ tillämpas även på fordringar som en myndighet har på en annan statlig myndighet. En myndighet får uppdra åt en annan myndighet under regeringen att hantera sådana fordringar.

Samråd

19 § Innan en myndighet beslutar att avbryta indrivningsförsök, anta ackordsförslag eller efterge en fordran skall myndigheten samråda med Kammarkollegiet. Detsamma gäller innan myndigheten beslutar att ansöka om att en betalningsskyldig skall försättas i konkurs. Samrådsskyldigheten gäller dock inte för affärsverken och Riksgäldskontoret.

Kammarkollegiet får medge undantag från samrådsskyldigheten. *Förordning (2004:1023)*.

Förordning (2004:1023) har trätt i kraft den 1 januari 2005.

Överklagande

20 § Ett beslut i ärende om eftergift får, om beslutet fattats av en myndighet som lyder under en central förvaltningsmyndighet, överklagas till den centrala förvaltningsmyndigheten. Andra beslut enligt denna förordning får inte överklagas. *Förordning (2004:1023)*.

20 Hantering av statliga fordringar, förordning

Förordning (2004:1023) har trätt i kraft den 1 januari 2005. Ett överklagande till Riksförsäkringsverket med stöd av äldre bestämmelser i 20 § skall av Försäkringskassan prövas som en ny begäran om eftergift.

Verkställighetsföreskrifter

21 § Kammarkollegiet får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning. Kammarkollegiet skall därvid samråda med Kronofogdemyndigheten i frågor som rör dess verksamhet. *Förordning (2006:772).*

Förordning (2006:772) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Övergångsbestämmelser till förordning 1993:1138

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1994.
2. Genom förordningen upphävs
 - avskrivningskungörelsen (1965:921),
 - förordningen (1981:475) om ränta på statens kapital,
 - förordningen (1975:1318) om dröjsmålsränta på statliga fordringar,
 - cirkuläret (1940:677) till statsmyndigheterna angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att biträda ackord och eljest eftergiva statens rätt med avseende å lån från statens utlåningsfonder m.m.,
 - Riksrevisionsverkets cirkulär den 27 juni 1966 med föreskrifter om tillämpningen av avskrivningskungörelsen,
 - Riksrevisionsverkets föreskrifter den 17 december 1975 för verkställigheten av förordningen (1975:1318) om dröjsmålsränta på statliga fordringar,
 - Riksrevisionsverkets kungörelse (1979:1211) om ändring i verkets föreskrifter för verkställigheten av förordningen (1975:1318) om dröjsmålsränta på statliga fordringar,
 - Riksrevisionsverkets kungörelse (1984:712) om ändring i verkets föreskrifter för verkställigheten av förordningen (1975:1318) om dröjsmålsränta på statliga fordringar.
3. Den nya förordningen tillämpas även på fordringar som uppstått före ikraftträdandet.
4. Om en fordran har lämnats över till en bevakningsmyndighet före ikraftträdandet, skall den myndigheten slutföra handläggningen om inte de berörda myndigheterna kommer överens om något annat.
5. Föreskrifterna i 11–19 §§ skall, till utgången av juni 1994, i fråga om de myndigheter som anges i bilagorna i 1–4 till förordningen (1983:276) om verksamheten inom försvarsmakten i stället gälla för Försvarsmaktens organisationsmyndighet.

Utdrag ur Rättegångsbalken (SFS 1942:740)

18 juli 1942

Rskr 1942:421.

18 kap. Om rättegångskostnad

1 § Part, som tappar målet, skall ersätta motparten hans rättegångskostnad, om ej annat är stadgat.

2 § Angår målet rättsförhållande, som enligt lag ej må bestämmas annorledes än genom dom, må förordnas, att vardera parten skall bära sin rättegångskostnad.

3 § Finnes den vinnande parten hava inlett rättegång, utan att motparten givit anledning därtill, eller har den vinnande parten eljest uppsåtligen eller genom försummelse föranlett onödig rättegång, skall han ersätta motparten hans rättegångskostnad eller ock, om omständigheterna föranleda därtill, vardera parten bära sin kostnad.

Var den omständighet, varav utgången berodde, icke före rättegången känd för den tappande parten och hade han ej heller bort äga kännedom därom, må förordnas, att vardera parten skall bära sin kostnad.

3 a § Har den vinnande parten inlett rättegången genom ansökan om stämning trots att saken lika gärna hade kunnat avgöras i mål enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning, är hans rätt till ersättning för kostnader begränsad till vad han hade kunnat få i ett sådant mål. *Lag (1990:747).*

Lag (1990:747) har trätt i kraft den 1 januari 1992.

4 § Äro i samma mål flera yrkanden och vinna parterna ömsom, skall vardera parten bära sin kostnad eller jämkad ersättning tilläggas endera eller ock, såvitt kostnaderna för olika delar av målet kunna särskiljas, ersättningsskyldigheten därefter bestämmas. Är vad parten tappat av allenast ringa betydelse, må han dock erhålla full ersättning för sin kostnad.

Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, om parts yrkande bifalles allenast till en del.

5 § Avvisas parts talan, anses parten som tappande.

Avskrivs mål på grund av att part återkallat sin talan eller uteblivit, skall han ersätta motparten hans rättegångskostnad, om ej särskilda omständigheter föranleda, att ersättningsskyldigheten bestämmes annorledes.

Förlikas parterna, skall vardera parten bära sin kostnad, om ej annat avtalats.

6 § Har part genom att utebliva från rätten eller ej iakttaga föreläggande, som rätten meddelat, eller genom påstående eller invändning, som han insett eller bort inse sakna fog, eller annorledes genom

vårdslöshet eller försummelse föranlett uppskov i målet eller eljest vållat kostnad för motparten, vare han skyldig att ersätta sådan kostnad, huru rättegångskostnaden i övrigt än skall bäras.

7 § Skall part enligt detta kapitel helt eller delvis ersätta motpartens rättegångskostnad och finnes ställföreträdare för parten eller partens ombud eller biträde hava genom åtgärd, som avses i 3 § första stycket, eller genom vårdslöshet eller försummelse, som sägs i 6 §, vållat sådan kostnad, äge rätten, även om yrkande därom ej framställts, förplikta honom att jämte parten ersätta kostnaden.

8 § Ersättning för rättegångskostnad skall fullt motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utförande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden skäligen varit påkallad för tillvaratagande av partens rätt. Ersättning skall ock utgå för partens arbete och tidspillan i anledning av rättegången. Såsom åtgärd för rättegångens förberedande anses förhandling för biläggande av tvistefråga som har omedelbar betydelse för partens talan.

Ersättning för rättegångskostnad skall även innefatta ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen då målet avgörs till dess betalning sker. *Lag (1987:328).*

Lag (1987:328) har trätt i kraft den 1 juli 1987. Lagen gäller dock ej i fall då ränta har börjat löpa före ikraftträdandet.

8 a § I mål där 1 kap. 3 d § första stycket tillämpas gäller följande i stället för bestämmelserna i 8 §.

Ersättning för rättegångskostnad får inte avse annat än kostnad för

1. rättslig rådgivning under en timme vid ett tillfälle för varje instans och med belopp som motsvarar högst den ersättning som betalas för rådgivning enligt rättshjälpslagen (1996:1619) under en timme,

2. ansökningsavgift,

3. resa och uppehälle för part eller ställföreträdare i samband med sammanträde eller, om personlig inställelse inte föreskrivits, resa och uppehälle för ombud,

4. vittnesbevisning,

5. översättning av handling.

Om en part har handlat så att 3 eller 6 § är tillämplig, får dock ersättning till motparten avse dennes samtliga kostnader enligt 8 §.

Ersättning utgår endast i den mån kostnaden varit skäligen påkallad för tillvaratagande av partens rätt.

Ersättning som anges i andra stycket 3 utgår enligt bestämmelser som regeringen meddelar.

Har målet till en början handlagts i annan ordning än som gäller för mål som avses i denna paragraf, utgår ersättning för kostnad som avser den tidigare handläggningen enligt de kostnadsregler som gäller för denna.

Har ett mål om betalningsföreläggande eller handräckning överlämnats till tingsrätt får, om målet därefter avgörs genom tredskodom mot svaranden, ersättning även avse skäligen kostnad för högst en rättegångsskrift eller inställelse vid högst ett sammanträde inför rätten.

Sådan ytterligare ersättning lämnas, om inte särskilda skäl föranleder annan bedömning, med belopp som motsvarar högst hälften av den ersättning som betalas för rådgivning enligt rättshjälpslagen (1996:1619) under en timme. *Lag (2000:172).*

Lag (2000:172) har trätt i kraft den 1 juli 2000. Bestämmelserna i 18 kap. 8 a § i dess äldre lydelse skall tillämpas i mål som handläggs enligt 1 kap. 3 d §, om ansökan om stämning har kommit in till rätten före ikraftträdandet eller, när talan har väckts som enskilt anspråk i brottmål, rätten före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Detsamma gäller om talan har väckts genom ansökan om betalningsföreläggande eller handräckning och kronofogdemyndigheten före ikraftträdandet har beslutat att, enligt 36 eller 54 § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning, överlämna målet till tingsrätt.

9 § Skall rättegångskostnad ersättas av flera medparter, svare de en för alla och alla för en. I den mån kostnad hänför sig till del av målet, som angår allenast någon av parterna, eller ock part orsakat kostnad genom vårdslöshet eller försummelse, som avses i 6 §, skall dock denna kostnad gäldas av den parten ensam.

Är någon enligt 7 § skyldig att jämte part ersätta kostnad, svare de en för båda och båda för en.

10 § Har någon enligt 13 kap. 7 § övertagit karendens talan, svare han och karenden, en för båda och båda för en, för den rättegångskostnad, som uppkommit före övertagandet; för kostnad, som uppkommit därefter, svare han ensam.

Den som inträtt i svarandens ställe svare ensam för rättegångskostnaden.

11 § Skola två eller flera, en för alla och alla för en, svara för rättegångskostnad, äge rätten, på yrkande av någon av dem, med hänsyn till omständigheterna pröva, huru kostnaden mellan dem skall fördelas eller om någon av dem skall vidkännas hela kostnaden.

12 § I fråga om skyldighet för intervenient, som icke äger ställning av part i rättegången, att ersätta rättegångskostnad och hans rätt till ersättning för sådan kostnad skall vad i detta kapitel stadgas om part äga motsvarande tillämpning; dock svare intervenienten allenast för den särskilda kostnad, som orsakats av interventionen. Ej må den part, å vilkens sida intervenienten deltagit, förpliktas att ersätta kostnad, som nu nämnts.

13 § Skall kostnad för bevisning eller annan åtgärd betalas av parterna en för båda och båda för en, gäller i fråga om skyldighet att ersätta sådan kostnad vad som föreskrivs i detta kapitel om rättegångskostnad. Om parterna skall bära var sin rättegångskostnad, får rätten besluta, att kostnaden skall fördelas med hälften på var och en av dem. Har staten haft kostnader för att hämta en part till rätten, skall parten ersätta staten för kostnaden.

Om skyldighet att ersätta staten för kostnad i anledning av att part har beviljats rättshjälp är särskilt föreskrivet. *Lag (1996:1624).*

Lag (1996:1624) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

24 Rättegångsbalken, utdrag ur

14 § En part, som vill ha ersättning för rättegångskostnad, skall framställa sitt yrkande innan handläggningen avslutas. Han skall därvid uppge vari kostnaden består. Om han inte har framställt sitt yrkande inom den angivna tiden, får han inte därefter föra talan om kostnad som har uppkommit vid samma rätt. En part får dock, även om han inte har framställt något yrkande, erhålla ränta som avses i 8 § andra stycket samt ersättning för ett exemplar av rättsens dom eller slutliga beslut.

Rätten skall självmant pröva frågor om tillämpningen av bestämmelserna i 1–10 samt 12 och 13 §§, om inte sådan prövning är obehövlig på grund av särskilda omständigheter. Beslut i sådan kostnadsfråga som avses i detta kapitel meddelas när rätten avgör målet. Ingår i ersättning för rättegångskostnad arvode till ombud eller biträde, skall arvodets belopp anges. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Bestämmelserna i 36 kap. 1 § tredje stycket 3 i deras äldre lydelse gäller fortfarande beträffande den som av militär befattningshavare ålagts disciplinstraff. Aldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

15 § Fullföljes mål från lägre rätt, skall skyldigheten att ersätta rättegångskostnad i högre rätt bestämmas med hänsyn till rättegången därstädes.

Om kostnad i högre rätt i mål angående fråga, som dit fullföljts särskilt, äge vad i detta kapitel stadgas om mål, som väckts vid lägre rätt, motsvarande tillämpning.

Återförvisas mål, skall frågan om kostnaden i den högre rätten prövas i samband med målet efter dess återupptagande.

16 § I mål där en myndighet för talan på det allmännas vägnar utan att talan avser tillvaratagande av statens eller någon annans enskilda rätt tillämpas i fråga om rättegångskostnader bestämmelserna i 31 kap., om annat inte är föreskrivet. *Lag (1990:443).*

Lag (1990:443) har trätt i kraft den 1 juli 1990.

35 kap. Om bevisning i allmänhet

1 § Rätten skall efter samvetsgrann prövning av allt, som förekommit, avgöra, vad i målet är bevisat.

Vad om verkan av visst slag av bevis är stadgat vare gällande.

2 § För omständighet, som är allmänt veterlig, kräves icke bevis.

Ej heller erfordras bevis om vad lag stadgar. Skall främmande lag lända till efterrättelse och är ej dess innehåll för rätten känt, äge dock rätten anmana part att förebbringa bevisning därom.

3 § Erkänner part i rättegången viss omständighet och är saken sådan, att förlikning därom är tillåten, skall vad parten erkänt gälla mot honom. Återkallar parten sitt erkännande, pröve rätten med hänsyn till de skäl, som anförs för återkallelsen, och övriga omständigheter, vilken verkan som bevis må tillkomma erkännandet.

Är saken ej sådan som i första stycket sägs, pröve rätten med hänsyn till omständigheterna, vilken verkan parts erkännande må äga som bevis.

4 § Underlåter part att enligt rättens beslut infinna sig vid rätten eller eljest fullgöra något i rättegången eller att besvara för utredningen framställd fråga, pröve rätten med hänsyn till allt, som förekommit, vilken verkan som bevis må tillkomma partens förhållande.

5 § Om det är fråga om uppskattning av en inträffad skada och full bevisning om skadan inte alls eller endast med svårighet kan föras, får rätten uppskatta skadan till skäligt belopp. Så får också ske om bevisningen kan antas medföra kostnader eller olägenheter som inte står i rimligt förhållande till skadans storlek och det yrkade skadeståndet avser ett mindre belopp. *Lag (1988:6).*

Lag (1988:6) har trätt i kraft den 1 februari 1988.

6 § Det ankommer på parterna att svara för bevisningen. Rätten får självmant inhämta bevisning endast i tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten och i mål om brott som hör under allmänt åtal. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

7 § Rätten får avvisa bevisning

1. om den omständighet som en part vill bevisa är utan betydelse i målet,

2. om beviset inte behövs,

3. om beviset uppenbart skulle bli utan verkan,

4. om bevisningen med avsevärt mindre besvär eller kostnad kan föras på annat sätt, eller

5. om beviset trots rimliga ansträngningar inte kan tas upp och avgörandet inte bör fördröjas ytterligare. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

8 § Bevis skall, då huvudförhandling hålles, upptagas vid denna, om ej, enligt vad därom är stadgat, bevis må upptagas utom huvudförhandlingen. Hålles ej huvudförhandling eller skall bevis eljest upptagas utom huvudförhandling, må beviset upptagas vid samma rätt eller vid annan domstol.

9 § Skall ett bevis tas upp utom huvudförhandling gäller i fråga om kallelser av parter och om parters underlåtenhet att följa en kallelse

26 Rättegångsbalken, utdrag ur

det som föreskrivs för sammanträden under förberedelsen av målet. Uteblir en part, får beviset ändå tas upp, om handläggningen av målet skall fortsätta. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

10 § Beslutar rätten, att bevis skall upptagas av annan inländsk domstol, skall rätten hos denna domstol göra framställning därom och därvid kort redogöra för saken samt uppgiva beviset och den omständighet, som skall styrkas därmed. Vid framställningen skall rätten, om det finnes lämpligt och hinder ej möter, foga akten i målet.

11 § Domstol, som anmodats att upptaga bevis, har att utsätta tid och ställe för bevisupptagningen. Vid denna äge domstolen samma befogenhet, som om rättegången fördes där.

Protokollet över bevisupptagningen skall tillika med alla till domstolen översända eller eljest till ärendet hörande handlingar tillställas den rätt, där rättegången föres.

12 § Om upptagande av bevis i utlandet är särskilt stadgat.

13 § Vid huvudförhandlingen skall de bevis som har tagits upp utom huvudförhandlingen tas upp på nytt, om rätten finner att det är av betydelse i målet och det inte finns något hinder mot att ta upp beviset. I tvistemål där förlikning om saken är tillåten får dock beviset tas upp på nytt endast om någon av parterna begär det.

Har tingsrätten i ett mål som överklagats till hovrätten tagit upp bevisning, behöver beviset tas upp på nytt endast om hovrätten finner att det är av betydelse för utredningen. Kan ett muntligt bevis läggas fram i hovrätten genom en ljud- och bildupptagning av förhöret vid tingsrätten, får beviset tas upp på nytt endast om ytterligare frågor behöver ställas. Ett bevis som avses i detta stycke får tas upp på nytt även utan begäran av part.

I Högsta domstolen får de bevis som har tagits upp av lägre rätt tas upp på nytt endast om det finns synnerliga skäl.

Om ett bevis inte tas upp på nytt, skall det läggas fram på lämpligt sätt. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

14 § En berättelse, som någon har avgett skriftligen i anledning av en redan inledd eller förestående rättegång, eller en uppteckning av en berättelse, som någon i anledning av en sådan rättegång lämnat inför åklagare eller polismyndighet eller annars utom rätta, får åberopas som bevis i rättegången endast

1. om det är särskilt föreskrivet,
2. om förhör med den som lämnat berättelsen inte kan hållas vid eller utom huvudförhandling eller i övrigt inför rätten eller
3. om det finns särskilda skäl med hänsyn till de kostnader eller olägenheter som ett förhör vid eller utom huvudförhandling kan antas

medföra, vad som kan antas stå att vinna med ett sådant förhör, berättelsens betydelse och övriga omständigheter.

Även i annat fall än som sägs i första stycket får dock i tvistemål en sådan skriftlig berättelse eller uppteckning av en berättelse som avses där åberopas som bevis i rättegången, om parterna godtar det och det inte är uppenbart olämpligt.

Vad som sägs i första och andra styckena om en skriftlig eller upptecknad berättelse skall också tillämpas i fråga om en ljudupptagning eller en ljud- och bildupptagning av en berättelse. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

36 kap. Om vittne

1 § Var och en, som inte är part i målet, får höras som vittne. I brottmål får dock målsäganden inte vittna, även om han ej för talan.

I brottmål får vittnesförhör inte heller äga rum med någon som har åtalats för medverkan till den gärning förhöret gäller eller för någon annan gärning som har omedelbart samband med den gärningen.

Vad som sägs i andra stycket om den som har åtalats skall också gälla den som för gärning som där avses

1. är skäligen misstänkt och har underrättats om misstanken enligt 23 kap. 18 §,

2. har meddelats strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot, eller

3. till följd av beslut enligt bestämmelser om åtalsunderlåtelse eller särskild åtalsprövning ej har åtalats.

Skall någon som avses i andra eller tredje stycket höras i en rättegång som inte avser åtal mot honom själv, gäller i fråga om kallelse till förhandling och påföljd för utevaro från förhandlingen samt i fråga om förhöret vad som sägs om tilltalade i 31 kap. 4 §, 37 kap. 1 §, 45 kap. 15 § samt, med undantag för vad som sägs om häktning, 46 kap. 15 §. I fråga om rätt till ersättning för inställelse vid förhandling gäller 36 kap. 24 och 25 §§. *Lag (2001:235).*

Lag (2001:235) har trätt i kraft den 1 juli 2001.

2 § Åberopas till vittne ledamot av rätten, pröve han på sin domared, om han vet något, som kan tjäna till upplysning i målet. Finner han det, må han höras som vittne.

3 § Den som med part är eller varit gift eller är i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller är syskon eller är i det svågerlag, att den ene är eller varit gift med den andres syskon, eller som på liknande sätt är parten närstående, vare ej skyldig att avlägga vittnesmål.

Står någon till parts ställföreträdare i sådant förhållande, som nu sagts, äge han ej på grund därav undandraga sig att vittna. *Lag (1973:240).*

4 § Är den som åberopas till vittne under femton år eller lider han av en psykisk störning, prövar rätten med hänsyn till omständigheterna, om han får höras som vittne. *Lag (1991:1549).*

Lag (1991:1549) har trätt i kraft den 1 januari 1992.

5 § Den som till följd av 15 kap. 1 eller 2 §, 16 kap. 1 § eller 18 kap. 5, 6 eller 7 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller någon bestämmelse, till vilken det hänvisas i något av dessa lagrum, inte får lämna en uppgift får inte höras som vittne om uppgiften utan att den myndighet, i vars verksamhet uppgiften har inhämtats, har gett sitt tillstånd.

Advokater, läkare, tandläkare, barnmorskor, sjuksköterskor, psykologer, psykoterapeuter, familjerådgivare enligt socialtjänstlagen (2001:453) och deras biträden samt auktoriserade patentombud och deras biträden såvitt avser patenträttsliga angelägenheter enligt 2 § 1 lagen (2010:1052) om auktorisation av patentombud, får höras som vittnen om något som i denna deras yrkesutövning anförtrotts dem eller som de i samband därmed har erfärit, endast om det är medgivet i lag eller den till vars förmån tystnadsplikten gäller samtycker till det. Medlare enligt denna balk, lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder eller lagen (2011:860) om medling i vissa privaträttsliga tvister och deras biträden, får höras som vittnen om vad som anförtrotts dem vid medlingen eller som de i samband därmed erfärit, endast om det är medgivet i lag eller den till vars förmån tystnadsplikten gäller samtycker till det. Den som till följd av 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen inte får lämna uppgifter som avses där får höras som vittne om dem endast om det är medgivet i lag eller den till vars förmån sekretessen gäller samtycker till det.

Rättegångsombud, biträden eller försvarare får höras som vittnen om vad som anförtrotts dem för uppdragets fullgörande endast om parten medger det.

Utän hinder av vad som sägs i andra eller tredje stycket föreligger skyldighet att vittna för

1. advokater och deras biträden, dock inte försvarare, i mål angående brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

2. andra än försvarare och advokater samt deras biträden i mål angående brott som avses i 10 kap. 21 och 23 §§ offentlighets- och sekretesslagen och

3. den som har uppgiftsskyldighet enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen i mål enligt 5 kap. 2 § eller 6 kap. 6, 13 eller 14 § samma lag eller enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Den som är präst inom ett trossamfund eller den som i ett sådant samfund har motsvarande ställning får inte höras som vittne om något som han eller hon har erfärit under bikt eller enskild själavård.

Den som har tystnadsplikt enligt 3 kap. 3 § *tryckfrihetsförordningen* eller 2 kap. 3 § *ytrandefrihetsgrundlagen* får höras som vittne om förhållanden som tystnadsplikten avser endast i den mån det föreskrivs i nämnda paragrafer.

Om någon enligt vad som sägs i denna paragraf inte får höras som vittne om ett visst förhållande, får vittnesförhör inte heller äga rum med den som under tystnadsplikt biträtt med tolkning eller översättning. *Lag (2011:861)*.

Lag (2011:861) har trätt i kraft den 1 januari 1992.

6 § Ett vittne får vägra att yttra sig om en omständighet, vars yppande skulle röja att vittnet eller någon vittnet närstående, som avses i 3 §, har förövat brottslig eller vanärande handling.

Ett vittne får även vägra att yttra sig om yrkeshemlighet. Han eller hon får också vägra att lämna uppgift om en enskilds personliga förhållanden som omfattas av sekretess enligt 35 kap. 11 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Vad som sägs i andra stycket gäller inte, om det finns synnerlig anledning att vittnet hörs om yrkeshemligheten eller uppgiften. *Lag (2009:401)*.

Lag (2009:401) har trätt i kraft den 30 juni 2009.

7 § Den som skall höras som vittne skall vid vite kallas att infinna sig vid förhandling inför rätten.

I kallelsen till vittnet skall lämnas behövliga uppgifter om parterna och målet samt i korthet anges vad förhöret gäller. Vittnet skall även erinras om sina rättigheter och skyldigheter enligt 20 och 23–25 §§. *Lag (1987:747)*.

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

8 § Rätten må förelägga den som skall höras som vittne att, innan han infinner sig för avgivande av vittnesmål, uppliva sin kunskap om vad vittnesförhöret gäller genom att granska för vittnet tillgängliga räkenskapsböcker, anteckningar eller andra handlingar eller besiktiga plats eller föremål, om sådant kan ske utan avsevärd olägenhet för vittnet.

Om rätten enligt 3 kap. 3 § andra stycket 4 eller 5 tryckfrihetsförordningen eller 2 kap. 3 § andra stycket 4 eller 5 yttrandefrihetsgrundlagen skall pröva om någon, som är skyldig att hemlighålla uppgift som avses där, ändå får höras som vittne därom, skall rätten först, om inte särskilda skäl föranleder annat, inhämta yttrande från det företag, hos vilket han har erhållit vetskap om uppgiften. *Lag (1991:1561)*.

30 Rättegångsbalken, utdrag ur

Lag (1991:1561) har trätt i kraft den 1 januari 1992. Äldre föreskrifter gäller dock vid prövning av talan som har väckts före ikraftträdandet och i fråga om tystnadsplikter som har uppkommit före ikraftträdandet.

9 § Vittne må ej, med mindre särskilda skäl äro därtill, övervara förhandlingen i målet, innan förhöret med vittnet äger rum.

Äro i målet flera vittnen, skola de höras var för sig. Finnas vittnenas utsagor otydliga eller stridiga eller äro eljest särskilda skäl, att vittnena höras mot varandra, må det ske.

10 § Innan vittnesmål avläggs, skall rätten höra vittnet om hans fullständiga namn och, om det behövs, ålder, yrke och hemvist. Rätten skall också försöka klargöra om vittnet till part eller till saken står i något förhållande, som kan vara av vikt för bedömandet av tilltron till vittnets berättelse, eller om det annars finns omständigheter av betydelse i detta hänseende.

Står vittne till part i sådant förhållande, som avses i 3 §, skall vittnet erinras om att han icke är skyldig att avlägga vittnesmål.

Om det namn som vittnet uppger ingår i en kvalificerad skyddsidentitet enligt lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter, skall vittnet upplysa om detta. *Lag (2006:940).*

Lag (2006:940) har trätt i kraft den 1 januari 1992.

11 § Innan vittne avgiver sin berättelse, skall vittnet avlägga denna ed:

"Jag N.N. lovar och försäkrar på heder och samvete, att jag skall säga hela sanningen och intet förtiga, tillägga eller förändra." Lag (1975:1288)

12 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1975:1288)*].

13 § Ed får inte avläggas av

1. den som är under femton år; eller
2. den som på grund av en psykisk störning befinns sakna erforderlig insikt om betydelsen av ed.

Ej heller må i brottmål ed avläggas av någon den tilltalade närstående, som avses i 3 §. *Lag (1991:1549).*

Lag (1991:1549) har trätt i kraft den 1 januari 1992.

14 § Innan vittne höres, erinre rätten vittnet om hans sanningsplikt så ock, då ed avlagts, om vikten därav. När skäl äro därtill, skall vittnet tillika erinras om innehållet i 5 och 6 §§. *Lag (1975:1288).*

15 § Ed skall avläggas av varje vittne för sig.

Vittne, som ånyo höres i målet, må vittna å förut avlagd ed; vittnet skall av rätten erinras om att denna ed alltjämt är bindande för honom. *Lag (1975:1288).*

16 § Ett vittne skall lämna sin berättelse muntligen. Vittnet får dock med rättens medgivande använda sig av anteckningar till stöd för minnet.

Vid ett vittnesförhör får det som vittnet tidigare har berättat inför rätta eller inför åklagare eller polismyndighet läggas fram endast när vittnets berättelse vid förhöret avviker från vad han eller hon tidigare har berättat eller när vittnet vid förhöret förklarar att han eller hon inte kan eller inte vill yttra sig. Avser förhöret någon som tidigare har hörts inför rätta och har det förra förhöret dokumenterats genom en ljud- och bildupptagning, får dock förhöret inledas med en uppspelning av upptagningen. Har den tidigare bevisupptagningen skett i lägre rätt, skall förhöret i högre rätt inledas med en sådan uppspelning, om det inte är olämpligt. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

17 § Ett vittnesförhör skall inledas av den part som åberopat förhöret, om inte rätten bestämmer annat. Vid förhöret skall vittnet först beredas tillfälle att på egen hand eller, om det behövs, med stöd av frågor avge sin berättelse i ett sammanhang.

Motparten skall sedan få tillfälle att höra vittnet. Om motparten inte är närvarande eller om det av annan anledning behövs, bör rätten leda denna del av förhöret.

Därefter får rätten och parterna ställa ytterligare frågor till vittnet. Den part som åberopat förhöret bör först få tillfälle till detta.

Har ingen av parterna eller båda åberopat förhöret, skall detta inledas av rätten, om det inte är lämpligare att någon av parterna inleder förhöret.

Frågor, som genom sitt innehåll, sin form eller sättet för deras framställande inbjuder till visst svar, får inte ställas annat än om det vid förhör enligt andra stycket behövs för att undersöka i vad mån vittnets berättelse stämmer med det verkliga händelseförloppet. Rätten skall avvisa frågor, som uppenbart inte hör till saken eller som är förvirrande eller på annat sätt otillbörliga. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

18 § Rätten får besluta att en part eller en åhörare inte får vara närvarande vid ett vittnesförhör

1. om det finns anledning att anta att vittnet av rädsla eller annan orsak inte fritt berättar sanningen på grund av partens eller åhörarens närvaro, eller

2. om parten eller åhöraren hindrar vittnet i hans eller hennes berättelse genom att falla honom eller henne i talet eller på annat sätt.

32 Rättegångsbalken, utdrag ur

När en vittnesberättelse enligt första stycket lämnas i en parts frånvaro, skall parten om möjligt få följa förhöret genom en ljudöverföring eller en ljud- och bildöverföring. Om detta inte kan ske, skall vittnesberättelsen återges i behövlig omfattning när parten åter är närvarande. Parten skall beredas tillfälle att ställa frågor till vittnet. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

19 § Förhör med ett vittne får äga rum utom huvudförhandling,

1. om vittnet inte kan infinna sig vid huvudförhandlingen,
2. om en inställelse vid huvudförhandlingen skulle medföra kostnader eller olägenheter som inte står i rimligt förhållande till betydelsen av att förhöret hålls vid huvudförhandlingen, eller
3. om det kan antas att målet kommer att avgöras utan huvudförhandling. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

20 § Uteblir ett vittne som kallats enligt 7 §, skall rätten förelägga nytt vite, om målet utsätts till senare dag, eller förordna att han skall hämtas till rätten antingen omedelbart eller till den senare dagen. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

21 § Vägrar vittne utan giltigt skäl att avlägga ed eller att avgiva vittnesmål eller besvara fråga eller att iakttaga föreläggande enligt 8 §, förelägge rätten vittnet vid vite och, om vittnet ej låter sig rätta därav, vid äventyr av häkte att fullgöra sin skyldighet. Ej må av anledning, som nu sagts, någon hållas i häkte under längre tid än tre månader och i intet fall längre, än till dess rätten skilt målet från sig. Vittne, som insatts i häkte, skall senast var fjortonde dag inställas för rätten. *Lag (1975:1288).*

22 § Bestämmelserna i detta kapitel om vitesföreläggande och om häkte gäller inte vittne som avses i 13 § första stycket. Sådant vittne får dock hämtas till rätten.

Om den som åberopat ett vittne avstår från förhör med vittnet eller om frågan om vittnesförhör av annan orsak förfaller, får därefter inga tvångsmedel enligt 20 eller 21 § användas mot vittnet. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

23 § Gör ett vittne sig skyldigt till sådan försummelse eller tredska som avses i 20 eller 21 § och vållas rättegångskostnad därav för någon av parterna, skall rätten på yrkande av parten ålägga vittnet att i skäligen omfattning ersätta kostnaden. Har även en part av rätten ålagts att ersätta motparten sådan kostnad och har parten utgett ersättningen, har han rätt att av vittnet få ut vad vittnet ålagts att utge.

Vad som nu sagts om vittnes skyldighet att ersätta en parts kostnad skall gälla även beträffande kostnad som orsakats för staten.

I 9 kap. 7 § finns bestämmelser om kostnader när något vite inte har satts ut. *Lag (2000:564).*

Lag (2000:564) har trätt i kraft den 1 oktober 2000.

24 § Ett vittne har rätt till ersättning enligt vad som sägs nedan.

Ersättning till ett vittne, som har åberopats av en enskild part skall betalas av parten. Om det är skäligt med hänsyn till partens ekonomiska förhållanden får dock rätten besluta att ersättningen skall betalas av allmänna medel. Har rätten självmant inkallat ett vittne och är saken sådan, att förlikning därom är tillåten, eller är fråga om ansvar för brott, som inte hör under allmänt åtal, skall ersättningen betalas av parterna en för båda och båda för en. I annat fall skall ersättningen betalas av allmänna medel.

Ersättning som skall betalas av en part, skall avse nödvändiga kostnader för resa, uppehälle och tidsspillan efter vad rätten prövar skäligt. Ersättning, som skall betalas av allmänna medel, fastställs av rätten enligt bestämmelser som regeringen meddelar. *Lag (1996:1624).*

Lag (1996:1624) har trätt i kraft den 1 december 1997 då lagen (1946:864) om återgäldande av kostnad för blodundersökning i brottmål skall upphöra att gälla.

25 § Den som kallats till vittne äge att i förskott erhålla ersättning för kostnader till resa och uppehälle. Förskott skall erläggas av den som enligt 24 § har att utgiva ersättning till vittnet. Förskottets storlek bestämmas av rätten.

Underlåter part, som är skyldig att utgiva förskott till vittne, att på begäran erlægga sådant förskott, må parten ej sedermera påkalla vittnets hörande, om uppskov med målet därigenom skulle vållas.

Närmare bestämmelser om förskott meddelas av regeringen. *Lag (1974:573).*

37 kap. Om förhör med part och med målsägande som inte för talan

1 § Vid förhör i bevissyfte med part eller med målsägande som inte för talan skall 36 kap. 17 § tillämpas. Om rätten inte beslutar annat, skall dock förhör med den som är tilltalad i brottmål inledas av rätten och ledningen av förhöret därefter övergå till åklagaren. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

2 § I tvistemål får förhör i bevissyfte med part äga rum under sanningsförsäkran. Förhöret bör därvid begränsas till sådana omständigheter som är av särskild betydelse i målet.

Innan förhör enligt första stycket hålls, skall parten avge denna försäkran:

”Jag N.N. lovar och försäkrar på heder och samvete, att jag skall säga hela sanningen och intet förtiga, tillägga eller förändra.” Lag (1987:747).

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

3 § Vid förhör enligt detta kapitel skall i övrigt 36 kap. 9 § andra stycket, 10 § första och tredje styckena, 13 § första stycket, 16 § samt 18 och 19 §§ tillämpas.

Vid förhör under sanningsförsäkran skall, förutom de lagrum som anges i första stycket, 36 kap. 5 och 6 §§, 8 § andra stycket samt 14 och 15 §§ tillämpas.

I brottmål skall, förutom de lagrum som anges i första stycket, 36 kap. 24 och 25 §§ tillämpas i fråga om ersättning till målsägande, som kallats till förhör i anledning av åklagarens talan. Detta skall gälla även när någon annan part än en målsägande eller en tilltalad kallats till sådant förhör.

Vid tillämpning av de lagrum som anges i första–tredje styckena skall vad som sägs om vittne gälla part eller målsägande som inte för talan och vad som sägs om ed gälla sanningsförsäkran. *Lag (2006:940).*

Lag (2006:940) har trätt i kraft den 1 januari 1992.

4 § [Paragrafen har upphävts genom lag (1987:747)].

5 § [Paragrafen har upphävts genom lag (1987:747)].

38 kap. Om skriftligt bevis

1 § Skriftlig handling, som åberopas till bevis, bör företes i huvudskrift. Sådan handling må företes i styrkt avskrift, om det finnes tillfyllest eller huvudskriften ej är att tillgå.

Innehåller handling även sådant, som innehavaren enligt 2 § ej äger eller är skyldig att yppa eller som eljest ej bör uppenbaras, må han i stället för handlingen förete styrkt utdrag därav.

2 § Innehar någon skriftlig handling, som kan antagas äga betydelse som bevis, vare han skyldig att förete den; sådan skyldighet åligger dock ej i brottmål den misstänkte eller den som till honom står i sådant förhållande, som avses i 36 kap. 3 §.

Ej vare part eller honom närstående, som nu sagts, skyldig att förete skriftligt meddelande mellan parten och någon honom närstående eller mellan sådana närstående inbördes. Befattningshavare eller annan, som avses i 36 kap. 5 §, må ej förete skriftlig handling, om dess innehåll kan antagas vara sådant, att han ej må höras som vittne därom; innehaves handlingen av part, till förmån för vilken tystnadsplikten gäller, vare han ej skyldig att förete handlingen. Stadgandet i 36 kap. 6 § om vittnes rätt att vägra att yttra sig äge motsvarande tillämpning i fråga om innehavare av skriftlig handling, om dess innehåll är sådant, som avses i nämnda lagrum.

Skyldighet att förete skriftlig handling gälle ej minnesanteckning eller annan sådan uppteckning, som är avsedd uteslutande för personligt bruk, med mindre synnerlig anledning förekommer, att den företes.

3 § Är innehavare av skriftlig handling på grund av rättsförhållande mellan honom och part eller eljest enligt lag skyldig att utgiva handlingen eller låta annan taga del därav, vare det gällande även i fråga om handlingens företeende i rättegång.

4 § Är någon skyldig att förete skriftlig handling som bevis, äge rätten förelägga honom att förete handlingen. Tillfälle att yttra sig skall lämnas den som föreläggandet skulle avse. För prövning av frågan må förhör hållas med honom enligt vad i 36 eller 37 kap. är stadgat så ock annan bevisning förebringas.

5 § Föreläggande att förete skriftlig handling skall innehålla uppgift om var och huru handlingen skall tillhandahållas. Den som skall förete handlingen må genom vite tillhållas att fullgöra sin skyldighet. Rätten äge ock, om det finnes lämpligare, förordna, att handlingen skall tillhandahållas genom kronofogdemyndighetens försorg. *Lag (1981:828)*.

6 § Bevisupptagning genom skriftlig handling får äga rum utom huvudförhandling,

1. om handlingen inte kan visas upp vid huvudförhandlingen,

2. om ett uppvisande vid huvudförhandlingen skulle medföra kostnader eller olägenheter som inte står i rimligt förhållande till betydelsen av att bevisupptagningen sker vid huvudförhandlingen, eller

3. om det kan antas att målet kommer att avgöras utan huvudförhandling. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

7 § Har någon, som ej är part, efter anmodan av part eller rätten tillhandahållit skriftlig handling, äge han rätt till ersättning för kostnad och besvär efter vad rätten prövar skäligt.

Ersättning skall, om handlingens företeende påkallats av enskild part, utgivas av parten. I annat fall skall ersättningen utgå av allmänna medel.

8 § Om en allmän handling kan antas ha betydelse som bevis, får rätten besluta att handlingen ska tillhandahållas.

Första stycket gäller inte

1. handling som innehåller uppgift, för vilken gäller sekretess till följd av 15 kap. 1 eller 2 § eller 16 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) eller bestämmelse, till vilken hänvisas i något av dessa lagrum, om inte den myndighet som har att pröva fråga om utlämnande av handlingar har gett sitt tillstånd,

2. handling vars innehåll är sådant, att någon, som haft befattning med handlingen, enligt 36 kap. 5 § andra, tredje, fjärde eller sjätte stycket inte får höras därom, eller

3. handling genom vars företeende yrkeshemlighet skulle uppenbaras, med mindre synnerlig anledning förekommer. *Lag (2009:401).*

Lag (2009:401) har trätt i kraft den 30 juni 2009.

9 § Har bestämmelser som avviker från vad som föreskrivs i 1–8 §§ meddelats om skyldighet att förete skriftlig handling, skall de gälla. *Lag (1980:101).*

39 kap. Om syn

1 § För skärskådan av fastighet eller av föremål, som ej lämpligen kan flyttas till rätten, eller av plats, där viss händelse timat, må rätten hålla syn å stället.

Vid syn må yrkeshemlighet ej röjas, med mindre synnerlig anledning förekommer därtill.

2 § Syn får äga rum utom huvudförhandling,

1. om syn inte kan hållas vid huvudförhandlingen,

2. om syn vid huvudförhandlingen skulle medföra kostnader eller olägenheter som inte står i rimligt förhållande till betydelsen av att den hålls vid huvudförhandlingen, eller

3. om det kan antas att målet kommer att avgöras utan huvudförhandling. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

3 § [Paragrafen har upphävts genom lag (1987:747)].

4 § Kostnaden för syn skall, utom i fall som avses i 41 kap. gäldas av statsverket. *Lag (1969:244).*

5 § Innehar någon föremål, som lämpligen kan flyttas till rätten och som kan antagas äga betydelse som bevis, vare han skyldig att tillhandahålla det för syn; sådan skyldighet åligger dock ej i brottmål den misstänkte eller den som till honom står i sådant förhållande, som avses i 36 kap. 3 §. Stadgandet i 36 kap. 6 § om vittnes rätt att vägra att yttra sig äge motsvarande tillämpning i fråga om rätt för part eller annan att vägra att tillhandahålla föremål för syn. Om skyldighet att förete skriftlig handling för syn gälla vad i 38 kap. 2 § är stadgat.

Vad i 38 kap. 3–9 §§ är stadgat äge motsvarande tillämpning beträffande föremål eller skriftlig handling, som skall tillhandahållas för syn. *Lag (1980:101).*

40 kap. Om sakkunnig

1 § Finnes för prövning av fråga, vars bedömande kräver särskild fackkunskap, nödigt att anlita sakkunnig, äge rätten över frågan inhämta yttrande av myndighet eller tjänsteman eller annan, som är satt att tillhandagå med yttrande i ämnet, eller ock uppdraga åt en eller flera för redbarhet och för skicklighet i ämnet kända personer att avgiva yttrande.

2 § Ej må den vara sakkunnig, som till saken eller till någondera parten står i sådant förhållande, att hans tillförlitlighet därigenom kan anses förringad.

3 § Innan sakkunnig utses, bör tillfälle lämnas parterna att yttra sig i frågan. Ena sig parterna om sakkunnig, skall denne anlitas, om han finnes lämplig och hinder ej möter därför; rätten äge dock jämte honom utse annan.

4 § Den som icke å tjänstens vägnar är skyldig att biträda som sakkunnig eller är satt att tillhandagå med yttrande vare ej utan eget åtagande pliktig att utföra sakkunniguppdrag. Har någon åtagit sig sådant uppdrag, må han ej utan giltig ursäkt undandraga sig dess fullgörande. Sakkunnig vare dock ej skyldig att yppa yrkeshemlighet, med mindre synnerlig anledning förekommer, att han yttrar sig därom.

5 § Finnes för vinnande av upplysning rörande omständighet, som är av betydelse för den sakkunniges uppgift, före huvudförhandlingen part eller annan böra höras eller annan utredning böra förebringas inför rätten, må rätten förordna därom. Om upptagande av bevis gälle i tillämpliga delar vad om bevisupptagning utom huvudförhandling är stadgat.

Erfordras besiktning av fastighet eller av föremål, som ej lämpligen kan flyttas, eller av plats, där viss händelse timat, må rätten förordna, att den sakkunnige skall företaga besiktning å stället. Vid besiktning må yrkeshemlighet ej röjas, med mindre rätten finner synnerlig anledning förekomma därtill.

Rätten äge förordna, att föremål, som innehavaren enligt 39 kap. 5 § är skyldig att förete vid rätten, skall för granskning tillhandahållas den sakkunnige.

6 § Finnes lämpligt, att parterna äro närvarande vid besiktning, som verkställes av sakkunnig, må rätten föreskriva, att de skola genom den sakkunniges försorg kallas till förrättningen. Har part kallats, må hans utevaro ej utgöra hinder för förrättningens företagande.

Över förrättningen skall föras protokoll, vari antecknas, vilka vid förrättningen närvarit och vad därvid förekommit.

7 § Om utlåtande av myndighet, tjänsteman eller annan, som är satt att tillhandagå med yttrande, gälle vad därom är stadgat eller eljest är vedertaget.

Annan sakkunnig skall, om ej rätten förordnar annat, avgiva skriftligt utlåtande. Rätten skall förelägga honom viss tid, inom vilken utlåtandet skall avgivas.

Utlåtande skall ange de skäl och omständigheter, på vilka det däri givna omdömet är grundat.

Sedan utlåtande inkommit till rätten, skall det hållas tillgängligt för parterna.

8 § Sakkunnig, som utlåtit sig skriftligen, skall ock höras muntligen, om part yrkar det och hans hörande ej uppenbart saknar betydelse eller om rätten eljest finner det erforderligt. Har utlåtande avgivits av ämbetsverk, akademi eller annat offentligt samfund, må den eller de som deltagit i utlåtandets avgivande, ej höras muntligen, med mindre det prövas oundgängligen nödvändigt; om flera deltagit i utlåtandets avgivande, må endast en företrädare för varje mening inkallas.

9 § Sakkunnig, som höres muntligen, skall, innan han avgiver sin utsaga, avlägga denna ed:

"Jag N.N. lovar och försäkrar på heder och samvete, att jag efter bästa förstånd skall fullgöra det sakkunniguppdrag, som lämnats mig."

Har den sakkunnige, då han höres, redan avgivit utlåtande, skall eden därefter jämkas.

Sedan den sakkunnige avlagt ed, erinre rätten honom om edens vikt. *Lag (1975:1288).*

10 § Då sakkunnig höres muntligen, företages förhöret av rätten. Med rättens tillstånd må dock sakkunnig höras av parterna. Rätten och parterna äge ställa frågor till den sakkunnige.

Rätten skall avvisa frågor, som uppenbart ej höra till saken eller som äro förvirrande eller eljest otillbörliga.

Har den sakkunnige avgivit skriftligt utlåtande, må, om rätten finner det lämpligt, utlåtandet helt eller delvis uppläsas.

11 § Vad som sägs i 36 kap. 9 § andra stycket samt 15, 18 och 19 §§ om vittne skall tillämpas också i fråga om sakkunnig. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

12 § Underlåter den som åtagit sig att vara sakkunnig utan giltig ursäkt att inom förelagd tid inkomma med skriftligt utlåtande, må rätten förelägga honom vid vite att avgiva utlåtande.

13 § [*Paragrafen har upphävts genom lag (1987:747) som trätt i kraft 1 januari 1988.*]

14 § Vägrar sakkunnig utan giltigt skäl att avlägga ed eller att avgiva utsaga eller besvara fråga, förelägge rätten honom vid vite att fullgöra sin skyldighet. *Lag (1975:1288).*

15 § [*Paragrafen har upphävts genom lag (1987:747).*]

16 § Gör en sakkunnig sig skyldig till sådan försummelse eller tredska som avses i 12 eller 14 § eller uteblir en sakkunnig, som kallats till förhör, och vållas rättegångskostnad därav för någon av parterna, skall rätten på yrkande av parten ålägga den sakkunnige att i skäligen omfattning ersätta kostnaden. Har även en part av rätten ålagts att ersätta motparten sådan kostnad och har parten utgett ersättningen, har han rätt att av den sakkunnige få ut vad denne ålagts att utge.

Vad som nu sagts om sakkunnigs skyldighet att ersätta parts kostnad skall gälla även beträffande kostnad som orsakats för staten.

I 9 kap. 7 § finns bestämmelser om kostnader när något vite inte har satts ut. *Lag (2000:564).*

Lag (2000:564) har trätt i kraft den 1 oktober 2000.

17 § Har utlåtande avgivits av myndighet, tjänsteman eller annan, som är satt att tillhandagå med yttrande, skall ersättning utgå allenast i den mån särskild föreskrift därom är meddelad. Annan sakkunnig äge rätt till ersättning för kostnad, som han haft för uppdragets fullgörande, samt för arbete och tidspillan efter vad rätten prövar skäligen.

Ersättningen skall, om saken är sådan, att förlikning därom är tillåten, eller fråga är om ansvar för brott, som ej hör under allmänt åtal, utgivas av parterna en för båda och båda för en eller, om sakkunnigs anlåtande påkallats blott av ena parten, av den parten ensam. I annat fall skall ersättningen utgå av allmänna medel.

18 § Sakkunnig vare berättigad till förskott å sin ersättning efter vad rätten prövar skäligt. Förskott skall erläggas av den som enligt 17 § har att utgiva ersättning till den sakkunnige.

Närmare bestämmelser om förskott meddelas av regeringen. *Lag (1974:573)*.

19 § Vill part som sakkunnig åberopa någon, som icke nämnts av rätten, gälla om sådan sakkunnig i tillämpliga delar vad i 7 och 8 §§ är stadgat.

Höres den sakkunnige muntligen, skall i övrigt tillämpas vad om vittne är föreskrivet; dock må, om rätten finner det lämpligt, skriftligt utlåtande helt eller delvis uppläsa.

20 § Är i lag eller författning föreskrift meddelad om sakkunnigs hörande i visst fall, vare den gällande.

41 kap. Om bevisning till framtida säkerhet

1 § Är fara, att bevis rörande omständighet, som är av betydelse för någons rätt, framdeles skall gå förlorat eller endast med svårighet skall kunna föras, och är ej rättegång därom, må till framtida säkerhet bevis genom vittne, sakkunnig eller syn eller skriftligt bevis upptagas vid underrätt. Ej må dock enligt detta kapitel bevis upptagas i syfte att vinna utredning om brott.

2 § Vill någon, att bevis upptages till framtida säkerhet, skall han göra ansökan därom hos rätten.

I ansökan skall uppgivas den omständighet, som sökanden vill styrka med beviset, bevisets beskaffenhet och de skäl, som sökanden åberopar till stöd för dess upptagande, samt, om det kan ske, den, vilkens rätt eljest kan bero därav.

3 § Om bevisning till framtida säkerhet äge vad om bevisupptagning i rättegång utom huvudförhandling är stadgat motsvarande tillämpning; kan, utom sökandens, annans rätt bero av bevisets upptagande, erfordras dock ej kallelse å honom, med mindre särskilda skäl äro därtill. Ej vare någon skyldig att inställa sig som vittne eller sakkunnig vid annan underrätt än den, under vilken han har sitt hemvist.

4 § Kostnaden för upptagande av bevis till framtida säkerhet skall gäldas av sökanden.

Har den, vilkens rätt eljest kan bero av bevisupptagningen, efter kallelse närvarit vid denna, äge han av sökanden erhålla ersättning för nödiga kostnader till resa och uppehälle samt för tidsspillan efter vad rätten prövar skäligt.

FJÄRDE AVDELNINGEN

42 kap. Om stämning och förberedelse och om avgörande av mål utan huvudförhandling

1 § Den som vill inleda en rättegång mot någon skall hos rätten skriftligen ansöka om stämning. *Lag (1987:747)*.

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

2 § En ansökan om stämning skall innehålla

1. ett bestämt yrkande,
2. en utförlig redogörelse för de omständigheter som åberopas till grund för yrkandet,
3. uppgift om de bevis som åberopas och vad som skall styrkas med varje bevis samt
4. uppgift om sådana omständigheter som gör rätten behörig, om inte behörigheten framgår av vad som anförs i övrigt.

Har käranden några önskemål om hur målet skall handläggas, bör han ange dessa i ansökningen.

Ansökningen skall vara egenhändigt undertecknad av käranden eller hans ombud.

De skriftliga bevis som åberopas bör ges in tillsammans med ansökningen. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

3 § Om stämningsansökningen inte uppfyller föreskrifterna i 2 § eller i övrigt är ofullständig, skall rätten förelägga käranden att avhjälpa bristen. Detsamma gäller om föreskriven ansökningsavgift inte har betalats. *Lag (1987:448).*

Lag (1987:448) har trätt i kraft den 1 juli 1987.

4 § Följer käranden inte ett föreläggande enligt 3 §, skall ansökningen avvisas, om den är så ofullständig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en rättegång eller om underlåtenheten avser betalning av ansökningsavgiften.

Ansökningen skall också avvisas, om det är uppenbart att målet på grund av rättegångshinder inte kan tas upp till prövning. *Lag (1987:448).*

Lag (1987:448) har trätt i kraft den 1 juli 1987.

5 § Avvisas ej ansökningen, skall rätten utfärda stämning på svaranden att svara på käromålet. Om kärandens framställning inte innefattar laga skäl för käromålet eller om det annars är uppenbart att detta är ogrundat, får rätten dock genast meddela dom i målet utan att stämning utfärdas.

Utfärdas stämning, skall denna delges svaranden tillsammans med stämmingsansökningen och därvid fogade handlingar. *Lag (1984:131).*

Lag (1984:131) har trätt i kraft den 1 juli 1984. Äldre bestämmelser om tingsrätternas domförförhet gäller alltjämt vid huvudförhandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet samt vid överläggningar och omröstningar i anslutning till sådana huvudförhandlingar. Äldre bestämmelser om hovrätternas domförförhet gäller alltjämt i mål där den slutliga handläggningen har påbörjats före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser om avvisning av ofullständiga stämmingsansökningar samt vade-, revisions- och besvärslinlagor gäller alltjämt i fråga om ansökningar och inlagor som har kommit in till rätten före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser om rätt till återupptagande av ett tvistemål eller ett brottmål i en hovrätt efter det att hovrätten förklarat vadetalan i målet förfallen gäller alltjämt, om vadetalan har förklarats förfallen före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser om tid för anförande av besvär över en underrätts beslut gäller alltjämt beträffande beslut som inte har meddelats vid sammanträde för förhandling men i fråga om vilka tiden för meddelandet har tillkännagivits före ikraftträdandet.

6 § Utfärdas stämning, skall förberedelse i målet äga rum.

Förberedelsen har till syfte att klarlägga

1. parternas yrkanden och invändningar samt de omständigheter som parterna åberopar till grund för sin talan,
2. i vad mån parterna är oense om åberopade sakförhållanden,
3. vilka bevis som skall läggas fram och vad som skall styrkas med varje bevis,
4. om ytterligare utredning eller andra åtgärder behövs före målets avgörande och
5. om det finns förutsättningar för förlikning eller annan samförståndslösning.

Rätten skall driva förberedelsen med inriktning på ett snabbt avgörande av målet. Så snart det lämpligen kan ske bör rätten höra parterna angående målets handläggning.

Rätten skall upprätta en tidsplan för målets handläggning, om det inte på grund av målets beskaffenhet eller av något annat särskilt skäl är obehövligt. Parterna skall fortlöpande kontrollera att tidsplanen kan hållas såvitt gäller dem och deras bevisning. Om en part bedömer att tidsplanen inte kan hållas, skall detta genast anmälas till rätten. Om rätten bedömer att tidsplanen inte kan hållas, skall parterna underrättas om detta. *Lag (2006:465).*

Lag (2006:465) träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

7 § Vid förberedelsen skall svaranden genast avge svaromål. I detta skall anges

1. de invändningar om rättegångshinder som svaranden vill göra,
2. i vad mån kärandens yrkande medges eller bestrids,

3. om kärandens yrkande bestrids, grunden för detta med yttrande rörande de omständigheter, som käranden grundar sin talan på, och med angivande av de omständigheter som svaranden vill anföra samt

4. uppgift om de bevis som svaranden åberopar och om vad som skall styrkas med varje bevis.

De skriftliga bevis som åberopas bör ges in samtidigt som svaromålet avges. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

8 § Under förberedelsen skall parterna var för sig ange de ytterligare omständigheter som de vill anföra samt yttra sig över vad motparten anfört. De skall också, i den mån det inte skett tidigare, uppge de bevis som de vill åberopa och vad de vill styrka med varje bevis. Skriftliga bevis som inte redan företetts skall genast framläggas. Parterna är skyldiga att på framställning av motparten uppge, vilka andra skriftliga bevis de innehar.

Rätten skall, allt efter målets beskaffenhet, vid förberedelsen verka för att tvistefrågorna blir klarlagda och att parterna anger allt som de vill åberopa i målet. Rätten skall genom frågor och påpekanden försöka avhjälpa otydligheter och ofullständigheter i parternas framställningar.

Rätten får bestämma att olika frågor eller delar av målet skall behandlas var för sig vid förberedelsen. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

8 a § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1987:747)].

9 § Förberedelsen sker vid sammanträde eller genom skriftväxling eller annan handläggning. Om det är lämpligt, får olika former av förberedelse förenas.

Svaromål enligt 7 § skall avges skriftligen, om det inte med hänsyn till målets beskaffenhet är lämpligare att svaromålet avges vid ett sammanträde.

När ett skriftligt svaromål har kommit in till rätten, skall sammanträde hållas så snart som möjligt, om det inte med hänsyn till målets beskaffenhet är lämpligare med fortsatt skriftväxling.

Om sammanträde hålls, skall förberedelsen om möjligt avslutas vid detta. Om så inte kan ske, skall förberedelsen fortsätta genom skriftväxling eller vid ett nytt sammanträde. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

10 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2005:683)*].

11 § I mål där förlikning om saken är tillåten får svaranden föreläggas att skriftligen avge svaromål enligt 7 § vid påföljd att tredsdom annars kan komma att meddelas mot honom. I föreläggandet skall anges vad svaranden enligt 44 kap. 7 a eller 7 b § skall iaktta för att tredsdom inte skall kunna meddelas mot honom. I föreläggandet skall anges när tredsdom kan komma att meddelas.

I mål där förlikning om saken är tillåten får käranden, om han underlåter att medverka i målet, föreläggas att senast en viss dag ange om han vidhåller sin talan vid påföljd att tredsdom annars kan komma att meddelas mot honom. I föreläggandet skall anges när tredsdom kan komma att meddelas. *Lag (2000:172).*

Lag (2000:172) har trätt i kraft den 1 juli 2000. Har en huvudförhandling påbörjats före ikraftträdandet tillämpas i fråga om den förhandlingen 43 kap. 3 och 11 §§ eller 46 kap. 3 och 11 §§ i deras äldre lydelse. Har en tredsdom meddelats före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser fråga om rätten att söka återvinning.

12 § I mål där förlikning om saken är tillåten skall parterna föreläggas att inställa sig till ett sammanträde vid påföljd att tredsdom annars kan komma att meddelas. Parter som skall infinna sig personligen skall också föreläggas vite. Parter som skall höras i bevissyfte skall dessutom föreläggas att infinna sig personligen vid sammanträdet vid påföljd att tredsdom annars kan komma att meddelas. Avser sammanträdet en fråga om rättegångshinder, tillämpas i stället andra stycket.

I mål där förlikning om saken inte är tillåten, skall käranden föreläggas att inställa sig till ett sammanträde vid påföljd att käromålet annars förfaller. En kärande som skall infinna sig personligen skall också föreläggas vite. En kärande som skall höras i bevissyfte skall dessutom föreläggas att infinna sig personligen vid sammanträdet vid påföljd att käromålet annars förfaller. Svaranden skall föreläggas vite.

Om det behövs, skall det i kallelsen anges vad som skall behandlas vid sammanträdet. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

13 § Vid sammanträde får parterna ge in eller läsa upp skriftliga inlagor eller andra skriftliga anföranden endast om rätten finner att det skulle underlätta förståelsen av ett anförande eller i övrigt vara till fördel för handläggningen. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

14 § Om det är till fördel för utredningen i målet, bör rätten före sammanträde eller fortsatt skriftväxling tillställa parterna en förteckning över de frågor som bör tas upp under den fortsatta handläggningen.

Parterna skall före ett sammanträde sätta sig in i saken på sådant sätt att något ytterligare sammanträde för förberedelse om möjligt inte behövs. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

15 § Är saken sådan att förlikning därom är tillåten, får en part föreläggas att slutligt bestämma sin talan och uppge de bevis han åberopar, om det är påkallat med hänsyn till hur parten utfört sin talan tidigare under målets handläggning. Efter det att tiden för sådant yttrande har gått ut, får parten inte åberopa någon ny omständighet eller något nytt bevis, om han inte gör sannolikt att han har haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att åberopa omständigheten eller beviset tidigare. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som

46 Rättegångsbalken, utdrag ur

meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

15 a § I mål där förlikning om saken är tillåten får tingsrätten meddela parterna att förberedelsen vid en viss senare tidpunkt skall anses vara avslutad. I sådant fall får efter den tidpunkten en part åberopa en ny omständighet eller ett nytt bevis endast om

1. parten gör sannolikt att han har haft en giltig ursäkt att inte åberopa omständigheten eller beviset tidigare eller

2. målets prövning inte fördröjs i någon väsentlig mån, om åberopandet tillåts.

I meddelandet skall parterna upplysas om den verkan som meddelandet har. *Lag (2000:172).*

Lag (2000:172) har trätt i kraft den 1 juli 2000. Har en huvudförhandling påbörjats före ikraftträdandet tillämpas i fråga om den förhandlingen 43 kap. 3 och 11 §§ eller 46 kap. 3 och 11 §§ i deras äldre lydelse. Har en tredskodom meddelats före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser fråga om rätten att söka återvinning.

16 § Om det är till fördel för handläggningen av målet, skall rätten göra en skriftlig sammanställning av parternas yrkanden och invändningar samt de omständigheter som dessa grundas på. Rätten får förelägga parterna att lämna underlag för sammanställningen. Parterna skall innan förberedelsen avslutas beredas tillfälle att yttra sig över sammanställningen. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

17 § Rätten ska verka för att parterna förliks eller på annat sätt uppnår en samförståndslösning, om det inte är olämpligt med hänsyn till målets beskaffenhet och övriga omständigheter.

Rätten får vid tillämpning av första stycket, i ett mål där förlikning om saken är tillåten, besluta om särskild medling, om parterna samtycker till det. I sådant fall ska rätten förelägga parterna att inställa sig till ett sammanträde inför medlare som förordnas av rätten och ange inom vilken tid medlingen senast ska vara slutförd. Rätten får förlänga tidsfristen om det finns särskilda skäl för det. *Lag (2011:861).*

Lag (2011:861) har trätt i kraft den 1 januari 1992.

17 a § I 56 kap. 13–15 §§ finns bestämmelser om att tingsrätten får hänskjuta en fråga till prövning av Högsta domstolen. *Lag (1994:1034).*

Lag (1994:1034) har trätt i kraft den 1 oktober 1994. Förekommer det i en lag eller en författning som har beslutats av regeringen en hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en föreskrift i denna lag tillämpas i stället den nya föreskriften. Har en dom eller ett beslut meddelats före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser i fråga om rätten att överklaga och om vad den som vill överklaga skall iakta.

18 § Ett mål avgörs efter huvudförhandling. Utan sådan förhandling får rätten dock

1. avgöra ett mål på annat sätt än genom dom,
2. meddela tredsdom,
3. meddela dom i anledning av talan som medgivits eller eftergivits,
4. stadfästa förlikning och
5. även i annat fall meddela dom, om huvudförhandling inte behövs med hänsyn till utredningen i målet och inte heller begärs av någon av parterna.

Innan ett mål avgörs med stöd av första stycket 5, skall parterna, om de inte kan anses redan ha slutfört sin talan, beredas tillfälle till detta.

Innan ett mål avgörs genom tredsdom enligt 44 kap. 7 a eller 7 b §, gäller vad som sägs i andra stycket i fråga om käranden.

Innan ett mål avgörs genom tredsdom enligt 44 kap. 7 c §, gäller vad som sägs i andra stycket i fråga om svaranden. *Lag (2000:172).*

Lag (2000:172) har trätt i kraft den 1 juli 2000. Har en huvudförhandling påbörjats före ikraftträdandet tillämpas i fråga om den förhandlingen 43 kap. 3 och 11 §§ eller 46 kap. 3 och 11 §§ i deras äldre lydelse. Har en tredsdom meddelats före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser fråga om rätten att söka återvinning.

19 § Erfordras, för att bevisningen skall vara på en gång tillgänglig vid huvudförhandlingen, att yttrande inhämtas av sakkunnig, skriftligt bevis företes, föremål tillhandahålls för syn eller besiktning eller annan förberedande åtgärd vidtages, skall beslut därom meddelas under förberedelsen.

Skall bevis upptagas utom huvudförhandlingen, bör ock förordnande därom meddelas under förberedelsen.

Vill part, att åtgärd, som nu sagts, vidtages, skall han, så snart ske kan, göra framställning därom hos rätten.

20 § Huvudförhandling för handläggning av rättegångsfråga eller del av saken, som kan avgöras särskilt, får hållas även om förberedelsen av målet i övrigt inte har avslutats.

Huvudförhandlingen får med parternas samtycke hållas i förenklad form, om det är möjligt med hänsyn till reglerna i 43 kap. 2 §. Sådan huvudförhandling kan äga rum i omedelbart samband med förberedelsen eller, under förutsättning att samma domare sitter i rätten, inom femton dagar från den dag då den muntliga förberedelsen avslutades. Oavsett parternas samtycke får huvudförhandling i förenklad form hållas i omedelbart samband med förberedelsen, om saken är uppenbar.

Vid huvudförhandling i förenklad form skall vad som ägt rum under det sammanträde då den muntliga förberedelsen avslutades anses ha ägt rum även vid huvudförhandlingen utan att det behöver upprepas vid denna. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

21 § I fråga om kallelse till huvudförhandling gäller 12 §. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

22 § Vill part vid huvudförhandlingen åberopa bevis, som han icke uppgivit under förberedelsen, skall han omedelbart giva rätten och motparten underrättelse om beviset och vad han vill styrka därmed.

43 kap. Om huvudförhandling

1 § Då målet uppropas, skall rätten inhämta upplysning, huruvida hinder möter för målets företagande till slutlig handläggning.

2 § Huvudförhandlingen skall inställas och utsättas till annan dag:

1. om part, som finnes böra närvara personligen, inställt sig allenast genom ombud;

2. om vittne eller sakkunnig, som finnes böra höras, icke är tillstädes;

3. om part vill anföra nytt viktigt skäl eller åberopa nytt bevis och motparten finnes vara i behov av anstånd för att bemöta vad parten vill andraga; eller

4. om hinder eljest möter för målets företagande till slutlig handläggning.

Kan det antagas, att hindret kommer att undanröjas före handläggningens slut, må huvudförhandling hållas.

3 § Om det finns sådant hinder mot huvudförhandling som avses i 2 §, får förhandlingen ändå påbörjas, om det kan antas att hindret kommer att undanröjas utan att ny huvudförhandling behöver hållas enligt 11 § tredje stycket och en uppdelning av förhandlingen inte är olämplig med hänsyn till målets beskaffenhet.

Inställs huvudförhandlingen, får rätten ändå ta upp muntlig bevisning, om det är tillåtet enligt reglerna om förhör utom huvudförhandling och den som skall höras finns tillgänglig.

Om det är av synnerlig vikt för utredningen, får även annan handläggning äga rum i anslutning till bevisupptagning enligt andra stycket.

Om bevisning upptas med stöd av andra eller tredje stycket, gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om bevis som upptas utom huvudförhandlingen. *Lag (2000:172).*

Lag (2000:172) har trätt i kraft den 1 juli 2000. Har en huvudförhandling påbörjats före ikraftträdandet tillämpas i fråga om den förhandlingen 43 kap. 3 och 11 §§ eller 46 kap. 3 och 11 §§ i deras äldre lydelse. Har en tredsodom

meddelats före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser fråga om rätten att söka återvinning.

4 § Rätten skall se till att ordning och reda iakttas vid handläggningen. Rätten kan bestämma att olika frågor eller delar av målet skall behandlas var för sig eller att i övrigt avvikelser skall göras från den ordning som föreskrivs i 7–9 §§.

Rätten skall också se till att målet blir utrett efter vad dess beskaffenhet kräver och att inget onödigt dras in i målet. Genom frågor och påpekanden skall rätten försöka avhjälpa otydligheter och ofullständigheter i de uttalanden som görs. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

5 § Förhandlingen skall vara muntlig. Parterna får ge in eller läsa upp skriftliga inlagor eller andra skriftliga anföranden endast om rätten finner att det skulle underlätta förståelsen av ett anförande eller i övrigt vara till fördel för handläggningen.

Det som en part har anfört under förberedelsen får dock läsas upp, om de uppgifter som parten lämnar vid förhandlingen avviker från de uppgifter som parten lämnat under förberedelsen eller parten låter bli att yttra sig eller det finns något annat särskilt skäl. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

6 § Part skall sanningsenligt redogöra för de omständigheter han åberopar i målet och uttala sig om de av motparten anförda omständigheterna samt besvara framställda frågor.

Lämnar part uppgift, som strider mot vad han tidigare anfört, eller förekommer eljest motsägelse i parts uppgifter, skall han uppmanas att förklara sig däröver.

7 § Vid huvudförhandlingen skall rätten inledningsvis, om det är lämpligt, kort redogöra för tvisteläget och för vad som skall behandlas vid förhandlingen.

Därefter skall käranden framställa sitt yrkande. Svaranden skall ange om yrkandet medges eller bestrids. Vardera parten skall sedan utveckla sin talan och yttra sig över det som motparten har anfört.

Om huvudförhandlingen hålls trots att ena parten har uteblivit, skall rätten i den mån det behövs se till att det som parten tidigare har anfört läggs fram ur handlingarna.

Framställningar enligt andra och tredje styckena får ske genom hänvisningar till handlingar i målet, om rätten finner det lämpligt. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

8 § Sedan parterna utvecklat sin talan, skall bevisningen läggas fram.

Skall en part höras i bevissyfte, bör förhöret äga rum innan vittnesbevisning tas upp om den omständighet som förhöret gäller.

Bevisningen får läggas fram genom hänvisningar till handlingar i målet, om rätten finner det lämpligt. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

9 § Sedan bevisningen har lagts fram får parterna hålla slutanföranden. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

10 § Om en part under huvudförhandlingen ändrar eller gör tillägg till tidigare lämnade uppgifter eller om han åberopar omständigheter eller bevis som han inte uppgett före förhandlingens början, får det nya materialet lämnas utan avseende, om det kan antas att parten genom detta förfarande försöker förhala rättegången eller överrumpla motparten eller att parten annars handlar i otillbörligt syfte eller av grov vårdslöshet. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

11 § Huvudförhandlingen skall genomföras utan onödiga uppehåll och så långt möjligt i ett sammanhang.

Om huvudförhandlingen inte kräver mer än tre dagar, skall den genomföras inom loppet av en vecka. I andra fall skall förhandlingen pågå minst tre dagar per vecka.

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till målets omfattning, huvudförhandlingens längd eller andra särskilda omständigheter, får uppehåll göras i större omfattning än vad som följer av andra stycket. Ny huvudförhandling skall hållas, om uppehåll i förhandlingen gjorts

i sådan omfattning att syftet med en sammanhållen huvudförhandling väsentligen gått förlorat.

I fråga om föreläggande i kallelse till en senare förhandling gäller vad som sägs i 42 kap. 12 §. Om ett mål sätts ut till fortsatt huvudförhandling, får i stället för föreläggande enligt 12 § första stycket en part föreläggas att inställa sig vid påföljd att annars tredsdom kan komma att meddelas mot honom eller målet avgöras utan hinder av hans utevaro. *Lag (2000:172).*

Lag (2000:172) har trätt i kraft den 1 juli 2000. Har en huvudförhandling påbörjats före ikraftträdandet tillämpas i fråga om den förhandlingen 43 kap. 3 och 11 §§ eller 46 kap. 3 och 11 §§ i deras äldre lydelse. Har en tredsdom meddelats före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser fråga om rätten att söka återvinning.

12 § Då mål utsättes till fortsatt eller ny huvudförhandling, äge rätten, för att målet vid denna skall kunna slutföras, förordna, att förberedelse skall ånyo äga rum, samt meddela erforderliga föreskrifter därom.

13 § Vid fortsatt huvudförhandling skall handläggningen fortsätta där den slutade vid den tidigare förhandlingen.

Vid en ny huvudförhandling skall målet företas till fullständig handläggning. Bevis, som har tagits upp vid tidigare handläggning, skall tas upp på nytt, om rätten finner att det är av betydelse i målet och det inte finns något hinder mot att ta upp beviset. I mål där förlikning om saken är tillåten får dock förnyad bevisupptagning ske endast om någon av parterna begär det. Om ett bevis inte tas upp på nytt, skall det läggas fram på lämpligt sätt. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

14 § Om rätten sedan huvudförhandlingen avslutats finner att det är nödvändigt att komplettera utredningen innan målet avgörs, får fortsatt eller ny huvudförhandling hållas enligt reglerna i detta kapitel. Är kompletteringen av enkel beskaffenhet, får rätten dock efter samråd med parterna i stället besluta att utredningen skall inhämtas på annat lämpligt sätt. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

44 kap. Om parts utevaro m.m.

1 § Uteblir båda parterna från ett sammanträde under förberedelsen, skall målet avskrivas. *Lag (2005:683).*

52 Rättegångsbalken, utdrag ur

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2 § Uteblir, i mål där förlikning om saken är tillåten, ena parten från ett sammanträde under förberedelsen och har den uteblivne förelagts att inställa sig vid påföljd att tredsdom annars kan komma att meddelas, skall sådan dom meddelas mot honom eller henne, om motparten yrkar det. Yrkas inte tredsdom, skall målet avskrivas.

Är det svaranden som uteblir, får dock på yrkande av kändanden målet sättas ut till ett nytt sammanträde. Inställer sig svaranden inte heller till detta sammanträde, gäller första stycket.

Första och andra styckena tillämpas också när en part, som har förelagts att infinna sig personligen vid sammanträdet vid påföljd av tredsdom, inte följer föreläggandet.

Avser sammanträdet en fråga om rättegångshinder, tillämpas 3 § i stället för första–tredje styckena. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

3 § Uteblir, i mål där förlikning om saken inte är tillåten, kändanden från ett sammanträde under förberedelsen och har han eller hon förelagts att inställa sig vid påföljd att käromålet annars förfaller, skall målet avskrivas.

Första stycket tillämpas också när en kändande, som har förelagts att infinna sig personligen vid sammanträdet vid påföljd att käromålet annars förfaller, inte följer föreläggandet.

Uteblir svaranden och har vite förelagts, får rätten i stället för att förelägga nytt vite besluta att svaranden skall hämtas till rätten antingen omedelbart eller till en senare dag. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

4 § Om en part uteblir eller underlåter att infinna sig personligen vid en huvudförhandling, tillämpas 1–3 §§.

Har en part förelagts att inställa sig eller infinna sig personligen vid påföljd att tredsdom annars kan komma att meddelas eller att målet kan avgöras även om parten uteblir, och meddelas inte tredsdom, får rätten på yrkande av den part som har inställt sig ändå genomföra huvudförhandlingen. Framställs inte något sådant yrkande, skall målet avskrivas. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

5 § Kommer part tillstådes genom ombud, då föreläggande meddelats honom vid vite att infinna sig personligen, och är saken sådan, att förlikning därom ej är tillåten, äge rätten i stället för att

förelägga nytt vite förordna, att han skall hämtas till rätten antingen omedelbart eller till senare dag.

6 § Har vite förelagts part eller skall part hämtas till rätten och finnes hämtning ej kunna ske, må dock förberedelsen avslutas eller målet avgöras utan hinder av att parten kommit tillstådes allenast genom ombud eller uteblivit.

7 § Uteblir en part från ett sammanträde där en rättegångsfråga skall prövas, får frågan ändå prövas, om handläggningen av målet skall fortsätta. *Lag (2005:683).*

Lag (2005:683) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av domar och beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

7 a § Underlåter svaranden att följa ett föreläggande att skriftligen avge svaromål vid påföljd att tredskodom annars kan komma att meddelas mot honom, får sådan dom meddelas, om inte kändanden har motsatt sig det.

Svaranden skall anses ha följt ett föreläggande att avge svaromål, om han klargjort sin inställning till kändandens yrkande och angett skäl som kan vara av betydelse vid prövning av saken. *Lag (1987:747).*

Lag (1987:747) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden. Den lagen gäller dock fortfarande i mål där ansökan om stämning kommit in till rätten före ikraftträdandet eller där rätten, om talan väckts genom ansökan om lagsökning, betalningsföreläggande eller handräckning eller som enskilt anspråk i brottmål, före ikraftträdandet beslutat att tvisten skall handläggas som tvistemål. Äldre bestämmelser om vadeanmälan gäller fortfarande i fråga om domar som meddelats före ikraftträdandet. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

7 b § Har kändanden grundat sitt yrkande på ett skriftligt fordringsbevis eller på en skriftlig utfästelse som rör annan fullgörelse än betalning, får tredskodom meddelas även om svaranden efter föreläggande att skriftligen avge svaromål vid påföljd av tredskodom uppfyllt vad som sägs i 7 a § andra stycket men inte förmått visa sannolika skäl för sin inställning.

Tredskodom enligt första stycket får inte meddelas

1. om kändandens yrkande grundas på ett ömsesidigt förpliktande avtal och svaranden gör invändning om vederlaget,

2. om tredskodom har meddelats tidigare i saken, eller

3. om kändanden motsätter sig det. *Lag (1996:1024).*

Lag (1996:1024) har trätt i kraft den 1 januari 1997.

7 c § Om kändanden inte följer ett föreläggande enligt 42 kap. 11 § andra stycket att ange om han vidhåller sin talan, får tredskodom meddelas mot honom. *Lag (2000:172).*

Lag (2000:172) har trätt i kraft den 1 juli 2000. Har en huvudförhandling påbörjats före ikraftträdandet tillämpas i fråga om den förhandlingen 43 kap. 3 och 11 §§ eller 46 kap. 3 och 11 §§ i deras äldre lydelse. Har en tredskodom

meddelats före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser fråga om rätten att söka återvinning.

8 § Då tredskodom meddelas mot kändanden, skall käromålet ogillas, såvitt ej detta medgivits av svaranden eller det eljest uppenbart framgår, att käromålet är grundat.

Tredskodom mot svaranden skall grundas på kändandens framställning av omständigheterna i målet, såvitt svaranden erhållit del av framställningen och den ej strider mot förhållande, som är allmänt veterligt. I den mån framställningen ej innefattar laga skäl för käromålet eller det eljest uppenbart framgår, att käromålet är ogrundat, skall det ogillas.

Domen skall betecknas som tredskodom.

9 § Part, mot vilken tredskodom meddelats, får hos den rätt där talan väckts söka återvinning inom en månad från den dag då domen meddelades. Om återvinning inte söks står domen fast i den del den gått parten emot.

Ansökan om återvinning skall göras skriftligen. Har tredskodom meddelats utan huvudförhandling, bör ansökan innehålla allt som behövs från sökandens sida för förberedelsens fullföljande. *Lag (2000:172).*

Lag (2000:172) har trätt i kraft den 1 juli 2000. Har en huvudförhandling påbörjats före ikraftträdandet tillämpas i fråga om den förhandlingen 43 kap. 3 och 11 §§ eller 46 kap. 3 och 11 §§ i deras äldre lydelse. Har en tredskodom meddelats före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser fråga om rätten att söka återvinning.

10 § Vid återvinning skall handläggningen av målet, i den del återvinning har sökts, fortsätta där den slutade när frågan om tredskodom togs upp.

En part mot vilken tredskodom meddelas på nytt har inte rätt till återvinning i målet. *Lag (1996:1024).*

Lag (1996:1024) har trätt i kraft den 1 januari 1997.

Lag om domstolsärenden (SFS 1996:242)

11 april 1996

Prop. 1995/96:115, bet. 1995/96:JuU17, rskr. 1995/96:193.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller handläggningen i tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen av sådana rättsvårdsärenden som skall tas upp av en tingsrätt och som inte skall handläggas enligt rättegångsbalken.

2 § Om en annan lag än förvaltningslagen (1986:223) innehåller en bestämmelse som avviker från denna lag, gäller den bestämmelsen.

Domstolarnas sammansättning m.m.

3 § I fråga om domstolar och domare tillämpas 1–4 kap. rättegångsbalken. Vid handläggningen av ett ärende består tingsrätten av en lagfaren domare. Om det finns särskilda skäl med hänsyn till ärendets beskaffenhet, får tingsrätten dock bestå av tre sådana domare. När det gäller hovrättens sammansättning tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser för tvistemål. Vid omröstning tillämpas 16 eller 29 kap. rättegångsbalken. En skiljaktig mening skall antecknas.

När en anställd som inte är lagfaren domare handlägger ett ärende enligt en särskild föreskrift gäller reglerna om jäv i 4 kap. rättegångsbalken.

Hur ärendet inleds vid tingsrätten

4 § Den som vill inleda ett ärende vid tingsrätten genom anmälan, ansökan, överklagande eller på annat sätt skall göra detta skriftligen. Regeringen får för vissa slags ärenden bestämma att det får göras i annan form.

5 § En enskild parts första skrivelse till tingsrätten ska innehålla uppgifter om partens

1. namn och personnummer eller organisationsnummer,
2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning,
3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen samt mobiltelefonnummer, med undantag för nummer som avser ett hemligt telefonabonnemang som behöver uppges endast om tingsrätten begär det,
4. e-postadress, och
5. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med parten.

Om den enskilde har en ställföreträdare, ska motsvarande uppgifter lämnas även om ställföreträdaren. Har den enskilde utsett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Finns det en enskild motpart i ärendet, ska den som inleder ärendet lämna uppgifter om motparten i de hänseenden som anges i första och andra styckena. Uppgift om motpartens eller dennes ställföreträdares arbetsplats, telefonnummer, e-postadress och ombud behöver dock

lämnas endast om uppgiften är tillgänglig utan särskild utredning för den som inleder ärendet. Saknar motparten känd adress, ska uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Uppgifterna ska gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till tingsrätten. Om något av dessa förhållanden ändras eller om en uppgift är ofullständig eller felaktig, ska det genast anmälas till tingsrätten. *Lag (2010:1966).*

Lag (2010:1966) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning enligt 15–17 §§ delgivningslagen (1970:428) har fattats före den 1 april 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

6 § En ansökan skall innehålla uppgifter om

1. det som yrkas,
2. de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet och
3. de bevis som åberopas och det som skall styrkas med varje särskilt bevis.

Skriftliga bevis skall ges in samtidigt med ansökan.

7 § Ett överklagande skall innehålla uppgifter om

1. det beslut som överklagas,
2. i vilken del beslutet överklagas och den ändring i beslutet som yrkas,
3. grunderna för överklagandet och i vilket avseende skälen för beslutet enligt klagandens mening är oriktiga och
4. de bevis som åberopas och det som skall styrkas med varje särskilt bevis.

Skriftliga bevis skall ges in samtidigt med överklagandet.

8 § Har ett överklagande getts in till tingsrätten i stället för till den förvaltningsmyndighet som meddelat det överklagade beslutet, skall tingsrätten överlämna överklagandet till myndigheten. Överklagandet skall anses ha kommit in till myndigheten den dag det kom in till tingsrätten.

Finner tingsrätten i annat fall i samband med att ett ärende inleds att den saknar behörighet att handlägga ärendet men att en annan domstol skulle vara behörig, skall tingsrätten lämna över den skrivelse genom vilken ärendet inlett till den domstolen, om den som inlett ärendet inte har något att invända mot detta och det inte heller finns något annat skäl mot att skrivelsen överlämnas. Skrivelsen skall anses ha kommit in till den senare domstolen samma dag som den kom in till den tingsrätt som först tog emot skrivelsen.

Brister i en inledande skrivelse m.m.

9 § Om den skrivelse genom vilken ärendet inlett innehåller brister, får domstolen förelägga parten att avhjälpa dem inom en viss tid. Har föreskriven avgift inte betalats, skall parten föreläggas att betala. När det finns anledning till det skall domstolen förelägga parten att ge in ett bevis om sin behörighet att inleda ärendet vid domstolen eller om vem som är ställföreträdare för en part. Om

ärendet inte kan prövas i sak utan att föreläggandet följts, skall parten upplysas om detta.

10 § Följs inte ett föreläggande enligt 9 §, skall tingsrätten avvisa anmälan, ansökan eller överklagandet,

1. om bristerna är sådana att den skrivelse genom vilken ärendet inletts inte kan läggas till grund för någon prövning i sak,

2. om bristerna avser föreskrifterna i 5 § och inte har endast ringa betydelse för frågan om delgivning eller

3. om föreskriven avgift inte har betalats.

Avvisning skall ske även när det finns något annat hinder för prövningen. Frågan om ett överklagande har kommit in i rätt tid skall dock prövas av tingsrätten endast när en förvaltningsmyndighet har beslutat om avvisning och myndighetens beslut överklagas till tingsrätten.

Beslutsmyndighetens ställning vid överklagande

11 § Om en enskild överklagar en förvaltningsmyndighets beslut, är förvaltningsmyndigheten motpart till den enskilde sedan handlingarna i ärendet överlämnats till domstolen.

Allmänt om handläggningen av ärenden

12 § Domstolen skall se till att ärendet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver och att inget onödigt dras in i ärendet. Genom frågor och påpekanden skall domstolen försöka avhjälpa otydligheter och ofullständigheter i parternas framställningar.

13 § Förfarandet hos domstolen är skriftligt.

I förfarandet bör det ingå sammanträde när detta kan antas vara till fördel för utredningen eller främja ett snabbt avgörande av ärendet.

Domstolen kan begränsa ett sammanträde till att utreda parternas ståndpunkter i ärendet, till att ta upp muntlig bevisning eller på det sätt som annars är lämpligt.

14 § Domstolen skall hålla sammanträde, om det begärs av en enskild part. Sammanträde behöver dock inte hållas om ärendet inte skall prövas i sak, om avgörandet inte går parten emot eller om ett sammanträde på grund av någon annan särskild omständighet inte behövs.

Skriftväxlingen

15 § Om det i ärendet finns en motpart, skall domstolen ge denne tillfälle att svara inom en viss tid. Domstolen skall samtidigt lämna en upplysning om att ärendet kan komma att avgöras även om det inte kommer in något svar till domstolen.

Första stycket gäller inte,

1. om det saknas anledning att anta att ärendet till någon del kommer att avgöras till motpartens nackdel eller

2. om motparten är en sådan förvaltningsmyndighet som avses i 11 § och det är onödigt att myndigheten ges tillfälle att svara.

16 § Den som getts tillfälle att svara skall göra det skriftligen, om inte domstolen bestämmer att svaret får lämnas muntligen.

I svaret skall parten ange om yrkandena i ärendet eller, när ärendet har inletts genom en anmälan, den åtgärd som ärendet gäller medges eller inte medges. Om yrkandena eller åtgärden inte medges, skall parten ange skälen för detta och de bevis som åberopas. Skriftliga bevis skall ges in till domstolen.

17 § Domstolen får förelägga en part att inom en viss tid yttra sig skriftligen. I föreläggandet skall det tas in en upplysning om att ärendet kan komma att avgöras även om det inte kommer in något sådant yttrande till domstolen.

Sammanträde

18 § Till ett sammanträde skall domstolen kalla den som är part. En myndighet som är motpart enligt 11 § behöver dock inte kallas annat än om domstolen finner att myndighetens närvaro behövs för utredningen i ärendet. Myndigheten skall dock alltid underrättas om sammanträdet.

I kallelsen skall det tas in en upplysning om betydelsen enligt 20 § av att parten uteblir från sammanträdet. Om domstolen finner att en part bör infinna sig personligen, får domstolen föreskriva vite.

I fråga om ersättning för kostnader för parts inställelse tillämpas 11 kap. 6 § rättegångsbalken. *Lag (1996:1653).*

Lag (1996:1653) har trätt i kraft den 1 december 1997.

19 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2005:707).*]

20 § Att en part uteblir från ett sammanträde hindrar inte att domstolen handlägger och avgör ärendet. Om det i tingsrätt är den som inlett ärendet eller i högre domstol klaganden som uteblir, får ärendet avskrivas från vidare handläggning.

21 § I fråga om offentlighet och ordning m.m. vid ett sammanträde tillämpas 5 kap. 1–5 och 9–12 §§ rättegångsbalken.

Under sammanträdet skall det föras anteckningar om vad som förekommer vid detta när det gäller yrkanden, medgivanden, bestridanden, åberopanden, invändningar och erkännanden samt om den utredning som läggs fram vid sammanträdet. Har sammanträdet begränsats enligt 13 §, skall även det antecknas.

I fråga om dokumentation av berättelser som lämnas i bevissyfte och av syn tillämpas 6 kap. 6 och 6 a §§ rättegångsbalken. *Lag (2005:707).*

Lag (2005:707) har trätt i kraft den 1 november 2008. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Parters rätt att få del av uppgifter

22 § Ett ärende får inte avgöras utan att den som är part har fått kännedom om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än parten och har fått tillfälle att yttra sig över uppgiften.

Domstolen får dock avgöra ärendet utan att så har skett

1. om avgörandet inte går parten emot,
2. om uppgiften saknar betydelse eller
3. om det av någon annan anledning är uppenbart obehövligt att parten får kännedom om uppgiften.

I fråga om en myndighet som är motpart enligt 11 § behöver första stycket inte tillämpas, om detta är onödigt.

Bevisning

23 § I fråga om bevisning i allmänhet tillämpas 35 kap. 1–7 och 10 12 §§ rättegångsbalken.

Skriftliga handlingar vilka åberopas som bevis skall ges in till domstolen utan dröjsmål. Detsamma gäller sådana föremål vilka åberopas som bevis och kan flyttas till domstolen. Om det behövs får domstolen förelägga den part som åberopat beviset att inom en viss tid ge in detta. I föreläggandet skall det tas in en upplysning om att ärendet kan komma att avgöras även om parten inte gett in beviset.

24 § Vid sammanträde får vittnesförhör hållas. Förhöret får hållas under ed. I övrigt tillämpas 36 kap. 1–18 och 20–25 §§ rättegångsbalken på förhöret. *Lag (2005:707).*

Lag (2005:707) har trätt i kraft den 1 november 2008. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

25 § I fråga om skriftliga bevis tillämpas 38 kap. 1–5 och 7–9 §§ rättegångsbalken. I fråga om syn tillämpas 39 kap. 1 och 4–5 §§ rättegångsbalken. I fråga om sakkunnig tillämpas 40 kap. rättegångsbalken, dock inte hänvisningen i 11 § till 36 kap. 19 § rättegångsbalken. *Lag (2005:707).*

Lag (2005:707) har trätt i kraft den 1 november 2008. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Säkerhetsåtgärder och inhibition

26 § Om det är av synnerlig vikt, får domstolen för tiden intill dess att ärendet har avgjorts besluta om sådana åtgärder som säkerställer det som ärendet gäller. Den som åtgärden rör skall dessförinnan ha fått tillfälle att yttra sig, om det inte är fara i dröjsmål. Beslutet får när som helst ändras.

En domstol som skall pröva ett överklagande får besluta att det överklagade beslutet tills vidare inte får verkställas och även i övrigt besluta tills vidare rörande saken.

Beslut

27 § Domstolens beslut skall grundas på det som handlingarna innehåller och det som i övrigt har förekommit i ärendet.

Om ärendet har inletts genom en ansökan eller ett överklagande, får det beslut genom vilket ärendet avgörs inte gå utöver det som yrkats. När det finns särskilda skäl får dock domstolen även utan

yrkande besluta till det bättre för en enskild part, om det inte är till nackdel för något motstående enskilt intresse.

28 § Av ett beslut genom vilket domstolen avgör ärendet skall de skäl som bestämt utgången framgå, om beslutet går någon part emot. Detsamma gäller andra beslut, om det behövs. I ett beslut som innebär att ett överklagat beslut fastställs behöver skälen anges endast om de avviker från skälen i det överklagade beslutet.

29 § Det beslut genom vilket domstolen avgör ärendet skall sändas till parterna samma dag som beslutet meddelas eller, om beslutet meddelas vid ett sammanträde, inom en vecka från sammanträdet. Om det finns en skiljaktig mening skall den bifogas.

30 § I de fall där ett beslut kan överklagas skall parterna få upplysning om detta.

Innebär beslutet att ärendet avgjorts skall parterna få upplysning om vad de skall iakttå vid ett överklagande. Har ärendet inte avgjorts, skall parterna underrättas om att de efter begäran kan få en sådan upplysning från domstolen.

Krävs det prövningstillstånd vid överklagande, skall parterna få upplysning även om detta och om de grunder på vilka sådant tillstånd kan meddelas.

Omedelbar verkställighet

31 § I fråga om omedelbar verkställighet av domstolens beslut tillämpas 17 kap. 14 § rättegångsbalken. Ett beslut enligt 26 § får verkställas omedelbart.

Rättegångskostnader

32 § I ett ärende där enskilda är motparter till varandra får domstolen med tillämpning av 18 kap. rättegångsbalken förplikta den ena parten eller dennes ställföreträdare, ombud eller biträde att ersätta den andra parten för dennes kostnader i ärendet eller det som i domstolen betalats av allmänna medel.

Rättelse av skrivfel och liknande

33 § Ett beslut som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av domstolens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende får rättas av domstolen.

Om domstolen av misstag inte har fattat ett beslut som skulle ha meddelats i samband med ett avgörande, får domstolen komplettera sitt avgörande i det hänseendet inom två veckor från det att avgörandet meddelades.

Om det inte är uppenbart obehövt skall parterna få tillfälle att yttra sig innan rättelse eller komplettering sker. Rättelsen eller kompletteringen skall om möjligt antecknas på varje exemplar av beslutet.

Omprövning av beslut

34 § När en tingsrätt i ett ärende som inletts på annat sätt än genom överklagande finner att ett beslut som den har meddelat är uppenbart

oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, skall domstolen ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part (omprövning).

Skyldigheten att ompröva beslutet gäller även om beslutet överklagas. Skyldigheten gäller dock inte, om tingsrätten redan har överlämnat handlingarna i ärendet till en högre domstol eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot att tingsrätten ändrar sitt beslut.

Omprövning får inte ske, om frågan om omprövning kommer upp först sedan tiden för överklagande av beslutet har gått ut.

35 § Ett överklagande av en tingsrätts beslut förfaller, om tingsrätten själv efter omprövning enligt 34 § ändrar beslutet så som klaganden begär. I så fall tillämpas inte 38 § fjärde stycket.

Ändrar domstolen beslutet på annat sätt än klaganden begär, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet, om inte avvisning skall ske enligt 38 § fjärde stycket.

Allmänt om överklagande av domstolens beslut

36 § Ett beslut får överklagas av den som beslutet rör, om det har gått honom eller henne emot.

37 § Ett beslut som inte innebär att ärendet avgörs får överklagas endast i samband med överklagande av ett beslut som innebär att ärendet avgörs. Överklagande får dock ske särskilt, när domstolen

1. ogillat en invändning om jäv mot någon ledamot av domstolen eller en invändning om att det finns ett hinder för ärendets prövning,

2. avvisat ett ombud eller ett biträde,

3. beslutat i en fråga om säkerställande av det som ärendet gäller eller beslutat att ett överklagat beslut tills vidare inte får verkställas eller i övrigt beslutat tills vidare rörande saken,

4. förelagt någon att medverka på annat sätt än genom inställelse inför domstolen och en underlåtenhet att följa föreläggandet kan medföra särskild påföljd för honom eller henne,

5. vid prövning enligt 3 kap. 3 § andra stycket 5 tryckfrihetsförordningen eller 2 kap. 3 § andra stycket 5 yttrandefrihetsgrundlagen funnit det vara av synnerlig vikt att en uppgift som avses där lämnas vid vittnesförhör,

6. beslutat i en fråga om undersökning eller omhändertagande av person eller egendom eller om någon annan liknande åtgärd,

7. utdömt vite eller någon annan påföljd för underlåtenhet att följa föreläggande eller straff för förseelse i förfarandet eller förklarat att någon skall ersätta en kostnad för förfarandet,

8. beslutat i en fråga som gäller ersättning för någons medverkan i ärendet eller

9. beslutat i annat fall än som avses i 8 i en fråga som gäller rättshjälp enligt rättshjälpslagen (1996:1619).

Ett beslut genom vilket ärendet återförvisas till en lägre domstol eller till en förvaltningsmyndighet får överklagas endast om beslutet innefattar avgörande av någon fråga som inverkar på ärendets utgång. *Lag (1997:395).*

Lag (1997:395) har trätt i kraft den 1 december 1997.

38 § Den som vill överklaga ett beslut skall göra detta skriftligen. Skrivelsen skall ha kommit in till den domstol som meddelat beslutet inom tre veckor från dagen för beslutet

1. om beslutet innebär att ärendet avgjorts,
2. om beslutet har meddelats vid ett sammanträde, eller
3. om det vid ett sammanträde har angetts när beslutet kommer att meddelas.

I annat fall är klagotiden tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Klaganden skall ange de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas.

Den domstol som meddelat beslutet prövar om överklagandet har gjorts i rätt tid och skall avvisa ett överklagande som har gjorts för sent. Om överklagandet inte avvisas, skall det tillsammans med övriga handlingar i ärendet sändas över till den domstol som skall pröva överklagandet.

Vid överklagande tillämpas i övrigt bestämmelserna i 7 §, 8 § första stycket samt 9 och 10 §§. *Lag (2005:707).*

Lag (2005:707) har trätt i kraft den 1 november 2008. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Överklagande av tingsrättsbeslut

39 § Tingsrättens beslut överklagas till hovrätten.

För att hovrätten skall pröva tingsrättens beslut krävs prövningstillstånd.

Prövningstillstånd skall meddelas om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

I fråga om prövningstillstånd gäller även 49 kap. 14 a § rättegångsbalken. *Lag (2005:707).*

Lag (2005:707) har trätt i kraft den 1 november 2008. Äldre bestämmelser gäller i fråga om krav på prövningstillstånd vid överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Överklagande av hovrättsbeslut

40 § Hovrättens beslut överklagas till Högsta domstolen.

Högsta domstolen får pröva överklagandet endast om Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd. Detta gäller dock inte vid överklagande av ett beslut om avvisning av ett överklagande av ett hovrättsbeslut.

I fråga om prövningstillstånd tillämpas bestämmelserna i 54 kap. rättegångsbalken.

41 § Om ärendet i tingsrätten har inletts genom ett överklagande, skall sådana omständigheter eller bevis som klaganden åberopar först i Högsta domstolen beaktas endast om det finns särskilda skäl.

Särskilda rättsmedel

42 § I fråga om särskilda rättsmedel mot beslut enligt denna lag eller mot beslut som vid överklagande skulle ha prövats enligt denna lag tillämpas 58 kap. 1 och 4 8 §§, 10 a § första stycket, 11 och 12 §§, 13 § första meningen samt 59 kap. 1–3 §§ och 5 § första stycket rättegångsbalken. Om det finns synnerliga skäl, får resning äga rum även i andra fall än som föreskrivs i 58 kap. rättegångsbalken.

Straff, vite och hämtning

43 § I fråga om straff för en förseelse under förfarandet och för brott mot tystnadsplikt som ålagts av domstolen tillämpas 9 kap. 5 och 6 §§ rättegångsbalken.

I fråga om vite och hämtning tillämpas 9 kap. 7–10 §§ rättegångsbalken.

Domstolen skall självant ta upp frågor om ansvar för rättegångsförseelse och om utdömande av vite som förelagts med stöd av denna lag.

Inkommande handlingar

44 § En handling anses ha kommit in till domstolen den dag då handlingen eller en avi om betald postförsändelse som innehåller handlingen anlänt till domstolen eller kommit en behörig tjänsteman till handa. Underrättas domstolen särskilt om att ett meddelande till domstolen anlänt till ett telebefordringsföretag, anses meddelandet ha kommit in redan när underrättelsen nått en behörig tjänsteman.

Kan det antas att handlingen eller en avi om denna en viss dag har lämnats i domstolens kansli eller avskilts för domstolen på ett postkontor, anses den ha kommit in den dagen, om den kommit en behörig tjänsteman till handa närmast följande arbetsdag.

Ett telefax eller annat meddelande som saknar avsändarens underskrift i original skall bekräftas av avsändaren genom en i original undertecknad handling, om det behövs. Har domstolen begärt en sådan bekräftelse men inte fått någon, får domstolen bortse från meddelandet.

Hinder mot inställelse

45 § Den som har kallats till sammanträde men inte kan inställa sig skall omedelbart anmäla det till domstolen.

I fråga om laga förfall tillämpas 32 kap. 6–8 §§ rättegångsbalken. Lag (2002:383).

Lag (2002:383) har trätt i kraft den 1 juli 2002.

Delgivning

46 § Skall domstolen underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det ske genom delgivning. Delgivning skall

användas, om det är särskilt föreskrivet eller om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske, men bör i övrigt tillgripas bara om det behövs med hänsyn till omständigheterna.

46 a § Bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:1932) hindrar inte att hovrätt delger en part handlingar genom förenklad delgivning, om parten under handläggningen i tingsrätten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i hovrätten om tingsrättens avgörande överklagas dit.

Första stycket gäller även för Högsta domstolen om informationen har lämnats i tingsrätten eller i hovrätten. *Lag (2010:1966).*

Lag (2010:1966) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning enligt 15–17 §§ delgivningslagen (1970:428) har fattats före den 1 april 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

Ombud och biträde

47 § Den som är part får anlita ombud eller biträde.

I fråga om ombud eller biträde tillämpas 12 kap. 2 5 §§ och 6 § andra stycket rättegångsbalken. I fråga om fullmakt för ombud tillämpas 12 kap. 8 19 §§ rättegångsbalken. En skriftlig fullmakt behöver dock inte företas annat än om domstolen anser att det behövs.

Tolk och översättning av handlingar

48 § I fråga om tolk och översättning av handlingar tillämpas 5 kap. 6 8 §§ och 33 kap. 9 § rättegångsbalken.

Övergångsbestämmelser till lag 1996:242

1. *Denna lag träder i kraft den 1 juli 1996.*
2. *Genom lagen upphävs lagen (1946:807) om handläggning av domstolsärenden.*
3. *Har ett beslut meddelats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser i fråga om rätten att överklaga det beslutet och om vad den som vill överklaga beslutet skall iakttas.*

Lag om kallelse på okända borgenärer (SFS 1981:131)

29 januari 1981

Prop. 1979/80:119, LU 1980/81:1, rskr 1980/81:139

Inledande bestämmelser

1 § Om rätt att i vissa fall ansöka om kallelse på okända borgenärer finns bestämmelser i 2 och 3 §§. Bestämmelserna i denna lag gäller också när sådan kallelse sker enligt annan lag eller författning, i den mån inte annat följer av vad som är särskilt föreskrivet.

2 § När bouppteckning har skett efter en avliden, får efterlevande make, arvinge, testamentstagare, bouppteckningsman eller testaments-exekutor ansöka om kallelse på den avlidnes okända borgenärer. Var den avlidne gift, får kallelse sökas även på den efterlevande makens okända borgenärer.

Bestämmelserna i första stycket om efterlevande make gäller också en sådan efterlevande sambo som avses i sambolagen (2003:376), om denne har begärt att bodelning skall förrättas enligt 8 § samma lag. *Lag (2003:381).*

Lag (2003:381) har trätt i kraft den 1 juli 2003. Om ett samboförhållande har upphört före ikraftträdandet, tillämpas äldre bestämmelser.

3 § När ansökan om äktenskapsskillnad eller anmälan enligt 9 kap. 1 § andra stycket äktenskapsbalken har gjorts, får vardera maken ansöka om kallelse på egna eller andra makens okända borgenärer.

Kallelse på okända borgenärer får också sökas av god man eller förvaltare enligt föräldrabalken. *Lag (1988:1266).*

Lag (1988:1266) har trätt i kraft den 1 januari 1989.

Förfarandet

4 § Ansökan om kallelse på okända borgenärer görs hos Kronofogdemyndigheten. Om gäldenären är ett aktiebolag görs dock ansökan hos Bolagsverket.

Sökanden skall bifoga en förteckning över gäldenärens kända borgenärer och såvitt möjligt ange deras adress. *Lag (2006:699).*

Lag (2006:699) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 § Kallelse på gäldenärens okända borgenärer utfärdas av myndigheten med föreläggande för dem att skriftligen anmäla sina fordringar till myndigheten senast sex månader från dagen för kallelsen.

Kallelsen skall skyndsamt kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. Vidare skall myndigheten senast en månad före anmälningstidens utgång skicka underrättelser om kallelsen till alla borgenärer som har tagits upp i förteckningen över kända borgenärer och som har känd adress. Om ansökan har gjorts hos Bolagsverket, skall verket skicka en underrättelse till Kronofogdemyndigheten. *Lag (2006:699).*

66 Kallelse på okända borgenärer, lag

Lag (2006:699) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 a § Vid överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut tillämpas 18 kap. utsökningsbalken.

Ett beslut av Bolagsverket överklagas till tingsrätten på den ort där bolaget har sitt säte. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden. *Lag (2007:1280).*

Lag (2007:1280) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Verkan av att en fordran inte anmäls i tid

6 § En borgenär, som inte är upptagen i förteckningen över kända borgenärer och som underlåter att anmäla sin fordran inom den föreskrivna tiden, förlorar rätten att kräva ut fordringen, om han inte visar att gäldenären har känt till den före anmälningstidens utgång. Har kallelsen skett på ansökan av god man eller förvaltare enligt föräldrabalken, gäller vad som har sagts om gäldenären i stället gode mannen eller förvaltaren. Anmälan behövs inte, om borgenären inom anmälningstiden återoppar sin fordran i gäldenärens konkurs eller i förhandling om offentligt ackord.

Förlust av rätten att kräva ut en huvudfordran omfattar även fordran på ränta och annan tilläggsförpliktelse samt fordran på grund av borgen. *Lag (1988:1266).*

Lag (1988:1266) har trätt i kraft den 1 januari 1989.

7 § Förlorar borgenären rätten att kräva ut sin fordran av en av flera gäldenärer som har åtagit sig eller förpliktats att svara solidariskt för samma skuld, tillämpas bestämmelserna i 9 § preskriptionslagen (1981:130).

8 § Även om borgenären har underlåtit att anmäla sin fordran efter kallelse på okända borgenärer, får fordringen användas till kvittning, om detta eljest är tillåtet och anmälningstiden inte har gått ut vare sig när borgenären förvärvade fordringen eller när han kom i skuld till gäldenären.

9 § Underlåtenhet att anmäla en fordran efter kallelse på okända borgenärer inskränker inte borgenärens rätt att ta ut sin fordran ur egendom i vilken han har panträtt eller retentionsrätt till säkerhet för fordringen.

Övergångsbestämmelser till lag 1981:131

1987:810

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988.

2. Har boskillnad beviljats, skall äldre bestämmelser fortfarande tillämpas när det gäller rätten att på grund av boskillnaden ansöka om kallelse på okända borgenärer.

Lag om redovisningsmedel (SFS 1944:181)

5 maj 1944

Rskr 1944:225.

Vad den som mottagit medel för annan, med skyldighet att redovisa för dem, för sådant ändamål har inestående på räkning i bank eller annorledes håller avskilt skall vara förbehållet huvudmannen, såvitt beloppet avskilts utan dröjsmål. Samma lag vare i fråga om belopp som avskilts senare, om den redovisningsskyldige ej var på obestånd, när beloppet avskildes.

Vad den redovisningsskyldige har omedelbart tillgängligt för att avskiljas vare ock förbehållet huvudmannen, såvitt dröjsmål med avskiljandet ej föreligger.

Är bankräkning eller kassa avsedd för flera huvudmäns medel, njute de inbördes lika rätt, envar i förhållande till sin redovisningsfordran.

Förmånsrättslag (SFS 1970:979)

17 december 1970

Prop. 1970:142, 1LU 80, rskr 451.

Inledande bestämmelser

1 § Vid utmätning eller konkurs har borgenärer inbördes rätt till betalning enligt denna lag. Föreskrift om lika rätt till betalning innebär att varje borgenär får betalt i förhållande till sin fordran.

I fråga om företräde till betalning vid utmätning av lön gäller särskilda bestämmelser. *Lag (1995:302)*.

Lag (1995:302) har trätt i kraft den 1 april 1996.

2 § Förmånsrätt till betalning är särskild eller allmän. Särskild förmånsrätt gäller vid utmätning och konkurs samt avser viss egendom. Allmän förmånsrätt gäller endast vid konkurs och avser all egendom som ingår i gäldenärens konkursbo.

Förmånsrätt omfattar även ränta i den mån ej annat är föreskrivet.

3 § Förmånsrätt består, även om fordringen överläts eller tas i anspråk genom utmätning eller på annat sätt övergår till annan. *Lag (1995:302)*.

Lag (1995:302) har trätt i kraft den 1 april 1996.

Särskilda förmånsrätter

3 a § Förmånsrätt följer med fordran mot ett emittentinstitut som innehavare av skuldförbindelser utgivna enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer har till följd av innehavet eller som motparter i derivatavtal träffade enligt den lagen har till följd av avtalet.

Förmånsrätten gäller i den egendom och i den omfattning som anges i 4 kap. 1 § samma lag. *Lag (2004:572)*.

Lag (2004:572) har trätt i kraft den 1 juli 2007.

4 § Förmånsrätt följer med

1. sjöpanträtt och luftpanträtt,
2. handpanträtt och rätt att kvarhålla lös egendom till säkerhet för fordran (retentionsrätt), panträtt på grund av registrering eller underrättelse enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument samt panträtt på grund av registrering enligt lagen (2011:1200) om elcertifikat,
3. panträtt på grund av inteckning i skepp eller skeppsbygge eller i luftfartyg och reservdelar till luftfartyg,
4. registrering av båtbyggnadsförskott enligt lagen (1975:605) om registrering av båtbyggnadsförskott. *Lag (2011:1203)*.

Lag (2011:1203) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

4 a § Förmånsrätt följer med försäkringstagares och andra ersättningsberättigades fordran hos försäkringsgivare i den egendom och i den omfattning som anges i 6 kap. 31 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 5 kap. 11 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige. *Lag (2010:2047).*

Lag (2010:2047) har trätt i kraft den 1 april 2011.

5 § Förmånsrätt i lös egendom som hör till näringsverksamhet följer med företagshypotek. *Lag (2008:988).*

Lag (2008:988) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

Skulle de nya bestämmelserna, om de hade tillämpats den 1 januari 2009, ha medfört att en företagsinteckning tillsammans med övriga säkerheter inte längre hade utgjort betryggande säkerhet, får borgenären kräva att gäldenären ställer kompletterande säkerhet. Om gäldenären inte inom en månad efter anmodan ställer kompletterande säkerhet som borgenären skäligen kan nöja sig med, får borgenären före den 1 januari 2010 säga upp den fordran för vilken företagsinteckningen upplåtits till betalning inom sex månader, trots att det har avtalats att längre uppsägningstid ska löpa eller att uppsägning inte får ske. Om borgenären före den 1 januari 2010 har väckt talan om betalning av en sådan fordran och anmält detta till inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning, tillämpas äldre bestämmelser i fråga om förmånsrätt som följer med företagsinteckningen i en konkurs eller en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen eller Kronofogdemyndigheten innan tre månader förflutit från det att domstolen skilt sig från målet genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft.

I en konkurs som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen före ikraftträdandet tillämpas 12 a § i paragrafens äldre lydelse.

6 § Förmånsrätt i fast egendom följer med

1. fordran som enligt lag är förenad med förmånsrätt enligt denna punkt,
2. inteckning i egendomen.

7 § Förmånsrätt i tomträtt följer med

1. fordran på avgäld i anledning av upplåtelsen som ej förfallit till betalning tidigare än ett år innan utmätningen ägde rum eller konkursansökningen gjordes,
2. fordran som enligt lag är förenad med förmånsrätt enligt denna punkt,
3. inteckning i tomträten.

8 § Utmätning ger förmånsrätt i den utmäta egendomen. *Lag (1994:471).*

Lag (1994:471) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Äldre föreskrifter tillämpas fortfarande i fråga om betalningssäkring som verkställts före ikraftträdandet.

9 § Särskilda förmånsrätter gäller inbördes efter paragrafernas följd och efter den i 3 a–7 §§ angivna numreringen.

Förmånsrätt enligt 4 § 3 har dock företräde framför förmånsrätt enligt 4 § 2 på grund av annan retentionsrätt än som avses i 3 kap. 39 § sjölagen (1994:1009).

Förmånsrätt på grund av utmätning har företräde framför förmånsrätt på grund av

1. företagsinteckning, som har sökts samma dag som beslutet om utmätning meddelades eller senare, och
2. annan inteckning, som har sökts samma inskrivningsdag som ett ärende angående anteckning om utmätningen har tagits upp eller senare.

Utmätning ger företräde framför senare utmätning av samma egendom, om inte annat följer av 4 kap. 30 § andra stycket eller 7 kap. 13 § utsökningsbalken. Utmätning för flera fordringar på en gång ger lika rätt om inte något annat följer av 7 kap. 14 eller 16 § utsökningsbalken. Om det inbördes företrädet i övrigt mellan fordringar med samma slag av förmånsrätt finns för vissa fall särskilda bestämmelser. *Lag (2008:988).*

Lag (2008:988) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

Skulle de nya bestämmelserna, om de hade tillämpats den 1 januari 2009, ha medfört att en företagsinteckning tillsammans med övriga säkerheter inte längre hade utgjort betryggande säkerhet, får borgenären kräva att gäldenären ställer kompletterande säkerhet. Om gäldenären inte inom en månad efter anmodan ställer kompletterande säkerhet som borgenären skäligen kan nöja sig med, får borgenären före den 1 januari 2010 säga upp den fordran för vilken företagsinteckningen upplåtits till betalning inom sex månader, trots att det har avtalats att längre uppsägningstid ska löpa eller att uppsägning inte får ske. Om borgenären före den 1 januari 2010 har väckt talan om betalning av en sådan fordran och anmält detta till inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning, tillämpas äldre bestämmelser i fråga om förmånsrätt som följer med företagsinteckningen i en konkurs eller en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen eller Kronofogdemyndigheten innan tre månader förflutit från det att domstolen skilt sig från målet genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft.

I en konkurs som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen före ikraftträdandet tillämpas 12 a § i paragrafens äldre lydelse.

Allmänna förmånsrätter

10 § Allmän förmånsrätt följer med

1. den kostnad som borgenär haft för försättande av gäldenären i konkurs och för beslut att ett dödsbos egendom skall avträdas till förvaltning av boutredningsman samt begravnings- och bouppteckningskostnader när gäldenären avlidit före konkursbeslutet,

2. arvode och kostnadsersättning till rekonstruktör enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, tillsynsman enligt nämnda lag eller konkurslagen (1987:672) eller förordnad boutredningsman, om fordringen avser tid inom sex månader innan konkursansökningen gjordes eller därefter,

3. kostnad för särskilda åtgärder som under den tid som nämnts under 2 vidtagits med rekonstruktörens eller tillsynsmannens godkännande eller av boutredningsmannen och uppenbart varit till borgenärernas bästa,

4. andra fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med rekonstruktörens samtycke träffat under en företagsrekonstruktion enligt lagen om företagsrekonstruktion.

Förmånsrätt enligt första stycket 1-3 gäller endast i den mån beloppet med hänsyn till omständigheterna är skäligt. *Lag (1996:769).*

Lag (1996:769) har trätt i kraft den 1 september 1996. I fråga om förmånsrätt i konkurs som har beslutats på grund av en ansökan som gjorts före den 1 september 1996 gäller 10 och 15 §§ i deras äldre lydelse.

10 a § Allmän förmånsrätt följer därefter med fordran på ersättning för uppdrag att fullgöra sådan revision som är föreskriven i lag eller annan författning och för uppdrag som avser upprättande av räkenskapsmaterial till fullgörande av bokföringsskyldighet som är föreskriven i sådan ordning, i den mån ersättningen avser arbete som har utförts de senaste sex månaderna innan konkursansökningen kom in till tingsrätten. *Lag (1987:694).*

Lag (1987:694) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Förmånsrätt enligt den nya 10 a § följer endast för arbete som har utförts efter ikraftträdandet.

11 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2008:988)*].

12 § Allmän förmånsrätt följer därefter med arbetstagares fordran på lön eller annan ersättning på grund av anställningen. Förmånsrätten omfattar fordringar som belöper på tiden före konkursbeslutet och inom en månad därefter. Fordringarna får inte ha intjänats eller, om lönen eller ersättningen skall bestämmas efter särskild beräkningsgrund, inte ha förfallit till betalning tidigare än tre månader innan konkursansökningen kom in till tingsrätten. Om arbetstagaren inte har kunnat nå arbetsgivaren med en uppmaning enligt 2 kap. 9 § konkurslagen (1987:672), gäller i stället den längre tid som bedöms skälig. Har konkursen föregåtts av ett förfarande enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion och har konkursansökningen gjorts inom ett år från det att företagsrekonstruktionen upphörde, skall vid tillämpning av tredje meningen, om det är förmånligare för arbetstagaren, anses som om konkursansökningen hade gjorts då ansökningen om företagsrekonstruktion skedde. I sådant fall skall det bortses från tiden mellan ansökningarna.

Fordran på uppsägningslön omfattas av förmånsrätt längst för uppsägningstid som beräknats enligt 11 § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Uppsägningslön för tid under vilken arbetstagaren inte utför arbete för konkursgäldenären eller annan och inte heller driver egen rörelse omfattas av förmånsrätt endast om arbetstagaren kan visa att han har anmält sig hos offentlig arbetsförmedling som arbetsökande. För uppsägningstid omfattar förmånsrätten endast lön eller ersättning som överstiger inkomst vilken arbetstagaren under den tid lönen eller ersättningen avser har haft av egen rörelse eller har

förvärvat eller borde ha kunnat förvärva i en annan anställning. Vid bestämmande av i vilken utsträckning fordran på lön eller ersättning under uppsägningstid omfattas av förmånsrätt skall med samtidig inkomst i annan anställning jämföras aktivitetsstöd som lämnas till den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program, i den mån stödet avser samma tid som lönen eller ersättningen och arbetstagaren har blivit berättigad till stödet efter uppsägningen.

Om en lönefordran, som har intjänats tidigare än tre månader före konkursansökningen, har varit föremål för tvist, omfattas den av förmånsrätt om talan har väckts eller förhandling som föreskrivs i kollektivavtal eller lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet har begärts inom fyra månader från förfalldagen och konkursansökningen har följt inom två månader från det att tvisten slutligt har avgjorts.

Semesterlön och semesterersättning som är intjänad före konkursansökningen omfattas av förmånsrätt för vad som står inne för det löpande och det närmast föregående intjänandeåret.

Förmånsrätt följer med fordran på pension vilken tillkommer arbetstagare eller dennes efterlevande för högst sex månader före konkursansökningen och därpå följande sex månader. Förmånsrätten gäller även i fråga om pension, som intjänats hos föregående arbetsgivare, om gäldenären övertagit ansvaret för pensionen under de betingelser som anges i 23 och 26 §§ lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

Om konkursgäldenären är näringsidkare, skall en arbetstagare som själv eller tillsammans med nära anförvanter senare än sex månader före konkursansökningen har ägt en väsentlig andel av företaget och som haft ett betydande inflytande över dess verksamhet inte ha förmånsrätt enligt denna paragraf för lön eller pension. *Lag (2003:535).*

Lag (2003:535) har trätt i kraft den 1 januari 2004. I fråga om företagshypotek på grund av en inteckning som har beviljats före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser fram till den 1 januari 2005.

Vid en konkurs eller en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som gjorts före ikraftträdandet tillämpas alltid äldre bestämmelser.

Skulle de nya bestämmelserna, om de tillämpades den 1 januari 2004, ha medfört att ett företagshypotek tillsammans med övriga säkerheter inte längre hade utgjort betryggande säkerhet och ställer gäldenären inte inom en månad efter anmodan kompletterande säkerhet som borgenären skäligen kan nöja sig med, får borgenären före den 1 januari 2005 säga upp den fordran för vilken företagshypoteket upplåtits till betalning inom sex månader trots att det avtalats att längre uppsägningstid skall löpa eller att uppsägning inte får ske. Har borgenären före den 1 januari 2005 väckt talan om betalning och anmält detta till inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning, gäller äldre bestämmelser i fråga om förmånsrätt som följer med företagshypotek i en konkurs eller en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen eller kronofogdemyndigheten innan tre månader förflutit från det att domstolen skilt sig från målet genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft.

12 a § Förmånsrätt för lön eller annan ersättning på grund av anställningen gäller för varje arbetstagare med ett belopp som motsvarar högst tio gånger det vid tiden för konkursbeslutet gällande

prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, med avdrag för det som betalats ut enligt 7 § lönegarantilagen (1992:497). *Lag (2010:1210).*

Lag (2010:1210) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

13 § Allmän förmånsrätt följer därefter med fordran på framtida pension till arbetstagare, som är född år 1907 eller tidigare, eller dennes efterlevande. Därvid får dock intjänad del av utfäst pension icke antagas avse större årlig pension än som motsvarar prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Från det sålunda beräknade fordringsbeloppet ska i förekommande fall avdragas upplupen del av pension enligt allmän pensionsplan eller enligt privat pensionsförsäkring. Förmånsrätt enligt första stycket gäller även fordran på framtida pension som intjänats hos föregående arbetsgivare, om gäldenären övertagit ansvaret för pensionsfordringen enligt vad som anges i 12 § femte stycket.

Om gäldenären är näringsidkare, äger 12 § sjätte stycket motsvarande tillämpning. *Lag (2010:1210).*

Lag (2010:1210) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

14 § Fordringar som har allmän förmånsrätt enligt samma paragraf har inbördes lika rätt. *Lag (2008:988).*

Lag (2008:988) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

Skulle de nya bestämmelserna, om de hade tillämpats den 1 januari 2009, ha medfört att en företagsinteckning tillsammans med övriga säkerheter inte längre hade utgjort betryggande säkerhet, får borgenären kräva att gäldenären ställer kompletterande säkerhet. Om gäldenären inte inom en månad efter anmodan ställer kompletterande säkerhet som borgenären skäligen kan nöja sig med, får borgenären före den 1 januari 2010 säga upp den fordran för vilken företagsinteckningen upplåtits till betalning inom sex månader, trots att det har avtalats att längre uppsägningstid ska löpa eller att uppsägning inte får ske. Om borgenären före den 1 januari 2010 har väckt talan om betalning av en sådan fordran och anmält detta till inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning, tillämpas äldre bestämmelser i fråga om förmånsrätt som följer med företagsinteckningen i en konkurs eller en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen eller Kronofogdemyndigheten innan tre månader förflutit från det att domstolen skilt sig från målet genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft.

I en konkurs som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen före ikraftträdandet tillämpas 12 a § i paragrafens äldre lydelse.

15 § Särskild förmånsrätt har företräde framför allmän förmånsrätt. En fordran med allmän förmånsrätt enligt 10 eller 10 a § tas dock, om det behövs, ut före fordringar med särskild förmånsrätt enligt 5 eller 8 § i annan lös egendom än tomträtt. Vad som tas ut på detta sätt ska, när det finns särskilda förmånsrätter i olika egendomsgrupper, fördelas på grupperna i förhållande till den köpeskilling som har erhållits för varje grupp. *Lag (2008:988).*

74 Förmånsrättslag

Lag (2008:988) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

Skulle de nya bestämmelserna, om de hade tillämpats den 1 januari 2009, ha medfört att en företagsinteckning tillsammans med övriga säkerheter inte längre hade utgjort betryggande säkerhet, får borgenären kräva att gäldenären ställer kompletterande säkerhet. Om gäldenären inte inom en månad efter anmodan ställer kompletterande säkerhet som borgenären skäligen kan nöja sig med, får borgenären före den 1 januari 2010 säga upp den fordran för vilken företagsinteckningen upplåtits till betalning inom sex månader, trots att det har avtalats att längre uppsägningstid ska löpa eller att uppsägning inte får ske. Om borgenären före den 1 januari 2010 har väckt talan om betalning av en sådan fordran och anmält detta till inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning, tillämpas äldre bestämmelser i fråga om förmånsrätt som följer med företagsinteckningen i en konkurs eller en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen eller Kronofogdemyndigheten innan tre månader förflutit från det att domstolen skilt sig från målet genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft.

I en konkurs som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen före ikraftträdandet tillämpas 12 a § i paragrafens äldre lydelse.

16 § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1975:1248)].

17 § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1973:1068)].

18 § Fordringar som inte är förenade med förmånsrätt har inbördes lika rätt. En borgenär kan dock enligt fordringsavtalet ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer.

Har en fordran särskild förmånsrätt i viss egendom men räcker egendomen inte för att betala fordringen, behandlas återstoden av denna som en fordran utan sådan förmånsrätt. *Lag (2008:988).*

Lag (2008:988) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

Skulle de nya bestämmelserna, om de hade tillämpats den 1 januari 2009, ha medfört att en företagsinteckning tillsammans med övriga säkerheter inte längre hade utgjort betryggande säkerhet, får borgenären kräva att gäldenären ställer kompletterande säkerhet. Om gäldenären inte inom en månad efter anmodan ställer kompletterande säkerhet som borgenären skäligen kan nöja sig med, får borgenären före den 1 januari 2010 säga upp den fordran för vilken företagsinteckningen upplåtits till betalning inom sex månader, trots att det har avtalats att längre uppsägningstid ska löpa eller att uppsägning inte får ske. Om borgenären före den 1 januari 2010 har väckt talan om betalning av en sådan fordran och anmält detta till inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning, tillämpas äldre bestämmelser i fråga om förmånsrätt som följer med företagsinteckningen i en konkurs eller en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen eller Kronofogdemyndigheten innan tre månader förflutit från det att domstolen skilt sig från målet genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft.

I en konkurs som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen före ikraftträdandet tillämpas 12 a § i paragrafens äldre lydelse.

19 § Böter, viten och fordringar på grund av förverkande eller annan särskild rättsverkan av brott får vid konkurs utdelning efter andra fordringar. *Lag (2003:535).*

Lag (2003:535) har trätt i kraft den 1 januari 2004. I fråga om företagshypotek på grund av en inteckning som har beviljats före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser fram till den 1 januari 2005.

Vid en konkurs eller en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som gjorts före ikraftträdandet tillämpas alltid äldre bestämmelser.

Skulle de nya bestämmelserna, om de tillämpades den 1 januari 2004, ha medfört att ett företagshypotek tillsammans med övriga säkerheter inte längre hade utgjort betryggande säkerhet och ställer gäldenären inte inom en månad efter anmodan kompletterande säkerhet som borgenären skäligen kan nöja sig med, får borgenären före den 1 januari 2005 säga upp den fordran för vilken företagshypoteket upplåtits till betalning inom sex månader trots att det avtalats att längre uppsägningstid skall löpa eller att uppsägning inte får ske. Har borgenären före den 1 januari 2005 väckt talan om betalning och anmält detta till inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning, gäller äldre bestämmelser i fråga om förmånsrätt som följer med företagshypotek i en konkurs eller en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som inkommit till domstolen eller kronofogdemyndigheten innan tre månader förflutit från det att domstolen skilt sig från målet genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft.

Övergångsbestämmelser till lag 1970:979

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

Genom lagen upphäves

17 kap. handelsbalken,

förordningen den 18 februari 1735 angående lånebankens öppnande till att göra lån på fast egendom och järn,

förklaringen den 12 januari 1757 rörande lån i banken på järn och metaller samt magistraternas vedergällning för vågattester,

förklaringen den 15 februari 1779 över vad vid järns pantsättning, till låns erhållande i banken, bör iakttagas,

kungörelsen (1830:16 s. 178) angående åtskilliga föreskrifter i avseende på järn- och vågeffekter, som i banken belånas,

lagen (1891:20 s. 3), innefattande tillägg till 17 kap. 6 § handelsbalken.

2. Avgäld av enskild natur som avses i 17 kap. 6 § första stycket första punkten handelsbalken skall ha förmånsrätt enligt 6 § 1 nya lagen. Vad som sagts nu gäller även fordran vilken enligt annan äldre bestämmelse är förenad med sådan förmånsrätt som avses i 17 kap. 6 § första stycket första punkten handelsbalken.

Förmånsrätt som anges i första stycket gäller ej belopp som förfallit till betalning tidigare än ett år innan utmätningen ägde rum eller konkursansökningen gjordes.

3. Genom nya lagen upphäves den förmånsrätt som enligt äldre författningar särskilt tillkommer Stockholms stads brandförsäkringskontor för premielån.

Brandförsäkringskontoret skall i stället åtnjuta rätt till betalning ur fast egendom enligt 6 § 1 och ur tomträtt enligt 7 § 2 nya lagen för amortering eller ränta på premielån som ej förfallit till betalning tidigare än ett år innan utmätningen ägde rum eller konkursansökningen gjordes.

4. Inteckning för avkomst eller annan förmån, som upplåtits med stöd av 54 § förordningen (1875:42 s. 12) angående inteckning i fast egendom, medför förmånsrätt enligt 6 § 2 nya lagen för vad rättighetshavaren enligt lag har rätt att utfå ur tomträtt.

5. Vad i nya lagen och punkt 4 sägs om förmånsrätt i tomträtt äger motsvarande tillämpning beträffande vattenfallsrätt som upplåtits enligt lagen (1907:36 s. 1) om nyttjanderätt till fast egendom.

6. Pensionsutfästelse som enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1967:532) om ändring i 17 kap. handelsbalken är förenad med förmånsrätt enligt 11 § tredje stycket i nämnda kapitel skall i samma omfattning ha förmånsrätt närmast efter fordringar som har förmånsrätt enligt 13 § nya lagen. Lag (1975:1248).

7. När annan nyttjanderätt än tomträtt eller vattenfallsrätt upplåtits före den nya lagens ikraftträdande, skall fordran mot nyttjanderättshavaren på grund av rättsförhållandet vara förenad med särskild förmånsrätt näst före förmånsrätt enligt 5 § nya lagen, i den mån förmånsrätt skolat äga rum enligt 5 § första stycket eller 6 § första stycket tredje och fjärde punkterna i 17 kap. handelsbalken. Förmånsrätten får ej göras gällande samtidigt som förmånsrätt enligt 5 § första stycket 1 nya lagen på grund av samma rättsförhållande.

Den förmånsrätt på grund av retentionsrätt som anges i 4 § första stycket 2 nya lagen gäller ej i fråga om jordägares eller hyresvärdas rätt att kvarhålla egendom till säkerhet för fordran hos arrendator eller hyresgäst enligt övergångsbestämmelserna till nya jordabalken.

8. Om utmätning skett före den nya lagens ikraftträdande eller gäldenär försatts i konkurs på grund av ansökan som gjorts före nämnda tidpunkt, gäller äldre bestämmelser beträffande utmätningen eller konkurrensen.

9. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som ersatts genom bestämmelserna i nya lagen, tillämpas i stället den nya bestämmelsen, i den mån förmånsrätt fortfarande skall äga rum enligt nya lagen eller enligt vad som sagts här ovan.

Lag om företagsrekonstruktion (SFS 1996:764)

13 juni 1996

Prop. 1995/96:5, 1995/96:115, bet. 1995/96:LU11, rskr. 1995/96:279.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § En näringsidkare som har betalningssvårigheter kan, enligt bestämmelserna i denna lag, efter beslut av domstol få till stånd ett särskilt förfarande för att rekonstruera sin verksamhet (företagsrekonstruktion).

2 § Under en företagsrekonstruktion skall en av rätten utsedd rekonstruktör undersöka om den verksamhet som gäldenären bedriver kan fortsättas helt eller delvis och i så fall hur detta kan ske samt om det finns förutsättningar för gäldenären att träffa en ekonomisk uppgörelse med sina borgenärer (ackord). Rekonstruktören skall när han fullgör sitt uppdrag verka för att borgenärernas intressen inte åsidosätts.

Av 3 kap. 1 § framgår att förhandling om offentligt ackord kan äga rum under en företagsrekonstruktion.

3 § Bestämmelserna i denna lag om gäldenär gäller inte bankaktiebolag, sparbank, medlemsbank, kreditmarknadsföretag, försäkringsföretag, värdepappersbolag, clearingorganisation och central värdepappersförvarare.

Bestämmelserna avser inte heller sådana gäldenärer i vars verksamhet staten, en kommun, ett landsting, ett kommunalförbund, en församling eller en kyrklig samfällighet har ett bestämmande inflytande. *Lag (2010:2059)*.

Lag (2010:2059) har trätt i kraft den 1 april 2011.

2 kap. Företagsrekonstruktion i allmänhet

Ansökan om företagsrekonstruktion

1 § En ansökan om företagsrekonstruktion får göras av gäldenären eller av en borgenär. Ansökan skall göras skriftligen hos den tingsrätt där gäldenären bör svara i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet. Ansökningshandlingen skall vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.

I ansökan skall sökanden ange och styrka de omständigheter som gör rätten behörig, om de inte är kända.

I 2 § lagen (2005:1046) med kompletterande bestämmelser till insolvensförordningen finns ytterligare bestämmelser om ansökans innehåll. *Lag (2005:1053)*.

Lag (2005:1053) har trätt i kraft den 1 januari 2006.

2 § Har en ansökan om företagsrekonstruktion gjorts hos en tingsrätt som inte är behörig, skall rätten genast sända handlingarna i ärendet till den tingsrätt som enligt vad dessa visar är behörig och underrätta sökanden. Ansökan skall anses gjord, när handlingarna kom in till den förra tingsrätten.

3 § En ansökan av gäldenären skall innehålla

1. en kortfattad redogörelse för gäldenärens ekonomi och orsakerna till betalningssvårigheterna,
2. en borgenärsförteckning,
3. en redogörelse för hur gäldenären avser att verksamheten skall bedrivas i fortsättningen och en uppgörelse nås med borgenärerna, och
4. ett förslag till rekonstruktör samt behövliga uppgifter om dennes lämplighet för uppdraget.

4 § En ansökan av en borgenär skall innehålla

1. uppgift om borgenärens fordran på gäldenären,
2. upplysningar om gäldenärens betalningssvårigheter, och
3. ett förslag till rekonstruktör samt behövliga uppgifter om dennes lämplighet för uppdraget.

5 § En ansökan skall avvisas, om den inte innehåller sådana uppgifter som krävs enligt 1, 3 och 4 §§, och sökanden inte följer ett föreläggande att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för beslut om företagsrekonstruktion

6 § En förutsättning för att beslut om företagsrekonstruktion skall meddelas är att det kan antas att gäldenären inte kan betala sina förfallna skulder eller att sådan oförmåga inträder inom kort.

Beslut om företagsrekonstruktion får inte meddelas, om det saknas skälig anledning att anta att syftet med företagsrekonstruktionen kan uppnås.

En ansökan av en borgenär får bifallas endast om gäldenären har medgett ansökan.

Prövning av ansökan om företagsrekonstruktion

7 § Om gäldenärens ansökan tas upp, skall rätten genast pröva den, om inte annat följer av 8 § andra stycket.

8 § Om en borgenärs ansökan tas upp, ska rätten sätta ut ett sammanträde för prövning av ansökan. Sammanträdet ska hållas inom två veckor från det att ansökan kom in till rätten. Om det finns särskilda skäl, får det hållas senare, dock senast inom sex veckor.

Till sammanträdet ska parterna kallas. Gäldenären ska i kallelsen föreläggas att senast vid sammanträdet yttra sig över ansökan. I kallelsen ska även anges att sammanträdet kommer att ställas in, om gäldenären före sammanträdet själv ansöker om företagsrekonstruktion eller skriftligen medger borgenärens ansökan och rätten inte särskilt underrättar honom om att sammanträdet ändå ska hållas. Parterna ska i kallelsen upplysas om innehållet i 9 §.

Kallelserna ska delges parterna. Delgivning med gäldenären får inte ske enligt 34–38 och 48 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Gäldenären ska samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna. *Lag (2010:1967).*

Lag (2010:1967) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning enligt 15–17 §§ delgivningslagen (1970:428) har fattats före den 1 april 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

9 § Om flera ansökningar som avser samme gäldenär är anhängiga samtidigt och om en annan ansökan bifalls än den som kom in först, skall det vad gäller frågor som är beroende av tiden för ansökan anses som om beslutet om företagsrekonstruktion har grundats på den ansökan som kom in först.

En borgenärs ansökan förfaller om

1. gäldenären skriftligen bestrider ansökan,
2. gäldenären eller borgenären uteblir från det sammanträde som avses i 8 §, eller
3. gäldenären försätts i konkurs.

Om ansökan förfaller före sammanträdet skall rätten ställa in sammanträdet och underrätta parterna.

10 § Om en ansökan bifalls, skall rätten samtidigt utse en rekonstruktör. Finns det särskilda skäl får fler än en rekonstruktör utses.

Rätten skall också bestämma tidpunkt för ett borgenärssammanträde inför rätten. Sammanträdet skall äga rum inom tre veckor från beslutet om företagsrekonstruktion eller den längre tid efter beslutet som är oundgängligen nödvändig.

Rekonstruktören och dennes uppgifter

11 § En rekonstruktör skall ha den särskilda insikt och erfarenhet som uppdraget kräver, ha borgenärernas förtroende samt även i övrigt vara lämplig för uppdraget.

Den som är anställd vid domstol eller Kronofogdemyndigheten får inte vara rekonstruktör.

En rekonstruktör som inte är lämplig eller av någon annan orsak bör skiljas från uppdraget skall entledigas av rätten. Frågor om entledigande tas upp på begäran av rekonstruktören, en borgenär eller gäldenären. *Lag (2006:723).*

Lag (2006:723) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

12 § Rekonstruktören skall när han fullgör de uppgifter som anges i 1 kap. 2 § undersöka gäldenärens ekonomiska ställning och i samråd med gäldenären upprätta en plan som redovisar hur syftet med företagsrekonstruktionen skall uppnås (rekonstruktionsplan). Planen skall tillställas rätten och borgenärerna.

Rekonstruktören får anlita sakkunnigt biträde.

Att rekonstruktören får väcka talan om återvinning framgår av 3 kap. 6 §.

13 § Rekonstruktören skall inom en vecka från beslutet om företagsrekonstruktion underrätta samtliga kända borgenärer om beslutet.

Till underrättelsen skall fogas

1. en preliminär förteckning över gäldenärens tillgångar och skulder,
2. gäldenärens senaste balansräkning och de ytterligare upplysningar som behövs om hans ekonomiska ställning,
3. uppgift om orsakerna till betalningssvårigheterna och om hur verksamheten kan rekonstrueras, och
4. upplysning om den tidpunkt för borgenärssammanträde som bestämts enligt 10 § andra stycket.

Om antalet borgenärer med fordringar utan förmånsrätt är mycket stort, får underrättelser till dessa borgenärer ersättas av ett tillkännagivande genom kungörelse. En sådan kungörelse skall innehålla upplysning om beslutet om företagsrekonstruktion och om tidpunkten för borgenärssammanträdet.

Gäldenärens skyldigheter

14 § Gäldenären är skyldig att lämna rekonstruktören alla upplysningar om sina ekonomiska förhållanden som är av betydelse för rekonstruktionen av verksamheten.

Gäldenären skall följa rekonstruktörens anvisningar om hur verksamheten skall bedrivas.

15 § Gäldenären får inte utan rekonstruktörens samtycke

1. betala skulder som uppkommit före beslutet om företagsrekonstruktion eller ställa säkerhet för sådana skulder,
2. åta sig nya förpliktelser, eller
3. överlåta, pantsätta eller upplåta annan rätt till egendom av väsentlig betydelse för gäldenärens verksamhet.

Åsidosätter gäldenären vad som föreskrivs i första stycket inverkar detta inte på rättshandlingens giltighet.

Rekonstruktören får samtycka till en betalning som avses i första stycket i endast om det föreligger synnerliga skäl.

Borgenärssammanträde och borgenärskommitté

16 § Vid borgenärssammanträdet skall borgenärerna beredas tillfälle att uttala sig i frågan om företagsrekonstruktionen bör fortsätta.

Om någon borgenär begär det, skall rätten vid sammanträdet bland borgenärerna utse en borgenärskommitté. I kommittén får ingå högst tre personer. Om gäldenären under det senast förflutna räkenskapsåret sysselsatt i genomsnitt minst 25 arbetstagare, har de anställda rätt att därutöver utse en representant i kommittén. Om det finns särskilda skäl får, rätten utse ytterligare personer att ingå i borgenärskommittén.

Rekonstruktören skall i väsentliga frågor samråda med borgenärskommittén, om inte något hindrar det.

Exekutiva åtgärder under en företagsrekonstruktion

17 § Under den tid företagsrekonstruktionen pågår får utmätning eller annan verkställighet enligt utsökningsbalken inte äga rum mot

gäldenären. Verkställighet får dock ske för fordran för vilken borgenären har handpanträtt eller retentionsrätt, eller för fordran som avser underhållsbidrag. Handräkning enligt lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. får inte ske.

Under företagsrekonstruktionen får inte heller meddelas beslut om kvarstad eller betalningssäkring.

18 § Om det finns särskilda skäl att befara att gäldenären vidtar eller underlåter att vidta en viss åtgärd och därigenom sätter en borgenärs rätt i fara, får rätten på borgenärens begäran besluta om lämplig åtgärd för att säkerställa dennes rätt. Bestämmelserna i 17 § hindrar inte verkställighet av ett sådant beslut.

19 § I 2 kap. 10 a § konkurslagen (1987:672) finns föreskrifter om en borgenärs ansökan om att gäldenären skall försättas i konkurs under pågående företagsrekonstruktion.

Gäldenärens avtal

20 § Har gäldenärens motpart före beslutet om företagsrekonstruktion fått rätt att häva ett avtal på grund av inträffat eller befarat dröjsmål med betalning eller annan prestation, får motparten efter beslutet inte häva avtalet på grund av dröjsmålet, om gäldenären med rekonstruktörens samtycke inom skälig tid begär att det ska fullföljas. Gäldenären ska på motpartens begäran inom skälig tid ge besked om avtalet ska fullföljas.

Ska ett avtal fullföljas enligt första stycket gäller följande.

1. Är tiden för motpartens fullgörelse inne, ska gäldenären på motpartens begäran fullgöra sina motsvarande prestationer eller, om anstånd har medgetts beträffande vissa prestationer, ställa säkerhet för dem.

2. Är tiden för motpartens fullgörelse inte inne, har motparten rätt att erhålla säkerhet för gäldenärens framtida prestationer i den mån det av särskild anledning är nödvändigt för att skydda honom mot förlust.

Om gäldenären inte lämnar besked enligt första stycket andra meningen eller inte fullgör sina skyldigheter enligt andra stycket, får motparten häva avtalet.

Ett avtalsvillkor som inskränker gäldenärens rätt enligt första och andra styckena är ogiltigt.

Om återtagande av vara som överlämnats till gäldenären sedan ansökan gjorts om företagsrekonstruktion finns föreskrifter i 63 § fjärde stycket köplagen (1990:931).

Denna paragraf gäller inte för anställningsavtal eller för en borgenär som innehar finansiella instrument, valuta eller sådana fordringar som avses i 8 kap. 10 § andra stycket konkurslagen (1987:672) som säkerhet. *Lag (2011:730)*.

Lag (2011:730) har trätt i kraft den 30 juni 2011. Vid företagsrekonstruktion som beslutats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

Kvittning

21 § Den som hade en fordran hos gäldenären när ansökan om företagsrekonstruktion gjordes får, även om fordringen inte är förfallen till betalning, använda den till kvittning mot fordran som gäldenären då hade mot honom. Detta gäller dock inte, om kvittning är utesluten på grund av någon av fordringarnas beskaffenhet eller undantagen enligt vad som sägs nedan.

Om en fordran mot gäldenären har förvärvats genom överlåtelse från tredje man senare än tre månader före ansökan om företagsrekonstruktion, får den inte användas till kvittning mot en fordran som gäldenären hade när borgenären förvärvade sin fordran, om förvärvet inte med hänsyn till omständigheterna kan anses som ordinärt. I fråga om dödsbo räknas tiden dock från ansökan om boets avträdande till förvaltning av boutredningsman, under förutsättning att en ansökan om företagsrekonstruktion följt inom tre månader från det att en boutredningsman förordnats. Sådant förbud gäller också, om en fordran mot gäldenären har förvärvats tidigare genom sådant fång och borgenären då hade skälig anledning anta att gäldenären var på obestånd.

En borgenär, som har satt sig i skuld till gäldenären under sådana omständigheter att det är att jämföras med betalning med annat än sedvanliga betalningsmedel, får inte kvitta, i den mån sådan betalning hade kunnat bli föremål för återvinning enligt 3 kap. 5–7 §§.

En fordran på ersättning som tillkommer en borgensman eller annan med anledning av en förpliktelse som han infriat (regressfordran) anses vid tillämpning av vad som sägs ovan ha förvärvats när hans förpliktelse grundades.

Överlåter gäldenären sedan ansökan om företagsrekonstruktion gjorts en fordran så att en borgenär därigenom förlorar rätt till kvittning, skall han ersätta borgenären för detta. *Lag (2005:198)*.

Lag (2005:198) har trätt i kraft den 1 maj 2005.

3 kap. Offentligt ackord under företagsrekonstruktion

1 § Rätten kan i ett ärende om företagsrekonstruktion på begäran av gäldenären besluta om förhandling om offentligt ackord (ackordsförhandling).

Villkor för offentligt ackord

2 § Ett offentligt ackord får avse att fordringar som tillkommer de borgenärer som enligt 3 § får delta i ackordsförhandlingen sätts ned och betalas på närmare angivet sätt. Ackordet skall ge alla likaberättigade borgenärer lika rätt och minst tjugofem procent av fordringarnas belopp, om inte lägre ackordsprocent godkänns av samtliga kända borgenärer som skulle omfattas av ackordet eller det finns särskilda skäl för lägre procent. Föreskriven minsta utdelning skall betalas inom ett år efter det att ackordet har fastställts, om inte samtliga nämnda borgenärer godkänner längre betalningstid.

Utan hinder av första stycket får ett offentligt ackord innehålla villkor att borgenärerna får full betalning intill visst belopp, om avvikelsen kan anses skälig med hänsyn till omfattningen av boet och övriga omständigheter. En avvikelse till nackdel för viss borgenär får också äga rum, om han har medgett det.

Ett ackord får även avse att gäldenären endast får anstånd med betalningen eller annan särskild eftergift. Därvid tillämpas första och andra styckena.

Borgenärer vid offentligt ackord

3 § I ackordsförhandling deltar endast borgenärer vilkas fordringar uppkommit före ansökan om företagsrekonstruktion. En borgenär som kan få täckning för sin fordran genom kvittning eller vars fordran är förenad med förmånsrätt deltar inte i förhandlingen. En borgenär som vid konkurs skulle ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer deltar inte heller i förhandlingen om inte övriga borgenärer som deltar i förhandlingen medger det.

Om en borgenär helt eller delvis avstår från kvittningsrätt eller förmånsrätt, deltar han eller hon i förhandlingen i motsvarande mån. Kan en borgenärs fordran endast till viss del täckas genom kvittning eller understiger värdet av den egendom i vilken en borgenär har särskild förmånsrätt borgenärens fordran, deltar han eller hon med återstående del av fordringen.

Innehåller ackordsförslaget en bestämmelse om att borgenärer som inte har förmånsrätt ska få full betalning intill ett visst belopp, ska deras fordringar i ackordsförfarandet anses som förmånsberättigade i motsvarande mån.

En borgenär får delta i förhandlingen, även om fordringen inte är förfallen till betalning eller den är beroende av särskilt villkor.

Med borgenärer som har förmånsrätt likställs en borgenär som till säkerhet för sin fordran har gjort förbehåll om återtaganderätt. *Lag (2008:997).*

Lag (2008:997) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

Borgenärsmajoritet vid offentligt ackord

4 § Ett ackordsförslag som ger minst femtio procent av fordringsbeloppen skall anses antaget av borgenärerna, om tre femtedelar av de röstande har godtagit förslaget och deras fordringar uppgår till tre femtedelar av de röstberättigande fordringarnas sammanlagda belopp. Är ackordsprocenten lägre, skall ackordsförslaget anses antaget, om tre fjärdedelar av de röstande har enats om förslaget och deras fordringar uppgår till tre fjärdedelar av de röstberättigande fordringarnas sammanlagda belopp.

Återvinning under företagsrekonstruktionen

5 § Sedan beslut meddelats om företagsrekonstruktion tillämpas bestämmelserna i konkurslagen (1987:672) om återvinning i konkurs, om offentligt ackord fastställs.

Söks återvinning av förmånsrätt eller betalning som vunnits genom utmätning, får rätten besluta att fortsatt verkställighet i utsökningsmålet tills vidare inte får äga rum.

6 § Talan om återvinning väcks av rekonstruktören eller av en borgenär vars fordran skulle omfattas av ett offentligt ackord. Talan skall väckas före det borgenärssammanträde som avses i 13 § och får inte slutligt prövas innan frågan om offentligt ackord har blivit avgjord. En borgenär som vill väcka talan skall underrätta rekonstruktören. Om så inte har skett, får hans talan inte tas upp till prövning.

Upphör företagsrekonstruktionen utan att offentligt ackord har kommit till stånd och försätts inte gäldenären i konkurs efter ansökan som gjorts inom tre veckor från det att företagsrekonstruktionen upphörde, skall den väckta återvinningstalan avvisas.

7 § Vad som vinnas genom återvinningstalan skall, sedan kärandens kostnader har ersatts, tillkomma de borgenärer som omfattas av det offentliga ackordet. En svarande som med anledning av kärandens talan kan få en fordran mot gäldenären deltar med fordringen i ackordsförhandlingen och har rätt att avräkna den utdelning som tillkommer honom på vad han annars skulle ha betalat.

Om det i återvinningsmålet påkallas av en borgenär som omfattas av det offentliga ackordet eller av gäldenären, kan rätten föreskriva särskild förvaltning av det som enligt första stycket skall tillkomma borgenärerna. Egendom som har satts under sådan förvaltning får utmätas endast om ackordet har förfallit.

Verkan av offentligt ackord

8 § Ett fastställt ackord är bindande för alla borgenärer, såväl kända som okända, som enligt 3 § hade rätt att delta i ackordsförhandlingen.

En borgenär som vid konkurs skulle ha rätt till betalning först efter övriga borgenärer förlorar sin rätt till betalning av gäldenären, om inte alla borgenärer som enligt 3 § hade rätt att delta i ackordsförhandlingen tillgodoses fullt ut genom ackordet.

En borgenär med förmånsrätt i viss egendom är bunden av ackordet i fråga om belopp som inte kan tas ut ur egendomen. *Lag (2008:997).*

Lag (2008:997) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

9 § En borgenär som har godkänt ett ackordsförslag förlorar inte genom godkännandet sin rätt mot borgensmän eller andra som förutom gäldenären svarar för fordringen.

En begäran om ackordsförhandling

10 § En begäran om ackordsförhandling skall göras skriftligen. Skrivelsen skall innehålla ett ackordsförslag som anger hur mycket gäldenären bjuder i betalning och när betalningen skall ske samt om säkerhet har ställts för ackordet och vad den i så fall består av.

Till skrivelsen skall fogas en förteckning över boets tillgångar och skulder som har upprättats av rekonstruktören enligt 14 § tidigast tre månader innan ansökan om ackordsförhandling gjordes samt den senaste balansräkningen.

11 § Till en begäran om ackordsförhandling skall även fogas

1. en berättelse av rekonstruktören som anger boets tillstånd och orsakerna till gäldenärens betalningssvårigheter och innehåller en översikt över tillgångar och skulder, uppgift om den utdelning som kan påräknas i en konkurs samt upplysning om egendom som har frångått gäldenären under sådana förhållanden att den kan bli föremål för återvinning, när det finns skälig anledning anta att gäldenären har gjort sig skyldig till brott mot sina borgenärer och i så fall grunden därför samt hur gäldenären har fullgjort sin bokföringsskyldighet,

2. ett yttrande av rekonstruktören om huruvida han anser att ackordsförslaget bör antas av borgenärerna,

3. ett intyg av rekonstruktören att borgenärer som till antalet utgör minst två femtedelar av de i bouppteckningen upptagna borgenärer vilkas fordringar skulle omfattas av ackordet och som tillsammans innehar minst två femtedelar av dessa fordringars sammanlagda belopp har förklarat sig anse ackordet antagbart,

4. ett bevis att ackordsförslaget samt rekonstruktörens berättelse och yttrande har sänts till alla borgenärer som tas upp i bouppteckningen,

5. förskott, med belopp som regeringen föreskriver, på kostnaden för ackordsfrågans handläggning hos rätten samt av rätten godkänd säkerhet för vad som inte täcks av förskottet.

De handlingar och uppgifter som anges i första stycket och i 10 § behöver inte ges in, i den mån de redan har tillställts rätten och borgenärerna i ärendet.

12 § En begäran om ackordsförhandling skall avvisas, om den inte uppfyller de krav som anges i 10 och 11 §§ och gäldenären inte följer ett föreläggande att avhjälpa bristen.

Beslut om ackordsförhandling

13 § Om begäran om ackordsförhandling tas upp, skall rätten genast meddela beslut om ackordsförhandling. Samtidigt skall rätten

1. bestämma tidpunkt för ett sammanträde med borgenärerna inför rätten,

2. kalla gäldenären, rekonstruktören och borgenärerna till sammanträdet, och

3. kungöra beslutet i Post- och Inrikes Tidningar och i övrigt på det sätt som regeringen föreskriver.

Bouppteckning

14 § I den bouppteckning som avses i 10 § andra stycket ska tillgångarna tas upp till noggrant uppskattade värden. Om möjligt ska det även lämnas specificerad uppgift om de värden som i bokföringshandlingarna har åsatts tillgångarna eller, när sådan värdering

inte har gjorts, om anskaffningskostnaden. Bouppteckningen ska vidare innehålla uppgift om varje borgenärs namn och postadress.

Ränta på en borgenärs fordran ska inte beräknas längre än till dagen för ansökan om företagsrekonstruktion. En fordran i utländskt myntslag ska beräknas efter den kurs som gällde nämnda dag.

Har en borgenär förmånsrätt, ska det anges jämte grunden till det.

Om någon anmärker mot en fordran eller bedöms värdet av den egendom, i vilken en borgenär har särskild förmånsrätt, understiga hans eller hennes fordran, ska det anges. *Lag (2008:997)*.

Lag (2008:997) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

Senare anmälda fordringar

15 § Vill någon delta i ackordsförhandlingen med en fordran som inte har upptagits i bouppteckningen och inte heller senare blivit känd, bör han skriftligen anmäla fordringen hos rekonstruktören senast en vecka före det borgenärssammanträde som avses i 13 §. Anmäls en fordran senare, får det inte föranleda att borgenärernas prövning av ackordsförslaget skjuts upp.

Anmärkningar mot fordran som omfattas av ackordet

16 § Om gäldenären eller en borgenär vill anmärka mot en fordran som skulle omfattas av ackordet, ska han eller hon göra det skriftligen hos rekonstruktören i så god tid som möjligt och i vart fall före omröstningen vid borgenärssammanträdet under ackordsförhandlingen.

Finner rekonstruktören anledning till anmärkning mot en fordran som skulle omfattas av ackordet eller framställer gäldenären eller en borgenär sådan anmärkning hos rekonstruktören, ska denne skyndsamt underrätta den borgenär vars fordran avses med anmärkningen. Detsamma gäller, när värdet av egendom vari borgenär har särskild förmånsrätt bedöms understiga fordringen. *Lag (2008:997)*.

Lag (2008:997) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

Borgenärssammanträde

17 § Borgenärssammanträdet under ackordsförhandlingen skall hållas tidigast tre och senast fem veckor efter beslutet om denna.

Gäldenären bör inställa sig personligen vid borgenärssammanträdet. Han skall därvid lämna rätten, rekonstruktören och borgenärerna de upplysningar om boet som de begär. Kan gäldenären inte infinna sig personligen, bör han ställa ombud. Har edgång begärts enligt 18 §, skall gäldenären inställa sig personligen, såvida denne inte redan har avlagt eden inför någon annan tingsrätt.

Rekonstruktören skall tillhandahålla en förteckning över de borgenärer som har rätt att delta i omröstning i ackordsfrågan, med uppgift om de fordringsbelopp för vilka rösträtt får utövas.

I förteckningen skall även antecknas anmärkning som har framställts mot en borgenärs fordran.

18 § På begäran av en borgenär skall gäldenären vid borgenärs-sammanträdet avlägga bouppteckningsed. Han skall därvid göra de tillägg till eller ändringar i bouppteckningen som han anser behövas och med ed betyga att bouppteckningen med gjorda tillägg eller ändringar är riktig, så att det inte enligt hans vetskap har oriktigt utelämnats eller upptagits någon tillgång eller skuld.

Är gäldenären en juridisk person och finns flera ställföreträdare, behöver bouppteckningsed inte avläggas av en sådan ställföreträdare vars edgång måste antas sakna betydelse för utredningen av gäldenärens ekonomiska ställning.

När det finns anledning till det, får rätten besluta att gäldenären skall avlägga eden inför någon annan tingsrätt. Är gäldenären sjuk, får eden avläggas där han vistas.

Vägrar gäldenären att avlägga ed, förfaller beslutet om ackordsförhandling, om det inte finns synnerliga skäl för att ackordsförhandlingen skall fortsättas.

19 § Om både en borgenär och en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären ansvarar för borgenärens fordran vill rösta för denna, har de tillsammans en röst, vilken beräknas efter borgenärens fordran. Kan de inte enas, gäller borgenärens mening, om inte de andra löser ut honom eller ställer betryggande säkerhet för fordringen.

20 § Vid borgenärssammanträdet skall borgenärerna rösta om ackordsförslaget.

En anmärkning som har framställts mot en fordran utgör inte hinder mot att borgenären deltar med fordringen i omröstningen. Är utgången av omröstningen beroende av om fordringen skall beaktas eller inte, skall rätten vid sammanträdet utreda tvistefrågan och söka åstadkomma en förlikning. De närvarande får med bindande verkan för dem som har uteblivit medge att en anmärkning förfaller eller inskränks eller uppdra åt rekonstruktören att ingå förlikning med borgenären. Kan förlikning inte träffas, skall frågan handläggas enligt vad som sägs i 23 § första stycket för bestämmande av omröstningens utgång.

En förlikning angående framställd anmärkning får inte ingås i annan ordning än som anges i andra stycket utan samtycke av alla vilkas rätt är beroende av förlikningen.

Vid omröstning tillämpas 14 § andra stycket.

21 § Gäldenären får inte återta eller ändra ackordsförslaget utan medgivande av rätten. Yrkande härom skall framställas senast vid borgenärssammanträdet innan omröstning sker.

Har ändring av ackordsförslaget medgetts, får prövningen av förslaget skjutas upp till fortsatt sammanträde inom tre veckor. Om ändringen inte medför att förslaget blir sämre för borgenärerna, får prövningen dock skjutas upp endast om det finns särskilda skäl.

22 § Om rätten i annat fall än som avses i 21 § andra stycket finner att det finns särskilda skäl för att skjuta upp borgenärernas prövning av ackordsförslaget, får rätten besluta om uppskov till fortsatt sammanträde inom tre veckor.

Fastställelse av offentligt ackord

23 § Har ackordsförslaget antagits vid borgenärssammanträdet men finns det enligt 25 § anledning att inte fastställa ackordet, skall ackordsfrågan prövas av rätten vid en förhandling. Detsamma gäller, om det vid sammanträdet inte kan avgöras om förslaget har antagits eller förkastats av borgenärerna.

Om ackordsfrågan inte skall prövas vid en förhandling, skall rätten fastställa ackordet.

Beslut i ackordsfrågan skall meddelas inom en vecka efter förhandlingen, om inte längre tid är nödvändig på grund av särskilda omständigheter.

24 § Är utgången av omröstningen över ackordsförslaget beroende av om kvarstående anmärkningar godkänns eller inte och finns det i övrigt skäl att fastställa ackordet, skall rätten först pröva anmärkningarna eller så många av dem att utgången av omröstningen blir densamma, vare sig övriga anmärkningar godkänns eller inte.

25 § Ett ackord får inte fastställas om

1. ärendet inte har handlagts på föreskrivet sätt och felet kan ha inverkat på ackordsfrågans utgång,
2. ackordet inte uppfyller villkoren i 2 §,
3. det finns skälig anledning anta att gäldenären i hemlighet har gynnat någon borgenär för att inverka på ackordsfrågan eller att något annat svek har ägt rum vid ackordet eller
4. ackordet uppenbart är till skada för borgenärerna.

Även om första stycket inte är tillämpligt, får rätten efter omständigheterna vägra att fastställa ackordet, om en borgenär eller en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären svarar för fordringen har bestritt fastställelse på grund av att det inte finns betryggande säkerhet för ackordets fullgörande, att ackordet är till skada för borgenärerna eller att ackordet av någon annan särskild anledning inte bör medges.

Vägras fastställelse enligt första stycket 1 och är förslaget inte förkastat av borgenärerna eller förfallet, skall borgenärerna på nytt pröva ackordsförslaget och ett sammanträde sättas ut för detta.

Tillsyn

26 § På begäran av en borgenär vars fordran omfattas av ackordet kan rätten, om det finns skäl till det, förordna rekonstruktören eller någon annan lämplig person att utöva tillsyn över att gäldenären fullgör sina åtaganden enligt ackordet. Om det behövs, skall även en ersättare för tillsynsmannen förordnas.

Gäldenären skall ge tillsynsmannen de uppgifter som denne begär och följa de anvisningar som tillsynsmannen lämnar.

I fråga om entledigande av tillsynsman tillämpas bestämmelserna om entledigande av rekonstruktör i 2 kap. 11 § tredje stycket.

Förverkande av offentligt ackord

27 § På ansökan av en borgenär vars fordran omfattas av ackordet kan rätten förklara att den eftergift som genom ackordet har medgetts gäldenären har förfallit, om

1. gäldenären
 - a) har gjort sig skyldig till oredlighet mot borgenärer,
 - b) har gjort sig skyldig till uppsåtligt försvärande av konkurs eller exekutiv förrättning, eller
 - c) i hemlighet har gynnat någon borgenär för att inverka på ackordsfrågans avgörande,
2. gäldenären har åsidosatt vad som åligger honom enligt 26 § andra stycket, eller
3. gäldenären på något annat sätt uppenbart har försummat sina åtaganden enligt ackordet.

Förlikning är inte tillåten i en fråga som avses i första stycket.

Även om den eftergift som har medgetts gäldenären förklarats förfallen, får borgenärerna göra ackordet i övrigt gällande mot gäldenären eller mot den som har gått i borgen för ackordet. *Lag (2005:245)*.

Lag (2005:245) har trätt i kraft den 1 juli 2005.

4 kap. Övriga bestämmelser

Handläggningen av ärenden om företagsrekonstruktion

1 § Om inte annat föreskrivs, gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden för rättens handläggning enligt denna lag.

2 § En sådan förhandling som avses i 3 kap. 23 § första stycket skall äga rum så snart som möjligt. Om rekonstruktören, gäldenären eller en borgenär uteblir från förhandlingen, hindrar det inte att ackordsfrågan prövas och avgörs.

3 § Bevis eller fullmakt som visar att den som i egenskap av ställföreträdare eller ombud företräder en borgenär är behörig behöver visas upp endast om det finns särskilda skäl.

Kostnader för företagsrekonstruktionen

4 § Rekonstruktören har rätt till ersättning för arbete och för de utlägg som uppdraget har krävt. Arvodet får inte bestämmas till ett högre belopp än som med hänsyn till det arbete som uppdraget har krävt, den omsorg och skicklighet varmed det har utförts samt näringsverksamhetens omfattning kan anses utgöra skälig ersättning för uppdraget.

Rekonstruktörens rätt till ersättning skall, på begäran av rekonstruktören eller gäldenären, prövas av rätten. Så länge ett ackord inte fullgjorts får också en borgenär vars fordran omfattas av ackordet begära en sådan prövning.

5 § I fråga om ersättning till en tillsynsman tillämpas bestämmelserna i 4 §.

6 § Kostnaderna för handläggningen hos rätten liksom de ersättningar som avses i 4 och 5 §§ skall betalas av gäldenären.

Företagsrekonstruktionens upphörande

7 § Rätten skall besluta att företagsrekonstruktionen skall upphöra, om

1. sådana åtgärder vidtagits att syftet med företagsrekonstruktionen kan anses uppnått,
2. gäldenären begär det och beslut om ackordsförhandling inte har meddelats,
3. gäldenären utan laga förfall uteblir från det borgenärssammanträde som anges i 2 kap. 10 § andra stycket,
4. rekonstruktören eller en borgenär begär det och syftet med företagsrekonstruktionen inte kan antas bli uppnått, eller
5. det i annat fall finns särskilda skäl för att företagsrekonstruktionen bör upphöra.

Om gäldenären försätts i konkurs upphör företagsrekonstruktionen.

8 § I annat fall än som avses i 7 § skall rätten, när tre månader förflutit från dagen för beslutet om företagsrekonstruktion, besluta att företagsrekonstruktionen skall upphöra.

Om det finns särskilda skäl kan dock rätten, efter begäran av gäldenären inom den i första stycket angivna tiden, medge att företagsrekonstruktionen får pågå under ytterligare högst tre månader. Om det finns synnerliga skäl, kan rätten under motsvarande förutsättning förlänga tiden med ytterligare högst tre månader i taget. Företagsrekonstruktionen får dock inte pågå under längre tid än sammanlagt ett år, om inte ackordsförhandling har beslutats.

9 § Innan rätten fattar beslut enligt 7 § första stycket eller 8 § andra stycket skall gäldenären, rekonstruktören och de borgenärer som infunnit sig till borgenärssammanträde som avses i 2 kap. 10 § andra stycket ges tillfälle att yttra sig. Om en borgenärskommitté har utsetts, skall även de som ingår i denna ges tillfälle att yttra sig.

Överklagande m.m.

10 § Beslut om företagsrekonstruktion och om ackordsförhandling samt beslut att företagsrekonstruktionen skall upphöra skall tillämpas omedelbart, om inte annat bestämts av rätten. Detsamma gäller beslut att utse eller entlediga rekonstruktör.

11 § Rättens beslut enligt denna lag får överklagas för sig. Detta gäller dock inte beslut i en fråga som avses i 3 kap. 21 § första stycket eller 24 § eller beträffande sådan ny prövning som avses i 3 kap. 25 § tredje stycket.

I fråga om beslut om ackordsförhandling räknas klagotiden från den dag då kungörelsen om beslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar.

Skadestånd

12 § Om en borgenärs ansökan om företagsrekonstruktion inte bifalls och om borgenären när han gav in sin ansökan saknade skäligen anledning anta att gäldenären hade sådana betalningssvårigheter som avses i 2 kap. 6 § första stycket, skall borgenären ersätta gäldenären den skada som skäligen kan anses ha orsakats denne genom ansökningen och dess handläggning.

Talan om skadestånd enligt första stycket skall väckas vid den tingsrätt där ärendet om företagsrekonstruktion är eller har varit anhängigt.

Straff m.m.

13 § En borgenär som för sin röst vid ett borgenärssammanträde enligt 3 kap. har betingat sig någon särskild förmån av gäldenären döms till böter eller fängelse i högst ett år.

14 § Åtal mot en gäldenär för brott mot borgenärer och åtal mot en borgenär för brott som avses i 13 § får väckas vid den tingsrätt där ärendet om företagsrekonstruktion är eller har varit anhängigt.

Övergångsbestämmelser till lag 1996:764

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 1996, då ackordslagen (1970:847) skall upphöra att gälla.

2. När god man har förordnats enligt ackordslagen (1970:847) före ikraftträdandet, gäller dock ackordslagen i stället för denna lag.

Förordning om företagsrekonstruktion (SFS 1996:783)

13 juni 1996

Ansökan om företagsrekonstruktion

1 § En ansökan om företagsrekonstruktion enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion skall tillsammans med handlingar som bifogas ansökan ges in i tre exemplar till tingsrätten. Vid bifall till ansökningen skall rätten tillsammans med beslutet sända en kopia av ansökningshandlingarna till rekonstruktören.

2 § Har rätten grundat sin behörighet i ärendet på någon annan omständighet än att gäldenären har hemvist här i landet eller att styrelsen för bolag, förening eller stiftelse har sitt säte här, skall det anges i beslutet om företagsrekonstruktion.

3 § När företagsrekonstruktion har beslutats, skall rätten samma dag sända en underrättelse till

1. Kronofogdemyndigheten,
2. Finansinspektionen, om det är upplyst att gäldenären är deltagare i ett anmält avvecklingssystem enligt lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden, och
3. tillsynsmyndigheten i konkurs.

Underrättelsen skall innehålla uppgift om vem som har utsetts till rekonstruktör.

En underrättelse skall också sändas när en företagsrekonstruktion har upphört. *Förordning (2006:778)*.

Förordning (2006:778) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

4 § I förelägganden som avses i 2 kap. 5 § lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion skall rätten upplysa om att ansökningen kan avvisas, om bristen inte avhjälpes.

Rekonstruktören

5 § Rekonstruktören skall anmäla till rätten om gäldenären inte fullgör sina skyldigheter enligt 2 kap. 14 och 15 §§ lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion.

6 § Träffas uppgörelse med borgenärerna (underhandsackord), skall rekonstruktören underrätta rätten.

7 § Om en borgenär ansöker att gäldenären skall försättas i konkurs, skall rätten lämna rekonstruktören tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Begäran om ackordsförhandling

8 § En begäran om ackordsförhandling skall ges in till tingsrätten. Rätten skall tillställa rekonstruktören en kopia av ansökningen.

9 § I föreläggande som avses i 3 kap. 12 § lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion skall rätten upplysa om att begäran kan avvisas, om bristen inte avhjälpes.

10 § När ackordsförhandling beslutats, skall rätten genast underrätta Kronofogdemyndigheten.

Underrättelse enligt första stycket skall också lämnas samma dag som ackordsfrågan avgörs. *Förordning (2006:778)*.

Förordning (2006:778) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

11 § Kungörelse om beslut om ackordsförhandling enligt 3 kap. 13 § 3 lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion skall innehålla uppgift om tid och plats för borgenärssammanträde, dagen för ansökan om företagsrekonstruktion, rekonstruktörens namn och adress samt vad en borgenär har att iaktta enligt 3 kap. 15 och 16 §§ lagen om företagsrekonstruktion.

Har kallelse på okända borgenärer utfärdats och utfärdas kungörelse om beslut om ackordsförhandling innan tiden för att anmäla fordran har löpt ut, skall i kungörelsen upplysas om att verkan av kallelsen inte har förfallit genom ackordsförhandlingen.

När beslut meddelats om ackordsförhandling, skall rätten bestämma den eller de ortstidningar som senare kungörelse om ackordsförhandlingen skall införas i. I kungörelsen skall, i förekommande fall, anges att annonseringen av kungörelser om ackordsförhandlingen fortsättningsvis kommer att ske i ett begränsat antal tidningar.

12 § Rekonstruktören skall genast underrätta gäldenären, alla kända borgenärer och återvinningsvarande, som avses i 3 kap. 7 § lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, om kungörelsens innehåll. Samtidigt skall rekonstruktören sända en kopia av ackordsförslaget samt rekonstruktörens berättelse och yttrande till de borgenärer till vilka dessa handlingar inte sänts tidigare. Blir någon borgenär känd senare, skall rekonstruktören sända denne motsvarande underrättelse.

Rekonstruktören skall även underrätta rätten om att en ytterligare borgenär blivit känd.

Anmälan av och anmärkning mot fordran

13 § Anmälan av eller anmärkning mot fordran och de handlingar som åberopas till stöd härför skall ges in till rekonstruktören i två exemplar. Rekonstruktören skall sända det ena exemplaret till rätten samt även underrätta den om de anmärkningar han själv funnit anledning till samt om värdet av egendom i vilken en borgenär har särskild förmånsrätt kan antas understiga fordringen.

Borgenärssammanträde

14 § Anmäler gäldenären att han önskar ändra eller återta ackordsförslag eller uppkommer fråga om uppskov som avses i 3 kap. 22 § lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, skall rätten höra rekonstruktören.

15 § Skall fortsatt borgenärssammanträde hållas enligt 3 kap. 21 § andra stycket lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, skall rätten genast underrätta varje röstberättigad borgenär med känd adress om tiden och platsen för det.

Beslutas fortsatt sammanträde i annat fall än som avses i första stycket, behöver de borgenärer som var frånvarande vid sammanträdet inte underrättas.

Fastställelse av offentligt ackord m.m.

16 § Frågor om fastställande av offentligt ackord skall handläggas skyndsamt.

När en ackordsfråga enligt 3 kap. 23 § lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion skall prövas vid en förhandling, skall rätten sända underrättelser om tid och plats för förhandlingen till rekonstruktören, gäldenären och de borgenärer som var närvarande vid sammanträdet för prövning av ackordsförslaget. Underrättelse behöver inte sändas om rätten redan vid det sammanträdet beslutar att pröva ackordsförslaget vid en förhandling.

17 § Till sammanträde som avses i 3 kap. 25 § tredje stycket lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion skall rätten kalla borgenärerna genom kungörelse minst tio dagar före sammanträdet. Rätten skall dessutom sända underrättelse om kungörelsens innehåll till rekonstruktören, gäldenären och varje röstberättigad borgenär med känd adress.

Beslut av högre rätt

18 § Om högre rätt upphäver eller meddelar beslut om företagsrekonstruktion eller beslut om ackordsförhandling, skall tingsrätten genast underrättas. Annat beslut skall tillställas tingsrätten så snart beslutet vunnit laga kraft.

Har beslut om ackordsförhandling upphävts eller meddelats av högre rätt, skall tingsrätten genast utfärda kungörelse om beslutet.

Sättet för kungörelse och underrättelse

19 § Kungörelser enligt 3 kap. 13 § lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion skall införas i Post- och Inrikes Tidningar och i ortstidning. Andra kungörelser skall införas i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som enligt 11 § tredje stycket har bestämts för offentliggörande av kungörelser om ackordsförhandlingen.

I fråga om skyldighet för rätten att i vissa fall kungöra ett beslut om ackordsförhandling utomlands finns det föreskrifter i 2 § lagen (1981:6) om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land.

20 § Underrättelse eller anmälan från rätten eller rekonstruktören enligt denna förordning sänds med post till mottagaren under dennes senast kända adress.

Särskilda bestämmelser

21 § Om en handling, som skall ges in till rätten i flera exemplar, kommit in i för få exemplar, skall ingivaren betala kostnaderna för kopiering.

22 § Om det enligt en sådan berättelse som avses i 3 kap. 11 första stycket 1 lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion finns skälig anledning att anta att gäldenären gjort sig skyldig till brott mot sina borgenärer, skall rekonstruktören underrätta åklagaren.

Skuldsaneringslag (SFS 2006:548)

8 juni 2006

Prop. 2005/06:124, bet. 2005/06:LU35, rskr. 2005/06:286.

Allmänna bestämmelser

1 § Skuldsanering innebär att en gäldenär helt eller delvis befrias från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen.

Om ackord och konkurs finns särskilda bestämmelser.

2 § Kronofogdemyndigheten prövar ärenden om skuldsanering och ärenden om omprövning av ett beslut om skuldsanering.

Kommunen skall inom ramen för socialtjänsten eller på annat sätt lämna råd och anvisningar i budget- och skuldfrågor till skuldsatta personer. Denna skyldighet gäller även under skuldsaneringsförfarandet och under löptiden för en betalningsplan enligt 9 §.

Konsumentverket skall stödja och ge vägledning för den budget- och skuldrådgivning som kommunerna skall svara för.

3 § Vid skuldsanering enligt denna lag behöver hänsyn inte tas till föreskrifter om eftergift eller nedsättning i någon annan författning.

En borgenär får utan hinder av föreskrifter i någon annan författning godta ett förslag om skuldsanering enligt denna lag.

Allmänna villkor för skuldsanering

4 § Skuldsanering får beviljas en gäldenär med hemvist i Sverige som är fysisk person, om

1. gäldenären är på obestånd och så skuldsatt att han eller hon inte kan antas ha förmåga att betala sina skulder inom överskådlig tid, och
2. det är skäligt med hänsyn till gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden att skuldsanering beviljas honom eller henne.

Den som är folkbokförd i Sverige ska vid tillämpningen av första stycket anses ha hemvist i Sverige.

Vid tillämpningen av första stycket 2 ska särskilt beaktas omständigheterna vid skuldernas tillkomst, de ansträngningar gäldenären har gjort för att fullgöra sina förpliktelser och det sätt på vilket gäldenären har medverkat under handläggningen av ärendet om skuldsanering.

Är gäldenären näringsidkare, får skuldsanering beviljas endast om de ekonomiska förhållandena i näringsverksamheten är enkla att utreda. *Lag (2011:472).*

Lag (2011:472) har trätt i kraft den 1 juli 2011.

5 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2011:472).*]

6 § En gäldenär som är ålagd näringsförbud enligt lagen (1986:436) om näringsförbud får inte beviljas skuldsanering. Detsamma gäller en gäldenär som tidigare beviljats skuldsanering, om det inte finns synnerliga skäl för skuldsanering.

Skulderna

7 § En skuldsanering omfattar, om inte annat föreskrivs i denna lag, alla fordringar på pengar mot gäldenären som har uppkommit före den dag då beslut meddelas enligt 14 § andra stycket att inleda skuldsanering. Skuldsanering medför att rätten till ränta eller dröjsmålsavgift på en sådan fordran bortfaller för tiden efter nämnda dag.

Vid skuldsaneringen får det bestämmas att en fordran som avses i första stycket och som är beroende av villkor, inte är till beloppet fastställd eller inte är förfallen till betalning, inte skall omfattas av skuldsaneringen. I fråga om en sådan fordran får borgenären utan hinder av föreskrifter i annan författning bevilja anstånd med betalningen under den tid betalningsplanen enligt 9 § löper.

En skuldsanering omfattar inte

1. en fordran på familjerättsliga underhåll,
2. en fordran för vilken borgenären har panträtt eller annan förmånsrätt enligt 6 eller 7 § förmånsrättslagen (1970:979) eller retentionsrätt, till den del säkerheten räcker till för betalning av fordran,
3. en fordran för vilken borgenären, innan beslut om att inleda skuldsanering har meddelats, har fått förmånsrätt enligt 8 § förmånsrättslagen, när det gäller egendom som har tagits i anspråk vid verkställigheten,
4. en fordran som inte är förfallen till betalning och som är beroende av att borgenären tillhandahåller en motprestation, eller
5. en fordran som är tvistig.

Bestämmelsen i tredje stycket 1 gäller inte när Försäkringskassan eller ett utländskt offentligt organ inträtt i den underhållsberättigades rätt till underhållsbidrag.

Innehållet i en skuldsanering

8 § Alla fordringar som enligt 7 § omfattas av skuldsaneringen har lika rätt.

Utan hinder av första stycket får en fordran

1. ges sämre rätt, om borgenären samtycker, eller
2. betalas före andra fordringar, om den efter fördelning enligt 9 § första stycket avser ett mindre belopp och det är skäligt med hänsyn till omfattningen av skulderna och övriga omständigheter.

I 23 § finns bestämmelser om vad som skall gälla i fråga om fordringar som inte har anmälts i ärendet.

9 § Vid en skuldsanering skall det bestämmas

1. vilka fordringar som enligt 7 § skall omfattas av skuldsaneringen,
2. vad som enligt 8 § skall gälla för dem,
3. vilket belopp som skall fördelas mellan borgenärerna, och
4. en betalningsplan som visar när och hur kvarstående belopp av varje borgenärs fordran skall betalas.

Det belopp som skall fördelas mellan borgenärerna skall bestämmas så att skuldsaneringen tar i anspråk gäldenärens samtliga tillgångar och inkomster efter avdrag för vad som skall förbehållas gäldenären för dennes och dennes familjs försörjning. Därvid skall

bestämmelserna i 7 kap. 4 och 5 §§ utsökningsbalken om förbehållsbelopp vara vägledande. Det får bestämmas vid skuldsaneringen att förbehåll även skall göras för betalning av en fordran som, enligt 7 § tredje stycket eller beslut som fattas med stöd av 7 § andra stycket, inte omfattas av skuldsaneringen.

Av fördelningen enligt första stycket 3 skall det framgå hur stor procentandel av fordringarnas belopp som skall kvarstå.

Den betalningsplan som skall bestämmas enligt första stycket 4 skall löpa under fem år, om det inte finns särskilda skäl att bestämma en kortare tid.

Ansökan om skuldsanering

10 § En ansökan om skuldsanering skall göras skriftligen hos Kronofogdemyndigheten.

Ansökan skall vara egenhändigt undertecknad av gäldenären. *Lag (2006:745)*.

11 § Ansökan skall innehålla

1. de uppgifter om gäldenären som anges i 33 kap. 1 § första och andra styckena rättegångsbalken samt uppgift som visar att gäldenären har hemvist i Sverige,

2. en förteckning över gäldenärens tillgångar och skulder med uppgift om varje borgenärs namn, person- eller organisationsnummer, postadress och telefon,

3. uppgift om gäldenärens inkomster och utgifter,

4. uppgift om förhållanden som avses i 4 § tredje stycket, och

5. de uppgifter om gäldenärens och dennes familjs personliga och ekonomiska förhållanden som i övrigt är av betydelse för prövning av frågan om skuldsanering skall inledas.

Uppgifterna enligt första stycket skall lämnas av gäldenären på heder och samvete.

Bristfällig ansökan

12 § Om en ansökan är bristfällig, skall Kronofogdemyndigheten förelägga gäldenären att avhjälpa bristen. Av föreläggandet skall det framgå att ansökan kan avvisas om föreläggandet inte följs. Föreläggandet behöver inte delges.

Kronofogdemyndigheten skall avvisa en ansökan om skuldsanering, om den är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för prövning i sak och gäldenären inte har följt ett föreläggande att avhjälpa bristen. *Lag (2006:745)*.

Avslag på ansökan

13 § Om det framgår av ansökan om skuldsanering eller annan tillgänglig utredning att gäldenären inte uppfyller villkoren enligt 4 § eller inte får beviljas skuldsanering på grund av 6 §, ska Kronofogdemyndigheten avslå ansökan.

Om det, sedan beslut har meddelats enligt 14 § andra stycket om att inleda skuldsanering, framkommer att förutsättningarna för skuldsanering enligt denna lag inte är uppfyllda, ska Kronofogde-

myndigheten avslå ansökan. Ansökan får också avslås, om gäldenären inte inställer sig personligen vid ett sammanträde eller om gäldenären i övrigt inte medverkar vid ärendets handläggning. *Lag (2011:472).*

Lag (2011:472) har trätt i kraft den 1 juli 2011.

Inledande av skuldsanering

14 § Kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning det behövs inhämta upplysningar om gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden från andra myndigheter. Kronofogdemyndigheten får också, om det finns särskilda skäl, hålla ett sammanträde enligt 17 § för att avgöra om skuldsanering skall inledas.

Om Kronofogdemyndigheten inte enligt 12 § avvisar eller enligt 13 § första stycket avslår en ansökan om skuldsanering, skall myndigheten snarast besluta att skuldsanering skall inledas. *Lag (2006:745).*

15 § När ett beslut har meddelats om att inleda skuldsanering skall Kronofogdemyndigheten genast genom en kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar uppmana var och en som har en fordran mot gäldenären att skriftligen anmäla den till Kronofogdemyndigheten senast en månad från dagen för kungörelsens införande. Om det finns särskilda skäl, kan Kronofogdemyndigheten införa kungörelsen även i en eller flera ortstidningar. Kronofogdemyndigheten kan också förlänga fristen till två månader, om det finns särskilda skäl. *Lag (2006:745).*

Utredningen hos Kronofogdemyndigheten

16 § Har skuldsanering inletts, skall Kronofogdemyndigheten se till att ärendet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. *Lag (2006:745).*

17 § Kronofogdemyndigheten skall kalla gäldenären att inställa sig personligen vid ett sammanträde, om det kan antas vara till fördel för utredningen. Vid sammanträdet skall gäldenären lämna de ytterligare upplysningar som behövs för att avgöra frågan om skuldsanering.

Kallelsen skall sändas till gäldenären under den adress gäldenären senast har uppgivit i ärendet. Kallelsen behöver inte delges.

I kallelsen skall gäldenären upplysas om syftet med sammanträdet och om att ansökan kan avslås om gäldenären inte inställer sig personligen.

18 § Kronofogdemyndigheten får till sammanträde enligt 17 § kalla även en borgenär, annan myndighet eller någon annan som kan bidra till utredningen av ärendet. Kallelsen behöver inte delges.

Beslut om skuldsanering

19 § När det finns en tillräcklig utredning, skall Kronofogdemyndigheten tillsammans med gäldenären upprätta ett förslag om skuldsanering som innehåller de uppgifter som anges i 9 §. *Lag (2006:745).*

20 § Förslaget om skuldsanering skall sändas till samtliga kända borgenärer vars fordringar omfattas av skuldsaneringen med föreläggande för dem att yttra sig över förslaget inom viss tid. I föreläggandet skall det anges att ett uteblivet yttrande inte hindrar ett

beslut om skuldsanering. Föreläggandet skall delges borgenärerna. Om en fordran som anmälts enligt 15 § inte omfattas av skuldsaneringen, skall borgenären underrättas om detta.

21 § Efter utgången av den tid som avses i 20 § skall Kronofogdemyndigheten pröva om gäldenären skall beviljas skuldsanering.

Ett beslut om skuldsanering skall genast kungöras i Post- och Inrikes Tidningar. *Lag (2006:745)*.

Förbud mot exekutiva åtgärder

22 § Efter Kronofogdemyndighetens beslut om att inleda skuldsanering får utmätning för fordringar som uppkommit dessförinnan inte äga rum innan frågan om skuldsanering är avgjord, om inte, efter överklagande, rätten på begäran av en borgenär bestämmer annat. Om utmätning ändå sker, är åtgärden utan verkan.

Första stycket gäller inte fordringar som enligt 7 § tredje stycket inte omfattas av skuldsaneringen.

Det som sägs i denna paragraf tillämpas även i fråga om beslut om betalningssäkring och verkställighet av ett sådant beslut. *Lag (2006:745)*.

Verkan av skuldsanering

23 § En skuldsanering befriar gäldenären från ansvar för betalningen av de skulder som omfattas av skuldsaneringen i den utsträckning som dessa sätts ned. Genom skuldsaneringen befrias gäldenären från ansvar för betalningen av fordringar som inte är kända i ärendet, om inte fordringen är sådan som avses i 7 § tredje stycket.

Skuldsaneringen inverkar inte på den rätt en borgenär har mot en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären svarar för fordringen.

Omprövning av skuldsanering

24 § På ansökan av en borgenär vars fordran omfattas av ett beslut om skuldsanering kan Kronofogdemyndigheten upphäva beslutet eller, i fall som avses i 4 och 5, ändra det som har bestämts i en fråga som avses i 9 § första stycket 2–4, om

1. gäldenären
 - a) har gjort sig skyldig till oredlighet mot borgenärer,
 - b) har gjort sig skyldig till uppsåtligt försvårande av konkurs eller exekutiv förrättning, eller
 - c) i hemlighet har gynnat någon borgenär för att inverka på skuldsaneringsfrågans avgörande,
2. gäldenären i sin ansökan om skuldsanering eller annars under ärendets handläggning medvetet har lämnat oriktiga uppgifter till men för borgenären,
3. gäldenären har lämnat oriktig uppgift till ledning för myndighets beslut i fråga om skatt eller avgift som omfattas av skuldsaneringen eller underlåtit att lämna uppgift trots att gäldenären är uppgiftsskyldig och den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten medfört att ett beslut blivit felaktigt eller inte fattats,

4. gäldenären inte följer betalningsplanen, såvida avvikelser inte är ringa, eller

5. gäldenärens ekonomiska förhållanden har väsentligen förbättrats efter beslutet om skuldsanering och detta beror på omständigheter som inte kunnat förutses vid beslutet.

I fall som avses i första stycket 5 skall ansökan ges in inom fem år från dagen för skuldsaneringen. Om löptiden för betalningsplanen har förlängts enligt 26 §, gäller i stället den tiden.

Upphävs ett beslut om skuldsanering, blir en borgen eller annan säkerhet som tredje man har ställt för betalning av belopp som avses i 9 § första stycket 3 ogiltig, om inte tredje mannen kände till eller borde känt till de omständigheter som anges i första stycket 1 eller medverkade till att gäldenären åsidosatt sina förpliktelser enligt första stycket 2. *Lag (2006:745)*.

25 § På ansökan av gäldenären kan Kronofogdemyndigheten ändra det som har bestämts i en fråga som avses i 9 § första stycket 2–4, om

1. gäldenärens ekonomiska förhållanden har väsentligen förändrats efter beslutet om skuldsanering och detta beror på omständigheter som inte kunnat förutses vid beslutet, eller

2. det finns synnerliga skäl. *Lag (2006:745)*.

26 § Vid ändring av ett beslut om skuldsanering får löptiden för betalningsplanen förlängas till som längst sju år.

27 § En ansökan om upphävande eller ändring enligt 24 eller 25 § av ett beslut om skuldsanering skall göras skriftligen hos Kronofogdemyndigheten. Ansökan skall innehålla uppgifter om

1. det beslut som avses, och

2. de omständigheter som åberopas till stöd för upphävande eller ändring.

Om en ansökan är bristfällig tillämpas 12 §. *Lag (2006:745)*.

28 § Bestämmelserna i 16–18 §§ gäller i tillämpliga delar även vid Kronofogdemyndighetens handläggning av ärenden om upphävande eller ändring av ett beslut om skuldsanering. *Lag (2006:745)*.

Överklagande

29 § Kronofogdemyndighetens slutliga beslut får överklagas till tingsrätten i den ort där gäldenären är bosatt. Detsamma gäller Kronofogdemyndighetens beslut att inleda skuldsanering. Om gäldenären inte är bosatt i Sverige, får beslutet överklagas till Stockholms tingsrätt. Överklagandet skall ges in till Kronofogdemyndigheten inom tre veckor från dagen för beslutet. Vid överklagande gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte annat följer av denna lag. Kronofogdemyndigheten skall inte vara part i domstolen.

Ett beslut varigenom en ansökan om skuldsanering förklaras vilande får inte överklagas. *Lag (2006:745)*.

30 § Om tingsrätten bifaller ett överklagande av gäldenären, skall den återförvisa ärendet till Kronofogdemyndigheten. Om Kronofogdemyndigheten avslagit gäldenärens ansökan med tillämpning av

13 § andra stycket och tillräcklig utredning finns, får tingsrätten dock besluta om skuldsanering.

Ett beslut av tingsrätten att återförvisa ett ärende till Kronofogdemyndigheten får inte överklagas. *Lag (2006:745)*.

31 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:556)*].

Övriga bestämmelser

32 § Om gäldenären försätts i konkurs, förfaller en av gäldenären dessförinnan gjord ansökan om skuldsanering.

Om en ansökan om förhandling om offentligt ackord tas upp sedan gäldenären har ansökt om skuldsanering, skall skuldsaneringsärendet förklaras vilande. Om ackordet fastställs, förfaller ansökan om skuldsanering.

Om gäldenären avlider, förfaller en av gäldenären gjord ansökan om skuldsanering.

33 § Återkallar gäldenären en ansökan om skuldsanering, skall ärendet genast avskrivras från vidare handläggning. Detsamma gäller om ansökan förfaller enligt 32 §.

34 § Avslås eller avvisas en ansökan om skuldsanering eller avskrivs ärendet från vidare handläggning sedan en kungörelse har utfärdats enligt 15 §, skall samtliga kända borgenärer genast underrättas.

35 § En överenskommelse som innebär att gäldenären eller tredje man tillförsäkrar någon borgenär, vars fordran omfattas av skuldsaneringen, bättre villkor än enligt skuldsaneringen är ogiltig.

36 § Socialnämnder och andra myndigheter skall till Kronofogdemyndigheten eller domstol som handlägger ett ärende om skuldsanering enligt denna lag på begäran överlämna sådana uppgifter om gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden som behövs för prövning av ärendet. *Lag (2006:745)*.

37 § Ett beslut om skuldsanering får verkställas utan hinder av att det inte har vunnit laga kraft.

Övergångsbestämmelser till lag 2006:548

1. *Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007, då skuldsaneringslagen (1994:334) skall upphöra att gälla.*

2. *För ärenden om skuldsanering som har överlämnats till tingsrätten före ikraftträdandet och för ärenden om omprövning där ansökan har getts in till tingsrätten före ikraftträdandet, gäller äldre bestämmelser i fråga om förfarandet vid tingsrätten.*

3. *Har löptiden för en betalningsplan vid en skuldsanering som beslutats enligt äldre bestämmelser bestämts till en längre tid än fem år, gäller äldre bestämmelser i fråga om den tid inom vilken en ansökan om omprövning skall ges in.*

Skuldsaneringsförordning (SFS 1994:347)

19 maj 1994

Inledande bestämmelse

1 § Denna förordning är tillämplig i fråga om ärenden som handläggs enligt skuldsaneringslagen (2006:548). *Förordning (2006:1173)*.

Förordning (2006:1173) har trätt i kraft den 1 januari 2007.

Ansökan

2 § Ansökan om skuldsanering skall göras på blankett som fastställs av Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:774)*.

3 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2006:774)*].

Kungörelser

4 § En kungörelse enligt 15 § skuldsaneringslagen (2006:548) skall innehålla uppgift om gäldenärens namn, personnummer och adress, ansökningsdag samt adressen till det kontor vid Kronofogdemyndigheten där handlingarna i ärendet finns tillgängliga. Kungörelsen skall dessutom innehålla uppgift om dagen för beslutet att inleda skuldsanering och sista dag för anmälan av fordringar mot gäldenären samt en upplysning om att gäldenärens betalningsansvar för en fordran som inte anmäls kan komma att falla bort. Kungörelsen får innehålla även andra upplysningar. *Förordning (2006:1173)*.

Förordning (2006:1173) har trätt i kraft den 1 januari 2007.

5 § En kungörelse enligt 21 § skuldsaneringslagen (2006:548) skall innehålla uppgift om beslutsdag, gäldenärens namn och personnummer samt adressen till det kontor vid Kronofogdemyndigheten eller den domstol där handlingarna finns tillgängliga. Kungörelsen får innehålla även andra upplysningar. *Förordning (2006:1173)*.

Förordning (2006:1173) har trätt i kraft den 1 januari 2007.

Dagbok och aktbildning

6 § Kronofogdemyndigheten skall i skuldsaneringsdatabasen föra dagbok i varje ärende enligt föreskrifter som myndigheten meddelar. *Förordning (2006:774)*.

Förordning (2006:774) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

7 § Ansökan och övriga handlingar samt delgivningsbevis i varje ärende skall föras samman till en akt.

8 § Om ett ärende skall överlämnas till en tingsrätt på grund av överklagande, skall Kronofogdemyndigheten lämna över akten i ärendet. Handlingarna skall ingå i den mottagande domstolens akt.

Första stycket skall tillämpas också när ett ärende på grund av överklagande lämnas över till högre domstol.

Om en domstol återförvisar ett ärende till Kronofogdemyndigheten enligt 30 § skuldsaneringslagen (2006:548) eller på annan grund, skall domstolen till Kronofogdemyndigheten återlämna Kronofogdemyndighetens akt tillsammans med domstolens beslut och övriga handlingar av betydelse för den fortsatta handläggningen vid Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:1173)*.

Förordning (2006:1173) har trätt i kraft den 1 januari 2007.

9 § Underrättelse om domstolens slutliga beslut eller beslut enligt 22 § skuldsaneringslagen (2006:548) skall av domstolen lämnas till Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:1173)*.

Förordning (2006:1173) har trätt i kraft den 1 januari 2007.

Konkurslag (SFS 1987:672)

11 juni 1987

Prop. 1986/87:86, 1986/87:90, LU 1986/87:32, rskr 1986/87:320.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Genom konkurs tar en gäldenärs samtliga borgenärer i ett sammanhang tvångsvis i anspråk gäldenärens samlade tillgångar för betalning av sina fordringar. Under konkurs omhändertas tillgångarna för borgenärens räkning av konkursboet.

2 En gäldenär som är på obestånd skall efter egen eller en borgenärs ansökan försättas i konkurs, om inte annat är föreskrivet.

Med obestånd (insolvens) avses att gäldenären inte kan rätteligen betala sina skulder och att denna oförmåga inte är endast tillfällig.

3 § Förvaltningen av ett konkursbo handhas av en eller flera förvaltare.

Förvaltningen av boet står under tillsyn av tillsynsmyndigheten. *Lag (2006:706).*

Lag (2006:706) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

4 § Ett konkursbo som är på obestånd kan försättas i konkurs. Vad som är föreskrivet i denna lag om gäldenär skall i sådana fall gälla konkursboet.

5 § Med panträtt i fast egendom jämställs vid tillämpningen av denna lag annan särskild förmånsrätt som gäller i egendomen och inte grundas på utmätning.

Vad som sägs om borgenär med handpanträtt i lös egendom tillämpas också i fråga om borgenär med rätt att hålla kvar lös egendom till säkerhet för fordran (retentionsrätt). *Lag (1994:481).*

Lag (1994:481) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Äldre föreskrifter tillämpas i fråga om betalningssäkring som verkställts före ikraftträdandet.

6 § Om det i någon annan lag har meddelats någon bestämmelse som avviker från denna lag, gäller den bestämmelsen.

Angående tillämpligheten av rättegångsbalken ges bestämmelser i det följande.

2 kap. Konkursansökan och konkursbeslut m.m.

Konkursansökan m.m.

1 § Ansökan om konkurs görs skriftligen hos den tingsrätt där gäldenären bör svara i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet. Ansökningshandlingen skall vara egenhändigt under-tecknad av sökanden eller sökandens ombud.

Sökanden skall ange och styrka de omständigheter som gör rätten behörig, om de inte är kända.

En ansökan skall avvisas, om det inte av den framgår vilken tingsrätt som är behörig och sökanden inte följer ett föreläggande att avhjälpa bristen.

I 2 § lagen (2005:1046) med kompletterande bestämmelser till insolvensförordningen finns ytterligare bestämmelser om ansökans innehåll. *Lag (2005:1052)*.

Lag (2005:1052) har trätt i kraft den 1 januari 2006.

2 § Har en konkursansökan gjorts hos en tingsrätt som inte är behörig, skall rätten genast sända handlingarna i ärendet till den tingsrätt som enligt vad dessa visar är behörig och underrätta sökanden. Ansökan skall anses gjord, när ansökningshandlingen kom in till den förra tingsrätten.

3 § Görs ansökningen av gäldenären, bör till ansökningshandlingen bifogas en av gäldenären underskriven förteckning över boets tillgångar och skulder med uppgift om varje borgenärs namn och postadress samt om det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet.

Ansöker ett dödsbo eller en dödsbodeläggare om att boet skall försättas i konkurs, skall till ansökningshandlingen fogas en bestyrkt kopia av bouppteckningen efter den döde och, om bouppteckningen har registrerats, bevis om detta. Har inte bouppteckning förrättats, skall uppgift om varje deläggares namn och postadress lämnas. *Lag (2001:97)*.

Lag (2001:97) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

4 § Görs ansökningen av en borgenär, skall han vid ansökningen lämna uppgift om sin fordran och de omständigheter i övrigt på vilka han grundar yrkandet. Han skall även i original eller kopia bifoga de handlingar som han vill åberopa. Ansökningshandlingen och de handlingar som har bifogats denna skall ges in i två exemplar.

5 § En ansökan skall avvisas, om den i de avseenden som avses i 3 eller 4 § eller i övrigt är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för prövning i sak och sökanden inte följer ett föreläggande att avhjälpa bristen.

6 § Har en borgenärs fordran fastställts av domstol eller av Kronofogdemyndigheten med stöd av lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning, skall detta godtas som stöd för behörighet att begära gäldenären i konkurs, även om avgörandet inte har vunnit laga kraft. Detta gäller dock inte, om en domstol har förordnat att avgörandet inte får verkställas.

En fordran som har fastställts genom en giltig skiljedom skall också godtas, om skiljedomen får verkställas enligt 3 kap. 15 eller 17 § utsökningsbalken och en domstol inte efter talan mot skiljedomen har bestämt annat.

I andra fall än de som avses i första och andra styckena skall borgenären styrka sin behörighet att begära gäldenären i konkurs. *Lag (2006:706)*.

Lag (2006:706) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Bevisning om obestånd

7 § En uppgift av gäldenären att han är insolvent skall godtas, om det inte finns särskilda skäl att inte göra det.

8 § Om inte annat visas, anses en gäldenär vara insolvent, när det vid verkställighet enligt 4 kap. utsökningsbalken inom de senaste sex månaderna före konkursansökningen har framgått att han saknat tillgångar till full betalning av utmättningsfordringen. Detsamma gäller, om gäldenären har förklarat sig ställa in sina betalningar.

9 § En gäldenär, som är eller senare än ett år före konkursansökningen har varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078), ska om inte annat visas anses insolvent, om

1. gäldenären har uppmanats av en borgenär att betala klar och förfallen skuld men underlåtit att göra detta inom en vecka och

2. borgenären begär gäldenären i konkurs inom tre veckor därefter och skulden då ännu inte är betald.

Borgenärens uppmaning ska innehålla en upplysning om att en konkursansökan kan följa. Uppmaningen ska delges gäldenären. Delgivning enligt 34–37 §§ delgivningslagen (2010:1932) får ske endast om det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med gäldenären finns anledning att anta att denne har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Första och andra styckena gäller inte sådana juridiska personer som anges i 2 kap. 2 § bokföringslagen och som inte driver näringsverksamhet. *Lag (2010:1951).*

Lag (2010:1951) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning enligt 15–17 §§ delgivningslagen (1970:428) har fattats före den 1 april 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

Konkurshinder

10 § En borgenär har inte rätt att få gäldenären försatt i konkurs, om

1. borgenären har betryggande pant eller därmed jämförlig säkerhet i egendom som tillhör gäldenären,

2. tredje man har ställt betryggande säkerhet för borgenärens fordran och konkursansökningen strider mot villkoren för säkerhetens ställande,

3. borgenärens fordran inte är förfallen till betalning och betryggande säkerhet erbjuds av tredje man.

Med säkerhet som har ställts eller erbjuds av tredje man avses även borgen, om borgensmannen svarar som för egen skuld.

10 a § Om företagsrekonstruktion pågår enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, skall en borgenärs ansökan om konkurs, i fall gäldenären begär det, förklaras vilande i avvaktan på att företagsrekonstruktionen upphör.

Finns det särskilda skäl att anta att borgenärens rätt allvarligt äventyras, får dock rätten besluta att försätta gäldenären i konkurs.

Innan ett sådant beslut meddelas skall rekonstruktören beredas tillfälle att yttra sig. *Lag (2003:538)*.

Lag (2003:538) har trätt i kraft den 1 januari 2004. I fråga om företagshypotek på grund av en inteckning som har beviljats före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser fram till den 1 januari 2005. Vid en konkurs som har beslutats på grund av en ansökan som gjorts före ikraftträdandet tillämpas alltid äldre bestämmelser.

Säkerhetsåtgärder

11 § Finns det sannolika skäl för bifall till en konkursansökan och kan det med skäl befaras att gäldenären skaffar undan egendom, får rätten, om det finns särskild anledning, förordna om kvarstad på gäldenärens egendom i avvaktan på att ansökningen prövas.

I fråga om en sådan säkerhetsåtgärd tillämpas vad som gäller om kvarstad för fordran som beviljas enligt 15 kap. rättegångsbalken, om inte något annat följer av denna lag. Detta gäller dock inte bestämmelsen i 16 kap. 15 § andra stycket utsökningsbalken.

Rätten får medge undantag från beviljad kvarstad.

12 § Finns det sannolika skäl för bifall till en konkursansökan och kan det med skäl befaras att gäldenären genom att resa utomlands undandrar sig en skyldighet eller överträder ett förbud som enligt denna lag gäller i konkurs, får rätten, om det finns särskild anledning till det, förbjuda gäldenären att resa utomlands i avvaktan på att ansökningen prövas. Om ett sådant reseförbud meddelas, får i samband därmed eller senare gäldenären åläggas att lämna ifrån sig sitt pass till Kronofogdemyndigheten. Om gäldenären inte har något pass, får förbud att utfärda pass för honom meddelas. Gäldenären får häktas, om det är uppenbart otillräckligt med ett reseförbud.

Om gäldenären är en juridisk person, tillämpas första stycket även på den styrelseledamot, verkställande direktör, bolagsman och likvidator som har avgått eller entledigats senare än ett år före den dag då konkursansökningen kom in till tingsrätten.

Beträffande en sådan säkerhetsåtgärd som avses i denna paragraf tillämpas bestämmelserna i 15 kap. 5, 6 och 8 §§ rättegångsbalken, om inte något annat följer av denna lag. En säkerhetsåtgärd kan inte hindras av att säkerhet ställs. Inte heller kan en beviljad säkerhetsåtgärd hävas av denna anledning. Kostnaden för häktning betalas av staten. *Lag (2006:706)*.

Lag (2006:706) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

13 § Frågor om säkerhetsåtgärder enligt 11 eller 12 § tas upp på begäran av en borgenär. Innan rätten meddelar beslut i frågan skall gäldenären ges tillfälle att yttra sig, om det lämpligen kan ske.

Rätten får hålla förhandling för prövning av fråga om säkerhetsåtgärd. Till förhandlingen skall gäldenären och borgenären kallas. Kallelserna bör delges.

Beträffande häktning tillämpas vad som sägs i 6 kap. 10 § tredje stycket och 11 §.

Ett beslut om reseförbud eller skyldighet för gäldenären att lämna ifrån sig sitt pass skall delges gäldenären.

Prövning av konkursansökan m.m.

14 § Uptas en gäldenärs konkursansökan, skall rätten genast pröva ansökningen.

Gäldenärens konkursansökan skall dock prövas vid en förhandling, om

1. det med hänsyn till tillgängliga upplysningar eller av någon annan anledning finns särskilda skäl att inte godta uppgiften om gäldenärens insolvens eller

2. ansökningen avser ett dödsbo som inte står under förvaltning av boutredningsman och ansökningen inte har gjorts av samtliga delägare.

Förhandlingen skall hållas inom två veckor från det att ansökningen kom in till rätten. Om det finns särskilda skäl, får den hållas senare, dock senast inom en månad. Till förhandlingen skall gäldenären kallas. I fall som avses i andra stycket 2 skall även de dödsbodelägare som inte har biträtt ansökningen kallas. Ansökningen kan prövas slutligt även om gäldenären uteblir från förhandlingen. I kallelsen skall han upplysas om detta.

En konkursansökan som avses i andra stycket 2 skall förklaras vilande, om det görs en framställning om att dödsboets egendom skall avträdas till förvaltning av boutredningsman. Om dödsboets egendom avträds till förvaltning av boutredningsman, förfaller konkursansökningen.

15 § En kallelse som avses i 14 § tredje stycket ska delges. Kallelsen får delges enligt 34–37 §§ delgivningslagen (2010:1932) endast om det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med gäldenären finns anledning att anta att denne har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. Kungörelsedelgivning enligt 48 § första stycket 1 delgivningslagen får ske även när gäldenären vistas på känd ort utomlands, om delgivning annars inte kan ske här i landet och rätten med hänsyn till omständigheterna finner att det inte är skäligt att kräva att delgivningen verkställs utomlands. *Lag (2010:1951).*

Lag (2010:1951) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning enligt 15–17 §§ delgivningslagen (1970:428) har fattats före den 1 april 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

16 § Uptas en borgenärs konkursansökan, skall rätten sätta ut en förhandling för prövning av ansökningen.

Förhandlingen skall hållas inom två veckor från det att ansökningen kom in till rätten. Om det finns särskilda skäl, får den hållas senare, dock senast inom sex veckor. Till förhandlingen skall parterna kallas. Parterna skall i kallelsen upplysas om den i 19 § föreskrivna påföljden av att part uteblir.

I kallelsen till gäldenären skall denne föreläggas att svara på konkursansökningen vid förhandlingen. I kallelsen skall även anges att gäldenären inte behöver inställa sig, om han före förhandlingen

skriftligen medger ansökningen och rätten inte särskilt underrättar honom om att förhandlingen ändå skall hållas.

17 § I fråga om kallelser enligt 16 § tillämpas 15 §. Gälldenären ska samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna.

Om delgivning med gälldenären sker enligt 38 eller 48 § delgivningslagen (2010:1932), får rätten förordna att gälldenärens egendom sätts under särskild vård. Kostnaden för vården ska betalas av borgenären. *Lag (2010:1951).*

Lag (2010:1951) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning enligt 15–17 §§ delgivningslagen (1970:428) har fattats före den 1 april 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

18 § Om gälldenären före förhandlingen medger en borgenärs konkursansökan, skall rätten genast pröva ansökningen.

Om rätten med hänsyn till tillgängliga upplysningar eller av någon annan anledning finner att det finns särskilda skäl mot antagandet att gälldenären är insolvent, skall konkursansökningen dock prövas vid förhandlingen. Rätten skall genast underrätta gälldenären om detta.

Behöver frågan om att försätta gälldenären i konkurs inte prövas vid förhandlingen, skall denna ställas in och borgenären genast underrättas om detta.

19 § Uteblir borgenären från förhandlingen, skall ärendet avskrivas, om inte gälldenären medger ansökningen.

Ansökningen får prövas slutligt även om gälldenären uteblir från förhandlingen.

20 § En förhandling där frågan om att försätta gälldenären i konkurs skall prövas får skjutas upp på en parts begäran när det finns särskilda omständigheter. Uppskov får dock inte utan synnerliga skäl meddelas, om sökanden motsätter sig det. Endast om det är nödvändigt får uppskovet göras längre än fyra veckor.

21 § Om flera konkursansökningar mot samme gälldenär är anhängiga samtidigt och om en annan ansökan bifalls än den som kom in först, skall det vad gäller frågor som är beroende av tiden för konkursansökan anses som om konkursbeslutet har grundats på den ansökan som kom in först.

22 § En konkursansökan får inte återkallas sedan beslut om konkurs har meddelats. Även om gälldenären själv har ansökt om konkursen eller medgett en borgenärs konkursansökan, skall dock högre rätt upphäva beslutet, om gälldenären efter att ha överklagat visar att han är solvent.

23 § I fråga om rätt till ersättning för kostnader vid prövning av en borgenärs konkursansökan gäller 18 kap. rättegångsbalken i tillämpliga delar. Bestämmelsen i 18 kap. 2 § skall dock inte tillämpas. Borgenären får utan hinder av 14 § samma kapitel i konkursen göra

gällande fordran på ersättning för sådana kostnader i den ordning som gäller för andra fordringar.

Åtgärder vid konkursbeslut m.m.

24 § När ett beslut om konkurs meddelas, skall tingsrätten

1. genast bestämma tidpunkt för det sammanträde vid vilket gäldenären skall avlägga bouppteckningsed (edgångssammanträde),
2. snarast utse förvaltare,
3. kalla gäldenären, förvaltaren, tillsynsmyndigheten och den borgenär som har gjort konkursansökningen till edgångssammanträdet.

Konkursbeslutet skall genast kungöras. Genom kungörelsen kallas övriga borgenärer till edgångssammanträdet.

Kallelsen till gäldenären enligt första stycket 3 skall delges.

25 § Om högre rätt upphäver ett beslut om konkurs, skall tingsrätten genast kungöra den högre rättens beslut. Egendomen i boet skall återställas till gäldenären i den mån den inte behövs för betalning av konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig.

Överflyttning av en konkurs

26 § Om det sedan ett beslut om konkurs har meddelats finns synnerliga skäl för att handlägga konkursen på någon annan ort, kan rätten efter samråd med tingsrätten på den andra orten bestämma att konkursen skall handläggas av den senare domstolen.

3 kap. Verknningar av konkurs

Gäldenärens förlust av sin rådighet

1 § Sedan ett beslut om konkurs har meddelats, får gäldenären inte råda över egendom som hör till konkursboet. Han får inte heller åta sig sådana förbindelser som kan göras gällande i konkursen.

2 § En rättshandling mellan gäldenären och någon annan som företas senast dagen efter den då kungörelsen om konkursbeslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar skall utan hinder av vad som sägs i 1 § gälla, om det inte visas att den andre kände till beslutet eller att det förekom omständigheter som gav honom skälig anledning att anta att gäldenären var försatt i konkurs. Överlåtelse av eller annat förfogande över egendom som på grund av detta skall gälla, skall likväl, om konkursboet utan oskäligt uppehåll yrkar det, gå åter mot att boet ersätter den andre vad han har utgett jämte nödvändig eller nyttig kostnad.

Infriar någon en förpliktelse mot gäldenären efter den tidpunkt som anges i första stycket, skall det tillgodoräknas honom, om det av omständigheterna framgår att han var i god tro. En uppsägning eller annan liknande rättshandling som företas mot eller av gäldenären efter sagda tidpunkt skall gälla, om det av omständigheterna framgår att den andre var i god tro och det är uppenbart oskäligt att rättshandlingen blir ogiltig mot konkursboet.

Det finns särskilda bestämmelser om verkan av gäldenärens överlåtelse eller pantsättning av löpande skuldebrev, aktiebrev eller vissa andra jämförbara värdehandlingar.

Egendom som ingår i ett konkursbo

3 § Till ett konkursbo räknas, i den mån inte något annat följer av 2 §, all egendom som tillhörde gäldenären när konkursbeslutet meddelades eller tillfaller honom under konkursen och som är sådan att den kan utmätas.

Till konkursboet räknas även den egendom som kan tillföras boet genom återvinning enligt 4 kap.

4 § För att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning hos kronofogdemyndigheten begära utmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.

Att utmätning av lön som pågår vid konkursens början kan fortsätta för konkursboets räkning följer av 7 kap. 19 § andra stycket utsökningsbalken. *Lag (1995:308)*.

Lag (1995:308) har trätt i kraft den 1 april 1996. Föreskrifterna i 3 kap. 4 § tredje stycket gäller i sin äldre lydelse om en förvaltare före ikraftträdandet har gjort anspråk på en förmån som avses i den paragrafen.

5 § Gäldenären har rätt att av konkursboet få ut sådan egendom som enligt 5 kap. 1, 2 och 4 §§ utsökningsbalken undantas från utmätning.

I stället för 5 kap. 1 § 7 utsökningsbalken gäller att, om någon annan utväg till försörjning saknas, nödvändigt underhåll får betalas av konkursboet till gäldenären och hans familj eller annan underhållsberättigad under en månad från den dag då beslutet om konkurs meddelades eller, om det finns synnerliga skäl för det, under längre tid.

I ett dödsbos konkurs tillkommer en sådan förmån som avses i första stycket den dödes efterlevande familj. I stället för andra stycket gäller 18 kap. 5 § andra stycket ärvdabalken.

6 § Tvister mellan förvaltaren och gäldenären eller annan i frågor som avses i 4 och 5 §§ skall prövas av tillsynsmyndigheten på ansökan av förvaltaren, en borgenär, gäldenären eller en underhållsberättigad. Myndigheten skall inhämta yttranden i den omfattning som behövs för prövningen. Myndighetens beslut gäller omedelbart, även om det överklagas. Beslutet skall efter ansökan ändras, om senare upplysta omständigheter eller ändrade förhållanden motiverar det.

Tillsynsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i första stycket får överklagas av den vars rätt berörs av beslutet. I fråga om ett sådant överklagande tillämpas bestämmelserna i utsökningsbalken om överklagande av beslut om utmätning av lön. *Lag (1995:793)*.

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

Utmätning vid konkurs

7 § Sedan beslut om konkurs har meddelats, får egendom som hör till konkursboet inte utmätas för fordran hos gäldenären, om inte

något annat följer av 7 kap. 19 § första stycket utsökningsbalken. En utmätning som sker i strid mot detta är utan verkan.

Utän hinder av konkurs får ändå egendom, i vilken panträtt för viss fordran gäller, utmätas för fordringen. *Lag (1996:132)*.

8 § Har utmätning hos gäldenären skett innan beslut om konkurs meddelats, skall verkställigheten fortgå utan hinder av konkursen, om inte något annat följer av andra eller tredje stycket. Om utmätningssökanden inte hade panträtt och om den förmånsrätt som han har vunnit genom utmätningen skall gå åter, skall belopp, som enligt utsökningsbalken skulle ha betalats till utmätningssökanden eller annan borgenär som inte hade panträtt, i stället redovisas till förvaltaren.

Verkställigheten skall på begäran av förvaltaren uppskjutas, om det behövs för att borgenärens rätt skall kunna tas till vara eller om det finns några andra synnerliga skäl för det. Uppskov får begäras även av en borgenär vars rätt kan bero därav. Om en auktion är utsatt, skall konkursboet betala den kostnad som blir onyttig genom uppskovet.

Hade utmätningssökanden inte panträtt och skall den förmånsrätt som han har vunnit genom utmätningen gå åter, skall även utmätningen gå åter om förvaltaren begär det innan egendomen har blivit såld.

Rättegång vid konkurs m.m.

9 § Pågår en rättegång mellan gäldenären och någon annan om sådan egendom som hör till konkursboet, får konkursboet överta gäldenärens talan. Om boet, trots att det har underrättats om rättegången, inte övertar gäldenärens talan, skall egendomen anses inte tillhöra konkursboet. Egendomen får inte så länge konkursen pågår utmätas för en fordran som kan göras gällande i konkursen. Om konkursboet övertar gäldenärens talan, tillämpas beträffande boets skyldighet att svara för rättegångskostnad vad som i rättegångsbalken föreskrivs om den till vilken överlåtelse har ägt rum enligt 13 kap. 7 § samma balk.

Förs talan mot gäldenären angående en fordran som kan göras gällande i konkursen, får konkursboet inträda i rättegången vid sidan av gäldenären.

Gäldenären skall underrätta domstolen om konkursen i de fall som avses i första och andra styckena. Domstolen skall lämna konkursboet meddelande om rättegången. I mål om betalningsföreläggande eller handräckning gäller vad som nu sagts om domstolen i stället kronofogdemyndigheten. *Lag (1991:857)*.

Lag (1991:857) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om mål om lagsökning, betalningsföreläggande och handräckning där talan väckts före ikraftträdandet.

10 § Anser förvaltaren att ett förlikningsanbud angående en osäker eller tvistig tillgång bör antas, får gäldenären själv med skyldighet att lämna redovisning till konkursboet utföra tvisten, om han ställer säkerhet för vad som bjuds genom förlikningen.

4 kap. Återvinning till konkursbo

Inledande bestämmelser

1 § Återvinning till konkursbo får på begäran av boet ske i enlighet med vad som anges i detta kapitel.

Återvinning får dock inte ske av

1. betalning av

a) skatt eller avgift som omfattas av skatteförfarandelagen (2011:1244),

b) skatt enligt vägtrafikskattelagen (2006:227) eller lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt,

c) tull och

d) ränta på belopp som avses i a–c, om beloppet var förfallet till betalning,

2. betalning av eller förmånsrätt för underhållsbidrag enligt äktenskaps- eller föräldrabalken, om bidragsbeloppet var förfallet till betalning och den underhållsberättigade inte har gynnats på ett otillbörligt sätt. *Lag (2011:1328).*

Lag (2011:1328) har trätt i kraft den 1 januari 2012. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om skatt eller avgift enligt skattebetalningslagen (1997:483).

2 § Med fristdag avses dagen då ansökningen om gäldenärens försättande i konkurs kom in till tingsrätten.

Har beslut meddelats om företagsrekonstruktion enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion avses med fristdag i stället dagen för ansökan om företagsrekonstruktion, såvida konkursansökningen har gjorts under företagsrekonstruktionen eller inom tre veckor från det att rätten beslutat att företagsrekonstruktionen skall upphöra.

Har ansökan om skuldsanering gjorts avses med fristdag i stället dagen för denna ansökan, såvida konkursansökningen har gjorts inom tre veckor från det att frågan om skuldsanering avgjordes.

Har ett dödsbo avträtts till förvaltning av boutredningsman avses med fristdag dagen för ansökningen om detta, såvida boutredningsman har förordnats senare än tre månader före den dag som annars skulle anses som fristdag. *Lag (2006:551).*

Lag (2006:551) har trätt i kraft den 1 januari 2007.

3 § Som närstående till gäldenären anses den som är gift med gäldenären eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till gäldenären eller är besvägrad med honom i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon samt den som på annat sätt står gäldenären personligen särskilt nära.

Som närstående till en näringsidkare eller en juridisk person anses vidare

1. den som har en väsentlig gemenskap med näringsidkaren eller den juridiska personen som är grundad på andelsrätt eller därmed jämförligt ekonomiskt intresse,

2. den som inte ensam men tillsammans med en närstående till honom har sådan gemenskap med näringsidkaren eller den juridiska personen som sägs under 1,

3. den som genom en ledande ställning har ett bestämmande inflytande över verksamhet som näringsidkaren eller den juridiska personen bedriver,

4. den som är närstående till någon som enligt 1–3 är närstående.

4 § Avhändelse av fast egendom anses inte ha ägt rum förrän lagfart har sökts.

Förutsättningar för återvinning

5 § En rättshandling, varigenom på ett otillbörligt sätt en viss borgenär har gynnats framför andra eller gäldenärens egendom har undandragits borgenärerna eller hans skulder har ökats, går åter, om gäldenären var eller genom förfarandet, ensamt eller i förening med annan omständighet, blev insolvent samt den andre kände till eller borde ha känt till gäldenärens insolvens och de omständigheter som gjorde rättshandlingen otillbörlig.

Närstående till gäldenären skall anses ha sådan kännedom som anges i första stycket, om det inte görs sannolikt att han varken hade eller borde ha haft sådan kännedom.

Om rättshandlingen ägde rum mer än fem år före fristdagen, går den åter endast när den har gällt någon närstående till gäldenären.

6 § En gåva går åter, om den har fullbordats senare än sex månader före fristdagen. En gåva som har fullbordats dessförinnan men senare än ett år eller, när den har skett till någon som är närstående till gäldenären, tre år före fristdagen går åter, om det inte visas att gäldenären efter gåvan hade kvar utmätningsbar egendom som uppenbart motsvarade hans skulder.

Första stycket gäller även köp, byte eller annat avtal, om det med hänsyn till missförhållandet mellan utfästelserna på ömse sidor är uppenbart, att avtalet delvis har egenskap av gåva.

Understöd och sedvanliga gåvor som inte stod i missförhållande till gäldenärens ekonomiska förhållanden är undantagna från återvinning enligt denna paragraf.

7 § Bodelning mellan gäldenären och hans make eller dennes dödsbo, vid vilken gäldenären har eftergett sin rätt i avsevärd mån eller avstått från egendom mot att en fordran mot honom har lagts ut på hans lott, går i motsvarande mån åter, om bodelningshandlingen har kommit in till rätten senare än tre år före fristdagen och det inte visas att gäldenären efter bodelningen hade kvar utmätningsbar egendom som uppenbart motsvarade hans skulder.

Vad som sägs i första stycket om det fallet att gäldenären har avstått från egendom mot att en fordran mot honom har lagts ut på hans lott gäller inte, om egendomen utgjorde makarnas gemensamma bostad eller bohag och övertogs av den andra maken med stöd av bestämmelserna i 11 kap. 8 § äktenskapsbalken.

8 § Betalning av lön, arvode eller pension, som har skett senare än sex månader före fristdagen och som uppenbart översteg vad som kunde anses skäligt med hänsyn till gjord arbetsinsats, verksamhetens lönsamhet och omständigheterna i övrigt, går åter till belopp motsvarande överskottet.

Har betalningen skett dessförinnan men senare än ett år eller, när den skett till någon som är närstående till gäldenären, tre år före fristdagen, går den åter i motsvarande mån, om det inte visas att gäldenären efter betalningen hade kvar utmättningsbar egendom som uppenbart motsvarade hans skulder.

9 § Överföring av medel till pensionsstiftelse, som har skett senare än sex månader före fristdagen och som har medfört att stiftelsen fått överskott på kapitalet, går åter till belopp motsvarande överskottet. Har överföringen skett dessförinnan men senare än ett år eller, när åtgärden väsentligen har gynnat gäldenären eller närstående till honom, tre år före fristdagen, går den åter i motsvarande mån, om det inte visas att gäldenären efter överföringen hade kvar utmättningsbar egendom som uppenbart motsvarade hans skulder.

Överföring till pensionsstiftelse i annat fall än som sägs i första stycket går åter, om överföringen har skett senare än tre månader före fristdagen. Har överföringen väsentligen gynnat gäldenären eller närstående till honom, går den också åter, om åtgärden har skett dessförinnan men senare än två år före fristdagen och det inte visas att gäldenären varken var eller genom åtgärden blev insolvent.

Överföring av medel till personalstiftelse går åter, om överföringen har skett senare än sex månader före fristdagen. Har överföringen skett dessförinnan men senare än ett år eller, när åtgärden väsentligen har gynnat gäldenären eller närstående till honom, tre år före fristdagen, går den åter, om det inte visas att gäldenären efter överföringen hade kvar utmättningsbar egendom som uppenbart motsvarade hans skulder.

Om rätt att i särskilda fall återkräva försäkringspremier m.m. finns det bestämmelser i 15 kap. 8 § försäkringsavtalslagen (2005:104). *Lag (2005:115)*.

Lag (2005:115) har trätt i kraft den 1 januari 2006.

10 § Betalning av en skuld, som har skett senare än tre månader före fristdagen och som har gjorts med annat än sedvanliga betalningsmedel, i förtid eller med belopp som avsevärt har försämrat gäldenärens ekonomiska ställning, går åter, om den inte med hänsyn till omständigheterna ändå kan anses som ordinär. Har betalningen skett till någon som är närstående till gäldenären dessförinnan men senare än två år före fristdagen, går den åter, om det inte visas att gäldenären varken var eller genom åtgärden blev insolvent.

Vad som i första stycket sägs om återvinning av betalning tillämpas också när kvittning har skett, om borgenären enligt 5 kap. 15 eller 16 § inte hade varit berättigad att kvitta i konkursen.

11 § Betalning för en växel eller en check går åter i de fall som avses i 10 § endast i den mån den som mottog betalningen hade

kunnat vägra att göra det utan att förlora växel- eller checkrätt mot någon annan hos vilken han kunde erhålla täckning.

Om återvinning av en betalning är utesluten till följd av vad som sägs i första stycket, är den som skulle ha burit den slutliga förlusten om betalningen hade uteblivit skyldig att utge ersättning under samma förutsättningar som hade gällt för återvinning, om betalningen hade skett till honom som borgenär.

12 § Säkerhet som gäldenären har överlämnat senare än tre månader före fristdagen och som inte var betingad vid skuldens tillkomst eller inte har överlämnats utan dröjsmål efter skuldens tillkomst går åter, om inte säkerställandet med hänsyn till omständigheterna ändå kan anses som ordinärt. Har säkerheten överlämnats till någon som är närstående till gäldenären dessförinnan men senare än två år före fristdagen, går den åter under angivna förutsättningar, om det inte visas att gäldenären varken var eller genom åtgärden blev insolvent.

Med överlämnande av säkerhet jämställs annan åtgärd av gäldenären eller borgenären som är avsedd att trygga borgenärens rätt.

När säkerheten förutsätter inskrivning, skall dröjsmål som sägs i första stycket anses föreligga om ansökan har gjorts senare än på den inskrivningsdag som inträffar näst efter två veckor från skuldens tillkomst. *Lag (2002:266).*

Lag (2002:266) har trätt i kraft den 1 juli 2002.

13 § Förmånsrätt eller betalning som en borgenär har vunnit genom utmätning går åter, om förmånsrätten har inträtt senare än tre månader före fristdagen. Har utmätningen skett till förmån för någon som är närstående till gäldenären, går förmånsrätten eller betalningen också åter om förmånsrätten har inträtt dessförinnan men senare än två år före fristdagen och det inte visas att gäldenären varken var eller genom åtgärden blev insolvent.

Vad som sägs i första stycket gäller inte om förmånsrätten har inträtt vid utbyte mot egendom som har utmätts tidigare än tre månader före fristdagen eller, i fall som avses i första stycket andra meningen, två år före fristdagen. *Lag (1994:481).*

Lag (1994:481) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Äldre föreskrifter tillämpas i fråga om betalningssäkring som verkstälts före ikraftträdandet.

Verkan av återvinning

14 § Vid återvinning skall den egendom som gäldenären har utgett återbäras till konkursboet.

Den som har lämnat gäldenären något vederlag för egendomen har rätt att återfå vad han har utgett. Detta gäller dock inte ett sådant vederlag som inte har kommit boet till godo, om den som lämnade vederlaget hade eller borde ha haft kännedom om att gäldenärens avsikt var att undanhålla borgenärerna detta.

Finns den egendom som skall återbäras enligt första eller andra stycket inte i behåll, skall ersättning för dess värde utges. Är återbäring av viss egendom förenad med särskild olägenhet för den

förpliktade, kan det medges honom att utge ersättning i egendomens ställe.

15 § Den som är skyldig att återbära egendom skall även utge den avkastning som belöper på tiden efter det att återvinning påkallades. Utgörs egendomen av ett penningbelopp eller skall ersättning utges för egendomens värde, utgår ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) till och med den dag då skyldighet att återbära beloppet eller utge ersättningen inträder och enligt 6 § räntelagen för tiden därefter.

Skall någon återbära egendom vid återvinning enligt 5 §, kan han förklaras skyldig att utge även avkastning som belöper på tiden från det att han mottog egendomen till dess att återvinning påkallades. Ränta för sådan tid beräknas enligt 5 § räntelagen.

Den som har lagt ned nödvändig eller nyttig kostnad på egendom som återbärs har rätt till ersättning för denna, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Återvinns en säkerhet som grundas på inteckning, skall inteckningshandlingen återställas eller, om den behövs som bevis för fordringen, tillhandahållas för utbyte eller dödning av inteckningen. Kan det inte ske, skall ersättning utges.

16 § Har tredje man ställt egendom som säkerhet för en förpliktelse av gäldenären och återfått säkerheten sedan gäldenären har fullgjort förpliktelsen, är den som har återställt säkerheten inte skyldig att vid återvinning återbära mer än vad som överstiger säkerhetens värde, om han inte kan återfå denna och inte heller, när han återställde säkerheten, kände till eller borde ha känt till gäldenärens insolvens.

Tredje man är skyldig att till borgenären eller, om konkursboet begär det, direkt till boet på nytt utge säkerheten eller ersätta dess värde under samma förutsättningar som skulle ha gällt för återvinning av fullgörelsen, om den i stället hade skett till honom.

Första och andra styckena tillämpas också när tredje man har ingått borgen för gäldenärens förpliktelse och gäldenären har fullgjort förpliktelsen.

17 § Skyldighet för någon annan än konkursboet att enligt 14, 15 eller 16 § utge egendom eller ersättning, återställa eller tillhandahålla en inteckningshandling eller på nytt ställa säkerhet eller borgen kan jämkas, om det finns synnerliga skäl.

18 § Om egendom som kan återvinnas har överlåtits till annan, har konkursboet samma rätt till återvinning mot denne, om han kände till eller borde ha känt till de omständigheter som grundar denna rätt.

Talan om återvinning m.m.

19 § Förvaltaren får påkalla återvinning

1. genom att väcka talan vid allmän domstol,
2. genom att göra anmärkning mot bevakning eller i samband med utdelningsförfarandet bestrida yrkande i annan ordning om betalnings- eller förmånsrätt i konkursen eller
3. genom att göra invändning mot annat yrkande som i rättegång framställs mot konkursboet.

Om förvaltaren inte vill påkalla återvinning och inte heller ingår förlikning i saken, får en borgenär påkalla återvinning genom att väcka talan vid allmän domstol.

För återgång av förmånsrätt som har vunnits genom utmätning behövs inte någon särskild åtgärd. *Lag (1994:481).*

Lag (1994:481) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Äldre föreskrifter tillämpas i fråga om betalningssäkring som verkställts före ikraftträdandet.

20 § Talan vid allmän domstol om återvinning får väckas inom ett år från dagen för konkursbeslutet. Talan får även väckas inom sex månader från det att anledning därtill blev känd för konkursboet. Har gäldenären avhänt sig fast egendom eller är det fråga om återgång av en bodelning, får talan även väckas inom sex månader från den dag då lagfart söktes eller bodelningshandlingen gavs in till rätten.

En borgenär som för talan svarar för rättegångskostnaden men har rätt att få ersättning för denna av boet, i den mån kostnaden täcks av vad som har kommit boet till godo genom rättegången.

21 § Den som med anledning av återvinning får en fordran i konkursen behöver inte bevaka fordringen. Om utdelning har ägt rum, är han vid återbäring till boet berättigad att avräkna vad som borde ha tillkommit honom som utdelning enligt tidigare utdelningsförslag, om fordringen då hade varit känd. Vid senare utdelning skall utdelning beräknas för vad som kan återstå av en sådan fordran.

5 kap. Fordringar i konkurs

Fordringar som kan göras gällande

1 § I konkurs får endast en fordran som har uppkommit innan konkursbeslutet meddelades göras gällande, om inte något annat följer av 3 kap. 2 § eller bestämmelser i annan lag.

En fordran får göras gällande i konkurs även om den är beroende av villkor eller inte är förfallen till betalning. *Lag (2000:504).*

Lag (2000:504) har trätt i kraft den 1 januari 2001.

2 § I konkurs får inte fordran på lön, arvode eller pension göras gällande i den mån fordringen uppenbart överstiger vad som kan anses skäligt med hänsyn till gjord arbetsinsats, verksamhetens lönsamhet och omständigheterna i övrigt.

Den som enligt 4 kap. 3 § skall anses som närstående till gäldenären får inte göra gällande sådan fordran i vidare mån än som kan anses skäligt med hänsyn till vad som angetts i första stycket och inte i något fall för längre tid tillbaka än ett år innan konkursansökningen kom in till tingsrätten.

3 § En fordran på pension får i konkurs inte göras gällande till den del den betalas av en pensionsstiftelse.

Fordringar med solidariskt betalningsansvar

4 § Har flera utfäst eller på något annat sätt ådragit sig solidariskt betalningsansvar och är skulden delvis betald, skall utdelning för

borgenärens återstående fordran i en solidariskt ansvarig gäldenärs konkurs beräknas på fordringens belopp utan avdrag för avbetalning som en medgäldenär har gjort,

1. om avbetalningen har skett genom ackord, konkurs eller annan fördelning av en insolvent medgäldenärs bo,

2. om den har skett senare än tre månader före den i 4 kap. 2 § angivna fristdagen eller

3. om och i den mån avbetalningen har medfört rätt för medgäldenären att söka tillbaka beloppet av konkursgäldenären (regressrätt).

Har konkursgäldenären infriat en medgäldenärs regressfordran och äger återvinning därav inte rum, skall dock avdrag göras.

Om utdelningen överstiger borgenärens återstående fordran, skall överskottet fördelas enligt vad som följer av gäldenärernas inbördes ansvarighet för fordringen.

Hur utdelning för en fordran hos ett handelsbolag beräknas i en bolagsmans konkurs är föreskrivet i 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag.

5 § När avbetalning har skett på en fordran för vilken flera är solidariskt ansvariga och utdelning till borgenären enligt 4 § skall beräknas på ett högre belopp än den återstående fordringen, skall utdelningen beräknas gemensamt för borgenären och en medgäldenär som har en regressfordran. Borgenären har företräde till betalning framför medgäldenären. Om flera medgäldenärer har rätt till betalning av det som återstår sedan borgenären har fått sitt, skall överskottet fördelas mellan dem enligt vad som följer av gäldenärernas inbördes ansvarighet för fordringen.

Första stycket gäller i tillämpliga delar även när en medgäldenär gör gällande en regressfordran med anledning av vad han senare kan komma att betala utöver vad som bör belöpa på honom.

6 § Om en borgenär uppbär utdelning i fall då konkursgäldenären har ställt säkerhet i sin egendom för en regressfordran som en solidariskt ansvarig medgäldenär kan få mot honom, minskas medgäldenärens rätt att utnyttja säkerheten med utdelningens belopp, i den mån utdelningen har beräknats på belopp som svarar mot säkerhetens värde.

Första stycket tillämpas också när konkursgäldenären har en fordran hos medgäldenären som denne hade kunnat använda till kvittning.

7 § Om en solidariskt ansvarig medgäldenär har betalt skulden senare än tre månader före den i 4 kap. 2 § angivna fristdagen, skall utdelning för den regressfordran som han därigenom har fått beräknas på samma belopp som skulle ha tillämpats i fråga om utdelning till borgenären om skulden inte hade betalats. Har någon annan solidariskt ansvarig medgäldenär en regressfordran med anledning av en tidigare avbetalning, skall dock utdelningen fördelas mellan medgäldenärerna enligt vad som följer av gäldenärernas inbördes ansvarighet för fordringen.

8 § Om en solidariskt ansvarig gäldenär har försatts i konkurs och om den konkursen inte har avslutats innan en medgäldenär försätts i konkurs, har den förres konkursbo rätt till andel i överskott enligt 4 § tredje stycket även om regressfordringen inte har bevakats i medgäldenärens konkurs.

9 § Vad som sägs i 4–8 §§ om solidariskt betalningsansvar tillämpas också i de fall där borgenären har fått pant eller annan säkerhet i tredje mans egendom.

Vissa fordringar som är beroende av villkor

10 § Är en fordran beroende av ett villkor som innebär att borgenären inte har rätt att utfå fordringsbeloppet om inte viss omständighet inträffar, skall utdelning för fordringen inte beräknas i ett utdelningsförslag, om det saknas anledning att anta att villkoret kommer att uppfyllas.

Beräkning av ränta på fordringar under konkurs m.m.

11 § För en fordran som är förenad med förmånsrätt och som löper med ränta skall ränta beräknas till den dag då utdelningsförslaget upprättas eller, om medlen betalas ut i förskott, dagen för utbetalningen.

Om en fordran som är förenad med förmånsrätt men som inte löper med ränta hade kunnat göras räntebärande genom delgivning av stämning eller av ansökan om betalningsföreläggande, skall ränta för den beräknas enligt 5 § räntelagen (1975:635) från dagen för konkursbeslutet, om fordringen då var förfallen till betalning och annars från den senare dag då fordringen förfaller till betalning. Räntan skall beräknas till dag som avses i första stycket.

För fordringar utan förmånsrätt beräknas från dagen för konkursbeslutet ränta mellan borgenärerna endast om boet räcker till betalning av mer än beloppet av alla fordringar i konkursen utan förmånsrätt, i förekommande fall inberäknat vid konkursbeslutet upplupen ränta. Räntan bestäms med tillämpning av första och andra styckena. *Lag (1991:857).*

Lag (1991:857) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om mål om lagsökning, betalningsföreläggande och handräckning där talan väckts före ikraftträdandet.

12 § För en fordran som inte löper med ränta före förfallodagen skall utdelning beräknas endast på det belopp som efter fem procents årlig ränta utgör fordringens värde nedan angiven dag, om fordringen då inte var förfallen, nämligen

1. om fordringen utgår fullt eller med förmånsrätt, den dag då utdelningsförslaget upprättas,

2. om fordringen inte är förenad med förmånsrätt och inte utgår fullt, dagen för konkursbeslutet.

Betalas medel ut i förskott till borgenären för en fordran som avses i första stycket 1 och var fordringen då inte förfallen, skall utdelningen i stället beräknas efter fordringens värde på betalningsdagen.

Värdering av vissa fordringar

13 § En fordran avseende en förmån som inte utgår i pengar skall vid utdelning uppskattas till skäligt belopp.

En fordran på pension som inte är förfallen till betalning den dag då utdelningsförslaget upprättas skall uppskattas till det belopp som motsvarar upplupen del av pensionsutfästelsen den dagen. Uppskattningen sker med ledning av 2 och 3 §§ lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. En fordran på ränta eller annan förmån som skall utgå under någons livstid och som inte är förfallen till betalning den dag då utdelningsförslaget upprättades skall uppskattas med ledning av 3 § angivna lag.

En fordran i utländskt myntslag skall beräknas efter den kurs som gäller den dag då utdelningsförslaget upprättas. Betalas medel ut i förskott till borgenären, sker beräkningen efter kursen på betalningsdagen.

14 § Om en gäldenär som i en konkurs har fått ackord återigen blir försatt i konkurs innan ackordet har fullgjorts, har en borgenär vars fordran har satts ned genom ackordet rätt till utdelning för fordringens hela ursprungliga belopp med avdrag för vad han redan har uppburet. Han får dock inte uppbära mer än vad han har rätt till enligt ackordet.

Första stycket tillämpas också när gäldenären har fått ackord enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion. *Lag (1996:1056)*.

Lag (1996:1056) har trätt i kraft den 1 december 1996.

Kvittning i konkurs

15 § En fordran hos gäldenären som får göras gällande i konkursen kan av borgenären användas till kvittning mot en fordran som gäldenären hade mot honom när konkursbeslutet meddelades. Detta gäller dock inte om kvittning var utesluten utom konkurs på grund av fordringarnas beskaffenhet.

Är en fordran beroende av ett villkor som innebär att borgenären har rätt att få ut fordringsbeloppet endast om viss omständighet inträffar, skall borgenären fullgöra sin förpliktelse trots att han annars hade haft rätt att kvitta. Om han före den dag då utdelningsförslaget upprättas visar att villkoret har uppfyllts, har han emellertid rätt att återfå motsvarande belopp i den mån det inte överstiger vad han har att fordra. Finns det anledning att anta att villkoret kommer att uppfyllas senare, skall ett för borgenären beräknat belopp avsättas när utdelningsförslaget upprättas.

16 § En fordran mot gäldenären som har förvärvats genom en överlåtelse från tredje man senare än tre månader före den i 4 kap. 2 § angivna fristdagen får inte användas till kvittning mot en fordran som gäldenären hade när borgenären förvärvade sin fordran, om förvärvet inte med hänsyn till omständigheterna kan anses som ordinärt. En fordran mot gäldenären får inte heller användas till kvittning, om den har förvärvats genom sådan överlåtelse och borgenären då hade skälig anledning att anta att gäldenären var insolvent.

En borgenär som har satt sig i skuld till gäldenären under sådana omständigheter att det är att jämställa med en betalning med annat än sedvanliga betalningsmedel får inte kvitta i den mån en sådan betalning hade kunnat bli föremål för återvinning. *Lag (2005:196).*

Lag (2005:196) har trätt i kraft den 1 maj 2005. Vid konkurs som beslutats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

17 § En fordran på ersättning som tillkommer en borgensman eller någon annan med anledning av en förpliktelse som han har infriat (regressfordran) anses vid tillämpningen av 15 och 16 §§ ha förvärvats när hans förpliktelse grundades.

Även om bevakningsförfarande äger rum i konkursen, behöver en borgenär som har rätt att kvitta inte bevaka sin fordran i den mån den täcks av gäldenärens fordran. När kvittning inte får ske, får borgenären trots det på sin skuld avräkna vad som borde ha tillkommit honom som utdelning i konkursen, om hans fordran intill skuldbeloppet hade bevakats i rätt tid.

Överlåter boet en fordran så att en borgenär därigenom förlorar rätten till kvittning, skall boet gottgöra borgenären för detta.

Ett konkursbos ansvar för lönefordringar

18 § Om en arbetstagare fortsätter att fullgöra sina åtaganden enligt anställningsavtalet, ansvarar konkursboet för arbetstagarens fordran på lön eller annan ersättning för arbete som belöper på tid efter en månad från konkursbeslutet. *Lag (2003:538).*

Lag (2003:538) har trätt i kraft den 1 januari 2004. I fråga om företagshypotek på grund av en inteckning som har beviljats före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser fram till den 1 januari 2005. Vid en konkurs som har beslutats på grund av en ansökan som gjorts före ikraftträdandet tillämpas alltid äldre bestämmelser.

6 kap. Gäldenärens skyldigheter m.m.

Förbud mot näringsverksamhet under konkurs

1 § En gäldenär som är en fysisk person får inte under konkursen driva näringsverksamhet som medför bokföringsskyldighet enligt bokföringslagen (1999:1078). Verksamhet som innebär utövning av rättighet som avses i 2 kap. 1 § regeringsformen eller 1 kap. 1 §, 4 kap. 1 §, 6 kap. 1 § eller 13 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen eller 1 kap. 1 §, 3 kap. 1, 2 eller 8 § eller 10 kap. 1 § yttrandefrihetsgrundlagen omfattas dock inte av förbudet. Inte heller omfattas jordbruksverksamhet.

Om näringsförbud efter särskild prövning finns det bestämmelser i lagen (1986:436) om näringsförbud. *Lag (1999:1095).*

Lag (1999:1095) har trätt i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1999.

Upplysnings- och närvaroplikt under konkurs

2 § Gäldenären skall ge rätten, tillsynsmyndigheten, förvaltare och granskningsmän de upplysningar av betydelse för konkursutredningen

som de begär. Upplysningsskyldigheten omfattar även egendom, som inte ingår i boet på grund av att den finns utomlands.

Gäldenären skall på begäran av förvaltaren närvara vid bouppteckningsförrättningen. Är gäldenären en juridisk person och finns det flera ställföreträdare, gäller denna skyldighet dock inte för en sådan ställföreträdare vars närvaro förvaltaren anser sakna betydelse för boutredningen.

Vid förlikningssammanträde och sammanträde för prövning av ackordsförslag skall gäldenären närvara, om han inte har laga förfall eller rätten medger att han uteblir. Att gäldenären uteblir från ett sammanträde hindrar inte att de ärenden som skall förekomma på sammanträdet handläggs. *Lag (1995:793)*.

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

Bouppteckningsed

3 § Gäldenären skall inför rätten avlägga bouppteckningsed. Han skall göra de tillägg till eller ändringar i bouppteckningen som han anser behövs och med ed betyga att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsmaterial med gjorda tillägg eller ändringar är riktiga och att det inte enligt hans vetskap har oriktigt utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld.

Är gäldenären en juridisk person och finns flera ställföreträdare, behöver bouppteckningsed inte avläggas av en sådan ställföreträdare vars edgång förvaltaren anser sakna betydelse för boutredningen. *Lag (1995:793)*.

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

4 § Bouppteckningseden skall avläggas vid ett edgångssammanträde. Edgångssammanträdet skall hållas tidigast en och senast två månader efter konkursbeslutet. Sammanträdet får dock hållas senare, om det är nödvändigt med hänsyn till konkursboets omfattning och beskaffenhet. Om gäldenären är förhindrad av laga förfall att avlägga eden vid edgångssammanträdet eller om bouppteckningen då ännu inte har kommit in till rätten, skall rätten så snart förfallet upphör eller bouppteckningen kommer in genom delgivning kalla gäldenären att fullgöra edgången. Edgångssammanträdet skall trots det hållas på utsatt tid.

När det finns anledning till det får rätten besluta att gäldenären skall avlägga eden inför en annan tingsrätt. Är gäldenären sjuk får eden avläggas där han vistas. Edgången får inte fullgöras före edgångssammanträdet.

5 § När det åligger en förmyndare att avlägga bouppteckningsed är även den omyndige, om han har fyllt femton år, skyldig att på yrkande av förvaltaren eller en borgenär avlägga eden. Detta gäller dock inte om det finns sådana särskilda omständigheter att anledning till edgången saknas.

Annan än gäldenären är skyldig att på yrkande av förvaltaren eller en borgenär avlägga bouppteckningsed eller beediga viss uppgift i bouppteckningen, om det kan antas att sådan edgång är av betydelse

för boutredningen. Detta gäller inte den som avses i 36 kap. 5 § rättegångsbalken såvitt gäller uppgift beträffande vilken han inte får höras som vittne, såvida han inte är närstående till gäldenären.

När ett yrkande om edgång enligt denna paragraf har framställts, skall rätten kalla förvaltaren, tillsynsmyndigheten och den som avses med yrkandet till förhandling inför rätten. Har yrkandet framställts av en borgenär, skall även denne kallas. Kallelsen till den som avses med yrkandet skall delges.

Bifalls yrkandet, skall edgången fullgöras genast om det lämpligen kan ske eller vid den senare tidpunkt som rätten bestämmer. I fråga om edgångens fullgörande gäller 4 § andra stycket. *Lag (1995:793).*

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

Tvångsmedel m.m.

6 § Gäldenären får inte efter det att konkursbeslutet har meddelats och innan han har avlagt bouppteckningsed bege sig utomlands utan rättens medgivande. Om det senare under konkursen finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna landet undandrar sig skyldighet som föreskrivs i denna lag, får förbud meddelas honom att resa utomlands. Byter gäldenären vistelseort, skall han meddela förvaltaren var han vistas.

Om det finns skäl att befara att gäldenären åsidosätter ett förbud att resa utomlands, får gäldenären åläggas att lämna ifrån sig sitt pass till tillsynsmyndigheten. Om gäldenären inte har något pass, får förbud att utfärda pass för honom meddelas.

Om det finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna den ort där han är bosatt undandrar sig skyldighet som föreskrivs i denna lag, får förbud meddelas honom att lämna orten.

7 § Ett beslut om reseförbud eller om åläggande för gäldenären att lämna ifrån sig sitt pass eller om förbud att utfärda pass meddelas av rätten på begäran av förvaltaren eller tillsynsmyndigheten. När det inte längre finns skäl för ett sådant beslut, skall beslutet omedelbart hävas.

Innan rätten meddelar beslut i en fråga som avses i denna paragraf, skall rätten ge gäldenären, förvaltaren och tillsynsmyndigheten tillfälle att yttra sig, om det lämpligen kan ske och det inte är utan betydelse. Rätten får också hålla förhandling i frågan. Till en sådan förhandling skall tillsynsmyndigheten, förvaltaren och gäldenären kallas. Kallelsen till gäldenären bör delges.

Ett beslut om reseförbud eller skyldighet för gäldenären att lämna ifrån sig sitt pass skall delges gäldenären.

8 § Har gäldenären med anledning av ett beslut enligt 2 kap. 12 § lämnat ifrån sig sitt pass, skall rätten omedelbart efter konkursbeslutet pröva om gäldenären skall återfå passet. Om det finns skäl att befara att gäldenären åsidosätter ett förbud att bege sig utomlands, har han inte rätt att återfå passet. En motsvarande omprövning skall ske, om förbud att utfärda pass har meddelats.

9 § Om gäldenären undandrar sig att fullgöra vad som åligger honom enligt 2, 3, 5 eller 6 § eller överträder ett reseförbud enligt 6 §, kan han efter omständigheterna antingen hämtas eller häktas. Detsamma gäller om det finns skäl att befara att gäldenären kommer att undandra sig en skyldighet eller överträda ett förbud som här har angetts.

Om någon annan än gäldenären undandrar sig att fullgöra edgång som har förelagts honom enligt 5 §, kan han efter omständigheterna föreläggas vite, hämtas eller häktas.

Häktning i de fall som avses i första och andra styckena får ske endast om det finns synnerliga skäl till det. Har gäldenären överträtt ett reseförbud enligt 6 §, skall han dock häktas om det inte är uppenbart att det är onödigt.

Kostnaden för hämtning eller häktning betalas av staten.

10 § Frågor om åtgärder enligt 9 § eller om utdömande av förelagt vite prövas av rätten på begäran av förvaltaren eller tillsynsmyndigheten.

Innan rätten beslutar i en fråga som avses i denna paragraf, skall rätten ge den som avses med åtgärden, förvaltaren och tillsynsmyndigheten tillfälle att yttra sig, om det lämpligen kan ske och det inte är utan betydelse.

Begärs någon häktad, skall rätten på yrkande förordna biträde åt honom, om det inte är uppenbart att sådant inte behövs. Biträdet har rätt till ersättning av staten för arbete, tidspillan och utlägg. Rätten kan ålägga den som häktningsyrkandet riktas mot att såsom förlorande part helt eller delvis ersätta statens kostnader för biträdet. Ogillas häktningsyrkandet och beror detta på att sökanden inte har haft godtagbara skäl för yrkandet, skall sökanden ersätta statens kostnader för biträdet.

11 § Rätten får hålla förhandling för att pröva en fråga som avses i 10 §. Har häktning begärts, skall förhandling hållas, om det inte är fara i dröjsmål.

Till förhandlingen skall tillsynsmyndigheten, förvaltaren och, om möjligt, den som avses med åtgärden kallas. Den sistnämndes kallelse skall delges. Han får hämtas till förhandlingen, om det finns skäl till det. Har han kallats till förhandlingen eller kan det antas att han har avvikit eller på annat sätt håller sig undan, hindrar hans utevaro inte att yrkandet prövas.

Har rätten beslutat om häktning av någon som inte var närvarande vid rätten, skall, så snart beslutet har verkställts, anmälan om detta göras hos rätten. När en sådan anmälan har gjorts, skall förhandling i häktningsfrågan hållas snarast och senast fyra dagar efter det att häktningsbeslutet verkställdes.

Rätten skall med högst två veckors mellanrum hålla förhandling för att pröva om den som är intagen i häkte fortfarande skall vara häktad. Finns det inte längre skäl för häktning, skall rätten omedelbart förordna att den häktade skall friges. Ingen får under konkursen hållas häktad längre tid än tre månader.

12 § Om någon är häktad med stöd av 2 kap. 12 §, skall rätten i samband med konkursbeslutet pröva om denne fortfarande skall vara häktad. Föreligger skäl till häktning enligt 9 §, skall häktningen bestå. Vid tillämpning av 11 § fjärde stycket inräknas även tid under vilken gäldenären hållits häktad med stöd av 2 kap. 12 §.

13 § Om gäldenären är en juridisk person, tillämpas 2 § första stycket, 6–8 §§ samt 9 § första, tredje och fjärde styckena även på en styrelseledamot, en verkställande direktör, en bolagsman och en likvidator som har avgått eller entledigats senare än ett år före den dag då konkursansökningen kom in till tingsrätten.

Ersättning för inställelse

14 § Om gäldenären är i behov av det, är han berättigad till skälig ersättning av konkursboet för resa och uppehälle inom landet, när han till följd av bestämmelserna i 2–5 §§ inställer sig hos rätten eller någon annanstans. Vad som har sagts nu gäller även för en sådan person som avses i 13 §.

Har ett yrkande enligt 5 § andra stycket riktats mot någon annan än den som avses i 13 §, är han berättigad till skälig ersättning av boet för inställelse enligt 5 § tredje eller fjärde stycket.

Beslut om ersättning meddelas av rätten.

7 kap. Förvaltning och tillsyn

Förvaltare

1 § En förvaltare skall ha den särskilda insikt och erfarenhet som uppdraget kräver samt även i övrigt vara lämplig för uppdraget.

Den som är anställd vid en domstol får inte vara förvaltare.

Den som står i ett sådant förhållande till gäldenären, en borgenär eller någon annan att det är ägnat att rubba förtroendet för hans opartiskhet i konkursen får inte vara förvaltare. Detsamma gäller om det i övrigt finns någon omständighet som medför att förtroendet för hans opartiskhet kan rubbas.

Förvaltaren skall omedelbart underrätta tillsynsmyndigheten om omständigheter som kan medföra jäv för honom. *Lag (1988:1371)*.

Lag (1988:1371) har trätt i kraft den 1 januari 1989.

2 § Förvaltare utses av rätten.

Rätten bestämmer också antalet förvaltare. Flera än en förvaltare får utses om det med hänsyn till boets omfattning och beskaffenhet är behövligt att förvaltningen delas eller att den handhas odelad av flera. Om en förvaltare är jävig men det med hänsyn till förhållandena i konkursen är olämpligt att entlediga honom, får rätten utse någon annan att sköta förvaltningen i den del förvaltaren är jävig.

Om boets förvaltning ska vara delad, ska en förvaltare utses för varje del av förvaltningen. Rätten bestämmer efter vilka grunder delningen ska ske.

Särskilda bestämmelser om att ett allmänt ombud ska delta i konkursförvaltningen finns i försäkringsrörelselagen (2010:2043) och lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. *Lag (2011:762)*.

Lag (2011:762) har trätt i kraft den 1 juli 2007.

3 § Innan rätten utser förvaltare eller fattar beslut om att flera förvaltare skall finnas, skall tillsynsmyndigheten höras.

Frågor om att utse flera förvaltare eller att dela förvaltningen mellan flera förvaltare tas upp på begäran av tillsynsmyndigheten, förvaltare, en granskningsman eller en borgenär. Tillsynsmyndigheten och förvaltaren skall höras. Rätten får, om det behövs, pröva frågan vid en förhandling. Till förhandlingen skall tillsynsmyndigheten, förvaltaren och, om frågan har väckts av någon annan, denne kallas.

4 § Om flera förvaltare handhar förvaltningen odelad, får de endast gemensamt avhända boet någon rättighet eller vidta en åtgärd som kan medföra en förpliktelse för boet.

Finns det två förvaltare och kan de inte enas beträffande en åtgärd eller ett beslut som enligt denna lag ankommer på dem eller är förvaltarna flera än två och finns det inte majoritet för en viss mening, skall den mening gälla som tillsynsmyndigheten biträder.

Entledigande av förvaltare m.m.

5 § Om en förvaltare begär att få avgå och visar skäl till det, skall rätten entlediga honom.

En förvaltare som inte är lämplig eller av någon annan orsak bör skiljas från uppdraget skall entledigas av rätten. Frågor om entledigande tas upp på begäran av tillsynsmyndigheten, en granskningsman, en borgenär eller gäldenären.

En förvaltare får inte entledigas utan att tillsynsmyndigheten har hörts. Om någon annan än förvaltaren själv har begärt att förvaltaren skall entledigas, skall rätten, om det inte av särskilda skäl är onödigt, pröva frågan vid en förhandling. Till förhandlingen skall tillsynsmyndigheten, förvaltaren och, om frågan har väckts av någon annan, denne kallas. Om det är av särskilt intresse att borgenärerna hörs, skall de kallas till förhandlingen genom kungörelse.

Rätten får, om den finner skäl till det, i avvaktan på förhandlingen försätta en förvaltare ur tjänstgöring. Innan det sker skall tillsynsmyndigheten höras. Om en förvaltare försätts ur tjänstgöring, kan rätten utse någon annan att under tiden fullgöra hans åligganden.

6 § Om en förvaltare entledigas, skall rätten genast utse en ny förvaltare.

Första stycket gäller inte om det finns flera förvaltare och någon av dem entledigas samt rätten, efter att ha hört tillsynsmyndigheten, finner att det inte är nödvändigt att utse någon annan i den entledigades ställe.

Rådgivare och förlikningsman

7 § Om rätten av särskilda skäl finner det behövt, får den, efter att ha hört tillsynsmyndigheten, uppdra åt en lämplig person att vara rådgivare åt förvaltaren vid förvaltningen av boet eller att som förlikningsman biträda rätten med utredning och förlikning i en tvistefråga som har uppkommit genom anmärkning mot en bevakning eller att fullgöra båda dessa uppgifter.

Den som är anställd vid en domstol får inte vara rådgivare eller förlikningsman.

När uppdraget är slutfört skall det genast anmälas till rätten. Samtidigt skall en redogörelse lämnas för det arbete som uppdraget har medfört.

Rätten skall återkalla uppdraget när anmälan har gjorts eller när det annars finns skäl till återkallelse.

Förvaltarens allmänna åligganden m.m.

8 § Det åligger förvaltaren att ta till vara borgenärernas gemensamma rätt och bästa samt vidta alla de åtgärder som främjar en förmånlig och snabb avveckling av boet.

Första stycket hindrar inte att förvaltaren vid avvecklingen av boet beaktar vad som är ägnat att långsiktigt främja sysselsättningen, om det kan ske utan att borgenärernas rätt nämnvärt förringas.

9 § Förvaltaren är skyldig att på begäran lämna upplysningar om boet och dess förvaltning till rätten, borgenärer, granskningsmän, gäldenären eller tillsynsmyndigheten.

Förvaltaren är dock inte skyldig att lämna borgenärer, granskningsmän eller gäldenärer upplysningar om en anmälan enligt 16 § innan han avger slutredovisning. *Lag (2002:1125).*

Lag (2002:1125) har trätt i kraft den 1 mars 2003.

10 § I viktigare frågor skall förvaltaren höra tillsynsmyndigheten och särskilt berörda borgenärer, om det inte föreligger hinder mot det. Förvaltaren skall i sådana frågor höra även gäldenären, om det lämpligen kan ske.

11 § Om förvaltaren finner det nödvändigt, får han anlita ett sakkunnigt biträde för viss förvaltningsåtgärd.

12 § Förvaltaren skall snarast ta hand om gäldenärens bo med det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet. Om gäldenären är eller under det senaste året före konkursansökningen har varit bokföringsskyldig, skall förvaltaren i det omhändertagna räkenskapsmaterialet på lämpligt sätt ange dagen för omhändertagandet.

Den som på uppdrag av gäldenären har upprättat räkenskapsmaterial rörande gäldenärens bo är skyldig att lämna ut materialet till förvaltaren i gäldenärens konkurs. *Lag (1995:793).*

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

13 § Förvaltaren skall upprätta en bouppteckning. I denna skall boets tillgångar tas upp till noggrant uppskattade värden. Bouppteckningen skall vidare innehålla uppgift om varje borgenärs namn och postadress.

Om det finns anledning, skall bouppteckningen också innehålla uppgift om egendom som inte ingår i boet på grund av att den finns utomlands. Har gäldenären uppgivit att sådan egendom saknas skall bouppteckningen innehålla uppgift om detta.

I den utsträckning det behövs skall bouppteckningen också innehålla en förteckning över dels räkenskapsmaterial, dels andra handlingar som rör boet.

Bouppteckningen skall av förvaltaren ges in till rätten och tillsynsmyndigheten så snart som möjligt och senast en vecka före edgångssammanträdet.

Har en av gäldenären underskriven bouppteckning förut getts in till rätten, behöver någon ny bouppteckning inte upprättas, om förvaltaren anser att denna är tillförlitlig. I så fall skall han snarast anmäla det till rätten och tillsynsmyndigheten.

Skall bevakningsförfarande äga rum och har någon bouppteckning ännu inte getts in till rätten, skall förvaltaren så snart som möjligt och senast en vecka från beslutet om bevakningsförfarandet skicka en förteckning över borgenärerna med uppgift om varje borgenärs postadress till rätten och tillsynsmyndigheten. I konkurs hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet skall till bouppteckningen eller borgenärsförteckningen bifogas uppgift om insättningsborgenärerna och deras fordringsbelopp med upplupen ränta. Detsamma gäller i ett värdepappersbolags konkurs om bolaget har tillstånd att ta emot insättningar på konto. I ett livförsäkringsbolags konkurs skall på motsvarande sätt bifogas uppgift om försäkringstagarna och deras fordringar. *Lag (2004:431)*.

Lag (2004:431) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

14 § Förvaltaren får, om det behövs, begära handräckning av kronofogdemyndigheten för att kunna omhänderta eller annars få tillgång till gäldenärens bo med det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet. Detsamma gäller sådant räkenskapsmaterial som avses i 12 § andra stycket. Kronofogdemyndigheten får då genomskåda hus, rum eller förvaringsställen och, om tillträde behövs till något utrymme som är tillslutet, låta öppna lås eller ta sig in på annat sätt. Kronofogdemyndigheten får även i övrigt använda tvång i den mån det behövs för det avsedda ändamålet och det kan anses befogat med hänsyn till omständigheterna. Våld mot person får dock brukas endast om kronofogdemyndigheten möter motstånd och i den mån det med hänsyn till ändamålet med ingripandet kan anses försvarligt.

I fråga om överklagande av kronofogdemyndighetens beslut eller åtgärd enligt första stycket tillämpas bestämmelserna i utskökningsbalken om talan mot utmätning i allmänhet. *Lag (1995:793)*.

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

14 a § Att förvaltaren hos kronofogdemyndigheten kan begära utmätning av lön och därmed jämställda förmåner framgår av 3 kap. 4 §. *Lag (1995:308)*.

Lag (1995:308) har trätt i kraft den 1 april 1996.

15 § Förvaltaren skall snarast upprätta en skriftlig berättelse om boets tillstånd och om orsakerna till gäldenärens obestånd, såvitt de

har kunnat utrönas, och om möjligt ange vid vilken tidpunkt obeståndet kan antas ha inträtt. Berättelsen skall vidare innehålla

1. en översikt över tillgångar och skulder av olika slag,
2. en uppgift om huruvida det har förekommit något sådant förhållande som kan föranleda återvinning till konkursboet,

3. en uppgift om huruvida det finns skälig anledning att anta att någon enligt bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551) eller lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar är skyldig att återbära olovlig vinstutdelning eller annan olovlig utbetalning eller att enligt dessa lagar eller lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag utge skadestånd till aktiebolag, ekonomisk förening eller handelsbolag,

4. en uppgift i förekommande fall om vid vilken tidpunkt skyldighet enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen att upprätta en kontrollbalansräkning kan antas ha inträtt, om denna tidpunkt kan utrönas,

5. en uppgift om vilket bokföringssystem en gäldenär som är eller under det senaste året före konkursansökningen har varit bokföringsskyldig har tillämpat och hur bokföringsskyldigheten har fullgjorts.

Berättelsen skall snarast och senast sex månader från konkursbeslutet skickas till rätten, tillsynsmyndigheten och varje borgenär som begär det. När det finns särskilda omständigheter får rätten medge anstånd med avlämnandet av berättelsen. Har gäldenären varit bokföringsskyldig, skall den av gäldenären senast uppgjorda balansräkningen bifogas berättelsen. *Lag (2005:909).*

Lag (2005:909) har trätt i kraft den 1 januari 2006.

16 § Om förvaltaren finner att gäldenären kan misstänkas för något brott som avses i 11 kap. brottsbalken, skall han omedelbart underrätta allmän åklagare om det och ange grunden för misstanken. Detsamma gäller om gäldenären har drivit näringsverksamhet och det under konkursförvaltningen kommer fram att gäldenären kan misstänkas för något annat brott av inte ringa beskaffenhet som har samband med verksamheten.

Kan det misstänkas att gäldenären eller, om denne är en juridisk person, någon sådan företrädare som avses i 4 § lagen (1986:436) om näringsförbud har förfarit på ett sådant sätt att näringsförbud kan komma i fråga, skall förvaltaren omedelbart underrätta åklagaren om detta och ange grunden för misstanken.

16 a § Förvaltaren skall till den myndighet som enligt 26 kap. miljöbalken har att utöva tillsyn anmäla om han har anledning att anta att konkursgäldenären har lämnat kvar kemiska produkter, biotekniska organismer eller farligt avfall som behöver omhändertas. Detsamma gäller vid misstanke om mark- eller vattenföroreningar. *Lag (1998:810).*

Lag (1998:810) har trätt i kraft den 1 januari 1999.

17 § Förvaltaren skall till sin slutredovisning bifoga en redogörelse för de åtgärder som han har vidtagit för att efterforska sådan brottslig gärning som avses i 16 § första stycket och sådant förfarande som

avses i andra stycket samma paragraf samt resultatet av dessa efterforskningar.

Förvaltarens medelsförvaltning m.m.

18 § Pengar som flyter in under förvaltningen av ett konkursbo skall snarast göras räntebärande genom insättning på boets räkning i bank eller kreditmarknadsföretag. Detta behöver dock inte ske i den mån medlen behövs till betalning av löpande utgifter.

Även sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren ha boets medel insatta i bank eller kreditmarknadsföretag mot ränta till dess medlen betalas ut enligt 11 kap. Förvaltaren skall underrätta tillsynsmyndigheten om var medlen står inne. *Lag (2004:431)*.

Lag (2004:431) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

19 § Förvaltaren ska, oavsett vad som gäller i fråga om bokförings-skyldighet för gäldenären, löpande bokföra in- och utbetalningar, om inte god redovisningssed kräver att bokföringen sker på något annat sätt.

Förvaltaren ska bevara räkenskapsmaterialet under minst sju år från utgången av det kalenderår då konkursen avslutades. I övrigt tillämpas 7 kap. bokföringslagen (1999:1078).

Första stycket medför inte någon inskränkning i den bokförings-skyldighet som kan vara särskilt föreskriven för att möjliggöra kontroll över viss verksamhet.

Beträffande skyldighet att sörja för underlag för deklarations- och uppgiftsskyldighet och för kontroll därav finns särskilda bestämmelser. *Lag (2010:1512)*.

Lag (2010:1512) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

20 § Om konkursen inte är avslutad då sex månader har förflutit efter edgångssammanträdet, skall förvaltaren inom en månad därefter till tillsynsmyndigheten avlämna en berättelse, i vilken alla de åtgärder som har vidtagits för att avsluta konkursen skall anges noggrant. Berättelsen skall innehålla uppgifter om in- och utbetalningar under den gångna perioden eller en kronologisk och systematisk sammanställning av boets affärshändelser. Har pengar under någon del av denna period stått inne i bank eller kreditmarknadsföretag, skall till berättelsen bifogas en av banken eller kreditmarknadsföretaget bestyrkt uppgift på de insättningar och uttag som har förekommit.

Senare under konkursen skall förvaltaren inom en månad från utgången av varje sexmånadersperiod avge en sådan berättelse som sägs i första stycket för den senaste perioden. Denna skall även innehålla fullständiga upplysningar om orsakerna till att konkursen inte har avslutats.

Förvaltaren skall snarast skicka en kopia av berättelsen till rätten. *Lag (2004:431)*.

Lag (2004:431) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

21 § Också sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren, så länge boets medel är insatta i bank eller kreditmarknadsföretag, inom en månad från utgången av varje kalenderår till tillsynsmyndigheten lämna sådana uppgifter som sägs i 20 § första stycket andra och tredje meningarna. När några medel inte längre finns att lyfta, skall förvaltaren anmäla det till myndigheten. Förvaltaren skall samtidigt redovisa i vad mån utbetalning av utdelningsmedel skett med stöd av 11 kap. 13 a §. *Lag (2004:431)*.

Lag (2004:431) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

22 § Om det vid konkursens avslutande finns några hinder mot att det räkenskapsmaterial och de andra handlingar rörande boet som förvaltaren har tagit hand om återställs till gäldenären, skall de överlämnas till tillsynsmyndigheten, om inte förvaltaren anser att han bör bevara dem. Handlingarna skall bevaras i enlighet med vad som i varje särskilt fall gäller om arkivering. *Lag (1995:793)*.

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

Redovisning av medel till tredje man

23 § Särskilda bestämmelser finns om en kommittents rätt att, när gäldenären såsom kommissionär för kommittentens räkning i eget namn har ingått avtal, mot tredje man göra gällande fordringsrätt på grund av avtalet. Detsamma är fallet i fråga om en kommittents rätt till redovisning för sådana belopp som flutit in till kommissionärens konkursbo för sålt gods.

Om gäldenären i något annat fall före konkursbeslutet har sålt någon annans egendom, har den vars egendom sålts rätt att, om betalningen helt eller delvis flutit in till konkursboet efter konkursbeslutet, av förvaltaren få redovisning för vad som har flutit in. I den mån betalningen inte har erlagts av köparen har han dessutom rätt att själv göra fordringsrätten gällande gentemot köparen, om inte köparens rätt därigenom skulle åsidosättas.

Vad som har sagts nu om rätt att få redovisning av förvaltaren skall också gälla om det i något annat fall till konkursboet flyter in medel för vilka gäldenären skulle haft skyldighet att redovisa till annan.

24 § Om gäldenären vid konkursbeslutet innehade redovisningsmedel som skall vara förbehållna någon annan, skall förvaltaren ta hand om medlen och sedan redovisa dem tillsammans med den ränta som har upplupit från dagen för konkursbeslutet. När det gäller att fastställa vad som sålunda skall tillkomma en redovisningsborgenär, dennes rätt i övrigt i konkursen samt skyldigheten att svara för kostnad med anledning av förfarandet, tillämpas vad som i denna lag sägs om borgenär som till säkerhet för sin fordran har panträtt. Ansvaret för sådan kostnad skall dock vila på redovisningsborgenären endast i den mån boet annars inte lämnar tillgång till betalning av kostnaden.

Tillsynen över förvaltningen

25 § Kronofogdemyndigheten är tillsynsmyndighet. *Lag (2006:706).*

Lag (2006:706) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

26 § I fråga om jäv mot en tjänsteman vid tillsynsmyndigheten gäller utöver vad som följer av 11 § förvaltningslagen (1986:223) att den som i allmänt mål har tagit befattning med indrivning av en fordran som görs gällande i konkursen inte får fullgöra någon tillsynsuppgift i konkursen.

27 § Tillsynsmyndigheten skall övervaka att förvaltningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt i överensstämmelse med denna lag och andra författningar. Den skall då särskilt se till att avvecklingen av konkursen inte fördröjs i onödan. Myndigheten får, när den finner det lämpligt, inventera konkursboets kassa och övriga tillgångar samt begära redovisning av förvaltaren. Om särskilda omständigheter motiverar det, får myndigheten utse en eller flera revisorer för granskning av boets räkenskaper och förvaltningen i övrigt.

28 § Tillsynsmyndigheten skall ha tillgång till det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet.

Tillsynsmyndigheten är skyldig att på begäran lämna upplysningar om boet och dess förvaltning till rätten, borgenärer, granskningsmän eller gäldenären. *Lag (1995:793).*

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

29 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får inte överklagas i andra fall än de som avses i 3 kap. 6 §.

Granskningsman

30 § Om en borgenär begär det, skall rätten förordna en granskningsman att med de befogenheter som anges i denna lag övervaka förvaltningen på borgenärens vägnar. Till granskningsman skall utses den som borgenären föreslår, om han är lämplig.

Granskningsmannen skall ha tillgång till det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet.

Om borgenären begär det, skall även en ersättare för granskningsmannen utses. Bestämmelserna om granskningsman gäller även för ersättaren.

Granskningsmannen skall entledigas om han eller borgenären gör framställning om det eller om han visar sig inte vara lämplig.

Ersättningen till granskningsmannen skall betalas av borgenären. *Lag (1995:793).*

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

8 kap. Försäljning av egendom

Inledande bestämmelser

1 § Boets egendom skall säljas så snart det lämpligen kan ske, om inte något annat följer av bestämmelserna i 2–5 §§, 6 § andra stycket, 8 § andra stycket, 14 § samt 12 kap. 1 § tredje stycket.

2 § Har gäldenären drivit en rörelse, får förvaltaren, om det lämpligen kan ske, fortsätta rörelsen för konkursboets räkning i den mån det är ändamålsenligt. Detsamma gäller om förvaltaren sedan rörelsen har lagts ned vill återuppta denna. Rörelsen får dock fortsättas längre tid än ett år från edgångssammanträdet endast om det finns särskilda skäl för det.

3 § Har gäldenären överklagat konkursbeslutet, får inte mot hans vilja någon egendom i boet säljas förrän hovrätten har prövat överklagandet.

Första stycket utgör inte hinder mot

1. sådan försäljning som föranleds av bestämmelserna i 3 kap. 7 och 8 §§ samt 2 och 10 §§ i detta kapitel,

2. försäljning av sådan lös egendom som är utsatt för förskämning eller snar förstörelse eller hastigt faller i värde eller kräver alltför kostsam vård,

3. försäljning i annat fall av lös egendom, i den mån medel annars skulle saknas till betalning av utgifter för boet. *Lag (1995:793)*.

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

4 § Om gäldenären ger in ett ackordsförslag, får egendomen i boet inte säljas innan ackordsfrågan har avgjorts. Vad som nu har sagts utgör inte hinder mot en försäljning om

1. den är förenlig med ackordsförslaget,

2. den föranleds av skäl som sägs i 3 § andra stycket 1 och 2,

3. den behövs för ändamål som anges i 12 kap. 24 § eller

4. det finns andra särskilda skäl.

5 § Om en inteckningshavare eller någon annan borgenär som för sin fordran har förmånsrätt i viss egendom yrkar att den egendomen skall säljas genom förvaltarens försorg och om hans rätt till betalning ur egendomen har lämnats obestridd eller fastställts genom ett lagakraftvunnet avgörande, får försäljning av egendomen inte uppskjutas. Detta gäller dock inte i fråga om egendom som behövs för en rörelse under tid då denna fortsätts med stöd av 2 § och inte heller om förvaltaren anser att anstånd är nödvändigt för att förhindra att konkursboet tillfogas avsevärd förlust eller att genomförandet av ett ackord väsentligt försvåras samt anstånd inte är oskäligt mot borgenären.

Försäljning av fast egendom

6 § Om fast egendom finns i boet, får förvaltaren begära att den säljs exekutivt. Egendomen får också säljas på annat sätt, om förvaltaren anser att det är fördelaktigare för boet. Om egendom säljs

till konkursgäldenären eller någon denne sådan närstående person som anges i 4 kap. 3 § skall försäljningen ha föregåtts av ett offentligt anbudsförfarande, om särskilda skäl inte gör det obehövt.

Har en exekutiv auktion hållits på fast egendom som hör till boet utan att någon försäljning har kommit till stånd, behöver förvaltaren inte vidta ytterligare åtgärder för egendomens försäljning. Har någon exekutiv auktion inte ägt rum men finns det anledning att anta att en sådan auktion inte kommer att leda till försäljning, behöver förvaltaren inte vidta någon åtgärd för att sälja egendomen, om samtycke till det har lämnats av de borgenärer som i konkursen kan göra gällande fordringar som skall utgå med särskild förmånsrätt ur egendomen.

Har en exekutiv auktion blivit utlyst på boets fasta egendom, skall förvaltaren före bevakningssammanträdet avlämna den behållning som under konkursen uppkommit av egendomen. Behållning som inte avlämnas före bevakningssammanträdet skall, om egendom säljs, avlämnas före tillträdesdagen och i annat fall innan utdelning sker i konkursen. Vid försäljning under hand skall behållningen avlämnas före tillträdesdagen.

Förvaltaren skall även senast vid bevakningssammanträdet anmäla arvode, andra kostnader och sådana fordringar som kan göras gällande i konkursen och som bör beaktas vid försäljning av egendomen. När förvaltaren gör en anmälan på en borgenärs vägnar, skall han skriftligen underrätta denne om det. *Lag (1995:793)*.

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

Försäljning av lös egendom

7 § Försäljning av lös egendom som inte sker genom fortsättande av gäldenärens rörelse ska ske på auktion eller på annat sätt efter vad förvaltaren anser vara mest fördelaktigt för boet. Om egendom säljs till konkursgäldenären eller någon denne sådan närstående person som anges i 4 kap. 3 § ska försäljningen ha föregåtts av ett offentligt anbudsförfarande, om särskilda skäl inte gör det obehövt.

Lös egendom i vilken en borgenär har panträtt eller någon annan särskild förmånsrätt får inte utan hans samtycke säljas på annat sätt än på auktion, om hans rätt är beroende av försäljningen. Även om samtycke inte lämnas, får egendomen säljas på annat sätt än på auktion, om det är sannolikt att högre pris uppnås därigenom och om tillsynsmyndigheten medger det.

Samtycke enligt andra stycket krävs inte när förvaltaren säljer finansiella instrument, upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller valuta till gällande marknadspris eller när det är fråga om försäljning av lös egendom genom fortsättande av gäldenärens rörelse.

Särskilda bestämmelser om överlåtelse av försäkringsbestånd finns i 10 kap. 16 § försäkringsrörelselagen (2010:2043). *Lag (2010:2052)*.

Lag (2010:2052) har trätt i kraft den 1 april 2011.

8 § När ett fartyg som inte är infört i fartygsregistrets skeppsdel eller i motsvarande utländska register, ett luftfartyg som inte är registrerat, gods i fartyg eller gods i luftfartyg skall säljas, får förvaltaren, om egendomen finns inom landet, begära att den säljs exekutivt.

Uppkommer fråga om att sälja ett registrerat skepp, ett registrerat luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg och finns egendomen inom landet, tillämpas 6 § första och andra styckena.

Skall gäldenärens rätt till andel i inteckning som belastar hans luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg säljas, skall förvaltaren före försäljningen skaffa en särskild inteckningshandling på det belopp som tillkommer gäldenären, om det inte finns laga hinder mot det. Skall en inteckningshandling som innehas av gäldenären och för vilken han är personligen ansvarig säljas, är förvaltaren skyldig att, om inte gäldenären medger att handlingen får säljas med bibehållen ansvarighet, förse handlingen med en påskrift som befriar gäldenären från ansvarighet. Något medgivande av gäldenären krävs dock inte, om denne har avvikit eller på något annat sätt håller sig undan.

Med fartyg likställs i denna lag ett fartyg under byggnad. Vad som sägs om fartygsregistrets skeppsdel skall då i stället gälla fartygsregistrets skeppsbyggnadsdel. *Lag (2001:383).*

Lag (2001:383) har trätt i kraft den 1 december 2001.

9 § Bestämmelserna i 6 § fjärde stycket tillämpas även när lös egendom som tillhör gäldenären skall säljas exekutivt under konkursen. I ett sådant fall skall förvaltaren dessutom, i den mån det behövs, i ärendet föra talan för de borgenärer som har förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979) och skriftligen underrätta sådan borgenär om ett yrkande som han framställer på dennes vägnar.

10 § En borgenär som innehar lös egendom med handpanträtt får själv ombesörja att egendomen säljs på auktion. En sådan försäljning får dock inte utan förvaltarens samtycke äga rum tidigare än fyra veckor efter edgångssammanträdet. Borgenären ska minst en vecka innan han vidtar åtgärd för egendomens försäljning ge förvaltaren tillfälle att lösa in egendomen. Om det är fråga om ett fartyg eller gods i fartyg eller i luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg, ska egendomen säljas exekutivt.

Finansiella instrument och valuta får omedelbart säljas eller realiseras genom avräkning av en borgenär som har egendomen som säkerhet, om det sker på ett affärsmässigt rimligt sätt. Detsamma gäller fordringar som uppkommit på grund av att ett kreditinstitut, eller ett motsvarande utländskt institut, har beviljat ett penninglån. Består säkerheten av onoterade aktier i konkursgäldenärens dotterbolag, ska borgenären dock först fråga förvaltaren om konkursboet vill lösa in aktierna.

Borgenären ska minst tre veckor i förväg underrätta förvaltaren om tid och plats för en auktion som inte hålls i exekutiv ordning.

Har egendomen sålts på annat sätt än exekutivt, ska borgenären för förvaltaren redovisa vad som har flutit in.

Vill inte borgenären själv sälja egendomen, får förvaltaren ombesörja försäljningen. En in-teckning i luftfartyg eller i reservdelar till luftfartyg som har lämnats som pant av den in-tecknade egendomens ägare får dock inte säljas av förvaltaren. Han får bara låta sälja den rätt till andel i in-teckningen som enligt vad som är särskilt föreskrivet kan tillkomma gäldenären. *Lag (2011:731)*.

Lag (2011:731) har trätt i kraft den 30 juni 2011. Vid konkurs som beslutats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

Kungörande av auktion i vissa fall

11 § Om konkursboets egendom skall säljas på auktion genom förvaltarens försorg, skall han låta kungöra auktionen på det sätt och inom den tid som föreskrivs för kungörande av exekutiv auktion på sådan egendom som det är fråga om. Kungörelsen behöver dock inte i något fall införas i Post- och Inrikes Tidningar.

Första stycket tillämpas också beträffande en auktion som enligt 10 § ombesörjs av en borgenär.

12 § Förvaltaren får kungöra en av honom utsatt auktion i mindre utsträckning än som följer av 11 § första stycket, om han anser att det är tillräckligt. Detta gäller dock inte i fråga om kungörande av

1. auktion på fast egendom, registrerat skepp, registrerat luftfartyg eller in-tecknade reservdelar till luftfartyg, om inte gäldenären samtycker till det,

2. auktion på någon annan lös egendom i vilken en borgenär har panträtt eller någon annan särskild förmånsrätt, om inte borgenären samtycker till det.

Sådant samtycke av gäldenären som sägs i första stycket 1 krävs inte, om gäldenären har avvikit eller på något annat sätt håller sig undan.

13 § Förvaltaren bör i god tid före en av honom utsatt auktion på lös egendom särskilt underrätta varje känd borgenär som har panträtt eller någon annan särskild förmånsrätt i egendomen om auktionen.

Indrivning av fordringar

14 § Förvaltaren skall så snart det lämpligen kan ske vidta åtgärder för att driva in utestående fordringar. Kan en fordran inte drivas in inom rimlig tid, får den säljas som annan lös egendom.

9 kap. Bevaknings- och anmärkningsförfarandet

Bevakning

1 § Rätten får efter framställning från förvaltaren besluta att bevakningsförfarande skall äga rum i konkursen. Bevakning bör äga rum, om fordringar utan förmånsrätt kan antas erhålla utdelning i konkursen.

Utöver vad som följer av första stycket bör under tiden den 1 januari–den 30 juni 1988 bevakningsförfarande äga rum om det med hänsyn till handläggningen av ärenden enligt lagen (1970:741) om statlig lönegaranti vid konkurs finns skäl för det. *Lag (1987:1135)*.

Lag (1987:1135) har trätt i kraft den 1 januari 1988.

2 § Beslutar rätten att bevakningsförfarande skall äga rum, skall rätten bestämma inom vilken tid bevakning skall ske. Tiden för bevakning skall utgöra minst fyra och högst tio veckor från dagen för beslutet att anordna bevakningsförfarandet.

3 § Rätten skall genast kungöra vad som har beslutats enligt 1 och 2 §§.

4 § En borgenär skall inom den tid som har bestämts för bevakning av fordringar skriftligen hos rätten anmäla sin fordran och den förmånsrätt han vill göra gällande. Undantag från denna skyldighet följer dock av 4 kap. 21 §, 5 kap. 8 § och 17 § andra stycket samt 5 § i detta kapitel.

Att en fordran som omfattas av lönegarantilagen (1992:497) i vissa fall bevakas genom förvaltaren följer av den lagen. *Lag (1992:498).*

Lag (1992:498) har trätt i kraft den 1 juli 1992.

5 § En borgenär som till säkerhet för sin fordran har panträtt i fast eller lös egendom behöver inte bevaka fordringen för att få rätt till betalning ur den pantsatta egendomen.

En borgenär som har en fordran hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet på grund av en insättning på räkning behöver inte bevaka sin fordran i ett sådant instituts konkurs, om uppgift om fordringen har lämnats enligt 7 kap. 13 § sjätte stycket. Detsamma gäller beträffande värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot insättningar på konto. En försäkringstagare behöver inte bevaka sin fordran i ett livförsäkringsbolags konkurs, om uppgift om fordringen lämnats enligt det angivna lagrummet. *Lag (2004:431).*

Lag (2004:431) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

6 § I bevakningsinlagen skall fordringens belopp anges, om det är möjligt. Grunden för fordringen skall framgå tydligt. Om förmånsrätt yrkas, skall borgenären också tydligt ange grunden för den. Inlagen skall vara egenhändigt undertecknad av borgenären eller borgenärens ombud.

Vid bevakningsinlagen skall borgenären i original eller bestyrkt kopia bifoga de handlingar som han vill åberopa till stöd för sitt anspråk.

Bevakningsinlagen och de handlingar som har bifogats denna skall ges in i två exemplar.

7 § Genast efter bevakningstidens utgång skall rätten överlämna det ena exemplaret av de inkomna bevakningshandlingarna till förvaltaren.

Förvaltaren skall skyndsamt upprätta en förteckning över de fordringar som har bevakats. För varje fordran anges dess belopp och, om förmånsrätt har yrkats, den åberopade grunden därför samt den plats i förmånsrättsordningen som fordringen får enligt borgenärens

yrkande. Kopior av förteckningen skall skickas till rätten och tillsynsmyndigheten.

Anmärkning

8 § När rätten beslutar att bevakning skall äga rum, skall rätten samtidigt, efter samråd med förvaltaren, bestämma

1. den tid inom vilken anmärkningar får framställas mot bevakningarna,

2. var de till förvaltaren överlämnade bevakningshandlingarna skall hållas tillgängliga för granskning,

3. tidpunkten för det förlikningssammanträde som skall hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Om det visar sig vara lämpligare, får ett beslut enligt första stycket fattas senare, dock senast vid bevakningstidens utgång.

Anmärkningstiden skall bestämmas så att den utgör minst två och högst fyra veckor räknat från bevakningstidens utgång. Om det behövs med hänsyn till förhållandena i konkursen, får en längre anmärkningstid fastställas. Förlikningssammanträdet får inte hållas tidigare än två eller senare än fyra veckor från utgången av anmärkningstiden.

Underrättelser om vad rätten har bestämt enligt denna paragraf skall tillställas förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären samt de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen.

9 § Förvaltaren skall granska bevakningshandlingarna och, om han finner anledning till anmärkning mot något yrkande om betalnings- eller förmånsrätt, skriftligen anmäla det till rätten inom den tid som har bestämts enligt 8 § första stycket 1. I anmärkningsskriften skall grunden för anmärkningen anges tydligt. Skriften skall vara egenhändigt undertecknad av förvaltaren eller dennes ombud.

Även en borgenär som har bevakat en fordran i konkursen och gäldenären får framställa anmärkning mot en bevakning. En sådan anmärkning skall framställas inom den tid och på det sätt som anges i första stycket.

Anmärkningsskriften och de handlingar som åberopas till stöd för anmärkningen skall ges in i två exemplar.

10 § Om en anmärkning görs av någon av dem som har rätt till det, gäller den också för de andra, även om de inte har tagit del i anmärkningen.

11 § Den som har rätt att framställa anmärkning mot en bevakning får efter anmärkningstidens utgång till stöd för en gjord anmärkning åberopa även en annan omständighet än sådan som har angetts i anmärkningsskriften. Efter förlikningssammanträdet får dock en ny omständighet som innebär att grunden för anmärkningen ändras åberopas endast om omständigheten varken var eller borde ha varit känd för den anmärkningsberättigade eller om det i övrigt finns särskilda skäl för att ändå tillåta att omständigheten åberopas.

Om en ny omständighet åberopas i ett annat sammanhang än vid förlikningssammanträdet eller vid en förhandling, gäller i fråga om

formen för åberopandet vad som föreskrivs om anmärkning i 9 § första stycket.

12 § En borgenär får den betalnings- och förmånsrätt som han har yrkat i sin bevakning, om det inte på rätt sätt och i rätt tid har framställts någon anmärkning mot den. Att anmärkning inte har framställts hindrar dock inte att talan om återvinning väcks vid domstol.

Har ett yrkande om förmånsrätt lämnats utan anmärkning, får det inte gå ut över dem som enligt lag har företräde till betalning ur viss egendom. Ett yrkande om förmånsrätt som inte avser någon i lag föreskriven förmånsrätt är utan verkan, även om någon anmärkning inte har framställts mot yrkandet.

Tvist angående en bevakad fordran

13 § Tvistefrågor som har uppkommit genom framställda anmärkningar och som inte har förlikts skall handläggas vid ett förlikningssammanträde inför rätten. Vid detta får förvaltaren, borgenärerna och gäldenären föra talan. Till sammanträdet skall förvaltaren, de borgenärer mot vars bevakningar anmärkningar riktats och de som framställt anmärkningarna kallas.

Förvaltaren skall närvara vid sammanträdet. Att han uteblir hindrar dock inte att sammanträdet genomförs. Tillsynsmyndigheten har rätt att delta vid sammanträdet.

Rätten skall vid sammanträdet utreda tvistefrågorna och söka åstadkomma förlikning. De närvarande som har rätt att föra talan får med bindande verkan för dem som har uteblivit medge att en anmärkning förfaller eller inskränks eller uppdra åt förvaltaren att ingå förlikning med en borgenär mot vars bevakning en anmärkning har gjorts. Är både en borgenär och en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären ansvarar för borgenärens fordran närvarande och kan de inte enas, gäller borgenärens mening om inte de andra löser ut honom eller ställer betryggande säkerhet för fordringen.

14 § Beslut enligt 13 § tredje stycket får överklagas av den som enligt 13 § första stycket är taleberättigad, om han anser att beslutet inte har tillkommit på lagligt sätt. Beslutet överklagas till hovrätten inom tre veckor från dagen för beslutet. Om inte hovrätten förordnar annat, skall beslutet gälla omedelbart. *Lag (1995:793).*

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

15 § Tvistefrågor som inte har blivit förlikta skall prövas av rätten vid en förhandling. Rätten skall vid förlikningssammanträdet förbereda de återstående tvistefrågorna så att de kan behandlas slutligt vid förhandlingen.

Förhandlingen skall om möjligt hållas i omedelbar anslutning till förlikningssammanträdet. Om det inte sker, skall rätten sätta ut förhandlingen till en dag inom fyra veckor efter sammanträdet eller, om det finns särskilda skäl för det, senare dag. Till en sådan förhandling skall förvaltaren, de borgenärer mot vars bevakningar anmärkningarna riktats och de som framställt anmärkningarna kallas.

16 § Tvistefrågor angående fordringar som har bevakats skall prövas snarast och om möjligt avgöras på en gång. Kräver vissa fordringar längre tid för att utredas och prövas, skall rätten besluta särskilt över de tvistefrågor som kan avgöras tidigare. Beror någon borgenärs anspråk på prövningen i en särskild rättegång, får det inte fördröja avgörandet. I sådant fall skall rätten fastställa hans rätt i konkursen för det belopp som kan bli bestämt genom dom i den rättegången.

Har ett ackordsförslag tagits upp, får rättens prövning av en tvistefråga skjutas upp till dess ackordsfrågan har avgjorts, om det är ändamålsenligt.

17 § Förlikning angående en anmärkning som har framställts mot en fordran får inte ingås på något annat sätt än som sägs i 13 §, om inte alla vars rätt är beroende av förlikningen samtycker till det.

18 § Om ett beslut varigenom en anmärkning mot en fordran har ogillats ändras av högre rätt, gäller det även för dem som inte har sökt ändring i beslutet.

19 § Genom ett beslut i en tvist angående en bevakad fordran avgörs endast vilken rätt som tillkommer fordringen i konkursen.

Efterbevakning

20 § Om bevakningsförfarande har ägt rum, får en borgenär som efter bevakningstidens utgång vill anmäla en fordran eller yrka förmånsrätt skriftligen göra det på det sätt som föreskrivs i 6 §.

Som ersättning för de kostnader för kungörelse, kallelser och underrättelser som föranleds av efterbevakningen ska borgenären till staten i förskott erlägga en avgift motsvarande tre procent av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. *Lag (2010:1239)*.

Lag (2010:1239) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

21 § När en fordran har efterbevakats, skall rätten så snart som avgiften enligt 20 § andra stycket har betalats överlämna det ena exemplaret av bevakningshandlingarna till förvaltaren och, efter samråd med denne, bestämma

1. den tid inom vilken anmärkningar får framställas mot bevakningen,

2. var de till förvaltaren överlämnade bevakningshandlingarna skall hållas tillgängliga för granskning,

3. tidpunkten för det förlikningssammanträde som skall hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Anmärkningstiden skall bestämmas så att den utgör minst två och högst fem veckor räknat från den dag då avgiften enligt 20 § andra stycket betalades. Förlikningssammanträdet inför rätten skall hållas inom fyra veckor från anmärkningstidens utgång.

Underrättelser om att en fordran har efterbevakats och vad rätten har bestämt enligt första stycket skall tillställas förvaltaren, tillsyns-

myndigheten, gäldenären samt de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen.

22 § Utöver bestämmelserna i 20 och 21 §§ gäller beträffande efterbevakning i tillämpliga delar vad som föreskrivs om bevakning.

Om flera efterbevakningar har gjorts, skall de om möjligt handläggas gemensamt.

10 kap. Avskrivning av konkurs

1 § Om rätten efter att ha hört förvaltaren finner att konkursboets tillgångar inte räcker till betalning av uppkomna och väntade konkurskostnader och andra skulder som boet har ådragit sig, skall rätten besluta om avskrivning av konkursen.

2 § Konkursen får inte avskrivas enligt 1 § förrän bouppteckningen har beedigats och förvaltaren har fullgjort vad som åligger honom enligt 7 kap. 15 §.

Om det finns något hinder mot att bouppteckningsed avläggs av gäldenären eller någon annan inom skälig tid och om det saknas anledning att anta att det genom edgången skulle visa sig att tillgångar finns till betalning av konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig, får konkursen avskrivas trots att edgången inte har fullgjorts.

3 § Om någon fordran inte görs gällande och inte heller kan antas komma att göras gällande, skall rätten efter anmälan av förvaltaren genast besluta om avskrivning av konkursen. Om rätten har beslutat att bevakningsförfarande skall äga rum, får konkursen avskrivas först efter bevakningstidens utgång.

4 § Om det återstår tillgångar i boet när förvaltaren har betalt konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig, skall han

1. om det i fall som avses i 1 § står klart hur kvarvarande tillgångar skall fördelas och om tillsynsmyndigheten medger det, tillstålla berättigad borgenär vad som tillkommer denne,

2. i övriga fall återställa egendomen till gäldenären.

5 § Om ny tillgång blir känd efter det att konkursen har avskrivits enligt 1 §, skall 11 kap. 19–21 §§ gälla i tillämpliga delar.

11 kap. Utdelning

Inledande bestämmelser

1 § Om konkursen inte avskrivas, skall boets pengar, i den mån medlen inte går åt till betalning av konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig, delas ut till borgenärerna i den ordning som föreskrivs i detta kapitel. Utdelningen skall äga rum i enlighet med den rätt till betalning som tillkommer borgenärerna.

2 § Utdelning skall ske så snart som all tillgänglig egendom har förvandlats till pengar. Om egendom i sådana fall som avses i 8 kap. 6 § andra stycket eller 8 § andra stycket inte har blivit såld, utgör det

inte hinder för utdelning. Har bevakningsförfarande ägt rum, får utdelning inte ske förrän den enligt 9 kap. 8 § bestämda anmärkningstiden har gått ut och, om anmärkning har framställts, förliknings-sammanträde har hållits.

3 § När ett ackordsförslag är under prövning, får förvaltaren vänta med utdelning till dess ackordsfrågan har avgjorts, om det motiveras av förslaget.

Utdelningsförfarandet

4 § När utdelning skall ske, skall förvaltaren upprätta ett förslag till utdelning. Förvaltaren skall då beakta alla de fordringar och förmånsrätter som dittills har bevakats eller efterbevakats i konkursen eller, när bevakning inte har behövts, de fordringar och förmånsrätter som dittills har gjorts gällande eller annars är kända för förvaltaren.

Förslaget skall för varje däri upptagen borgenär ange

1. beloppet av hans fordran med den ränta varpå utdelningen skall beräknas,

2. den förmånsrätt som följer med fordringen och

3. den utdelning som belöper på fordringen.

I förslaget skall också anges om det föreligger någon sådan omständighet som enligt 10 § andra eller tredje stycket medför inskränkning i borgenärens rätt att lyfta den utdelning som belöper på fordringen eller om det har betalats ut medel i förskott.

Till förslaget skall bifogas en redogörelse för förvaltningen av den egendom för vilken medel avsedda till utdelning har flutit in. Av redogörelsen skall framgå hur mycket som genom försäljning eller på annat sätt har flutit in för egendomen samt, om inte hela detta belopp enligt förslaget delas ut, för vilka andra ändamål återstoden har tagits i anspråk. Om medel som delas ut har flutit in för egendom vari särskild förmånsrätt har funnits, skall uppgifterna lämnas särskilt för den egendomen.

5 § När ett utdelningsförslag har upprättats, skall förvaltaren genast skicka förslaget med bifogad förvaltningsredogörelse till rätten och tillsynsmyndigheten.

6 § Rätten skall kungöra att ett utdelningsförslag har upprättats, så snart det utlåtande som tillsynsmyndigheten enligt 13 kap. 5 § skall avge över förvaltarens slutredovisning har kommit in till rätten.

Utdelningsförslaget och förvaltningsredogörelsen skall hållas tillgängliga hos rätten och tillsynsmyndigheten för den som vill ta del av handlingarna. En uppgift om detta skall tas in i kungörelsen.

Den som vill framställa invändning mot utdelningsförslaget skall göra det hos rätten senast den dag som rätten bestämmer och anger i kungörelsen. Denna dag skall bestämmas så att tre veckor förflyter från den tidpunkt då kungörelsen kan antas bli införd i Post- och Inrikes Tidningar.

7 § När tiden för invändning har gått ut, skall rätten fastställa utdelningen i konkursen i enlighet med utdelningsförslaget, om det

inte genom invändning eller på något annat sätt framgår att fel eller brist som inverkar på någons rätt föreligger.

Om en fordran eller en förmånsrätt inte har bevakats eller efterbevakats senast då utdelningsförslaget upprättades, fastän bevaknings-skyldighet har förelegat, är en invändning att fordringen eller förmånsrätten borde ha tagits upp i utdelningsförslaget utan verkan.

Om rätten finner att utdelning inte bör fastställas enligt förslaget, skall rätten antingen göra behövliga ändringar i det och fastställa det sålunda ändrade förslaget eller återförvisa ärendet till förvaltaren. Att ett nytt utdelningsförslag har upprättats skall kungöras endast om det finns skäl till det. Om kungörelse inte utfärdas, skall de borgenärer som berörs av ändringarna i utdelningsförslaget underrättas om det. I sådant fall skall invändning mot förslaget framställas inom tre veckor från dagen efter den då underrättelserna sändes ut. Slutdagen skall anges i underrättelserna.

8 § Om rätten anser att det finns anledning att inte fastställa utdelning enligt förslaget, skall den genom underrättelser bereda förvaltaren och den för vilken en ifrågasatt ändring skulle vara till nackdel tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövligt. Den som har framställt invändning mot utdelningsförslaget skall få tillfälle att ta del av ett yttrande, om det inte är obehövligt.

Rätten får hålla förhandling för att pröva en fråga om att fastställa utdelningsförslaget. Förhandling skall hållas, om det begärs av den som har framställt invändning mot förslaget, den för vilken en ifrågasatt ändring skulle vara till nackdel eller, i fråga om återvinning, förvaltaren. Till förhandlingen skall nu nämnda personer alltid kallas.

Utbetalning av utdelningsmedel

9 § När beslutet att fastställa utdelningen och beslut att bestämma arvode till förvaltaren har vunnit laga kraft, skall förvaltaren snarast till borgenärerna skicka de medel som tillkommer dem, om inte hinder mot utbetalning enligt 10 § andra eller tredje stycket föreligger.

Har förvaltaren skickat medlen till en borgenär under dennes senast kända adress, behöver förvaltaren inte vidta någon ytterligare åtgärd för att verkställa betalningen. När medlen har skickats till borgenärerna, skall förvaltaren anmäla det till rätten och tillsynsmyndigheten.

10 § Innan besluten att fastställa utdelning och att bestämma arvode till förvaltaren har vunnit laga kraft, får medel som tillagts en borgenär betalas ut endast om borgenären ställer säkerhet. Har tiden för överklagande av besluten löpt ut, får dock, utan att säkerhet ställs, utbetalning ske till borgenär som inte till sin nackdel berörs av ett överklagande av något av besluten.

Är en fordran beroende av något sådant villkor som avses i 5 kap. 10 §, får utdelningen för fordringen inte betalas ut förrän villkoret uppfyllts. Detsamma gäller i fråga om en tvistig fordran innan den har fastställts av domstol. När fordringen har fastställts men innan fastställelsebeslutet har vunnit laga kraft, får medlen betalas ut endast om borgenären ställer säkerhet.

Om bevakningsförfarande har ägt rum, får utdelning för en fordran som har efterbevakats inte betalas ut under den tid inom vilken anmärkningar får framställas mot efterbevakningen.

Om en borgenär som har lyft utdelning blir skyldig att till konkursboet betala tillbaka vad han har fått, skall han betala ränta på beloppet. Röntan beräknas enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag då medlen betalades ut till och med den dag då skyldigheten att återbära medlen inträder och enligt 6 § räntelagen för tiden därefter. *Lag (1995:793).*

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 juli 1995.

11 § Säkerhet enligt 10 § skall bestå av pant eller borgen. Borgen skall ställas såsom för egen skuld och, om den ingås av två eller flera personer gemensamt, vara solidarisk.

Om en bank eller något annat jämförbart kreditinstitut skall ställa säkerhet, får förvaltaren godta en utfästelse av institutet att infria den förpliktelse som säkerheten skall avse.

Staten, kommun, landstingskommun och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

12 § En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om han inte gör anspråk på medlen inom två år räknat från

1. dagen då beslutet att fastställa utdelningen vann laga kraft, eller
2. den senare dag då borgenären blev berättigad att lyfta medlen utan att ställa säkerhet.

De medel som borgenär har förlorat sin rätt till skall fördelas mellan de borgenärer som har bevarat sin rätt och i andra hand överlämnas till gäldenären.

13 § När medel som har tillagts en borgenär i ett förslag till utdelning betalas ut, har borgenären rätt också till den ränta som har upplupit på medlen från den dag då utdelningsförslaget upprättades.

13 a § Om det sammanlagda belopp som tillkommer en borgenär understiger 100 kronor skall, såvida särskilda skäl inte föranleder annat, beloppet inte betalas ut till honom, utan fördelas på övriga utdelningsberättigade som inte tillgodosetts fullt ut. *Lag (1990:1072).*

Lag (1990:1072) har trätt i kraft den 1 januari 1991. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om tid för besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet.

Förskottsbetalning

14 § Innan utdelning äger rum, får förvaltaren självmant eller på begäran av en borgenär betala ut utdelningsmedel i förskott i enlighet med vad som föreskrivs i 15 §.

Även om en borgenär har fått betalt i förskott för sin fordran, skall den tas upp i utdelningsförslaget.

15 § Förskottsbetalning skall utgå för en fordran med förmånsrätt, om det lämpligen kan ske.

Förskottsbetalning skall utgå för en fordran utan förmånsrätt, om det är uppenbart att tillgångarna räcker till betalning av tio procent av sådana fordringar och det inte finns särskilda skäl mot det.

Förskottsbetalning för en fordran utgår endast i den mån det kan antas att utdelning kommer att belöpa på denna. Är fordringen beroende av villkor eller tvistig, får förskott inte betalas ut. När bevakningsskyldighet föreligger, får förskottsbetalning ske endast till en borgenär som har bevakat sin fordran i konkursen.

16 § Har en borgenär begärt förskottsbetalning, kan förvaltaren kräva att borgenären ställer säkerhet för att medlen återbetalas, om det visar sig att borgenären saknar rätt att behålla vad som betalas till honom. I fråga om sådan säkerhet gäller 11 §.

Vad som föreskrivs i 10 § fjärde stycket om skyldighet att betala ränta skall tillämpas även vid återbetalning av medel som har betalats ut i förskott.

17 § Om förvaltaren vägrar förskottsbetalning med begärt belopp, får borgenären hänskjuta frågan till rättens prövning.

När en konkurs anses avslutad m.m.

18 § En konkurs anses avslutad när tingsrätten har fastställt utdelning enligt 7 §. Detta gäller även om en tvist angående en fordran som har gjorts gällande i konkursen eller en fråga om underhåll åt gäldenären ännu inte är slutligt avgjord eller någon ytterligare tillgång till följd av rättegång eller på något annat sätt senare kan komma att tillföras konkursboet.

Även om konkursen är avslutad, får ett ackordsförslag som har getts in tidigare prövas enligt 12 kap.

Efterutdelning

19 § Blir medel tillgängliga för utdelning efter det att utdelningsförslag enligt 4 § har upprättats, skall förvaltaren dela ut dem till borgenärerna.

20 § Om det är oklart hur medlen skall fördelas, skall ett förslag till efterutdelning upprättas. I sådant fall tillämpas bestämmelserna i detta kapitel om utdelning, utbetalning av utdelningsmedel och förskottsbetalning.

I förslaget till efterutdelning kan utdelning beräknas även för en fordran som har blivit känd efter det att utdelningsförslag enligt 4 § upprättades. En fordran får beaktas utan bevakning trots att bevakningsförfarande förut har varit anordnat i konkursen. Har så inte varit fallet, får rätten emellertid besluta om bevakningsförfarande inför efterutdelningen.

Av nytillkomna medel skall en borgenär för en fordran som inte har tagits upp i utdelningsförslag enligt 4 § först så långt medlen räcker tilldelas så mycket som skulle ha tillagts fordringen, om denna hade beaktats i utdelningsförslaget. Därefter får han tillsammans med övriga borgenärer ta del i vad som kan återstå.

21 § Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att förslag till efterutdelning upprättas och om tillsynsmyndigheten medger det, får han dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att föreskrifterna i det föregående i detta kapitel iakttas. För utbetalningen gäller dock 9 § andra stycket och 13 a §. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om han inte gör anspråk på medlen inom två år räknat från det att förvaltaren har anmält till rätten att han har skickat medlen till borgenären.

Första stycket tillämpas också för det fall att det finns skäl att upprätta ett utdelningsförslag men medlen inte förslår till betalning av de därmed förenade kostnaderna. *Lag (1990:1072).*

Lag (1990:1072) har trätt i kraft den 1 januari 1991. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om tid för besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet.

Viss anmälningsskyldighet m.m.

22 § Om utdelning eller efterutdelning har utfallit på ett företagsinteckningsbrevs belopp, ska förvaltaren anmäla detta till inskrivningsmyndigheten. Anmälan ska göras sedan beslutet att fastställa utdelningen eller efterutdelningen har vunnit laga kraft eller, i fall som avses i 21 §, när utbetalningen har ägt rum. Tillsammans med anmälningen ska förvaltaren sända in utdelningsförslaget eller någon annan handling som visar fördelningen.

När inteckningsborgenären lyfter betalning, ska detta antecknas på företagsinteckningsbrevet. Om företagsinteckningsbrevet är elektroniskt, ska förvaltaren i stället anmäla betalningen till Bolagsverket för registrering i inteckningsbrevsregistret. *Lag (2008:1077).*

Lag (2008:1077) har trätt i kraft den 1 mars 2009.

12 kap. Ackord i konkurs m.m.

Frivillig uppgörelse

1 § Visar gäldenären att han har kommit överens om betalningen av sina skulder eller på annat sätt träffat uppgörelse med de borgenärer vars fordringar har bevakats eller, när bevakning inte behövs, vars fordringar är kända för förvaltaren, skall rätten på ansökan av gäldenären besluta om nedläggning av konkursen. Innan beslut meddelas skall förvaltaren höras.

Om bevakningsförfarande äger rum, får beslut om att lägga ned konkursen inte meddelas före bevakningstidens utgång.

Rätten kan förordna att boets egendom inte får säljas innan ansökningen har prövats, om egendomen inte behöver säljas av någon sådan anledning som avses i 8 kap. 3 § andra stycket 2 och 3.

2 § Ett beslut att lägga ned konkursen skall kungöras.

Innan egendomen i boet återställs till gäldenären, skall konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig tas ut ur egendomen.

Är någon kostnad eller skuld tvistig, skall förvaltaren sätta in behövliga medel till betalning av kostnaden eller skulden i den bank eller det kreditmarknadsföretag som parterna enas om. Räntan skall

tillkomma den som slutligen blir berättigad till medlen. *Lag (2004:431)*.

Lag (2004:431) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

Ackordsförslag m.m.

3 § Reglerna i 4–28 §§ om ackord är tillämpliga endast i en konkurs i vilken det har beslutats att bevakningsförfarande skall äga rum.

4 § Om gäldenären vill bjuda ackord, skall han tillställa rätten ett ackordsförslag. I förslaget skall anges

1. hur mycket gäldenären bjuder i betalning,
2. när betalningen skall ske,
3. om säkerhet har ställts för ackordet och vari säkerheten i så fall består.

5 § Ett ackord får avse att fordringar som tillkommer de borgenärer som enligt 11 § har rätt att rösta om förslaget sätts ned och betalas på närmare angivet sätt. Ackordet skall ge likaberättigade borgenärer lika rätt och minst tjugofem procent av fordringarnas belopp, om inte en lägre ackordsprocent godkänns av samtliga kända borgenärer som har bevakat fordran och skulle omfattas av ackordet eller om det finns synnerliga skäl för lägre utdelning. Betalning av föreskriven minsta utdelning skall ske inom ett år efter det att ackordet har fastställts, om inte samtliga nämnda borgenärer godkänner en längre betalningstid.

Ett ackord får innehålla villkor att borgenärer får full betalning intill ett visst belopp, om avvikelsen kan anses skälig med hänsyn till omfattningen av boet och övriga omständigheter. Avvikelser till nackdel för en viss borgenär får också äga rum, om han medger det.

Ett ackord får även avse att gäldenären endast får anstånd med betalningen eller annan särskild eftergift. Första och andra styckena gäller i tillämplig utsträckning.

6 § Ett ackordsförslag får tas upp endast om det kommer in till rätten före den dag då kungörelsen om utdelningsförslaget i konkursen är införd i Post- och Inrikes Tidningar eller, när utbyte enligt 15 kap. 2 § sker, före den dag då underrättelserna sändes ut.

Om ackordsförslaget har kommit in i rätt tid, skall rätten inhämta yttrande av förvaltaren huruvida förslaget bör föreläggas borgenärerna. Avstyrker förvaltaren att det sker, får förslaget tas upp endast om rätten finner synnerliga skäl till det.

7 § Möter enligt 4–6 §§ hinder mot att ackordsförslaget tas upp, skall det avvisas.

Sammanträde för prövning av ackordsförslag

8 § Om ackordsförslaget tas upp, skall borgenärerna genast kallas till ett sammanträde inför rätten för att pröva förslaget. Innan gäldenären har avlagt ed enligt 6 kap. 3 §, får kallelse utfärdas endast om det finns synnerliga skäl för det. Kallelsen till sammanträdet skall kungöras.

Sammanträdet får inte hållas tidigare än tre veckor efter det att ackordsförslaget togs upp och inte heller innan tvistefrågor som har uppkommit genom anmärkningar mot bevakade fordringar har handlagts vid förlikningssammanträdet.

9 § Förvaltaren skall snarast till rätten inkomma med yttrande huruvida han anser att ackordsförslaget bör antas av borgenärerna. Yttrandet skall hållas tillgängligt för borgenärerna vid sammanträdet för prövning av ackordsförslaget, om det inte har sänts till dem tidigare.

10 § Vid sammanträdet för prövning av ackordsförslaget bör förvaltaren närvara. Om gäldenären inte kan infinna sig personligen, bör han skicka ett ombud.

Förvaltaren skall tillhandahålla en förteckning över de borgenärer som har rätt att rösta i ackordsfrågan, med uppgift om de fordringsbelopp för vilka rösträtt får utövas. Har det mot någon av dessa fordringar framställts anmärkning som inte har prövats eller har, om efterbevakning har skett, anmärkningstiden ännu inte gått ut, skall det särskilt anges i förteckningen.

Om gäldenären inte har avlagt ed enligt 6 kap. 3 §, skall anledningen till det uppges vid sammanträdet.

11 § Vid omröstning i ackordsfrågan får rösträtt utövas endast för bevakade fordringar. En borgenär som kan få täckning för sin fordran genom kvittning eller vars fordran är förenad med förmånsrätt deltar dock inte i omröstningen. En borgenär, som har rätt till betalning först efter övriga borgenärer, deltar inte heller i omröstningen, såvida inte de övriga borgenärerna medger det.

Om en borgenär helt eller delvis avstår från kvittningsrätt eller förmånsrätt, deltar han eller hon i motsvarande mån. Kan en borgenärs fordran endast till viss del täckas genom kvittning, eller understiger värdet av den egendom i vilken borgenären har särskild förmånsrätt borgenärens fordran, deltar han eller hon med återstående del av fordringen.

En svarande som med anledning av en återvinningstalan har fått eller kan få en fordran mot gäldenären, får utan bevakning delta med fordringen i omröstningen.

Innebär ackordsförslaget att borgenärer som inte har förmånsrätt ska få full betalning intill visst belopp, får rösträtt inte utövas för de fordringar som därigenom får full betalning.

Med borgenärer som har förmånsrätt likställs en borgenär som till säkerhet för sin fordran har gjort förbehåll om återtaganderätt. *Lag (2008:993).*

Lag (2008:993) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

12 § En anmärkning som har framställts mot en fordran utgör inte hinder mot att borgenären deltar med fordringen i omröstningen. Är utgången av omröstningen beroende av om fordringen skall beaktas eller inte, skall rätten vid sammanträdet utreda tvistefrågan och söka

åstadkomma förlikning. De närvarande får med bindande verkan för dem som har uteblivit medge att en anmärkning förfaller eller inskränks eller uppdra åt förvaltaren att ingå förlikning med borgenären. Kan förlikning inte träffas, skall frågan handläggas enligt vad som sägs i 17 § första stycket för bestämmande av omröstningens utgång. Har en anmärkning mot någon yrkad fordran eller förmånsrätt prövats enligt 9 kap. 16 §, skall rättens avgörande dock tillämpas vid omröstningen i ackordsfrågan, om det inte före omröstningen visas att avgörandet har ändrats av högre rätt.

Förlikning angående en anmärkning som har framställts mot en fordran får inte ingås på något annat sätt än som har nämnts nu, om inte alla vars rätt är beroende av förlikningen samtycker till det.

13 § Om både en borgenär och en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären ansvarar för borgenärens fordran vill rösta för denna i ackordsfrågan, har de tillsammans en röst, vilken beräknas efter borgenärens fordran. Kan de inte enas, gäller borgenärens mening, om inte de andra löser ut honom eller ställer betryggande säkerhet för fordringen.

14 § Gäldenären får inte återta eller ändra ackordsförslaget utan rättens medgivande. Ett yrkande om detta skall framställas senast vid sammanträdet och innan omröstningen sker.

Om en ändring i ackordsförslaget medges, får prövningen av ackordsförslaget skjutas upp till ett fortsatt sammanträde inom tre veckor. Om ändringen inte medför att förslaget blir sämre för borgenärerna, får prövningen skjutas upp endast om det finns särskilda skäl till det.

Om rätten i något annat fall än som avses i andra stycket, efter att ha hört förvaltaren och de närvarande borgenärerna, anser att det finns särskilda skäl för att borgenärernas prövning av ackordsförslaget skjuts upp, får rätten besluta om uppskov till ett fortsatt sammanträde inom tre veckor.

Borgenärsmajoritet vid ackord m.m.

15 § Ett ackordsförslag som ger minst femtio procent av fordringsbeloppen skall anses antaget av borgenärerna, om tre femtedelar av de röstande har godtagit förslaget och deras fordringar uppgår till tre femtedelar av de röstberättigande fordringarnas sammanlagda belopp. Är ackordsprocenten lägre, skall ackordsförslaget anses antaget om tre fjärdedelar av de röstande har enats om förslaget och deras fordringar uppgår till tre fjärdedelar av de röstberättigande fordringarnas sammanlagda belopp.

16 § Anser en borgenär eller gäldenären att ett beslut genom vilket ett ackordsförslag har förkastats av borgenärerna inte har tillkommit på lagligt sätt, får han överklaga beslutet i hovrätten inom tre veckor från beslutet. Gäldenären får dock överklaga beslutet endast om hans rätt kan vara beroende av det. Beslutet tillämpas omedelbart, om inte något annat förordnas. *Lag (1990:1072).*

Lag (1990:1072) har trätt i kraft den 1 januari 1991. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om tid för besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet.

Fastställelse av ackord

17 § Har ett ackordsförslag antagits vid sammanträdet men finns det enligt 19 § anledning att inte fastställa ackordet, skall ackordsfrågan prövas av rätten vid en förhandling. Detsamma gäller, om det vid sammanträdet inte kan avgöras om förslaget har antagits eller förkastats av borgenärerna.

Om ackordsfrågan inte skall prövas vid en förhandling, skall rätten fastställa ackordet.

Beslut i ackordsfrågan skall meddelas inom en vecka, om inte längre rådrom är nödvändigt på grund av särskilda omständigheter.

18 § Är utgången av omröstningen över ackordsförslaget beroende av om kvarstående anmärkningar godkänns eller inte och finns det i övrigt skäl att fastställa ackordet, skall rätten vid förhandlingen först pröva anmärkningarna eller så många av dem att utgången av omröstningen blir densamma vare sig övriga anmärkningar godkänns eller inte.

19 § Ett ackord får inte fastställas, om

1. ärendet inte har handlagts på föreskrivet sätt och felet kan ha inverkat på ackordsfrågans utgång,
2. ackordet inte uppfyller de villkor som anges i 5 §,
3. det finns skälig anledning att anta att gäldenären i hemlighet har gynnat någon borgenär i avsikt att inverka på ackordsfrågan eller att något annat svek har ägt rum vid ackordet eller
4. ackordet uppenbart är till skada för borgenärerna.

Även om första stycket inte är tillämpligt får rätten efter omständigheterna vägra att fastställa ackordet, om en borgenär eller en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären svarar för fordringen har bestritt fastställelse på grund av att

1. betryggande säkerhet för ackordets fullgörande inte finns,
2. ackordet är till skada för borgenärerna eller
3. ackordet av någon annan särskild anledning inte bör medges.

Vägras fastställelse enligt första stycket 1 och är inte förslaget förkastat av borgenärerna eller förfallet, skall borgenärerna på nytt pröva ackordsförslaget och ett sammanträde sättas ut för detta. Ett sådant sammanträde får hållas tidigast tio dagar efter beslutet om vägrad fastställelse. Borgenärerna skall kallas till sammanträdet. Kallelsen skall kungöras.

20 § En förhandling enligt 17 § skall äga rum så snart som möjligt. Till förhandlingen skall förvaltaren, gäldenären och de borgenärer som var närvarande vid sammanträde som avses i 8 § kallas.

Verkan av ackord

21 § Ett fastställt ackord är bindande för alla borgenärer, kända och okända, som har haft rätt att efter bevakning rösta om ackordsförslaget.

En borgenär, som har rätt till betalning först efter övriga borgenärer, förlorar sin rätt till betalning av gäldenären, om inte alla

borgenärer som enligt 11 § hade rätt att rösta om ackordsförslaget tillgodoses fullt ut genom ackordet.

Den som har förmånsrätt i viss egendom är bunden av ackordet i fråga om belopp som inte kan tas ut ur egendomen.

En borgenär har, utan hinder av ackordet, den rätt till kvittning som följer av 5 kap. 15 och 16 §§. *Lag (2008:993).*

Lag (2008:993) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

22 § En borgenär som har godkänt ett ackordsförslag förlorar inte genom godkännandet sin rätt mot borgensmän eller andra som förutom gäldenären svarar för fordringen.

23 § En anmärkning mot en bevakning skall, om förmånsrätt yrkas för den bevakade fordringen, prövas på det sätt som föreskrivs i denna lag även om ackord har kommit till stånd.

24 § Innan egendomen i boet till följd av att ett ackord har fastställts återställs till gäldenären, skall konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig tas ut ur egendomen. Förvaltaren skall dessutom se till att de borgenärer som har förmånsrätt för sina bevakade fordringar av egendomen, så långt den räcker, får den betalning som tillkommer dem på grund av förmånsrätten.

Är någon kostnad eller skuld tvistig, tillämpas 2 § tredje stycket.

25 § När ackord har fastställts, får talan om återvinning inte väckas av någon borgenär som omfattas av ackordet. Talan som har väckts på behörigt sätt får trots det prövas.

Vad som vinnas genom återvinningstalan och inte behövs för något sådant ändamål som avses i 24 § skall, sedan kärandens kostnader har ersatts, tillkomma de borgenärer som omfattas av ackordet. En svarande som med anledning av kärandens talan får en fordran mot gäldenären har rätt att på vad han annars skulle ha fått betala avräkna den utdelning som tillkommer honom.

Tillsyn över ackord

26 § På begäran av en borgenär vars fordran omfattas av ackordet kan rätten, om det finns skäl till det, förordna förvaltaren eller någon annan lämplig person att utöva tillsyn över att gäldenären fullgör sina åtaganden enligt ackordet. Om det behövs, skall även en ersättare för tillsynsmannen förordnas.

Gäldenären skall ge tillsynsmannen de uppgifter som denne begär och följa de anvisningar som tillsynsmannen lämnar.

Tillsynsmannen skall entledigas av rätten, om det visar sig att han inte är lämplig eller att han av någon annan särskild orsak bör skiljas från uppdraget.

27 § Arvode till tillsynsmannen och ersättning för de kostnader som uppdraget har medfört skall prövas av rätten, om tillsynsmannen eller gäldenären begär det. Så länge ackordet inte har fullgjorts, får en

sådan begäran framställas också av en borgenär vars fordran omfattas av ackordet.

Förverkande av ackord

28 § På ansökan av en borgenär vars fordran omfattas av ackordet kan rätten förklara att den eftergift som genom ackordet har medgetts gäldenären förfaller, om

1. gäldenären
 - a) har gjort sig skyldig till oredlighet mot borgenärer,
 - b) har gjort sig skyldig till uppsåtligt försvårande av konkurs eller exekutiv förrättning, eller
 - c) i hemlighet har gynnat någon borgenär i syfte att inverka på ackordsfrågan,
2. gäldenären har åsidosatt vad som åligger honom enligt 26 § andra stycket, eller
3. gäldenären på något annat sätt uppenbart har försummat sina åtaganden enligt ackordet.

Förlikning är inte tillåten i en fråga som avses i första stycket.

Även om den eftergift som har medgetts gäldenären förklaras förfallen, får borgenärerna göra ackordet i övrigt gällande mot gäldenären eller mot den som har gått i borgen för ackordet. *Lag (2005:243)*.

Lag (2005:243) har trätt i kraft den 1 juli 2005.

13 kap. Förvaltarens slutredovisning

Avgivande av slutredovisningen

1 § Förvaltaren skall avge slutredovisning för sin förvaltning i enlighet med vad som föreskrivs i detta kapitel. En förvaltare som avgår innan konkursen är avslutad skall avge slutredovisning, även om han har haft hand om förvaltningen tillsammans med andra förvaltare. Har förvaltningen varit delad, behöver redovisningen omfatta endast den del av förvaltningen som har ankommit på den avgående förvaltaren ensam.

Om förvaltarens skyldighet att under konkursen redovisa medelsförvaltningen m.m. finns det bestämmelser i 7 kap. 18–21 §§.

2 § Slutredovisning skall avges

1. om konkursbeslutet hävs av högre rätt,
2. om förvaltaren avgår före konkursens slut,
3. om konkursen avskrivs på grund av otillräckliga tillgångar,
4. om konkursen avskrivs därför att ingen fordran har gjorts gällande i konkursen,
5. vid utdelning och vid efterutdelning enligt 11 kap. 20 §,
6. vid efterutdelning enligt 11 kap. 21 §,
7. om konkursen läggs ned efter frivillig uppgörelse,
8. om egendomen i boet återställs till gäldenären till följd av att ackord har fastställts.

3 § Slutredovisningen skall avges till tillsynsmyndigheten. Till slutredovisningen skall förvaltaren bifoga de handlingar som är av

betydelse för kontroll av redovisningen. Förvaltaren skall ge in en kopia av redovisningen till rätten. I fall som avses i 2 § 1, 4 och 7 skall en kopia samtidigt lämnas till gäldenären.

4 § I fall som avses i 2 § 5 skall slutredovisningen avges samtidigt som utdelningsförslaget ges in till rätten. I övriga i 2 § avsedda fall skall förvaltaren avge redovisningen så snart som möjligt.

Granskning av slutredovisningen

5 § Tillsynsmyndigheten skall i de fall som avses i 2 § 2, 3, 5, 6 och 8 granska slutredovisningen samt i de fall som avses i 2 § 2, 5 och 8 avge utlåtande över densamma. Tillsynsmyndigheten skall skicka utlåtandet till rätten. Redovisningen och utlåtandet skall hållas tillgängliga hos rätten och tillsynsmyndigheten för dem som vill ta del av handlingarna.

6 § I fall som avses i 2 § 5 skall av den kungörelse som rätten utfärdar enligt 11 kap. 6 § framgå att slutredovisningen och utlåtandet är tillgängliga för granskning och var handlingarna finns.

I fall som avses i 2 § 2 och 8 skall rätten, när tillsynsmyndigheten har lämnat sitt utlåtande, kungöra att slutredovisningen och utlåtandet har avgetts samt var handlingarna är tillgängliga för granskning.

I de kungörelser som nämns i första och andra styckena skall det anges vad den som vill klandra redovisningen måste göra.

Klander av slutredovisningen

7 § Förvaltarens slutredovisning får klandras av tillsynsmyndigheten och gäldenären. Även en borgenär får klandra redovisningen, om hans rätt kan vara beroende av den.

Talan om klander av slutredovisning väcks genom stämning vid den tingsrätt där konkursen är eller har varit anhängig.

I fall som avses i 2 § 2, 5 och 8 skall talan väckas senast den dag som rätten bestämmer och anger i kungörelsen. Denna dag skall bestämmas så att tre månader förflyter från den tidpunkt då kungörelsen kan antas bli införd i Post- och Inrikes Tidningar. I övriga fall skall talan väckas inom tre månader från den dag då kopian av redovisningen kom in till rätten.

8 § *[Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:706)].*

9 § En borgenär som har väckt klandertalan har rätt att av konkursboet få ersättning för sina rättegångskostnader i den mån de täcks av vad som genom rättegången har kommit boet till godo.

14 kap. Konkurskostnader

Allmänna bestämmelser

1 § Med konkurskostnad avses

1. arvode och kostnadsersättning till förvaltare,
2. arvode och kostnadsersättning till en sådan rådgivare eller förlikningsman som har utsetts enligt 7 kap. 7 §,

3. ersättning till ett sakkunnigt biträde som förvaltare har anlitat med stöd av 7 kap. 11 §,

4. ersättning till staten för tillsynen över förvaltningen,

5. kostnad för kungörande av beslut eller åtgärd rörande konkursen,

6. kostnad för de skriftliga kallelser och underrättelser till borgenärerna som utfärdas i konkursen,

7. ersättning enligt 6 kap. 14 § till gäldenären eller någon annan för inställelse.

Som konkurskostnad anses inte de kostnader för kungörelsen, kallelser och underrättelser som föranleds av efterbevakning.

2 § Konkurskostnaderna skall utgå ur konkursboet framför andra skulder som boet har ådragit sig. I den mån konkurskostnaderna inte kan tas ut ur boet, skall de betalas av staten, om inte något annat följer av 3 §.

Om förvaltaren har haft kostnader för försäljning av fast egendom och de inte kan tas ut ur egendomens avkastning och köpeskilling eller annars ur boet, skall de betalas av staten. *Lag (2005:190).*

Lag (2005:190) har trätt i kraft den 1 maj 2005. Om beslut om konkurs har fattats före ikraftträdandet, gäller 14 kap. 8 och 10 §§ samt 17 kap. 3 § i paragrafernas äldre lydelse.

3 § Om en konkurs har uppstått på ansökan av någon annan borgenär än staten och om konkursen avskrivs enligt 10 kap. 1 §, ska, i den mån konkurskostnaderna inte kan tas ut ur boet, borgenären svara för dessa, dock högst med ett belopp som motsvarar en tiondel av det vid tiden för konkursbeslutet gällande prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Är flera borgenärer betalningsskyldiga, svarar de solidariskt. I beslutet om avskrivning ska ansvarig borgenär åläggas att betala konkurskostnaderna med den angivna begränsningen. Kan kostnaderna inte heller tas ut av borgenären, ska de betalas av staten. *Lag (2010:1239).*

Lag (2010:1239) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

Förvaltarens arvode

4 § Arvodet till förvaltaren bestäms av rätten. Om det har utsetts flera förvaltare, skall särskilt arvode bestämmas för var och en av dem.

Arvodet får inte bestämmas till ett högre belopp än som med hänsyn till det arbete som uppdraget har krävt, den omsorg och skicklighet varmed det har utförts samt boets omfattning kan anses utgöra skäligen ersättning för uppdraget.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer taxa som skall tillämpas vid bestämmande av arvode till förvaltaren om konkursen avskrivs enligt 10 kap. 1 §.

5 § Arvodet skall bestämmas till ett visst belopp i ett för allt, om inte enligt 18 § ett särskilt arvode behöver beräknas för egendom som avses där. Ett sådant särskilt arvode får bestämmas innan arvodesfrågan i övrigt avgörs.

När ett särskilt arvode bestäms för viss egendom, tillämpas de grunder för arvodesberäkningen som anges i 4 §.

6 § Arvodet bestäms efter framställning av förvaltaren. Har det utsetts flera förvaltare, bör deras arvoden bestämmas på en gång, om det lämpligen kan ske.

I arvodesframställningen skall förvaltaren ange det belopp som han begär och, om det kan komma i fråga att bestämma ett särskilt arvode för viss egendom, även det beloppet. Till framställningen skall bifogas en redogörelse för det arbete som uppdraget har medfört med en specificerad räkning, som utvisar det begärda beloppets fördelning på de olika förvaltningsåtgärderna. Har förvaltaren anlitat ett sådant biträde som avses i 7 kap. 11 § och har biträdet erhållit gottgörelse eller har förvaltaren tillgodoförts ersättning för utgifter, skall det anges i redogörelsen.

Om det finns anledning att bestämma ett särskilt arvode för viss egendom, skall förvaltaren tillhandahålla rätten en förteckning över de kända rättsägare som har särskild förmånsrätt i egendomen.

7 § Avser en arvodesframställning endast att ett särskilt arvode skall bestämmas för viss egendom, får rätten avgöra om det finns skäl att ta upp yrkandet till prövning innan arvode i övrigt bestäms.

8 § I andra fall än de som avses i 9 § tredje stycket och 10 § skall rätten, innan arvodesframställningen prövas, inhämta yttrande i arvodesfrågan av tillsynsmyndigheten samt ge gäldenären och de borgenärer som hos rätten har begärt det tillfälle att yttra sig över framställningen inom viss tid, minst två och högst fyra veckor. I fall som sägs i 6 § tredje stycket skall varje känd borgenär som har särskild förmånsrätt i egendomen ges tillfälle att yttra sig över framställningen. Om ett konkursbeslut upphävts, skall den borgenär vars ansökan lagts till grund för beslutet ges tillfälle att yttra sig över framställningen.

Rätten får hålla förhandling i arvodesfrågan, om den finner skäl till det. Till förhandlingen skall förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären samt de borgenärer som har begärt att få yttra sig över arvodesframställningen kallas. I fall som avses i 6 § tredje stycket skall varje känd borgenär som har särskild förmånsrätt i egendomen kallas. Om ett konkursbeslut upphävts, skall den borgenär vars ansökan lagts till grund för beslutet kallas. *Lag (2005:190).*

Lag (2005:190) har trätt i kraft den 1 maj 2005. Om beslut om konkurs har fattats före ikraftträdandet, gäller 14 kap. 8 och 10 §§ samt 17 kap. 3 § i paragrafernas äldre lydelse.

9 § I fall då tingsrätten har att fastställa utdelning eller efterutdelning i konkursen skall beslut i arvodesfrågan meddelas samtidigt med beslutet om fastställelse, när inte något annat följer av 7 §.

Oberoende av om talan har förts mot ett beslut om att fastställa utdelning eller efterutdelning får högre rätt som ändrar lägre rätts beslut i arvodesfrågan göra den ändring i beslutet om fastställelse som föranleds därav eller, om det behövs, återförvisa utdelningsfrågan till förvaltaren.

Den domstol som har att pröva en fråga om utdelning eller efterutdelning får bestämma tilläggsarvode till förvaltaren för arbete i anledning av handläggningen av frågan vid domstolen.

10 § Om konkursen avskrivs eller läggs ned eller om efterutdelning enligt 11 kap. 21 § äger rum, skall rätten höra tillsynsmyndigheten innan arvode till förvaltaren bestäms. *Lag (2005:190).*

Lag (2005:190) har trätt i kraft den 1 maj 2005. Om beslut om konkurs har fattats före ikraftträdandet, gäller 14 kap. 8 och 10 §§ samt 17 kap. 3 § i paragrafernas äldre lydelse.

11 § En förvaltare får inte lyfta sitt arvode förrän han har avgett slutredovisningen för sin förvaltning. När arvodesframställningen lämnats in till rätten får dock förvaltaren, utan särskilt beslut av rätten, lyfta den del av det begärda arvodet som motsvarar den mervärdes-skatt som beräknats för arvodet. *Lag (2003:893).*

Lag (2003:893) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

Förskott på förvaltarens arvode

12 § Rätten får tillerkänna förvaltaren skäligt belopp att utgå i förskott innan slutligt arvode bestäms, om det är rimligt med hänsyn till omfattningen av det arbete som uppdraget har medfört, den tid under vilken konkursen har varat och ytterligare beräknas pågå samt övriga förhållanden.

En framställning om förskott skall ange det belopp som begärs och de skäl som åberopas för förskottsbetalningen. Till framställningen skall bifogas en redogörelse för det arbete som uppdraget har medfört och en uppgift om boets ekonomiska ställning. Rätten skall inhämta yttrande i förskottsfrågan av tillsynsmyndigheten.

Förvaltarens ersättning för kostnader

13 § Förvaltaren får under förvaltningens gång ur konkursboet ta ut medel för att betala de kostnader som uppdraget medför. Uttagen skall anges i förvaltarens slutredovisning.

14 § Avskrivs konkursen enligt 10 kap. 1 §, skall rätten bestämma kostnadsersättningen och ersättningen enligt 2 § andra stycket till förvaltaren samtidigt som arvodet bestäms. Tillsynsmyndigheten skall höras också över begäran om ersättning för kostnader. *Lag (2005:190).*

Lag (2005:190) har trätt i kraft den 1 maj 2005. Om beslut om konkurs har fattats före ikraftträdandet, gäller 14 kap. 8 och 10 §§ samt 17 kap. 3 § i paragrafernas äldre lydelse.

Övriga konkurskostnader

15 § Rätten bestämmer arvodet till en sådan rådgivare eller förlikningsman som har utsetts enligt 7 kap. 7 § efter att ha hört tillsynsmyndigheten och förvaltaren. Härvid tillämpas 4 § andra stycket och 5 §.

16 § Ersättningen till ett sakkunnigt biträde som har anlitats med stöd av 7 kap. 11 § bestäms av förvaltaren.

17 § Ersättningen till staten för tillsynen över förvaltningen utgår enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Ersättningen till staten för sådana konkurskostnader som avses i 1 § första stycket 6 utgår enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Fördelning av konkurskostnaderna på olika slag av egendom

18 § Av arvodet till förvaltaren eller sådan rådgivare eller förlikningsman som har utsetts enligt 7 kap. 7 § ska, om det i boet finns egendom i vilken särskild förmånsrätt gäller och i den mån det inverkar på de borgenärens rätt som inte har sådan förmånsrätt i egendomen eller på statens ansvar för konkurskostnaderna, den del som avser egendomen i fråga fastställas att betalas ur egendomens avkastning och köpeskillning.

Då särskild förmånsrätt gäller i boet tillhörig egendom, får inte till skada för någon med samma eller bättre förmånsrätt, av egendomens avkastning och köpeskillning betalas någon annan konkurskostnad än som har sagts i första stycket. Särskild förmånsrätt enligt 5 § förmånsrättslagen (1970:979), hindrar dock inte att egendomen används till betalning också av övriga konkurskostnader, i den mån det inte finns annan egendom i boet som kan användas till betalning.

Med arvode som sägs i första stycket jämföras vid tillämpningen av denna paragraf konkursboets kostnader för vård och försäljning av egendomen i fråga. *Lag (2008:993)*.

Lag (2008:993) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

15 kap. Information om beslut och åtgärder under konkurs

Formen för kungörande

1 § Kungörelsen om konkursbeslutet skall införas i Post- och Inrikes Tidningar och, enligt vad som föreskrivs i 3 § lagen (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m., i ortstidning.

När ett beslut eller en åtgärd i något annat fall än som sägs i första stycket eller i 8 kap. 11 § skall kungöras enligt denna lag, skall kungörelsen införas i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som rätten bestämmer.

Utbyte av kungörelse mot skriftliga underrättelser till borgenärerna

2 § I en konkurs vari bevakningsförfarande har ägt rum skall följande kungörelser ersättas med skriftliga underrättelser till borgenärerna, om det saknas anledning att anta att kostnaden för tillkännagivandet med kungörelse blir lägre eller att kungörelse i övrigt är lämpligare, nämligen

1. kungörelse med kallelse till förhandling angående entledigande av förvaltare,

2. kungörelse med information om att ett förslag till utdelning eller efterutdelning har upprättats samt att slutredovisningen och tillsynsmyndighetens utlåtande över den finns tillgängliga för granskning,

3. kungörelse av beslut om att lägga ned konkursen på grund av frivillig uppgörelse,

4. kungörelse med information om att slutredovisningen och tillsynsmyndighetens utlåtande över den finns tillgängliga för granskning i fall då förvaltare avgår före konkursens slut.

Om utbyte sker i de fall som anges i första stycket 2, 3 eller 4 skall tid som avses i 11 kap. 6 § tredje stycket, 13 kap. 7 § tredje stycket och 16 kap. 9 § första stycket i stället räknas från dagen efter den då underrättelserna sändes ut.

Utbyte av underrättelser och kallelser till borgenärerna mot kungörelse

3 § Om antalet borgenärer med fordringar utan förmånsrätt är mycket stort, får underrättelser till dessa borgenärer och sådana kallelser till dem som inte behöver delges ersättas av ett tillkännagivande genom kungörelse.

Formen för kallelser och underrättelser m.m.

4 § Skriftliga kallelser och underrättelser enligt denna lag sänds med posten i vanligt brev till mottagaren under hans senaste kända postadress, om inte något annat följer av särskilda föreskrifter om delgivning.

Skall någon enligt en föreskrift i lagen beredas tillfälle att yttra sig i en viss fråga, får delgivning äga rum.

Register över konkurser

5 § Hos Bolagsverket skall, för de ändamål som anges i 6 §, med hjälp av automatisk databehandling föras ett för hela landet gemensamt register över fysiska personers och dödsbans konkurser.

I handelsregisterlagen (1974:157), aktiebolagslagen (2005:551) och lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar finns bestämmelser om registrering av juridiska personers konkurser. *Lag (2005:909).*

Lag (2005:909) har trätt i kraft den 1 januari 2006.

6 § Det register som avses i 5 § första stycket får användas för upplysningar till den som begär uppgifter om fysiska personers och dödsbans konkurser. Bolagsverket får använda registret för uppföljning av och tillsyn över de övriga register som förs hos verket samt för utfärdande av bevis om att en person eller ett dödsbo inte är försatt i konkurs vid någon domstol i landet. *Lag (2004:241).*

Lag (2004:241) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

7 § Registret får innehålla uppgifter om:

1. konkursgäldenärens namn, personnummer och adress,
2. datum för konkursbeslutet,
3. datum för konkursens avslutande,

4. den domstol som fattat beslutet om konkursen och domstolens målnummer,

5. beslut genom vilket högre rätt har upphävt konkursbeslutet,

6. konkursförvaltarens namn och adress samt

7. namn och adress på den tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förvaltningen.

Uppgifterna i registret skall gallras fem år efter utgången av det kalenderår då konkursen avslutades. *Lag (1995:793).*

Lag (1995:793) har trätt i kraft den 1 oktober 1995.

8 § Om en fysisk person eller ett dödsbo försätts i konkurs, skall tingsrätten samma dag till Bolagsverket sända en underrättelse om beslutet. Underrättelsen skall innehålla de uppgifter som anges i 7 § 1, 2, 4, 6 och 7. Tingsrätten skall även underrätta verket när en sådan konkurs har avslutats eller när högre rätt har upphävt ett konkursbeslut. *Lag (2004:241).*

Lag (2004:241) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

16 kap. Bestämmelser om handläggning och överklagande m.m.

Handläggning av konkursärenden

1 § Prövningen av en konkursansökan och handläggningen av konkursen sker som ett konkursärende hos tingsrätten. Som konkursärende handläggs inte sådan talan enligt denna lag som skall väckas genom stämning.

2 § I konkursärenden gäller rättegångsbalkens bestämmelser om tvistemål i tillämpliga delar, om inte något annat sägs i denna lag. Sker handläggningen vid förhandling, tillämpas bestämmelserna om huvudförhandling i tvistemål, om inte sakens beskaffenhet motiverar avsteg därifrån.

Om den som har kallats till en förhandling uteblir, hindrar det inte att den fråga som förhandlingen gäller prövas och avgörs.

Rättens avgörande sker genom beslut.

3 § En tingsrätt skall vid handläggningen av ett konkursärende bestå av en lagfaren domare. Vid en förhandling får dock rätten bestå av tre lagfarna domare.

Verkställighet av beslut i konkursärenden

4 § Ett beslut om konkurs och om upphävande av ett konkursbeslut går i verkställighet omedelbart. Detsamma gäller andra beslut av rätten under handläggningen av ett konkursärende i en fråga som enligt denna lag skall prövas av rätten, om inte något annat förordnas eller följer av andra stycket.

Beslut under handläggningen av ett konkursärende går i verkställighet först sedan det har vunnit laga kraft, om beslutet avser

1. arvode eller kostnadsersättning till förvaltare,

2. arvode till en sådan rådgivare eller förlikningsman som har utsetts enligt 7 kap. 7 §,

3. arvode eller kostnadsersättning till en sådan tillsynsman som har utsetts enligt 12 kap. 26 §,

4. utdömande av förelagt vite.

Angående verkställighet av beslut att fastställa utdelning finns det bestämmelser i 11 kap. 9 och 10 §§.

Överklagande av rättsens beslut i konkursärenden m.m.

5 § Varje tingsrätts beslut i ett konkursärende i en fråga som enligt denna lag skall prövas av rätten får överklagas för sig, om inte något annat följer av 6 eller 7 §.

Har ett beslut meddelats utan att förhandling har hållits, skall de som beslutet har gått emot genast underrättas om tiden för beslutet, i den mån det med hänsyn till omständigheterna är motiverat. När det är lämpligt, bör i underrättelsen ges besked om utgången av den prövade frågan.

6 § Ett beslut enligt 9 kap. 1 § att bevakning skall äga rum får inte överklagas. Inte heller får ett beslut av tingsrätten enligt 11 kap. 7 § tredje stycket som innefattar återförvisning av ett utdelningsförslag till förvaltaren överklagas.

Rättsens beslut i fråga om utdelning får överklagas endast av den som i rätt tid har framställt invändning mot utdelningsförslaget eller, om rätten beslutar fastställa utdelning som avviker från förslaget, den vars rätt påverkas av ändringen. Förvaltaren får fullfölja talan i en fråga som gäller återvinning.

7 § Mot beslut enligt 12 kap. 18 § med anledning av en framställd anmärkning får talan inte föras.

Mot följande beslut får talan inte föras särskilt, nämligen

1. beslut i fråga om vägrat återtagande eller om ändring i ett ackordsförslag enligt 12 kap. 14 §,

2. beslut enligt 12 kap. 19 § att borgenärerna på nytt skall pröva ackordsfrågan.

8 § Tillsynsmyndigheten får överklaga tingsrätts beslut, om beslutet rör

1. utseende eller entledigande av förvaltare, antalet förvaltare eller delning av förvaltningen mellan flera förvaltare,

2. arvode, kostnadsersättning eller förskott till förvaltare,

3. reseförbud eller skyldighet för gäldenären att lämna ifrån sig sitt pass, förbud att utfärda pass, hämtning eller häktning eller föreläggande eller utdömande av vite,

4. uppdrag som eller arvode till rådgivare eller förlikningsman,

5. avslag på en framställning om att inleda bevakningsförfarande,

6. avskrivning av konkurs enligt 10 kap. 1 §. *Lag (2006:706).*

Lag (2006:706) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

9 § Ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 5 § får överklagas hos hovrätten. Överklagandet skall ske inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Är det fråga om ett konkursbeslut eller ett beslut om nedläggning av en konkurs på grund av frivillig uppgörelse,

räknas dock tiden för överklagande från den dag då kungörelsen om beslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslut om åläggande av reseförbud, om skyldighet för gäldenären att lämna ifrån sig sitt pass, om förbud att utfärda pass samt om någons häktande eller kvarhållande i häkte får överklagas utan inskränkning till viss tid. Detsamma gäller klagan mot ett beslut på den grunden att förfarandet onödigt uppehålls genom beslutet. *Lag (1994:1050)*.

Lag (1994:1050) har trätt i kraft den 1 oktober 1994.

17 kap. Skadestånd och straff

Skadestånd

1 § En förvaltare skall ersätta de skador som han vid fullgörande av sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet tillfogar boet, en konkursborgenär eller gäldenären. Skadeståndet kan jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens beskaffenhet, skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

Skall flera förvaltare ersätta samma skada, svarar de solidariskt för skadeståndet i den mån inte skadeståndsskyldigheten har jämkats för någon av dem enligt första stycket. Vad någon har betalt i skadestånd får sökas åter av de andra efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

2 § Talan om skadestånd enligt 1 § som inte grundas på brott skall föras genom klander av förvaltarens slutredovisning.

3 § Om en borgenärs konkursansökan inte bifalls och om borgenären när han gav in sin ansökan saknade skälig anledning att anta att gäldenären var på obestånd, skall borgenären ersätta gäldenären den skada som skäligen kan anses ha orsakats denne genom ansökningen och dess handläggning.

Om ett beslut om konkurs upphävs, skall den borgenär vars ansökan lagts till grund för konkursbeslutet ersätta gäldenären för konkurskostnader som utgått ur konkursboet. Detta gäller dock inte om konkursen upphävs på grund av att gäldenären har åberopat en ny omständighet eller ett nytt bevis. Borgenären svarar inte heller för kostnader i konkursen som gäldenären har orsakat av vårdslöshet. Om flera borgenärer är ersättningsskyldiga, svarar de solidariskt för ersättningen.

Talan om skadestånd enligt första eller ersättning enligt andra stycket skall väckas vid den tingsrätt där ärendet om gäldenärens försättning i konkurs är eller har varit anhängigt. I detta ärende får sådan talan väckas utan stämning. *Lag (2005:190)*.

Lag (2005:190) har trätt i kraft den 1 maj 2005. Om beslut om konkurs har fattats före ikraftträdandet, gäller 14 kap. 8 och 10 §§ samt 17 kap. 3 § i paragrafernas äldre lydelse.

Straff m.m.

4 § En gäldenär som i strid mot förbudet i 6 kap. 1 § första stycket driver näringsverksamhet under konkursen döms till böter.

5 § En borgenär som för sin röst vid ett sammanträde i samband med ackord i konkurs har betingat sig någon särskild förmån av gäldenären döms till böter eller fängelse i högst ett år.

6 § Åtal mot en gäldenär för brott som avses i 11 kap. brottsbalken och åtal mot en borgenär för brott som sägs i 5 § får väckas vid den tingsrätt där konkursen är eller har varit anhängig.

7 § Allmän åklagare och polismyndighet skall ha tillgång till alla handlingar som rör boet och som kan lämna upplysning om huruvida gäldenären har gjort sig skyldig till brottsligt förfarande mot sina borgenärer.

Övergångsbestämmelser till lag 1987:672

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988. Genom lagen upphävs, med de begränsningar som anges under 2, 3, 5 och 6, konkurslagen (1921:225), lagen (1921:226) om nya konkurslagens införande och vad i avseende därå skall iakttas samt lagen (1956:217) om vissa kreditinrättingars konkurs.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om en konkurs, i vilken konkursbeslutet har meddelats före ikraftträdandet. Vad som i dessa föreskrifter sägs om konkursdomaren skall dock i stället avse tingsrätten. Vid fullgörandet av en uppgift som enligt äldre lag ankommer på konkursdomaren består rätten av en lagfaren domare. Skall efter ikraftträdandet av den nya lagen en fråga hänskjutas till rätten enligt 93 § tredje stycket, 108 § fjärde stycket eller 164 § första stycket konkurslagen (1921:225), handläggs frågan i den ordning som är föreskriven i den nya lagen för motsvarande fall.

3. Är en konkursansökan anhängig vid ikraftträdandet, tillämpas äldre föreskrifter vid prövningen av ansökningen.

4. Sådana underrättelser med anledning av en konkurs som enligt någon föreskrift i lag eller annan författning ankommer på konkursdomaren skall i stället lämnas av tingsrätten.

5. I fråga om återvinning av en rättshandling eller åtgärd som avses i 4 kap. 5–9 §§ och som har ägt rum före lagens ikraftträdande gäller 30–34 §§ konkurslagen (1921:225).

6. I fråga om rätten att göra gällande fordran på lön, arvode eller pension för tiden före lagens ikraftträdande gäller 100 a § konkurslagen (1921:225).

7. Förekommer i lag eller annan författning någon föreskrift om att en åtgärd skall ha vidtagits viss tid efter första borgenärs-sammanträdet i konkurs eller att en viss rättsverkan skall inträda viss tid efter detta sammanträde, skall fristen i stället räknas från edgångssammanträdet.

8. En fordran som har fastställts genom en sådan skiljedom som avses i 12 § lagen (1981:775) om införande av utsökningsbalken skall godtas som stöd för borgenärs behörighet att begära gäldenären i konkurs, om skiljedomen får verkställas enligt första meningen i nämnda paragraf och en domstol inte har meddelat ett sådant förordnande som avses i 3 kap. 18 § utsökningsbalken.

9. Vad som sägs i den nya lagen om registrerat skepp gäller även i fråga om båt som enligt punkt 5 övergångsbestämmelserna till lagen (1973:1064) om ändring i sjölagen (1891:35 s.1) är upptagen i skeppsregistret.

10. Förekommer i lag eller annan författning någon hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en föreskrift i denna lag, tillämpas i stället den nya föreskriften.

Konkursförordning (SFS 1987:916)

8 september 1987

Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning gäller handläggning av konkurser enligt konkurslagen (1987:672).

2 § I fråga om dagbok och aktbildning i ärenden vid tingsrätterna enligt konkurslagen (1987:672) och lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion finns bestämmelser i förordningen (1979:802) om dagbok och akter i konkursärenden och ärenden om företagsrekonstruktion. *Förordning (1998:1360)*.

Förordning (1998:1360) har trätt i kraft den 1 december 1998.

3 § I förordningen (1979:972) om tillsynsavgift i konkurs finns föreskrifter om ersättning till staten för tillsynen över förvaltningen. *Förordning (1998:1360)*.

Förordning (1998:1360) har trätt i kraft den 1 december 1998.

4 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2006:766)].

Konkursansökan m.m.

5 § I ett sådant föreläggande som avses i 2 kap. 1 § tredje stycket eller 5 § konkurslagen (1987:672) skall rätten erinra om att ansökningen kan avvisas, om bristen inte avhjälpes.

6 § När en tingsrätt enligt 2 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) sänder handlingarna i ärendet till en annan tingsrätt, skall det framgå vilken dag ansökningen kom in till den förra tingsrätten.

7 § I en sådan kallelse som avses i 2 kap. 16 § tredje stycket konkurslagen (1987:672) skall tingsrätten uppmana gäldenären att till rätten anmäla

1. den postadress under vilken kallelser och underrättelser kan sändas till honom, om inte adressen är rätt angiven i konkursansökningen,

2. varje borgenär som har en fordran på lön eller pension och sådan borgenärs adress.

Säkerhetsåtgärder

8 § I beslut varigenom någon ålagts att lämna ifrån sig sitt pass skall rätten erinra om att den som inte rättar sig efter beslutet kan häktas.

Konkursbeslut m.m.

9 § Om rätten har grundat sin behörighet på någon annan omständighet än att gäldenären har eller vid sin död hade hemvist här i landet, skall det anges i konkursbeslutet.

Om flera konkursansökningar mot samme gäldenär har varit anhängiga samtidigt och om en annan ansökan bifalls än den som

kom in först, skall det i konkursbeslutet anmärkas vilken dag som den första ansökningen kom in till tingsrätten.

Kungörelsen om konkursbeslutet

10 § Kungörelsen enligt 2 kap. 24 § andra stycket konkurslagen (1987:672) skall innehålla uppgifter om

1. konkursbeslutet och dagen för det,
2. tiden och platsen för edgångssammanträdet,
3. att borgenärerna genom kungörelsen kallas till edgångssammanträdet,
4. gäldenärens namn och postadress samt, i förekommande fall och om uppgiften framgår av handlingarna, gäldenärens person- eller organisationsnummer och firma eller annat näringskännetecken som han driver eller under det senaste året har drivit näringsverksamhet under,
5. den tingsrätt där konkursen handläggs,
6. förvaltarens namn och postadress, om denne har utsetts, och
7. att, i förekommande fall, annonseringen av kungörelser i konkursen fortsättningsvis kommer att ske i ett begränsat antal tidningar.

Har före konkursbeslutet utfärdats kallelse på gäldenärens okända borgenärer och har tiden för att anmäla fordran ännu inte löpt ut, skall rätten i kungörelsen erinra om att verkan av kallelsen inte har förfallit genom konkursen.

Kungörelsen skall hållas tillgänglig på tingsrättens kansli på samtliga kansliorter. *Förordning (2001:76)*.

Förordning (2001:76) har trätt i kraft den 1 april 2001.

11 § I fråga om skyldighet för tingsrätten att i vissa fall kungöra konkursbeslutet utomlands finns det såvitt gäller Danmark, Finland och Norge föreskrifter i 2 § lagen (1981:6) om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land och såvitt gäller Island föreskrifter i 2 § lagen (1934:67) med bestämmelser om konkurs, som omfattar egendom i Danmark, Finland, Island eller Norge.

Underrättelser om konkurs m.m.

12 § Rätten ska genast skicka en kopia av kungörelsen om konkursbeslutet till

1. förvaltaren och tillsynsmyndigheten,
2. Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och Åklagarmyndigheten,
3. inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning,
4. registermyndigheten, om gäldenären är en registrerad juridisk person eller en enskild näringsidkare som är införd i handelsregistret,
5. tillståndsmyndigheten, om det är upplyst att gäldenären har tillstånd att utöva eller förestå en viss näringsverksamhet och tillståndet enligt lag eller annan författning kan komma att upphöra på grund av konkursen,
6. Revisorsnämnden, om gäldenären är auktoriserad eller godkänd revisor,

7. överförmyndaren, om det är upplyst att gäldenären är förmyndare, god man eller sådan förvaltare som förordnats enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,

8. inskrivningsmyndigheten, om det är upplyst att det i boet finns fast egendom eller tomträtt,

9. registermyndigheten, om det är upplyst att det i boet finns registrerat skepp eller skeppsbygge, andel i sådan egendom eller villkorlig äganderätt till egendomen eller till andel däri,

10. inskrivnings- och registermyndigheterna, om det är upplyst att det i boet finns registrerat luftfartyg eller andel i eller intecknade reservdelar till sådant luftfartyg,

11. Sveriges advokatsamfund, om gäldenären är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå,

12. Sveriges riksbank och Finansinspektionen, om gäldenären är ett kreditinstitut,

13. Fastighetsmäklarinspektionen, om gäldenären är fastighetsmäklare,

14. central värdepappersförvarare, enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, om det är upplyst att det i boet finns finansiella instrument som är registrerade hos värdepappersförvararen,

15. Finansinspektionen, om det är upplyst att gäldenären är delägare i ett anmält avvecklingssystem enligt lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden,

16. Affärsverket svenska kraftnät, om det är upplyst att det i boet finns elcertifikat som är registrerade i elcertifikatsregistret enligt lagen (2011:1200) om elcertifikat,

17. Statens energimyndighet, om det är upplyst att det i boet finns utsläppsrätter som är registrerade i utsläppsrättsregistret enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, och

18. Centrala studiestödsnämnden, om gäldenären är en fysisk person.

Första stycket 9 tillämpas också när egendomen är registrerad utomlands.

Rätten ska också genast underrätta Kronofogdemyndigheten om myndigheten har verkställt beslut om kvarstad enligt 2 kap. 11 § konkurslagen (1987:672) om inte underrättelse om konkursen lämnas enligt första stycket 2. *Förordning (2012:20)*.

Förordning (2012:20) har trätt i kraft den 1 augusti 2012.

13 § I samband med underrättelse enligt 12 § första stycket skall uppgift lämnas om förvaltarens namn och adress, om inte detta framgår av kungörelsen om konkursbeslutet. Till en underrättelse enligt 12 § första stycket 8, 9 eller 10 skall fogas sådana uppgifter som är av betydelse för att mottagaren skall kunna identifiera egendomen. Underrättelse enligt 12 § första stycket 3 skall också innehålla uppgift om gäldenärens person- eller organisationsnummer, om inte uppgiften framgår av kungörelsen om konkursbeslutet.

Skall rätten enligt 2 § lagen (1981:6) om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land kungöra ett beslut om konkurs i ett annat nordiskt land och är inskrivning av konkursen föreskriven i det

andra landet, skall rätten begära att konkursen skrivs in i fastighetsbok eller domstolsprotokoll (tingslysning) eller i annat offentligt register i det andra landet.

14 § Att uppgift om konkursen ska föras in i den förteckning över konkurser som förs av inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning framgår av förordningen (2003:552) om företagshypotek.

När inskrivningsmyndigheten har underrättats enligt 12 § första stycket 8, ska myndigheten göra en anteckning om konkursen i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Har en myndighet underrättats enligt 12 § första stycket 10, ska anteckning om konkursen göras i inskrivningsregistret. Anteckningen ska göras på den första inskrivningsdagen efter det att underrättelsen kom in till myndigheten.

All anteckning om konkursen i vissa fall ska göras även i fartygsregistrets skeppsdel och fartygsregistrets skeppsbyggnadsdel framgår av sjölagen (1994:1009). *Förordning (2008:999)*.

Förordning (2008:999) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

15 § Rätten skall genast till polismyndigheten, Kronofogdemyndigheten och tillsynsmyndigheten skicka en kopia av ett beslut enligt konkurslagen (1987:672) om skyldighet för gäldenären eller någon annan att lämna ifrån sig sitt pass eller om förbud att utfärda pass. Myndigheterna skall också underrättas så snart ett sådant beslut hävs eller passet återlämnas enligt 6 kap. 8 § konkurslagen. *Förordning (2006:766)*.

Förordning (2006:766) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Överklagande

16 § Överklagas tingsrättens konkursbeslut, skall rätten snarast underrätta förvaltaren och tillsynsmyndigheten om överklagandet.

Om en högre rätt upphäver ett beslut om konkurs, skall tingsrätten genast underrättas. Tingsrätten skall kungöra den högre rätts beslut och underrätta alla som har fått underrättelse om konkursen enligt 12 § första stycket.

Överflyttning av en konkurs

17 § Beslutar rätten enligt 2 kap. 26 § konkurslagen (1987:672) att en konkurs skall handläggas av en annan tingsrätt, skall underrättelse om överflyttningen sändas till

1. dem som enligt 12 § första stycket har underrättats om konkursen,
2. gäldenären,
3. varje känd borgenär och
4. dem som enligt 21 § har underrättats om edgångssammanträdet.

Bouppteckningsed

18 § Är gäldenären en juridisk person med flera ställföreträdare, skall förvaltaren, när han ger in bouppteckning eller en sådan förteckning eller anmälan som avses i 7 kap. 13 § konkurslagen

(1987:672), samtidigt ange vilka ställföreträdare som enligt hans mening inte behöver avlägga ed.

Har förvaltaren angett att en ställföreträdare inte behöver avlägga bouppteckningsed, skall rätten underrätta ställföreträdaren om detta.

19 § Om bouppteckningseden skall avläggas av gäldenären efter edgångssammanträdet, skall rätten underrätta tillsynsmyndigheten och förvaltaren om tid och plats för edgången.

20 § Skall enligt 6 kap. 5 § andra stycket konkurslagen (1987:672) bouppteckningsed avläggas eller viss uppgift i bouppteckningen beedigas av någon annan än gäldenären och fullgörs inte edgångsskyldigheten genast, skall rätten underrätta tillsynsmyndigheten, förvaltaren och, om edgångssyrkandet har framställts av en borgenär, denne om tiden och platsen för edgången.

Kallelser till edgångssammanträdet

21 § Rätten skall snarast underrätta gäldenärens make, om gäldenären är gift, och varje känd solidariskt ansvarig medgäldenär om edgångssammanträdet.

22 § Kallelsen till gäldenären enligt 2 kap. 24 § första stycket 3 konkurslagen (1987:672) skall innehålla

1. en erinran om att han är skyldig att vid edgångssammanträdet avlägga bouppteckningsed,

2. en erinran om att han enligt 6 kap. 6 § konkurslagen inte utan rättens medgivande får bege sig utomlands innan han har avlagt eden,

3. förvaltarens namn och postadress, om uppgiften inte har tagits in i kungörelsen om konkursbeslutet och

4. de övriga uppgifter som har tagits in i kungörelsen om konkursbeslutet.

I fråga om delgivning av kallelsen gäller vad som är föreskrivet om delgivning av stämning i tvistemål. Om edgångsskyldigheten inte fullgörs vid edgångssammanträdet, skall gäldenärens kallelse till edgången delges på samma sätt.

23 § Kallelse enligt 2 kap. 24 § första stycket 3 konkurslagen (1987:672) till förvaltaren, tillsynsmyndigheten och den borgenär som har ansökt om konkursen skall skickas så snart som möjligt.

Kallelsen enligt första stycket och underrättelsen till gäldenärens make enligt 21 § denna förordning skall innehålla de uppgifter som anges i 22 § första stycket 3 och 4.

24 § Har förvaltaren godkänt en förut ingiven bouppteckning, skall ett exemplar av bouppteckningen bifogas kallelsen till tillsynsmyndigheten.

Förlikningsman

25 § En förlikningsman som har utsetts enligt 7 kap. 7 § konkurslagen (1987:672) skall hos rätten genast anmäla när en tvist som omfattas av hans uppdrag har förlikts.

Bevaknings- och anmärkningsförfarandet

26 § Om bevakning skall äga rum, skall rätten genast underrätta gäldenären, förvaltaren, tillsynsmyndigheten och varje känd borgenär samt dem som enligt 21 § skall underrättas om edgångssammanträdet. Underrättelsen skall innehålla uppgifter om

1. innehållet i den kungörelse som utfärdats enligt 9 kap. 3 § konkurslagen (1987:672),

2. tingsrättens postadress på den kansliort där ärendet handläggs och

3. vad rätten enligt 9 kap. 8 § första stycket konkurslagen har bestämt i fråga om

a. anmärkningstid,

b. plats där bevakningshandlingarna skall hållas tillgängliga för granskning samt

c. tidpunkten för det förlikningssammanträde som skall hållas inför rätten, om anmärkningar framställs.

Om rätten fattar beslut i de frågor som avses i första stycket 3 vid ett senare tillfälle än vid beslutet om bevakningsförfarandet, skall särskild underrättelse om det förstnämnda beslutet skickas snarast därefter.

I underrättelse enligt första stycket skall erinras om att borgenärerna i andra fall än som avses i 14 kap. 6 § tredje stycket konkurslagen endast på begäran ges tillfälle att enligt 8 § samma kapitel yttra sig över förvaltarens arvodesframställning och, om rätten håller förhandling i arvodesfrågan, kallas till förhandlingen. *Förordning (2001:76).*

Förordning (2001:76) har trätt i kraft den 1 april 2001.

27 § Om en anmärkning enligt 9 kap. 9 § konkurslagen (1987:672) framställs mot en fordran, skall rätten snarast underrätta borgenären om anmärkningen.

Åberopas en ny omständighet till stöd för en anmärkning vid något annat tillfälle än vid förlikningssammanträdet eller en förhandling, skall borgenären också underrättas.

Till underrättelsen skall fogas en kopia av anmärknings- eller ändringsskriften. Underrättelsen skall också innehålla en uppmaning till borgenären att till rätten inge skriftligt yttrande och bifoga de handlingar som styrker hans fordran, om inte handlingarna i fråga har getts in tidigare.

28 § Samtidigt med underrättelse enligt 27 § skall rätten också om anmärkningen och om förlikningssammanträdet underrätta

1. gäldenären,

2. tillsynsmyndigheten och

3. varje känd solidariskt ansvarig medgäldenär.

Om någon annan än förvaltaren har framställt en anmärkning eller skriftligen åberopat en ny omständighet till stöd för en anmärkning, skall rätten skicka en kopia av handlingen till förvaltaren.

29 § Bestämmer rätten att en sådan förhandling som avses i 9 kap. 15 § konkurslagen (1987:672) inte skall äga rum i omedelbar

anslutning till förlikningssammanträdet, skall rätten särskilt underrätta gäldenären och tillsynsmyndigheten om förhandlingen. Den som var närvarande vid förlikningssammanträdet behöver inte underrättas särskilt.

Efterbevakning

30 § Har en borgenär efterbevakat enligt 9 kap. 20 § konkurslagen (1987:672) och betalar han inte efterbevakningsavgiften, skall rätten underrätta honom om att efterbevakningen inte föranleder någon åtgärd från rättsens sida förrän avgiften har betalats.

Utdelningsförfarandet

31 § Rätten skall snarast efter edgångssammanträdet särskilt underrätta varje känd borgenär om huruvida han kan påräkna utdelning för fordringen eller, i förekommande fall, att konkursen har avskrivits.

Innan rätten lämnar uppgifter enligt första stycket, skall samråds ske med förvaltaren, om det behövs.

Om inte konkursen har avskrivits, skall i underrättelsen erinras om att borgenärerna i andra fall än som avses i 14 kap. 6 § tredje stycket konkurslagen (1987:672) endast på begäran ges tillfälle att enligt 8 § samma kapitel yttra sig över förvaltarens arvodesframställning och, om rätten håller förhandling i arvodesfrågan, kallas till förhandlingen. En borgenär som inte kan antas komma i fråga för utdelning skall också erinras om att han kommer att underrättas om utdelningsförslag och slutredovisning endast om det visar sig att han trots allt kommer i fråga för utdelning eller om han särskilt begär att få bli underrättad.

Om rätten har beslutat att bevakning skall äga rum, skall underrättelse enligt första stycket inte lämnas.

32 § Rätten skall skicka en kopia av kungörelse enligt 11 kap. 6 § första stycket konkurslagen (1987:672) till

1. varje borgenär som i utdelningsförslaget har tillagts utdelning,
2. annan borgenär som har begärt att bli underrättad,
3. annan borgenär, om det av särskilda skäl kan antas vara av betydelse för honom att bli underrättad,
4. förvaltaren och
5. tillsynsmyndigheten.

En borgenär som har tillagts utdelning skall också upplysas om den utdelning som i utdelningsförslaget har beräknats för honom.

En borgenär som avses i första stycket 3 skall upplysas om de omständigheter som motiverar underrättelsen.

33 § Om förhandling enligt 11 kap. 8 § andra stycket konkurslagen (1987:672) skall hållas, skall rätten underrätta tillsynsmyndigheten om förhandlingen.

Förvaltaren skall till rätten överlämna de handlingar som behövs för prövningen.

34 § När konkursen har avslutats ska rätten underrätta

1. tillsynsmyndigheten,
2. Kronofogdemyndigheten,

3. inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning,
4. den registermyndighet som enligt 12 § första stycket 4 eller 17 har underrättats om konkursen, i förekommande fall med uppgift om att konkursen har avslutats med överskott, och
5. Skatteverket. *Förordning (2007:793)*.

Förordning (2007:793) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Anmälan till myndighet beträffande viss egendom som inte har sålts

35 § Om en konkurs i något annat fall än som avses i 2 kap. 25 § konkurslagen (1987:672) har upphört utan att försäljning har ägt rum av följande egendom, skall detta antecknas i angivna register.

Egendom	Register
1. fast egendom	Fastighetsregistrets inskrivningsdel
2. Här i Sverige Registrerat skepp	Fartygsregistrets skeppsdelen
3. Här i Sverige registrerat luftfartyg eller andel i eller intecknade reservdelar till sådant luftfartyg	Inskrivningsregistret för luftfartyg

Förvaltaren skall anmäla förhållandet till de myndigheter som har underrättats om konkursen. *Förordning (2005:146)*.

Förordning (2005:146) har trätt i kraft den 1 april 2005.

Ackord i konkurs

36 § Ett ackordsförslag skall ges in till rätten i tre exemplar.

37 § Rätten bestämmer efter samråd med förvaltaren tid och plats för sammanträde enligt 12 kap. 8 § första stycket konkurslagen (1987:672).

Av kungörelsen med kallelse till sammanträdet skall framgå att ackordsförslaget finns tillgängligt hos förvaltaren.

När kungörelsen har utfärdats, skall rätten genast skicka en kopia av kungörelsen till gäldenären och alla kända borgenärer. Rätten skall samtidigt skicka en kopia av ackordsförslaget till borgenärerna. Blir en borgenär känd först senare, skall rätten så snart som möjligt skicka en kopia av kungörelsen och ackordsförslaget till honom.

38 § Medges ändring av ackordsförslaget och beslutas av den anledningen med stöd av 12 kap. 14 § andra stycket konkurslagen (1987:672) att ett fortsatt sammanträde skall hållas, skall rätten genast tillkännage tid och plats för det fortsatta sammanträdet. Varje röstberättigad borgenär med känd adress som inte var närvarande vid det sammanträde då tillkännagivandet gjordes skall underrättas om tid och plats för det fortsatta sammanträdet. I underrättelsen skall det anges vilken ändring som har gjorts i ackordsförslaget och om förvaltaren tillstyrker ändringen eller inte.

Beslutas ett fortsatt sammanträde av någon annan anledning än som avses i första stycket, behöver någon underrättelse inte skickas till de borgenärer som inte var närvarande vid det sammanträde då tid och plats för det fortsatta sammanträdet tillkännagavs.

39 § Skall sammanträde hållas enligt 12 kap. 19 § tredje stycket konkurslagen (1987:672) för ny prövning av ackordsförslaget, skall kungörelsen om sammanträdet utfärdas snarast. Rätten skall samtidigt skicka en särskild underrättelse om kungörelsens innehåll till förvaltaren, gäldenären och varje röstberättigad borgenär med känd adress.

Förvaltarens slutredovisning

40 § När kungörelse enligt 13 kap. 6 § andra stycket konkurslagen (1987:672) utfärdas, skall rätten skicka en kopia av kungörelsen till förvaltaren, gäldenären och varje känd borgenär. Har redovisning avgetts enligt 13 kap. 2 § 8 konkurslagen, behöver kopia inte skickas till borgenärer med fordringar utan förmånsrätt.

Näringsförbud

41 § Om inte förvaltaren har gjort någon anmälan om näringsförbud enligt 7 kap. 16 § andra stycket konkurslagen (1987:672), skall tillsynsmyndigheten snarast göra en sådan anmälan, om det finns anledning till det. Tillsynsmyndigheten skall till sin anmälan foga den utredning som finns hos myndigheten.

Konkurskostnader

42 § Kostnader som enligt 14 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) skall betalas av staten utbetalas av Domstolsverket. *Förordning (2005:191)*.

Förordning (2005:191) har trätt i kraft den 1 maj 2005.

43 § Ersättningen till staten för sådana konkurskostnader som avses i 14 kap. 1 § första stycket 6 konkurslagen (1987:672) tas ut enligt föreskrifter som meddelas av domstolsverket.

44 § Den taxa för arvode som avses i 14 kap. 4 § tredje stycket konkurslagen (1987:672) fastställs av domstolsverket på grundval av en timkostnadsnorm som beslutas av regeringen. *Förordning (1991:1407)*.

Förordning (1991:1407) har trätt i kraft den 25 november 1991.

45 § I kallelse till förhandling enligt 14 kap. 8 § andra stycket konkurslagen (1987:672) skall gäldenären och de berörda borgenärerna erinras om att de i stället för att inställa sig till förhandlingen kan yttra sig skriftligen över arvodesframställningen.

46 § När konkursen avslutas på något annat sätt än som anges i 14 kap. 10 § konkurslagen (1987:672) skall rätten underrätta domstolsverket om beslut angående arvode till förvaltare.

Vissa kreditinrättnings konkurs

47 § Försätts ett bankaktiebolag, en sparbank eller en central medlemsbank i konkurs, får rätten efter samråd med förvaltarna bestämma att insättningsborgenärerna underrättas på något annat sätt än som anges i 26, 31, 32 och 37–40 §§, i den mån det är lämpligt.

Upplysningar om vad som sålunda har bestämts skall kungöras av rätten. *Förordning (1995:1610)*.

Förordning (1995:1610) har trätt i kraft den 1 januari 1996.

48 § I ett bankaktiebolags, en sparbanks eller en medlemsbanks konkurs skall sådan förteckning som avses i 7 kap. 13 § fjärde stycket konkurslagen (1987:672) genom förvaltares försorg skickas till vart och ett av kreditinrättningens kontor för att där under bevakningstiden hållas tillgänglig för var och en som vill ta del av den. Förteckningen skall under samma tid hållas tillgänglig också hos rätten och förvaltare. *Förordning (1995:1610)*.

Förordning (1995:1610) har trätt i kraft den 1 januari 1996.

49 § En underrättelse enligt 26 § till en insättningsborgenär skall innehålla upplysning om att förteckning upprättats och var förteckningen finns att tillgå samt en erinran om att borgenär inte behöver bevaka sin fordran i den mån fordringsbeloppet har tagits upp i förteckningen.

Avslutande bestämmelser

50 § Kallelser och underrättelser från rätten enligt denna förordning sänds med posten i vanligt brev till mottagaren under hans senaste kända postadress.

51 § Har en handling som skall ges in till rätten i två eller flera exemplar inte kommit in i föreskrivet antal, skall rätten på ingivarens bekostnad låta göra de kopior som behövs.

52 § Är en handling som kommer in till rätten avfattad på danska eller norska eller är en handling från en utländsk borgenär som är bosatt utomlands avfattad på engelska, franska eller tyska, skall handlingen godtas utan översättning till svenska.

53 § Underrättelser eller andra handlingar som rätten skickar till eller delger den som vistas utomlands och som inte har något känt ombud här i landet skall vara avfattade på ett språk som mottagaren kan antas förstå. Utrikesdepartementet lämnar biträde för översättning av handlingar.

Övergångsbestämmelser till förordning 1987:916

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1988 då konkursförordningen (1979:801) upphör att gälla. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om konkurser, där konkursbeslutet har meddelats före ikraftträdandet. Vad som i dessa bestämmelser sägs om konkursdomaren skall dock i stället avse tingsrätten. Vidtas en åtgärd enligt den nya konkurslagen, tillämpas bestämmelserna för motsvarande åtgärd i den nya förordningen.

Utdrag ur Aktiefbolagslag (SFS 2005:551)

16 juni 2005

Prop. 2004/05:85, bet. 2004/05:LU23, rskr. 2004/05:291.

8 kap. Bolagets ledning

Styrelsen

1 § Ett aktiefbolag skall ha en styrelse med en eller flera ledamöter. Av 3 kap. 1 § första stycket framgår att antalet styrelseledamöter eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter skall anges i bolagsordningen.

I fråga om publika aktiefbolag gäller även 46 §.

2 § Bestämmelser om arbetstagarrepresentanter i styrelsen finns i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda och i lagen (2008:9) om arbetstagaresh medverkan vid gränsöverskridande fusioner. Om inte annat följer av dessa lagar eller föreskrivs i denna lag, ska arbetstagarrepresentanter vid tillämpningen av denna lag jämställas med styrelseledamöter. *Lag (2008:14)*

Lag 2008:14 har trätt i kraft den 15 februari 2008.

Styrelsesuppleanter

3 § För styrelseledamöter får utses suppleanter. Om styrelsen har färre än tre ledamöter, skall det finnas minst en suppleant. Av 3 kap. 1 § första stycket framgår att antalet suppleanter eller lägsta och högsta antalet suppleanter skall anges i bolagsordningen.

Bestämmelserna i denna lag om styrelseledamot gäller i tillämpliga delar även suppleant.

Styrelsens uppgifter

Huvuduppgifter

4 § Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsen skall fortlöpande bedöma bolagets och, om bolaget är moderbolag i en koncern, koncernens ekonomiska situation.

Styrelsen skall se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, skall styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas.

Instruktioner om rapportering till styrelsen

5 § Styrelsen skall meddela skriftliga instruktioner för när och hur sådana uppgifter som behövs för styrelsens bedömning enligt 4 § andra stycket skall samlas in och rapporteras till styrelsen. Instruktioner behöver dock inte meddelas om dessa med hänsyn till bolagets begränsade storlek och verksamhet skulle sakna betydelse för rapporteringen till styrelsen.

Arbetsordning

6 § Styrelsen skall årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete. I arbetsordningen skall det anges hur arbetet i förekommande fall skall fördelas mellan styrelsens ledamöter, hur ofta styrelsen skall sammanträda och i vilken utsträckning suppleanterna skall delta i styrelsens arbete och kallas till dess sammanträden.

Första stycket gäller inte i fråga om bolag vars styrelse har endast en ledamot.

Instruktioner om arbetsfördelningen mellan bolagsorganen

7 § Styrelsen skall i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan å ena sidan styrelsen och å andra sidan den verkställande direktören och de andra organ som styrelsen inrättar.

Hur styrelsen utses

8 § Styrelsen skall utses av bolagsstämman. I bolagsordningen får det föreskrivas att en eller flera styrelseledamöter skall utses på annat sätt. Styrelsen eller en styrelseledamot får inte ges rätt att utse styrelseledamöter.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 47 och 48 §§.

Bosättningskrav

9 § Minst halva antalet styrelseledamöter skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte Bolagsverket för ett särskilt fall tillåter annat.

Hinder mot att vara styrelseledamot

10 § En juridisk person kan inte vara styrelseledamot.

11 § Den som är underårig eller i konkurs eller som har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud.

12 § Till styrelseledamot får inte utan godtagbara skäl utses någon som inte avser att ta del i sådan verksamhet som enligt denna lag ankommer på styrelsen.

Styrelseledamots mandattid

13 § Ett uppdrag som styrelseledamot gäller till slutet av den första årsstämma som hålls efter det år då styrelseledamoten utsågs. Ändringar i styrelsens sammansättning har dock verkan först från den tidpunkt då anmälan om ändringen kom in till Bolagsverket eller från den senare tidpunkt som anges i det beslut som anmälan grundar sig på.

I bolagsordningen får föreskrivas att uppdraget som styrelseledamot skall gälla för en längre tid än som anges i första stycket första meningen. Uppdragstiden skall dock upphöra senast vid slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter det då styrelseledamoten utsågs.

Styrelseledamots förtida avgång

14 § Ett uppdrag som styrelseledamot upphör i förtid, om styrelseledamoten eller den som har utsett honom eller henne anmäler att uppdraget skall upphöra. Anmälan skall göras hos styrelsen. Om en styrelseledamot som inte är vald av bolagsstämman vill avgå, skall anmälan också göras hos den som har utsett honom eller henne.

I fråga om verkan av styrelseledamotens avgång gäller 13 § första stycket andra meningen.

15 § Om en styrelseledamots uppdrag upphör i förtid eller om bestämmelserna i 11 § hindrar honom eller henne att vara styrelseledamot och det inte finns någon suppleant som kan träda in i hans eller hennes ställe, skall övriga styrelseledamöter vidta åtgärder för att en ny styrelseledamot utses för den återstående mandattiden. Sådana åtgärder behöver dock inte vidtas, om den förutvarande styrelseledamoten var en arbetstagarrepresentant. Skall styrelseledamoten väljas av bolagsstämman, får valet anstå till nästa årsstämma, om styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter och suppleanter.

Bolagsverkets beslut om ersättare för en styrelseledamot

16 § Om en styrelseledamot som enligt bolagsordningen ska utses på ett annat sätt än genom val av bolagsstämman inte har utsetts, ska Bolagsverket på ansökan utse en ersättare. Ansökan får göras av en styrelseledamot, en aktieägare, en borgenär eller någon annan vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda bolaget. *Lag (2011:899).*

Lag (2011:899) har trätt i kraft den 1 oktober 2011. Äldre föreskrifter gäller om en ansökan eller anmälan har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet.

Styrelsens ordförande

17 § I en styrelse som har mer än en ledamot skall en av ledamöterna vara ordförande. Ordföranden skall leda styrelsens arbete och bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i 4–7 §§.

Om annat inte föreskrivs i bolagsordningen eller har beslutats av bolagsstämman, väljer styrelsen ordförande. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 49 §.

Styrelsens sammanträden

18 § Styrelsens ordförande skall se till att sammanträden hålls när det behövs. Styrelsen skall alltid sammankallas om en styrelseledamot eller den verkställande direktören begär det.

19 § Den verkställande direktören har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden, om styrelsen inte i ett särskilt fall bestämmer något annat.

20 § Om en styrelseledamot inte kan närvara vid ett sammanträde och det finns en suppleant som skall träda in i hans eller hennes ställe, skall denne ges tillfälle till det.

En sådan suppleant för arbetstagarledamot som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda skall alltid få underlag och ges tillfälle att delta i behandlingen av styrelsens ärenden på samma sätt som en styrelseledamot.

Styrelsens beslutförhet

21 § Styrelsen är beslutför, om mer än hälften av hela antalet styrelseledamöter eller det högre antal som föreskrivs i bolagsordningen är närvarande. Vid bedömningen av om styrelsen är beslutför skall styrelseledamöter som är jäviga enligt 23 § anses som inte närvarande.

Beslut får inte fattas i ett ärende, om inte såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter har

1. fått tillfälle att delta i ärendets behandling, och
2. fått ett tillfredsställande underlag för att avgöra ärendet.

Majoritetskrav vid styrelsebeslut

22 § Som styrelsens beslut gäller, om bolagsordningen inte föreskriver särskild röstmajoritet, den mening som mer än hälften av de närvarande röstar för vid sammanträdet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Är styrelsen inte fulltalig, skall de som röstar för beslutet dock utgöra mer än en tredjedel av hela antalet styrelseledamöter, om inte annat föreskrivs i bolagsordningen.

Jäv för styrelseledamot

23 § En styrelseledamot får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan styrelseledamoten och bolaget,
2. avtal mellan bolaget och en tredje man, om styrelseledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot bolagets, eller
3. avtal mellan bolaget och en juridisk person som styrelseledamoten ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte om styrelseledamoten, direkt eller indirekt genom en juridisk person, äger samtliga aktier i bolaget. Bestämmelsen i första stycket 3 gäller inte heller om bolagets motpart är ett företag i samma koncern eller i en företagsgrupp av motsvarande slag.

Med avtal som avses i första stycket jämställs rättegång eller annan talan.

Arvoden och annan ersättning till styrelseledamot

23 a § Bolagsstämman skall besluta om arvode och annan ersättning för styrelseuppdrag till var och en av styrelseledamöterna.

Första stycket gäller inte sådana emissioner och överlåtelser som omfattas av 16 kap. *Lag (2006:562)*.

Lag (2006:562) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Styrelseprotokoll

24 § Vid styrelsens sammanträden skall det föras protokoll. I protokollet skall de beslut som styrelsen har fattat antecknas.

Protokollet skall undertecknas av den som har varit protokollförare. Det skall justeras av ordföranden, om denne inte har fört protokollet. Om styrelsen har flera ledamöter, skall det justeras även av en ledamot som utses av styrelsen.

Styrelseledamöterna och den verkställande direktören har rätt att få en avvikande mening antecknad till protokollet.

25 § Om ett bolag har endast en aktieägare, skall alla avtal mellan aktieägaren och bolaget, som inte avser löpande affärstransaktioner på sedvanliga villkor, antecknas i eller läggas till styrelsens protokoll.

26 § Styrelsens protokoll skall föras i nummerföljd och förvaras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktör

27 § Styrelsen får utse en verkställande direktör att fullgöra de uppgifter som anges i 29 §.

För publika aktiebolag gäller även 50 §.

Vice verkställande direktör

28 § Om bolaget har en verkställande direktör, får styrelsen utse en eller flera vice verkställande direktörer. Bestämmelserna i denna lag om den verkställande direktören skall i tillämpliga delar gälla även en vice verkställande direktör.

Om styrelsen har utsett flera vice verkställande direktörer, skall den meddela skriftliga instruktioner om i vilken inbördes ordning dessa skall träda in i den verkställande direktörens ställe.

Den verkställande direktörens uppgifter

29 § Den verkställande direktören skall sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Den verkställande direktören får dessutom utan styrelsens bemyndigande vidta åtgärder som med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet är av ovanligt slag eller av stor betydelse, om styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för bolagets verksamhet. I sådana fall skall styrelsen så snart som möjligt underrättas om åtgärden.

Den verkställande direktören skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring skall fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen skall skötas på ett betryggande sätt.

Bosättningskrav för den verkställande direktören

30 § Den verkställande direktören skall vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte Bolagsverket för ett särskilt fall tillåter något annat.

Hinder att vara verkställande direktör

31 § Den som är underårig eller i konkurs eller som har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara verkställande direktör. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud.

32 § Till verkställande direktör får inte utses någon som inte avser att ta del i sådan verksamhet som enligt denna lag ankommer på den verkställande direktören.

Verkställande direktörs mandattid

33 § Ett beslut att utse en verkställande direktör i bolaget samt beslut om den verkställande direktörens avgång eller entledigande har verkan från den tidpunkt då anmälan om registrering kom in till Bolagsverket eller från den senare tidpunkt som har angetts i beslutet.

Jäv för den verkställande direktören

34 § Den verkställande direktören får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan den verkställande direktören och bolaget,
2. avtal mellan bolaget och tredje man, om den verkställande direktören i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot bolagets, eller
3. avtal mellan bolaget och en juridisk person som den verkställande direktören ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte om den verkställande direktören, direkt eller indirekt genom en juridisk person, äger samtliga aktier i bolaget. Bestämmelsen i första stycket 3 gäller inte heller

om bolagets motpart är ett företag i samma koncern eller i en företagsgrupp av motsvarandeslag.

Med sådana avtal som avses i första stycket jämställs rättegång eller annan talan.

Styrelsen som bolagets ställföreträdare

35 § Styrelsen företräder bolaget och tecknar dess firma.

Handlingar som enligt denna lag skall undertecknas av styrelsen skall skrivas under av minst hälften av hela antalet styrelseledamöter.

Den verkställande direktören som bolagets ställföreträdare

36 § Den verkställande direktören får alltid företräda bolaget och teckna dess firma beträffande uppgifter som han eller hon skall sköta enligt 29 §.

Särskild firmatecknare

37 § Styrelsen får bemyndiga en styrelseledamot, den verkställande direktören eller någon annan att företräda bolaget och teckna dess firma (särskild firmatecknare).

Minst en av dem som bemyndigas att företräda bolaget och teckna dess firma skall vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte Bolagsverket för ett särskilt fall tillåter något annat. I övrigt skall bestämmelserna i 31, 32 och 34 §§ tillämpas på en firmatecknare som inte är styrelseledamot eller verkställande direktör.

Styrelsen får när som helst återkalla ett bemyndigande som avses i första stycket.

I bolagsordningen får det föreskrivas att styrelsen inte får lämna ett sådant bemyndigande som avses i första stycket eller att ett sådant bemyndigande får lämnas endast på vissa villkor.

38 § Ett bemyndigande som avses i 37 § eller en återkallelse av ett sådant bemyndigande har verkan från den tidpunkt då anmälan om bemyndigandet eller återkallelsen kom in till Bolagsverket eller från den senare tidpunkt som har angetts i bemyndigandet eller beslutet om återkallelse.

Inskränkningar i firmateckningsrätt

39 § Styrelsen får föreskriva att rätten att företräda bolaget och teckna dess firma får utövas endast av två eller flera personer i förening. Någon annan inskränkning i en firmatecknares rätt att teckna bolagets firma får inte registreras.

Särskild delgivningsmottagare

40 § Om bolaget inte har någon behörig ställföreträdare som är bosatt i Sverige, skall styrelsen bemyndiga en person som är bosatt här att på bolagets vägnar ta emot delgivning (särskild delgivningsmottagare). Ett sådant bemyndigande får inte lämnas till någon som är underårig eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Generella inskränkningar i ställföreträdares kompetens

41 § Styrelsen eller någon annan ställföreträdare för bolaget får inte företa en rättshandling eller någon annan åtgärd som är ägnad att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för bolaget eller någon annan aktieägare.

En ställföreträdare för bolaget får inte heller följa en anvisning av bolagsstämman eller något annat bolagsorgan, om anvisningen inte gäller därför att den strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen.

Kompetensöverskridande

42 § Om styrelsen eller en särskild firmatecknare har företagit en rättshandling för bolaget och då har handlat i strid med bestämmelserna i denna lag om bolagsorganens behörighet, gäller rättshandlingen inte mot bolaget. Detsamma är fallet om en verkställande direktör när en rättshandling företogs överskred sin behörighet enligt 29 § och bolaget visar att motparten insåg eller bort inse behörighetsöverskridandet.

En rättshandling gäller inte heller mot bolaget om styrelsen, den verkställande direktören eller en särskild firmatecknare har överskridit sin befogenhet och bolaget visar att motparten insåg eller bort inse befogenhetsöverskridandet. Detta gäller dock inte när styrelsen eller den verkställande direktören har överträtt en föreskrift om föremålet för bolagets verksamhet eller andra föreskrifter som har meddelats i bolagsordningen eller av ett annat bolagsorgan.

Registrering

43 § Bolaget ska för registrering i aktiebolagsregistret anmäla

1. bolagets postadress,
2. vem som har utsetts till styrelseledamot, styrelsesuppleant, styrelsens ordförande, verkställande direktör, vice verkställande direktör och särskild delgivningsmottagare,
3. av vilka och hur bolagets firma tecknas.

Anmälan ska innehålla uppgift om postadress för de personer som anges i första stycket 2 och 3. Om postadressen avviker från personernas hemvist, ska även hemvistet anges. Anmälan ska vidare innehålla uppgift om de angivna personernas personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Om en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda eller lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner, ska detta anges.

Även den som anmälan gäller har rätt att göra anmälan enligt första stycket. Den som har utsetts till en sådan befattning som avses i första stycket 2 har även rätt att anmäla företrädares avgång. *Lag (2008:14).*

Lag (2008:14) har trätt i kraft den 15 februari 2008.

44 § Anmälan enligt 43 § skall göras första gången när bolaget enligt 2 kap. 22 § anmäls för registrering och därefter genast när ett förhållande som har anmälts eller skall anmälas för registrering har ändrats.

Anmälan av aktieinnehav

45 § En styrelseledamot och en verkställande direktör skall när de tillträder sitt uppdrag till bolaget anmäla sitt innehav av aktier i bolaget och i andra bolag inom samma koncern, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad. De anmälda uppgifterna skall antecknas i aktieboken.

Första stycket gäller inte i den utsträckning styrelseledamoten eller den verkställande direktören är anmälningsskyldig enligt lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.

Särskilda bestämmelser för publika aktiebolag

Antalet styrelseledamöter

46 § I ett publikt aktiebolag skall styrelsen ha minst tre ledamöter.

Vem som utser styrelseledamöter

47 § I ett publikt aktiebolag skall mer än hälften av styrelseledamöterna utses av bolagsstämman.

Information inför styrelseval

48 § I ett publikt aktiebolag skall bolagsstämmans ordförande, innan styrelseval förrättas, lämna uppgift till bolagsstämman om vilka uppdrag den som valet gäller innehar i andra företag.

Särskilt om styrelseordföranden

49 § I ett publikt aktiebolag får styrelsens ordförande inte vara verkställande direktör i bolaget.

Revisionsutskott

49 a § I ett aktiebolag, vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad, ska styrelsen ha ett revisionsutskott. Utskottets ledamöter får inte vara anställda av bolaget. Minst en ledamot ska vara oberoende och ha redovisnings- eller revisionskompetens.

Bolaget får besluta att styrelsen inte ska ha något revisionsutskott, förutsatt att styrelsen

1. fullgör de uppgifter som anges i 49 b §, och
2. uppfyller det krav som anges i första stycket tredje meningen.

Lag (2009:565).

Lag (2009:565) har trätt i kraft den 1 juli 2009. Bestämmelserna i första stycket tredje meningen och andra stycket 2 tillämpas inte förrän efter den första ordinarie bolagsstämma som hålls efter ikraftträdandet.

49 b § Revisionsutskottet ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt,

1. övervaka bolagets finansiella rapportering,
2. med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering,
3. hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen,
4. granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och därvid särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller bolaget andra tjänster än revisionstjänster, och
5. biträda vid upprättandet av förslag till bolagsstämmans beslut om revisorsval. *Lag (2009:565).*

Lag 2009:565 har trätt i kraft den 1 juli 2009. Bestämmelserna i första stycket tredje meningen och andra stycket 2 tillämpas inte förrän efter den första ordinarie bolagsstämma som hålls efter ikraftträdandet.

Verkställande direktör

50 § I ett publikt aktiebolag skall det alltid finnas en verkställande direktör som fullgör de uppgifter som anges i 29 §.

Hinder mot att vara styrelseledamot m.m. för tidigare revisor i vissa publika aktiebolag

50 a § Den som har varit revisor i ett bolag, vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad, får inte vara styrelseledamot, verkställande direktör eller annan ledande befattningshavare i bolaget, om inte minst två år har förflutit sedan han eller hon lämnade revisionsuppdraget.

Första stycket gäller även den som har varit huvudansvarig för revisionen enligt 17 § revisorslagen (2001:883). *Lag (2009:565).*

Lag (2009:565) har trätt i kraft den 1 juli 2009. Bestämmelserna i första stycket tredje meningen och andra stycket 2 tillämpas inte förrän efter den första ordinarie bolagsstämma som hålls efter ikraftträdandet.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i aktie marknadsbolag

51 § I ett aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige, skall styrelsen varje år upprätta förslag till riktlinjer för bestämmande av lön och annan ersättning till den verkställande direktören och andra personer i bolagets ledning. Med ersättning jämställs överlåtelse av värdepapper och upplåtelse av rätt att i framtiden förvärva värdepapper från bolaget. Riktlinjerna skall avse tiden från nästa årsstämma.

Information om tidigare beslutade ersättningar som inte har förfallit till betalning skall fogas till förslaget.

Om, i fall som avses i 53 §, de riktlinjer som bolagsstämman har beslutat om inte har följts, skall även information om detta och om skälet till avvikelsen fogas till förslaget.

Första stycket gäller inte sådana emissioner och överlåtelser som omfattas av 16 kap. Det gäller inte heller ersättning som omfattas av 23 a § första stycket. *Lag (2007:566)*.

Lag (2007:566) har trätt i kraft den 1 november 2007.

52 § Om förslaget enligt 51 § ger utrymme för ersättning som inte på förhand är bestämd till ett visst belopp, skall det innehålla uppgift om ersättningens art och under vilka förutsättningar den skall lämnas eller kunna göras gällande.

I fall som avses i första stycket skall till förslaget fogas uppgift om vad bolagets åtaganden gentemot de personer som omfattas sammanlagt kan beräknas kosta bolaget vid olika tänkbara utfall. *Lag (2006:562)*.

Lag (2006:562) har trätt i kraft den 1 juli 2007.

53 § I de riktlinjer som avses i 51 § får det bestämmas att styrelsen får frångå riktlinjerna, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det. *Lag (2006:562)*.

Lag (2006:562) har trätt i kraft den 1 juli 2007.

54 § Bolagets revisor skall senast tre veckor före årsstämman lämna ett skriftligt, undertecknat yttrande till styrelsen om huruvida de riktlinjer som avses i 51 § och som har gällt sedan föregående årsstämma har följts. Om riktlinjerna enligt revisorns mening inte har följts, skall skälen för denna bedömning framgå. *Lag (2006:562)*.

Lag (2006:562) har trätt i kraft den 1 juli 2007.

23 kap. Fusion av aktiebolag

Gemensamma bestämmelser

Vad en fusion innebär

1 § Två eller flera aktiebolag kan gå samman genom att samtliga tillgångar och skulder i ett eller flera av bolagen övertas av ett annat aktiebolag mot vederlag till aktieägarna i det eller de överlåtande bolagen (fusion). Vid fusionen upplöses det eller de överlåtande bolagen utan likvidation.

Fusion kan ske

1. mellan det övertagande bolaget på ena sidan och ett eller flera överlåtande bolag på den andra (absorption), eller

2. mellan två eller flera överlåtande bolag genom att de bildar ett nytt, övertagande bolag (kombination).

Vid fusion genom absorption av helägt dotterbolag gäller 28–35 §§ i stället för 6–27 §§.

Fusionsvederlag

2 § Vederlaget till aktieägarna i det eller de överlåtande bolagen (fusionsvederlaget) ska bestå av aktier i det övertagande bolaget eller av pengar. Mer än hälften av vederlagets sammanlagda värde ska utgöras av aktier. *Lag (2008:805)*.

Lag (2008:805) har trätt i kraft den 1 januari 2009. Har en fusionsplan eller delningsplan blivit gällande före den 1 januari 2009, gäller bestämmelserna i 23 kap. 2 och 26 §§ samt 24 kap. 2 och 28 §§ i sina äldre lydelse.

De deltagande bolagens redovisningsvaluta

3 § Fusion får ske endast om överlåtande och övertagande bolag har samma redovisningsvaluta.

Fusion när överlåtande bolag har gått i likvidation

4 § Fusion får ske även om överlåtande bolag har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av bolagets tillgångar inte har påbörjats.

Om överlåtande bolag har gått i likvidation, skall likvidatorerna, när en fusionsplan har upprättats enligt 6 eller 28 §, lämna slutredovisning över sin förvaltning. När fusionsplanen har blivit gällande i bolaget, skall slutredovisningen läggas fram på en bolagsstämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 25 kap. 40 §.

Likvidationen skall anses avslutad när anmälan om fusionen enligt 25 § har registrerats eller tillstånd att verkställa en fusionsplan har registrerats enligt 34 §.

Särskilda rättighetshavares ställning

5 § Innehavare av teckningsoptioner, konvertibler eller andra värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande bolag skall i det övertagande bolaget ha minst motsvarande rättigheter som i det överlåtande bolaget. Detta gäller dock inte om innehavarna enligt fusionsplanen har rätt att få sina värdepapper inlösta av det övertagande bolaget.

Fusion enligt 1 § andra stycket

Upprättande av fusionsplan

6 § Styrelserna för överlåtande och, vid absorption, övertagande bolag skall upprätta en gemensam, daterad fusionsplan enligt bestämmelserna i 7–13 §§. Planen skall undertecknas av styrelsen i vart och ett av bolagen.

Vid kombination utgör fusionsplanen stiftelseurkund för det övertagande bolaget.

Fusionsplanens innehåll

7 § I fusionsplanen skall det för varje bolag anges

1. firma, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen skall ha sitt säte,

2. hur många aktier i det övertagande bolaget som skall lämnas för ett angivet antal aktier i överlåtande bolag och vilken kontant ersättning som skall lämnas som fusionsvederlag,

3. den tidpunkt och de övriga villkor som skall gälla för utlämnandet av fusionsvederlaget,

4. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som fusionsvederlag medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,

5. den planerade tidpunkten för överlåtande bolags upplösning,
6. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som skall tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt skall vidtas till förmån för de nämnda innehavarna, och
7. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen skall lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 11 §.

8 § Vid kombination ska fusionsplanen även innehålla

1. en bolagsordning för det övertagande bolaget, och
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum och postadress för styrelseledamot samt, i förekommande fall, revisor, styrelsesuppleant, revisorssuppleant och lekmanrevisor. *Lag (2010:834).*

Lag (2010:834) har trätt i kraft den 1 november 2010. Bestämmelserna i 1 kap. 12 b §, 2 kap. 5 §, 3 kap. 1 §, 7 kap. 34 §, 9 kap. 1, 1 a, 8, 9 a, 13, 14 och 25 §§, 23 kap. 8, 25 och 48 §§, 24 kap. 10 och 27 §§ samt 32 kap. 3 § tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010. Bolagsstämman får inte före den första dagen på det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010 besluta om ändring i bolagsordningen med tillämpning av 9 kap. 1 § andra stycket. Vid tillämpningen av 9 kap. 1 § femte stycket ska bolaget anses sakna revisor registrerad i aktiebolagsregistret vid räkenskapsårets utgång, om anmälan för registrering av att bolaget entledigat revisorn eller att revisorn avgått och att bolaget beslutat om ändring av bolagsordningen av innebörd att bolaget inte ska ha någon revisor, har kommit in till Bolagsverket före räkenskapsårets utgång. Detta gäller till utgången av 2012. Ett revisorsuppdrag som har getts före ikraftträdandet består till utgången av mandattiden, om inte uppdraget upphör i förtid enligt 9 kap. 22 § eller hinder som avses i 9 kap. 24 § uppkommer.

9 § I fusionsplanen ska det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen ska det framgå hur fusionsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

Styrelsen ska underrätta styrelserna i övriga deltagande bolag, som inte har hållit bolagsstämma enligt 15 §, om väsentliga förändringar i bolagets tillgångar och skulder som har inträffat efter det att fusionsplanen upprättades. *Lag (2011:1046).*

Lag (2011:1046) har trätt i kraft den 1 november 2011. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

Kompletterande information

10 § Till fusionsplanen ska det fogas en kopia av bolagens årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, ska det vidare till planen fogas en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. I redogörelsen ska det också lämnas beloppsuppgifter om nettoomsättningen och resultatet före bokslutsdispositioner och skatt under rapportperioden. Om det finns särskilda skäl, får en ungefärlig beloppsuppgift om resultatet lämnas. I fråga om bolag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska redogörelsen också innehålla uppgift om utvecklingen av bolagets inlåning och utlåning. Uppgifterna ska avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas.

Om det inte finns något särskilt som hindrar det, ska det i redogörelsen enligt andra stycket även lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret. Begrepp och termer ska så långt det är möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen.

Andra och tredje styckena gäller inte om bolaget har lämnat en delårsrapport enligt 9 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) och fogar en kopia av den till fusionsplanen. Delårsrapporten ska i så fall omfatta en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats. *Lag (2011:1046).*

Lag (2011:1046) har trätt i kraft den 1 november 2011. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

Revisorsgranskning av fusionsplanen

11 § För vart och ett av de överlåtande bolagen och, vid absorption, det övertagande bolaget ska fusionsplanen granskas av en eller flera revisorer. Granskningen ska vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. För varje bolag ska revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska det framgå huruvida fusionsvederlaget och grunderna för dess fördelning har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Det ska också anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av bolagens tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på vart och ett av bolagen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

I yttrandena ska det särskilt anges,

1. vid absorption, om revisorerna vid sin granskning har funnit att fusionen medför fara för att borgenärerna i det övertagande bolaget inte ska få sina fordringar betalda, och

2. vid kombination, om de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta.

Om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till det, får granskningen och yttrandena begränsas till de omständigheter som anges i andra stycket.

Revisorernas yttranden ska fogas till fusionsplanen. *Lag (2008:1238).*

Lag (2008:1238) har trätt i kraft den 31 december 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

12 § En revisor som avses i 11 § skall vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av bolagsordningen, skall revisorn utses av bolagsstämman i respektive bolag. Om någon särskild revisor inte är utsedd, skall granskningen i stället utföras av bolagens revisorer.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt 11 § gäller bestämmelserna i 9 kap. 40, 45 och 46 §§.

13 § Styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i ett bolag som skall delta i fusionen skall ge varje revisor som utför granskning enligt 11 § tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som denne anser vara nödvändig. De skall också lämna de upplysningar och den hjälp som begärs. Samma skyldighet har en revisor som utför granskning enligt 11 § mot övriga sådana revisorer.

Registrering av fusionsplanen

14 § Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen skall det övertagande bolaget eller, vid kombination, det äldsta av de överlåtande bolagen ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i aktiebolagsregistret. Uppgift om registreringen skall enligt 27 kap. 3 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

Första stycket gäller inte vid fusion, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat fusionsplanen.

När fusionsplanen skall underställas bolagsstämman

15 § Fusionsplanen ska underställas bolagsstämman i samtliga överlåtande bolag.

Om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i det övertagande bolaget begär det, ska fusionsplanen även underställas bolagsstämman i det bolaget. En sådan begäran ska göras inom två veckor från det att uppgift om att fusionsplanen har registrerats har kungjorts enligt 27 kap. 3 §.

Stämman får hållas tidigast en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts. Om samtliga bolag som deltar i fusionen är privata aktiebolag, får stämman hållas tidigare, dock tidigast två veckor efter kungörelsen.

Första–tredje styckena gäller inte vid fusion där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat fusionsplanen. *Lag (2008:12).*

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Tillhandahållande av fusionsplanen m.m.

16 § Om en fråga om godkännande av fusionsplan enligt 15 § ska underställas bolagsstämman, gäller följande.

Styrelsen ska hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i fusionen är privata aktiebolag, minst två veckor före den bolagsstämma där frågan ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Under förutsättning att handlingarna hålls tillgängliga på bolagets webbplats får styrelsen, trots andra stycket, välja mellan att hålla dem tillgängliga hos bolaget och att sända kopior av dem till aktieägarna.

Om det har inträffat väsentliga förändringar i något bolags tillgångar och skulder efter det att fusionsplanen upprättades, ska styrelsen lämna upplysningar om detta på bolagsstämman innan frågan om godkännande av fusionsplanen avgörs.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 53 §. *Lag (2011:1046).*

Lag (2011:1046) har trätt i kraft den 1 november 2011. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

Majoritetskrav m.m.

17 § Ett bolagsstämmobeslut om godkännande av fusionsplanen är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädna vid stämman.

Om det finns flera aktieslag i bolaget, ska vad som föreskrivs i första stycket även tillämpas inom varje aktieslag som är företrätt vid stämman.

Om något av de överlåtande bolagen är ett publikt aktiebolag och det övertagande bolaget är ett privat aktiebolag, är det publika aktiebolagets beslut om godkännande av fusionsplanen giltigt endast om det har biträtts av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman och dessa tillsammans företräder minst nio tiondelar av samtliga aktier i bolaget. Detsamma gäller om något av de överlåtande bolagen är ett publikt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och det som

fusionsvederlag ska lämnas aktier som vid den tidpunkt då vederlaget ska lämnas ut inte är upptagna till handel på en sådan marknad.

Vid beslut om godkännande av fusionsplanen i överlåtande bolag ska aktier som innehas av det övertagande bolaget eller av ett annat företag i samma koncern som det övertagande bolaget inte beaktas. Med koncern likställs i detta sammanhang annan företagsgrupp av motsvarande slag. *Lag (2008:805).*

Lag (2008:805) har trätt i kraft den 1 januari 2009. Har en fusionsplan eller delningsplan blivit gällande före den 1 januari 2009, gäller bestämmelserna i 23 kap. 2 och 26 §§ samt 24 kap. 2 och 28 §§ i sina äldre lydelser.

18 § Om någon av de bolagsstämmor som skall godkänna fusionsplanen inte godkänner planen i dess helhet, faller frågan om fusion.

Underrättelse till bolagets kända borgenärer

19 § När fusionsplanen har blivit gällande i samtliga bolag som deltar i fusionen, skall vart och ett av dem skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet. Underrättelserna skall innehålla uppgift om att bolaget avser att ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen samt uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att fusionsplanen verkställs.

Borgenärerna i det övertagande bolaget behöver inte underrättas, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer. Inte heller behöver underrättelse sändas till borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

20 § Det övertagande bolaget eller, vid kombination, det äldsta av de överlåtande bolagen skall ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Ansökan skall göras hos Bolagsverket. Den skall ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande i samtliga bolag och, om fusionsplanen har registrerats enligt 14 § första stycket, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar skall fogas till ansökan:

1. en kopia av fusionsplanen,
2. intyg från bolagens styrelser eller verkställande direktörer om att bolagens kända borgenärer har underrättats enligt 19 § och, i sådana fall som avses i 14 § andra stycket, att samtliga aktieägare har undertecknat fusionsplanen, och
3. i förekommande fall, en kopia av protokollet från en bolagsstämma som avses i 15 §.

Om sökanden inte har bifogat de handlingar som anges i andra stycket, skall Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, skall ansökan avvisas.

21 § Bolagsverket skall avslå en ansökan enligt 20 § om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,

2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen, eller

3. vid kombination, revisorsyttrandena enligt 11 § inte utvisar att de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Bolagsverket förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader. *Lag (2008:603).*

Lag (2008:603) har trätt i kraft den 1 november 2008. Äldre bestämmelser gäller i fråga om fusioner och delningar som vid ikraftträdandet prövas enligt konkurrenslagen (1993:20) eller som förbjudits enligt den lagen.

21 a § Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 20 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 20 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,

2. verket har beslutat om revision hos bolaget, och

3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen. *Lag (2008:12).*

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Kallelse på bolagens borgenärer

22 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 20 §, ska verket kalla bolagens borgenärer. Verket ska dock inte kalla

1. borgenärerna i det övertagande bolaget, om revisorerna i yttrande över fusionsplanen enligt 11 § har uttalat att de inte har funnit att fusionen medför någon fara för dessa borgenärer,

2. borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket. *Lag (2008:12)*.

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

När Bolagsverket skall lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

23 § Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 22 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, skall Bolagsverket ge bolagen tillstånd att verkställa fusionsplanen. Motsätter sig någon borgenär ansökan, skall verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i det övertagande bolaget skall ha sitt säte.

När allmän domstol skall lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

24 § Om ett ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplan har överlämnats till domstol enligt 23 §, skall tillstånd lämnas om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall skall ansökan avslås.

Registrering av fusionen

25 § Styrelsen för det övertagande bolaget ska anmäla fusionen för registrering i aktiebolagsregistret. Styrelsen ska även för registrering anmäla, vid absorption, aktiekapitalets ökning och, vid kombination, vilka som har utsetts till styrelseledamöter samt, i förekommande fall, revisorer och lekmannarevisorer i bolaget.

Anmälan ersätter teckningen av aktierna och ska göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställighet av fusionsplanen eller, när tillstånd lämnas av allmän domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft. Till anmälan ska fogas ett intyg från en auktoriserad eller godkänd revisor om att överlåtande bolags tillgångar har överlämnats till det övertagande bolaget.

Bestämmelserna i 48 § tredje stycket ska tillämpas, om

1. något av de bolag som deltar i fusionen eller något annat företag som genom fusion har gått upp i något av dessa bolag tidigare har deltagit i en gränsöverskridande fusion,

2. den gränsöverskridande fusionen har registrerats inom tre år före anmälan för registrering enligt första stycket, och

3. något av bolagen fortfarande omfattas av ett system för arbetstagares medverkan enligt lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner. *Lag (2010:834)*.

Lag (2010:834) har trätt i kraft den 1 november 2010. Bestämmelserna i 1 kap. 12 b §, 2 kap. 5 §, 3 kap. 1 §, 7 kap. 34 §, 9 kap. 1, 1 a, 8, 9 a, 13, 14 och 25 §§, 23 kap. 8, 25 och 48 §§, 24 kap. 10 och 27 §§ samt 32 kap. 3 § tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010. Bolagsstämman får inte före den första dagen på det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010 besluta om ändring i bolagsordningen med tillämpning av 9 kap. 1 § andra stycket. Vid tillämpningen av 9 kap. 1 § femte

stycket ska bolaget anses sakna revisor registrerad i aktiebolagsregistret vid räkenskapsårets utgång, om anmälan för registrering av att bolaget entledigt revisorn eller att revisorn avgått och att bolaget beslutat om ändring av bolagsordningen av innebörd att bolaget inte ska ha någon revisor, har kommit in till Bolagsverket före räkenskapsårets utgång. Detta gäller till utgången av 2012. Ett revisorsuppdrag som har getts före ikraftträdandet består till utgången av mandattiden, om inte uppdraget upphör i förtid enligt 9 kap. 22 § eller hinder som avses i 9 kap. 24 § uppkommer.

Fusionens rättsverkningar

26 § När en anmälan om fusion enligt 25 § registreras, inträder följande rättsverkningar.

1. Överlåtande bolags tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 29 kap. 1–3 §§ som har samband med fusionen övergår till det övertagande bolaget.

2. Aktieägare i överlåtande bolag blir aktieägare i det övertagande bolaget.

3. Överlåtande bolag upplöses.

4. Vid kombination: det övertagande bolaget anses bildat.

Trots bestämmelserna i första stycket kan ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i ett överlåtande bolag hos styrelsen begära att det hålls bolagsstämma för behandling av fråga om talan enligt 29 kap. 7 §. I så fall ska 7 kap. 17 § andra stycket tillämpas. Om en sådan talan väcks, gäller 25 kap. 44 § i tillämpliga delar. *Lag (2008:805)*.

Lag (2008:805) har trätt i kraft den 1 januari 2009. Har en fusionsplan eller delningsplan blivit gällande före den 1 januari 2009, gäller bestämmelserna i 23 kap. 2 och 26 §§ samt 24 kap. 2 och 28 §§ i sina äldre lydelse.

Frågan om fusion faller

27 § Bolagsverket skall förklara att frågan om fusion har fallit, om

1. ansökan enligt 20 § om tillstånd att verkställa fusionsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid eller sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft,

2. anmälan enligt 25 § inte har gjorts inom föreskriven tid, eller

3. Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 25 § eller har vägrat registrering.

Absorption av helägt dotterbolag

Fusionsplan

28 § Om ett moderbolag äger samtliga aktier i ett dotterbolag, kan bolagens styrelser fatta beslut om att dotterbolaget skall gå upp i moderbolaget. De skall därvid upprätta en fusionsplan. Planen skall för vart och ett av bolagen ange

1. firma, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen skall ha sitt säte,

2. den planerade tidpunkten för dotterbolagets upplösning,

3. vilka rättigheter i moderbolaget som skall tillkomma innehavare av teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med

särskilda rättigheter i dotterbolaget eller vilka åtgärder som i övrigt skall vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

4. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen skall lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör eller till en revisor som utför granskning enligt 29 §.

I fusionsplanen skall det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen.

Revisorsgranskning av fusionsplanen

29 § Fusionsplanen skall granskas av en eller flera revisorer. Granskningen skall vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. Vid granskningen gäller bestämmelserna i 13 §.

För varje bolag skall revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. I yttrandena skall revisorerna särskilt ange om de vid sin granskning har funnit att fusionen medför någon fara för att borgenärerna i moderbolaget inte skall få sina fordringar betalda.

Revisorernas yttranden skall fogas till fusionsplanen.

För en revisor som utför granskning enligt första stycket gäller bestämmelserna i 12 §.

Registrering av fusionsplanen

30 § Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen skall moderbolaget ge in planen med bifogade yttranden för registrering i aktiebolagsregistret. Uppgift om registreringen skall enligt 27 kap. 3 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

Första stycket gäller inte vid fusion, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i moderbolaget har undertecknat fusionsplanen.

Bolagsstämmans godkännande av fusionsplanen

31 § Om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i moderbolaget begär det, skall fusionsplanen underställas bolagsstämman i detta bolag. En sådan begäran skall framställas inom två veckor från det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts enligt 27 kap. 3 §.

Stämman får hållas tidigast en månad eller, om samtliga bolag som deltar i fusionen är privata aktiebolag, tidigast två veckor efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts.

Första och andra styckena gäller inte vid fusion, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i moderbolaget har undertecknat fusionsplanen.

Om en fråga om godkännande av fusionsplan enligt första stycket skall underställas bolagsstämman, skall bestämmelserna i 16 §, 17 § första stycket och 18 § tillämpas.

Underrättelse till bolagets kända borgenärer

32 § Om fusionsplanen inte skall underställas bolagsstämman i moderbolaget enligt 31 § eller om planen godkänts av bolags-

stämman, skall vart och ett av bolagen skriftligen underrätta sina kända borgenärer om att planen har blivit gällande. I så fall skall bestämmelserna i 19 § tillämpas.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

33 § Moderbolaget skall ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Ansökan skall göras hos Bolagsverket. Den skall ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande hos moderbolaget och, om fusionsplanen har registrerats enligt 30 § första stycket, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar skall fogas till ansökan:

1. en kopia av fusionsplanen,
2. intyg från bolagens styrelser eller verkställande direktörer om att bolagens kända borgenärer har underrättats enligt 32 § och, i sådana fall som avses i 30 § andra stycket, att samtliga aktieägare i moderbolaget har undertecknat fusionsplanen, och
3. i förekommande fall, en kopia av protokollet från bolagsstämma som avses i 31 §.

Vid handläggningen av tillståndsärendet gäller bestämmelserna i 20 § tredje stycket samt 21 § första stycket 1 och 22–24 §§. Därvid skall vad som sägs om överlåtande bolag avse dotterbolag och vad som sägs om övertagande bolag avse moderbolag. *Lag (2007:317).*

Lag (2007:317) har trätt i kraft den 1 juli 2007. Bestämmelserna i 4 kap. 46–50 §§ gäller inte i fråga om beslut om uppdelning eller sammanläggning av aktier som har fattats före den 1 juli 2007. Om ett bolag före den 1 juli 2007 har beslutat om emission av teckningsoptioner eller konvertibler och det i emissionsvillkoren finns bestämmelser om hur dessa instrument skall behandlas i samband med inlösen enligt 22 kap., gäller dessa bestämmelser även efter den tidpunkten. Om en fusionsplan har blivit gällande hos ett moderbolag före den 1 juli 2007, tillämpas 23 kap. 33 § i dess äldre lydelse även efter denna tidpunkt.

Fusionens rättsverkningar

34 § Tillstånd att verkställa en fusionsplan skall registreras i aktiebolagsregistret.

När Bolagsverket registrerar beslutet om tillstånd att verkställa fusionsplanen, inträder följande rättsverkningar.

1. Dotterbolagets tillgångar och skulder övergår till moderbolaget.
2. Dotterbolaget upplöses.

Frågan om fusion faller

35 § Bolagsverket skall förklara att frågan om fusion har fallit, om

1. ansökan enligt 33 § om tillstånd att verkställa fusionsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid, eller
2. en sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft.

Gränsöverskridande fusion

Tillämpliga bestämmelser

36 § Ett svenskt aktiebolag får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (gränsöverskridande fusion). En juridisk person ska anses ha sådant hemvist, om den har bildats enligt lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom detta område.

För en gränsöverskridande fusion gäller följande bestämmelser i detta kapitel:

- 1 § om vad en fusion innebär,
- 2 § om fusionsvederlag,
- 4 § om fusion när överlåtande bolag har gått i likvidation,
- 5 § om särskilda rättighetshavares ställning,
- 37 och 38 §§ om fusionsplanen,
- 39 § om styrelseredogörelse,
- 10 § om kompletterande information,
- 11–13, 40 och 41 §§ om revisorsgranskning av fusionsplanen,
- 14 § första stycket och 42 § om registrering av fusionsplanen,
- 15 § första och andra styckena samt tredje stycket första meningen om när fusionsplanen ska underställas bolagsstämman,
- 43 och 53 §§ om tillhandahållande av fusionsplanen,
- 17 § om majoritetskrav m.m.,
- 18 § om när frågan om fusion faller,
- 44 § om villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen,
- 19 § om underrättelse till bolagets kända borgenärer,
- 20–21 a och 45 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,
- 22 § om kallelse på bolagens borgenärer,
- 23 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
- 24 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
- 46 § om utfärdande av fusionsintyg,
- 47 och 48 §§ om registrering av fusionen,
- 26 och 49 §§ om fusionens rättsverkningar,
- 27 § om när frågan om fusion faller, varvid vad som i den paragrafen sägs om 25 § ska avse 48 §,
- 50 § om särskilt bokslut, och
- 51 § om absorption av helägt dotterbolag. *Lag (2010:1516).*

Lag (2010:1516) har trätt i kraft den 1 januari 2011. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till bolagsstämma samt tillhandahållande av aktiebok och handlingar inför stämman, om kallelse till stämman har skett före ikraftträdandet. Om en bolagsordning efter ikraftträdandet strider mot denna lag, ska styrelsen till den första bolagsstämman till vilken bolaget kallar efter ikraftträdandet lägga fram förslag till ändring av bolagsordningen i överensstämmelse med lagen. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till den stämman.

Fusionsplan m.m.

37 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i ett svenskt bolag som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska bolag som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan. Styrelsen ska underteckna fusionsplanen.

Vid kombination utgör fusionsplanen stiftelseurkund, om det övertagande bolaget ska ha sitt säte i Sverige. *Lag (2008:12).*

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

38 § Fusionsplanen ska innehålla uppgift om

1. de fusionerande bolagens form, firma och säte,
2. utbytesförhållanden mellan aktier och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande bolag och eventuell kontant betalning,
3. de villkor som ska gälla för tilldelning av aktier och förekommande värdepapper i det övertagande bolaget,
4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,
5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor aktier och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,
6. från vilken tidpunkt de fusionerande bolagens transaktioner bokföringsmässigt ska anses ingå i det övertagande bolaget,
7. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,
8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 11, 40 eller 41 §,
9. bolagsordning för det övertagande bolaget,
10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till det övertagande bolaget och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och
11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om det övertagande bolagets form, firma och säte. *Lag (2008:12).*

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

39 § Styrelsen i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen ska upprätta en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt

vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen ska framgå hur fusionsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Redogörelsen ska även innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för aktieägare, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid får ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, ska detta yttrande fogas till redogörelsen. *Lag (2008:12)*.

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Revisorsgranskning

40 § Vid en gränsöverskridande fusion ska revisorsgranskningen enligt 11 § omfatta även styrelsens redogörelse enligt 39 §.

Bestämmelserna i första stycket och 11–13 §§ ska inte tillämpas om Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i en stat där något av de deltagande bolagen har sitt hemvist, efter gemensam begäran från de fusionerande bolagen, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga bolags räkning granska fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla bolag.

Vad som sägs i 13 § om revisors rätt till upplysningar och biträde gäller även för den som utses att utföra granskning enligt andra stycket.

I fall som avses i andra stycket ska det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 12 § med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket. Ett sådant yttrande ska vid tillämpningen av 19 §, 21 § första stycket 3 och 22 § anses som ett revisorsyttrande enligt 11 §. *Lag (2008:1238)*.

Lag (2008:1238) har trätt i kraft den 31 december 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

41 § Den som Bolagsverket utser att utföra granskning enligt 40 § andra stycket ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. I fråga om granskningen och innehållet i den rapport som upprättas gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 11–13 §§ och 40 § första stycket. *Lag (2009:713)*.

Registrering av fusionsplanen

42 § Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 14 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar ska skyldigheten fullgöras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan för registrering ska lämnas uppgift om

1. form, firma och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen,
2. de register där bolagen är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,
3. hur borgenärer och, i förekommande fall, minoritetsaktieägare ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och
4. bolagens adresser.

När registreringen kungörs enligt 27 kap. 3 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3. *Lag (2008:12)*.

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Tillhandahållande av fusionsplanen

43 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i ett bolag som deltar i fusionen hålla fusionsplanen med bifogade handlingar och styrelsens redogörelse enligt 39 § tillgängliga för aktieägarna, för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos bolaget och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation. Handlingarna ska, under minst en månad före den bolagsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas, hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen ska ha sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 53 §. *Lag (2010:1516)*.

Lag (2010:1516) har trätt i kraft den 1 januari 2011. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till bolagsstämma samt tillhandahållande av aktiebok och handlingar inför stämma, om kallelse till stämman har skett före ikraftträdandet. Om en bolagsordning efter ikraftträdandet strider mot denna lag, ska styrelsen till den första bolagsstämman till vilken bolaget kallar efter ikraftträdandet lägga fram förslag till ändring av bolagsordningen i överensstämmelse med lagen. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till den stämman.

Villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen

44 Bolagsstämman i ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som beslutas för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget. *Lag (2008:12)*.

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

45 § Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan enligt 20 § göras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar, ska ansökan i förekommande fall göras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte

är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.
Lag (2008:12).

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Utfärdande av fusionsintyg

46 § Vid en gränsöverskridande fusion ska Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 23 eller 24 § och det eller de svenska bolag som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt denna lag, för varje sådant bolag utfärda ett intyg om att den del av förfarandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Ett sådant intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot bolagsstämans beslut att godkänna fusionsplanen och målet inte har slutligt avgjorts.
Lag (2008:12).

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Registrering av fusionen när det övertagande bolaget ska ha sitt hemvist i annan stat än Sverige

47 § Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt hemvist i en annan stat än Sverige, ska ett svenskt bolag som deltar i fusionen inför registreringen av fusionen ge in det intyg som avses i 46 §, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndigheten i den staten. Intyget ska ges in inom sex månader från den tidpunkt då det utfärdades.

Efter underrättelse från den behöriga utländska myndigheten om att fusionen har ägt rum, ska Bolagsverket i aktiebolagsregistret föra in uppgift om att det eller de överlåtande svenska bolagen som deltagit i fusionen har upplösts. *Lag (2008:12).*

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Registrering av fusionen när det övertagande bolaget ska ha sitt hemvist i Sverige

48 § Om det övertagande bolaget har eller, vid kombination, ska ha sitt hemvist i Sverige, ska Bolagsverket registrera den gränsöverskridande fusionen i aktiebolagsregistret. Anmälan för registrering ska göras av styrelsen i det övertagande bolaget inom sex månader från den tidpunkt då intyg enligt 46 § utfärdades. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter samt, i förekommande fall, revisorer och styrelse-suppleanter i det övertagande bolaget.

Bolagsverket får registrera fusionen endast om

1. verket har utfärdat ett intyg enligt 46 § för varje svenskt bolag som deltar i fusionen,

2. de utländska bolag som deltar i fusionen har gett in motsvarande intyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, och

3. det inte heller i övrigt finns något hinder mot registrering av fusionen.

Om lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner är tillämplig, får fusionen registreras endast om

1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt den lagen eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och

2. det övertagande bolagets bolagsordning inte strider mot den ordning för medverkan som ska gälla till följd av lagen.

Bolagsverket ska utan dröjsmål underrätta behöriga myndigheter i den eller de stater där överlåtande bolag har sitt hemvist om registreringen. *Lag (2010:834).*

Lag (2010:834) har trätt i kraft den 1 november 2010. Bestämmelserna i 1 kap. 12 b §, 2 kap. 5 §, 3 kap. 1 §, 7 kap. 34 §, 9 kap. 1, 1 a, 8, 9 a, 13, 14 och 25 §§, 23 kap. 8, 25 och 48 §§, 24 kap. 10 och 27 §§ samt 32 kap. 3 § tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010. Bolagsstämman får inte före den första dagen på det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010 besluta om ändring i bolagsordningen med tillämpning av 9 kap. 1 § andra stycket. Vid tillämpningen av 9 kap. 1 § femte stycket ska bolaget anses sakna revisor registrerad i aktiebolagsregistret vid räkenskapsårets utgång, om anmälan för registrering av att bolaget entledigat revisorn eller att revisorn avgått och att bolaget beslutat om ändring av bolagsordningen av innebörd att bolaget inte ska ha någon revisor, har kommit in till Bolagsverket före räkenskapsårets utgång. Detta gäller till utgången av 2012. Ett revisorsuppdrag som har getts före ikraftträdandet består till utgången av mandattiden, om inte uppdraget upphör i förtid enligt 9 kap. 22 § eller hinder som avses i 9 kap. 24 § uppkommer.

Fusionens rättsverkningar

49 § Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 26 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där det övertagande bolaget har sitt hemvist. Om det övertagande bolaget har sitt hemvist i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras i aktiebolagsregistret enligt 48 §.

Utöver vad som anges i 26 § gäller att de fusionerande bolagens rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till det övertagande bolaget. *Lag (2008:12).*

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Särskilt bokslut

50 § Om ett svenskt bolag deltar i en gränsöverskridande fusion och det övertagande bolaget får sitt hemvist i en annan stat än Sverige, ska styrelsen i det svenska bolaget upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 49 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4, 5 och 8 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar. *Lag (2010:1509)*.

Lag (2010:1509) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

Absorption av helägt dotterbolag

51 § Vid en gränsöverskridande fusion mellan ett moderbolag och ett helägt dotterbolag tillämpas bestämmelserna i 36–50 §§, dock med följande avvikelser.

1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 38 § första stycket 2, 3 och 5.

2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 11–13, 40 och 41 §§ samt om bolagsstämans godkännande av fusionsplanen i 15 § första stycket ska inte tillämpas.

3. I fråga om arten av fusionens rättsverkningar gäller vad som sägs i 34 § andra stycket 1 och 2 i stället för vad som sägs i 26 § första stycket 1–4.

Vid en fusion enligt denna paragraf ska det till fusionsplanen fogas ett yttrande från en eller flera sådana revisorer som anges i 12 § med sådant innehåll som avses i 11 § andra stycket 1. *Lag (2008:12)*.

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Ogiltighet

52 § Talan om upphävande av ett bolagsstämmobeslut om godkännande av fusionsplan ska i de fall som avses i 7 kap. 51 § andra stycket väckas inom sex månader från beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Om en allmän domstol genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft har bifallit en talan om upphävande av ett stämmobeslut om att godkänna en fusionsplan, ska fusionen gå åter även om överlåtande bolag har upplösts. För förpliktelser som har uppkommit genom någon åtgärd på det övertagande bolagets vägnar efter det att överlåtande bolag har upplösts men innan domstolens avgörande har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, svarar de överlåtande bolagen, eller vid absorption, det eller de överlåtande bolagen och det övertagande bolaget solidariskt.

I fråga om ett beslut att godkänna en fusionsplan som avser en gränsöverskridande fusion gäller, utöver vad som sägs i 7 kap. 51 § första stycket och i första stycket i denna paragraf, att talan inte får väckas efter det att Bolagsverket eller domstol genom ett beslut som har vunnit laga kraft har lämnat tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 23 eller 24 §. *Lag (2008:12)*.

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

53 § Utöver det som anges i 16 respektive 43 §, ska i ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, fusionsplanen med bifogade handlingar hållas tillgänglig för aktieägarna på bolagets webbplats under minst en månad före den bolagsstämma där frågan om godkännande av planen ska behandlas och dagen för stämman. *Lag (2010:1516).*

Lag (2010:1516) har trätt i kraft den 1 januari 2011. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till bolagsstämma samt tillhandahållande av aktiebok och handlingar inför stämman, om kallelse till stämman har skett före ikraftträdandet. Om en bolagsordning efter ikraftträdandet strider mot denna lag, ska styrelsen till den första bolagsstämman till vilken bolaget kallar efter ikraftträdandet lägga fram förslag till ändring av bolagsordningen i överensstämmelse med lagen. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till den stämman.

24 kap. Delning av aktiebolag

Vad en delning innebär

1 § Ett aktiebolag kan delas genom att bolagets tillgångar och skulder övertas av ett eller flera andra aktiebolag mot vederlag till aktieägarna i det överlåtande bolaget (delning).

Delning kan ske genom att

1. det överlåtande bolagets samtliga tillgångar och skulder övertas av två eller flera andra bolag, varvid det överlåtande bolaget upplöses utan likvidation,

2. en del av det överlåtande bolagets tillgångar och skulder övertas av ett eller flera andra bolag utan att det överlåtande bolaget upplöses.

Övertagande bolag kan vara redan bildade aktiebolag eller aktiebolag som bildas genom delningen.

Delningsvederlag

2 § Vederlaget till aktieägarna i det överlåtande bolaget (delningsvederlaget) ska bestå av aktier i det eller de övertagande bolagen eller av pengar. Mer än hälften av vederlagets sammanlagda värde ska utgöras av aktier. *Lag (2008:805).*

Lag (2008:805) har trätt i kraft den 1 januari 2009. Har en fusionsplan eller delningsplan blivit gällande före den 1 januari 2009, gäller bestämmelserna i 23 kap. 2 och 26 §§ samt 24 kap. 2 och 28 §§ i sina äldre lydelser.

De deltagande bolagens redovisningsvaluta

3 § Delning får ske endast om överlåtande och övertagande bolag har samma redovisningsvaluta.

Delning när det överlåtande bolaget har gått i likvidation

4 § Delning får ske även om det överlåtande bolaget har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av bolagets tillgångar inte har påbörjats.

Vid delning enligt 1 § andra stycket 1 skall likvidatorerna, när en delningsplan har upprättats enligt 7 §, lämna slutredovisning över sin förvaltning. När delningsplanen har blivit gällande i bolaget skall

slutredovisningen läggas fram på en bolagsstämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 25 kap. 40 §.

Likvidationen skall, i sådana fall som avses i andra stycket, anses avslutad när anmälan om delningen enligt 27 § har registrerats.

Övertagande bolags betalningsansvar

5 § Om enligt delningsplanen en skuld som åvilar det överlåtande bolaget genom delningen skall överföras till ett övertagande bolag, svarar det senare bolaget efter delningen för skulden utan någon begränsning. Förmår det övertagande bolaget inte betala skulden, svarar de övriga övertagande bolagen solidariskt för skulden, dock högst med ett belopp som för varje bolag motsvarar det verkliga värdet av den nettobehållning som har tilldelats bolaget vid delningen. Vid delning enligt 1 § andra stycket 2 svarar dessutom det överlåtande bolaget, dock högst med ett belopp som motsvarar det verkliga värdet av vad som har behållits av bolaget vid delningen.

Om en skuld som åvilar det överlåtande bolaget inte behandlas i delningsplanen, svarar de övertagande bolagen eller, vid delning enligt 1 § andra stycket 2, det eller de övertagande bolagen och det överlåtande bolaget för skulden solidariskt och utan begränsning.

Särskilda rättighetshavares ställning

6 § Innehavare av teckningsoptioner, konvertibler eller andra värdepapper med särskilda rättigheter i det överlåtande bolaget skall i övertagande bolag ha minst motsvarande rättigheter som i det överlåtande bolaget. Detta gäller dock inte om de enligt delningsplanen har rätt att få sina värdepapper inlösta av övertagande bolag.

Upprättande av delningsplan

7 § Styrelserna för det överlåtande och det eller de övertagande bolagen skall upprätta en gemensam, daterad delningsplan enligt bestämmelserna i 8–15 §§. Planen skall undertecknas av styrelsen i vart och ett av bolagen.

Om de övertagande bolagen eller något av dem skall bildas i samband med delningen, utgör delningsplanen stiftelseurkund.

Delningsplanens innehåll

8 § I delningsplanen skall det för varje bolag anges

1. firma, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen skall ha sitt säte,

2. en noggrann beskrivning av de tillgångar och skulder som skall överföras till vart och ett av de övertagande bolagen eller, vid delning enligt 1 § andra stycket 2, behållas av det överlåtande bolaget med uppgift om tillgångarnas och skuldernas verkliga värde,

3. hur många aktier i övertagande bolag som skall lämnas för ett angivet antal aktier i det överlåtande bolaget och vilken kontant ersättning som skall lämnas som delningsvederlag,

4. den tidpunkt och de övriga villkor som skall gälla för utlämnandet av delningsvederlaget,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som delningsvederlag medför rätt till utdelning i övertagande bolag,

6. den planerade tidpunkten för upplösningen av det överlåtande bolaget, om detta skall upplösas,

7. vilka rättigheter i övertagande bolag som skall tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i det överlåtande bolaget eller vilka åtgärder som i övrigt skall vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av delningen skall lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 13 §,

9. om någon på något annat sätt skall få särskilda rättigheter eller förmåner av övertagande bolag som bildas i samband med delningen, och

10. kostnaderna för delningen och hur dessa skall fördelas på deltagande bolag.

9 § Om ett skriftligt avtal har upprättats rörande en sådan bestämmelse som avses i 8 § 9 eller 10, skall avtalet eller en kopia av avtalet fogas till delningsplanen eller i delningsplanen göras en hänvisning till avtalet med uppgift om den plats där det hålls tillgängligt för aktieägarna. Innehållet i ett muntligt avtal skall i sin helhet tas upp i delningsplanen.

10 § Om ett övertagande bolag ska bildas i samband med delningen, ska delningsplanen innehålla

1. en bolagsordning för det övertagande bolaget, och

2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum och postadress för styrelseledamot samt, i förekommande fall, revisor, styrelsesuppleant, revisorssuppleant och lekmannarevisor. *Lag (2010:834).*

Lag (2010:834) har trätt i kraft den 1 november 2010. Bestämmelserna i 1 kap. 12 b §, 2 kap. 5 §, 3 kap. 1 §, 7 kap. 34 §, 9 kap. 1, 1 a, 8, 9 a, 13, 14 och 25 §§, 23 kap. 8, 25 och 48 §§, 24 kap. 10 och 27 §§ samt 32 kap. 3 § tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010. Bolagsstämman får inte före den första dagen på det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010 besluta om ändring i bolagsordningen med tillämpning av 9 kap. 1 § andra stycket. Vid tillämpningen av 9 kap. 1 § femte stycket ska bolaget anses sakna revisor registrerad i aktiebolagsregistret vid räkenskapsårets utgång, om anmälan för registrering av att bolaget entledigat revisorn eller att revisorn avgått och att bolaget beslutat om ändring av bolagsordningen av innebörd att bolaget inte ska ha någon revisor, har kommit in till Bolagsverket före räkenskapsårets utgång. Detta gäller till utgången av 2012. Ett revisorsuppdrag som har getts före ikraftträdandet består till utgången av mandattiden, om inte uppdraget upphör i förtid enligt 9 kap. 22 § eller hinder som avses i 9 kap. 24 § uppkommer.

11 § I delningsplanen skall det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av delningens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen skall det framgå hur

delningsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen skall anmärkas.

Styrelsen i det överlåtande bolaget skall underrätta styrelsen i övertagande bolag, som inte har hållit bolagsstämma enligt 17 §, om väsentliga förändringar i det överlåtande bolagets tillgångar och skulder som har inträffat efter det att delningsplanen upprättades.

Kompletterande information

12 § Till delningsplanen ska det fogas en kopia av bolagens årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om delningsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, ska det vidare till planen fogas en redogörelse med sådant innehåll som anges i 23 kap. 10 § andra och tredje styckena. Uppgifterna i redogörelsen ska avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan delningsplanen upprättas.

Andra stycket gäller inte om bolaget har lämnat en delårsrapport enligt 9 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) och fogar en kopia av den till delningsplanen. Delårsrapporten ska i så fall omfatta en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats. *Lag (2011:1046)*.

Lag (2011:1046) har trätt i kraft den 1 november 2011. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

Revisorsgranskning av delningsplanen

13 § För vart och ett av de deltagande bolagen ska delningsplanen granskas av en eller flera revisorer. Granskningen ska vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. För varje bolag ska revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska det framgå huruvida delningsvederlaget och grunderna för dess fördelning har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Det ska också anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av bolagens tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på vart och ett av bolagen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

I yttrandena ska det särskilt anges,

1. vid samtliga slag av delning: om revisorerna vid sin granskning har funnit att delningen medför fara för att borgenärerna i ett övertagande bolag inte ska få sina fordringar betalda,

2. vid delning som innebär att ett övertagande bolag nybildas: om den del av det överlåtande bolaget som ska övertas av det nybildade bolaget har ett verkligt värde för detta bolag som motsvarar minst dess aktiekapital, och

3. vid delning enligt 1 § andra stycket 2: om det efter delningen fortfarande finns full täckning för det bundna egna kapitalet i det överlåtande bolaget.

Om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i delningen har samtyckt till det, får granskningen och yttrandena begränsas till de omständigheter som anges i andra stycket.

Revisorernas yttranden ska fogas till delningsplanen. *Lag (2008:1238).*

Lag (2008:1238) har trätt i kraft den 31 december 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

14 § För en revisor som utför granskning enligt 13 § gäller bestämmelserna i 23 kap. 12 §.

15 § Styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i ett bolag som skall delta i delningen skall ge varje revisor som utför granskning enligt 13 § tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som denne anser vara nödvändig. De skall också lämna de upplysningar och den hjälp som begärs. Samma skyldighet har en revisor som utför granskning enligt 13 § mot övriga sådana revisorer.

Registrering av delningsplanen

16 § Inom en månad från upprättandet av delningsplanen skall det överlåtande bolaget ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i aktiebolagsregistret. Uppgift om registreringen skall enligt 27 kap. 3 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

Första stycket gäller inte vid delning, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat delningsplanen.

När delningsplanen skall underställas bolagsstämman

17 § Delningsplanen ska underställas bolagsstämman i det överlåtande bolaget.

Om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i ett övertagande bolag begär det, ska delningsplanen underställas även bolagsstämman i det övertagande bolaget. En sådan begäran ska göras inom två veckor från det att uppgift att delningsplanen har registrerats har kungjorts enligt 27 kap. 3 §.

Stämman får hållas tidigast en månad eller, om samtliga bolag som deltar i delningen är privata aktiebolag, tidigast två veckor efter det att uppgift om planens registrering har kungjorts.

Första stycket gäller inte om övertagande bolag äger samtliga aktier i det överlåtande bolaget.

Första–tredje styckena gäller inte vid delning, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat delningsplanen. *Lag (2011:1046).*

Lag (2011:1046) har trätt i kraft den 1 november 2011. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

Tillhandahållande av delningsplanen m.m.

18 § Om en fråga om godkännande av en delningsplan enligt 17 § ska underställas bolagsstämman, gäller följande.

Styrelsen ska hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i delningen är privata aktiebolag, minst två veckor före den bolagsstämma där frågan ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Under förutsättning att handlingarna hålls tillgängliga på bolagets webbplats får styrelsen, trots andra stycket, välja mellan att hålla dem tillgängliga hos bolaget och att sända kopior av dem till aktieägarna.

Om det har inträffat väsentliga förändringar i det överlåtande bolagets tillgångar och skulder efter det att delningsplanen upprättades, ska styrelsen lämna upplysningar om detta på bolagsstämman innan frågan om godkännande av delningsplanen avgörs.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 31 §. *Lag (2011:1046).*

Lag (2011:1046) har trätt i kraft den 1 november 2011. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

18 a § Om en fråga om godkännande av en delningsplan inte underställs bolagsstämman med stöd av 17 § fjärde stycket, ska styrelsen i övertagande bolag hålla delningsplanen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i delningen är privata aktiebolag, minst två veckor från det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts. I fråga om hur handlingarna ska hållas tillgängliga gäller 18 § andra och tredje styckena. *Lag (2011:1046).*

Lag (2011:1046) har trätt i kraft den 1 november 2011. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

Förenklad delning

18 b § Om det överlåtande bolagets samtliga tillgångar och skulder övertas av två eller flera bolag som bildas genom delningen och aktierna i de övertagande bolagen tilldelas aktieägarna i det överlåtande bolaget i förhållande till deras andel av aktiekapitalet, gäller inte följande bestämmelser:

- 11 § om styrelseredogörelse,
- 12 § andra stycket om kompletterande information, och
- 18 § fjärde stycket om styrelsens upplysningsplikt.

Vidare får revisorernas granskning och yttranden avseende delningsplanen begränsas till de omständigheter som anges i 13 § andra stycket. *Lag (2011:1046).*

Lag (2011:1046) har trätt i kraft den 1 november 2011. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplanen respektive delningsplanen har upprättats före ikraftträdandet.

Majoritetskrav m.m.

19 § Ett bolagsstämmobeslut om godkännande av delningsplanen är giltigt endast om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädade vid stämman.

Om det finns flera aktieslag i bolaget, ska vad som föreskrivs i första stycket även tillämpas inom varje aktieslag som är företrätt vid stämman.

Om det överlåtande bolaget är ett publikt aktiebolag och något av de övertagande bolagen är ett privat aktiebolag, är det publika aktiebolagets beslut om godkännande av delningsplanen giltigt endast om det har biträtts av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman och dessa tillsammans företräder minst nio tiondelar av samtliga aktier i bolaget. Detsamma gäller om det överlåtande bolaget är ett publikt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och det som delningsvederlag ska lämnas aktier som vid den tidpunkt då vederlaget ska lämnas ut inte är upptagna till handel på en sådan marknad.

Vid beslut om godkännande av delningsplanen i det överlåtande bolaget ska aktier som innehas av något av de övertagande bolagen eller av ett annat företag i samma koncern som något av de övertagande bolagen inte beaktas. Med koncern likställs i detta sammanhang annan företagsgrupp av motsvarande slag. *Lag (2008:805).*

Lag (2008:805) har trätt i kraft den 1 januari 2009. Har en fusionsplan eller delningsplan blivit gällande före den 1 januari 2009, gäller bestämmelserna i 23 kap. 2 och 26 §§ samt 24 kap. 2 och 28 §§ i sina äldre lydelser.

20 § Om någon av de bolagsstämmor som skall godkänna delningsplanen inte godkänner planen i dess helhet, faller frågan om delning.

Underrättelse till bolagets kända borgenärer

21 § När delningsplanen har blivit gällande i samtliga bolag som deltar i delningen, skall vart och ett av dem skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet. Underrättelserna skall innehålla uppgift om att bolaget avser att ansöka om tillstånd att verkställa delningsplanen samt uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att planen verkställs.

Borgenärerna i det övertagande bolaget behöver inte underrättas, om revisorerna i yttrande över delningsplanen har uttalat att de inte har funnit att delningen medför någon fara för dessa borgenärer. Inte heller behöver underrättelse sändas till borgenärer, vilkas anspråk

avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Ansökan om tillstånd att verkställa delningsplanen

22 § Det överlåtande bolaget skall ansöka om tillstånd att verkställa delningsplanen. Ansökan skall göras hos Bolagsverket. Den skall ges in inom en månad efter det att delningsplanen har blivit gällande i samtliga bolag och, om delningsplanen har registrerats enligt 16 §, senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar skall fogas till ansökan:

1. en kopia av delningsplanen,
2. intyg från bolagens styrelser eller verkställande direktörer om att bolagens kända borgenärer har underrättats enligt 21 § och, i sådana fall som avses i 16 § andra stycket, att samtliga aktieägare har undertecknat delningsplanen, och
3. i förekommande fall, en kopia av protokollet från bolagsstämma som avses i 17 §.

Om sökanden inte har bifogat de handlingar som anges i andra stycket, skall Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, skall ansökan avvisas.

23 § Bolagsverket skall avslå en ansökan enligt 22 §,

1. vid samtliga slag av delning: om delningsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,
2. vid samtliga slag av delning: om delningen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av delningen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen,
3. vid delning som innebär att ett övertagande bolag nybildas: om revisorsyttrandena enligt 13 § inte utvisar att den del av det överlåtande bolaget som skall övertas av det nybildade bolaget har ett verkligt värde för detta bolag som uppgår till minst dess aktiekapital,
4. vid delning enligt 1 § andra stycket 2: om revisorsyttrandena enligt 13 § inte utvisar att det överlåtande bolaget har full täckning för det bundna egna kapitalet.

Om ansökan inte kan bifallas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Bolagsverket förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader. *Lag (2008:603).*

Lag (2008:603) har trätt i kraft den 1 november 2008. Äldre bestämmelser gäller i fråga om fusioner och delningar som vid ikraftträdandet prövas enligt konkurrenslagen (1993:20) eller som förbjudits enligt den lagen.

Kallelse på bolagens borgenärer

24 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 22 §, ska verket kalla bolagens borgenärer. Verket ska dock inte kalla

1. borgenärerna i övertagande bolag, om revisorerna i yttrande över delningsplanen enligt 13 § har uttalat att de inte har funnit att delningen medför någon fara för dessa borgenärer,

2. borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket. *Lag (2008:12)*.

Lag (2008:12) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsplan har upprättats före ikraftträdandet.

När Bolagsverket skall lämna tillstånd till verkställande av delningsplanen

25 § Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 24 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, skall Bolagsverket ge bolagen till stånd att verkställa delningsplanen. Motsätter sig någon borgenär ansökan, skall verket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i det överlåtande bolaget skall ha sitt säte.

När allmän domstol skall lämna tillstånd till verkställande av delningsplanen

26 § Om ett ärende om tillstånd till verkställande av delningsplan har överlämnats till allmän domstol enligt 25 §, skall tillstånd lämnas, om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall skall ansökan avslås.

Registrering av delningen

27 § Styrelserna för de övertagande bolagen ska gemensamt anmäla delningen för registrering i aktiebolagsregistret. För bolag som tidigare är införda i aktiebolagsregistret, ska anmälan även innehålla uppgift om aktiekapitalets ökning. Om bolaget ska nybildas i samband med delningen, ska i anmälan även anges vilka som har utsetts till styrelseledamöter samt, i förekommande fall, revisorer och lekmannarevisorer i bolaget.

Anmälan ersätter teckningen av aktierna och ska göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställighet av delningsplanen eller, när tillstånd har lämnats av allmän domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft. Till anmälan ska fogas ett intyg från en auktoriserad eller godkänd revisor om att det

överlåtande bolagets tillgångar har överlämnats till övertagande bolag i enlighet med vad som har angetts i delningsplanen. *Lag (2010:834).*

Lag (2010:834) har trätt i kraft den 1 november 2010. Bestämmelserna i 1 kap. 12 b §, 2 kap. 5 §, 3 kap. 1 §, 7 kap. 34 §, 9 kap. 1, 1 a, 8, 9 a, 13, 14 och 25 §§, 23 kap. 8, 25 och 48 §§, 24 kap. 10 och 27 §§ samt 32 kap. 3 § tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010. Bolagsstämman får inte före den första dagen på det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010 besluta om ändring i bolagsordningen med tillämpning av 9 kap. 1 § andra stycket. Vid tillämpningen av 9 kap. 1 § femte stycket ska bolaget anses sakna revisor registrerad i aktiebolagsregistret vid räkenskapsårets utgång, om anmälan för registrering av att bolaget entledigt revisorn eller att revisorn avgått och att bolaget beslutat om ändring av bolagsordningen av innebörd att bolaget inte ska ha någon revisor, har kommit in till Bolagsverket före räkenskapsårets utgång. Detta gäller till utgången av 2012. Ett revisorsuppdrag som har getts före ikraftträdandet består till utgången av mandattiden, om inte uppdraget upphör i förtid enligt 9 kap. 22 § eller hinder som avses i 9 kap. 24 § uppkommer.

Delningens rättsverkningar

28 § När en anmälan om delning enligt 27 § registreras, inträder följande rättsverkningar.

1. Det överlåtande bolagets tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 29 kap. 1–3 §§ som har samband med delningen övergår till det eller de övertagande bolagen i enlighet med vad som har angetts i delningsplanen.

2. Aktieägare i det överlåtande bolaget blir aktieägare i övertagande bolag.

3. Överlåtande bolag, som ska upplösas genom delningen, är upplöst.

4. Övertagande bolag, som ska bildas genom delningen, anses bildade.

Trots bestämmelserna i första stycket kan ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i överlåtande bolag som har upplösts genom delningen begära hos styrelsen att det hålls bolagsstämman för behandling av fråga om talan enligt 29 kap. 7 §. I så fall ska 7 kap. 17 § andra stycket tillämpas. Om en sådan talan väcks, gäller 25 kap. 44 § i tillämpliga delar. *Lag (2008:805).*

Lag (2008:805) har trätt i kraft den 1 januari 2009. Har en fusionsplan eller delningsplan blivit gällande före den 1 januari 2009, gäller bestämmelserna i 23 kap. 2 och 26 §§ samt 24 kap. 2 och 28 §§ i sina äldre lydelse.

Frågan om delning faller

29 § Bolagsverket skall förklara att frågan om delning har fallit, om

1. ansökan enligt 22 § om tillstånd att verkställa delningsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid eller en sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft,

2. anmälan enligt 27 § inte har gjorts inom föreskriven tid, eller

3. Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 27 § eller har vägrat registrering.

Ogiltighet

30 § Talan om upphävande av ett bolagsstämmobeslut om godkännande av delningsplan skall i de fall som avses i 7 kap. 51 § andra stycket väckas inom sex månader från beslutet. Väcks inte talan inom denna tid, är rätten att föra talan förlorad.

Om allmän domstol genom dom eller beslut som har vunnit laga kraft har bifallit en talan om upphävande av ett stämmobeslut om att godkänna en delningsplan, skall delningen gå åter även om det överlåtande bolaget har upplösts. För förpliktelser som har uppkommit genom någon åtgärd på övertagande bolags vägnar efter det att det överlåtande bolaget har upplösts men innan domstolens avgörande har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar, svarar det överlåtande bolaget och de övertagande bolagen solidariskt.

Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

31 § Utöver det som anges i 18 §, ska i ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, delningsplanen med bifogade handlingar hållas tillgänglig för aktieägarna på bolagets webbplats under minst en månad före den bolagsstämma där frågan om godkännande av planen ska behandlas och dagen för stämman. *Lag (2010:1516).*

Lag (2010:1516) har trätt i kraft den 1 januari 2011. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till bolagsstämma samt tillhandahållande av aktiebok och handlingar inför stämman, om kallelse till stämman har skett före ikraftträdandet. Om en bolagsordning efter ikraftträdandet strider mot denna lag, ska styrelsen till den första bolagsstämman till vilken bolaget kallar efter ikraftträdandet lägga fram förslag till ändring av bolagsordningen i överensstämmelse med lagen. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till den stämman.

25 kap. Likvidation och konkurs

Frivillig likvidation

Bolagsstämmans beslut om likvidation

1 § Bolagsstämman kan besluta att bolaget skall gå i likvidation.

Majoritetskrav

2 § Ett beslut av bolagsstämman om likvidation är giltigt, om det har biträts av aktieägare med mer än hälften av de avgivna rösterna. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Första stycket gäller inte, om annat föreskrivs i bolagsordningen. Även om det i bolagsordningen föreskrivs kvalificerad majoritet för beslut om likvidation, fattas dock ett sådant beslut med sådan majoritet som anges i första stycket, när det finns grund för tvångslikvidation enligt 11, 12 eller 17 §.

Förslag till beslut

3 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om likvidation, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut.

I förslaget till beslut skall följande uppgifter anges:

1. skälen för att bolaget skall gå i likvidation och vilka alternativ till likvidation som finns,
2. från vilken dag beslutet om likvidation föreslås gälla,
3. den beräknade tidpunkten för skifte,
4. skifteslikvidens beräknade storlek, samt
5. i förekommande fall, vem som föreslås till likvidator.

4 § Om frågan om likvidation inte skall behandlas på årsstämman, skall följande handlingar fogas till förslaget enligt 3 §:

1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med en anteckning om bolagsstämmans beslut om bolagets vinst eller förlust,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en redogörelse, undertecknad av styrelsen, för händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning som har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades, samt
4. ett yttrande över den redogörelse som avses i 3, undertecknat av bolagets revisor.

Kallelsens innehåll

5 § Kallelsen till bolagsstämman skall ange det huvudsakliga innehållet i förslaget till beslut om likvidation.

Tillhandahållande av förslaget till beslut

6 § Styrelsen ska hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 4 §, tillgängligt för aktieägarna under minst två veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om likvidation ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska läggas fram på stämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 52 § i stället för denna paragraf. *Lag (2010:1516)*.

Innehållet i bolagsstämmans beslut

7 § Bolagsstämmans beslut om likvidation skall innehålla de uppgifter som framgår av 3 § andra stycket 2 och, i förekommande fall, 5.

Registrering

8 § Bolagsstämman skall vidta åtgärder för att beslutet om likvidation genast anmäls för registrering i aktiebolagsregistret.

Tidpunkt då beslutet om likvidation börjar gälla

9 § Bolagsstämman beslut om likvidation gäller omedelbart eller från och med den senare dag bolagsstämman bestämmer. Om inte bolagsordningen föreskriver en senare dag, får dagen inte sättas senare än det närmast följande räkenskapsårets första dag. När det finns grund för tvångslikvidation enligt 11, 12 eller 17 §, gäller beslutet alltid omedelbart.

Allmänt om tvångslikvidation

10 § I 11 § finns bestämmelser om att Bolagsverket i vissa fall skall besluta om likvidation. I 12, 17, 21, 50 och 51 §§ finns bestämmelser om att allmän domstol i vissa fall skall besluta om likvidation.

Bolagsverkets och domstolens beslut skall registreras i aktiebolagsregistret.

Tvångslikvidation på grund av Bolagsverkets beslut

11 § Bolagsverket skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om

1. bolaget inte på föreskrivet sätt har kommit in med anmälan till Bolagsverket om sådan behörig styrelse, verkställande direktör, särskild delgivningsmottagare eller revisor som skall finnas enligt denna lag,

2. bolaget inte till Bolagsverket har kommit in med årsredovisning och revisionsberättelse enligt 8 kap. 3 § första stycket årsredovisningslagen (1995:1554) eller, i förekommande fall, koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse enligt 8 kap. 16 § samma lag inom elva månader från räkenskapsårets utgång,

3. bolaget efter beslut om att aktiekapitalet skall vara bestämt i kronor i stället för i euro har ett registrerat aktiekapital eller minimikapital som inte står i överensstämmelse med 1 kap. 5 § eller, i fråga om publika aktiebolag, 14 § och bolaget inte inom sex månader från det att beslutet fick verkan har anmält nödvändiga beslut om ändring i bolagsordningen och om ökning av aktiekapitalet för registrering, eller

4. bolaget på grund av bestämmelserna i 19 kap. 6 eller 16 § är skyldigt att minska aktiekapitalet till ett belopp som understiger lägsta tillåtna aktiekapital enligt 1 kap. 5 § eller, ifråga om publika aktiebolag, 14 §.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos Bolagsverket och avgift som har påförts enligt 26 § har betalats.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas av Bolagsverket självmant eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en aktieägare, en borgenär eller, i sådana fall som avses i första stycket 1, någon annan vars rätt är beroende av att det finns någon som kan företräda bolaget.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Tvångslikvidation på grund av bestämmelse i bolagsordningen

12 § Allmän domstol skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om bolaget enligt bolagsordningen är skyldigt att gå i likvidation.

En fråga om likvidation enligt första stycket tas upp av tingsrätten på anmälan av Bolagsverket eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören eller en aktieägare.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Tvångslikvidation på grund av kapitalbrist, m.m.

Skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning

13 § Styrelsen skall genast upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning

1. när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet, eller

2. när det vid verkställighet enligt 4 kap. utsköningsbalken har visat sig att bolaget saknar tillgångar till full betalning av utmättningsfordringen. *Lag (2007:317).*

Lag (2007:317) har trätt i kraft den 1 juli 2007. Bestämmelserna i 4 kap. 46–50 §§ gäller inte i fråga om beslut om uppdelning eller sammanläggning av aktier som har fattats före den 1 juli 2007. Om ett bolag före den 1 juli 2007 har beslutat om emission av teckningsoptioner eller konvertibler och det i emissionsvillkoren finns bestämmelser om hur dessa instrument skall behandlas i samband med inlösen enligt 22 kap., gäller dessa bestämmelser även efter den tidpunkten. Om en fusionsplan har blivit gällande hos ett moderbolag före den 1 juli 2007, tillämpas 23 kap. 33 § i dess äldre lydelse även efter denna tidpunkt.

Kontrollbalansräkningens innehåll

14 § En kontrollbalansräkning skall upprättas enligt tillämplig lag om årsredovisning. Vid beräkningen av det egna kapitalets storlek får följande justeringar göras.

1. Tillgångar får tas upp till ett högre värde och avsättningar och skulder tas upp till ett lägre värde än i den ordinarie redovisningen, om de värderingsprinciper som används vid upprättande av kontrollbalansräkningen är förenliga med god redovisningssed. Pensionsåtaganden som enligt 8 a § lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. har redovisats under en delpost under rubriken Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser får dock inte tas upp till lägre belopp än vad som är tillåtet enligt 7 § samma lag.

2. Tillgångar får redovisas till nettoförsäljningsvärdet.

3. Skulder på grund av statligt stöd för vilket återbetalningskyldigheten är beroende av bolagets ekonomiska ställning behöver inte redovisas, om stödet, i händelse av konkurs eller likvidation, skall betalas tillbaka först sedan övriga skulder har betalats.

Obeskattade reserver skall delas upp på eget kapital och uppskjuten skatteskuld.

Justeringar enligt första och andra styckena skall redovisas särskilt.

Kontrollbalansräkningen skall undertecknas av styrelsen.

Första kontrollstämman

15 § Om kontrollbalansräkningen utvisar att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet, skall styrelsen snarast möjligt utfärda kallelse till en bolagsstämma som skall pröva

om bolaget skall gå i likvidation (första kontrollstämman). I fråga om beslutsunderlag och kallelse skall bestämmelserna i 3–6 §§ tillämpas.

Kontrollbalansräkningen och ett yttrande av revisorn över denna skall läggas fram på stämman.

Andra kontrollstämman

16 § Om den kontrollbalansräkning som har lagts fram vid den första kontrollstämman inte utvisar att det egna kapitalet, beräknat enligt 14 §, vid tiden för stämman uppgick till minst det registrerade aktiekapitalet och stämman inte har beslutat att bolaget skall gå i likvidation, skall bolagsstämman inom åtta månader från den första kontrollstämman på nytt pröva frågan om bolaget skall gå i likvidation (andra kontrollstämman). I fråga om beslutsunderlag och kallelse skall bestämmelserna i 3–6 §§ tillämpas.

Styrelsen skall inför den andra kontrollstämman upprätta en ny kontrollbalansräkning enligt 14 § och låta bolagets revisor granska den. Den nya kontrollbalansräkningen och ett yttrande av bolagets revisor över denna skall läggas fram på stämman.

Beslut om tvångslikvidation

17 § Allmän domstol skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om

1. någon andra kontrollstämma inte hålls inom den tid som anges i 16 § första stycket, eller

2. den kontrollbalansräkning som har lagts fram vid den andra kontrollstämman inte har granskats av bolagets revisor eller inte utvisar att det egna kapitalet, beräknat enligt 14 §, vid tiden för stämman uppgick till minst det registrerade aktiekapitalet och stämman inte har beslutat att bolaget skall gå i likvidation.

I sådana fall som avses i första stycket skall styrelsen ansöka hos tingsrätten om beslut om likvidation. Ansökan skall göras inom två veckor från den andra kontrollstämman eller, om en sådan inte har hållits, från den tid punkt då den senast skulle ha hållits. Frågan om likvidation kan även prövas på ansökan av en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor i bolaget eller en aktieägare.

Beslut om likvidation skall inte meddelas, om det under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att en kontrollbalansräkning som utvisar att bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet har granskats av bolagets revisor och lagts fram på en bolagsstämma.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Personligt betalningsansvar för bolagets företrädare

18 § Om styrelsen har underlåtit att

1. i enlighet med 13 § upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning enligt 14 §,

2. i enlighet med 15 § sammankalla en första kontrollstämma, eller

3. i enlighet med 17 § ansöka hos tingsrätten om att bolaget skall gå i likvidation,

svarar styrelsens ledamöter solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för bolaget under den tid som underlåtenheten består.

Den som med vetskap om styrelsens underlåtenhet handlar på bolagets vägnar svarar solidariskt med styrelsens ledamöter för de förpliktelser som därigenom uppkommer för bolaget.

Ansvar enligt första och andra styckena gäller inte för den som visar att han eller hon inte har varit försumlig.

I sådana fall som avses i 13 § 1 gäller ansvaret enligt första stycket 1 endast om bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, understeg hälften av bolagets registrerade aktiekapital vid den tidpunkt då styrelsens skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning uppkom. Ansvaret gäller inte om bolagets eget kapital hade stigit över denna gräns efter den angivna tidpunkten men innan kontrollbalansräkningen senast skulle vara upprättad.

Personligt betalningsansvar för aktieägare

19 § En aktieägare som med vetskap om att bolaget är skyldigt att gå i likvidation enligt 17 § första stycket deltar i ett beslut att fortsätta bolagets verksamhet ansvarar solidariskt med dem som svarar enligt 18 § för de förpliktelser som uppkommer för bolaget efter den tidpunkt som anges i 17 § andra stycket.

Ansvarsperiodens slut

20 § Ansvaret enligt 18 och 19 §§ omfattar inte förpliktelser som uppkommer sedan

1. en ansökan enligt 17 § andra stycket har gjorts,
2. en kontrollbalansräkning som utvisar att bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, uppgår till det registrerade aktiekapitalet har granskats av bolagets revisor och lagts fram på bolagsstämma, eller
3. bolagsstämman, Bolagsverket eller domstol har beslutat om likvidation.

Tvångslikvidation och inlösen på grund av majoritetsmissbruk

Likvidation

21 § Om en aktieägare genom att missbruka sitt inflytande i bolaget uppsåtligt har medverkat till en överträdelse av denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen, kan allmän domstol på talan av ägare till en tiondel av samtliga aktier besluta att bolaget skall gå i likvidation, om det finns särskilda skäl till det på grund av missbrukets långvarighet eller någon annan anledning.

Om en aktieägare, sedan en talan enligt första stycket har väckts, för sin del återkallar talan, kan övriga aktieägare som har väckt talan fullfölja denna.

Inlösen av aktier

22 § I det fall som avses i 21 § kan domstolen på yrkande av bolaget i stället för att besluta om likvidation ålägga bolaget att inom viss tid lösa in kärandens aktier. Om bolaget inte löser in aktierna inom den tid som domstolen har fastställt, skall domstolen på talan av den vars aktier skulle ha lösts in besluta att bolaget skall gå i likvidation.

När domstolen prövar bolagets yrkande skall den ta särskild hänsyn till de anställdas och borgenärernas intressen. Inlösen får inte ske om bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, efter inlösen skulle understiga hälften av det registrerade aktiekapitalet.

Syssloman

23 § Om talan har väckts enligt 21 § och det finns en påtaglig risk att fortsatt missbruk väsentligt skadar kärandens rätt, får domstolen utse en eller flera syssломän att i styrelsens och den verkställande direktörens ställe förvalta bolaget till dess att domstolens beslut i frågan om likvidation har vunnit laga kraft. Beslutet att utse en syssloman gäller omedelbart. Beslutet skall registreras i aktiebolagsregistret. Ett beslut i en fråga om utseende av syssloman får överklagas särskilt. En domstol som skall pröva ett överklagande får besluta att det överklagade beslutet tills vidare inte skall gälla. *Lag (2007:317).*

Lag (2007:317) har trätt i kraft den 1 juli 2007. Bestämmelserna i 4 kap. 46–50 §§ gäller inte i fråga om beslut om uppdelning eller sammanläggning av aktier som har fattats före den 1 juli 2007. Om ett bolag före den 1 juli 2007 har beslutat om emission av teckningsoptioner eller konvertibler och det i emissionsvillkoren finns bestämmelser om hur dessa instrument skall behandlas i samband med inlösen enligt 22 kap., gäller dessa bestämmelser även efter den tidpunkten. Om en fusionsplan har blivit gällande hos ett moderbolag före den 1 juli 2007, tillämpas 23 kap. 33 § i dess äldre lydelse även efter denna tidpunkt.

Handläggningen av frågor om likvidation

Handläggning hos Bolagsverket

24 § I ett ärende enligt 11 § ska Bolagsverket förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till verket inom en viss tid. Föreläggandet ska delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Bolagsverket ska kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden. *Lag (2010:1977).*

Lag (2010:1977) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om en handling har skickats eller lämnats före den 1 april 2011.

Handläggning hos allmän domstol

25 § I ett ärende enligt 12 eller 17 § ska domstolen förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till domstolen inom en viss tid. Föreläggandet ska delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Domstolen ska kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden. *Lag (2010:1977).*

Lag (2010:1977) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om en handling har skickats eller lämnats före den 1 april 2011.

Avgift

26 § Om Bolagsverket självmant meddelar bolaget ett likvidationsföreläggande som grundar sig på 11 § första stycket 1, skall bolaget förpliktas att betala en särskild avgift för kostnaderna i likvidationsärendet.

Bolaget får förpliktas att betala en avgift enligt första stycket endast om Bolagsverket senast sex veckor innan föreläggandet meddelades har skickat en påminnelse till bolaget på dess senast anmälda postadress om den brist som föreläggandet avser. Påminnelsen skall innehålla en upplysning om att bolaget kan bli skyldigt att betala en avgift om bristen inte avhjälpas.

Om det kommer fram i likvidationsärendet att det inte fanns grund för tvångslikvidation när föreläggandet meddelades, skall avgiftsbeslutet upphävas.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgiftens storlek.

27 § Bolaget skall befrias från avgiften enligt 26 § om den underlåtenhet som har föranlett avgiften framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som bolaget inte har kunnat råda över. Bolaget skall också befrias från avgiften om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Bestämmelserna om befrielse från avgift skall beaktas även om något yrkande om detta inte har framställts, om det föranleds av vad som har förekommit i ärendet.

Om en avgift inte har betalats efter betalningsuppsmaning, skall avgiften lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Beslut om att utse eller entlediga en likvidator

Beslut att utse en likvidator

28 § En domstol skall utse en eller flera likvidatorer när den beslutar om likvidation.

Bolagsverket skall utse en eller flera likvidatorer när

1. verket beslutar om likvidation,
2. verket har registrerat ett beslut om likvidation enligt 8 §, och
3. ett bolag i likvidation i annat fall saknar en till registret anmäld behörig likvidator.

Ett beslut att utse en likvidator skall registreras.

Den som utses till likvidator skall vara lämplig för uppdraget. Den som har ingått i bolagets ledning eller som genom aktieinnehav har utövat ett bestämmande inflytande över bolaget får utses till likvidator endast om det finns särskilda skäl.

Beslut att entlediga en likvidator

29 § Om en likvidator begär att få avgå och visar skäl till det, skall likvidatorn entledigas. En likvidator skall också entledigas om han

eller hon inte är lämplig eller av någon annan orsak bör skiljas från uppdraget.

En likvidator entledigas av domstol eller, om likvidatorn har utsetts av Bolagsverket och själv begär att bli entledigad, av Bolagsverket.

En ansökan om att domstol skall besluta om entledigande kan göras av Bolagsverket, likvidatorn, en aktieägare eller någon annan vars rätt är beroende av likvidationen.

Den som entledigar en likvidator skall genast utse en ny. Detta gäller dock inte om det finns någon annan likvidator och det inte kan anses nödvändigt att utse en ny likvidator i den entledigades ställe.

Genomförandet av likvidationen

Likvidatorns ställning

30 § En likvidator träder i styrelsens och den verkställande direktörens ställe och har i uppdrag att genomföra likvidationen. Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag och tillämplig lag om årsredovisning gäller även i fråga om likvidatorn, om inte annat följer av detta kapitel.

Om bolagsstämman har beslutat att bolaget skall gå i likvidation, företräds bolaget av styrelsen och, i förekommande fall, den verkställande direktören till dess att en likvidator har utsetts.

Revision och annan granskning under likvidationen

31 § Uppdrag att vara revisor, lekmannarevisor eller särskild granskare upphör inte genom att bolaget går i likvidation. Bestämmelserna i 9 och 10 kap. skall tillämpas under likvidationen.

Revisorn skall i revisionsberättelsen uttala sig om huruvida likvidationen fördröjs i onödan.

Bolagsstämmans ställning under likvidationen

32 § Bestämmelserna i denna lag om bolagsstämma gäller även under likvidationen, om inte annat följer av bestämmelserna i detta kapitel eller av ändamålet med likvidationen.

Redovisning för tiden innan likvidator utsågs

33 § När bolaget har gått i likvidation och en likvidator har utsetts, ska styrelsen och den verkställande direktören genast redovisa sin förvaltning av bolagets angelägenheter under den tid för vilken redovisningshandlingar inte förut har lagts fram på bolagsstämma. Redovisningen ska upprättas enligt tillämplig lag om årsredovisning och granskas av bolagets revisor enligt bestämmelserna om revision i 9 kap. denna lag. Redovisningen och revisionsberättelsen ska läggas fram på bolagsstämma så snart det kan ske. Bestämmelserna i 7 kap. 11 § 3 och 25 § om stämmans behandling av frågan om ansvarsfrihet och om tillhandahållande av handlingar inför stämman ska tillämpas. Om den tid som redovisningen ska avse omfattar även föregående räkenskapsår, ska det upprättas en särskild redovisning för det året och, om bolaget är ett moderbolag som är skyldigt att upprätta koncernredovisning, en särskild koncernredovisning. *Lag (2010:834).*

Lag (2010:834) har trätt i kraft den 1 november 2010. Bestämmelserna i 1 kap. 12 b §, 2 kap. 5 §, 3 kap. 1 §, 7 kap. 34 §, 9 kap. 1, 1 a, 8, 9 a, 13, 14 och 25 §§, 23 kap. 8, 25 och 48 §§, 24 kap. 10 och 27 §§ samt 32 kap. 3 § tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010. Bolagsstämman får inte före den första dagen på det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 oktober 2010 besluta om ändring i bolagsordningen med tillämpning av 9 kap. 1 § andra stycket. Vid tillämpningen av 9 kap. 1 § femte stycket ska bolaget anses sakna revisor registrerad i aktiebolagsregistret vid räkenskapsårets utgång, om anmälan för registrering av att bolaget entledigt revisorn eller att revisorn avgått och att bolaget beslutat om ändring av bolagsordningen av innebörd att bolaget inte ska ha någon revisor, har kommit in till Bolagsverket före räkenskapsårets utgång. Detta gäller till utgången av 2012. Ett revisorsuppdrag som har getts före ikraftträdandet består till utgången av mandattiden, om inte uppdraget upphör i förtid enligt 9 kap. 22 § eller hinder som avses i 9 kap. 24 § uppkommer.

Kallelse på okända borgenärer

34 § Likvidatorn skall snarast efter det att han eller hon har tillträtt ansöka om kallelse på bolagets okända borgenärer enligt lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer.

Avvecklingen av rörelsen

35 § Så snart det kan ske skall likvidatorn genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt förvandla bolagets egendom till pengar, i den utsträckning det behövs för likvidationen, samt betala bolagets skulder. Bolagets rörelse får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda skall få skälig tid att skaffa sig ny anställning.

Obestånd

36 § Om bolaget är på obestånd, skall likvidatorn ansöka om att bolaget försätts i konkurs.

Redovisning under likvidationen

37 § Likvidatorn ska för varje räkenskapsår upprätta en årsredovisning, som ska läggas fram på årsstämman. I fråga om stämman och redovisningen ska följande bestämmelser inte tillämpas:

7 kap. 11 § 2 denna lag,

2 kap. 1 § andra stycket, 5 kap. 18–25 §§, 6 kap. 2 och 5 §§ årsredovisningslagen (1995:1554),

5 kap. 2 § 3 och 6 kap. 3 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, samt

5 kap. 2 § 8 och 9 och 6 kap. 2 och 3 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

I balansräkningen får det egna kapitalet tas upp i en post. Balansräkningen ska innehålla uppgift om aktiekapitalet, i förekommande fall fördelat på olika aktieslag.

En tillgång får inte tas upp till högre värde än den beräknas inbringa efter avdrag för försäljningskostnaderna. Om en tillgång kan beräknas inbringa ett väsentligt högre belopp än det värde som tas upp i balansräkningen, ska det beräknade beloppet anges särskilt vid

tillgångsposten. Om en skuld eller likvidationskostnad kan beräknas kräva ett belopp som väsentligt avviker från vad som har redovisats som skuld, ska det beräknade beloppet anges vid skuldposten.

Bestämmelserna om koncernredovisning och om delårsrapport i tillämplig lag om årsredovisning ska inte tillämpas på bolag i likvidation. *Lag (2010:2071)*.

Lag (2010:2071) har trätt i kraft den 1 april 2011.

Skifte

38 § När den anmälningstid som har satts ut i kallelsen på okända borgenärer har löpt ut och alla kända skulder har betalats, skall likvidatorn skifta bolagets återstående tillgångar. Om det råder tvist om en skuld eller om en skuld inte har förfallit till betalning eller av annan orsak inte kan betalas, skall pengar sättas av till betalning av skulden och återstoden skiftas.

Talan mot skifte

39 § En aktieägare som är missnöjd med skiftet får väcka talan mot bolaget senast tre månader efter det att slutredovisning enligt 40 § lades fram på bolagsstämman.

Om skiftet ändras till följd av en talan enligt första stycket, skall den som har uppburit för mycket återbära överskjutande del. På värdet av den egendom som skall återbäras skall mottagaren betala ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från det att egendomen lämnades ut till dess att ränta skall betalas enligt 6 § räntelagen till följd av 3 eller 4 § samma lag. Om det uppkommer brist vid återbäringen, är de personer som har medverkat till skiftet ansvariga för denna enligt bestämmelserna i 17 kap. 7 §.

Slutredovisning

40 § När uppdraget som likvidator har fullgjorts, skall likvidatorn så snart som möjligt lämna slutredovisning för förvaltningen genom en förvaltningsberättelse som avser likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för skiftet. Tillsammans med berättelsen skall lämnas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

Berättelsen och redovisningshandlingarna skall lämnas till bolagets revisor. Revisorn skall inom en månad därefter lämna en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

När revisionsberättelsen har lämnats till likvidatorn, skall han eller hon genast kalla aktieägarna till en bolagsstämman för granskning av slutredovisningen. Förvaltningsberättelsen med bifogade redovisningshandlingar och revisionsberättelsen skall under minst två veckor före bolagsstämman hållas tillgängliga hos bolaget för aktieägarna. Kopior av handlingarna skall genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress. Handlingarna skall läggas fram på stämman.

Bolagsstämman skall fatta beslut angående ansvarsfrihet för likvidatorn. I fråga om beslutet gäller bestämmelserna i 7 kap. 14 § andra stycket. *Lag (2007:317).*

Lag (2007:317) har trätt i kraft den 1 juli 2007. Bestämmelserna i 4 kap. 46–50 §§ gäller inte i fråga om beslut om uppdelning eller sammanläggning av aktier som har fattats före den 1 juli 2007. Om ett bolag före den 1 juli 2007 har beslutat om emission av teckningsoptioner eller konvertibler och det i emissionsvillkoren finns bestämmelser om hur dessa instrument skall behandlas i samband med inlösen enligt 22 kap., gäller dessa bestämmelser även efter den tidpunkten. Om en fusionsplan har blivit gällande hos ett moderbolag före den 1 juli 2007, tillämpas 23 kap. 33 § i dess äldre lydelse även efter denna tidpunkt.

Bolagets upplösning

41 § När likvidatorn har lagt fram slutredovisningen, är bolaget upplöst. Likvidatorn skall genast anmäla detta för registrering i aktiebolagsregistret. Kopior av de handlingar som anges i 40 § tredje stycket skall bifogas anmälan.

Preskription av rätt till andel i tillgångarna

42 § En aktieägare som inte inom fem år efter det att slutredovisningen lades fram på bolagsstämman anmäler sig för att lyfta vad han eller hon har fått vid skiftet förlorar sin rätt till andel i de skiftade tillgångarna. Med tillämpning av 44 § ska kvarvarande tillgångar då skiftas mellan bolagets övriga aktieägare. Om tillgångarna är av obetydligt värde, kan Bolagsverket på anmälan av likvidatorn besluta att tillgångarna i stället ska tillfalla Allmänna arvsfonden. *Lag (2011:899).*

Lag (2011:899) har trätt i kraft den 1 oktober 2011. Äldre föreskrifter gäller om en ansökan eller anmälan har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet.

Skadeståndstalan

43 § Trots bestämmelserna i 41 § kan ägare till en tiondel av samtliga aktier hos likvidatorn begära bolagsstämman för behandling av en fråga om talan om skadestånd till bolaget enligt 29 kap. 1–3 §§. I så fall skall bestämmelsen i 7 kap. 17 § andra stycket tillämpas.

Fortsatt likvidation

44 § Om en tillgång framkommer för bolaget efter dess upplösning enligt 41 § eller om talan väcks mot bolaget eller det av annat skäl uppkommer behov av en likvidationsåtgärd, ska likvidationen fortsätta.

Likvidatorn ska genast anmäla den fortsatta likvidationen för registrering i aktiebolagsregistret. Kallelse till den första bolagsstämman efter återupptagandet ska ske enligt bolagsordningen. Dessutom ska skriftlig kallelse sändas till varje aktieägare vars postadress är införd i aktieboken eller på annat sätt känd för bolaget.

Om den tillgång som avses i första stycket är av obetydligt värde, kan Bolagsverket på anmälan av likvidatorn besluta att tillgången i stället ska tillfalla Allmänna arvsfonden. *Lag (2011:899).*

Lag (2011:899) har trätt i kraft den 1 oktober 2011. Äldre föreskrifter gäller om en ansökan eller anmälan har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet.

Upphörande av likvidation

45 § Om bolaget har gått i likvidation på grund av bolagsstämman beslut eller, i de fall som avses i 17 § och 51 § första stycket, på grund av domstols beslut, kan stämman sedan bolagets revisor har yttrat sig besluta att likvidationen skall upphöra och bolagets verksamhet återupptas. Ett sådant beslut får dock inte fattas, om

1. det finns grund för tvångslikvidation enligt 11 eller 12 §,
2. bolagets eget kapital, beräknat enligt 14 §, enligt revisorns yttrande inte uppgår till det registrerade aktiekapitalet, eller
3. utskiftning har ägt rum.

När bolagsstämman beslutar att likvidationen skall upphöra, skall den samtidigt välja styrelse.

Likvidatorn skall se till att beslutet om att likvidationen skall upphöra och valet av styrelse genast anmäls för registrering i aktiebolagsregistret. Beslutet får inte verkställas förrän det har registrerats.

46 § Om ett likvidationsbeslut som har gått i verkställighet har blivit upphävt genom en domstols dom eller beslut som har vunnit laga kraft, skall likvidatorn genast anmäla detta för registrering i aktiebolagsregistret samt, om det upphävda likvidationsbeslutet är sådant som avses i 11, 12, 17 eller 21 §, kalla till bolagsstämma för val av styrelse. *Lag (2005:812).*

47 § När en likvidation har upphört enligt 45 eller 46 §, skall 40 § tillämpas. Kopior av de handlingar som anges i 40 § tredje stycket skall ges in till Bolagsverket.

Konkurs

Registrering

48 § Beslut om konkurs och beslut om företagsrekonstruktion skall registreras i aktiebolagsregistret.

Företrädare för bolaget i dess egenskap av konkursgäldenär

49 § Under konkursen företräds bolaget som konkursgäldenär av den styrelse och verkställande direktör eller de likvidatorer som fanns vid konkursens början. Bestämmelserna i denna lag om rätt att avgå, om entledigande och om nytillsättning gäller dock även under konkursen.

Bolagets upplösning efter konkurs

50 § Om bolaget är försatt i konkurs och denna avslutas utan överskott, är bolaget upplöst när konkursen avslutas. Finns det efter konkursens avslutande tillgångar som inte omfattas av konkursen eller väcks talan mot bolaget eller uppkommer det av annat skäl behov av en likvidationsåtgärd, skall allmän domstol på ansökan av den som berörs besluta om likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart. Kallelse till den första bolagsstämman efter beslutet skall ske enligt 44 § andra stycket.

Likvidation efter överskottskonkurs m.m.

51 § Om en konkurs avslutas med överskott eller läggs ned efter frivillig uppgörelse eller om egendomen i konkursboet återställs till bolaget till följd av att ackord har fastställts, skall allmän domstol i samband med att konkursen avslutas besluta att bolaget skall gå i likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Var bolaget i likvidation när det försattes i konkurs, skall likvidationen fortsätta enligt 44 §, om konkursen avslutas på det sätt som anges i första stycket.

Särskilda bestämmelser om tillhandahållande av förslag till beslut m.m. i vissa publika aktiebolag

52 § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska styrelsen hålla förslaget enligt 3 §, i förekommande fall tillsammans med de handlingar som anges i 4 §, tillgängligt för aktieägarna under minst tre veckor närmast före den bolagsstämma där frågan om likvidation ska prövas. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna ska hållas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tre veckor närmast före stämman och dagen för stämman. De ska vidare läggas fram på stämman. *Lag (2010:1516).*

Lag (2010:1516) har trätt i kraft den 1 januari 2011. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till bolagsstämma samt tillhandahållande av aktiebok och handlingar inför stämman, om kallelse till stämman har skett före ikraftträdandet. Om en bolagsordning efter ikraftträdandet strider mot denna lag, ska styrelsen till den första bolagsstämman till vilken bolaget kallar efter ikraftträdandet lägga fram förslag till ändring av bolagsordningen i överensstämmelse med lagen. Äldre bestämmelser gäller i fråga om kallelse till den stämman.

Lag om ekonomiska föreningar, utdrag ur (SFS 1987:667)

11 juni 1987

Prop. 1986/87:7, LU 1986/87:20, rskr 1986/87:172.

11 kap. Likvidation och upplösning

Frivillig likvidation

1 § Föreningsstämman kan besluta att föreningen skall gå i likvidation.

Ett beslut om likvidation är giltigt endast om samtliga röstberättigade har förenat sig om beslutet eller detta har fattats på två på varandra följande föreningsstämmor och på den senare stämman biträtts av minst två tredjedelar av de röstande. Längre gående villkor för att beslutet skall bli giltigt får föreskrivas i stadgarna. Beslutet om likvidation gäller omedelbart eller från och med den senare dag föreningsstämman bestämmer.

Ett beslut om likvidation kan dock alltid fattas med enkel majoritet, om det finns grund för tvångslikvidation enligt 3, 4 eller 4 a §. Vid lika röstetal utgörs stämmans beslut av den mening som ordföranden biträder. Ett beslut om likvidation enligt detta stycke gäller omedelbart.

Beslutet om likvidation skall genom stämmans försorg genast anmälas för registrering. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

2 § Styrelsen skall genast till föreningsstämman hänskjuta frågan huruvida föreningen skall träda i likvidation, om det på grund av inträffade förluster eller av annan orsak finns anledning att anta att föreningens ställning fortgående kommer att försämrans så att föreningens skulder inte täcks av tillgångarna.

Tvångslikvidation

3 § Om antalet föreningsmedlemmar går ned under det lägsta antal som föreskrivs i 2 kap. 1 §, skall styrelsen snarast möjligt till föreningsstämman hänskjuta frågan huruvida föreningen skall gå i likvidation. Inträder inte ett tillräckligt antal medlemmar i föreningen inom tre månader efter det att antalet har gått ned under det föreskrivna lägsta antalet, skall styrelsen, om inte stämman beslutar att föreningen skall gå i likvidation, hos rätten ansöka att föreningen försätts i likvidation. En sådan ansökan kan även göras av en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor, en föreningsmedlem eller en innehavare av en förlagsandel.

Görs ansökan enligt första stycket, skall rätten besluta att föreningen skall gå i likvidation, om det inte under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att det föreskrivna lägsta medlemsantalet har uppnåtts.

Rättens beslut om likvidation gäller omedelbart.

Om styrelseledamöterna underlåter att fullgöra vad som åligger dem enligt första stycket, svarar de och andra som med vetskap om denna underlåtenhet handlar på föreningens vägnar solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för föreningen. En styrelseledamot undgår dock ansvar, om han visar att underlåtenheten inte beror på försummelse av honom. Solidariskt ansvar för de förpliktelser som uppkommer för föreningen inträder även för sådana medlemmar som, när likvidationsplikt föreligger enligt första stycket, med vetskap om likvidationsplikten deltar i beslut att fortsätta föreningens verksamhet. Ansvarighet enligt denna paragraf gäller dock inte för förpliktelser som uppkommer sedan likvidationsfrågan har hänskjutits till rättens prövning eller sedan ett tillräckligt antal medlemmar har inträtt efter den tid som anges i första stycket. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

4 § Rätten skall besluta att föreningen skall gå i likvidation, om

1. föreningen enligt stadgarna är skyldig att gå i likvidation,
2. föreningens verksamhet drivs på ett sätt som uppenbarligen inte motsvarar de förutsättningar under vilka registrering har skett, eller
3. föreningen har sådant ändamål som avses i 1 kap. 1 § tredje stycket och föreningens tillgångar enligt balansräkningen för närmast föregående räkenskapsår till övervägande del består av annat än andelar i den eller de andra ekonomiska föreningarna.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om det under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att likvidationsgrunden har upphört.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på anmälan av registreringsmyndigheten eller, i fall som avses i 1, på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en föreningsmedlem eller en innehavare av en förlagsandel.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004. Ärenden som avser fråga enligt 11 kap. 4 eller 7 § i deras äldre lydelse och som har inletts vid tingsrätt före ikraftträdandet skall handläggas enligt äldre bestämmelser. Om en förening är försatt i konkurs och konkursen har avslutats före ikraftträdandet, gäller 11 kap. 4 § första stycket 2 och 19 § andra och tredje styckena i sina äldre lydelse.

4 a § Registreringsmyndigheten skall besluta att föreningen skall gå i likvidation, om föreningen inte på föreskrivet sätt har kommit in med anmälan till registreringsmyndigheten om sådan behörig styrelse, verkställande direktör eller särskild delgivningsmottagare som skall finnas enligt denna lag.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos registreringsmyndigheten.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas av registreringsmyndigheten självmant eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en föreningsmedlem,

en innehavare av en förlagsandel, en borgenär eller någon annan vars rätt är beroende av att det finns någon som kan företräda föreningen.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

Handläggningen av frågor om likvidation

5 § I ett ärende enligt 3 eller 4 § ska rätten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till rätten inom en viss tid. Föreläggandet ska delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Rätten ska låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två månader och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden. *Lag (2010:1950).*

Lag (2010:1950) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om en handling har skickats eller lämnats före den 1 april 2011.

6 § I ett ärende enligt 4 a § ska registreringsmyndigheten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till myndigheten inom en viss tid. Föreläggandet ska delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Registreringsmyndigheten ska låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden. *Lag (2010:1950).*

Lag (2010:1950) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om en handling har skickats eller lämnats före den 1 april 2011.

6 a § Ett beslut om likvidation som har fattats av rätten eller registreringsmyndigheten skall registreras. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

Förordnande och entledigande av likvidator

6 b § En domstol skall förordna en eller flera likvidatorer när den beslutar om likvidation.

Registreringsmyndigheten skall förordna en eller flera likvidatorer

1. när den beslutar om likvidation,
2. när den har registrerat en anmälan enligt 1 § fjärde stycket, och
3. när en förening i likvidation i annat fall saknar en till registret anmäld behörig likvidator.

Ett förordnande av en likvidator skall registreras.

Den som förordnas till likvidator skall vara lämplig för uppdraget. Den som har ingått i föreningens ledning får förordnas till likvidator endast om det finns särskilda skäl. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

6 c § Om en likvidator begär att få avgå och visar skäl till det, skall likvidatorn entledigas. En likvidator skall också entledigas om han eller hon inte är lämplig eller av någon annan orsak bör skiljas från uppdraget.

En likvidator entledigas av domstol eller, om likvidatorn har förordnats av registreringsmyndigheten och själv begär att bli entledigad, av registreringsmyndigheten.

En ansökan om att domstol skall besluta om entledigande kan göras av registreringsmyndigheten, likvidatorn, en föreningsmedlem eller någon annan vars rätt är beroende av likvidationen.

Den som entledigar en likvidator skall genast förordna en ny. Detta gäller dock inte om det finns någon annan likvidator och det inte kan anses nödvändigt att förordna en ny likvidator i den entledigades ställe. *Lag (2003:865)*.

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

Genomförandet av likvidationen

7 § En likvidator träder i styrelsens och den verkställande direktörens ställe och har i uppdrag att genomföra likvidationen. Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag, med undantag för 6 kap. 4 § andra stycket, och tillämplig lag om årsredovisning gäller även i fråga om likvidatorn, om inte annat följer av detta kapitel.

Ett uppdrag att vara revisor upphör inte genom att föreningen går i likvidation. Bestämmelserna i 8 kap. skall tillämpas under likvidationen.

Revisorerna skall i revisionsberättelsen uttala sig om huruvida likvidationen fördröjs i onödan. *Lag (2003:865)*.

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

8 § I fråga om föreningsstämma under likvidationen skall bestämmelserna i denna lag om föreningsstämma tillämpas, i den mån inte annat följer av detta kapitel.

9 § När föreningen har trätt i likvidation skall styrelsen och verkställande direktören genast avge en redovisning för sin förvaltning av föreningens angelägenheter under den tid för vilken redovisningshandlingar inte förut har lagts fram på föreningsstämma. Redovisningen skall läggas fram på föreningsstämma så snart det kan ske. Bestämmelserna om årsredovisning och revisionsberättelse skall tillämpas.

Om tiden även omfattar det föregående räkenskapsåret, skall en särskild redovisning avges för detta år. I en moderförening skall denna särskilda redovisning även omfatta koncernredovisning.

10 § Likvidatorerna skall genast söka kallelse på föreningens okända borgenärer.

11 § Likvidatorerna skall så snart det kan ske genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt förvandla föreningens egendom till pengar, i den mån det behövs för likvidationen, samt

betala föreningens skulder. Föreningens rörelse får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda skall få skäligt rådrom för att skaffa sig nya anställningar.

Om rätten har beslutat om likvidation enligt 4 § första stycket 2, får likvidatorerna inte utan särskilt tillstånd av föreningsstämman avyttra föreningens egendom på annat sätt än genom försäljning på offentlig auktion. Till dess att beslutet har vunnit laga kraft får likvidatorerna inte utan stämmans samtycke vidta några likvidationsåtgärder utan endast vårda föreningens egendom och bevaka dess angelägenheter. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

12 § Likvidatorerna skall för varje räkenskapsår avge en årsredovisning, som skall läggas fram på den ordinarie föreningsstämman för godkännande. I fråga om likvidatorernas redovisning och dess behandling på föreningsstämman tillämpas inte 7 kap. 4 § andra stycket 1 och 2 denna lag, 2 kap. 1 § andra stycket, 5 kap. 18–25 §§, 6 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554) eller 2 kap. 1 §, 5 kap. 2 § 3 och 6 kap. 3 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

I balansräkningen tas det egna kapitalet upp i en post, varvid insatskapitalet anges inom linjen och i förekommande fall delas upp på medlemsinsatskapital och förlagsinsatskapital.

Ingen tillgång får tas upp till ett högre värde än den beräknas inbringa efter avdrag för försäljningskostnaderna. Om en tillgång kan beräknas inbringa ett väsentligt högre belopp än det värde som har tagits upp i balansräkningen eller om för en skuld eller en likvidationskostnad kan beräknas åtgå ett belopp som väsentligt avviker från den redovisade skulden eller avsättningen, skall vid tillgångs- eller skuld- eller avsättningsposten det beräknade beloppet anges inom linjen. *Lag (1999:1094).*

Lag (1999:1094) har trätt i kraft den 1 januari 2000. De nya föreskrifterna skall dock tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1999. Föreskrifterna i 6 kap. 7 § och 9 kap. samt 16 kap. 2 § i sin äldre lydelse skall fortfarande tillämpas för räkenskapsår som har inletts före den 1 januari 2000.

13 § När den i kallelsen på okända borgenärer bestämda anmälningstiden har gått ut och alla kända skulder blivit betalda, ska likvidatorerna skifta föreningens behållna tillgångar. Om något skuldbelopp är tvistigt eller inte förfallet till betalning eller av annan orsak inte kan betalas, ska så mycket av föreningens medel som kan behövas för denna betalning behållas och återstoden skiftas.

De föreningsmedlemmar eller innehavare av förlagsandelar som vill klandra skiftet ska väcka talan mot föreningen senast tre månader efter det att slutredovisning lades fram på föreningsstämman.

Om en medlem eller innehavare av en förlagsandel inte inom fem år efter det att slutredovisning lades fram på föreningsstämman har anmält sig för att lyfta vad han eller hon erhållit vid skiftet, har han eller hon förlorat sin rätt till detta. Om medlen är ringa i förhållande

till de skiftade tillgångarna, kan Bolagsverket på anmälan av likvidatorerna förordna att medlen ska tillfalla Allmänna arvsfonden. I annat fall ska 16 § tillämpas. *Lag (2011:895)*.

Lag (2011:895) har trätt i kraft den 1 oktober 2011. Äldre föreskrifter gäller om en ansökan eller anmälan har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet.

14 § När likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag, skall de så snart det kan ske avge en slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse som avser likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för skiftet. Till berättelsen skall fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. Berättelsen och redovisningshandlingarna skall avlämnas till revisorerna. Dessa skall inom en månad därefter avge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

Efter det att revisionsberättelsen har avlämnats till likvidatorerna skall dessa genast kalla föreningsmedlemmarna till en föreningsstämma för granskning av slutredovisningen. Slutredovisningen med bifogade redovisningshandlingar och revisionsberättelsen skall hållas tillgängliga och sändas till medlemmar och innehavare av förlagsandelar enligt bestämmelserna i 7 kap. 8 § fjärde stycket samt läggas fram på stämman. Föreskrifterna i 7 kap. 4 § andra stycket 3 och tredje stycket om beslut på föreningsstämma om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören skall tillämpas på likvidatorerna.

15 § När likvidatorerna har lagt fram slutredovisningen, är föreningen upplöst. Detta förhållande skall genast anmälas för registrering.

En tiondel av samtliga röstberättigade kan dock begära hos likvidatorerna att en föreningsstämma inkallas för att behandla frågan huruvida talan skall väckas enligt 13 kap. 5 §. Därvid tillämpas 7 kap. 7 § andra meningen.

Om likvidatorerna finner att föreningen är på obestånd och inte kan betala likvidationskostnaderna, skall de ansöka om att föreningen försätts i konkurs.

16 § Om det efter föreningens upplösning enligt 15 § visar sig att föreningen har tillgångar eller om talan väcks mot föreningen eller det av någon annan orsak uppkommer behov av en likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsättas. Detta skall genast anmälas av likvidatorerna för registrering. Kallelse till första föreningsstämman efter återupptagandet skall utfärdas enligt stadgarna. Därutöver skall skriftliga kallelser sändas till varje föreningsmedlem vars postadress är känd för föreningen.

17 § Om en förening har trätt i likvidation på grund av föreningsstämmans beslut, kan stämman sedan revisorerna har avgett yttrande besluta att likvidationen skall upphöra och föreningens verksamhet återupptas. Ett sådant beslut får dock inte fattas, om det finns anledning till likvidation på grund av denna lag eller stadgarna eller om utskiftning har ägt rum.

När beslut enligt första stycket fattas, skall en styrelse samtidigt väljas.

Föreningsstämman beslut om likvidationens upphörande och val av styrelse skall likvidatorerna genast anmäla för registrering. Beslutet får inte verkställas förrän registrering har skett.

Om ett likvidationsbeslut har blivit upphävt genom en dom eller ett beslut av domstol som har vunnit laga kraft, skall likvidatorerna genast anmäla detta för registrering samt, om det upphävda likvidationsbeslutet är sådant som avses i 1, 3, 4 eller 4 a §, kalla till föreningsstämma för val av styrelse.

När likvidationen har upphört enligt denna paragraf, skall 14 § tillämpas. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

Upplösning utan likvidation

18 § Om någon anmälan rörande föreningen inte har kommit in till registreringsmyndigheten under de tio senaste åren, skall registreringsmyndigheten undersöka om föreningen har upphört med sin verksamhet. Detta skall ske genom brev till den i föreningsregistret registrerade adressen samt genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

Om det ännu två månader efter kungörandet enligt första stycket inte framgår att föreningen fortfarande består, skall registreringsmyndigheten genast avföra föreningen ur registret. Föreningen är därmed upplöst. Uppkommer därefter behov av likvidationsåtgärd, skall rätten på ansökan av den som berörs besluta om likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart. Kallelse till den första föreningsstämman efter beslutet skall ske enligt 16 §. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

Konkurs och ackord

19 § Om en förening är försatt i konkurs och denna avslutas utan överskott, är föreningen upplöst när konkursen avslutas. Finns det efter konkursens avslutande tillgångar som inte omfattas av konkursen, skall rätten på ansökan av den som berörs besluta om likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart. Kallelse till den första föreningsstämman efter beslutet skall ske enligt 16 §.

Om en konkurs avslutas med överskott eller läggs ned efter frivillig uppgörelse eller om egendomen i konkursboet återställs till föreningen till följd av att ackord har fastställts, skall rätten i samband med att konkursen avslutas besluta att föreningen skall gå i likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Var föreningen i likvidation när den försattes i konkurs, skall likvidationen fortsätta enligt 16 §, om konkursen avslutas på det sätt som anges i andra stycket. *Lag (2003:865).*

Lag (2003:865) har trätt i kraft den 1 januari 2004. Ärenden som avser fråga enligt 11 kap. 4 eller 7 § i deras äldre lydelse och som har inletts vid tingsrätt före ikraftträdandet skall handläggas enligt äldre bestämmelser. Om en förening är försatt i konkurs och konkursen har avslutats före ikraftträdandet, gäller 11 kap. 4 § första stycket 2 och 19 § andra och tredje styckena i sina äldre lydelse.

20 § Om en förening försätts i konkurs eller beslut om företagsrekonstruktion enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion meddelas för föreningen, skall tingsrätten för registrering underrätta registreringsmyndigheten om beslutet och vem som har utsetts till konkursförvaltare.

Under konkursen företräds föreningen som konkursgäldenär av den styrelse och verkställande direktör eller de likvidatorer som finns vid konkursens början. Även under konkursen gäller dock bestämmelserna i denna lag om rätt att avgå, om entledigande och om nytillysättning.

När en konkurs har avslutats eller en företagsrekonstruktion enligt lagen om företagsrekonstruktion har upphört, skall tingsrätten genast för registrering underrätta registreringsmyndigheten och i det förra fallet ange om något överskott finns eller inte. Tingsrätten skall även för registrering underrätta registreringsmyndigheten när högre rätt har upphävt ett beslut att försätta föreningen i konkurs eller ett beslut om företagsrekonstruktion. *Lag (2006:705).*

Lag (2006:705) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

12 kap. Fusion

Fusion mellan ekonomiska föreningar

Vad en fusion innebär

1 § Två eller flera ekonomiska föreningar kan gå samman genom att samtliga tillgångar och skulder i en eller flera av föreningarna övertas av en annan förening (fusion). Vid fusionen upplöses den eller de överlåtande föreningarna utan likvidation och medlemmarna i denna eller dessa föreningar blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Fusion kan ske

1. mellan den övertagande föreningen på ena sidan och en eller flera överlåtande föreningar på den andra (absorption), eller

2. mellan två eller flera överlåtande föreningar genom att de bildar en ny, övertagande förening (kombination). *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

De deltagande föreningarnas redovisningsvaluta

2 § Fusion får ske endast om överlåtande och övertagande föreningar har samma redovisningsvaluta. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Fusion när överlåtande förening har gått i likvidation

3 § Fusion får ske även om överlåtande förening har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av föreningens tillgångar inte har påbörjats.

Om överlåtande förening har gått i likvidation, ska likvidatorerna, när en fusionsplan har upprättats enligt 4 §, lämna slutredovisning över sin förvaltning. När fusionsplanen har blivit gällande i föreningen, ska slutredovisningen läggas fram på en föreningsstämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 11 kap. 14 §.

Likvidationen ska anses avslutad när anmälan om fusionen har registrerats enligt 17 § eller tillstånd att verkställa en fusionsplan har registrerats enligt 21 § fjärde stycket. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Upprättande av fusionsplan

4 § Styrelserna för överlåtande och, vid absorption, övertagande förening ska upprätta en gemensam, daterad fusionsplan. Planen ska undertecknas av styrelsen i var och en av föreningarna.

I fusionsplanen ska det för varje förening anges

1. firma, organisationsnummer och den ort där styrelsen ska ha sitt säte,
2. den planerade tidpunkten för överlåtande förenings upplösning, och
3. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som ska tillkomma innehavare av värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna.

I fusionsplanen ska även lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för föreningarna.

Vid kombination ska fusionsplanen även innehålla

1. stadgar för den övertagande föreningen, och
2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum samt postadress för styrelseledamot och revisor och, i förekommande fall, styrelsesuppleant och revisorssuppleant. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Kompletterande information

5 § Till fusionsplanen ska det fogas en kopia av föreningarnas årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, ska det vidare till planen fogas en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. I redogörelsen ska det också lämnas beloppsuppgifter om nettoomsättningen och resultatet före bokslutsdispositioner och skatt under rapportperioden. Om det finns särskilda skäl, får en ungefärlig beloppsuppgift om resultatet lämnas.

Uppgifterna ska avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas.

Om det inte finns något särskilt som hindrar det, ska det i redogörelsen enligt andra stycket även lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret. Begrepp och termer ska så långt det är möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen.

Till fusionsplanen ska det även fogas

1. ett av revisorerna avgivet yttrande över den redogörelse som avses i 4 § tredje stycket, och

2. ett av revisorerna avgivet yttrande över de uppgifter som avses i andra stycket. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Registrering av fusionsplanen

6 § Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen ska den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i föreningsregistret. Uppgift om registreringen ska enligt 15 kap. 2 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, ska det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

När fusionsplanen ska underställas föreningsstämman

7 § Fusionsplanen ska underställas föreningsstämman i samtliga överlåtande föreningar.

Stämman får hållas tidigast en månad efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Tillhandahållande av fusionsplanen m.m.

8 § Styrelsen ska hålla fusionsplanen med bifogade handlingar tillgänglig för de röstberättigade, för föreningens medlemmar och innehavare av förlagsandelar under minst en månad före den föreningsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin postadress. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Majoritetskrav m.m.

9 § Ett föreningsstämmobeslut om godkännande av fusionsplanen är giltigt endast om det har biträttats av nio tiondelar av de röstberättigade eller har fattats på två på varandra följande föreningsstämmor och på den senare stämman har biträttats av minst två tredjedelar av de röstande. I stadgarna får föreskrivas villkor som går längre.

Om någon av de stämmor som ska godkänna fusionsplanen inte godkänner planen i dess helhet, faller frågan om fusion. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Underrättelse till överlåtande förenings kända borgenärer

10 § När fusionsplanen har blivit gällande i samtliga föreningar som deltar i fusionen, ska var och en av de överlåtande föreningarna skriftligen underrätta sina kända borgenärer om beslutet. Underrättelserna ska innehålla uppgift om att föreningen avser att ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen samt uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att fusionsplanen verkställs.

Borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497), behöver inte underrättas. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

11 § Den övertagande föreningen eller, vid kombination, den äldsta av de överlåtande föreningarna ska ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen. Ansökan ska göras hos Bolagsverket. Den ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har blivit gällande i samtliga föreningar och senast två år efter det att uppgift om att planen har registrerats har kungjorts.

Följande handlingar ska fogas till ansökan:

1. en kopia av fusionsplanen,
2. intyg från de överlåtande föreningarnas styrelser eller verkställande direktörer om att föreningarnas kända borgenärer har underrättats enligt 10 §, och
3. en kopia av protokollet från en föreningsstämma som avses i 7 §.

Om sökanden inte har bifogat de handlingar som anges i andra stycket, ska Bolagsverket förelägga denne att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör detta, ska ansökan avvisas. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

12 § Bolagsverket ska avslå en ansökan enligt 11 § om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot stadgarna, eller

2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om

kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt konkurrenslagen eller den nämnda förordningen.

Om ansökan inte kan beviljas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får Bolagsverket förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader. *Lag (2008:596)*.

Lag (2008:596) har trätt i kraft den 1 november 2008. Äldre bestämmelser gäller i fråga om fusioner som vid ikraftträdandet prövas enligt konkurrenslagen (1993:20) eller som förbjudits enligt den lagen

13 § Under den tid som Bolagsverkets handläggning av en ansökan enligt 11 § pågår får Skatteverket besluta om att det under en viss tid om högst tolv månader föreligger hinder mot verkställande av fusionsplanen. Tiden får förlängas, om det finns särskilda skäl. Förlängning får endast ske med tre månader i taget. Så länge Skatteverkets beslut gäller, ska Bolagsverkets handläggning av ansökan enligt 11 § vila.

Skatteverket får besluta enligt första stycket endast om

1. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
2. verket har beslutat om revision hos föreningen, och
3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Kallelse på överlåtande förenings borgenärer

14 § Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot en ansökan enligt 11 §, ska verket kalla de överlåtande föreningarnas borgenärer. Verket ska dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497).

Kallelsen ska innehålla ett föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag skriftligen anmäla detta. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att han eller hon annars anses ha medgett ansökan.

Bolagsverket ska skyndsamt kungöra kallelsen i Post- och Inrikes Tidningar. Verket ska vidare skicka en särskild underrättelse om kallelsen till Skatteverket. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

När Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

15 § Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt 14 § motsätter sig ansökan inom förelagd tid, ska Bolagsverket ge föreningarna tillstånd att verkställa fusionsplanen. Motsätter sig någon borgenär ansökan, ska verket överlämna ärendet till tingsrätten

i den ort där styrelsen i den övertagande föreningen ska ha sitt säte. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

När allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen

16 § Om ett ärende om tillstånd till verkställande av fusionsplanen har överlämnats till domstol enligt 15 §, ska tillstånd lämnas om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall ska ansökan avslås. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Registrering av fusionen

17 § Styrelsen för den övertagande föreningen ska anmäla fusionen för registrering i föreningsregistret. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter och, i förekommande fall, styrelsesuppleanter i den övertagande föreningen.

Anmälan ska göras senast två månader från Bolagsverkets tillstånd till verkställande av fusionsplanen eller, när tillstånd lämnas av allmän domstol, från det att domstolens beslut har vunnit laga kraft.

Bestämmelserna i 38 § tredje stycket ska tillämpas om

1. någon av de föreningar som deltar i fusionen eller något annat företag som genom fusion har gått upp i någon av dessa föreningar tidigare har deltagit i en gränsöverskridande fusion,

2. den gränsöverskridande fusionen har registrerats inom tre år före anmälan för registrering enligt första stycket, och

3. någon av föreningarna fortfarande omfattas av ett system för arbetstagares medverkan enligt lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Fusionens rättsverkningar

18 § När en anmälan om fusion enligt 17 § registreras, inträder följande rättsverkningar.

1. Överlåtande förenings tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 13 kap. 1–3 §§ som har samband med fusionen övergår till den övertagande föreningen.

2. Överlåtande förening upplöses.

3. Vid kombination: den övertagande föreningen anses bildad.

4. Medlemmarna i överlåtande förening blir medlemmar i den övertagande föreningen.

Trots bestämmelserna i första stycket kan en tiondel av samtliga röstberättigade i en överlåtande förening hos styrelsen påkalla

föreningsstämma för att behandla frågan huruvida talan ska väckas enligt 13 kap. 5 §. I så fall ska 7 kap. 7 § andra meningen tillämpas.

Om stämman beslutar att väcka talan enligt andra stycket, ska den samtidigt förordna att föreningen ska träda i likvidation. Vid genomförandet av likvidationen ska 11 kap. tillämpas. Likvidatorerna behöver dock inte ansöka om kallelse på okända borgenärer. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Frågan om fusion faller

19 § Bolagsverket ska förklara att frågan om fusion har fallit, om

1. ansökan enligt 11 § om tillstånd att verkställa fusionsplanen inte har gjorts inom föreskriven tid eller sådan ansökan har avslagits genom beslut som har vunnit laga kraft,

2. anmälan enligt 17 § inte har gjorts inom föreskriven tid, eller

3. Bolagsverket genom beslut som har vunnit laga kraft har avskrivit ett ärende om registrering enligt 17 § eller har vägrat registrering. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Medlems rätt till utträde

20 § En medlem i en överlåtande förening som inte har samtyckt till fusionen får säga upp sig till utträde inom den tid och på de villkor som anges i 7 kap. 15 § tredje stycket. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Fusion mellan en ekonomisk förening och ett helägt dotteraktiebolag

21 § Om en ekonomisk förening äger samtliga aktier i ett dotteraktiebolag, kan föreningens och bolagets styrelser besluta att bolaget ska gå upp i föreningen genom fusion. En sådan fusion får dock inte ske, om dotteraktiebolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

I fråga om fusionen gäller

2 § om redovisningsvaluta,

3 § om fusion när överlåtande förening har gått i likvidation,

4 § om upprättande av fusionsplan,

6 § om registrering av fusionsplanen,

10 § om underrättelse till kända borgenärer,

11–13 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,

14 § om kallelse på borgenärer,

15 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,

16 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen, och

19 § 1 om när frågan om fusion faller.

Vid tillämpningen av andra stycket ska vad som sägs i de angivna paragraferna om överlåtande förening i stället avse dotteraktiebolaget. Vad som sägs i 3 § om 11 kap. 14 § ska i stället avse 25 kap. 40 § aktiebolagslagen (2005:551).

Ett tillstånd att verkställa fusionsplanen ska registreras i föreningsregistret. Vid registreringen inträder följande rättsverkningar.

1. Dotteraktiebolagets tillgångar och skulder övergår till föreningen.
2. Dotteraktiebolaget upplöses. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Fusion mellan en ekonomisk förening och en motsvarande utländsk juridisk person

Tillämpliga bestämmelser

22 § En svensk ekonomisk förening får delta i en fusion med en motsvarande juridisk person med hemvist i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Sverige (gränsöverskridande fusion). En juridisk person ska anses ha sådant hemvist, om den har bildats enligt lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom detta område.

För en gränsöverskridande fusion gäller följande bestämmelser i detta kapitel:

- 1 § om vad en fusion innebär,
- 3 § om fusion när överlåtande förening har gått i likvidation,
- 23 och 24 §§ om fusionsplan,
- 25 § om styrelseredogörelse,
- 5 § första–tredje styckena om kompletterande information,
- 26–30 §§ om revisorsgranskning,
- 6 och 31 §§ om registrering av fusionsplanen,
- 7 och 32 §§ om när fusionsplanen ska underställas föreningsstämman,
- 33 § om tillhandahållande av fusionsplanen m.m.,
- 9 § om majoritetskrav m.m.,
- 34 § om villkorat beslut om godkännande av fusionsplan,
- 10 § om underrättelse till överlåtande förenings kända borgenärer,
- 11–13 och 35 §§ om ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen,
- 14 § om kallelse på överlåtande förenings borgenärer,
- 15 § om när Bolagsverket ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
- 16 § om när allmän domstol ska lämna tillstånd till verkställande av fusionsplanen,
- 36 § om fusionsintyg,
- 37 och 38 §§ om registrering,
- 18 och 39 §§ om fusionens rättsverkningar,
- 19 § om när frågan om fusion faller, varvid vad som i den paragrafen sägs om 17 § ska avse 38 §,
- 20 § om medlems rätt till utträde, och

40 § om särskilt bokslut. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Fusionsplan m.m.

23 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i en svensk förening som deltar i fusionen, tillsammans med motsvarande organ i de utländska föreningar som deltar i fusionen, upprätta en fusionsplan. Styrelsen ska underteckna fusionsplanen. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

24 § Fusionsplanen enligt 23 § ska innehålla uppgift om

1. de fusionerande föreningarnas form, firma och säte,
2. utbytesförhållanden mellan andelar och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande förening och eventuell kontant betalning,
3. de villkor som ska gälla för tilldelning av andelar och förekommande värdepapper i den övertagande föreningen,
4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,
5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor andelar och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i den övertagande föreningen,
6. från vilken tidpunkt de fusionerande föreningarnas transaktioner bokföringsmässigt ska anses ingå i den övertagande föreningen,
7. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,
8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 26 § eller 29 § 2,
9. stadgar för den övertagande föreningen,
10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till den övertagande föreningen och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och
11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om den övertagande föreningens form, firma och säte. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

25 § Styrelsen i var och en av de föreningar som deltar i fusionen ska upprätta en redogörelse för de omständigheter som kan vara av

vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för föreningarna. I redogörelsen ska också anges vilka rättsliga och ekonomiska aspekter som har beaktats vid bestämmandet av villkoren för fusionen. Redogörelsen ska även innehålla uppgift om fusionens sannolika konsekvenser för medlemmar, borgenärer och anställda. Om styrelsen i skälig tid får ett yttrande från arbetstagarnas företrädare, ska detta yttrande fogas till redogörelsen. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Revisorsgranskning

26 § För var och en av de föreningar som deltar i en gränsöverskridande fusion ska fusionsplanen och styrelsens redogörelse granskas av en eller flera revisorer. Granskningen ska vara så omfattande och ingående som god revisionssed kräver. För varje förening ska revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska framgå huruvida sådana villkor som avses i 24 § första stycket 2 och 3 har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Därvid ska anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av föreningarnas tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på var och en av föreningarna. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

Revisorernas yttranden ska fogas till fusionsplanen. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

27 § En revisor som avses i 26 § ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av stadgarna, ska revisorn utses av föreningsstämman i respektive förening. Är någon särskild revisor inte utsedd, ska granskningen i stället utföras av föreningens revisorer, om de har de kvalifikationer som anges i första meningen.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt 26 § gäller bestämmelserna i 8 kap. 15 § och 16 § andra och tredje styckena. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

28 § Styrelsen, den verkställande direktören och revisorn i en förening som ska delta i den gränsöverskridande fusionen ska ge varje revisor som utför granskning enligt 26 § tillfälle att verkställa granskningen i den omfattning som denne anser vara nödvändig. De ska också lämna de upplysningar och den hjälp som begärs. Samma skyldighet har en revisor som utför granskning enligt 26 § mot övriga sådana revisorer. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

29 § Bestämmelserna om revisorsgranskning i 26–28 §§ ska inte tillämpas, om

1. samtliga medlemmar i de föreningar som deltar i den gränsöverskridande fusionen har samtyckt till det, eller

2. Bolagsverket eller en utländsk behörig myndighet i en stat där någon av de deltagande föreningarna har sitt hemvist, efter en gemensam begäran från de fusionerande föreningarna, har utsett eller godkänt en eller flera oberoende sakkunniga att för samtliga föreningars räkning granska fusionsplanen och upprätta en gemensam skriftlig rapport för alla föreningar.

Vad som sägs i 28 § om revisors rätt till upplysningar och biträde gäller även för den som utses att utföra granskning enligt första stycket 2. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

30 § Den som Bolagsverket utser att utföra granskning enligt 29 § första stycket 2 ska vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. I fråga om granskningen och innehållet i den rapport som upprättas gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 26 § och 27 § andra stycket. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Registrering av fusionsplanen

31 § Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 6 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av den svenska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, ska skyldigheten fullgöras av den svenska förening som är övertagande förening eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan om registrering ska lämnas uppgift om

1. form, firma och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,

2. de register där föreningarna är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,

3. hur borgenärer och, i förekommande fall, medlemmar ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och

4. föreningarnas adresser.

När registreringen kungörs enligt 15 kap. 2 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3. *Lag (2008:3)*.

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

När fusionsplanen ska underställas föreningsstämman

32 § Vid en gränsöverskridande fusion ska, om minst fem procent av de röstberättigade i den övertagande föreningen begär det, fusionsplanen underställas även föreningsstämman i den föreningen. En sådan begäran ska göras inom två veckor från det att uppgift om att fusionsplanen har registrerats har kungjorts enligt 15 kap. 2 §. Stämman får hållas tidigast två veckor efter det att uppgift om fusionsplanens registrering har kungjorts. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Tillhandahållande av fusionsplanen

33 § Vid en gränsöverskridande fusion ska styrelsen i en förening som deltar i fusionen hålla fusionsplanen med bifogade handlingar och styrelsens redogörelse enligt 25 § tillgängliga för de röstberättigade, för föreningens medlemmar, för innehavare av förlagsandelar, för arbetstagarorganisationer som företräder arbetstagare hos föreningen och för arbetstagare som inte företräds av någon arbetstagarorganisation. Handlingarna ska, under minst en månad före den föreningsstämma där frågan om godkännande av fusionsplanen ska behandlas, hållas tillgängliga hos föreningen på den ort där styrelsen ska ha sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de röstberättigade, medlemmar och innehavare av förlagsandelar som begär det och uppger sin postadress. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Villkorat beslut om godkännande av fusionsplanen

34 § Föreningsstämman i en förening som deltar i en gränsöverskridande fusion får villkora beslutet om att godkänna fusionsplanen av att en senare stämma godkänner de former som beslutas för arbetstagarernas medverkan i den övertagande föreningen. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen

35 § Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan enligt 11 § göras av den svenska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, ska ansökan i förekommande fall göras av den svenska förening som är övertagande förening eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Utfärdande av fusionsintyg

36 § Vid en gränsöverskridande fusion ska Bolagsverket, när det finns ett lagakraftvunnet beslut om tillstånd till verkställande av fusionsplanen enligt 15 eller 16 § och den eller de svenska föreningar som deltar i fusionen i övrigt har fullgjort vad som krävs enligt denna lag, för varje sådan förening utfärda ett intyg om att den del av förfarandet som regleras av svensk lag har skett på föreskrivet sätt. Ett sådant intyg får inte utfärdas om det har väckts talan mot föreningsstämmans beslut att godkänna fusionsplanen och målet inte slutligt har avgjorts. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Registrering av fusionen när den övertagande föreningen ska ha sitt hemvist i en annan stat än Sverige

37 § Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt hemvist i en annan stat än Sverige, ska en svensk förening som deltar i fusionen inför registreringen av fusionen ge in det fusionsintyg som avses i 36 §, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, till den behöriga myndigheten i den staten. Intyget ska ges in inom sex månader från den tidpunkt då det utfärdades.

Efter underrättelse från den behöriga utländska myndigheten om att fusionen har ägt rum, ska Bolagsverket i föreningsregistret föra in uppgift om att den eller de svenska överlåtande föreningar som deltagit i fusionen har upplösts. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Registrering av fusionen när den övertagande föreningen ska ha sitt hemvist i Sverige

38 § Om den övertagande föreningen har eller, vid kombination, ska ha sitt hemvist i Sverige, ska Bolagsverket registrera den gränsöverskridande fusionen i föreningsregistret. Anmälan för registrering ska göras av styrelsen i den övertagande föreningen inom sex månader från den tidpunkt då intyg enligt 36 § utfärdades. Vid kombination ska styrelsen även för registrering anmäla vilka som har utsetts till styrelseledamöter och, i förekommande fall, styrelsesuppleanter i den övertagande föreningen.

Bolagsverket får registrera fusionen endast om

1. verket har utfärdat ett intyg enligt 36 § för varje svensk förening som deltar i fusionen,
2. de utländska föreningar som deltar i fusionen har gett in motsvarande intyg från behöriga myndigheter i de stater där de är registrerade, tillsammans med en kopia av fusionsplanen, och
3. det inte heller i övrigt finns något hinder mot registrering av fusionen.

Om lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner är tillämplig, får fusionen registreras endast om

1. avtal har träffats eller beslut har fattats om medverkan enligt den lagen eller förhandlingsperioden har löpt ut utan att sådant avtal har träffats eller beslut har fattats, och

2. den övertagande föreningens stadgar inte strider mot den ordning för medverkan som ska gälla till följd av lagen.

Bolagsverket ska utan dröjsmål underrätta behöriga myndigheter i den eller de stater där överlåtande förening har sitt hemvist om registreringen. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Fusionens rättsverkningar

39 § Vid en gränsöverskridande fusion inträder de rättsverkningar som avses i 18 § vid den tidpunkt som har fastställts i den stat där den övertagande föreningen har sitt hemvist. Om den övertagande föreningen har sitt hemvist i Sverige, inträder rättsverkningarna vid den tidpunkt då fusionen registreras i föreningsregistret enligt 38 §.

Utöver vad som anges i 18 § första stycket gäller att de fusionerande föreningarnas rättigheter och skyldigheter som härrör ur anställningsavtal eller anställningsförhållanden och som föreligger vid den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan överförs till den övertagande föreningen. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Särskilt bokslut

40 § Om en svensk förening deltar i en gränsöverskridande fusion och den övertagande föreningen har sitt hemvist i en annan stat än Sverige, ska styrelsen i den svenska föreningen upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet ska omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då rättsverkningarna av fusionen inträdde enligt 39 §.

För det särskilda bokslutet gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4, 5 och 8 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet ska ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar. *Lag (2010:1513).*

Lag (2010:1513) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

Gränsöverskridande fusion mellan en förening och ett helägt dotterbolag

41 § Om en svensk ekonomisk förening äger samtliga aktier i en utländsk juridisk person, som motsvarar ett svenskt aktiebolag och har sitt hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får den utländska juridiska personen gå upp i föreningen genom fusion. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

42 § Om en utländsk juridisk person, som motsvarar en svensk ekonomisk förening och har sitt hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag, får bolaget gå upp i den utländska juridiska personen genom fusion. En sådan fusion får dock inte ske, om bolaget är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

43 § Vid en fusion enligt 41 eller 42 § ska de bestämmelser som anges i 22 § tillämpas, dock med följande avvikelser.

1. Fusionsplanen behöver inte innehålla sådana uppgifter som avses i 24 § första stycket 2, 3 och 5.

2. Bestämmelserna om revisorsgranskning i 26–30 §§ och om föreningsstämmans prövning av fusionsplanen i 7 § ska inte tillämpas.

3. I fråga om arten av fusionens rättsverkningar gäller vad som sägs i 21 § fjärde stycket 1 och 2 i stället för vad som sägs i 18 § första stycket 1–4.

Vad som sägs om överlåtande förening i detta kapitel ska vid tillämpningen på en fusion enligt 41 eller 42 § gälla bolaget. *Lag (2008:3).*

Lag (2008:3) har trätt i kraft den 15 februari 2008. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner där fusionsavtal har upprättats före ikraftträdandet.

Övergångsbestämmelser till lag 1987:667

Föreskrifter om ikraftträdande av denna lag meddelas i lagen (1987:668) om införande av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Lag om handelsbolag och enkla bolag (SFS 1980:1102)

11 december 1980.

Prop. 1979/80:143, LU 1980/81:4, rskr 1980/81:39.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Ett handelsbolag föreligger, om två eller flera har avtalat att gemensamt utöva näringsverksamhet i bolag och bolaget har förts in i handelsregistret.

Bestämmelser om firma för handelsbolag finns i firmalagen (1974:156) och handelsregisterlagen (1974:157). *Lag (1993:760).*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

2. För handelsbolag och enkla bolag som har bildats enligt äldre lag gäller den nya lagen med det undantag som följer av punkten 3.

3. För handelsbolag som har bildats före den 1 januari 1995 gäller 1 kap. 1 § i sin äldre lydelse till utgången av år 1995. Om ett sådant bolag vid utgången av 1995 inte har förts in i handelsregistret är bolaget upplöst.

2 § Ett kommanditbolag är ett handelsbolag i vilket en eller flera bolagsmän har förbehållit sig att inte svara för bolagets förbindelser med mera än han har satt in eller åtagit sig att sätta in i bolaget. En sådan bolagsman kallas kommanditdelägare. Annan bolagsman i kommanditbolaget kallas komplementär.

2 a § En pensionsstiftelse enligt 9 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. får inte vara bolagsman i ett handelsbolag. Detsamma gäller för en personalstiftelse enligt 27 § samma lag. *Lag (2005:247).*

Lag (2005:247) har trätt i kraft den 1 juli 2005. Bestämmelserna i 1 kap. 2 a § gäller inte om pensions- eller personalstiftelsen har inträtt som bolagsman i handelsbolaget före lagens ikraftträdande och ansökan om registrering av bolagsavtalet har kommit in till Bolagsverket före utgången av december 2005.

3 § Ett enkelt bolag föreligger, om två eller flera har avtalat att utöva verksamhet i bolag utan att handelsbolag föreligger enligt 1 §. *Lag (1993:760).*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995.

2. För handelsbolag och enkla bolag som har bildats enligt äldre lag gäller den nya lagen med det undantag som följer av punkten 3.

3. För handelsbolag som har bildats före den 1 januari 1995 gäller 1 kap. 1 § i sin äldre lydelse till utgången av år 1995. Om ett sådant bolag vid utgången av 1995 inte har förts in i handelsregistret är bolaget upplöst.

4 § Ett handelsbolag men inte ett enkelt bolag kan förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

2 kap. Handelsbolag

Bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter

1 § Bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter under bolagets bestånd bestäms genom avtal.

I den mån bolagsmännen inte har träffat avtal om något annat skall 2–4 och 6–16 §§ tillämpas. Oavsett vad bolagsmännen har avtalat skall 5 § tillämpas.

2 § För att en ny bolagsman skall få inträda i bolaget fordras samtycke av samtliga bolagsmän.

3 § Varje bolagsman är berättigad att vidta åtgärder i förvaltningen av bolagets angelägenheter, om inte dessa åtgärder förbjuds av någon annan bolagsman som inte är utesluten från förvaltningen.

Åtgärder som är främmande för bolagets ändamål får vidtas endast med samtliga bolagsmäns samtycke. En bolagsman som är förvaltningsberättigad får dock till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål använda tillgång som med hänsyn till bolagets ställning är av ringa betydelse.

Skall förvaltningen eller en viss del av den på grund av avtal skötas av flera bolagsmän gemensamt, får en åtgärd som inte tål uppskov vidtas fastän någon av bolagsmännen inte har deltagit i beslutet om åtgärden, om bolagsmannen inte har hunnit tillkallas eller om han till följd av sjukdom eller av annan anledning inte är i stånd att ta del i förvaltningen av bolagets angelägenheter.

3 a § I bokföringslagen (1999:1078) finns bestämmelser om när ett handelsbolag skall upprätta en årsredovisning eller ett årsbokslut. *Lag (2006:867)*.

Lag (2006:867) har trätt i kraft den 1 januari 2007 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2006.

4 § Om ett bolagsavtal föreskriver att en bolagsman skall sköta förvaltningen eller viss del av den, får han skiljas från uppdraget eller avsäga sig detta endast om det finns en viktig grund.

5 § Även en bolagsman som är utesluten från förvaltningen har rätt att granska bolagets räkenskaper och att få kännedom om bolagets angelägenheter. Denna kontrollrätt får inte utövas vid en tidpunkt eller på ett sätt som innebär särskilda olägenheter för bolaget.

6 § För varje räkenskapsår skall en bolagsman tillgodoräknas dels ränta på den insats han hade kvar i bolaget vid räkenskapsårets början, dels ett skäligt arvode för sin förvaltning av bolagets angelägenheter. Räntan skall beräknas enligt den räntefot som motsvarar den av Riksbanken fastställda referensränta enligt 9 § räntelagen (1975:635) som gällde vid räkenskapsårets början med ett tillägg av två procentenheter. *Lag (2002:353)*.

Lag (2002:353) har trätt i kraft den 1 juli 2002. I fråga om räkenskapsår som inleds före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

7 § Det överskott eller den brist som finns sedan bolagsmännen har tillgodoräknats ränta och arvode enligt 6 § utgör räkenskapsårets resultat.

8 § Resultatet fördelas lika mellan bolagsmännen.

Är viss grund avtalad för fördelningen endast av vinsten eller endast av förlusten, gäller den grunden vid fördelningen av såväl vinst som förlust.

9 § Sedan årsredovisningen eller årsbokslutet har upprättats, har bolagsmännen rätt att få ut vad som har tillgodoförts dem enligt 6 och 8 §§. Om en bolagsmans behållna insats är lägre än den skall vara enligt vad som avtalats mellan bolagsmännen, skall dock så mycket av vad som tillkommer honom hållas inne som behövs för att fylla bristen. *Lag (1999:1089).*

Lag (1999:1089) har trätt i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1999.

10 § Vad en bolagsman har rätt att lyfta för ett räkenskapsår skall läggas till hans insats, om han inte före utgången av följande räkenskapsår begagnar sig av lyftningsrätten. Hans behållna insats får dock inte mot någon annan bolagsmans bestridande ökas utöver vad den skall vara enligt vad som avtalats mellan bolagsmännen.

11 § En bolagsman är inte skyldig att på begäran av de övriga bolagsmännen öka sin behållna insats i bolaget utöver vad den skall vara enligt vad som avtalats mellan bolagsmännen.

12 § Under bolagets bestånd har en bolagsman inte rätt att mot någon annan bolagsman göra gällande fordran på grund av utgifter för bolagets räkning, fordran på förvaltningsarvode eller fordran på ränta på insats.

13 § Har en bolagsman haft nödvändig eller nyttig kostnad för bolagets räkning, är han berättigad till ränta på sin fordran från den dag fordringen kom till. Räntan beräknas enligt 5 § räntelagen (1975:635) för tiden fram till dess ränta skall utgå enligt 6 § samma lag.

Försummar en bolagsman att göra avtalat tillskott eller att redovisa influtna medel, skall han betala ränta beräknad enligt 6 § räntelagen från den dag tillskottet eller redovisningen bort ske.

14 § En bolagsman som uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar bolaget när han fullgör sina uppgifter skall ersätta skadan. Skadeståndet kan jämkas efter vad som är skäligt med hänsyn till handlingens beskaffenhet, skadans storlek och omständigheterna i övrigt.

Skall flera ersätta samma skada, svarar de solidariskt för skadeståndet i den mån inte skadeståndsskyldigheten har jämkats för någon av dem enligt första stycket. Vad någon har betalat i skadestånd får sökas åter av de andra efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

15 § Talan för bolagets räkning mot en bolagsman om skadestånd på grund av beslut eller åtgärd under ett räkenskapsår skall väckas,

om talan förs i en bolagsmans namn, senast ett år från det årsredovisningen eller årsbokslutet blev tillgängligt för sistnämnde bolagsman eller, om talan förs i bolagets namn, senast ett år från det årsredovisningen eller årsbokslutet blev tillgängligt för samtliga bolagsmän.

Har tiden för talan försuttits eller har årsredovisning eller årsbokslut inte upprättats, kan talan ändå väckas, om det inte i årsredovisningen eller årsbokslutet eller på annat sätt till bolagsmännen har lämnats i väsentliga hänseenden riktiga och fullständiga uppgifter om det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan. Talan som avses i detta stycke kan dock inte väckas sedan tre år har förflutit från utgången av det räkenskapsår då beslutet fattades eller åtgärden vidtogs.

Utan hinder av första eller andra stycket kan skadeståndstalan som grundas på brott föras mot en bolagsman. *Lag (1999:1089).*

Lag (1999:1089) har trätt i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1999.

16 § En bolagsman som vill klandra en årsredovisning eller ett årsbokslut skall väcka talan senast ett år efter det att årsredovisningen eller årsbokslutet blev tillgängligt för honom. *Lag (1999:1089).*

Lag (1999:1089) har trätt i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1999.

Bolagets och bolagsmännens förhållande till tredje man

17 § Var och en av bolagsmännen företräder bolaget, om inte något annat har avtalats eller följer av 31 §.

En bolagsman som har visat trolöshet i bolagets angelägenheter kan på talan av någon annan bolagsman av domstol skiljas från rätten att företräda bolaget. Domstolens avgörande får verkställas utan hinder av att det inte har vunnit laga kraft.

18 § Har en bolagsman överskridit sin befogenhet när han företog en rättshandling för bolaget, gäller inte rättshandlingen mot bolaget, om den mot vilken rättshandlingen företogs insåg eller borde ha insett att bolagsmannen överskred sin befogenhet.

19 § Prokura får meddelas endast av samtliga bolagsmän i förening. Varje bolagsman som är behörig att företräda bolaget kan återkalla prokuran.

Första stycket gäller inte, om något annat har avtalats mellan bolagsmännen.

I övrigt finns bestämmelser om prokura i prokuralagen (1974:158).

20 § Bolagsmännen svarar solidariskt för bolagets förpliktelser.

I en bolagsmans konkurs skall utdelning för en bolagsborgenärs fordran beräknas på fordringens belopp efter avdrag för vad bolagsborgenären kan få ut av bolaget.

21 § Överlåter en bolagsman utan samtycke av de övriga bolagsmännen sin andel i bolaget till någon annan eller utmäts och försäljs andelen eller övergår annars en bolagsmans andel utan samtycke av

de övriga bolagsmännen till någon annan, har överlåtelsen, försäljningen eller övergången följande verkan mot bolaget. Bolagsmannens rättsinnehavare har rätt att under bolagets bestånd få ut vad bolagsmannen enligt 9 § har haft rätt att lyfta och att vid bolagsskiftet få ut den del av behållna tillgångar som belöper på bolagsmannen. Rättsinnehavaren har samma rätt som bolagsmannen att säga upp bolaget eller att på annat sätt kräva dess upplösning.

I bolagsavtalet kan intas förbehåll att en bolagsman eller någon annan skall ha rätt att lösa en rättighet som enligt första stycket övergår till ny innehavare. Förbehållet skall ange

1. vilka som är lösningsberättigade och, om lösningsrätt inte skall kunna utövas vid vissa fång, vilka slags fång som har undantagits,

2. den ordning i vilken lösningsrätten tillkommer de lösningsberättigade inbördes,

3. den tid, inte överstigande två månader från anmälan hos den uppgivne lösningsberättigade om en rättighets övergång, inom vilken lösningsanspråk skall framställas hos bolaget,

4. den tid inom vilken lösen skall erläggas, vilken tid inte får överstiga en månad räknat från den tidpunkt då lösenbeloppet blev bestämt.

Om tillämpningen av en föreskrift i bolagsavtalet rörande lösenbeloppet skulle bereda någon otillbörlig fördel, kan jämkning ske.

Twister om lösningsrätt och om lösenbeloppets storlek prövas av tre skiljemän enligt lagen (1929:145) om skiljemän, om inte annat föreskrivs i bolagsavtalet.

Innan det visar sig att lösningsrätten inte begagnas, kan den till vilken rättigheterna enligt första stycket har övergått inte utöva annan av fångets härflytande rätt gentemot bolaget än rätt att få ut vad fångesmannen under bolagets bestånd skulle ha haft rätt att lyfta enligt 9 §.

22 § Inträder en ny bolagsman i bolaget, svarar han även för de förbindelser som bolaget har ingått dessförinnan. En bolagsman som avgår svarar inte för de förbindelser av bolaget som uppkommer efter avgången, om bolagets medkontrahent kände till eller borde ha känt till att bolagsmannen avgått.

23 § Om ett handelsbolag försätts i konkurs, kan en fordran mot bolaget genast göras gällande mot bolagsmännen, även om fordringen annars inte är förfallen till betalning.

Bolagets likvidation och upplösning

24 § Ett bolagsavtal kan träffas för bestämd eller obestämd tid eller för en bolagsmans livstid.

Har ett bolagsavtal slutits för obestämd tid, kan en bolagsman säga upp avtalet när som helst. Bolaget skall då träda i likvidation sex månader efter uppsägningen, om inte någon annan uppsägningstid har avtalats.

Har ett bolagsavtal slutits för bestämd tid och fortsätts bolagets rörelse efter utgången av den tiden, anses avtal därefter slutet för obestämd tid.

25 § På begäran av en bolagsman skall ett bolag genast träda i likvidation, om någon annan bolagsman väsentligt åsidosätter sina skyldigheter enligt bolagsavtalet eller om det annars finns en viktig grund för bolagets upplösning.

26 § Dör en bolagsman, skall bolaget genast träda i likvidation, om inte något annat har avtalats eller följer av 29 eller 30 §.

27 § Försätts en bolagsman i konkurs, skall bolaget genast träda i likvidation, om inte något annat följer av 29 eller 30 §.

28 § Ett handelsbolag i vilket antalet bolagsmän har gått ned till en skall, när detta förhållande har bestått under sex månader, anses ha trätt i likvidation, om så ej skett tidigare.

29 § Bolagsmännen får avtala att, om det finns grund för likvidation enligt 24–27 §§, en bolagsman eller hans rättsinnehavare skall utträda ur bolaget i stället för att bolaget skall träda i likvidation. Ett sådant avtal gäller inte mot en bolagsmans konkursbo såvida inte konkursboet har biträtt avtalet.

30 § Om det finns grund för likvidation enligt 24–27 §§, kan i stället för att bolaget träder i likvidation uteslutning ske av den bolagsman till vilken likvidationsgrunden kan hänföras eller dennes rättsinnehavare. För att uteslutning skall få ske måste följande iakttas. De övriga bolagsmännen skall vara ense om uteslutningen. Den som begärs utesluten skall erhålla ett lösenbelopp som kan antas motsvara vad han skulle ha erhållit om bolagsskifte i stället hade ägt rum. Den som begärs utesluten har rätt att kräva att säkerhet ställs för att hans ansvar för bolagets förbindelser inte tas i anspråk i större omfattning än som kan antas ha blivit fallet om i stället för uteslutning bolagsskifte hade ägt rum.

Första stycket gäller inte, om något annat har avtalats mellan bolagsmännen.

31 § Under likvidationen vidtas förvaltningsåtgärder av alla bolagsmännen i förening, om inte något annat har avtalats eller särskild likvidator har förordnats. Vad som nu sagts gäller även rätten att företräda bolaget.

En bolagsman har rätt att under likvidationen låta sig företrädas av ombud vid medverkan i bolagets angelägenheter, om inte något annat har avtalats mellan bolagsmännen.

Under likvidationen får dödsboet efter en bolagsman företrädas av endast en ställföreträdare eller ett ombud, om inte något annat har avtalats mellan bolagsmännen.

32 § Bestämmelserna i 5 § gäller under likvidationen.

Om inte något annat har avtalats i fråga om bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter, gäller under likvidationen 2 §, 3 § tredje stycket, 4, 6, 8 och 12–16 §§. Bestämmelserna i 3 § tredje stycket och 4 § gäller dock inte, om särskild likvidator har förordnats.

När bolaget har trätt i likvidation, får kallelse på bolagets okända borgenärer sökas av bolagsman eller likvidator.

33 § När bolaget har trätt i likvidation, skall bolagets egendom i den mån det behövs för likvidationen så snart det kan ske förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Bolagets rörelse får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda skall få skälig tid för att skaffa ny anställning.

34 § Om inte något annat har avtalats mellan bolagsmännen, får tillgångarna inte skiftas innan alla kända skulder har blivit betalda eller behövliga medel har avsatts för sådan betalning.

Varje bolagsman har rätt att ur de behållna tillgångarna få tillbaka sin behållna insats enligt den senaste årsredovisningen eller det senaste årsbokslutet. Om varken årsredovisning eller årsbokslut har upprättats, har varje bolagsman rätt att få ut vad han har betalat in till bolaget som insats. Om inte behållningen räcker till, räknas bristen som förlust. Uppstår ett överskott, utgör detta den slutliga vinsten. *Lag (1999:1089).*

Lag (1999:1089) har trätt i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1999.

35 § Om ett handelsbolag i vilket antalet bolagsmän har gått ned till en har trätt i likvidation, får bolagets rörelse fortsättas eller annars rättshandlingar eller andra åtgärder vidtas endast i den mån det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda skall få skälig tid för att skaffa ny anställning.

En rättshandling, som är otillåten enligt första stycket, får återopas mot bolaget av den mot vilken rättshandlingen företogs endast om denne varken kände till eller borde ha känt till de omständigheter som medförde att rättshandlingen var otillåten.

36 § Bolagsskiftet som inte sker i skriftlig form är ogiltiga.

37 § Är det sannolikt att likvidationen oskäligt uppehålls eller annars utförs på ett sådant sätt att en bolagsmans rätt därigenom äventyras, får domstol på ansökan av bolagsmannen förordna att likvidationen skall verkställas av en eller flera likvidatorer som utses av domstolen.

Ansökan skall göras hos rätten i den ort där bolaget har sitt hemvist. Ansökningen skall innehålla uppgift om samtliga bolagsmäns namn och adress. De bolagsmän som inte har deltagit i ansökningen skall delges denna på det sätt som är föreskrivet om stämning i tvistemål. De skall beredas tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bolagsman får utses till likvidator.

Likvidator får inte vara underårig eller i konkurs eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Minst halva antalet likvidatorer som inte är bolagsmän skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer för ett särskilt fall tillåter något annat.

Om bolaget inte har någon här i landet bosatt likvidator, skall likvidatorerna bemyndiga en i Sverige bosatt person att på bolagets vägnar ta emot delgivning. Ett sådant bemyndigande får inte lämnas

till någon som är underårig eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Myndighets beslut enligt fjärde stycket andra meningen överklagas hos regeringen. *Lag (1994:1931)*.

Lag (1994:1931) har trätt i kraft den 1 januari 1995.

38 § Har flera likvidatorer blivit utsedda, skall de ha hand om uppdraget gemensamt, om inte rätten förordnar att uppdraget skall delas på visst sätt mellan dem.

En likvidator kan när som helst entledigas av rätten. Är bolagsmännen ense om att återta likvidationen, skall rätten återkalla förordnandet för likvidator.

Ett beslut om förordnande eller entledigande av likvidator skall gälla omedelbart även om det överklagas.

39 § En likvidator skall med iakttagande av 33 och 34 §§ genomföra likvidationen i bolagsmännens ställe.

En likvidator som inte är bolagsman får inte handlägga frågor om avtal mellan honom och bolaget. Inte heller får han handlägga frågor om avtal mellan bolaget och tredje man, om han har ett väsentligt intresse i frågan som kan strida mot bolagets. Vad som nu har sagts om avtal gäller även rättegång och annan talan.

40 § En likvidator har rätt till skäligt arvode och till ersättning för kostnader för att utföra uppdraget.

41 § Sedan en likvidator har fullgjort sitt uppdrag, skall han så snart det kan ske avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse rörande likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för bolagsskiftet. Till berättelsen skall fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. Berättelsen och redovisningshandlingarna skall av likvidatorn delges var och en av bolagsmännen.

42 § Bestämmelserna i 14 och 15 §§ gäller även i fråga om skadeståndsskyldighet för likvidatorer. Bestämmelserna i 15 § om årsredovisning och årsbokslut skall i stället gälla slutredovisningen. *Lag (1999:1089)*.

Lag (1999:1089) har trätt i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 1999.

43 § Om ett bolagsskifte har förrättats av likvidator, har varje bolagsman rätt att klandra skiftet genom att väcka talan mot de övriga bolagsmännen inom tre månader från det slutredovisningen delgavs honom.

44 § Bolaget är upplöst när skifte har ägt rum eller, om en likvidator har haft hand om likvidationen, när slutredovisningen har delgivits var och en av bolagsmännen.

Om bolaget är försatt i konkurs och denna avslutas utan överskott, är bolaget upplöst när konkursen avslutas. Finns det överskott, skall bolaget träda i likvidation.

45 § Om det framkommer någon tillgång för bolaget efter dess upplösning eller om talan väcks mot bolaget eller om det på annat sätt uppkommer behov av en likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsättas.

3 kap. Kommanditbolag

1 § I fråga om kommanditbolag gäller 2 kap., om inte något annat föreskrivs.

2 § Samtliga bolagsmän får inte vara kommanditdelägare. Stiftelser eller ideella föreningar får inte vara komplementärer. Åsidosätts dessa föreskrifter, anses bolaget som handelsbolag enligt 2 kap.

3 § Om inte något annat har avtalats, får en kommanditdelägare vid bolagets upplösning eller när han utträder ur bolaget inte påföras en förlust som överstiger vad han har satt in eller åtagit sig att sätta in i bolaget.

4 § Om inte något annat har avtalats, har en kommanditdelägare inte rätt att ta del i förvaltningen av bolagets angelägenheter. I fråga om förvaltningsåtgärder under likvidation gäller dock 2 kap. 31 §.

5 § Om det inte genom avtal har bestämts efter vilken grund en kommanditdelägare skall ta del i vinst och förlust och bolagsmännen inte heller kan enas om det, ankommer det på rätten att avgöra denna fråga efter skälighet.

6 § Bolagsmännen får avtala att kommanditdelägare inte skall ha kontrollrätt som avses i 2 kap. 5 §.

7 § Kommanditdelägare är inte behöriga att företräda bolaget.

En rättshandling som en kommanditdelägare företar för bolaget blir dock bindande för bolaget, om den mot vilken rättshandlingen företogs varken insåg eller borde ha insett att den som företog rättshandlingen var kommanditdelägare.

8 § En kommanditdelägare fullgör sin skyldighet att svara för bolagets förpliktelser genom att betala in sin utfästa insats till bolaget.

På begäran av den som har en fordran mot bolaget som är förfallen till betalning är en kommanditdelägare skyldig att betala in sin utfästa insats till bolaget.

En kommanditdelägarers utfästa insats anses som inte inbetald i den mån han har återtagit något av insatsen eller, innan en uppkommen brist i insatsen har blivit fylld, lyft vad som har tillgodoförts honom enligt 2 kap. 6 eller 8 §.

9 § Om kommanditbolaget ingår ett avtal med tredje man och denne vid avtalets ingående varken kände till eller borde ha känt till att förbehåll skett enligt 1 kap. 2 §, svarar den kommanditdelägare som förbehållet avser såsom komplementär för de förbindelser som uppkommit för bolaget genom avtalet.

Om ett avtal ingås för bolagets räkning och därvid med en kommanditdel ägares vetskap och vilja en firma används som inte innehåller ordet "kommanditbolag", svarar kommanditdelägaren

såsom komplementär gentemot den med vilken avtalet ingicks, även om denne på grund av 19 § handelsregisterlagen (1974:157) skall anses ha haft vetskap om att förbehåll skett enligt 1 kap. 2 §.

10 § Nedsätts det belopp med vilket en kommanditdelägare svarar enligt 1 kap. 2 § på grund av överenskommelse mellan bolagsmännen, är nedsättningen utan verkan i fråga om förpliktelser vid vars tillkomst medkontrahenten varken kände till eller borde ha känt till nedsättningen.

11 § Om inte något annat har avtalats, medför en kommanditdelägars död inte att bolaget skall träda i likvidation.

4 kap. Enkla bolag

Bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter

1 § Bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter under bolagets bestånd bestäms genom avtal.

I den mån bolagsmännen inte har träffat avtal om något annat skall 2–4 §§ tillämpas.

2 § Bestämmelserna i 2 kap. 2, 4, 5, 8, 9, 11, 13 och 14 §§ gäller för enkla bolag. Härvid skall det som föreskrivs i 2 kap. 14 § om skada för bolaget i stället gälla skada för någon annan bolagsman.

3 § Åtgärder i förvaltningen av bolagets angelägenheter får vidtas endast med samtliga bolagsmäns samtycke. Dock får en åtgärd som inte tål uppskov vidtas fastän en bolagsman inte har deltagit i beslutet om åtgärden, om bolagsmannen inte har hunnit tillkallas eller om han till följd av sjukdom eller av annan anledning inte är i stånd att ta del i förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Har bolagsmännen avtalat att en förvaltningsåtgärd får vidtas utan samtycke av samtliga bolagsmän, får åtgärden dock inte vidtas, om den förbjuds av en bolagsman som inte är utesluten från förvaltningen.

4 § Talan om skadestånd av en bolagsman mot någon annan bolagsman skall väckas senast tre år efter utgången av det år då det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan.

Utan hinder av första stycket kan skadeståndstalan som grundas på brott föras mot en bolagsman.

Bolagsmännens förhållande till tredje man

5 § Genom ett avtal som sluts på bolagsmännens vägnar eller under en benämning varmed bolagsmännen samfällt betecknas blir endast den bolagsman som har deltagit i avtalet berättigad eller förpliktad i förhållande till medkontrahenten.

Har flera bolagsmän deltagit i avtalet, har de lika rätt i förhållande till medkontrahenten och svarar solidariskt för vad som har utfästs. Vad som nu har sagts gäller inte, om något annat har bestämts i avtalet.

6 § Används vid ingående av ett avtal en benämning varmed bolagsmännen samfällt betecknas, får benämningen inte innehålla något av orden "handelsbolag", "aktiebolag", "förening" eller "stiftelse". Om så ändå sker, svarar de bolagsmän med vilkas vetskap och vilja det har skett solidariskt för förbindelser gentemot den som varken insåg eller borde ha insett att benämningen avsåg ett enkelt bolag.

Bolagets likvidation och upplösning

7 § Under bolagets likvidation gäller i fråga om bolagsmännens inbördes rättigheter och skyldigheter 2 kap. 2, 4, 5, 8, 13 och 14 §§ samt 3 och 4 §§ i detta kapitel, om inte något annat har avtalats. Vad som nu har sagts om 2 kap. 4 § och 3 § i detta kapitel gäller dock inte, om särskild likvidator har förordnats.

I övrigt gäller i fråga om bolagets likvidation och upplösning 2 kap. 24–27, 29 och 30 §§, 31 § andra och tredje styckena, 33, 34 och 36 §§, 37 § första stycket, andra stycket andra–fjärde meningarna och tredje–femte styckena, 38–43 §§, 44 § första stycket samt 45 §.

8 § Ansökan om förordnande av likvidator skall göras hos rätten i den ort där någon av bolagsmännen har sitt hemvist. Föreligger sådana ansökningar vid skilda domstolar, skall den ansökan som kom in senare inte tas upp till prövning.

9 § En likvidator är behörig att företa rättshandlingar på bolagsmännens vägnar endast i den mån det behövs för att bolagsmännens för bolaget avsedda tillgångar skall kunna förvandlas till pengar enligt 2 kap. 33 §. Överskrider likvidatorn sin behörighet, är rättshandlingen dock bindande för bolagsmännen, om tredje man varken insåg eller borde ha insett att behörigheten överskreds.

Övergångsbestämmelser till lag 1980:1102

4. Fråga huruvida handelsbolag eller enkelt bolag föreligger skall intill utgången av år 1994 bedömas enligt äldre lag. Enkelt bolag, som från och med den 1 januari 1995 blir handelsbolag, skall ansöka om registrering före nämnda dag. Lag (1992:1210).

Ärvdabalk utdrag ur (SFS 1958:637)

12 december 1958

Prop. 1958:B 23; 1LU 1958:B 14, 15; Rskr 1958:B 107.

19 kap. Om boutredningsman och testamentsexekutor

1 § Då dödsbodelägare begär det, skall rätten förordna, att egendomen skall avträdas till förvaltning av boutredningsman, samt utse någon att i sådan egenskap handha förvaltningen. Har någon genom testamente blivit utsedd att i fråga om förvaltningen träda i arvingars och universella testamentstagares ställe (testaments-exekutor), äger jämväl han påkalla beslut som nu är sagt. Sådant beslut skall också meddelas på begäran av den som erhållit legat eller äger föra talan om fullgörande av ändamålsbestämmelse, där det prövas nödigt för legatets eller ändamålsbestämmelsens verkställande, eller på begäran av borgenär eller den som står i ansvar för betalning av gäld efter den döde, där det måste antas att dödsboet är på obestånd eller att sökandens rätt eljest äventyras. Är dödsbodelägare eller den som erhållit legat omyndig eller har enligt 11 kap. 3, 4 eller 7 § föräldrabalken god man eller förvaltare förordnats för honom, skall dödsboet avträdas till förvaltning av boutredningsman, om överförmyndaren begär det och rätten finner skäl därtill.

Skall enligt testamente egendomen vara undantagen delägarnas förvaltning, men är testamentsexekutor ej utsedd eller kan den utsedde ej utföra uppdraget, skall rätten, då ansökan görs av någon vars rätt är beroende av utredningen eller förhållandet eljest blir känt, meddela beslut som avses i första stycket.

Beslut enligt denna paragraf får grundas även på testamente som ej vunnit laga kraft. *Lag (1988:1255).*

Lag (1988:1255) har trätt i kraft den 1 januari 1989.

2 § Till en ansökan enligt 1 § skall fogas en kopia av bouppteckningen efter den döde och, om bouppteckningen har registrerats, ett bevis om detta. Är inte bouppteckning förrättad, lämnas trovärdig uppgift om delägarna i boet och deras hemvist samt, där testamentsexekutor är förordnad, om dennes namn och hemvist. *Lag (2001:94).*

Lag (2001:94) har trätt i kraft den 1 juli 2001.

3 § Val av boutredningsman skall så träffas att uppdraget kan förväntas bli utfört med den insikt som boets beskaffenhet kräver. Särskilt avseende skall fästas vid förslag av dem, vilkas rätt är beroende av utredningen.

Delägare må förordnas till boutredningsman.

Är testamentsexekutor utsedd, skall förordnandet meddelas honom, om ej skäl äro däremot.

4 § Där det prövas erforderligt, må flera boutredningsmän förordnas. Rätten äger bestämma, att förvaltningen skall delas mellan dem,

och skall därvid tillika föreskriva, efter vilka grunder delningen skall ske.

5 § Vill boutredningsman frånträda sitt uppdrag och visar han skäligen orsak, skall han av rätten entledigas.

Finnes boutredningsman icke vara lämplig eller bör han av annan särskild orsak skiljas från uppdraget, skall han entledigas, då det begäres av någon vars rätt är beroende av utredningen eller förhållandet eljest varder kunnigt.

Är testamentsexekutor förordnad till boutredningsman och förklarar testamentet sedermera ogiltigt, skall rätten på begäran pröva, huruvida uppdraget likväl bör vara honom anförtrott.

6 § Göres av samtliga delägare ansökan att boet ej längre skall förvaltas av boutredningsman, och är ej fall för handen som i 1 § andra stycket sägs, skall rätten, med boutredningsmannens entledigande, förordna därom, såframt det kan ske utan fara för någon vars rätt är beroende av utredningen. Är testamentsexekutor förordnad till boutredningsman, skall hans samtycke inhämtas.

7 § Avträdes dödsbos egendom till konkurs, är förordnandet för boutredningsman förfallet.

8 § Dör boutredningsman, skall det av den som har hans egendom i sin vård utan dröjsmål anmälas hos rätten.

9 § Har den som gjort ansökan enligt 1 § ej fullgjort vad i 2 § är stadgat, skall rätten förelägga honom viss tid därtill, vid äventyr att, där det felande ej är tillgängligt då ärendet upptages till vidare behandling, ansökningen skall vara förfallen.

Innan rätten meddelar beslut som avses i 1 eller 5 §, skola dödsbodelägarna genom särskilda meddelanden av rätten erhålla tillfälle att yttra sig, såvitt det kan ske utan märklig tidsutdräkt. Där det prövas erforderligt, skall delägare jämte sökanden på sätt nyss är sagt kallas att inställa sig inför rätten.

Ej må någon förordnas till boutredningsman utan att han samtyckt därtill eller entledigas från sådant uppdrag utan att han erhållit tillfälle att yttra sig.

10 § Kan i ärende som avses i 1 eller 5 § slutligt beslut ej omedelbart meddelas, äger rätten där det erfordras, meddela beslut att gälla intill dess att slutligt beslut föreligger; och skall vad i 9 § tredje stycket sägs vinna tillämpning, i fråga om entledigande av boutredningsman dock endast där så kan ske utan märklig tidsutdräkt.

Mot rättens beslut skall i händelse av missnöje talan föras särskilt. Mot hovrättens beslut må talan ej föras.

11 § Boutredningsmannen har att, med iakttagande av vad nedan är stadgat, företaga alla för boets utredning erforderliga åtgärder.

Finnas tillgångarna ej förslå till gäldens betalning, skall boutredningsmannen söka träffa uppgörelse med borgenärerna. Om uppgörelse ej kan nås och delägarna ej fylla bristen samt ej heller

offentligt ackord kommer till stånd, skall boutredningsmannen avträda boets egendom till konkurs.

I fråga om rättshandlingar som i avsevärd mån inverka på delägarnas behållning i boet samt beträffande andra angelägenheter av vikt, såsom avyttring av egendom som har särskilt värde för delägarna, avveckling av rörelse som den döde idkat eller uppgörelse med borgenärerna, skall boutredningsmannen inhämta delägarnas mening, om det lämpligen kan ske. *Lag (1970:851)*.

12 § Boutredningsmannen företräder dödsboet mot tredje man samt äger att tala och svara i mål som röra boet.

12 a § När dödsboet förvaltas av boutredningsman får var och en av delägarna i mål som rör boet väcka och föra talan som part i eget namn men för boets räkning, om övriga delägare är motparter i målet och boutredningsmannen avstår från att föra boets talan.

Delägare som har väckt talan har rätt till ersättning av dödsboet för kostnaderna i målet, i den mån kostnaderna täcks av det som har kommit boet till godo genom rättegången. *Lag (1981:359)*.

13 § Fast egendom eller tomträtt må ej av boutredningsmannen överlåtas utan att delägarna skriftligen lämna sitt samtycke eller, där det ej kan erhållas, rätten på ansökan tillåter åtgärden. Vad nu är sagt länder dock ej till inskränkning i den förfoganderätt som kan tillkomma boutredningsmannen enligt lagakraftvunnet testamente.

Har boutredningsmannen utan erforderligt samtycke företagit åtgärd som i första stycket sägs, är den ogill, om delägare väcker talan om klander därå inom tre månader från det han fick kännedom om åtgärden och senast inom ett år sedan lagfart eller inskrivning beviljades. *Lag (1970:1001)*.

14 § Till dödsboet hörande penningmedel, som görs räntebärande genom insättning i bank eller kreditmarknadsföretag, ska sättas in i boets namn. Dödsboets egendom får inte heller i övrigt sammanblandas med vad boutredningsmannen eller annan tillhör. Värdehandlingar ska nedsättas i öppet förvar i bank eller kreditmarknadsföretag, om det sammanlagda värdet överstiger ett belopp motsvarande två gånger gällande prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

Utöver vad av 18 kap. 5 § föränledes må egendom ej förskottsvis utgivas till delägare, med mindre det kan ske utan men för annan, vars rätt är beroende av utredningen. *Lag (2010:1205)*.

Lag (2010:1205) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

14 a § Före den 1 april varje år skall boutredningsmannen avge redovisning för medelsförvaltningen under föregående kalenderår. I redovisningen skall tas upp saldo vid årets början och slut samt in- och utbetalningar under året. Har medel inestätt i bank eller annan inrättning skall vid redovisningen fogas bevis om insättningar och uttag under året samt behållning vid årets slut. När värdehandlingar nedsatts i bank eller kreditmarknadsföretag skall vid redovisningen fogas bevis av motsvarande innehåll.

Årsredovisning skall tillställas minst en delägare i boet. Övriga delägare samt rätten skall samtidigt underrättas om vem som tillställts redovisningen. Dödsbodelägare som inte har tillställts redovisningen har rätt att på begäran hos boutredningsmannen erhålla ett exemplar av den. Finns det delägare i boet som är underårig eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken skall ett exemplar tillställas överförmyndaren.

Fullgör boutredningsman ej vad som åligger honom enligt denna paragraf, kan rätten vid vite förelägga honom att fullgöra sin skyldighet. *Lag (2004:423)*.

Lag (2004:423) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

15 § Så snart dödsboet beretts för bodelning eller arvskifte samt delning kan äga rum utan men för någon, vars rätt är beroende av utredningen, skall boutredningsmannen göra anmälan härom till delägarna och avgiva redovisning för sin förvaltning.

Sedan bodelning eller arvskifte har förrättats av delägarna, skall boutredningsmannen lämna ut egendomen. Detsamma gäller när en delning som har verkställts av bodelningsförrättare eller skiftesman har vunnit laga kraft.

Har boutredningsman frånträtt uppdraget utan att det blivit slutfört efter vad nu är sagt, är han ock redovisningsskyldig.

När boutredningsman slutfört sitt uppdrag, må han på begäran entledigas av rätten. *Lag (1987:231)*.

16 § Kunna flera boutredningsmän, som hava förvaltningen odelad, ej enas i ärende, vari avgörandet tillkommer dem, och föreligger ej flertal för viss mening, skall saken hänskjutas till rättens avgörande. Mot rättens beslut må talan ej föras.

17 § När dödsbodelägare begär det eller rätten eljest prövar lämpligt, skall rätten förordna god man att öva tillsyn å boutredningsmannens förvaltning, såframt boutredningsmannen icke ställer säkerhet för ersättning som han kan finnas skyldig att utgiva. Gode mannen äger genomgå räkenskaper och andra handlingar ävensom verkställa inventering av egendomen. Han skall, på föreläggande av rätten eller framställning av delägare, meddela upplysningar om boet och dess förvaltning samt, där anledning föreligger till anmärkning, göra anmälan hos rätten.

Är god man ej utsedd, äger rätten, på ansökan av delägare eller eljest, förelägga boutredningsmannen att avgiva redogörelse för sin förvaltning eller ock förordna någon att granska förvaltningen och däröver avgiva berättelse.

Har beslut enligt denna paragraf meddelats på ansökan av allenast vissa delägare, må rätten på talan av delägare föreskriva, att kostnaden ej skall stanna å boet utan av sökandena slutligen gäldas, med fördelning dem emellan efter deras lotter i boet.

18 § Boutredningsman är pliktig att ersätta skada, som han uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat dödsboet eller någon, vars rätt är beroende av utredningen.

Är flera utredningsmän ersättningspliktiga, svarar de solidariskt. Ersättningsbeloppet skall utredningsmännen emellan slutligen fördelas efter den större eller mindre skuld som prövas ligga envar av dem till last.

Om skyldighet att hos bank eller kreditmarknadsföretag inbetala penningmedel, som tillkommer omyndig eller den för vilken god man eller förvaltare förordnats, stadgas i föräldrabalken. *Lag (2004:423)*.

Lag (2004:423) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

19 § Om talan å boutredningsmans förvaltning gäller vad om sysloman är stadgat. Klandertalan må föras av envar delägare. Den som anställt klandertalan är berättigad att av dödsboet erhålla ersättning för rättegångskostnaden, i den mån den täckes av vad genom rättegången kommit boet till godo.

Boutredningsmannen äger av dödsboet erhålla skäligt arvode även som ersättning för sina kostnader. Lämnar boet ej tillgång, skall sådan gottgörelse gäldas av den på vars ansökan förordnandet meddelats. Äro flera betalningsskyldiga, svara de en för alla och alla för en.

20 § Förordnande att vara testamentsexekutor skall, såvitt ej annat framgår av testamentet, anses innefatta bemyndigande att företaga alla för boets utredning erforderliga åtgärder.

Det som sägs i 14 16, 18 och 19 §§ om boutredningsman skall tillämpas på testamentsexekutor och på den som genom testamente förordnats att endast i viss del verkställa utredningen efter den döde. Även i fråga om entledigande skall tillämpas det som sägs om boutredningsman. Skyldigheten enligt 14 a § att underrätta rätten om vem som tillställts årsredovisning gäller dock endast den som är boutredningsman. *Lag (1996:245)*.

Lag (1996:245) har trätt i kraft den 1 juli 1996.

20 a § När dödsboet förvaltas av testamentsexekutor med behörighet att företräda boet i rättegång får var och en av delägarna i mål som rör boet väcka och föra talan som part i eget namn men för boets räkning, om övriga delägare är motparter i målet och testamentsexekutorn avstår från att föra boets talan.

Delägare som har väckt talan har rätt till ersättning av dödsboet för kostnaderna i målet, i den mån kostnaderna täcks av det som har kommit boet till godo genom rättegången. *Lag (1981:359)*.

21 § Rättens beslut i ärenden enligt detta kapitel skola utan hinder av förd klagan lända till efterrättelse, dock ej beslut enligt 6 §.

21 a § Regeringen får bestämma att även sådana anställda i en tingsrätt som inte är lagfarna domare skall få handlägga enkla ärenden enligt 1 och 5 §§. *Lag (1996:245)*.

Lag (1996:245) har trätt i kraft den 1 juli 1996.

21 kap. Om den dödes skulder

1 § Innan en månad har förflutit efter det att bouppteckning förrättades eller, om boet förvaltas av boutredningsman, uppgörelse

har träffats med samtliga borgenärer om betalningen av skulderna får en skuld betalas endast om det med fog kan antas att betalningen inte är till skada för borgenärerna. *Lag (1981:359)*.

2 § Sedan en månad har förflutit efter det att bouppteckning förrättades får borgenärerna kräva säkerhet för sådana skulder efter den döde vilka inte har förfallit till betalning och för vilka det inte redan finns tillräcklig säkerhet. Ställs ej säkerhet inom tre månader, får dödsboet inte längre tillgodoräkna sig någon förfallotid. *Lag (1981:359)*.

3 § Finns det flera delägare i dödsboet eller är allmänna arvsfonden ensam delägare, får en skuld som inte förfaller till betalning inom sex månader sägas upp hos borgenären till betalning sex månader efter uppsägningen. Om borgenären till säkerhet för sin fordran har företagshypotek eller panträtt på grund av in-teckning och inom tre månader efter uppsägningen meddelar att han eller hon vill hålla sig endast till säkerheten, behöver betalning dock inte tas emot före förfallodagen. *Lag (2008:987)*.

Lag (2008:987) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

4 § Sker bodelning eller arvskifte innan den dödes och boets andra skulder har betalats eller medel till deras betalning har ställts under särskild vård, skall bodelningen eller skiftet gå åter.

Är skulderna inte större än att de kan betalas av den dödes tillgångar och, om han var gift, vad som av den andra makens egendom skulle ha belöpt på hans lott för det fall att skulderna hade beaktats vid bodelningen, skall återgången begränsas till vad som behövs för att skulderna och kostnaderna för boets förvaltning skall kunna betalas. Vad som sålunda behövs skall utges av delägarna i förhållande till vad var och en av dem har fått för mycket vid bodelningen eller arvskiftet. I övrigt skall bodelningen eller skiftet bestå.

Finns egendom som skall lämnas åter inte i behåll, skall ersättning utges för det värde egendomen hade när återgång påkallades, om det inte finns särskilda skäl mot detta. Uppkommer brist hos någon delägare, skall de övriga delägarna täcka bristen med vad de har fått vid bodelningen eller skiftet. Vad som behövs för att bristen skall kunna täckas skall utges av delägarna i förhållande till vad var och en av dem sålunda har fått. *Lag (1981:359)*.

5 § Egendom som har utgetts som legat eller i enlighet med en ändamålsbestämmelse skall lämnas tillbaka till boet, om det behövs för att den dödes skulder skall kunna betalas. Finns egendomen inte i behåll, skall ersättning utges för det värde egendomen hade när återlämnande påkallades, om det inte finns särskilda skäl mot detta. *Lag (1981:359)*.

6 § Den som enligt 4 eller 5 § är skyldig att lämna tillbaka egendom till boet eller att ersätta egendomens värde skall utge även ränta eller avkomst av egendomen. Han har dock själv rätt till ersättning för nödvändiga kostnader för egendomen och, om han var i god tro, kostnader som har varit till nytta för egendomen. *Lag (1981:359)*.

Preskriptionslag (SFS 1981:130)

29 januari 1981

Prop. 1979/80:119, LU 1980/81:1, rskr 1980/81:139.

Inledande bestämmelse

1 § Denna lag gäller i fråga om preskription av fordringar, i den mån inte annat följer av vad som är särskilt föreskrivet.

Preskriptionstid

2 § En fordran preskriberas tio år efter tillkomsten, om inte preskriptionen avbryts dessförinnan.

Preskriptionstiden är dock tre år för fordran mot en konsument, om fordringen avser en vara, tjänst eller annan nytthet som en näringsidkare i sin yrkesmässiga verksamhet har tillhandahållit konsumenten för huvudsakligen enskilt bruk. Detsamma gäller fordran mot den som har gått i borgen för betalningen av en sådan fordran. Den treåriga preskriptionstiden gäller dock inte fordringar som grundar sig på löpande skuldebrev.

För fordran på pension räknas preskriptionstiden från den dag fordringen tidigast kan göras gällande.

3 § En fordran på skadestånd i anledning av brott preskriberas ej före utgången av tiden för åtalspreskription, om inte frågan om ansvar för brottet har avgjorts dessförinnan. Har så skett, preskriberas fordringen ett år efter den dag dom eller slutligt beslut meddelas, om inte preskriptionstiden går ut senare enligt 2 §.

Om någon har häktats eller erhållit del av åtal för brott före utgången av tiden för åtalspreskription men ansvarsfrågan inte har avgjorts dessförinnan, preskriberas en fordran på skadestånd i anledning av brottet tidigast ett år efter den dag dom eller slutligt beslut meddelas.

4 § En regressfordran som har uppkommit genom att någon har betalt en skuld, för vilken flera är ansvariga, preskriberas tidigast ett år efter betalningen av huvudfordringen.

Preskriptionsavbrott

5 § Preskription avbryts genom att

1. gäldenären utfäster betalning, erlägger ränta eller amortering eller erkänner fordringen på annat sätt gentemot borgenären,

2. gäldenären får ett skriftligt krav eller en skriftlig erinran om fordringen från borgenären eller

3. borgenären väcker talan mot gäldenären eller annars åberopar fordringen gentemot gäldenären vid domstol, hos Kronofogdemyndigheten eller i skiljeförfarande, konkursförfarande eller förhandling om offentligt ackord. *Lag (2006:698).*

Lag (2006:698) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Verkan av preskriptionsavbrott

6 § Om preskription har avbrutits genom erkännande, krav eller erinran, löper en ny preskriptionstid enligt 2 § från dagen för avbrottet.

7 § Om preskription har avbrutits genom att talan har väckts eller genom att fordringen annars har åberopats enligt 5 § 3, löper en ny preskriptionstid enligt 2 § från den dag dom eller slutligt beslut meddelas eller det rättsliga förfarandet avslutas på annat sätt. Fullföljs talan eller återupptas förfarandet av någon annan anledning före den nya preskriptionstidens utgång, avbryts preskriptionen, varefter ny tid räknas från den dag det återupptagna förfarandet avslutas.

Avslutas det rättsliga förfarandet utan att gäldenären har delgivits eller på annat sätt underrättats om borgenärens framställning, beräknas dock preskriptionstiden som om något avbrott inte hade skett. Fordringen preskriberas likväl tidigast ett år efter det att förfarandet avslutas.

Preskriptionstiden kan inte förlängas enligt andra stycket andra meningen mer än en gång.

Innebörden av preskription

8 § Preskription innebär att borgenären förlorar rätten att kräva ut sin fordran.

Preskription av en huvudfordran omfattar även fordran på ränta och annan tilläggsförpliktelse samt fordran på grund av borgen.

9 § Om flera har åtagit sig eller förpliktats att svara solidariskt för samma skuld och denna preskriberas i förhållande till någon av dem, svarar var och en av de andra endast för sin andel. Andelarna beräknas efter huvudtalet, om inte annat har bestämts genom ett avtal eller avgörande som borgenären har fått kännedom om senast sex månader före preskriptionen.

Uppkommer brist hos någon av de kvarvarande gäldenärerna, fördelas ansvaret för bristen mellan de övriga kvarvarande och borgenären. Därvid svarar varje gäldenär i förhållande till sin andel och borgenären i förhållande till den andel som har preskriberats.

10 § Utan hinder av att en fordran är preskriberad får den användas till kvittning, om detta eljest är tillåtet och den inte var preskriberad vare sig när borgenären förvärvade den eller när han kom i skuld till gäldenären.

11 § Preskriptionen inskränker inte borgenärens rätt att ta ut sin fordran ur egendom i vilken han har panträtt eller retentionsrätt till säkerhet för fordringen.

Särskilda bestämmelser

12 § Avtal att en fordran inte skall preskriberas eller att preskription skall kunna avbrytas på annat sätt än som föreskrivs i denna lag är ogiltigt. Detsamma gäller avtal om längre preskriptionstid än tre år för en fordran som avses i 2 § andra stycket.

13 § Om en åtgärd som avses i 5 § 3 vidtas utomlands, medför den verkningar enligt denna lag, under förutsättning att borgenären med hänsyn till gäldenärens förhållanden och omständigheterna i övrigt har haft skälig anledning att vidta åtgärden i den främmande staten.

Lag om preskription av skattefordringar m.m. (SFS 1982:188)

1 april 1982

Prop. 1981/82:96, SkU 38, rskr 178.

Jfr prop.1984/85:22, Sfu 4, rskr 15.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller i fråga om preskription av skatt och andra fordringar som det allmänna har rätt till och som drivs in enligt bestämmelserna i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Den tillämpas dock inte på fordringar enligt vattenlagen (1918:523), vattenlagen (1983:291), 25 kap. 8 § miljöbalken, 6 kap. lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, rättshjälpslagen (1996:1619), studiestödslagen (1973:349), studiestödslagen (1999:1395), bötesverkställighetslagen (1979:189) eller fordringar för vilka särskilda bestämmelser om preskription gäller. *Lag (1999:1401).*

Lag (1999:1401) har trätt i kraft den 1 juli 2001.

Preskriptionstid

Inledande bestämmelse

2 § Har för en fordran gällt mer än en sista betalningsdag, skall fordringen anses ha förfallit till betalning på den betalningsdag som inföll först.

Ordinarie preskriptionstid

3 § En fordran preskriberas fem år efter utgången av det kalenderår då den förföll till betalning, om inte annat följer av andra stycket.

Har en fordran fastställts till sitt belopp sedan den förfallit till betalning, räknas preskriptionstiden i fråga om sådan del av fordringen som dessförinnan inte har varit indrivningsbar från utgången av det kalenderår då fastställelsen ägde rum. Detsamma gäller om en fordran har fastställts till sitt belopp sedan föreskriven tid för avlämnande av deklaration eller annan redovisning för fordringen gått ut.

En fordran som har påförts enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) preskriberas fem år efter utgången av det kalenderår då den lämnades för indrivning. Om ett sådant indrivningsuppdrag återtas, upphör beräkningen av preskriptionstid för det belopp som omfattas av återkallelsen. *Lag (2011:1309).*

Lag (2011:1309) har trätt i kraft den 1 januari 2012. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om fordringar som påförts enligt skattebetalningslagen (1997:483).

Preskriptionstid vid anstånd m.m.

4 § Medges den som svarar för betalning av en fordran helt eller delvis anstånd med betalningen, preskriberas fordringen i motsvarande mån tidigast två år efter utgången av det kalenderår då anståndet upphörde att gälla.

Första stycket gäller inte i fråga om fordringar som påförts enligt skatteförfarandelagen (2011:1244). *Lag (2011:1309).*

Lag (2011:1309) har trätt i kraft den 1 januari 2012. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om fordringar som påförts enligt skattebetalningslagen (1997:483).

5 § Har beslut om företagsrekonstruktion enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion meddelats på grund av en ansökan som gjorts innan fordringen har preskriberats, preskriberas den tidigast två år efter utgången av det kalenderår då företagsrekonstruktionen upphört eller ett ackord skall vara fullgjort. Inleds skuldsanering innan fordringen har preskriberats, preskriberas den tidigast två år efter utgången av det kalenderår då beslutet om att inleda skuldsanering meddelades eller, om skuldsanering beslutas, då återstående skuldbelopp senast skulle ha betalats.

Första stycket gäller inte om ansökan om företagsrekonstruktion görs eller skuldsanering inleds under tid då preskriptionstiden är förlängd på grund av 9 §. *Lag (2006:550).*

Lag (2006:550) har trätt i kraft den 1 januari 2007.

6 § Får den som svarar för betalning av en fordran helt eller delvis uppskov med betalningen enligt kronofogdemyndighetens skriftliga medgivande, preskriberas fordringen såvitt gäller honom tidigast vid utgången av det kalenderår då betalningen skall vara fullgjord enligt medgivandet. Fordringen preskriberas härigenom dock inte senare än tio år efter utgången av det kalenderår då preskription annars skulle inträda enligt 3 §.

Preskriptionstid vid beslut om preskriptionsförlängning

7 § Preskriptionstiden får på Skatteverkets ansökan förlängas av förvaltningsrätten mot den som svarar för betalning av en fordran, om han

1. har överlåtit, undanskaffat eller upplåtit särskild rätt till egendom och det kan antas att han gjort detta för att försvåra det allmännas möjligheter att få betalt för fordringen,

2. har saknat känt hemvist och det inte har kunnat klarläggas var han uppehållit sig,

3. inte har kunnat anträffas på känt hemvist inom riket och det inte har kunnat klarläggas var han uppehållit sig samt det kan antas att han hållit sig undan eller

4. har stadigvarande vistats utomlands.

En förlängning enligt första stycket 2–4 får beslutas endast om de förhållanden som anges där förelegat sedan fordringen överlämnats för indrivning och särskilda skäl inte talar mot en förlängning.

Mot en juridisk person får förlängning enligt första stycket 2–4 beslutas, om sådana förhållanden som anges där har förelegat i fråga om en företrädare för den juridiska personen och detta med hänsyn till företrädarens inflytande över eller befattning med den juridiska personens verksamhet kan antas ha varit av betydelse för det allmännas möjligheter att få betalt för sin fordran. *Lag (2010:9)*.

Lag (2010:9) har trätt i kraft den 15 februari 2010.

8 § Vid tillämpning av 7 § skall preskriptionstiden förlängas till utgången av femte kalenderåret efter det då preskription annars skulle inträda enligt 3 §.

Den i första stycket angivna tiden får på förnyad ansökan förlängas med ytterligare fem år om det är påkallat från allmän synpunkt.

9 § Har ansökan om förlängning av preskriptionstiden ingivits inom den tid och i den ordning som föreskrivs i 13 §, preskriberas fordringen tidigast, när lagakraftäggande beslut på grund av ansökan föreligger.

9 a § Bestämmelser om uppskjutande och förlängning av preskriptionstiden vid sådant bistånd med indrivning i en annan medlemsstat i Europeiska unionen som avses i rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder³ finns i 18 § lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen. *Lag (2011:1539)*.

Lag (2011:1539) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

Innebörden av preskription

10 § Preskription innebär att åtgärder för att få betalt för en fordran inte får vidtas. Har fordringen innan preskription inträtt helt eller delvis säkerställts genom sådan åtgärd, får dock denna fullföljas efter preskriptionstidens utgång.

Under tid då preskriptionstiden är förlängd på grund av 9 §, får åtgärd för att få betalt för fordringen inte vidtas utöver vad som krävs för att säkerställa den. Lös egendom som hastigt faller i värde eller kräver alltför kostsam vård får dock säljas.

Har ansökan om förlängning av preskriptionstiden återkallats eller lämnats utan bifall enligt beslut, som har vunnit laga kraft, skall åtgärd som avses i andra stycket såvitt möjligt återgå.

11 § Bestämmelserna i 8 § andra stycket preskriptionslagen (1981:130) tillämpas på fordringar som avses i denna lag. Om flera har gått i borgen för betalning av en fordran gäller 9 § preskriptionslagen.

Svarar flera solidariskt för betalningen av en fordran i andra fall än som avses i första stycket, inverkar det förhållandet att preskription har inträtt mot någon av dem inte på de övrigas betalningsskyldighet.

12 § Preskription inskränker inte det allmännas rätt att ta ut sin fordran ur egendom i vilken det allmänna har panträtt till säkerhet för fordringen.

Behöriga myndigheter m.m.

13 § Mål om preskriptionsförlängning enligt 7 eller 8 § prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets den som svarar för betalning av fordringen har sin hemortskommun samt, beträffande dödsbo, den förvaltningsrätt som senast var behörig att pröva en ansökan om preskriptionsförlängning som rörde den avlidne.

Om ett handelsbolag svarar för betalning av fordringen, prövas målet av den förvaltningsrätt inom vars domkrets bolaget enligt uppgift i handelsregistret senast hade sitt huvudkontor. Beträffande annan juridisk person skall ansökan prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets styrelsen har sitt säte eller, om sådan saknas, förvaltningen senast utövades.

I övriga fall skall målet prövas av Förvaltningsrätten i Stockholm.

Ansökningen skall ha kommit in till förvaltningsrätten före utgången av preskriptionstid som gäller enligt 3, 4, 5, 6 eller 8 §. *Lag (2010:9).*

Lag (2010:9) har trätt i kraft den 15 februari 2010.

14 § *[Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:70).]*

Övergångsbestämmelser till lag 1982:188

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

Lagen tillämpas även på fordringar som har förfallit till betalning före ikraftträdandet och som inte har preskriberats dessförinnan enligt äldre bestämmelser.

Fordringar som avses i andra stycket preskriberas ej före den 1 januari 1984, om inte preskription skulle ha inträtt dessförinnan även enligt äldre bestämmelser.

Utsökningsbalk (SFS 1981:774)

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Denna balk är tillämplig i fråga om verkställighet av dom eller annan exekutionstitel, som innefattar betalningsskyldighet eller annan förpliktelse, samt i fråga om verkställighet av beslut om kvarstad eller annan liknande säkerhetsåtgärd.

Verkställighet som avser betalningsskyldighet sker genom utmätning. Verkställighet som avser annan förpliktelse eller säkerhetsåtgärd sker i den ordning som anges i 16 kap. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

2 § Har i annan lag meddelats bestämmelse som avviker från denna balk, gäller den bestämmelsen.

Exekutiv myndighet

3 § Verkställighet åvilar Kronofogdemyndigheten.

Mål om verkställighet (utsökningsmål) handläggs av kronofogde eller annan tjänsteman hos Kronofogdemyndigheten (förrättningsman). *Lag (2006:672)*.

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

4 § Mot förrättningsman gäller samma jäv som i 4 kap. rättegångsbalken föreskrivs i fråga om domare. Jäv får ej grundas på åtgärd som förrättningsmannen har vidtagit i tjänsten eller på gärning som har förövats mot honom i eller för hans tjänst.

5 § Känner förrättningsman till omständighet som kan antagas utgöra jäv mot honom, skall han självant ge det till känna.

Har fråga om jäv mot förrättningsman uppkommit och har ej annan trätt i hans ställe, skall kronofogdemyndigheten snarast besluta i jävsfrågan. Förrättningsmannen får själv pröva jävsfrågan endast om annan tjänsteman ej kan träda i hans ställe utan olägligt uppskov.

Förrättningsman som är jävig får utan hinder därav vidtaga åtgärd som ej kan uppskjutas utan olägenhet.

Vissa föreskrifter om mål och parter m.m.

6 § Utsökningsmål handläggs som enskilt mål eller allmänt mål.

Allmänt mål är mål om uttagande av böter, vite, skatt, tull, avgift och andra medel som staten har rätt till och som får utsökas utan föregående dom samt, enligt vad regeringen närmare föreskriver, annan liknande fordran som staten eller en kommun har rätt till.

I annan lag kan föreskrivas att även mål om uttagande av någon annan fordran är allmänt mål.

Annat mål än som avses i andra stycket är enskilt mål. *Lag (1993:893)*.

Lag (1993:893) har trätt i kraft den 1 januari 1994.

7 § Den som begär verkställighet hos kronofogdemyndigheten kallas sökande. I allmänt mål anses staten eller kommun som sökande.

Sökandens motpart hos kronofogdemyndigheten benämns svarande eller, i mål som rör fordran mot honom, gäldenär. När viss egendom svarar för fordran, skall vad som sägs om gäldenär i tillämpliga delar gälla ägaren, även om han ej är personligen betalningsskyldig.

Den som ej är sökande eller svarande kallas tredje man. Tredje man hos vilken en gäldenär själv har fordran kallas sekundogäldenär.

Tillämpning av bestämmelser som rör fartyg, luftfartyg eller fast egendom

8 § Vad som sägs i denna balk om registrerat skepp, registrerat luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg gäller, om ej annat följer av vad som är särskilt föreskrivet, även egendom som utom riket är införd i register motsvarande fartygsregistrets skeppsdel eller luftfartygsregistret eller, beträffande reservdelar, egendom som är intecknad utom riket.

Bestämmelserna i 4 kap. 7 § andra stycket och 30 § andra stycket är dock ej tillämpliga på egendom som avses i första stycket. *Lag (2001:377)*.

Lag (2001:377) har trätt i kraft den 1 december 2001.

9 § Med fartyg jämställs fartyg under byggnad. I fråga om skeppsbygge skall härvid vad som sägs om fartygsregistrets skeppsdel i stället avse fartygsregistrets skeppsbyggnadsdel. *Lag (2001:377)*.

Lag (2001:377) har trätt i kraft den 1 december 2001.

10 § Vad som sägs om registrerat skepp, registrerat luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg gäller i tillämpliga delar även andel i och villkorlig rätt till sådan egendom, om ej annat föreskrivs.

11 § Med fast egendom avses fastighet, visst område av fastighet, samfällid mark samt andel i och villkorlig rätt till sådan egendom.

Vad som sägs om fast egendom gäller i tillämpliga delar även tomträtt.

12 § Vad som sägs om pantbrev i fastighet gäller i tillämpliga delar även vilandebevis.

2 kap. Förfarandet hos kronofogdemyndigheten

Ansökan m.m.

1 § Ansökan om verkställighet görs muntligen eller skriftligen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får dock medge att ansökan görs på medium för automatisk databehandling.

Skriftlig ansökan skall vara undertecknad av sökanden eller hans ombud.

Utslag i mål om betalningsföreläggande eller handräckning verkställs självmant av kronofogdemyndigheten, om inte sökanden i målet har angett att verkställighet inte skall ske. Ansökan om verkställighet anses gjord när utslaget meddelades. *Lag (1991:849)*.

Lag (1991:849) har trätt i kraft den 1 januari 1992.

2 § Sökanden skall ange den åtgärd som han yrkar.

Vid ansökan skall inges den exekutionstitel på grund varav verkställighet söks. Grundas anspråket på löpande skuldebrev eller annan handling, vars företeende utgör villkor för rätt att kräva betalning eller påkalla fullgörande av annan förpliktelse, skall den handlingen inges.

Exekutionstiteln skall inges i huvudskrift eller, om kronofogdemyndigheten anser det tillräckligt, i bestyrkt avskrift. Handling som avses i andra stycket andra meningen skall inges i huvudskrift. Annan handling bör inges i huvudskrift eller bestyrkt avskrift.

Görs ansökan på medium för automatisk databehandling behöver exekutionstiteln inte ges in, om den är ett utslag i mål om betalningsföreläggande.

Sökanden behöver inte ge in exekutionstiteln, om denna är en dom eller ett strafföreläggande som på grund av föreskrift i lag eller annan författning har översänts till kronofogdemyndigheten från en domstol eller en myndighet. *Lag (1996:1027)*.

Lag (1996:1027) har trätt i kraft den 1 januari 1997.

3 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:672)*].

4 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:672)*].

5 § Om en ansökan är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för prövning i sak och om sökanden inte följer ett föreläggande att avhjälpa bristen, skall ansökan avvisas. *Lag (1993:893)*.

Lag (1993:893) har trätt i kraft den 1 januari 1994.

6 § Beträffande parts behörighet samt ställföreträdare eller ombud för och biträde åt part tillämpas 11 och 12 kap. rättegångsbalken, i den mån ej annat föreskrivs i denna paragraf.

Ombud behöver ej styrka sin behörighet genom fullmakt annat än om kronofogdemyndigheten finner det behövt.

Visar ombud eller biträde oskicklighet eller oförstånd eller är han eljest olämplig, får kronofogdemyndigheten avvisa honom som ombud eller biträde i målet.

7 § I fråga om handling som kommer in till kronofogdemyndigheten tillämpas 33 kap. 3 § rättegångsbalken.

Handling, som avser anmälan eller annan åtgärd som skall ske innan utmätt egendom säljs, sammanträde avslutas eller beslut meddelas, anses dock inkommen i rätt tid endast om innehållet i handlingen har hunnit bli känt för förrättningsmannen före nämnda tidpunkt.

8 § Kronofogdemyndigheten får vid behov anlita tolk. Tolk som ej fullgör uppdraget i tjänsten har rätt till ersättning av allmänna medel.

I fråga om översättning av ansökan eller annan handling som ej är avfattad på svenska tillämpas 33 kap. 9 § rättegångsbalken.

9 § Underlåter part eller tredje man att fullgöra något som åligger honom i utökningsmål och finns anledning antaga att han har laga förfall, skall underlåtenheten ej leda till påföljd eller eljest läggas honom till last i målet. Auktion eller bevakningssammanträde skall dock ej inställas annat än om synnerliga skäl föreligger.

Har någon förelagts att väcka talan inom viss tid och visar han laga förfall före utgången av den tiden, skall kronofogdemyndigheten sätta ut ny tid.

I fråga om vad som skall räknas som laga förfall tillämpas 32 kap. 8 § rättegångsbalken.

Förhör

10 § Kronofogdemyndigheten får hålla förhör med svaranden, om det behövs. Svaranden får föreläggas att inställa sig personligen vid vite av högst ettusen kronor.

Till sådant förhör skall vid behov även sökanden kallas. Sökanden får föreläggas att inställa sig vid påföljd av att hans ansökan annars förfaller. Bör sökanden inställa sig personligen, får vite av högst ettusen kronor föreläggas honom.

11 § Förhör får vid behov hållas med tredje man som är sakägare eller som enligt denna balk är skyldig lämna upplysningar. Tredje man får föreläggas att inställa sig personligen vid vite av högst ettusen kronor.

12 § Fråga om utdömande av vite som har förelagts enligt 10 eller 11 § prövas av kronofogdemyndigheten. Har ändamålet med vitet förfallit, får det ej dömas ut.

Uteblir svaranden från förhör och har vite förelagts honom, får han hämtas.

13 § Tredje man som har inställt sig för att höras får tillerkännas skäligen ersättning av allmänna medel för inställelsen.

14 § Har vid förhör förebringats uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, vars röjande kan antagas medföra att den enskilde eller någon honom närstående lider avsevärd skada eller betydande men, kan kronofogdemyndigheten förordna att uppgiften ej får röjas obehörigen.

Tvångsmedel

15 § När Kronofogdemyndigheten enligt 4 kap. 14 eller 15 § eller 16 kap. 9 eller 12 § eller 13 § jämförd med 4 kap. 14 och 15 §§ förelägger svaranden eller tredje man att fullgöra eller underlåta något, får myndigheten föreskriva vite till belopp som finnes behövligt.

Fråga om utdömande av vite som har förelagts enligt första stycket prövas, på talan av Kronofogdemyndigheten, av den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. Har ändamålet med vitet förfallit, får det ej dömas ut.

Om föreläggande vid vite ej iakttas, kan Kronofogdemyndigheten ge nytt vitesföreläggande utan hinder av att det förra ej har vunnit laga kraft. *Lag (2006:672).*

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006. Äldre föreskrifter om behörig domstol i 2 kap. 15, 16 och 24 §§ gäller fortfarande i fråga om talan med anledning av ett föreläggande som har meddelats före ikraftträdandet.

16 § Efterkommer ej gäldenären eller tredje man föreläggande enligt 4 kap. 14 eller 15 § eller 16 kap. 13 § jämförd med nämnda lagrum, får han häktas, om synnerliga skäl föreligger. Fråga om häktning prövas, efter framställning av Kronofogdemyndigheten, av den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

När framställning om häktning har gjorts, skall förhandling äga rum inför rätten. Till förhandlingen skall Kronofogdemyndigheten och, om hinder ej möter, den som avses med yrkandet kallas. Denne får hämtas, om skäl föreligger därtill. Har han kallats till förhandlingen eller kan det antagas att han har avvikit eller eljest håller sig undan, utgör hans utevaro ej hinder för prövning av yrkandet. I fråga om rätt till biträde och kostnader i målet har vad som föreskrivs i rättegångsbalken om försvarare och om rättegångskostnader i brottmål motsvarande tillämpning.

Rätten skall med högst två veckors mellanrum hålla förhandling för att pröva om den som är intagen i häkte fortfarande skall vara häktad. Föreligger ej längre skäl för häktning, skall rätten omedelbart förordna att den häktade skall friges. Ingen får hållas häktad längre tid än tre månader i målet. Beträffande behandlingen i övrigt av frågor om häktning enligt denna paragraf har vad som gäller enligt rättegångsbalken om häktning av misstänkt motsvarande tillämpning. *Lag (2006:672).*

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006. Äldre föreskrifter om behörig domstol i 2 kap. 15, 16 och 24 §§ gäller fortfarande i fråga om talan med anledning av ett föreläggande som har meddelats före ikraftträdandet.

17 § Vid förrättning får hus, rum eller förvaringsställe genomsökas, om det behövs för att verkställighet skall kunna ske.

Behöver förrättningsmannen ha tillträde till utrymme som är tillslutet, får han låta öppna lås eller bereda sig tillträde på annat sätt. Han får dock ej bereda sig tillträde till bostad i innehavarens frånvaro annat än om underrättelse om tiden för förrättningen har sänts till innehavaren med posten eller lämnats på annat lämpligt sätt och det kan antagas att denne håller sig undan eller om eljest särskilda skäl föreligger.

För att genomföra förrättning får förrättningsmannen i övrigt använda tvång i den mån det kan anses befogat med hänsyn till omständigheterna. Våld mot person får dock brukas endast om förrättningsmannen möter motstånd och i den mån det med hänsyn till förrättningens ändamål kan anses försvarligt.

Beslut

18 § Beslut skall, i den mån det behövs, ange de skäl på vilka det grundas.

Beslut som får överklagas skall innehålla upplysning om vad den som vill föra talan mot beslutet skall iakttaga. Sådan upplysning får dock utelämnas när den är uppenbart obehövlig.

19 § Kronofogdemyndighetens beslut gäller omedelbart. Vite får dock inte utsökas innan det beslut, genom vilket kronofogdemyndigheten har dömt ut vitet, har vunnit laga kraft.

Verkställigheten fortgår även om kronofogdemyndighetens beslut överklagas, om inte något annat föreskrivs i denna balk eller förordnas av en domstol. *Lag (1993:516)*.

Lag (1993:516) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

20 § Beslut, som till följd av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende innehåller uppenbar oriktighet, får rättas av kronofogdemyndigheten. Om det ej är obehövligt, skall part och annan sakägare beredas tillfälle att yttra sig innan rättelse sker.

21 § Vad som i balken sägs om beslut gäller i tillämpliga delar även sådan åtgärd av kronofogdemyndigheten som inverkar på parts eller tredje mans rätt.

Prövning av tvist

22 § I tvist vid fördelning av medel som enligt 13 kap. 7 § tredje stycket prövas av kronofogdemyndigheten anses talan väckt när borgenären anmälde sitt anspråk.

Om talan ej uppfyller vad som gäller för stämningsansökan i tvistemål, skall kronofogdemyndigheten anmoda borgenären att avhjälpa bristen.

23 § Kronofogdemyndigheten skall sätta ut muntlig förhandling i tvisten och kalla parterna till förhandlingen. I fråga om sådan förhandling tillämpas bestämmelserna om förhör i 10 § första stycket andra meningen och andra stycket tredje meningen, 11 § andra meningen, 12 § första stycket och 14 §. Parts utevaro från förhandlingen utgör ej hinder för prövning av tvisten.

Om bevisning gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken för tvistemål. Bestämmelserna om häkte i 36 kap. 21 § rättegångsbalken får dock ej tillämpas.

Tvisten avgörs i samband med fördelning av de medel som tvisten rör. Avgörandet tas upp i beslutet om fördelningen.

24 § Har enligt 4 kap. 20, 21 eller 22 § eller 13 kap. 7 § andra stycket föreläggande meddelats att väcka talan vid domstol, skall tvisten prövas av den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut, om ej annat följer av andra stycket.

Om föreläggande har meddelats enligt 4 kap. 20, 21, 22 eller 26 § i fall då tvisten rör egendom som avses i 10 kap. 10 eller 12 § rättegångsbalken, gäller om domstols behörighet vad som sägs där.

Har föreläggande meddelats enligt 4 kap. 23 § första stycket eller 9 kap. 11 § tredje stycket, gäller om domstols behörighet vad som i allmänhet är föreskrivet därom. I fall som avses i 4 kap. 23 § andra stycket skall tvisten prövas, när fråga är om pantbrev i fastighet, av den tingsrätt som anges i 10 kap. 10 § rättegångsbalken och annars av den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § prövar överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

Har ett föreläggande meddelats enligt 3 kap. 16 § gäller om domstols behörighet vad som sägs i 43 § första stycket lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

I föreläggande skall anges vid vilken domstol talan i första hand bör väckas. *Lag (2006:672).*

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006. Äldre föreskrifter om behörig domstol i 2 kap. 15, 16 och 24 §§ gäller fortfarande i fråga om talan med anledning av ett föreläggande som har meddelats före ikraftträdandet.

Ställande av säkerhet m.m.

25 § Säkerhet som ska ställas enligt denna balk ska bestå av pant, borgen eller företagshypotek. Borgen ska ställas såsom för egen skuld och, om den ingås av två eller flera personer gemensamt, vara solidarisk. Är säkerheten inte godkänd av den till vars förmån säkerheten ska gälla, ska den prövas av Kronofogdemyndigheten.

Om bank eller annan jämförbar penninginrättning ska ställa säkerhet, får godtas utfästelse av penninginrättningen att infria den förpliktelse som säkerheten ska avse.

Säkerheten ska tas i förvar av Kronofogdemyndigheten. *Lag (2008:991).*

Lag (2008:991) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

26 § När säkerhet ska tas i anspråk av Kronofogdemyndigheten enligt 3 kap. 22 § andra stycket, eller 13 kap. 3 eller 20 §, får pant tillgodogöras i den ordning som gäller för utmätt egendom. Borgen får genast utsökas. Om säkerheten utgörs av företagshypotek, får utmätning genast ske i den egendom som omfattas av företagshypoteket. Detta gäller även när företagshypoteket gäller i annan näringsverksamhet än gäldenärens. *Lag (2008:991).*

Lag (2008:991) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

27 § Staten, kommun, landsting och kommunalförbund behöver ej ställa säkerhet.

Vite får ej föreläggas staten. *Lag (2007:277).*

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Fordran som ej är förfallen samt ränta

28 § Fordran, som ej är förfallen till betalning och ej löper med ränta före förfallodagen, beräknas till det belopp som efter fem

procent årlig ränta utgör fordringens värde. Motsvarande gällor, om utfäst ränta är lägre än fem procent.

29 § När medel som sökanden eller annan sakägare har fått lyfta skall betalas tillbaka, utgår ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag medlen utbetalades till och med den dag återbetalning skall ske och enligt 6 § räntelagen för tiden därefter.

Ränta utgår dock ej i den mån det beror på den som är berättigad till medlen att de ej har betalats tillbaka.

Särskilda bestämmelser beträffande allmänna mål

30 § Bestämmelserna i 1 och 2 §§ samt 10 § andra stycket gäller inte i allmänt mål. I fråga om sökanden i ett sådant mål gäller inte 6 § och inte heller 29 § i fall då exekutionstiteln upphävs.

Sökanden i allmänt mål företräds av Kronofogdemyndigheten. Om fråga uppkommer om avvísning enligt 2 kap. 5 § eller invändning görs mot verkställighet enligt 3 kap. 21 § för dock sökanden själv sin talan. I tvister som avses i 4 kap. 20–23 och 26 §§, 9 kap. 11 § tredje stycket och 13 kap. 7 § andra stycket samt när talan förs i ett överklagat utsökningsmål företräds sökanden av Skatteverket.

I allmänt mål anses ansökan gjord, när indrivningsuppdraget har förts in i Kronofogdemyndighetens system för automatisk data-behandling och uppgifterna är tillgängliga för myndigheten. När indrivning begärs enligt särskilda bestämmelser, anses ansökan gjord när ansökningshandlingarna har kommit in till Kronofogdemyndigheten. *Lag (2006:672)*.

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

3 kap. Exekutionstitlar

Inledande bestämmelser

1 § Verkställighet får under de förutsättningar som anges i detta kapitel äga rum på grund av följande exekutionstitlar:

1. domstols dom, utslag eller beslut,
2. förlikning som är stadfäst av domstol och medlingsöverenskommelse som har förklarats verkställbar av domstol,
3. godkänt strafföreläggande, godkänt föreläggande av ordningsbot eller godkänt avgiftsföreläggande,
4. skiljedom,
5. förbindelse angående underhållsbidrag,
6. förvaltningsmyndighets beslut som enligt särskild föreskrift får verkställas,
7. handling som enligt särskild föreskrift får läggas till grund för verkställighet, och

8. Kronofogdemyndighetens utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning samt europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart av Kronofogdemyndigheten.

Det som i balken sägs om dom gäller, om inte annat föreskrivs, i tillämpliga delar även domstols utslag eller beslut, Kronofogdemyndighetens utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande

eller handräckning samt europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart av Kronofogdemyndigheten. *Lag (2011:862)*.

Lag (2011:862) har trätt i kraft den 1 augusti 2011.

2 § I vad mån verkställighet på grund av utländsk exekutionstitel får äga rum här i riket framgår av särskilda föreskrifter.

Dom

3 § Dom får verkställas utan särskilda villkor, när den har vunnit laga kraft.

Har talan fullföljts endast mot viss del av dom, får domen i övrigt, när det kan ske, verkställas såsom lagakraftäggande dom, om ej annat förordnas med anledning av den fullföljda talan.

4 § Dom som ej har vunnit laga kraft får verkställas i fall och under villkor som anges i 5 9 §§.

Bestämmelser om hinder mot att utmätt egendom säljs eller influerna medel betalas ut finns i 8 kap. 4 § samt 13 kap. 1 och 14 §§. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

5 § Verkställighet får genast ske av

1. dom i växelmål eller checkmål,

2. tredskodom varigenom betalningsskyldighet har ålagts den part som uteblivit eller inte uppfyllt vad som sägs i 44 kap. 7 a eller 7 b § rättegångsbalken, om inte något annat förordnas med anledning av ansökan om återvinning. *Lag (1991:848)*.

Lag (1991:848) träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om mål om lagsökning, betalningsföreläggande och handräckning där talan väckts före ikraftträdandet.

6 § Annan dom varigenom betalningsskyldighet har ålagts än som avses i 5 § får verkställas genast, om inte gäldenären hos Kronofogdemyndigheten

1. nedsätter pengar till belopp som svarar mot betalningsskyldigheten den dag nedsättningen sker jämte förrättningskostnader eller

2. som pant ställer ett motsvarande tillgodohavande hos bank eller kreditmarknadsföretag jämte den ränta som belöper på tillgodohavandet för tiden därefter eller

3. när domen har meddelats av underrätt ställer annan säkerhet för betalningsskyldigheten jämte förrättningskostnader.

Fullgör gäldenären vad som nu har sagts först sedan åtgärd har vidtagits för verkställighet av domen, skall åtgärden återgå, om det kan ske. *Lag (2006:672)*.

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

7 § Har högre rätt förklarat talan mot dom varigenom betalningsskyldighet har ålagts förfallen, får domen verkställas genast, om ej annat förordnas med anledning av ansökan om målets återupptagande.

Har hovrätt vägrat en part prövningstillstånd vid talan mot tingsrätts dom, varigenom betalningsskyldighet har ålagts parten, får domen verkställas genast, om inte annat förordnas med anledning av talan mot hovrättens beslut. *Lag (1987:755).*

Lag (1987:755) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Bestämmelserna i 3 kap. 7 § andra stycket i dess äldre lydelse gäller dock fortfarande i fråga om mål som handlagts enligt lagen (1974:8) om rättegången i tvistemål om mindre värden.

8 § Dom varigenom någon har förpliktats att utge lös egendom får verkställas genast, om säkerhet ställs för återbäring av egendomen jämte avkastning. Detta gäller dock ej, om förpliktelsen har ålagts som särskild rättsverkan av brott.

9 § Dom, som enligt annan lag eller enligt förordnande av domstolen får verkställas innan den har vunnit laga kraft, verkställs såsom lagakraftägande dom, om ej annat följer av lagen eller förordnandet.

10 § Ansökan om resning eller återställande av försutten tid, beslut genom vilket en sådan ansökan har beviljats eller klagan över domvillan hindrar inte verkställighet, om inte rätten beslutar annat. *Lag (1994:1038).*

Lag (1994:1038) har trätt i kraft den 1 oktober 1994.

Utslag och beslut i mål om betalningsföreläggande och handräckning samt europeiskt betalningsföreläggande

11 § Utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning genom vilket någon har ålagts betalningsskyldighet får verkställas genast, om inte något annat beslutas med anledning av ansökan om återvinning eller överklagande. Har gäldenären sökt återvinning eller överklagat, tillämpas det som sägs i 6 § om underrätts dom. *Lag (1994:1038).*

Lag (1994:1038) har trätt i kraft den 1 oktober 1994.

12 § Utslag eller beslut i mål om handräckning verkställs, utom i fall som avses i 11 §, såsom lagakraftägande dom, om inte något annat beslutas med anledning av ansökan om återvinning eller överklagande. *Lag (1994:1038).*

Lag (1994:1038) har trätt i kraft den 1 oktober 1994.

12 a § Europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart av Kronofogdemyndigheten får verkställas utan särskilda villkor, om inte något annat följer av artikel 22 eller 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande. *Lag (2008:881).*

Lag (2008:881) har trätt i kraft den 12 december 2008.

Förlikning och medlingsöverenskommelse

13 § Förlikning som är stadfäst av domstol och medlingsöverenskommelse som har förklarats verkställbar av domstol verkställs som lagakraftäggande dom, om inte annat beslutas med anledning av talan mot domen eller beslutet eller talan om ogiltigförklaring av förlikningen eller medlingsöverenskommelsen. *Lag (2011:862)*.

Lag (2011:862) har trätt i kraft den 1 augusti 2011.

Straffföreläggande, föreläggande av ordningsbot och avgiftsföreläggande

14 § Godkänt straffföreläggande och godkänt föreläggande av ordningsbot verkställs såsom lagakraftäggande dom.

Första stycket gäller även för avgiftsföreläggande som har godkänts enligt 3 kap. 18 § konkurrenslagen (2008:579). *Lag (2008:588)*.

Lag (2008:588) har trätt i kraft den 1 november 2008.

Skiljedom

15 § Skiljedom som grundas på skiljeavtal får verkställas, om

1. skiljeavtalet inte innehåller något förbehåll om rätt för part att föra talan mot domen eller, när ett sådant förbehåll finns, tiden för parts talan har gått ut utan att talan har förts, och

2. domen uppfyller föreskrifterna om skriftlighet och under-tecknande i 31 § första stycket lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

I fråga om ersättning till skiljeman får skiljedomen verkställas, om

1. tiden för parts talan mot domen i denna del har gått ut utan att talan har väckts och

2. domen uppfyller föreskrifterna om skriftlighet och under-tecknande i 31 § första stycket lagen (1999:116) om skiljeförfarande.

Svaranden skall alltid ges tillfälle att yttra sig innan verkställighet sker.

Om verkställighet av en skiljedom som omfattas av en sådan överenskommelse om inskränkning i parternas rätt att föra talan mot skiljedomen som anges i 51 § lagen (1999:116) om skiljeförfarande gäller vad som föreskrivs där. *Lag (1999:118)*.

Lag (1999:118) har trätt i kraft den 1 april 1999. Äldre bestämmelser tillämpas beträffande en ansökan om verkställighet som gjorts före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser gäller fortfarande vid tillämpningen av 12 § lagen (1981:775) om införande av utsökningsbalken.

16 § Finns det anledning att anta att en skiljedom som enligt 15 § får verkställas är ogiltig och pågår inte redan rättegång om detta, skall kronofogdemyndigheten förelägga sökanden att inom en månad från det att föreläggandet delgavs sökanden väcka talan i saken mot svaranden. *Lag (1999:118)*.

Lag (1999:118) har trätt i kraft den 1 april 1999. Äldre bestämmelser tillämpas beträffande en ansökan om verkställighet som gjorts före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser gäller fortfarande vid tillämpningen av 12 § lagen (1981:775) om införande av utsökningsbalken.

17 § Bestämmelserna i 15 och 16 §§ gäller i tillämpliga delar en skiljedom som, utan att skiljeavtal föreligger, med stöd av bestämmelse i lag har meddelats med tillämpning av lagen (1999:116) om skiljeförfarande. *Lag (1999:118).*

Lag (1999:118) har trätt i kraft den 1 april 1999. Äldre bestämmelser tillämpas beträffande en ansökan om verkställighet som gjorts före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser gäller fortfarande vid tillämpningen av 12 § lagen (1981:775) om införande av utsökningsbalken.

18 § Finns inte på grund av bestämmelserna i 15 eller 17 § hinder mot verkställighet av skiljedomen, verkställs den som lagakraftägande dom, om inte annat förordnas av den domstol där talan mot skiljedomen förs.

Har sökanden förelagts att väcka talan enligt 16 § får skiljedomen dock verkställas endast i fall och under villkor som gäller för icke lagakraftägande underrättsdomar. Sedan talan om skiljedomens giltighet väckts av sökanden eller svaranden får domstolen bestämma om verkställigheten. Väcks inte talan inom den angivna tiden eller avslutas målet utan prövning i sak skall vid tillämpning av 22 § anses som om skiljedomen hade upphävts. *Lag (1999:118).*

Lag (1999:118) har trätt i kraft den 1 april 1999. Äldre bestämmelser tillämpas beträffande en ansökan om verkställighet som gjorts före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser gäller fortfarande vid tillämpningen av 12 § lagen (1981:775) om införande av utsökningsbalken.

Förbindelse angående underhållsbidrag

19 § Skriftlig, av två personer bevittnad förbindelse angående underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken eller föräldrabalken verkställs såsom lagakraftägande dom.

I fråga om underhållsbidrag, som skall utges till gäldenärens make för makens egen del eller för makarnas barn, får verkställighet dock äga rum endast om makarna under den tid som bidraget avser ej varaktigt bodde tillsammans och alltså ej gör det.

Har talan rörande en förbindelse väckts vid domstol, kan denna förordna att verkställighet ej får äga rum tills vidare. *Lag (1987:793).*

Lag (1987:793) har trätt i kraft den 1 januari 1988.

Annan exekutionstitel

20 § I fråga om verkställighet av förvaltningsmyndighets beslut tillämpas vad som gäller om dom, om ej annat är föreskrivet. Innan saken har blivit slutligt prövad, räknas beslutet som underrätts dom.

I fråga om verkställighet på grund av handling som avses i 1 § första stycket 7 gäller vad som är särskilt föreskrivet.

Invändningar mot verkställighet

21 § Visar svaranden att han har fullgjort betalningsskyldighet eller annan förpliktelse som ansökningsbalkens bestämmelser om verkställighet avses, får verkställighet ej äga rum. Detsamma gäller om svaranden till kvittning åberopar fordran, som har fastställts genom exekutionstitel vilken får

verkställas eller som grundas på skuldebrev eller annat skriftligt fordringsbevis, och i övrigt förutsättningar för kvittning föreligger.

Gör svaranden gällande att annat förhållande som rör parternas mellanhavande utgör hinder mot verkställighet och kan invändningen ej lämnas utan avseende, får verkställighet ej heller äga rum.

Föreligger fall som avses i första eller andra stycket och har åtgärd för verkställighet redan vidtagits i målet, skall åtgärden återgå, om det kan ske.

Kronofogdemyndighetens beslut med anledning av invändning som avses i första eller andra stycket hindrar ej att saken prövas i rättegång.

Upphävande av exekutionstitel

22 § Upphävs en exekutionstitel, skall sökt verkställighet omedelbart inställas. Redan vidtagen åtgärd för verkställighet skall så vitt möjligt återgå. Sådan återgång skall ske genast, om inte annat har förordnats. I mål om utmätning skall dock vidtagen åtgärd inte utan särskilt förordnande återgå förrän det avgörande varigenom exekutionstiteln har upphävts har vunnit laga kraft.

I mål om utmätning skall kronofogdemyndigheten på begäran utsöka vad borgenären skall betala tillbaka. Härvid får ställd säkerhet tas i anspråk. I annat mål skall myndigheten på begäran återställa besittning eller annat förhållande som har rubbats, om hinder inte möter.

Sökanden är även skyldig att ersätta skada som svaranden har lidit genom verkställigheten. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

Särskilda bestämmelser beträffande allmänna mål

23 § Bestämmelserna i 3 13 och 15 20 §§ samt 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna och andra och tredje styckena gäller ej i allmänt mål.

Dom eller beslut, varigenom någon har dömts att utge böter eller vite eller har ålagts sådan särskild rättsverkan av brott som innefattar betalningsskyldighet, får ej verkställas förrän domen eller beslutet har vunnit laga kraft. Annan exekutionstitel i allmänt mål får verkställas innan den har vunnit laga kraft, om det är särskilt föreskrivet.

Exekutionstitel i allmänt mål verkställs såsom lagakraftägande dom. I stället för vad som sägs i 22 § första stycket tredje och fjärde meningarna gäller att återgång av utmätning skall ske genast, när exekutionstiteln har upphävts. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

24 § Har innehålllet i exekutionstitel tagits upp i saköreslängd, restlängd eller annan sådan handling som har upprättats enligt särskild föreskrift, får verkställighet äga rum på grund av handlingen.

4 kap. Utmätning

Inledande bestämmelser

1 § Utmätning får äga rum när verkställighet som avser betalningsskyldighet är medgiven enligt 3 kap. Utmätning får också ske när kronofogdemyndigheten enligt särskild bestämmelse i denna balk får utsöka fordran eller kostnad.

1 a § Utmätning på grund av att gäldenären enligt lag på särskilda tider skall betala underhållsbidrag till make, förutvarande make, eget barn eller annans barn skall avse samtliga bidrag som är förfallna vid verkställighetstillfället. Sökanden kan dock begära att verkställigheten skall begränsas till vissa bidragsbelopp.

Utmätning får inte ske för preskriberade underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken och föräldrabalken. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

2 § Genom utmätning får tagas i anspråk egendom som ej är undantagen på grund av bestämmelse i denna balk eller på grund av särskild föreskrift. I den mån pantbrev i skepp eller fastighet ej utgör säkerhet för fordran får det utmätas hos den intecknade egendomens ägare. Motsvarande gäller skuldebrev som är intecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg.

För utmätning av lön och vissa andra förmåner gäller enligt 7 kap. särskilda villkor.

Utmätningsordningen

3 § Utmätning skall ske endast om det belopp som kan beräknas flyta in, efter avdrag för kostnader som uppkommer efter utmätningen, ger ett överskott som gör åtgärden försvarlig.

Av utmätningssbar egendom bör i första hand tagas i anspråk sådan tillgång som kan användas till fordringens betalning med minsta kostnad, förlust eller annan olägenhet för gäldenären, om ej annat följer av 4–6 §§. *Lag (1993:1650).*

Lag (1993:1650) har trätt i kraft den 1 februari 1994.

4 § Sökande, vars fordran är förenad med särskild förmånsrätt, har rätt att i första hand få utmätning av egendom vari förmånsrätten gäller. Annan tillgång får ej utmätas för fordringen, om det är till skada för annan sökande, såvida ej utmätning sker på villkor att betalning i första hand skall utgå ur den egendom vari förmånsrätten gäller.

5 § Registrerat skepp, registrerat luftfartyg, in-tecknade reservdelar till luftfartyg eller fast egendom får endast om sökanden begär det utmätas för fordran som ej är förenad särskild förmånsrätt i egen-domen.

6 § Tillgångar som hör samman får ej skiljas utan särskilda skäl. Tillbehör till fartyg, luftfartyg eller fastighet får ej utmätas särskilt för sig.

Omfattar in-teckning i luftfartyg även reservdelar, får ej någon av de på viss plats förvarade reservdelarna utmätas särskilt för sig utan in-teckningshavarens samtycke.

7 § Lös egendom får utmätas endast om egendomen är tillgänglig vid förrättningen eller om egendomen ändå på grund av registrering, upplysningar vid förhör eller annan utredning kan identifieras och hinder ej kan antagas möta mot säkerställande av utmätningen enligt vad som sägs i 6 kap.

Här i riket registrerat skepp eller luftfartyg får dock utmätas även om hinder mot säkerställande av utmätningen kan antagas föreligga.

Förfarandet

8 § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:762)].

9 § Kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning som behövs med hänsyn till ansökans innehåll, tillkommande uppgifter, gälde-närens förhållanden och omständigheterna i övrigt utreda gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden samt undersöka om gäldenären har utmätningsbar egendom. *Lag (2007:277).*

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

9 a § Om gäldenären enligt utredningen saknar tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen, skall Kronofogdemyndigheten snarast underrätta sökanden och gäldenären om detta. Sökanden skall också underrättas om vilka utredningsåtgärder som myndigheten avser att vidta senare under målets handläggning. *Lag (2007:277).*

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

9 b § Om gäldenären under handläggningstiden försätts i konkurs, skall målets handläggning avbrytas. Gäller målet en fordran med panträtt i viss egendom, följer det av 3 kap. 7 § konkurslagen (1987:672) att det skall handläggas vidare i den del som avser utmätning i egendomen. Pågår löneutmätning gäller 7 kap. 19 §.

Egendom som har utmätts före konkursen får säljas och influtna medel redovisas i den utsträckning som följer av 3 kap. 8 § konkurs-lagen. Detsamma gäller för åtgärder mot arbetsgivare enligt 7 kap. 21 §. *Lag (2007:277).*

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

9 c § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:277)].

9 d § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:277)].

9 e § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:277)].

9 f § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:277)].

9 g § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:277)]

10 § Utmätning skall ske så snart som möjligt efter det att de handlingar som behövs har kommit in till Kronofogdemyndigheten. Om sökanden medger uppskov med utmätningen och uppskovet varar över två månader, förfaller ansökan. Detsamma gäller om sökanden medger uppskov fler än två gånger under ett år. *Lag (2007:277).*

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

11 § Har två eller flera sökt utmätning mot samma gäldenär, skall utmätning för fordringarna ske samtidigt, om ej utmätning för någon av fordringarna därigenom fördröjs oskäligt.

Bestämmelserna i 7 kap. 17 § första stycket om jämkning av underhållsbidrag vid utmätning av lön tillämpas även vid annan utmätning. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

12 § Innan utmätning sker skall underrättelse om målet sändas till gäldenären med posten eller lämnas på annat lämpligt sätt. Underrättelsen skall ske så tidigt att gäldenären kan beräknas få tillräcklig tid att bevaka sin rätt.

Föreligger risk att gäldenären skaffar undan eller förstör egendom eller är saken eljest brådskande, behöver gäldenären ej underrättas. Underrättelse behövs ej heller, om gäldenären saknar känt hemvist och det ej har kunnat klarläggas var han uppehåller sig.

13 § Utmätning får ske utan hinder av att gäldenären ej är närvarande, om det ej behövs att han får tillfälle att yttra sig vid förrättningen.

13 a § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:277)]

Upplysningsplikt

14 § Gäldenären är skyldig att lämna de uppgifter om sina tillgångar som behövs i målet.

Kronofogdemyndigheten kan ålägga gäldenären att inge förteckning över sina tillgångar. Vid behov kan myndigheten förordna lämplig person att biträda gäldenären vid upprättande av förteckningen.

Gäldenären kan också åläggas att på heder och samvete skriftligen bekräfta de uppgifter om sina tillgångar som han har lämnat vid förhör eller i förteckning.

15 § Tredje man är skyldig att uppge huruvida gäldenären har fordran hos honom eller annat mellanhavande med honom, som kan vara av betydelse för bedömning i vad mån gäldenären har utmät-

ningsbar egendom, samt att ange den närmare beskaffenheten av mellanhavandet.

16 § Bestämmelser om förhör med gäldenären eller tredje man och om tvångsmedel i samband med att upplysningar begärs av gäldenären eller tredje man finns i 2 kap. 10–16 §§.

Förhållandet till tredje man vid utmätning av lös egendom

17 § Lös egendom får utmätas, om det framgår att egendomen tillhör gäldenären eller om han enligt 18 eller 19 § skall anses vara ägare.

18 § Gäldenären anses vara ägare till lös egendom som han har i sin besittning, om det ej framgår att egendomen tillhör annan.

I fråga om registrerat skepp eller registrerat luftfartyg gäller dock att egendomen anses tillhöra gäldenären, om denne är inskriven som ägare och det ej framgår att egendomen tillhör annan.

19 § Om gäldenären är gift och varaktigt sammanbor med sin make och de har lös egendom i sin gemensamma besittning, anses gäldenären som ägare till egendomen, om det ej görs sannolikt att de är samägare till egendomen enligt lagen (1904:48 s.1) om samäganderätt och det ej heller framgår att egendomen tillhör den andre eller någon annan. Detsamma gäller, när gäldenären varaktigt sammanbor med annan under äktenskapsliknande förhållanden.

Om gäldenären och annan än som avses i första stycket har lös egendom i sin gemensamma besittning, får egendomen eller andel däri utmätas endast om det framgår att egendomen eller andelen tillhör gäldenären.

Första och andra styckena gäller ej i fråga om registerat skepp eller registrerat luftfartyg.

20 § Utmäts lös egendom enligt 17, 18 eller 19 § trots att tredje man har påstått bättre rätt till egendomen, skall kronofogdemyndigheten, om skäl föreligger, förelägga tredje mannen att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom väcka talan i saken mot sökanden och gäldenären. Detsamma gäller, om tredje man påstår bättre rätt först sedan utmätning har skett.

Efterkommer tredje man ej föreläggandet, har han förlorat sin rätt mot sökanden, om ej denne inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot tredje mannen.

21 § Sedan utmätt lös egendom har sålts eller utmätt fordran har drivits in, gäller 20 § beträffande rätten till influtna medel, om ej tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden.

22 § Kan viss lös egendom ej utmätas enligt 17–19 §§ men föreligger sannolika skäl att egendomen tillhör gäldenären, får egendomen utmätas med förbehåll för tredje mans rätt.

Kronofogdemyndigheten skall, om det ej av särskilda skäl är obehövt, förelägga sökanden att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom väcka talan i saken mot tredje mannen. Efterkommer sökanden ej föreläggandet, skall utmätningen hävas, om

ej tredje mannen inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot sökanden.

Första och andra styckena gäller ej i fråga om registrerat skepp eller registrerat luftfartyg.

23 § Har fordran eller annan rättighet blivit utmätt och råder ovisshet om fordringens eller rättighetens bestånd, skall kronofogdemyndigheten, om skäl föreligger, förelägga sökanden att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom väcka talan i saken mot tredje mannen. Efterkommer sökanden ej föreläggandet, skall utmätningen hävas, om ej tredje mannen inom den angivna tiden har väckt talan i saken mot sökanden.

Första stycket gäller även när ovissheten i fall som avses i 2 § andra stycket rör i vad mån utmätt pantbrev eller annan in-teckningshandling utgör säkerhet för fordran.

Förhållandet till tredje man vid utmätning av fast egendom

24 § Fast egendom får utmätas, om det framgår att egendomen tillhör gäldenären. Har gäldenären lagfart på egendomen, får utmätning ske, om det ej framgår att egendomen tillhör annan.

25 § När överlåtelse av fast egendom beror av villkor som ännu ej är uppfyllt, hindrar ej överlåtelsen att egendomen utmäts för fordran hos överlåtaren. Utmätningen omfattar i sådant fall även överlåtarens rätt mot den som har förvärvat egendomen. Uppfylls villkoret, gäller utmätningen därefter endast överlåtarens rätt mot förvärvaren.

Utmätning av fast egendom får även äga rum för fordran hos den som har förvärvat egendomen, fastän hans förvärv beror av villkor. Återgår hans förvärv, omfattar utmätningen därefter endast den rätt som han i sådant fall har mot den som överlät egendomen.

26 § Utmäts fast egendom och påstår tredje man bättre rätt till egendomen, gäller vad som sägs i 20 och 21 §§.

Utmätningens verkan av domstols beslut eller av betalning till kronofogdemyndigheten, m.m.

27 § Har domstol eller Kronofogdemyndigheten fastställt att för-fallen fordran skall utgå med särskild förmånsrätt i registrerat skepp, registrerat luftfartyg, in-tecknade reservdelar till luftfartyg eller fast egendom anses egendomen omedelbart utmätt.

Denna verkan förfaller, om inte försäljning begärs hos Kronofogdemyndigheten inom två månader från det att beslutet eller utslaget vann laga kraft. Utmätningens verkan förfaller dessutom om borgenären hos Kronofogdemyndigheten anmäler att han inte kommer att begära försäljning. *Lag (2006:672).*

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

28 § Medel vilka gäldenären betalar till kronofogdemyndigheten i anhängigt mål anses omedelbart utmätta i målet, om betalningen ej har skett med villkor som strider häremot.

Verkan av utmätning

29 § När utmätning har beslutats, får gäldenären ej till skada för sökanden förfoga över egendomen genom överlåtelse eller på annat sätt, om ej kronofogdemyndigheten efter hörande av sökanden medger det av särskilda skäl.

Första stycket utgör ej hinder mot pantsättning av pantbrev eller annan inteckningshandling som gäller i egendomen. Om förbud mot pantsättning av sådan handling när den har tagits i förvar av kronofogdemyndigheten finns bestämmelser i 6 kap. 5 § och 12 kap. 5 §.

Om nyttjandet av utmätt egendom m.m. finns bestämmelser i 6 kap. 4 § andra stycket och 12 kap. 6–10 §§.

30 § Utmätning medför förmånsrätt i och med beslutet, om ej annat följer av andra, fjärde eller femte stycket eller 7 kap. 13 §.

Utmätning av här i landet registrerat skepp eller luftfartyg, intecknade reservdelar till sådant luftfartyg eller fast egendom medför inte förmånsrätt förrän ärende angående anteckning om utmätningen tas upp på inskrivningsdag. Upptas på samma inskrivningsdag mer än ett sådant ärende, ska den utmätning som skedde först ha företräde. Om här i landet registrerat skepp eller luftfartyg som har utmätts här blir utmätt i ett annat land innan det har tagits om hand av kronofogdemyndigheten, ska den rätt som har vunnits genom den förra utmätningen gälla som panträtt.

Utmätning av fast egendom eller av luftfartyg i vilket en rättighet skrivits in i inskrivningsregistret för luftfartyg ger företräde framför rättighet i egendomen, om ärende angående anteckning om utmätningen tas upp senast på den inskrivningsdag då inskrivning av rättigheten söks.

Utmätning av en rättighet som är registrerad enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument medför förmånsrätt genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Utmäts en rättighet som förvaltas enligt 3 kap. i nämnda lag inträder förmånsrätten i stället genom underrättelse till förvaltaren om utmätningen. Detsamma gäller om utmätningen avser en panträtt i en rättighet som förvaltas enligt det kapitlet.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2011:1200) om elcertifikat medför förmånsrätt genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller för en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. *Lag (2011:1201)*.

Lag (2011:1201) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

31 § Utmätning ger kronofogdemyndigheten rätt att vidtaga de åtgärder beträffande egendomen som behövs för att sökandens rätt skall tagas till vara. Kronofogdemyndigheten har härvid samma befogenheter som annars tillkommer egendomens ägare. Myndigheten får dock ej väcka talan vid domstol eller svara i mål angående egendomen.

32 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:672)*].

Hävande av utmätning och annan rättelse

33 § Om det genom rättegång eller på annat sätt blir utrett att utmätt egendom tillhörde tredje man, skall utmätningen hävas, såvida inte tredje mannen efter föreläggande har förlorat sin rätt mot sökanden. Har egendomen sålts, gäller hävandet av utmätningen endast rätten till influtna medel.

Utmätningen skall också hävas, om försäljning av egendomen eller indrivning av utmätt fordran inte kan antas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig. *Lag (2007:277)*.

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

34 § Finner kronofogdemyndigheten av annat skäl än som anges i 33 § att viss egendom ej borde ha utmätts, skall rättelse ske. Sådan rättelse får dock ej vidtagas senare än två veckor från utmätningens beslutet.

35 § Kronofogdemyndigheten skall, om ej särskilda skäl föranleder annat, höra sökanden innan rättelse sker enligt 33 eller 34 §.

Särskilda bestämmelser om allmänna mål

36 § Bestämmelserna i 10 § andra stycket skall inte tillämpas i ett allmänt mål. Bestämmelser om uppskov i allmänna mål finns i 7–9 §§ lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Bestämmelserna i 11 § skall inte tillämpas i allmänt mål om Kronofogdemyndigheten har avbrutit indrivningen enligt 18 § första stycket andra meningen lagen om indrivning av statliga fordringar m.m. *Lag (2007:331)*.

Lag (2007:331) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

5 kap. Undantag från utmätning

Undantag med hänsyn till gäldenärens behov

1 § Från utmätning undantas

1. kläder och andra föremål som tjänar uteslutande till gäldenärens personliga bruk, till skäligt värde,

2. möbler, husgeråd och annan utrustning, i den mån egendomen är nödvändig för ett hem och dess skötsel,

3. arbetsredskap och annan utrustning som behövs för gäldenärens förvärvsverksamhet eller yrkesutbildning samt djur, foder och sådant som i övrigt behövs för hans försörjning, allt till skäligt värde,

4. föremål med sådant övervägande personligt värde för gäldenären att det måste anses uppenbart obilligt att taga egendomen i anspråk,

5. hyresrätt till lägenhet som tjänar gäldenären till stadigvarande bostad eller behövs för hans förvärvsverksamhet, även om hyresrätten får överlåtas,

6. bostadsrätt till lägenhet som tjänar gäldenären till stadigvarande bostad, såvida ej gäldenären vid förvärv av bostadsrätten har åsidosatt

tillbörlig hänsyn mot sina borgenärer eller det med hänsyn till gäldenärens behov och bostadsrättens värde är oskäligt att bostadsrätten undantas från utmätning.

7. pengar, banktillgodohavande, annan fordran och förnödenheter, i den mån annat ej är föreskrivet och tillgången skäligen fordras för underhåll åt gäldenären till dess inkomst som täcker behovet är att vänta, dock ej utan synnerliga skäl för längre tid än en månad.

2 § När gäldenären har familj, bestäms vad som får undantagas enligt 1 § med skälig hänsyn även till vad familjen brukar eller behöver.

Om gäldenären eller någon som tillhör hans familj lider av lyte eller allvarlig sjukdom, skall det också beaktas.

Undantag enligt 1 § 7 bestäms med skälig hänsyn även till gäldenärens underhållsbörda.

3 § Vid utmätning hos dödsbo gäller 1 och 2 §§ i fråga om dödsboet tillhörig egendom som den dödes efterlevande familj brukar eller behöver. I stället för 1 § 7 gäller dock att sådan egendom som avses där skall undantagas i den mån det behövs för underhåll enligt 18 kap. 5 § andra stycket ärvdabalken.

I övrigt är 1 och 2 §§ ej tillämpliga vid utmätning hos juridisk person.

4 § Om egendom som avses i 1 § 1–3 har sådant värde att den ej kan undantagas enligt vad som sägs där, får utmätning ske med förbehåll att gäldenären efter egendomens försäljning skall av den behållna köpeskillingen få ut visst skäligt belopp för att kunna anskaffa vad han behöver i den sålda egendomens ställe.

Undantag på grund av egendomens beskaffenhet eller särskild föreskrift

5 § Egendom, som till följd av sin beskaffenhet, enligt föreskrift vid gåva eller i testamente eller på annan grund som gäller mot envar ej får överlåtas, får ej heller utmätas, om ej annat följer av andra stycket eller av särskild föreskrift.

Egendom, som gäldenären har förvärvat på kredit under förbehåll om återtaganderätt för kreditgivaren, får utmätas utan hinder av att egendomen ej får överlåtas.

6 § Medel, som för särskilt angivet ändamål har anvisats gäldenären av staten, kommun eller annan menighet eller av samfund, stiftelse eller inrättning med allmännyttigt syfte eller har samlats in bland allmänheten, får ej utmätas, om det strider mot det angivna ändamålet.

Sedan medlen har betalats ut, gäller förbudet mot utmätning så länge de hålls avskilda.

Första och andra styckena gäller också medel för begravning som tillfaller ett dödsbo på grund av en försäkring eller en utfästelse av en arbetsgivare, i den mån beloppet inte överstiger det för dödsåret gällande prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. *Lag (2005:108)*.

Lag (2005:108) har trätt i kraft den 1 januari 2006.

7 § Skadestånd, som tillkommer gäldenären med anledning av personskada, frihetsberövande, falskt åtal, ärekränkning eller annat sådant, får ej utmätas medan skadeståndet inestår hos den som skall utge det. Har skadeståndet bestämts att utgå som livränta, gäller vad som har sagts nu rätten till livräntan.

Sedan skadeståndet har betalats ut, får vad som hålls avskilt ej utmätas, om skadeståndet skall tillgodose försörjningsbehov som alltjämt kvarstår eller, i annat fall, om mindre än två år har förflutit från det att medlen betalades ut.

8 § Rätt till pension eller till annan livränta än som avses i 7 § får ej utmätas i den mån rättigheten behövs för gäldenärens försörjning och fullgörande av underhållsskyldighet som åvilar honom. Detta gäller dock ej, om gäldenären vid förvärv av rättigheten har åsidosatt tillbörlig hänsyn mot sina borgenärer.

9 § När rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annat sådant ej får utmätas, får ej heller rätt till vederlag för utnyttjande av rättigheten utmätas innan denna har utnyttjats så som förutsätts för att vederlag skall utgå och vederlaget kan beräknas.

10 § Om förbud mot utmätning i vissa andra fall gäller särskilda föreskrifter.

11 § Beträffande utmätning av lön och vissa andra förmåner finns bestämmelser i 7 kap.

12 § Medel som ej får utmätas medan de inestår hos annan får ej heller sedan de har betalats ut utmätas förrän dagen efter utbetalningen.

Pantsatt egendom m.m.

13 § Bestämmelserna om förbud mot utmätning i 1–9 §§ hindrar ej att egendom som avses där utmäts för fordran som är förenad med pant- eller retentionsrätt i egendomen.

Nämnda bestämmelser hindrar ej heller utmätning av egendom som har belagts med kvarstad för fordran eller tagits i anspråk genom betalningssäkring.

Förfarandet vid prövningen

14 § Gäldenären skall lämna de uppgifter som är tillgängliga för honom och som behövs för kronofogdemyndighetens prövning av vad som bör undantagas från utmätning. Myndigheten skall förfara efter vad som är känt eller kan utrönas utan omgång.

15 § Anvisar gäldenären viss egendom till utmätning, hindrar bestämmelserna om förbud mot utmätning i 1–12 §§ ej att egendomen utmäts, om den kan överlätas och utmätning ej uppenbart strider mot vad som är påkallat av hänsyn till gäldenärens eller hans familjs behov.

6 kap. Säkerställande av utmätning

Lös egendom

1 § Utmätning av lös egendom skall säkerställas enligt vad som sägs i detta kapitel.

Säkerställande enligt 2–8 §§ skall ske utan dröjsmål. Utmäts här i riket registrerat skepp eller luftfartyg trots att hinder föreligger mot att säkerställa utmätningen, skall säkerställande ske utan dröjsmål sedan hindret har bortfallit.

När registrerat skepp, registrerat luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg enligt 4 kap. 27 § anses utmäta, skall åtgärd för säkerställande ej utan särskilt yrkande vidtagas innan försäljning har begärts.

2 § Pengar samt löpande skuldebrev och annan handling, vars uppvisande utgör villkor för rätt att kräva betalning eller begära att någon annan förpliktelse fullgörs, ska tas i förvar.

Utmäts pantbrev i skepp eller fastighet eller skuldebrev som är intecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg hos den intecknade egendomens ägare, ska pantbrevet eller inteckningshandlingen tas i förvar. Om beslutet om utmätning av pantbrev avser ett datapantbrev, ska Kronofogdemyndigheten begära att den statliga lantmäterimyndigheten beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas eller att den statliga lantmäterimyndigheten utfärdar ett skriftligt pantbrev enligt 8 § nämnda lag.

Om det kan antas att en sådan handling som avses i första eller andra stycket undanhålls eller har förkommit, ska i stället sekundogäldenären eller annan förpliktad meddelas förbud att fullgöra sin förpliktelse till annan än Kronofogdemyndigheten eller den som myndigheten anvisar.

Utmätning av en rättighet som är registrerad enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument ska säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Utmäts en rättighet som förvaltas enligt 3 kap. nämnda lag, ska säkerställandet i stället ske genom underrättelse till förvaltaren om utmätningen. Detsamma gäller om utmätningen avser en panträtt i en rättighet som förvaltas enligt det kapitlet.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2011:1200) om elcertifikat ska säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller vid utmätning av en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. *Lag (2011:1201)*.

Lag (2011:1201) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

3 § Utmäts annan fordran eller rättighet än som avses i 2 §, skall sekundogäldenären eller annan förpliktad meddelas förbud att fullgöra sin förpliktelse till annan än kronofogdemyndigheten eller den som myndigheten anvisar.

Vid utmätning av rättighet som avses i 7 kap. jordabalken eller av byggnad på ofri grund skall fastighetens ägare underrättas. Om utmätning av bostadsrätt underrättas bostadsrättsföreningen.

4 § Annan lös egendom än som avses i 2 och 3 §§ skall tagas i förvar eller, om den lämnas i gäldenärens besittning, förseglas eller märkas som utmätt, såvida det ej framstår som obehövt.

Utmätt egendom som ej tas i förvar eller förseglas får nyttjas av gäldenären, om ej kronofogdemyndigheten beslutar annat.

5 § Pantbrev eller annan inteckningshandling, som gäller i utmätt skepp eller luftfartyg eller i utmätta reservdelar till luftfartyg eller i utmätt egendom som är intecknad enligt lagen (2008:990) om företagshypotek och inte är belånad, får tas i förvar. Sedan handlingen har tagits i förvar, får den inte pantförskrivas utan Kronofogdemyndighetens tillstånd. *Lag (2008:991).*

Lag (2008:991) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

6 § Förbehåll om återtaganderätt hindrar ej att egendomen tas i förvar, förseglas eller märks, om den har utmätts hos förvärvaren.

Överlåtaren skall underrättas om utmätningen.

7 § Egendom som är i tredje mans besittning får tas i förvar, förseglas eller märkas, när en sådan åtgärd föreskrivs i 2–5 §§. Om ett beslut om utmätning av pantbrev avser ett datapantbrev och tredje man är registrerad som pantbrevshavare, får Kronofogdemyndigheten begära att den statliga lantmäterimyndigheten beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas.

I fråga om pantbrev och andra inteckningshandlingar som är belånade tillämpas bestämmelserna i första stycket endast om det finns särskilda skäl. Om egendomen inte tas i förvar eller ett sådant beslut som avses i första stycket andra meningen inte meddelas, ska i stället förbud meddelas innehavaren att utan Kronofogdemyndighetens tillstånd lämna ut egendomen eller vidta någon annan åtgärd med den till skada för sökanden.

Om tredje man har handpanträtt eller retentionsrätt i egendom som tas i förvar, innehar Kronofogdemyndigheten egendomen för tredje mannens räkning. *Lag (2008:542).*

Lag (2008:542) har trätt i kraft den 1 september 2008.

8 § Handling, som ej är nämnd i 2 eller 5 § men som visar gäldenärens rätt till utmätt egendom eller vars omhändertagande är påkallat för att hindra förfogande över egendomen eller som behövs vid nyttjande av denna, får tagas i förvar. Detta gäller även om handlingen innehas av tredje man.

9 § Kronofogdemyndigheten skall så snart som möjligt förteckna och värdera utmätt lös egendom. Vid behov får sakkunnig person anlitas för värderingen.

Även handlingar som tas i förvar skall förtecknas.

10 § Utöver vad som följer av 1–9 §§ skall kronofogdemyndigheten vidtaga de åtgärder som i varje särskilt fall behövs för att utmätning skall säkerställas.

10 a § När ett utmätt fartyg eller luftfartyg står under tullövervakning, får kronofogdemyndigheten begära hjälp av Tullverket för att hindra att fartyget eller luftfartyget avgår. För att hindra fartyget eller luftfartyget att avgå har Tullverket samma befogenheter som myndigheten har enligt tullagen (2000:1281). Detsamma gäller när gods i fartyget eller luftfartyget har utmätts. *Lag (2000:1286).*

Lag (2000:1286) har trätt i kraft den 1 januari 2001.

11 § Utmäts egendom som redan är utmätt för annan fordran eller som är belagd med kvarstad, skall åtgärderna för säkerställande av utmätningen anpassas därefter.

Provisorisk åtgärd

12 § Kan utmätning av viss lös egendom ej ske genast, får kronofogdemyndigheten likväl vid behov taga egendomen i förvar eller vidtaga annan åtgärd som anges i 1–10 §§.

När sådan åtgärd har vidtagits, gäller vad som sägs i 4 kap. 29 §.

Åtgärden får ej bestå längre än som är nödvändigt. Har utmätning ej följt inom två veckor, skall åtgärden hävas.

Fast egendom

13 § Om säkerställande av utmätning av fast egendom och om nyttjande av sådan egendom finns bestämmelser i 12 kap. 3–10 §§.

14 § Utmäts fast egendom i fall som avses i 4 kap. 25 §, skall förvärvaren eller, när utmätning sker hos förvärvaren, överlåtaren underättas och förbud meddelas honom att till annan än kronofogdemyndigheten eller den som myndigheten anvisar betala eller återbetala köpeskilling eller utge annat som på grund av avtalet kan tillkomma gäldenären.

7 kap. Utmätning av lön m.m.

Allmänna bestämmelser

1 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller i fråga om utmätning av

1. arbetstagares lön, vare sig den utgår som tidlön, ackordslön, provision eller annan gottgörelse,

2. annan ersättning för arbetsinsats av gäldenären, om dennes ställning är jämförlig med en arbetstagares,

3. periodiskt vederlag för utnyttjande av patent, rätt till litterärt eller konstnärligt verk eller annan sådan rättighet eller för överlåtelse av rörelse,

4. belopp som utgår som pension eller livränta,

5. föräldrapenningsförmåner, sjukpenning, rehabiliteringspenning och närståendepenning enligt socialförsäkringsbalken samt annan ersättning som lämnas på grund av sjukdom, smitta, olycksfall, utbildning, arbetslöshet, värnpliktstjänstgöring eller annan tjänst-

göring som ersätts med samma eller liknande förmåner som värnpliktstjänstgöring, allt i den utsträckning ersättningen inte avser att kompensera för särskilt angivna kostnader eller ska återbetalas.

Bestämmelserna i detta kapitel är inte tillämpliga när gäldenären är dödsbo eller annan juridisk person. *Lag (2010:1229)*.

Lag (2010:1229) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

2 § Vad som föreskrivs om utmätning av lön gäller även utmätning av annan förmån som avses i 1 §, om inte annat anges. Bestämmelser om arbetsgivare gäller därvid den som utger förmånen. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

Villkor för utmätning

3 § Lön som inestår hos arbetsgivaren får utmätas genom att arbetsgivaren åläggs att innehålla och betala ut en viss del av lönen till kronofogdemyndigheten. Beslutet om utmätning får avse framtida utbetalningar av lön eller viss lönepost.

Utmätning av lön skall ske endast om det är försvarligt med hänsyn till det belopp som kan beräknas flyta in. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

4 § Lön får tas i anspråk genom utmätning endast till den del den överstiger vad gäldenären behöver för sitt och familjens underhåll samt till fullgörande av betalningsskyldighet mot annan som vid utmätning av lön har bättre rätt till lönen. Vid utmätning för fordran med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1 skall även betalningsskyldighet mot annan som har lika rätt som sökanden beaktas.

Om utmätningen avser ackordslön, provision eller annan ersättning som inestår för längre tid än en månad, skall särskild hänsyn tas till detta förhållande. *Lag (1996:1032)*.

Lag (1996:1032) har trätt i kraft den 1 januari 1997.

5 § Den del av lönen som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av belopp multiplicerade med ett tal som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober månad närmast föregående år och prisläget i oktober 1993 (normalbelopp). Beloppen är 43 800 kronor för ensamstående, 72 360 kronor för sammanlevande makar och därmed jämställda, 23 240 kronor för varje barn till och med det kalenderår då barnet fyller sex år och 26 750 kronor för tid därefter.

Normalbeloppen skall anses innefatta alla vanliga levnads-kostnader utom bostadskostnad, som beräknas särskilt och läggs till normalbeloppen.

Normalbeloppen fastställs för varje år av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

6 § Utmätning av lön för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket får ske endast om bidragsbeloppet utestår obetalt eller om gäldenären vid två eller flera tillfällen under de senaste två åren före utmätningsbeslutet har underlåtit att betala i rätt tid och det finns anledning att anta att detta skall upprepas.

Utmätning får bara ske för bidragsbelopp som är förfallet när verkställighet skall ske eller som förfaller näst därefter. *Lag (2004:479).*

Lag (2004:479) har trätt i kraft den 1 januari 2005.

Förfarandet

7 § Innan ett beslut om utmätning meddelas, skall gäldenären ges tillfälle att yttra sig, om det inte avsevärt skulle fördröja handläggningen. Om det inte finns särskilda skäl för det, behöver gäldenären dock inte höras när han byter anställning och beslut skall meddelas om utmätning hos den nye arbetsgivaren. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

8 § Vid utmätning av lön skall kronofogdemyndigheten bestämma dels hur mycket som högst får innehållas vid varje avlöningstillfälle (utmätningensbeloppet), dels förbehållsbeloppet. I stället för att fastställa ett utmätningensbelopp får myndigheten bestämma att all lön som överstiger förbehållsbeloppet skall tas i anspråk.

Vid utmätning av sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket 5 bestäms utmätningensbeloppet och förbehållsbeloppet per dag. Om sådan ersättning betalas ut för mer än en dag, skall utmätningensbelopp och förbehållsbelopp för samtliga dagar som ingår i ersättningsperioden räknas samman. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

8 a § Vid utmätning för ett engångsbelopp som avser underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 14 § skall kronofogdemyndigheten vid behov fördela beloppet på särskilda poster efter vad som är skäligt med hänsyn till den tid som beloppet är avsett för och övriga omständigheter. De särskilda posterna anses vid utmätningen förfallna enligt vad som bestämts vid fördelningen. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

9 § Om det finns särskilda skäl, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att anpassa sättet för löneutbetalningen så att utmätningen kan verkställas i lämplig ordning. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

10 § Ett beslut om utmätning skall ändras, om det finns anledning till det. Innan en ändring som är till nackdel för gäldenären beslutas, skall denne ges tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart

obehövt. Sådant tillfälle behöver inte heller ges, om beslutet inte kan uppskjutas.

Ett beslut om utmätning för underhållsbidrag som avses i 4 kap. 1 a § första stycket skall hävas, om gäldenären betalar förfallna bidrag och uppkomna förrättningskostnader och det finns anledning att anta att gäldenären även i framtiden fullgör bidragsskyldigheten. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

11 § Kronofogdemyndigheten får på begäran av sökanden eller gäldenären bevilja anstånd under pågående utmätning av lön. På begäran av gäldenären får anstånd dock beviljas endast om sökanden medger det eller om det finns särskilda skäl. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

12 § Kronofogdemyndigheten skall underrätta arbetsgivaren om ett beslut om utmätning och beslut i frågor som avses i 9 11 §§. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

Företrädesordning

13 § Utmätning av lön medför förmånsrätt när det belopp som skall innehållas har förfallit till betalning.

När sjukpenning eller annan dagersättning som avses i 1 § första stycket 5 utges för mer än en dag, skall ersättningen anses ha förfallit till betalning med utmätningsbeloppet varje dag som ersättningsperioden omfattar. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

14 § Vid utmätning av lön har följande fordringar i nämnd ordning företräde framför andra fordringsanspråk:

1. fordran som avser underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken och föräldrabalken,
2. konkursbos fordran på gäldenärens lön enligt 3 kap. 4 § konkurslagen (1987:672), om lönen innehållits under konkursen,
3. fordran som avses i 2 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Företrädesrätten enligt första stycket 1 gäller även sådant utländskt underhållsbidrag som får verkställas i Sverige, om bidragsfordringen vid verkställighetstillfället inte är äldre än fem år. *Lag (2004:479).*

Lag (2004:479) har trätt i kraft den 1 januari 2005.

15 § Avdrag för preliminär skatt har företräde framför utmätning av lön. En fordran enligt 14 § första stycket 1 har företräde framför förrättningskostnaderna i målet. *Lag (1997:490).*

Lag (1997:490) har trätt i kraft den 1 november 1997.

16 § Vid samtidig utmätning för flera fordringar med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1 skall det innehållna beloppet fördelas efter de löpande fordringarnas storlek. Om mer än som svarar mot de löpande fordringarna har utmätts, har belopp som har stått ute längre företräde vid fördelningen av det överskjutande beloppet.

En delbetalning som flyter in på en viss berättigads fordran avräknas i första hand på den fordran som har stått ute längst. *Lag (1996:1032).*

Lag (1996:1032) har trätt i kraft den 1 januari 1997. Belopp som vid fördelning enligt 7 kap. 16 § första stycket tilldelats fordran enligt lagen (1996:1030) om underhållsstöd skall i första hand avräknas på fordringar som för samma barn uppkommit enligt den upphävda lagen (1964:143) om bidragsförskott och den upphävda lagen (1984:1095) om förlängt bidragsförskott för studerande.

17 § Bor gäldenären varaktigt tillsammans med sin make och överstiger underhållsbidrag till maken eller till makarnas barn vad som skäligen bör tillkomma den underhållsberättigade, får bidraget vid tillämpningen av 14 och 16 §§ jämkas med hänsyn till annan fordran för vilken utmätning sker samtidigt. Om det finns särskilda skäl, får sådan jämkning ske även av annat underhållsbidrag, om detta överstiger vad som skäligen behövs för den underhållsberättigades försörjning.

Har gäldenären rätt till avdrag enligt 7 kap. 4 § föräldrabalken eller 19 kap. 19 § socialförsäkringsbalken, får belopp som på denna grund tillgodoräknas honom inte tas i anspråk genom utmätning för fordran, som tillkommer annan än den underhållsberättigade eller någon som har inträtt i dennes rätt, eller för fordran som avser underhållsstöd till samma barn. *Lag (2010:1229)*.

Lag (2010:1229) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

18 § Har utmätning för fordran med företrädesrätt enligt 14 § beviljats i förmån som avses i 1 § första stycket 3 eller 4 och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för annan fordran, har den förra fordringen företräde till betalning ur vad som flyter in till följd av den senare utmätningen. I fråga om fordran med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1 gäller detta i fråga om belopp som har förfallit till betalning när beslutet om utmätning av rättigheten meddelas eller förfaller näst därefter.

Har utmätning beviljats i förmån som avses i 1 § första stycket 3 eller 4 för någon annan fordran än som avses i 14 § och blir därefter rättigheten som sådan utmätt för ytterligare fordran, skall den senare utmätningen anses ha skett även för den obetalda delen av den förra fordringen. *Lag (1996:1032)*.

Lag (1996:1032) har trätt i kraft den 1 januari 1997.

19 § Även om gäldenären är i konkurs får utmätning enligt detta kapitel ske för fordran med företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1. Utmätning får också ske för konkursboets räkning.

Försätts gäldenären i konkurs under pågående utmätning av lön för någon annan fordran än sådan som har företrädesrätt enligt 14 § första stycket 1, skall utmätningen fortsätta för konkursboets räkning, om inte konkursförvaltaren begär att verkställigheten skall upphöra. *Lag (1996:1032)*.

Lag (1996:1032) har trätt i kraft den 1 januari 1997.

Arbetsgivares skyldigheter

20 § Arbetsgivaren skall innehålla utmätningens beloppet endast till den del som lönen överstiger förbehållsbeloppet.

Arbetsgivaren skall betala ut det innehållna beloppet till kronofogdemyndigheten på tid och sätt som myndigheten bestämmer. Kronofogdemyndigheten får, i de fall regeringen föreskriver det, besluta att det innehållna beloppet skall betalas ut till en annan myndighet än kronofogdemyndigheten.

Om det finns särskild anledning till det, får arbetsgivaren åläggas att omedelbart betala ut det innehållna beloppet till kronofogdemyndigheten. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett

beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

21 § Betalar arbetsgivaren ut lön i uppenbar strid mot ett beslut om utmätning eller underlåter han att inom föreskriven tid eller på anfordran betala ut det innehållna beloppet till kronofogdemyndigheten, får hos arbetsgivaren genast utsökas vad denne skulle ha innehållit eller har innehållit. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

22 § Arbetar gäldenären i annans förvärvsverksamhet utan lön eller mot uppenbart för låg ersättning och kan utmätning därför inte ske eller ske endast med för lågt belopp, får kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att, för tid efter det att beslut därom har meddelats och till dess annat beslutas, till myndigheten utge så mycket som hade kunnat tas ut genom utmätning, om skälig lön hade betalats för arbetet. Innan ett sådant beslut meddelas skall gäldenären och arbetsgivaren ges tillfälle att yttra sig.

En åtgärd som avses i första stycket räknas som utmätning av lön. Underlåter arbetsgivaren att utge belopp som har bestämts genom beslutet, gäller vad som sägs i 21 §. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

Särskilda bestämmelser

23 § Har arbetsgivaren innehållit medel vid utmätning av lön i allmänt mål för fordran som avses i 2 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m., är gäldenären inte längre betalningsskyldig för den del av fordringen som motsvaras av det innehållna beloppet, även om det inte kan tas ut hos arbetsgivaren. Detsamma gäller när medel har innehållits för fordran som avser underhållsbidrag, om fordringen tillkommer Försäkringskassan enligt 19 kap. 29 § socialförsäkringsbalken. *Lag (2010:1229).*

Lag (2010:1229) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

24 § Sedan lön har betalats ut, kan medlen utmätas endast i enlighet med vad som sägs i 5 kap. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

Straffbestämmelse

25 § En arbetsgivare som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att inom föreskriven tid tillställa kronofogdemyndigheten belopp som skulle ha innehållits enligt beslut om utmätning, döms till böter. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning. Om det vid ikraftträdandet pågår verkställighet av ett beslut om införsel eller utmätning av lön, skall kronofogdemyndigheten ompröva beslutet med tillämpning av de nya föreskrifterna i 7 kap. Om ett sådant beslut vid ikraftträdandet är föremål för prövning i domstol, skall kronofogdemyndigheten avvakta med omprövningen tills domstolsprövningen är avslutad.

8 kap. Allmänna bestämmelser om exekutiv försäljning m.m.

Inledande bestämmelser

1 § Utmätt egendom säljs genom kronofogdemyndighetens försorg.

I 9 kap. finns bestämmelser om indrivning av utmätt fordran och om åtgärder efter utmätning av pantbrev eller intecknat skuldebrev.

Bestämmelser om försäljning av utmätt egendom gäller i tillämpliga delar även när egendom skall säljas exekutivt under konkurs.

2 § Om sökanden beträffande egendom för vilken enligt 10–12 kap. skyddsbelopp skall bestämmas visar att hans fordran är förenad med bättre särskild förmånsrätt än som följer av utmätningen, kan han begära att försäljningsvillkoren bestäms med hänsyn till förstnämnda förmånsrätt. Härvid tillämpas vad som föreskrivs om borgenärs anslutningsrätt.

Tidsfrist för försäljning och hinder mot försäljning

3 § Försäljning av utmätt egendom skall ske utan dröjsmål, om ej hinder möter. I 10–12 kap. föreskrivs särskilda tidsfrister beträffande egendom som avses där.

Kronofogdemyndigheten får bevilja anstånd med försäljningen på begäran av utmätningssökanden eller gäldenären. På begäran av

gäldenären får anstånd beviljas endast om utmätningssökanden medger det eller särskilda skäl föreligger.

4 § När utmätning har skett med stöd av 3 kap. 6 §, får egendomen ej säljas utan gäldenärens samtycke förrän exekutionstiteln har vunnit laga kraft. Detsamma gäller, när utmätning har skett på grund av utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning och gäldenären har sökt återvinning eller överklagat.

Lös egendom som har betydande värde eller fast egendom får ej heller i annat fall säljas utan gäldenärens samtycke, om ej exekutionstiteln har vunnit laga kraft eller får verkställas såsom lagakraftätagande dom.

Lös egendom som hastigt faller i värde eller kräver alltför kostsam vård skall utan hinder av första eller andra stycket säljas så snart som möjligt. *Lag (1990:748).*

Lag (1990:748) har trätt i kraft den 1 september 1991. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om utslag eller beslut som meddelats enligt lagen (1946:808) om lagsökning och betalningsföreläggande samt handräckningslagen (1981:847).

5 § Har tredje man eller sökanden enligt 4 kap. 20, 22 eller 26 § förelagts att väcka talan, får den utmäta egendomen ej utan tredje mannens samtycke säljas innan tvisten har blivit slutligt avgjord eller, när föreläggande har givits tredje man, tiden för väckande av talan har gått ut. Försäljning får dock ske, om det kan antagas att tvisten ej påverkar köpeskillingen i väsentlig mån eller om egendomen är sådan som avses i 4 § tredje stycket i detta kapitel.

Pågår i annat fall rättegång om utmätt egendom, får kronofogdemyndigheten ge det anstånd med försäljningen som är påkallat av omständigheterna.

6 § När utmätning har skett hos dödsbo, får egendomen ej utan dödsboets samtycke säljas innan en månad har förflutit från det att bouppteckning förrättades eller tiden för förrättandet gick ut eller, om boet förvaltas av boutredningsman, innan uppgörelse har skett med borgenärerna. Försäljning får dock ske, om sökanden har särskild förmånsrätt i egendomen på annan grund än utmätningen eller om egendomen är sådan som avses i 4 § tredje stycket.

När andel i dödsbo har utmätts, bör skifte avvaktas, om det ej medför oskäligt dröjsmål.

7 § Särskilda bestämmelser om hinder mot försäljning av fast egendom finns i 12 kap.

Andel i egendom

8 § Har utmätning skett av andel i viss egendom som tillhör två eller flera och är lagen (1904:48 s. 1) om samäganderätt tillämplig, kan kronofogdemyndigheten på yrkande av sökanden, gäldenären eller annan delägare förordna att hela egendomen skall säljas. När någon av nämnda sakägare har framställt sådant yrkande, skall de övriga beredas tillfälle att yttra sig över yrkandet. I fråga om hinder mot försäljningen gäller 6 och 7 §§ lagen om samäganderätt.

Första stycket gäller ej andel i fordran, om andelen utan olägenhet kan drivas in för sig. Är så ej fallet, gäller första stycket i fråga om såväl indrivning som försäljning av hela fordringen.

9 § Bifalls yrkande om försäljning som avses i 8 §, anses hela egendomen utmätt. Försäljning får ej äga rum innan beslutet har vunnit laga kraft, såvida ej egendomen är sådan som avses i 4 § tredje stycket.

Framställs ej yrkande som avses i 8 § eller vinner sådant yrkande ej bifall, skall den utmätta andelen bjudas ut till försäljning i den ordning som gäller för exekutiv försäljning av utmätt rättighet eller, i fråga om andel i fordran, drivas in när det kan ske. Detsamma gäller, om yrkande som avses i 8 § har bifallits men försäljning av hela egendomen eller indrivning av hela fordringen ej kommer till stånd.

Tredje mans rätt till betalning

10 § När utmätning har skett av annat fartyg än registrerat skepp eller gods i fartyg eller av luftfartyg som ej är registrerat eller gods i luftfartyg, har borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt eller luftpanträtt i egendomen, rätt att få betalning ur egendomen, om han anmäler sin fordran hos kronofogdemyndigheten innan egendomen säljs eller, om försäljning sker under hand, senast när fördelning skall äga rum.

Borgenär, som har gjort anmälan som avses i första stycket, kan, om hans rätt till betalning är ostridig eller styrks, begära att egendomen säljs för hans fordran. Har sådan begäran framställts, får förfarandet ej läggas ned därför att frågan om försäljning för utmätningssökandens fordran förfaller.

11 § Borgenär, vars fordran är förenad med handpanträtt eller retentionsrätt i utmätt egendom, är skyldig att taga betalning i förtid i den ordning som anges i 13 kap. Han är dock ej pliktig att avstå från sin pant- eller retentionsrätt utan att hans fordran blir betald, om ej försäljning eller, i fråga om utmätt fordran, indrivning sker för fordran med lika eller bättre rätt.

12 § Borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt i utmätt egendom på grund av registrering av båtbyggnadsförskott, har rätt att få betalning ur egendomen, om han anmäler sin fordran enligt vad som sägs i 10 § första stycket.

13 § En borgenär, vars fordran är förenad med företagshypotek i utmätt egendom, har rätt att få betalning ur egendomen, om borgenären anmäler sin fordran hos Kronofogdemyndigheten innan egendomen säljs. Om försäljning sker under hand eller utmätt fordran drivs in eller försäljning i annat fall inte behövs, görs anmälan senast när fördelning ska äga rum.

Sökanden har dock företräde i den mån betalning till en borgenär som avses i första stycket är obehövlig för att trygga borgenären och dem som har sämre förmånsrätt i egendomen på grund av företagshypotek. Vid prövningen ska hänsyn tas även till säkerhet

som borgenären på annan grund har i egendom som tillhör gäldenären. *Lag (2008:991)*.

Lag (2008:991) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

14 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1994:480)*].

15 § Säljs egendom exekutivt under konkurs, skall betalning utgå för de konkursboets kostnader som enligt 14 kap. 18 § konkurslagen (1987:672) får tas ut ur egendomen, om kostnaderna anmäls enligt vad som sägs i 10 § första stycket.

När egendom säljs exekutivt under konkurs eller utmätt fordran drivs in under konkurs, har även borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979), rätt att få betalning ur egendomen, om han anmäler sin fordran hos kronofogdemyndigheten innan egendomen säljs eller, om försäljning sker under hand eller utmätt fordran drivs in eller försäljning i annat fall inte behövs, senast när fördelning skall äga rum. *Lag (2003:531)*.

Lag (2003:531) har trätt i kraft den 1 januari 2004. I fråga om en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som gjorts före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser. I fråga om företagshypotek på grund av en inteckning som har beviljats före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser fram till den 1 januari 2005.

16 § Om rätt till betalning när registrerat skepp, registrerat luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg eller fast egendom har utmätts gäller bestämmelserna i 10–12 kap.

Angående rätt till betalning ur överskott, när fordran ej har anmälts i tid, finns bestämmelser i 13 kap.

Avbrytande av verkställigheten

17 § Verkställigheten skall avbrytas, om influtna medel förslår att täcka sökandens fordran och fordringar med lika eller bättre rätt till betalning ur medlen samt kostnad som skall tagas ut i målet.

Undantag från första stycket följer av 10 § andra stycket samt av 10 kap. 5 §, 11 kap. 1 och 2 §§ och 12 kap. 13 §.

Handräckning efter försäljning

18 § När utmätt egendom har sålts, har köparen rätt att vid behov få handräckning av kronofogdemyndigheten för att komma i besittning av vad han har förvärvat. Därvid gäller i tillämpliga delar vad som sägs i 16 kap. 2–9, 11 och 12 §§.

Särskild bestämmelse beträffande allmänna mål

19 § Bestämmelserna i 3 § gäller ej i allmänt mål. I sådant mål skall försäljning av utmätt egendom ske utan dröjsmål, om ej hinder möter eller anstånd lämnas av kronofogdemyndigheten.

9 kap. Försäljning av lös egendom i allmänhet och indrivning av utmätt fordran m.m.

Allmänna bestämmelser om försäljning

1 § Utmätt lös egendom säljs på offentlig auktion eller under hand. För försäljning under hand gäller särskilda förutsättningar enligt 8 §.

Kronofogdemyndigheten får uppdraga åt annan att hålla auktion.

Detta kapitel gäller ej sådan lös egendom som avses i 10 eller 11 kap.

Försäljning på auktion

2 § Auktion skall kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Kan det förutses att sammanträde behöver hållas för fördelning av köpeskillingen, skall kungörelsen innehålla uppgift om sammanträdet.

Sökanden, gäldenären och annan känd sakägare vars rätt beror av försäljningen skall i god tid underrättas särskilt.

3 § Vid auktionen skall kronofogdemyndigheten, när anledning föreligger, lämna en kortfattad redogörelse för vad som har förekommit i målet. Vidare skall, när det finns anledning, borgenär som har rätt till betalning ur egendomen uppmanas att anmäla sin fordran samt villkoren för försäljningen anges.

4 § Inrop får ej godtagas, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås.

Har tredje man handpanträtt eller retentionsrätt i utmätt egendom och skall denna säljas för fordran med sämre rätt, får försäljning ske endast om köpeskillingen förslår till betalning av tredje mannens fordran.

Utän hinder av första och andra styckena skall inrop godtagas, om samtliga berörda sakägare medger det.

5 § Köpeskillingen för inropad egendom skall betalas genast. Kronofogdemyndigheten kan dock ge anstånd med betalningen utom i fråga om handpenning som myndigheten bestämmer. Egendomen skall hållas inne till dess full betalning sker.

Om köpeskillingen eller handpenning ej betalas genast efter inropet, skall egendomen ropas ut på nytt.

Har anstånd givits, blir inropet ogiltigt, om full betalning ej sker inom föreskriven tid.

6 § Sker ej inrop som godtas och fullföljs genom att köpeskillingen eller handpenning betalas genast, skall nytt försäljningsförsök göras, om ej sökanden avstår därifrån. Detsamma gäller, om inrop har blivit ogiltigt enligt 5 § tredje stycket.

Har två auktioner hållits utan att egendomen har blivit såld och saknas anledning antaga att egendomen kan säljas inom rimlig tid, skall nytt försäljningsförsök ej göras.

Om ny auktion skall hållas, gäller vad som sägs i 2–5 §§. Anmälan av fordran som har skett för en auktion gäller även för senare försäljningsförsök.

Skall nytt försäljningsförsök ej göras, skall utmätningen hävas. Detta gäller dock ej medel som har influtit eller inflyter med anledning av redan vidtagna åtgärder.

7 § När ny auktion hålls sedan inrop har blivit ogiltigt enligt 5 § tredje stycket, skall handpenningen användas till betalning av förrättningskostnaderna för den förra auktionen och för vård och förvaltning av egendomen från det att inropet blev ogiltigt till dess att den nya auktionen ägde rum. Om köpeskillingen vid den nya auktionen understiger det bud som har antagits vid den förra, skall återstoden av handpenningen användas för att täcka skillnaden. Vad som ej behöver tagas i anspråk skall återlämnas när den nye inroparen har betalat köpeskillingen. Blir egendomen ej såld vid den nya auktionen, är hela handpenningen förverkad.

Hålls ej ny auktion, skall handpenningen användas till betalning av förrättningskostnader som har blivit onyttiga. Vad som ej behöver tagas i anspråk skall återlämnas.

Försäljning under hand

8 § Utmätt egendom bör säljas under hand, om det är sannolikt att högre köpeskillning kan uppnås därigenom och sådan försäljning även i övrigt är ändamålsenlig. Sökanden, gäldenären och annan känd sakägare vars rätt beror av försäljningen skall beredas tillfälle att yttra sig i frågan, om anledning föreligger därtill.

Försäljning får dock ej ske under hand, om egendomen häftar för sjö- eller luftpanträtt eller ovisshet råder härom samt det ej är känt vem som gör anspråk på sådan panträtt eller var han uppehåller sig.

9 § Innan egendom säljs under hand skall anbud fordras in. I fråga om försäljningsvillkoren tillämpas 4 och 5 §§.

Lämnas ej anbud som godtas, skall auktion sättas ut. Detta gäller dock ej, om sökanden avstår därifrån eller om auktion har hållits tidigare och det därjämte saknas anledning antaga att egendomen kan säljas inom rimlig tid. Skall nytt försäljningsförsök ej göras, gäller 6 § fjärde stycket.

Blir köpet ogiltigt till följd av att full betalning ej sker inom föreskriven tid, gäller bestämmelserna i 7 §. Vad som sägs om auktion i 7 § första stycket gäller även försäljning under hand.

Försäljning av egendom som innehas under förbehåll om återtaganderätt

10 § Har utmätning skett av egendom som gäldenären har förvärvat på kredit under förbehåll om återtaganderätt för kreditgivaren, får egendomen säljas endast om köpeskillingen förslår till betalning av kreditgivarens fordran eller försäljningen med kreditgivarens samtycke i målet sker med förbehåll för hans eller hennes rätt enligt avtalet.

Kreditgivarens fordran bestäms enligt 36 § konsumentkreditlagen (2010:1846) eller enligt 5 § lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. Är inte någon av dessa lagar tillämplig på avtalet, bestäms fordringen likväl enligt sistnämnda paragraf, varvid jämkning får ske efter vad som är skäligt.

Sker försäljningen med förbehåll för kreditgivarens rätt, svarar därefter den som förvärvar egendomen i stället för gäldenären för dennes skyldigheter enligt avtalet. *Lag (2010:1848)*.

Lag (2010:1848) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

Indrivning av utmätt fordran

11 § Om utmätt fordran är förfallen till betalning, skall kronofogdemyndigheten utan dröjsmål anmoda sekundogäldenären att betala sin skuld till myndigheten.

Betalar sekundogäldenären ej frivilligt, skall kronofogdemyndigheten utsöka fordringen, om exekutionstitel finns.

Vad som föreskrivs i 4 kap. 23 § första stycket får tillämpas även när sekundogäldenären underlåter att betala utmätt fordran utan att ovisshet råder om fordringens bestånd.

12 § Är utmätt fordran ej förfallen till betalning, får kronofogdemyndigheten träffa avtal med sekundogäldenären om förtida betalning av fordringen och om den nedsättning av fordringens belopp som kan föranledas därav.

13 § Kan utmätt fordran ej drivas in inom rimlig tid, får den säljas.

Åtgärder efter utmätning av pantbrev m.m.

14 § När pantbrev i skepp eller fastighet har blivit utmätt, skall den intecknade egendomen tagas i anspråk, om sökanden yrkar det inom en månad från utmätningen.

Har föreläggande meddelats enligt 4 kap. 23 § andra stycket, får beslut att egendomen tas i anspråk ej meddelas innan tvisten har blivit slutligt avgjord, om ej domstolen finner att hinder ej möter.

När kronofogdemyndigheten har meddelat beslut att den intecknade egendomen tas i anspråk, anses den utmätt.

15 § Har sökanden ej inom tid som anges i 14 § första stycket yrkat att den intecknade egendomen skall tagas i anspråk, skall pantbrevet pantförskrivas till honom.

Pantförskrivning sker genom att kronofogdemyndigheten till sökanden utfärdar bevis att pantbrevet utgör pant för hans fordran och överlämnar pantbrevet eller, om annan än den intecknade egendomens ägare innehar detta, underrättar innehavaren om pantförskrivningen. I underrättelsen skall anges att innehavaren ej får lämna ut handlingen till skada för sökanden. Andel i pantbrev som tillkommer delägare i intecknad egendom får ej pantförskrivas för sig.

Bestämmelsen i 14 § andra stycket gäller även beträffande pantförskrivning av pantbrevet.

16 § Bestämmelserna i 14 och 15 §§ gäller även när skuldebrev som är intecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg har utmätts hos den intecknade egendomens ägare.

Pantförskrivning av inteckningshandlingen omfattar ej personligt betalningsansvar som enligt handlingen åvilar utmätningsgäldenären.

10 kap. Försäljning av registrerat skepp

Inledande bestämmelser

1 § Utmätt skepp som är infört i fartygsregistrets skeppsdel säljs på offentlig auktion. *Lag (2001:377).*

Lag (2001:377) har trätt i kraft den 1 december 2001.

2 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller ej försäljning av andel i eller villkorlig rätt till skepp.

Tidsfrist för försäljning

3 § Utmätt skepp bör säljas inom fyra månader från utmätningen eller, i fall som avses i 4 kap. 27 § eller 8 kap. 1 § tredje stycket, från det att begäran om försäljning kom in till kronofogdemyndigheten, om ej hinder möter eller anstånd beviljas enligt 8 kap. 3 §.

Utlösnings- och anslutningsrätt

4 § Borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av skeppets försäljning får utlösa sökanden. Han träder därigenom i sökandens ställe.

Den som vill utlösa sökanden skall, innan skeppet har sålts, till kronofogdemyndigheten betala exekutionsfordringen och uppkomna förrättningskostnader.

5 § Borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt i skeppet, kan begära att detta säljs för hans fordran, om hans rätt till betalning är ostridig eller styrks. Hör skeppet till konkursbo, har även borgenär, vars fordran är förenad med panträtt på grund av inteckning, retentionsrätt eller förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979), sådan befogenhet.

Skall arvode eller annan kostnad för skeppets förvaltning under konkurs utgå ur skeppet, kan förvaltaren begära att det säljs för den fordringen.

Om borgenär, vars fordran är förenad med sjöpanträtt i skeppet, har begärt att det säljs för hans fordran, får förfarandet ej läggas ned därför att frågan om försäljning för annan borgenärs eller konkursboets räkning förfaller.

I fråga om rätt att utlösa borgenär eller konkursbo som har anslutit sig enligt första eller andra stycket tillämpas bestämmelserna i 4 §.

Åtgärder före auktion

6 § Auktion skall kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Kungörelsen skall innehålla uppgift om sammanträde för fördelning av köpeskillingen. Innehavare av fordran som bör iakttagas vid auktionen skall i kungörelsen uppmanas att anmäla sin rätt till kronofogdemyndigheten senast vid auktionen.

7 § Minst trettio dagar före auktionen skall underrättelser om försäljningen sändas till sökanden och ägaren samt till kända borgenärer som har sjöpanträtt, panträtt på grund av inteckning eller retentionsrätt. Blir sådan borgenär känd senare, skall underrättelse

genast sändas till honom. Har registermyndigheten uppgift om adress, skall den användas. Underrättelse till utrikes ort skall om möjligt sändas med flygpost. *Lag (1994:480)*.

Lag (1994:480) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Äldre föreskrifter tillämpas fortfarande i fråga om betalningssäkring som verkställts före ikraftträdandet.

8 § Har auktionen ej blivit utlyst så som anges i 6 och 7 §§, skall den inställas och ny tid sättas ut, om bristen är väsentlig och ej kan avhjälpas på annat sätt.

Förhandling och sakägarförteckning

9 § Vid början av auktionen skall kronofogdemyndigheten lämna en kortfattad redogörelse för innehållet i handlingarna och för vidtagna åtgärder. Innehavare av fordran som bör iakttagas vid auktionen skall uppmanas att anmäla den. Har sådan fordran anmälts hos kronofogdemyndigheten före auktionen, skall det meddelas.

Närvarande sakägare skall beredas tillfälle att yttra sig om anmälda anspråk och de villkor som skall gälla för försäljningen.

När förhandlingen har avslutats, upprättas sakägarförteckning.

10 § I sakägarförteckningen upptas, förutom exekutionsfordringen, fordran som är förenad med sjöpanträtt, panträtt på grund av inteckning eller retentionsrätt samt förrättningskostnaderna.

Om skeppet hör till konkursbo, upptas även arvode och annan kostnad för skeppets förvaltning under konkursen. Är skeppet därjämte utmätt, upptas fordran som skall utgå med förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979).

Med fordran som är förenad med panträtt på grund av inteckning avses även fordran för vilken skepp har tagits i anspråk enligt 9 kap. 14 § samt rätt till betalning på grund av ägarhypotek. *Lag (1994:480)*.

Lag (1994:480) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Äldre föreskrifter tillämpas fortfarande i fråga om betalningssäkring som verkställts före ikraftträdandet.

11 § Fordringarna upptas efter det företräde som gäller enligt lag. Ränta och annan biförpliktelse upptas före fordringens kapitalbelopp, om ej borgenären yrkar annat.

Förrättningskostnaderna upptas närmast före exekutionsfordringen.

Fordran upptas även om den är beroende av villkor eller tvistig. Är panträtt för fordran beroende av att sökt inteckning beviljas, upptas fordringen med det företräde som tillkommer den om inteckningen beviljas.

När försäljning har begärts av förvaltaren i konkurs, anses konkursboet som sökande utan förmånsrätt, om ej annat följer av 5 §.

12 § Fordran upptas med det belopp till vilket den beräknas uppgå den dag då fördelningssammanträde skall äga rum. Beträffande fordran med sjöpanträtt skall iakttagas vad som föreskrivs i 3 kap. 41 § andra stycket andra meningen sjölagen (1994:1009). Panträtt på grund av inteckning får ej åtnjutas för mer än pantbrevets belopp jämte tillägg enligt 3 kap. 4 § sjölagen. Understiger fordringen pantbrevets belopp, upptas återstoden som ägarhypotek.

Om i skeppet gäller pantbrev som ej innehas av ägaren och någon fordran för vilken pantbrevet utgör säkerhet ej har blivit anmäld, upptas pantbrevets belopp och ett till tio procent av detta belopp beräknat tillägg.

Ägarhypotek upptas utan tillägg enligt 3 kap. 4 § sjölagen. *Lag (1994:1010)*.

Lag (1994:1010) har trätt i kraft den 1 oktober 1994.

13 § I övrigt anges i sakägarförteckningen

1. sammanlagda beloppet av fordringar med bättre rätt än exekutionsfordringen och förrättningskostnaderna (skyddsbeloppet) samt vilka fordringar som är skyddade,

2. det lägsta bud som måste avges för att skeppet enligt 14 § skall få säljas,

3. betalningsvillkoren.

Villkor för försäljning

14 § Vid försäljningen skall skyddsbeloppet täckas av köpeskillingen för skeppet och andra medel som finns att tillgå.

15 § Köpeskillingen skall betalas kontant. Efter medgivande av borgenär, vars fordran enligt sakägarförteckningen är förenad med panträtt på grund av in-teckning, får dock vad som faller inom köpeskillingen och pantbrevets belopp innestå i avräkning på köpeskillingen, om det ej är fråga om sådan fordran som avses i 11 § tredje stycket.

I sakägarförteckningen skall anmärkas, om fordran ej får innestå.

16 § Den som ropar in skeppet är skyldig att efter inropet lämna handpenning som motsvarar en sjättedel av köpeskillingen, dock ej mindre än de förrättningskostnader som skall utgå ur skeppet.

Handpenningen skall betalas kontant, om ej inroparen ställer säkerhet för beloppet. Som säkerhet får godtagas även fordran som är förenad med panträtt på grund av in-teckning i skeppet, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, landsting och kommunalförbund behöver ej lämna handpenning men blir i fall som avses i 22 § ersättnings-skyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen skall betalas senast vid det sammanträde som enligt 6 § har kungjorts för köpeskillingens fördelning. När köpeskillingen har till fullo betalats, får köparen komma i besittning av skeppet.

Köparen blir personligen betalningsskyldig för vad som enligt överenskommelse har avräknats på köpeskillingen och den förre ägaren blir fri från ansvar härför. *Lag (2007:277)*.

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

17 § På begäran av de sakägare vilkas rätt beror därav kan försäljningen, såvitt avser annat än erläggande av handpenning och den återstående kontanta köpeskillingen samt köparens rätt att komma i besittning av skeppet, ske på andra villkor än som anges i detta

kapitel. Skyddsbeloppet får höjas även om borgenär som ej själv har begärt försäljning motsätter sig det.

Auktionen

18 § Innan skeppet ropas ut skall redogörelse lämnas för innehållet i sakägarförteckningen. Upplysning skall lämnas om att skeppet ropas ut med förbehåll att inrop skall prövas enligt 19 §.

19 § Innan inrop godtas skall kronofogdemyndigheten pröva, om det i 14 § angivna villkoret för försäljning är uppfyllt. Även om detta är förhållandet får inropet ej godtagas, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås.

Utan hinder av första stycket skall inrop godtagas, om samtliga berörda sakägare medger det. Sökanden kan medge att inrop godtas fastän förrättningskostnaderna ej har blivit täckta.

Inrop får ej mot sökandens bestridande godtagas, om exekutionsfordringen ej täcks.

20 § Sedan inrop har godtagits skall inroparen omedelbart lämna föreskriven handpenning. Kronofogdemyndigheten kan dock på begäran göra ett kort uppehåll i handläggningen för att bereda inroparen tillfälle att anskaffa handpenning, om uppehållet ej kan antagas medföra beaktansvärd olägenhet. Lämnas ej handpenning, skall skeppet ropas ut på nytt.

Fullgör ej inroparen sin betalningsskyldighet enligt 16 § fjärde stycket, är inropet ogiltigt.

21 § Sker ej inrop som godtas och fullföljs genom att handpenning lämnas, skall nytt försäljningsförsök göras, om sökanden begär det inom en vecka från auktionen. Har inrop blivit ogiltigt enligt 20 § andra stycket, skall nytt försäljningsförsök göras, om ej sökanden avstår därifrån.

Har två auktioner hållits utan att skeppet har blivit sålt och saknas anledning antaga att skeppet kan säljas inom rimlig tid, får kronofogdemyndigheten avvisa begäran om nytt försäljningsförsök.

Om ny auktion skall hållas, gäller vad som sägs i 6–20 §§. Anmälan av fordran som har skett för en auktion gäller även för senare auktion.

Skall nytt försäljningsförsök ej göras, skall utmätningen hävas. Detta gäller dock ej medel som har influtit eller inflyter med anledning av redan vidtagna åtgärder.

22 § När ny auktion hålls sedan inrop har blivit ogiltigt enligt 20 § andra stycket, skall handpenningen tagas i anspråk i den mån det behövs för att sammanlagt samma belopp skall uppnås som vid den förra auktionen jämte ränta därå, beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635), från utsatt dag för köpeskillningens fördelning till och med den nya dagen för sådan fördelning och för att även förrättningskostnaderna med anledning av den nya auktionen skall täckas. Detta gäller även om ändrade förhållanden har inträtt. Vad som ej behöver tagas i anspråk skall återlämnas när den nye inroparen har fullgjort sin

betalningsskyldighet. Blir skeppet ej sålt vid den nya auktionen, är hela handpenningen förverkad.

Hålls ej ny auktion, skall handpenningen användas till betalning av förrättningskostnader som har blivit onyttiga. Vad som ej behöver tagas i anspråk skall återlämnas.

23 § Köparen skall fullgöra sin betalningsskyldighet enligt 16 § fjärde stycket även om auktionen överklagas.

Utan hinder av att auktionen överklagas får köparen komma i besittning av skeppet, om ej annat har förordnats enligt 18 kap. 12 eller 19 § innan han har blivit berättigad därtill. Får han på grund av sådant förordnande ej komma i besittning av skeppet och är hindret ej hävt inom tre månader från utsatt dag för köpeskillingens fördelning, får han frånträda köpet och återfå vad han har betalat jämte upplupen ränta, om han gör anmälan därom hos kronofogdemyndigheten medan hindret alltjämt består.

Särskild bestämmelse beträffande allmänna mål

24 § Bestämmelsen i 3 § gäller ej i allmänt mål.

11 kap. Försäljning av registrerat luftfartyg m.m.

1 § Beträffande exekutiv försäljning av registrerat luftfartyg och intecknade reservdelar till luftfartyg tillämpas 10 kap., om ej annat föreskrivs nedan.

I fråga om vissa främmande luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådana luftfartyg skall även tillämpas lagen (1955:229) i anledning av Sveriges tillträde till 1948 års konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg.

Bestämmelserna i detta kapitel gäller ej försäljning av andel i eller villkorlig rätt till luftfartyg eller reservdelar.

2 § Vad som sägs om sjöpanträtt i 10 kap. 5, 7 och 10 §§ skall i stället gälla luftpanträtt.

Kungörandet av auktion enligt 10 kap. 6 § skall ske minst sex veckor i förväg. Underrättelser enligt 10 kap. 7 § skall sändas i rekommenderade brev minst en månad före auktionen. Innehåller inskrivningsregistret för luftfartyg uppgift om adress, skall den användas.

Vad som sägs i 10 kap. 8 § är tillämpligt även när bestämmelse i andra stycket har åsidosatts. *Lag (2004:84)*.

Lag (2004:84) har trätt i kraft den 1 april 2005.

2 a § Vad som sägs om innehavare av fordran i 10 kap. 6 och 9 §§ skall även gälla innehavare av rättighet som skall iakttas vid auktionen. Vad som sägs i 10 kap. 7 § om underrättelser skall även gälla kända innehavare av rättigheter som skall iakttas vid auktionen.

I sakägarförteckningen upptas, förutom vad som anges i 10 kap. 10 §, även nyttjanderätt som är inskriven eller för vilken inskrivning sökts.

I stället för vad som föreskrivs i 10 kap. 11 § första och tredje styckena skall 12 kap. 26 § första och tredje styckena tillämpas. Rättighet upptas utan att något belopp anges. *Lag (2004:84)*.

Lag (2004:84) har trätt i kraft den 1 april 2005.

3 § Vad som sägs om pantbrev och tillägg i 10 kap. 12 och 15 §§ skall i stället gälla intecknat skuldebrev och ränta som anges i 19 a § lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg. I fall som avses i 10 kap. 12 § andra stycket upptas, i stället för tio procents tillägg, ett belopp motsvarande ett års ränta enligt det intecknade skuldebrevet.

Om reservdelar skall säljas på begäran av borgenär som ej har inteckning för sin fordran, får skyddsbelopp enligt 10 kap. 13 § 1 ej i något fall bestämmas högre än till två tredjedelar av det värde som i målet har åsatts reservdelarna av sakkunniga som kronofogdemyndigheten har anlitat.

I fall som avses i andra stycket får, vid fördelning av influtna medel, den som har inteckning i reservdelarna ej till skada för borgenär som ej har inteckning göra sin rätt gällande till högre belopp än som svarar mot två tredjedelar av köpeskillingen minskad med förrättningskostnaderna. Därvid skall i fall som avses i 10 kap. 22 § handpenning för reservdelarna läggas till köpeskillingen, i den mån den ej skall tillkomma inoparen.

3 a § Nyttjanderätt är skyddad utan särskilt förbehåll, om rättigheten har bättre rätt än exekutionsfordringen.

Om sakägarförteckningen upptar en rättighet som inte enligt första stycket är skyddad utan särskilt förbehåll, skall luftfartyget först ropas ut utan förbehåll för rättighetens bestånd och därefter med sådant förbehåll. Uppnås vid det senare utropet bud som täcker fordringar med bättre rätt än rättigheten eller som, utan att täcka dem, är lika högt som eller högre än budet vid det föregående utropet, har budet vid det senare utropet företräde. Att ägarhypotek inte täcks, utgör inte hinder mot att bud med förbehåll för rättigheten godtas.

Upptar sakägarförteckningen två eller flera sådana rättigheter som avses i andra stycket, skall luftfartyget först ropas ut utan förbehåll för någon av rättigheterna och därefter med förbehåll först endast för den rättighet som har bästa rätt och efter hand för ökat antal rättigheter enligt deras inbördes ordning. Ett bud som skyddar fler rättigheter än ett annat bud har företräde framför detta, om det inte leder till sämre täckning av fordran som har bättre rätt än någon av rättigheterna.

När ett bud med förbehåll för en rättighet inte täcker fordringar med bättre rätt, kan rättighetshavaren skydda sin rättighet genom att betala skillnaden mellan det budet och bud utan förbehåll för rättigheten eller så stor del av skillnaden som behövs för att täcka fordringar med bättre rätt.

Om rättighetshavaren i fall som avses i tredje stycket är villig att betala enligt vad som sägs i fjärde stycket men det sålunda erbjuda beloppet, till följd av att flera tillskott behövs, inte ensamt eller i förening med annat tillskott som bjuds är tillräckligt för att hans rättighet skall skyddas, skall luftfartyget ropas ut med förbehåll för

rättigheten och den eller de rättigheter som är skyddade genom tidigare bud och annat tillskott som bjuds.

Om en borgenär vars fordran inte har blivit täckt genom ett visst bud godtar budet, skall fordringen vid tillämpningen av andra–femte styckena anses täckt.

Om en rättighetshavare i stället för att betala ställer säkerhet, skall det gälla. *Lag (2004:84)*.

Lag (2004:84) har trätt i kraft den 1 april 2005.

4 § Vid försäljning av flera luftfartyg skall varje luftfartyg ropas ut för sig. Luftfartyg som är i samma ägares hand och svarar för samma fordringar skall dock ropas ut gemensamt, om ägaren eller borgenär ej begär särskild försäljning av visst eller vissa luftfartyg. Särskild sakägarförteckning skall upprättas för egendom som ropas ut för sig. Beträffande fordran för vilken flera luftfartyg svarar skall i förteckningen anmärkas att mindre belopp än som anges i förteckningen kan komma att falla på egendomen till följd av att köpeskillingen för annan egendom lämnar tillgång till betalning av fordringen eller del därav.

Bestämmelserna i första stycket gäller också i fråga om försäljning av luftfartyg och in-tecknade reservdelar. Luftfartyg och reservdelar får dock ej ropas ut gemensamt, om fordran har bevakats av borgenär som ej har in-teckning i reservdelarna.

Reservdelar som ej ropas ut gemensamt med luftfartyg kan på begäran av ägaren eller borgenär ropas ut i skilda poster, med förbehåll att försäljning av sådan post sker endast om försäljningen med hänsyn även till de bud som avges för andra poster kan godtagas enligt 10 kap. 19 §.

5 § Omfattar in-teckning flera luftfartyg eller luftfartyg och reservdelar, får fordringen in-nestå enligt 10 kap. 15 § endast om all den in-tecknade egendomen har blivit utmätt och säljs vid gemensamt utrop.

I stället för 10 kap. 16 § sjätte stycket gäller 33 § lagen (1955:227) om in-skrivning av rätt till luftfartyg.

12 kap. Försäljning av fast egendom

Inledande bestämmelser

1 § Utmätt fast egendom säljs på offentlig auktion, om ej annat följer av 15 eller 57 §.

2 § Vad som i detta kapitel sägs om fordran som är förenad med panträtt gäller även fordran för vilken fast egendom har tagits i anspråk enligt 9 kap. 14 § samt, om ej annat följer av särskilda bestämmelser i kapitlet, rätt till betalning på grund av ägarhypotek.

Förberedande åtgärder

3 § Utmätt fastighet skall beskrivas och värderas så snart det är lämpligt med hänsyn till det fortsatta förfarandet. Tillhör skall

anges i beskrivningen och värderas för sig i den mån det är påkallat med hänsyn till deras värde eller av annan orsak.

Om fastighet som är in-tecknad gemensamt med annan fastighet skall säljas och särskilt taxeringsvärde saknas för någon av fastigheterna, skall var och en av dem värderas.

Vid behov får sakkunnig person anlitas för beskrivning och värdering.

4 § Fastighetens ägare skall på anmodan tillhandahålla de handlingar som visar hans äganderätt eller tjänar till upplysning om rättigheter som besvärar fastigheten eller om tillhör till denna och uppge vilka som har fordran eller rättighet som bör iakttas vid egendomens försäljning. Kronofogdemyndigheten skall även på annat sätt söka införskaffa utredning i dessa hänseenden samt om den belastning som rättighet utgör och det vederlag som utgår.

5 § Pantbrev som gäller i fastigheten och inte är belånat får tas i förvar av Kronofogdemyndigheten. Sedan pantbrevet har tagits i förvar, får det inte pantförskivas utan myndighetens tillstånd.

I fråga om datapantbrev ska Kronofogdemyndigheten i stället begära att den statliga lantmäterimyndigheten beslutar om att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas. När ett sådant beslut har meddelats, får pantbrevet inte användas för pantsättning utan Kronofogdemyndighetens tillstånd. *Lag (2008:542).*

Lag (2008:542) har trätt i kraft den 1 september 2008.

Förvaltning av utmätt fastighet

6 § Ägare till utmätt fastighet får ej minska dess värde genom att överlåta tillhör eller genom att annat än till husbehov avverka skog, bedriva grus- eller stentäkt eller på annat sätt utnyttja naturtillgångarna eller förändra fastigheten. Om ej annat följer av 8 eller 9 §, får han i övrigt tillgodogöra sig vanlig avkastning till dess fastigheten har sålts och skall tillträdas av köparen. Sådan rätt föreligger dock ej i fråga om växande gröda eller annan avkastning som har förklarats ingå i försäljningen.

Ägaren får ej upplåta rättighet som går utöver vad som är medgivet enligt första stycket. Kronofogdemyndigheten kan förbjuda honom att upplåta rättighet som kan försvåra fastighetens försäljning.

På begäran av ägaren kan kronofogdemyndigheten medge undantag från första eller andra stycket i den mån det kan ske utan intrång i utmätningssökandens rätt och i övrigt är lämpligt.

7 § På begäran av borgenär kan kronofogdemyndigheten vid behov taga vård om tillhör till fastigheten.

8 § Arrendeavgift, hyra eller annan avkastning som förfaller till betalning under förfarandets gång skall, om borgenär begär det och skäl föreligger, uppbäras av kronofogdemyndigheten eller syssloman som myndigheten förordnar. Kronofogdemyndigheten skall i sådant fall utan dröjsmål meddela den betalningsskyldige förbud att betala till annan än myndigheten eller sysslomannen.

9 § Kan det befaras att ägaren vanvårdar fastigheten eller förfogar över den i strid med 6 § eller att egendomen på annat sätt försämrats i större mån, kan kronofogdemyndigheten på begäran av borgenär förordna syssloman att omhändertaga och förvalta fastigheten.

10 § Arrendeavgift, hyra och annan avkastning som syssloman uppbär skall redovisas till kronofogdemyndigheten vid tidpunkt som myndigheten bestämmer.

Tidsfrist för försäljning

11 § Utmätt fastighet bör säljas inom fyra månader från utmätningen eller, i fall som avses i 4 kap. 27 § eller 8 kap. 1 § tredje stycket, från det att begäran om försäljning kom in till kronofogdemyndigheten, om ej hinder möter eller anstånd beviljas enligt 8 kap. 3 §. Anstånd får ej utan synnerliga skäl medges utöver ett år från nämnda tidpunkt.

Utlösnings- och anslutningsrätt

12 § Borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av fastighetens försäljning får utlösa sökanden. Han träder därigenom i sökandens ställe.

Den som vill utlösa sökanden skall, innan fastigheten har sålts, till kronofogdemyndigheten betala exekutionsfordringen och uppkomna förrättningskostnader.

13 § Borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt i fastigheten enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen (1970:979), kan begära att fastigheten säljs för hans fordran, om hans rätt till betalning är ostridig eller styrks. Hör fastigheten till konkursbo, har även borgenär, vars fordran är förenad med panträtt i fastigheten, sådan befogenhet.

Förvaltaren i en konkurs kan begära att fastigheten säljs för den rätt till betalning som följer med ett ägarhypotek i fastigheten. Förvaltaren kan också begära att fastigheten säljs för hans fordran avseende arvode och sådana kostnader för fastighetens vård under konkursen som skall utgå ur fastigheten, om konkursgäldenären är en juridisk person.

Vill borgenär ansluta sig enligt första stycket, skall han anmäla det hos kronofogdemyndigheten senast två veckor före bevaknings-sammanträdet.

Om borgenär, vars fordran är förenad med förmånsrätt i fastigheten enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen, har begärt att fastigheten säljs för hans fordran, får förfarandet ej läggas ned därför att frågan om försäljning för annan borgenärs eller konkursboets räkning förfaller.

I fråga om rätt att lösa ut den som har anslutit sig enligt första eller andra stycket tillämpas bestämmelserna i 12 §. *Lag (1994:444)*.

Lag (1994:444) har trätt i kraft den 1 juli 1994.

Försäljning av fastighetstillbehör

14 § Är det sannolikt att tillbehör kan med fördel säljas för sig utan samtidig försäljning av fastigheten i övrigt, skall kronofogdemyndigheten

sätta ut sammanträde för prövning av frågan. Till sammanträdet skall kronofogdemyndigheten kalla sökanden, fastighetens ägare och envar för myndigheten känd innehavare av panträtt i fastigheten eller av annan rättighet som kan påverkas av försäljningen.

Blir vid sammanträdet närvarande sakägare ense om att tillbehör bör säljas för sig, förordnar kronofogdemyndigheten i enlighet därmed, om ej särskilda skäl föranleder annat. Uppnås ej enighet om särskild försäljning, får kronofogdemyndigheten förordna därom endast om synnerliga skäl föreligger.

Råder tvist om tillbehör, tillämpas vad som sägs i 8 kap. 5 §.

15 § Särskild försäljning av tillbehör sker enligt bestämmelserna om försäljning av utmätt lös egendom i allmänhet.

Tillbehör som säljs för sig upphör att höra till fastigheten, även om det ej skiljs från denna.

16 § Vad som har influtit genom särskild försäljning av tillbehör tillkommer dem som har fordringar med rätt i fastigheten med det företräde mellan dem som gäller enligt lag. Den som har fordran med panträtt i fastigheten kan avstå från betalning utan att det minskar hans rätt i fastigheten i övrigt. Innehavare av fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning får dock ej avstå från betalning ur tillbehörsmedel under annan förutsättning än att samtycke till avståendet har lämnats av såväl ägare till övriga av inteckningen besvärade fastigheter som innehavare av panträtt vilken gäller i en eller flera av fastigheterna med lika rätt som eller sämre rätt än inteckningen.

Avstående som inverkar på villkoren vid fastighetens försäljning på auktion skall ske senast vid bevakningssammanträdet och kan därefter ej återkallas.

17 § Om medel som har influtit genom särskild försäljning av tillbehör förslår att förnöja sökanden samt dem som har bättre rätt och ej har avstått från betalning, skall förfarandet avbrytas, såvida ej egendomen är avträdd till konkurs och förvaltaren begär att förfarandet skall fortgå.

Åtgärder före försäljning på auktion

18 § Tid och plats för auktion på fastighet bestäms av kronofogdemyndigheten.

Fastighetens ägare och innehavare av nyttjanderätt till fastigheten är skyldiga att låta fastigheten visas på lämplig tid.

19 § För förhandling om försäljningen skall bevakningssammanträde hållas antingen samma dag som auktionen eller lämplig dag före denna.

20 § Auktionen skall kungöras i god tid och på lämpligt sätt. Kungörelsen skall innehålla uppgift om bevakningssammanträde och sammanträde för fördelning av köpeskillingen.

Innehavare av fordran eller rättighet som bör iakttas vid auktionen skall i kungörelsen uppmanas att anmäla sin rätt till kronofogdemyndigheten senast vid bevakningssammanträdet.

Har kronofogdemyndigheten förordnat om särskild försäljning av tillbehör, får kungörelsen ej utfärdas förrän försäljningen har vunnit laga kraft och köpeskillingen har betalats eller frågan om sådan försäljning har förfallit.

21 § Sökanden, ägaren samt kända innehavare av fordringar och rättigheter som bör iakttas vid auktionen skall i god tid särskilt underrättas om denna.

Har anslutning enligt 13 § ägt rum, skall underrättelse därom ske enligt första stycket.

22 § Har auktionen och sammanträdena ej blivit utlysta så som anges i 20 och 21 §§, skall de inställas och nya tider sättas ut, om bristen är väsentlig och ej kan avhjälpas på annat sätt.

Bevakningssammanträde

23 § Vid bevakningssammanträdet skall kronofogdemyndigheten lämna en kortfattad redogörelse för innehållet i handlingarna och för vidtagna åtgärder. Innehavare av fordran eller rättighet som bör iakttas vid auktionen skall uppmanas att anmäla den. Har sådan fordran eller rättighet anmälts hos kronofogdemyndigheten före sammanträdet, skall det meddelas.

Närvarande sakägare skall beredas tillfälle att yttra sig om anmälda anspråk och de villkor som skall gälla för försäljningen.

Om tillbehör har sålts för sig, behandlas särskilt hur den behållna köpeskillingen för tillbehöret skall användas, i den mån det inverkar på villkoren för fastighetens försäljning.

Sakägarförteckning

24 § När förhandlingen vid bevakningssammanträdet har avslutats, upprättas sakägarförteckning.

25 § I sakägarförteckningen upptas förutom exekutionsfordringen

1. fordran som skall utgå med förmånsrätt enligt 6 § 1 eller 7 § 1 eller 2 förmånsrättslagen (1970:979) och som förfaller till betalning senast den tillträdesdag som anges i 36 §,

2. fordran som är förenad med panträtt i fastigheten,

3. nyttjanderätt, servitut eller rätt till elektrisk kraft som besväras fastigheten, om rättigheten är inskriven eller grundar sig på skriftlig handling som är tillgänglig eller avser hyra av en bostadslägenhet i en fastighet, som är taxerad som hyreshusenhet, om hyresgästen har tillträtt lägenheten, dock ej sådan rättighet som skall bestå oavsett fastighetens försäljning,

4. förrättningskostnaderna.

Om fastigheten hör till konkursbo, upptas även arvode och annan kostnad för fastighetens förvaltning under konkursen. *Lag (1994:480)*.

Lag (1994:480) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Äldre föreskrifter tillämpas fortfarande i fråga om betalningssäkring som verkställts före ikraftträdandet.

26 § Fordringar och rättigheter upptas efter det företräde som gäller enligt lag. Ränta och annan biförpliktelse upptas före fordringens kapitalbelopp, om ej borgenären yrkar annat.

Förrättningskostnaderna upptas närmast före exekutionsfordringen.

Fordran eller rättighet upptas även om den är beroende av villkor eller tvistig. Är panträtt för fordran beroende av att sökt inteckning beviljas eller är inskrivning av rättighet sökt men ännu ej beviljad, upptas fordringen eller rättigheten med det företräde som tillkommer den om inteckningen eller inskrivningen beviljas.

När försäljning har begärts av förvaltaren i konkurs, anses konkursboet som sökande utan förmånsrätt, om ej anslutning har skett enligt 13 §.

27 § Fordran upptas med det belopp till vilket den beräknas uppgå på tillträdesdagen, dock med den begränsning som kan följa av att panträtt ej får åtnjutas för mer än pantbrevets belopp jämte tillägg enligt 6 kap. 3 § jordabalken. Understiger fordringen pantbrevets belopp, upptas återstoden som ägarhypotek.

Om i fastigheten gäller pantbrev som ej innehas av ägaren och någon fordran för vilken pantbrevet utgör säkerhet ej har blivit anmäld, upptas pantbrevets belopp och ett till tio procent av detta belopp beräknat tillägg.

Ägarhypotek upptas utan tillägg enligt 6 kap. 3 § jordabalken.

Om ett pantbrevs belopp är bestämt i utländsk valuta skall, vid tillämpningen av första och andra styckena, pantbrevets belopp jämte tillägg räknas om till svenska kronor. Före omräkningen skall det göras ett påslag om fem procent på pantbrevets belopp jämte tillägg. Påslaget skall dock inte föranleda någon ökning av det belopp som upptas som ägarhypotek. *Lag (2004:448)*.

Lag (2004:448) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

28 § Rättighet upptas utan att något belopp anges.

29 § I övrigt anges i sakägarförteckningen

1. sammanlagda beloppet av fordringar med bättre rätt än exekutionsfordringen och förrättningskostnaderna (skyddsbeloppet) samt vilka fordringar som är skyddade,

2. i vad mån behållen köpeskilling för tillbehör skall användas för betalning av fordringar som har upptagits i förteckningen,

3. det lägsta bud som måste avges för att fastigheten enligt 32 § skall få säljas,

4. vilka rättigheter som enligt 33 § första stycket är skyddade utan förbehåll eller enligt 33 § andra stycket skall förbehållas vid försäljningen,

5. betalningsvillkoren och tillträdesdag.

Av fordran som gäller endast i andel i fastigheten skall vid tillämpning av första stycket 1 medräknas så mycket som med hänsyn till andelens storlek och fordringens läge täcks, när övriga fordringar med bättre rätt än exekutionsfordringen samt förrättningskostnaderna är fullt täckta.

Köpeskilling för tillbehör får ej tagas i anspråk för betalning av fordran inom skyddsbeloppet i vidare mån än som har angivits i sakägarförteckningen.

30 § I sakägarförteckningen skall i förekommande fall erinras om

1. verkan av underlåten uppsägning av arrende- eller hyresavtal i fall som avses i 46 § andra stycket samt rätt till förlängt avtal eller skadestånd som enligt lag tillkommer arrendator eller hyresgäst om han blir uppsagd med anledning av fastighetens försäljning,

2. rätt att bo kvar såsom hyresgäst som enligt lag tillkommer bostadsrättshavare,

3. rätt att bo kvar på fastigheten som kronofogdemyndigheten enligt 36 § tredje stycket har medgivit ägaren.

31 § Om försäljningen enligt 37 § skall ske på avvikande villkor, upprättas sakägarförteckningen i enlighet därmed.

Villkor för försäljning på auktion

32 § Vid försäljningen skall skyddsbeloppet täckas av köpeskillingen för fastigheten, behållen köpeskillning för tillbehör i den mån den enligt sakägarförteckningen skall användas till betalning av fordringar inom skyddsbeloppet, behållen avkastning och andra medel som finns att tillgå.

33 § Tomträtt som har inskrivits är vid försäljningen skyddad utan särskilt förbehåll. Annan nyttjanderätt samt servitut och rätt till elektrisk kraft är skyddade utan särskilt förbehåll, om rättigheten har bättre rätt än exekutionsfordringen.

I andra fall än som avses i första stycket skall nyttjanderätt, servitut och rätt till elektrisk kraft särskilt förbehållas, om det saknas anledning antaga att rättigheten belastar fastigheten till beaktansvärd skada för innehavare av fordran med bättre rätt. Härvid skall rätt till betalning på grund av ägarhypotek ej anses som fordran.

Bestämmelser om inskränkningar i rätten att föra talan mot beslut angående förbehåll som avses i andra stycket finns i 18 kap.

Rättighet som ej enligt första stycket är skyddad utan särskilt förbehåll och ej heller har förbehållits enligt andra stycket kan skyddas genom förbehåll vid auktionen enligt 39 §.

34 § I avräkning på köpeskillingen för fastigheten skall innestå kapitalbeloppet av sådan fordran inom skyddsbeloppet som är förenad med panträtt och ej enligt sakägarförteckningen skall betalas med köpeskillning för tillbehör. Detta gäller dock ej, om

1. fordringen är förfallen till betalning senast på tillträdesdagen och borgenären har yrkat kontant betalning,

2. fordringen är sådan som avses i 26 § tredje stycket eller

3. fordringen är förenad med panträtt endast i andel i fastigheten.

För ägarhypotek skall, även om det faller inom skyddsbeloppet, kontant betalning alltid erläggas.

I den mån avräkning ej skall ske enligt första stycket skall köpeskillingen för fastigheten betalas kontant, om ej inroparen visar att han har avtalat annat med den som enligt sakägarförteckningen är betalningsberättigad. Om det enligt förteckningen är ovisst vem ett belopp tillkommer, får det ej avräknas.

35 § Den som ropar in fastigheten är skyldig att efter inropet lämna handpenning som motsvarar en tiondel av köpeskillingen, dock ej mer än som enligt 34 § skall betalas kontant eller mindre än de förräntningskostnader som skall utgå ur fastigheten.

Handpenningen skall betalas kontant, om ej inroparen ställer säkerhet för beloppet. Som säkerhet får godtagas även fordran som är förenad med panträtt i fastigheten, om den täcks av köpeskillingen och kan anses betryggande.

Staten, kommun, landsting och kommunalförbund behöver ej lämna handpenning men blir i fall som avses i 43 § ersättnings-skyldiga intill motsvarande belopp.

Obetald del av den kontanta köpeskillingen skall betalas senast vid det sammanträde som enligt 20 § har kungjorts för köpeskillingens fördelning. *Lag (2007:277).*

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

36 § Som tillträdesdag räknas den dag då enligt kungörelse fördelnings-sammanträdet skall äga rum. Kronofogdemyndigheten kan dock medge inroparen att taga vård om fastigheten eller del därav före tillträdesdagen.

Kronofogdemyndigheten får förordna att obetald avkastning av fastigheten, som enligt 8 eller 9 § har skolat betalas till myndigheten eller syssloman och som har förfallit under tiden till och med den dag köparen har tillträtt fastigheten, skall tillkomma denne. Om sådan avkastning i annat fall betalas till köparen, skall denne redovisa därför till kronofogdemyndigheten.

Har förre ägaren ej annan bostad, kan kronofogdemyndigheten tillåta honom att bo kvar på fastigheten högst tre månader efter tillträdesdagen.

37 § På begäran av de sakägare vilkas rätt beror därav kan försäljningen, såvitt avser annat än erläggande av handpenning och den återstående kontanta köpeskillingen samt tiden för tillträde, ske på andra villkor än som anges i detta kapitel. Skyddsbeloppet får höjas även om borgenär som ej själv har begärt försäljning motsätter sig det.

Begäran som avses i första stycket skall framställas senast vid bevaknings-sammanträdet.

Auktion

38 § Vid auktionen skall, i den mån det är påkallat med hänsyn till värdet av fastighetens tillbehör eller av annan orsak, anges vilken egendom som skall följa fastigheten och i vad mån egendom som framstår som tillbehör ej skall följa den. Vad sålunda har angivits är avgörande för vad försäljningen omfattar i den delen. I övrigt ingår i försäljningen vad som enligt lag utgör tillbehör till fastigheten. Räder tvist om tillbehör, skall det anmälas.

Redogörelse skall lämnas för innehållet i sakägarförteckningen. Upplysning skall lämnas om att fastigheten ropas ut med förbehåll att inrop skall prövas enligt 40 §.

39 § Om sakägarförteckningen upptager rättighet som ej enligt 33 § första stycket är skyddad utan särskilt förbehåll och ej heller har förbehållits enligt 33 § andra stycket, skall fastigheten först ropas ut utan förbehåll om rättighetens bestånd och därefter med sådant förbehåll. Uppnås vid det senare utropet bud som täcker fordringar med bättre rätt än rättigheten eller som, utan att täcka dem, är lika högt som eller högre än budet vid det föregående utropet, har budet vid det senare utropet företräde. Att ägarhypotek ej täcks utgör ej hinder mot att bud med förbehåll för rättigheten godtas.

Upptager sakägarförteckningen två eller flera sådana rättigheter som avses i första stycket, skall fastigheten först ropas ut utan förbehåll för någon av rättigheterna och därefter med förbehåll först endast för den rättighet som har bästa rätt och efter hand för ökat antal rättigheter enligt deras inbördes ordning. Bud som skyddar flera rättigheter än annat bud har företräde framför detta, om det ej leder till sämre täckning av fordran som har bättre rätt än någon av rättigheterna.

När bud med förbehåll för rättighet ej täcker fordringar med bättre rätt, kan rättighetshavaren skydda sin rättighet genom att betala skillnaden mellan det budet och bud utan förbehåll för rättigheten eller så stor del av skillnaden som behövs för att täcka fordringar med bättre rätt.

Om rättighetshavare i fall som avses i andra stycket är villig att betala enligt vad som sägs i tredje stycket men det sålunda erbjudna beloppet, till följd av att flera tillskott behövs, ej ensamt eller i förening med annat tillskott som bjuds är tillräckligt för att hans rättighet skall skyddas, skall fastigheten ropas ut med förbehåll för rättigheten och den eller de rättigheter som är skyddade genom tidigare bud och annat tillskott som bjuds.

Om borgenär vars fordran ej har blivit täckt genom visst bud godtager budet, skall fordringen vid tillämpning av första–fjärde styckena anses täckt.

Om rättighetshavare i stället för att betala ställer säkerhet, skall det gälla.

40 § Innan inrop godtas skall kronofogdemyndigheten pröva, om det i 32 § angivna villkoret för försäljning är uppfyllt. Även om detta är förhållandet får inropet ej godtagas, om det är sannolikt att avsevärt högre köpeskillning kan uppnås.

Utan hinder av första stycket skall inrop godtagas, om samtliga berörda sakägare medger det. Sökanden kan medge att inrop godtas fastän förrättningskostnaderna ej har blivit täckta.

Inrop får ej mot sökandens bestridande godtagas, om exekutionsfordringen ej täcks.

41 § Sedan inrop har godtagits skall inroparen omedelbart lämna föreskriven handpenning. Kronofogdemyndigheten kan dock på begäran göra ett kort uppehåll i handläggningen för att bereda inroparen tillfälle att anskaffa handpenning, om uppehållet ej kan antagas medföra beaktansvärd olägenhet. Lämnas ej handpenning, skall fastigheten ropas ut på nytt.

I fall som avses i 39 § skall handpenning lämnas för varje inrop, även om fastigheten skall ropas ut på nytt. Om inropet ej skall bestå, återlämnas handpenningen.

Fullgör ej inroparen sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket, är inropet ogiltigt.

42 § Sker ej inrop som godtas och fullföljs genom att handpenning lämnas, skall nytt försäljningsförsök göras, om sökanden begär det inom en vecka från auktionen. Har inrop blivit ogiltigt enligt 41 § tredje stycket, skall nytt försäljningsförsök göras, om ej sökanden avstår därifrån.

Har två auktioner hållits utan att fastigheten har blivit såld och saknas anledning antaga att fastigheten kan säljas inom rimlig tid, får kronofogdemyndigheten avvisa begäran om nytt försäljningsförsök.

Om ny auktion skall hållas, gäller vad som sägs i 18–41 §§. Anmälan av fordran eller rättighet som har skett för en auktion gäller även för senare auktion.

Skall nytt försäljningsförsök ej göras, skall utmätningen hävas. Detta gäller dock ej medel som har inlutit eller inflyter med anledning av redan vidtagna åtgärder.

43 § När ny auktion hålls sedan inrop har blivit ogiltigt enligt 41 § tredje stycket, skall handpenningen tagas i anspråk i den mån det behövs för att sammanlagt samma belopp skall uppnås som vid den förra auktionen jämte ränta därå, beräknad enligt 5 § räntelagen (1975:635), från tillträdesdagen till och med den nya tillträdesdagen och för att även förrättningskostnaderna med anledning av den nya auktionen skall täckas. Detta gäller även om fastigheten säljs med förbehåll för rättighet som ej har förbehållits vid den förra auktionen eller ändrade förhållanden har inträtt. Vad som ej behöver tagas i anspråk skall återlämnas när den nye inroparen har fullgjort sin betalningsskyldighet. Blir fastigheten ej såld vid den nya auktionen, är hela handpenningen förverkad.

Hålls ej ny auktion, skall handpenningen användas till betalning av förrättningskostnader som har blivit onyttiga. Vad som ej behöver tagas i anspråk skall återlämnas.

44 § Sedan auktion som har lett till försäljning av fastigheten har vunnit laga kraft och köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket, utfärdar kronofogdemyndigheten köpebrev.

Visar inroparen att han har bjudit för annans räkning, skall köpebrev utfärdas till denne.

Vissa rättsföljder av auktion

45 § Sedan fastigheten har sålts svarar den ej för fordran som avses i 25 § första stycket 1.

Borgenär som har pantbrev kan ej efter fastighetens försäljning mot köparen göra gällande panträtt i fastigheten för större fordran än som har avräknats på köpeskillingen jämte utfäst ränta därå från tillträdesdagen samt framtida skadestånd och kostnad som föranleds av fordringsförhållandet.

Köparen blir personligen betalningsskyldig för vad som enligt överenskommelse har avräknats på den kontanta köpeskillingen och den förre ägaren blir fri från ansvar härför. I fall som avses i 44 § andra stycket blir även den som har gjort inropet betalningsskyldig.

46 § Köpare som har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket får tillträda fastigheten på den dag som har bestämts för köpeskillingens fördelning. Han svarar därefter för ägares skyldigheter i den mån de skall fullgöras efter tillträdesdagen.

Vill köparen att i sakägarförteckningen upptagen arrende- eller hyresrätt, som ej är skyddad enligt 33 § första stycket eller har förbehållits enligt 33 § andra stycket eller vid auktionen, skall upphöra, åligger det honom att inom en månad från tillträdesdagen säga upp avtalet. I annat fall gäller avtalet mot honom. Beträffande den tidpunkt vid vilken arrende- eller hyresavtal skall upphöra med anledning av uppsägning gäller vad som är föreskrivet i fråga om uppsägning efter frivillig överlåtelse av fastighet.

Om rätt i vissa fall för arrendator eller hyresgäst att begära förlängning av avtalet eller att få ersättning vid uppsägning finns särskilda föreskrifter.

47 § I fråga om rättighet som ej skall upphöra omedelbart efter fastighetens försäljning gäller följande bestämmelser.

På arrendeavgift, hyra eller annat vederlag för rättigheten som förfaller till betalning mer än sex månader eller, i fråga om arrende, mer än ett år efter tillträdesdagen får rättighetshavaren ej avräkna fordran hos den förre ägaren. I fråga om sådant belopp gäller ej heller betalning som rättighetshavaren har erlagt till den förre ägaren eller annan uppgörelse med denne.

Fordran som rättighetshavare har förvärvat eller förskottsbetalning eller uppgörelse som har skett efter det att fastigheten har utmätts får ej återopas mot köparen, om rättighetshavaren ägde eller hade bort äga kännedom om utmätningen.

Angående rättighetshavares rätt till ersättning av tidigare ägare, om rättigheten upphör med anledning av fastighetens försäljning, finns bestämmelser i 7 kap. 19 och 20 §§ jordabalken.

Underlåter köpare att fullgöra tidigare ägares skyldigheter mot rättighetshavare enligt 46 § första stycket, gäller i fråga om skyldighet för tidigare ägare att ersätta rättighetshavaren dennes skada vad som sägs i 7 kap. 20 § första och tredje styckena jordabalken.

48 § Köparen skall fullgöra sin betalningsskyldighet enligt 35 § fjärde stycket även om auktionen överklagas.

Utan hinder av att auktionen överklagas får köparen tillträda fastigheten på den bestämda dagen, om ej dessförinnan annat har förordnats enligt 18 kap. 12 eller 19 §. Får han på grund av sådant förordnande ej tillträda fastigheten och är hindret ej hävt inom tre månader från den bestämda tillträdesdagen, får han frånträda köpet och återfå vad han har betalat jämte upplupen ränta, om han gör anmälan därom hos kronofogdemyndigheten medan hindret alltjämt består.

Gemensamt intecknade fastigheter

49 § När någon av flera gemensamt intecknade fastigheter skall säljas på auktion, har den som har fordran med panträtt på grund av den gemensamma inteckningen rätt att indraga annan av de intecknade fastigheterna i försäljningen, om den svarar för det intecknade beloppet eller del av detta före den fastighet som skall säljas. Skall denna säljas för panträttshavarens fordran eller för fordran som har lika eller bättre rätt, får han även indraga fastighet som svarar för inteckningen först efter den fastighet som skall säljas.

Yrkande om indragning skall framställas hos kronofogdemyndigheten senast vid bevakningssammanträdet. Fastighetens ägare skall beredas tillfälle att yttra sig över yrkandet. Bevakningssammanträde och auktion skall inställas och nya tider sättas ut, om det behövs för att yrkandet skall hinna prövas.

Bifalls yrkandet, anses den indragna fastigheten utmätt när beslutet meddelas. Den får ej säljas innan beslutet har vunnit laga kraft.

50 § Om en av flera gemensamt intecknade fastigheter skall säljas på auktion, skall fordran med panträtt på grund av den gemensamma inteckningen upptagas i sakägarförteckningen med det belopp för vilket fastigheten svarar i förhållande till de andra fastigheterna. Beloppet skall betalas kontant, om ej annat avtalas mellan köparen och den som enligt sakägarförteckningen är betalningsberättigad.

51 § Om samtliga fastigheter som besväras av gemensam inteckning skall säljas på auktion och förhållande som anges i 52 § andra stycket ej föreligger, upprättas gemensam sakägarförteckning för fastigheterna. Rättighet i någon av fastigheterna skall härvid anses upplåten i dem alla. Vid auktionen ropas fastigheterna ut gemensamt.

52 § Skall flera av gemensamt intecknade fastigheter men ej alla säljas på auktion, gäller 53–55 §§.

När samtliga fastigheter som besväras av gemensam inteckning skall säljas, gäller likaledes 53–55 §§, om

1. fastigheterna har olika ägare,
2. någon av fastigheterna med stöd av 49 § har indragits i försäljningen,
3. någon av fastigheterna endast i andra hand svarar för gemensam inteckning,
4. någon av fastigheterna besväras av särskild inteckning,
5. någon fastighets ansvar för gemensam inteckning ej avser inteckningens hela belopp,
6. det yrkas av innehavare av sådan rättighet i någon av fastigheterna som ej skall bestå oavsett om fastigheten säljs, eller
7. det i annat fall yrkas av ägare eller borgenär vars rätt kan bero därav.

Yrkande som avses i andra stycket 6 eller 7 skall framställas senast vid bevakningssammanträdet.

53 § Särskild sakägarförteckning skall upprättas för varje fastighet som skall säljas. Förteckningen upprättas som om försäljningen hade

begärts på grund av den bästa gemensamma inteckningen, om ej exekutionsfordringen har bättre rätt. Fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning upptas för varje fastighet med det belopp för vilket fastigheten svarar i förhållande till de andra fastigheterna. Kan ansvaret komma att vid försäljningen vidgas härutöver, skall det anmärkas. Beträffande fastighet som svarar endast i andra hand anges om sådant ansvar kan ifrågakomma.

När fastighet har indragits i försäljningen enligt 49 §, skall vid beräkning av tillägg enligt 6 kap. 3 § jordabalken anses som om fastigheten hade utmätts samtidigt med den ursprungligen utmätta fastigheten.

54 § Vid auktionen skall fastigheterna ropas ut var för sig. Därefter skall de ropas ut gemensamt, om de har samma ägare. Efterföljande gemensamt utrop skall även eljest äga rum, om full betalning ej har uppnåtts för fordran för vilken samtliga fastigheter svarar eller fastigheternas ägare är ense om att de skall ropas ut gemensamt.

Uppnås vid gemensamt utrop högre bud än summan av buden vid de särskilda utropen, skall budet vid det gemensamma utropet ha företräde. Den köpeskilling som har bjudits vid det gemensamma utropet skall fördelas på fastigheterna efter de värden som har åsatts dem i målet. Fastighets andel i den gemensamma köpeskillingen utgör dock minst vad som har bjudits för den fastigheten vid särskilt utrop. Har någon av fastigheterna ropats ut med tillbehör som ej ingick i det värde efter vilket dess andel i köpeskillingen skall beräknas eller ropats ut utan tillbehör som omfattades av nämnda värde, skall den fastighetens värde vid tillämpningen av det sagda jämkas efter vad som påkallas av nämnda förhållande. Uppgår i fråga om någon av fastigheterna dess andel i köpeskillingen och andra tillgängliga medel ej till skyddsbeloppet och skall därför frågan om den fastighetens försäljning förfalla, skall de övriga fastigheterna ropas ut gemensamt.

Uppnås ej bud som förslår till betalning av någon del av exekutionsfordringen, får ej någon av fastigheterna säljas.

Har fastighet indragits i försäljningen med stöd av 49 §, skall den ursprungligen utmätta fastigheten ropas ut först. Om därvid ej uppnås bud som förslår till betalning av någon del av exekutionsfordringen, får fastigheten ej säljas. Blir den ej såld, skall ej heller den indragna fastigheten säljas.

Fastighet som endast i andra hand svarar för fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning får ej säljas för den fordringen innan det har visat sig att betalning ej kan utgå ur den fastighet som svarar i första hand. I andra hand ansvarig fastighet får ej heller säljas, om dess ägare eller annan sakägare betalar den brist för vilken fastigheten skall svara eller ställer säkerhet för beloppet. Gemensamt utrop av fastigheterna behöver ej ske annat än om särskilda skäl föreligger.

55 § Om rättighet har förbehållits vid särskilt utrop, skall förbehållet gälla även vid efterföljande gemensamt utrop. Har rättigheten ej förbehållits vid det särskilda utropet, tillämpas 39 § även vid det gemensamma utropet.

Vid tillämpning av 40 § skall prövningen huruvida avsevärt högre köpeskillning kan uppnås avse den sammanlagda köpeskillingen för samtliga fastigheter som har ropats in vid auktionen.

Handpenning skall lämnas efter varje inrop, även om inropad fastighet skall ropas ut på nytt. Om inropet ej skall bestå, återlämnas handpenningen.

Fordran som på grund av gemensam inteckning är förenad med panträtt i såld fastighet betalas kontant, om ej köparen och den som enligt sakägarförteckningen är betalningsberättigad avtalar annat.

Fortsatt inteckningsansvar

56 § Sådant förordnande av kronofogdemyndigheten om fortsatt inteckningsansvar som avses i 6 kap. 12 § jordabalken får meddelas på begäran av köparen.

Har fastighet sålts i fall som avses i 6 kap. 12 § andra stycket andra eller tredje meningen jordabalken, får förordnande om fortsatt inteckningsansvar meddelas beträffande gemensam inteckning som besvärar fastigheten endast om fastigheten i förhållande till de andra gemensamt intecknade fastigheterna svarar för hela inteckningen och den fordran som är förenad med panträtt på grund av inteckningen har blivit täckt. Om medel som har influtit genom särskild försäljning av tillbehör utfaller på pantbrevets belopp, får förordnande ej meddelas beträffande motsvarande del av inteckningen.

Begäran om förordnande enligt denna paragraf skall framställas senast vid sammanträdet för köpeskillningens fördelning eller, vid försäljning under hand, innan kronofogdemyndigheten utfärdar köpebrev. Därvid skall pantbrevet ges in, om det inte redan är tillgängligt för kronofogdemyndigheten eller om kronofogdemyndigheten i annat fall finner skäl att medge undantag. *Lag (1994:444)*.

Lag (1994:444) har trätt i kraft den 1 juli 1994.

Försäljning under hand

57 § En utmätt fastighet får säljas under hand, om en försäljning i sådan ordning bedöms vara mer ändamålsenlig än försäljning på auktion och det är tillförlitligt utrett vilka fordringar och rättigheter som belastar fastigheten. Vid bedömningen av om en försäljning under hand är mer ändamålsenlig skall särskilt beaktas förutsättningarna för att därigenom erhålla en högre köpeskillning för fastigheten än vid försäljning på auktion.

Fastigheten får inte säljas under hand om en inskriven rättighet har sämre rätt än en fordran som är förenad med panträtt om fordringen inte täcks av köpeskillningen. Försäljning får dock ske om innehavare av sådan fordran samtycker till en sådan försäljning. En fastighet som är gemensamt intecknad med annan fastighet får inte säljas under hand. *Lag (1994:444)*.

Lag (1994:444) har trätt i kraft den 1 juli 1994.

58 § Vid försäljning under hand skall en sakägarförteckning upprättas. Därvid tillämpas 25 och 26 §§, 27 § första, tredje och fjärde

styckena, 28 §, 29 § första stycket 1–3, 29 § andra och tredje styckena samt 31 §.

I fråga om försäljningen och villkoren för denna tillämpas 32 och 34 §§, 37 § första stycket, 38 § första stycket samt 40 §.

Före försäljningen upplåten rättighet som grundas på skriftlig handling skall förbehållas. Förbehåll skall också göras för varje upplåten hyresrätt till en bostadslägenhet i en fastighet, som är taxerad som hyreshusenhet, om hyresgästen har tillträtt lägenheten. I fråga om sådana rättigheter gäller 47 §.

Köparen skall lämna handpenning enligt vad som föreskrivs i 35 §. Återstoden av den kontanta köpeskillingen skall betalas senast tio veckor efter det att köpehandlingen upprättades. Försummas det, är köpet ogiltigt.

Blir köpet ogiltigt, gäller bestämmelserna i 43 § om handpenning. Vad som sägs om auktion i 43 § första stycket gäller även försäljning under hand.

Bestämmelserna i 45 § om vissa rättsföljder och 56 § första stycket om fortsatt inteckningsansvar gäller även vid försäljning under hand. *Lag (2004:448).*

Lag (2004:448) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

59 § Innan fastigheten bjuds ut till försäljning under hand skall ägaren och sökanden ges tillfälle att yttra sig. Innehavare av sådana fordringar och rättigheter som avses i 25 § första stycket skall delges en underrättelse om försäljningen och samtidigt uppmanas att inom viss tid anmäla sin rätt till kronofogdemyndigheten.

En borgenär vars fordran är förenad med panträtt i fastigheten skall, om fordringen inte blir täckt av erbjuden köpeskillning, ges tillfälle att köpa fastigheten till ett pris som överstiger den erbjudna köpeskillingen. *Lag (1994:444).*

Lag (1994:444) har trätt i kraft den 1 juli 1994.

60 § Om inte något annat följer av 58 § eller 59 § andra stycket bestämmer kronofogdemyndigheten köpevillkoren.

Försäljningen sker genom att en särskilt upprättad köpehandling skrivs under av kronofogdemyndigheten och köparen.

Ägaren skall genast underrättas om försäljningen.

När köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt 58 § fjärde stycket och försäljningen vunnit laga kraft, skall kronofogdemyndigheten utfärda köpebrev.

Bestämmelserna i 48 § gäller också i fråga om försäljning under hand. *Lag (1994:444).*

Lag (1994:444) har trätt i kraft den 1 juli 1994.

61 § Säljs ej egendomen under hand, skall den bjudas ut till försäljning på auktion, om ej sökanden avstår därifrån.

Försäljning av villkorlig rätt till fastighet eller av andel i fastighet m.m.

62 § Bestämmelserna i 3–61 §§ gäller i tillämpliga delar även när utmätning av fast egendom har skett medan gäldenärens rätt är villkorlig och när utmätning av fast egendom ej har avsett hel fastighet, om ej annat följer av 63–68 §§.

63 § Har, i fall då överlåtelse av fastighet är beroende av villkor, fastigheten blivit utmätt för fordran hos överlåtaren, får försäljning ej ske förrän det visar sig om villkoret uppfylls.

Vad som sägs i första stycket gäller också om del av fastighet genom överlåtelse har kommit i särskild ägares hand och fastigheten har blivit utmätt för fordran hos överlåtaren innan fastighetsbildning som enligt lag utgör villkor för överlåtelsens giltighet har kommit till stånd. Skulle det medföra betydande tidsutdräkt att avvakta huruvida fastighetsbildningen kommer till stånd, får dock fastigheten säljas med förbehåll för den rätt som tillkommer förvärvaren. Försäljningen omfattar då även gäldenärens rätt mot förvärvaren. Köparen svarar för gäldenärens skyldigheter mot förvärvaren.

64 § Har, i fall då förvärv av fastighet eller del av fastighet är beroende av villkor, egendomen blivit utmätt för fordran hos förvärvaren, skall kronofogdemyndigheten bjuda ut gäldenärens rätt till egendomen till försäljning i den ordning som gäller för exekutiv försäljning av utmätt rättighet. Kommer försäljning till stånd, svarar köparen för gäldenärens skyldigheter mot sin fångesman. Ansökan om inteckning, som har gjorts samma dag som utmätningen eller senare, förfaller genom försäljningen, om ej kronofogdemyndigheten på begäran av köparen förordnar annat.

Kan det utan betydande tidsutdräkt avvaktas om det för förvärvet gällande villkoret uppfylls, kan anstånd med försäljningen medges tills det visar sig om så blir fallet. Uppfylls villkoret, sker försäljning i den ordning som i allmänhet gäller för exekutiv försäljning av fast egendom.

När försäljning som har skett enligt första stycket har vunnit laga kraft och köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet, utfärdar kronofogdemyndigheten köpehandling.

65 § Bestämmelserna i 63 och 64 §§ gäller ej, om den fordran för vilken utmätning har skett var förenad med särskild förmånsrätt i fastigheten.

66 § Om villkoret uppfylls i fall som avses i 63 § eller om förvärvet går åter i fall som avses i 64 § andra stycket, skall kronofogdemyndigheten driva in eller bjuda ut till försäljning vad som därefter tillkommer gäldenären och omfattas av utmätningen. Härvid tillämpas den ordning som enligt 8 och 9 kap. gäller i fråga om utmätt fordran eller rättighet.

67 § Har endast andel i fastighet blivit utmätt men skall enligt 8 kap. 8 § hela fastigheten säljas på auktion, skall av sakägarförteckningen framgå vilka fordringar och rättigheter som belastar varje särskild andel. Skyddsbeloppet skall bestämmas så att fordringar, som gäller i den först utmäta andelen enbart eller i nämnda andel jämte annan

andel och som har bättre rätt än exekutionsfordringen, samt förrättningskostnaderna blir fullt täckta.

Är någon av delägarna i konkurs, får borgenär utöva anslutningsrätt enligt 13 § även om han har förmånsrätt endast i andel av fastigheten.

68 § När andel i fastighet har sålts enligt 8 kap. 9 § andra stycket och försäljningen har vunnit laga kraft samt köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet, utfärdar kronofogdemyndigheten köpebrev.

Särskild bestämmelse beträffande allmänna mål

69 § Bestämmelserna i 11 § gäller ej i allmänt mål.

13 kap. Redovisning av influtna medel

Allmänna bestämmelser om redovisning

1 § Medel som har flutit in till kronofogdemyndigheten i mål om utmätning skall redovisas så snart som möjligt. Är influtet belopp ringa och kan det antas att ytterligare medel kommer att flyta in i målet, får myndigheten avvakta med redovisningen.

Vid utmätning för ej förfallet underhållsbidrag enligt 7 kap. 6 § andra stycket får redovisning ske tidigast i nära anslutning till den tidpunkt då bidraget förfaller till betalning. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

2 § Vad som sägs i detta kapitel om influtna medel gäller även ränta som utgår på medlen till och med den i 6 § angivna fördelningdagen. Ränta på belopp som inestår därefter tillkommer den som är berättigad till beloppet.

3 § När köpare har ställt säkerhet för handpenning och köpeskillingen ej betalas inom föreskriven tid, skall kronofogdemyndigheten taga säkerheten i anspråk, om det behövs för betalning av vad köparen har att svara för. Motsvarande gäller, när annan sakägare enligt 12 kap. 39 eller 54 § har ställt säkerhet för belopp som skall redovisas.

Fördelning

4 § För fördelning av influtna medel skall kronofogdemyndigheten hålla fördelningssammanträde, när det är föreskrivet i balken eller när det i annat fall är oklart hur medlen skall fördelas.

Sammanträde som ej har blivit utsatt i samband med kungörande av auktion skall kungöras särskilt, om det är behövligt med hänsyn till okända sakägare eller av annat skäl. Kungörande skall ske i god tid och på lämpligt sätt. Sökanden, gäldenären och andra kända sakägare skall kallas till sammanträdet.

5 § Vid fördelningssammanträde skall kronofogdemyndigheten redogöra för vad som skall fördelas och för de fordringar som har anmälts eller skall beaktas utan anmälan.

6 § En fordran som skall beaktas skall tas upp med det belopp som den uppgår till på fördelningsdagen.

Vid bedömningen av om en fordran är förenad med särskild förmånsrätt i en fastighet skall ett pantbrev vars belopp är bestämt i utländsk valuta räknas om till svenska kronor enligt den kurs som gäller på fördelningsdagen. Pantbrevets belopp får dock inte sättas högre än det belopp som har bestämts vid omräkning enligt 12 kap. 27 § fjärde stycket.

Som fördelningsdag anses den dag till vilken fördelningssammanträde är utsatt, även om det då finns något hinder mot att verkställa fördelningen. Om det inte hålls något sammanträde, anses den dag då kronofogdemyndighetens beslut meddelas som fördelningsdag.

Vid fördelning räknas som fordran i ett mål även sådan förrättningskostnad som avser endast det målet.

Begär borgenär betalning för fordran som ej har anmälts i tid, skall utdelning utgå av överskott, om sådant uppkommer. *Lag (2004:448)*.

Lag (2004:448) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

7 § Är fordran eller därmed förenad förmånsrätt beroende av villkor eller tvistig eller är förmånsrätt beroende av att sökt inteckning beviljas, skall kronofogdemyndigheten avsätta vad som belöper på fordringen i avvaktan på att villkoret uppfylls eller förfaller eller att tvisten eller frågan om inteckning blir slutligt avgjord. Avsättning skall dock ej ske i fall då tvist skall prövas enligt tredje stycket.

Borgenär vars fordran eller förmånsrätt är tvistig skall, om det ej av särskilda skäl är obehövt, föreläggas att inom en månad från det att föreläggandet delgavs honom väcka talan om rätten till medlen mot sakägare som medlen skall tillkomma om borgenärens anspråk faller bort. Efterkommer borgenären ej föreläggandet, har han förlorat sin rätt till medlen, om ej motparten inom den angivna tiden har väckt talan mot borgenären.

Kan fördelningen ej utan betydande olägenhet för parterna avslutas utan att tvisten har blivit avgjord, skall kronofogdemyndigheten själv pröva tvisten, om det är ändamålsenligt. Därvid gäller vad som sägs i 2 kap. 22 och 23 §§. *Lag (1994:480)*.

Lag (1994:480) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Äldre föreskrifter tillämpas fortfarande i fråga om betalningssäkring som verkställts före ikraftträdandet.

8 § När medel avsätts enligt 7 §, skall kronofogdemyndigheten ange hur det skall förfaras med dem om fordringen faller bort helt eller delvis.

9 § Om alla berörda sakägare är ense om hur medlen skall fördelas, skall fördelningen ske i enlighet därmed.

Särskilda bestämmelser beträffande registrerat skepp, registrerat luftfartyg m.m. och fast egendom.

10 § När registrerat skepp, registrerat luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg eller fastighet har sålts på auktion, skall behållen avkastning av egendomen, ersättning som har influtit med anledning av misslyckat försök att sälja egendomen och tillskott som någon har betalat för att bevara sin rätt vid försäljningen fördelas tillsammans med köpeskillingen för egendomen. Medel som har influtit genom särskild försäljning av tillbehör till fastighet skall fördelas samtidigt som köpeskillingen för fastigheten.

Fördelningen skall ske i enlighet med sakägarförteckningen, om det ej framgår att fordran understiger vad som anges i förteckningen. Angående begränsning av inteckningshavares rätt vid försäljning av intecknade reservdelar till luftfartyg finns föreskrift i 11 kap. 3 § tredje stycket.

Utdelning för fordran som ej har tagits upp i förteckningen utgår endast av överskott, om sådant uppkommer.

11 § Bestämmelserna i 10 § första stycket gäller också när fastighet har sålts under hand. Medlen skall fördelas i första hand enligt köpevillkoren och i övrigt enligt de grunder som gäller för upprättande av sakägarförteckning.

12 § Avbryts förfarandet i fråga om egendom som avses i 10 § utan att egendomen har blivit såld, skall influtna medel fördelas enligt vad som sägs där, om sakägarförteckning har upprättats, och i annat fall enligt de grunder som gäller för upprättande av sådan förteckning. Annan borgenär än sökanden har dock ej rätt att få betalning ur medlen för annat än ränta och kostnader, om hans fordran är förenad med panträtt på grund av inteckning.

När tillbehör till fastighet har sålts för sig, skall borgenär, som ej har avstått från betalning, få utdelning med tillämpning av 12 kap. 16 §, även om fastigheten ej säljs.

Avräkning

13 § Medel som tillkommer borgenär skall avräknas på ränta och annan biförpliktelse före fordrans kapitalbelopp, om ej borgenären har yrkat annat före fördelningen eller, om fördelning ej äger rum, före utbetalningen.

Om ordningen mellan fordrans kapitalbelopp och biförpliktelser när registrerat skepp, registrerat luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg eller fastighet har utmätts finns bestämmelser i 10 kap. 11 § första stycket, 11 kap. 1 § och 12 kap. 26 § första stycket.

Utbetalning

14 § Medel får ej betalas ut utan att säkerhet ställs, om

1. utmätning har skett med stöd av 3 kap. 5 § 1 eller 6 § och exekutionstiteln ej har vunnit laga kraft eller utmätning har skett på grund av utslag eller beslut i mål om betalningsföreläggande eller handräckning och galdenären har sökt återvinning eller överklagat,

2. utmätning har skett hos dödsbo för fordran som ej var förenad med särskild förmånsrätt i egendomen och den tid som anges i 8 kap. 6 § första stycket ej har gått till ända,

3. rätten till medlen är beroende av ett överklagande av utmätningen eller den utmäta egendomens försäljning eller av talan som avses i 4 kap. 20–22 eller 26 §,

4. fördelning som har skett vid fördelningssammanträde ej har vunnit laga kraft,

5. i annat fall tvist råder om vem som är betalningsberättigad. *Lag (1994:1038).*

Lag (1994:1038) har trätt i kraft den 1 oktober 1994.

14 a § Vid utmätning av lön för underhållsbidrag med företrädesrätt enligt 7 kap. 14 § tillämpas inte 14 § 3 eller 5. Om det finns särskilda skäl, skall dock 14 § 5 tillämpas. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

15 § Har medel avsatts enligt 7 § första stycket på grund av tvist och har tvisten prövats av domstol, får den vinnande parten mot säkerhet lyfta medlen utan hinder av att avgörandet ej har vunnit laga kraft. I annat fall får medel som har avsatts enligt 7 § första stycket, om skäl föreligger, mot säkerhet betalas ut till den borgenär för vilken de har avsatts eller, om denne ej vill lyfta medlen, till den som i andra hand är berättigad till dem.

16 § Att en verkställd fördelning överklagas hindrar inte att belopp som inte berörs av överklagandet betalas ut. *Lag (1994:1038).*

Lag (1994:1038) har trätt i kraft den 1 oktober 1994.

17 § När medel betalas ut, skall iakttas vad som i allmänhet gäller om skyldighet för borgenär att förete eller återställa fordringsbevis eller säkerhet som har lämnats för fordran.

Pantbrev i skepp eller fastighet eller företagsinteckningsbrev, vilket utgör säkerhet för fordran på vilken betalning har utfallit, skall företes även om borgenären ej är skyldig att återställa handlingen, om ej kronofogdemyndigheten finner skäl att medge undantag. Detsamma gäller skuldebrev som är in-tecknat i annan egendom, när skyldighet att förete eller återställa skuldebrevet ej följer redan av första stycket.

När köparen åberopar att den som enligt sakägarförteckning är berättigad till betalning har medgivit honom avräkning på köpeskillingen, gäller vid kronofogdemyndighetens prövning av överenskommelsen vad som föreskrivs i första och andra styckena. *Lag (2003:531).*

Lag (2003:531) har trätt i kraft den 1 januari 2004. I fråga om en utmätning som har beslutats på grund av en ansökan som gjorts före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser. I fråga om företagshypotek på grund av en in-teckning som har beviljats före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser fram till den 1 januari 2005.

18 § Om borgenär för vilken utdelning har beräknats ej inom ett år från det att fördelningen har vunnit laga kraft företer fordringsbevis eller i övrigt fullgör vad som krävs enligt 17 § för att han skall få lyfta medlen, får dessa mot säkerhet betalas ut till den som i andra hand är berättigad till dem, om ej särskilda skäl föreligger.

19 § Om alla berörda sakägare medger att belopp betalas ut utan säkerhet när sådan annars krävs, skall det ske.

20 § Ändras beslut om fördelning eller utbetalning, skall kronofogdemyndigheten på begäran utsöka vad som skall betalas tillbaka. Härvid får ställd säkerhet tagas i anspråk. Motsvarande gäller, om medel som någon har fått lyfta enligt 14 eller 15 § skall tillkomma annan sakägare eller om borgenär har fått lyfta medel enligt 18 § och den som har bättre rätt till medlen anmäler sig och fullgör vad som krävs för betalning till honom.

20 a § Skall influtna medel fördelas mellan flera mål och understiger det belopp som skall betalas ut i något av dessa 100 kronor, skall beloppet, om särskilda skäl inte föranleder något annat, i stället fördelas mellan övriga mål där fordringen inte fått full täckning.

Kronofogdemyndigheten är inte skyldig att betala ut belopp som understiger 25 kronor. Om beloppet inte betalas ut, tillfaller det staten. *Lag (1993:1650).*

Lag (1993:1650) har trätt i kraft den 1 februari 1994.

Särskilda bestämmelser beträffande allmänna mål

21 § Bestämmelserna i 1, 13, 14 och 20 §§ gäller ej i fråga om sökanden i allmänt mål. I sådant mål gäller ej heller 4–6 §§, 7 § första–tredje styckena, 8 och 9 §§ annat än om fördelning skall ske med enskild borgenär eller om det är särskilt föreskrivet att fördelningssammanträde skall hållas. Bestämmelsen i 7 § tredje stycket får ej tillämpas i allmänt mål, om sökandens fordran berörs av tvisten.

14 kap. Verkan av exekutiv försäljning m.m.

1 § Exekutiv försäljning ger köparen samma rätt till den sålda egendomen som frivillig försäljning, om ej annat följer av vad som sägs i detta kapitel.

2 § När utmätning av viss egendom ger företräde framför överlåtelse av egendomen, gäller det till förmån även för den som förvärvar egendomen vid exekutiv försäljning. Detsamma gäller, när tredje man efter föreläggande enligt 4 kap. 20 § eller 26 § jämförd med 20 § har förlorat sin rätt mot sökanden.

3 § Har exekutiv försäljning av registrerat skepp eller luftfartyg som registrerats i luftfartygsregistret vunnit laga kraft och köpeskillingen betalats skall, om gäldenären inte var rätt ägare, köparens förvärv dock gälla, om gäldenärens åtkomst var inskriven när försäljningen ägde rum.

När exekutiv försäljning av fast egendom har vunnit laga kraft och köpeskillingen har erlagts, har den som återoppar annat förvärv av

egendomen från gäldenären eller någon hans företrädare förlorat sin rätt mot köparen. Även den som åberopar att gäldenärens eller någon hans företrädares åtkomst var ogiltig eller av annat skäl ej gällde mot rätte ägaren har förlorat sin rätt mot köparen, om lagfart var beviljad för gäldenären när den exekutiva försäljningen ägde rum. *Lag (2004:84)*.

Lag (2004:84) har trätt i kraft den 1 april 2005.

4 § Om exekutivt såld egendom frångår köparen därför att gäldenären ej var rätt ägare, är gäldenären skyldig att ersätta köparen dennes skada med sammanlagda beloppet av vad som har gått till betalning av fordran mot gäldenären och har betalats ut till denne. Har gäldenären uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat köparen skada, är han skyldig att ersätta skadan utan sådan begränsning.

Borgenär, som ej var i god tro när han mottog betalning, är skyldig att solidariskt med gäldenären ersätta köparen dennes skada med det belopp som han har erhållit i betalning. Har borgenären uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat köparen skada, är han skyldig att ersätta skadan utan sådan begränsning.

5 § När exekutiv försäljning medför att tredje man förlorar sin äganderätt till den sålda egendomen, gäller i fråga om tredje mans rätt till ersättning för liden skada vad som sägs i 4 § om köparens rätt till ersättning av gäldenären och borgenär. Motsvarande gäller, när indrivning av utmätt fordran medför att tredje man förlorar sin rätt till fordringen.

6 § Har tredje man enligt 3 § första stycket förlorat sin rätt till här i landet registrerat skepp eller luftfartyg som registrerats i inskrivningsregistret för luftfartyg, är han berättigad till ersättning av staten enligt samma bestämmelser som gäller när sådan ersättning skall betalas med anledning av att ägarens rätt har gått förlorad genom frivillig försäljning. Motsvarande gäller, när tredje man enligt 3 § andra stycket andra meningen har förlorat sin rätt till fast egendom.

Har staten utgivit ersättning enligt första stycket, inträder staten i tredje mannens rätt enligt 5 §. *Lag (2004:84)*.

Lag (2004:84) har trätt i kraft den 1 april 2005.

15 kap. [Kapitlet har upphört att gälla genom lag (1995:298)].

16 kap. Annan verkställighet

Avhysning

1 § Med avhysning avses en förpliktelse för tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att flytta från fast egendom, en bostadslägenhet eller något annat utrymme i en byggnad. *Lag (2006:672)*.

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

2 § Innan avhysning sker ska svaranden beredas tillfälle att yttra sig. Saknar svaranden känt hemvist och har det inte kunnat klarläggas

var han eller hon uppehåller sig, får avhysning dock ske utan hinder av att han eller hon inte har beretts tillfälle att yttra sig.

I fråga om delgivning av handling varigenom svaranden bereds tillfälle att yttra sig gäller delgivningslagen (2010:1932). Har delgivningsmottagaren känt hemvist inom riket men träffas varken han eller någon som handlingen kan lämnas till enligt 34–37 §§ delgivningslagen och kan det inte klarläggas var han eller hon uppehåller sig, får kungörelsedelgivning användas eller handlingen lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på lämplig plats i anslutning till hans eller hennes hemvist. Är svaranden bosatt utomlands får handlingen sändas till honom eller henne med posten under hans eller hennes utländska adress. *Lag (2010:1937).*

Lag (2010:1937) har trätt i kraft den 1 april 2011. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning enligt 15–17 §§ delgivningslagen (1970:428) har fattats före den 1 april 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

3 § Avhysning skall genomföras så att skälig hänsyn tas till såväl sökandens intresse som svarandens situation.

Om möjligt skall avhysning ske inom fyra veckor från det att behövliga handlingar kom in till kronofogdemyndigheten.

Avhysning får ske tidigast en vecka från det att svaranden bereddes tillfälle att yttra sig eller, om svaranden är bosatt utomlands, två veckor från det att underrättelse sändes till honom.

4 § Om det behövs av hänsyn till svaranden får kronofogdemyndigheten medge anstånd med avhysningen under högst två veckor från utgången av den tid som anges i 3 § andra stycket. Föreligger synnerliga skäl får anståndet utsträckas till högst fyra veckor, om skälig ersättning betalas för hela den anståndstid som har medgivits av myndigheten.

Har på grund av 3 § tredje stycket hinder mött att genomföra avhysningen inom den tid som anges i 3 § andra stycket, skall anståndstiden räknas från den dag då förrättningen tidigast hade kunnat äga rum.

5 § Medger sökanden uppskov med avhysningen och varar uppskovet över sex månader från dagen för ansökan, är ansökan förfallen, om det inte finns särskilda skäl att godta ytterligare uppskov. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

6 § Kronofogdemyndigheten skall vid behov ombesörja transport av egendom som skall bortföras, hyra utrymme för förvaring av egendomen och vidtaga andra liknande åtgärder som föranleds av avhysningen.

Innan åtgärd enligt första stycket vidtas, skall parterna underrättas, om det kan ha betydelse för dem.

Den som har mottagit egendom för förvaring i fall som avses i första stycket har rätt till skäligen ersättning av svaranden för förvaringen. Har egendomen inte hämtats tre månader efter avhysningen, får den som har mottagit egendomen sälja den och ta ut sin fordran ur köpeskillingen eller, om egendomen uppenbarligen saknar försäljningsvärde, bortskaffa den. Innan egendomen säljs eller bortskaffas skall svaranden, om han kan nås, anmanas att hämta egendomen. Anmaningsskyldigheten anses fullgjord genom att anmaningen har sänts i rekommenderat brev till svarandens kända adress. I övrigt tillämpas 5–7 §§ samt 10 § första och andra styckena lagen (1985:982) om näringsidkares rätt att sälja saker som inte har hämtats. Vid tillämpningen av dessa bestämmelser skall vad som sägs om beställaren avse svaranden och vad som sägs om näringsidkaren avse den som har mottagit egendomen för förvaring. *Lag (1985:983).*

Lag (1985:983) har trätt i kraft den 1 juli 1986. Har någon före ikraftträdandet tagit emot egendom för förvaring, tillämpas dock äldre bestämmelser.

7 § Skall avhysning ske från annat än bostad och underlåter svaranden att ta hand om egendomen och kan ej heller lämpligt förvaringsutrymme anskaffas, får kronofogdemyndigheten förordna att egendomen skall säljas. Kan egendomen antagas sakna försäljningsvärde, får i stället förordnas att den skall förstöras. Egendom som tillhör tredje man får säljas eller förstöras endast om denne underlåter att själv ta hand om egendomen.

Innan förordnande enligt första stycket meddelas skall svaranden och, om egendomen tillhör tredje man, denne beredas tillfälle att yttra sig. Härvid tillämpas 2 §.

Försäljning äger rum i den ordning som gäller för utmätt lös egendom i allmänhet. Bestämmelsen i 9 kap. 4 § första stycket gäller dock ej.

8 § Avhysning får genomföras även mot inneboende eller annan tredje man som hindrar sökanden i utövningen av hans rätt, om det är uppenbart att tredje mannen saknar fog att motsätta sig verkställigheten. När anledning föreligger skall kronofogdemyndigheten om möjligt i förväg underrätta tredje mannen om avhysningen.

Anstånd som sägs i 4 § får meddelas, om det behövs av hänsyn till tredje mannen.

9 § Om det anses lämpligt och sökanden medger det, får kronofogde myndigheten förelägga svaranden att själv fullgöra sin förpliktelse att flytta. Därvid tillämpas 2 §, 3 § första och tredje styckena samt 5 och 8 §§.

Verkställighet i annat fall

10 § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:672)].

11 § Innan verkställighet som ej avser kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd sker skall svaranden underrättas. Om saken är brådskande, får dock kronofogdemyndigheten genast vidtaga behövlig åtgärd. Så snart som möjligt skall prövas om åtgärden skall bestå.

12 § Verkställighet som ej avser kvarstad sker genom att kronofogdemyndigheten förelägger svaranden att fullgöra vad som åligger honom eller att iakttaga förbud eller annan föreskrift eller genom att myndigheten själv vidtar behövlig åtgärd. På framställning av sökanden kan kronofogdemyndigheten, om det anses lämpligt, överlämna åt sökanden att efter myndighetens anvisning utföra behövlig åtgärd.

Beträffande genomförandet av verkställigheten tillämpas 6 §.

Föreskrift i exekutionstiteln som avser verkställigheten hindrar ej att denna genomförs på annat sätt, om det behövs.

12 a § Medger sökanden uppskov med verkställighet och varar uppskovet över sex månader från dagen för ansökan, är ansökan förfallen. Detsamma gäller om sökanden medger uppskov fler än två gånger.

Kronofogdemyndigheten får bevilja anstånd med handräckning för återtagande av en vara, om det finns särskilda skäl med hänsyn till köparens förhållanden och övriga omständigheter. Anstånd får dock inte beviljas för mer än fyra månader från dagen för ansökan om handräckning.

Kronofogdemyndigheten får besluta om villkor för anståndet och, om det finns anledning till det, förklara att anståndet skall upphöra att gälla. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

Särskilda bestämmelser om kvarstad

13 § Beträffande verkställighet av beslut om kvarstad för fordran tillämpas vad som föreskrivs om utmätning i 4 kap. 2–7, 9 och 13–19 §§, 22 § första och tredje styckena, 24, 25 och 33–35 §§, 5 och 6 kap. samt 12 kap. 3–5 §§.

Kvarstad för fordran får ej läggas på lön eller annan förmån som avses i 7 kap. innan den har betalats ut och kan utmätas.

14 § När egendom har belagts med kvarstad för fordran, får svaranden ej överlåta egendomen eller till skada för sökanden förfoga över den på annat sätt, om ej kronofogdemyndigheten efter hörande av sökanden medger det av särskilda skäl.

I fråga om verkan av kvarstaden i övrigt gäller vad som föreskrivs om utmätning i 4 kap. 29 § andra stycket och 31 § samt 12 kap. 6–10 §§.

Om lös egendom, som har belagts med kvarstad för fordran, hastigt faller i värde eller kräver alltför kostsam vård, får den på begäran av part säljas i den ordning som gäller för utmätt egendom.

15 § Kvarstad för fordran hindrar ej att egendomen utmäts eller beläggs med kvarstad för annan fordran. Finns annan egendom att tillgå, skall dock denna tagas i anspråk i första hand, om ej den fordran för vilken utmätning eller kvarstad söks är förenad med särskild förmånsrätt i den kvarstadsbelagda egendomen.

Om egendom som har belagts med kvarstad för fordran utmäts för annan fordran vilken ej är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen, skall egendomen anses samtidigt utmätt för kvarstadsborgenärens fordran. Sådan utmätningsverkan förfaller, om den sökta utmätningen hävs. *Lag (1994:480)*.

Lag (1994:480) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Äldre föreskrifter tillämpas fortfarande i fråga om betalningssäkring som verkställts före ikraftträdandet.

16 § Beträffande verkställighet av beslut om kvarstad till säkerhet för bättre rätt tillämpas 6 kap. och 12 kap. 5 §.

I fråga om verkan av sådan kvarstad gäller 14 §. Pantbrev som gäller i egendomen får dock ej pantsättas, om ej kronofogdemyndigheten efter hörande av sökanden medger det av särskilda skäl. Detsamma gäller skuldebrev som är in-tecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg.

17 kap. Kostnader

Inledande bestämmelse

1 § I utsökningsmål får det tas ut en årlig grundavgift för allmänna kostnader vid handläggningen och även i övrigt tas ut ersättning för statens kostnader för förfarandet hos Kronofogdemyndigheten (förrättningskostnader).

Regeringen får meddela föreskrifter om när ersättning skall tas ut och om ersättningens storlek. *Lag (2007:277)*.

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Sökandens ansvar för förrättningskostnader

2 § Sökanden ansvarar mot staten för förrättningskostnaderna i målet, om inte något annat följer av 3 eller 4 § eller av särskild föreskrift. Betalar sökanden inte en grundavgift inom förelagd tid, får Kronofogdemyndigheten avskryva målet.

I fråga om kostnader för en åtgärd som har begärts av någon annan än sökanden i målet skall den som har begärt åtgärden anses som sökande. När en fastighet enligt 12 kap. 49 § har indragits i försäljning av en gemensamt in-tecknad fastighet, skall dock sökanden i målet ansvara även för kostnader som föranleds av indragningen, om han har sämre rätt än den som har begärt indragning. *Lag (2007:277)*.

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

3 § Sökanden ansvarar inte för förrättningskostnaderna för utmätning enligt 7 kap. 21 § eller för sådan handräckning enligt 8 kap. 18 § som behövs för att komma i besittning av lös egendom eller bostad.

Sökanden ansvarar inte heller för förrättningskostnaderna i mål om utmätning för fordran som vid utmätning av lön har företrädesrätt enligt 7 kap. 14 §.

Vid avhysning ansvarar sökanden inte för kostnader för förvaring av svarandens egendom eller för andra åtgärder som väsentligen avser att skydda svaranden mot förlust. Detsamma gäller kostnader för försäljning enligt 16 kap. 7 §. *Lag (2007:277)*.

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008. Om exekutiv försäljning har skett före ikraftträdandet, gäller 17 kap. 3 § i paragrafens äldre lydelse.

4 § Kronofogdemyndigheten får medge befrielse helt eller delvis från skyldigheten att betala förrättningskostnaderna, om det finns särskilda skäl.

Återstår endast ett obetydligt belopp att betala i ett allmänt eller enskilt mål om utmätning, får Kronofogdemyndigheten betala beloppet till sökanden genom att jämka förrättningskostnaderna i motsvarande mån. *Lag (2008:216).*

Lag (2008:216) har trätt i kraft den 1 juni 2008.

5 § Förrättningskostnader för vilka sökanden ansvarar skall förskottas av honom, om Kronofogdemyndigheten begär det. Staten, kommun, landsting och kommunalförbund är dock inte skyldiga att lämna sådant förskott.

Betalas inte förskott inom förelagd tid, får Kronofogdemyndigheten inställa verkställigheten och häva vidtagna åtgärder. Om förskottet avser en grundavgift, får myndigheten i stället avskriva målet. *Lag (2007:277).*

Lag (2007:277) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Uttagande av förrättningskostnader

6 § Kronofogdemyndigheten skall ta ut förrättningskostnader utan särskild begäran. Preskription av en huvudfordran omfattar även förrättningskostnad. En förrättningskostnad som avser ett mål om utmätning för underhållsbidrag preskriberas vid utgången av kalenderåret fyra år efter det att avgiften debiterades. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

7 § Förrättningskostnader i mål om utmätning tas ut ur köpeskillingen för såld egendom, behållen avkastning och andra tillgängliga medel. De får vid behov genast utsökas hos gäldenären.

Förrättningskostnader som är gemensamma för flera mål har företräde framför kostnader som endast avser ett mål.

Förrättningskostnad för handräckning enligt 8 kap. 18 § får genast utsökas hos den mot vilken åtgärden har vidtagits. *Lag (1996:130).*

Lag (1996:130) har trätt i kraft den 1 april 1996.

8 § Förrättningskostnader i mål om verkställighet enligt 16 kap. får genast utsökas hos svaranden, om ej annat följer av exekutionstiteln. Detta gäller dock ej verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd.

Om egendom i samband med avhysning säljs enligt 16 kap. 7 §, tas förrättningskostnad för försäljningen ut ur köpeskillingen.

När förrättningskostnader för avhysning tas ut hos svaranden, har kostnad som avses i 3 § tredje stycket företräde framför annan förrättningskostnad. *Lag (1996:130)*.

Lag (1996:130) har trätt i kraft den 1 april 1996.

9 § Förrättningskostnad för verkställighet av beslut om kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd, vilken alltjämt består när verkställighet äger rum för det anspråk som har föranlett åtgärden, anses som förrättningskostnad för sistnämnda verkställighet.

Om egendom som är belagd med kvarstad för fordran utmäts för annan fordran, anses förrättningskostnad för verkställighet av kvarstaden som förrättningskostnad i målet om utmätning.

10 § Om lös egendom som har belagts med kvarstad säljs enligt 16 kap. 14 § tredje stycket eller 16 § andra stycket, tas förrättningskostnad för försäljningen ut ur köpeskillingen.

Har kronofogdemyndigheten med anledning av kvarstad på fast egendom förordnat om åtgärd som avses i 12 kap. 8 eller 9 §, tas kostnad för åtgärden ut ur behållen avkastning.

11 § Vad som sägs i 7–10 §§ om uttagande av förrättningskostnad hos svaranden gäller ej kostnad som till följd av exekutionstitelns upphävande, ansökningens återkallande eller annan särskild anledning bör betalas av sökanden.

Om sökanden ej har förskotterat förrättningskostnad för vilken han ansvarar och kostnaden ej får eller har kunnat i målet tagas ut hos svaranden, får den genast utsökas hos sökanden.

Kostnader i tvist vid fördelning

12 § I fråga om kostnader i tvist vid fördelning av medel som enligt 13 kap. 7 § tredje stycket prövas av kronofogdemyndigheten tillämpas 18 kap. rättegångsbalken.

Beslut, varigenom kronofogdemyndigheten har ålagt ersättningskyldighet enligt första stycket, verkställs såsom dom som avses i 3 kap. 6 §.

Särskild bestämmelse beträffande allmänna mål

13 § Bestämmelserna i 2 och 3 §§, 4 § första stycket och 5 § om sökandens ansvar för förrättningskostnader gäller inte i allmänt mål. *Lag (2008:216)*.

Lag (2008:216) har trätt i kraft den 1 juni 2008.

18 kap. Överklagande

Inledande bestämmelser

1 § Kronofogdemyndighetens beslut överklagas skriftligen hos en tingsrätt som regeringen föreskriver med hänsyn till var svaranden har sitt hemvist.

Med svarandens hemvist förstås den ort där svaranden är bosatt. Beträffande dödsbo förstås den ort där den döde senast var bosatt och

beträffande annan juridisk person förstås den ort som enligt 10 kap. rättegångsbalken grundar domstols behörighet i tvistemål i allmänhet.

I den mån det inte föreskrivs något annat i detta kapitel gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden vid överklagande i utsökningsmål. Kronofogdemyndigheten skall dock inte vara part i domstolen. *Lag (2006:672)*.

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006. Äldre föreskrifter i 18 kap. 1 § gäller fortfarande i fråga om överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

Överklagande av kronofogdemyndighetens beslut

2 § Kronofogdemyndighetens beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot. Sökanden eller svaranden får klaga även över att beslut gör intrång i tredje mans rätt.

Ett beslut, genom vilket en rättighet har förbehållits enligt 12 kap. 33 § andra stycket, får överklagas endast av den som har bestritt att sådant förbehåll görs. *Lag (1993:516)*.

Lag (1993:516) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

3 § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1993:516)].

4 § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:672)].

5 § Följande beslut får inte överklagas:

1. ett beslut genom vilket begäran om rättelse av utmätning enligt 4 kap. 33 eller 34 § eller av kvarstad för fordran enligt 16 kap. 13 § har lämnats utan bifall,

2. ett beslut genom vilket en rättighet inte har förbehållits enligt 12 kap. 33 § andra stycket,

3. ett beslut genom vilket en förrättningsman har förklarats jävig,

4. ett beslut i en fråga som avses i 17 kap. 4 § första stycket,

5. ett beslut i en sådan fråga om verkställighet av en skiljedom som avses i 3 kap. 16 §. *Lag (1999:118)*.

Lag (1999:118) har trätt i kraft den 1 april 1999. Äldre bestämmelser tillämpas beträffande en ansökan om verkställighet som gjorts före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser gäller fortfarande vid tillämpningen av 12 § lagen (1981:775) om införande av utsökningsbalken.

6 § Ett beslut i en fråga som avses i 2 kap. 10 eller 11 § får inte överklagas. I samband med att ett beslut överklagas, genom vilket föreläggande av vite eller annan påföljd har tillämpats, får dock prövning av föreläggandets giltighet påkallas.

Ett beslut som innefattar endast förberedelse till senare beslut och inte rör tredje man får överklagas endast i samband med överklagande av det senare beslutet. Beslutet får dock överklagas särskilt på den grund att målet onödigt uppehålls genom beslutet.

En sakägarförteckning får överklagas endast i samband med att den exekutiva försäljningen eller beslutet om fördelningen av inplutna medel överklagas. *Lag (1994:444)*.

Lag (1994:444) har trätt i kraft den 1 juli 1994.

7 § Ett beslut om utmätning som avses i 7 kap. får överklagas utan inskränkning till viss tid.

Ett beslut om annan utmätning skall överklagas av sökanden eller svaranden inom tre veckor från det att beslutet delgavs honom. Tredje man får överklaga sådan utmätning utan inskränkning till viss tid. Ett beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 12 kap. 49 § tredje stycket skall dock överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden.

En exekutiv försäljning skall överklagas inom tre veckor från försäljningen. Ett beslut om fördelning eller utbetalning av medel skall överklagas inom tre veckor från beslutet.

Ett sådant överklagande som avses i 6 § andra stycket andra meningen får göras utan inskränkning till viss tid.

Kronofogdemyndighetens beslut i andra fall skall överklagas inom tre veckor från det att beslutet delgavs klaganden. *Lag (1995:298).*

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

8 § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1996:248)].

9 § Ett överklagande skall ges in till kronofogdemyndigheten.

Ett överklagande som inte har kommit in i rätt tid skall avvisas av kronofogdemyndigheten. Om överklagandet har kommit in till tingsrätten inom tiden för överklagande, skall den omständigheten att överklagandet har kommit in till kronofogdemyndigheten först därefter inte föranleda att det avvisas.

Om den som vill överklaga ett beslut visar laga förfall innan tiden för överklagande gått ut, skall kronofogdemyndigheten sätta ut ny tid. *Lag (1993:516).*

Lag (1993:516) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

10 § Om överklagandet inte avvisas, skall kronofogdemyndigheten så snart som möjligt sända detta och övriga handlingar i målet till tingsrätten. *Lag (1993:516).*

Lag (1993:516) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

11 § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1996:248)].

Vissa bestämmelser om förfarandet i tingsrätten

12 § Tingsrätten får, utan att motparten dessförinnan har getts tillfälle att yttra sig över överklagandet, förordna att någon åtgärd för verkställighet tills vidare inte skall vidtas eller, om det finns synnerliga skäl, att en redan vidtagen åtgärd skall hävas. Vid utmätning av

lön för underhållsbidrag får förordnandet inskränkas till att avse att influtna medel inte skall betala ut.

Tingsrätten får också omedelbart förordna att åtgärd för verkställighet skall genomföras och bestå till dess annat förordnas. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

13 § Den omständigheten att ett beslut har meddelats av en jävig förrättningsman skall inte föranleda att beslutet hävs, om jävet uppenbarligen inte har inverkat på beslutet. *Lag (1993:516)*.

Lag (1993:516) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

14 § Vid bifall till ett överklagande av ett visst beslut får även ett senare beslut i målet hävas när det kan ske, om detta beslut har samband med det förra beslutet och inte hade vunnit laga kraft mot klaganden när han överklagade det första beslutet. *Lag (1993:516)*.

Lag (1993:516) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

15 § Om ett överklagande av ett beslut om fördelning av medel bifalls, gäller det till förmån även för den som inte själv har överklagat beslutet. *Lag (1993:516)*.

Lag (1993:516) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

16 § Tingsrättens beslut i en fråga som överklagats dit gäller på det sätt som i 2 kap. 19 § sägs om kronofogdemyndighetens beslut.

I mål om utmätning skall dock en vidtagen åtgärd inte utan särskilt förordnande återgå innan tingsrättens beslut har vunnit laga kraft. *Lag (1995:298)*.

Lag (1995:298) har trätt i kraft den 1 april 1996. De nya föreskrifterna skall tillämpas även i mål som har anhängiggjorts före ikraftträdandet beträffande förhållande som hänför sig till tiden därefter. I fråga om överklagande av ett beslut om införsel tillämpas efter ikraftträdandet de nya föreskrifterna om överklagande av ett beslut om utmätning.

Överklagande av tingsrättens beslut, m.m.

16 a § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2005:689)].

17 § Ett beslut av en domstol med anledning av ett sådant överklagande som avses i 6 § andra stycket andra meningen får inte överklagas. *Lag (2006:672)*.

Lag (2006:672) har trätt i kraft den 1 juli 2006. Äldre föreskrifter i 18 kap. 17 § första meningen om överklagandeförbud gäller fortfarande i fråga om beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

18 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1996:248)*].

19 § Vad som sägs i 4 § andra stycket och 12, 14 och 15 §§ tillämpas även i hovrätten och Högsta domstolen. Vad som sägs i 16 § tillämpas även i hovrätten. *Lag (1993:516)*.

Lag (1993:516) har trätt i kraft den 1 januari 1994. I fråga om beslut som meddelats av kronofogdemyndighet före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter.

Särskilda rättsmedel

20 § Bestämmelserna om särskilda rättsmedel i 58 och 59 kap. rättegångsbalken tillämpas i fråga om kronofogdemyndighets beslut i utsökningsmål.

Vad som sägs i 58 kap. 13 § rättegångsbalken om återställande av försutten tid gäller även när föreläggande har meddelats enligt 4 kap. 20, 21 eller 26 § eller 13 kap. 7 § andra stycket i denna balk.

Användning av särskilt rättsmedel får ej utan synnerliga skäl föranleda att exekutiv försäljning hävs. *Lag (1988:1454)*.

Lag (1988:1454) har trätt i kraft den 1 januari 1989.

Utsökningsförordning (SFS 1981:981)

22 oktober 1981.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning är tillämplig i fråga om mål om verkställighet som avses i utsökningsbalken (utsökningsmål) samt, i den utsträckning som följer av 18 kap., i fråga om andra mål och ärenden som handläggs av Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

2 § Som allmänna mål handläggs, utöver mål om uttagande av böter, viten, skatter, tullar samt avgifter och liknande medel som tillkommer staten och som får utsökas utan föregående dom, mål om uttagande av

1. belopp som har förklarats förverkat eller som någon har ålagts att betala som annan särskild rättsverkan av brott,

2. belopp som i ett mål eller ärende vid domstol eller annars i samband med en rättegång har utgått av allmänna medel och som enligt domstolens beslut ska återbetalas,

3. sådan kostnad för rättshjälp som part eller någon annan har ålagts att ersätta staten enligt rättshjälplagen (1996:1619),

4. vad som ska betalas enligt beslut som avses i lagen (2003:491) om konsulärt ekonomiskt bistånd,

5. byggsanktionsavgifter enligt 11 kap. plan- och bygglagen (2010:900),

6. belopp som domstol har dömt någon att betala till staten eller belopp som någon enligt lag har rätt att återkräva av någon annan, om enligt särskild föreskrift indrivning av beloppet får ske enligt bestämmelserna i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,

7. utländsk skatt eller avgift enligt lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen och lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden,

8. avgifter enligt förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar,

9. avgifter enligt förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel,

10. fordran mot en aktieägare, styrelseledamot eller verkställande direktör i ett aktiebolag på grund av punkt 5 av övergångsbestämmelserna till lagen (1994:802) om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385) och fordran mot en övertagare på grund av 17 § lagen (1996:761) om inkomstskatteregler m.m. med anledning av ändrade bestämmelser om aktiekapitalets storlek, om fordringen mot bolaget drivs in som allmänt mål,

11. avgifter enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och förordningen (1998:903) om avgifter för prövning enligt lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning samt avgifter enligt

föreskrifter som en kommun meddelat med stöd av sistnämnda förordning eller med stöd av 27 kap. miljöbalken,

12. upphandlingsskadeavgift enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster eller lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. *Förordning (2011:1547)*.

Förordning (2011:1547) har trätt i kraft den 1 januari 2012. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om utländsk allmän avgift enligt lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga.

3 § När bestämmelser i utsökningsbalken, som innebär att sökanden kan begära, medge eller bestrida något, skall tillämpas i allmänna mål och åtgärden inte sker vid sammanträde, anses åtgärden ha vidtagits först när den har registrerats i utsöknings- och indrivningsdatabasen eller sedan anteckning om den har gjorts i protokoll eller på annan handling i målet. *Förordning (2001:593)*.

Förordning (2001:593) har trätt i kraft den 1 oktober 2001.

4 § Vad som föreskrivs i denna förordning om fast egendom gäller i tillämpliga delar även tomträtt. Detsamma gäller vattenfallsrätt som har upplåtits enligt lagen (1907:36 s. 1) om nyttjanderätt till fast egendom.

Vad som föreskrivs om utmätning av lön gäller även utmätning av annan förmån som avses i 7 kap. 1 § utsökningsbalken. Vad som sägs om arbetsgivaren gäller därvid den som utger förmånen. *Förordning (1996:42)*.

Förordning (1996:42) har trätt i kraft den 1 april 1996.

5 § Kronofogdemyndigheten skall registrera enskilda mål i utsöknings- och indrivningsdatabasen samt föra dagbok i varje mål. Därvid skall sådana uppgifter som avses i 2 kap. 5 § lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet registreras.

Kronofogdemyndigheten får meddela föreskrifter för hur dagbok och kassajournal skall föras. Bestämmelser om utsöknings- och indrivningsdatabasen finns i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet och i förordningen (2001:590) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

2 kap. Ansökan m.m.

Ansökan

1 § Bestämmelserna i 2–8 §§ gäller inte i allmänna mål. *Förordning (2004:594)*.

Förordning (2004:594) har trätt i kraft den 1 oktober 2004.

2 § Vid ansökan skall anges, utöver den åtgärd som yrkas, sökandens namn, person- eller organisationsnummer, postadress samt telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen. Nummer avseende hemligt telefonabonnemang behöver dock anges endast om Kronofogdemyndigheten begär det. Har sökanden vidtalat ett ombud att företräda honom, skall ombudets namn, postadress och telefonnummer anges.

Vid ansökan skall uppgift lämnas om enskild svarandes namn, yrke, person- eller organisationsnummer, hemvist, postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där svaranden kan anträffas för delgivning genom stämningsman. Uppgift skall lämnas även om svarandens telefonnummer till bostaden, om arbetsplatsen samt förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom. Saknar svaranden känd adress, skall uppgift lämnas om den utredning som har gjorts för att fastställa detta.

Uppgifter som framgår av exekutionstiteln eller annan handling som inges behöver inte anges särskilt. Uppgift om svarandens yrke, arbetsplats och telefonnummer behöver lämnas endast om den är känd för sökanden.

Uppgifter som avses i denna paragraf skall gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till Kronofogdemyndigheten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, skall det utan dröjsmål anmälas till Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

3 § Muntlig ansökan skall upptecknas av Kronofogdemyndigheten.

Om en dom har översänts till Kronofogdemyndigheten enligt 25 a § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m., skall myndigheten kontakta målsäganden för besked om denne vill ansöka om verkställighet och hjälpa målsäganden med en sådan ansökan. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

4 § När ansökan om utmätning omfattar ränta, bör sökanden ange vilket belopp räntefordringen uppgår till då ansökningen görs.

5 § Söks utmätning för belopp som har förfallit successivt, skall vid ansökningen anges på vilken tid fordringen belöper.

När en ansökan om utmätning avser fordran på underhållsbidrag till barn och rätten till avdrag på underhållsbidraget enligt 7 kap. 4 § föräldrabalken har bestämts genom dom eller avtal, bör sökanden ge in denna handling. *Förordning (1996:42)*.

Förordning (1996:42) har trätt i kraft den 1 april 1996.

6 § Dom, utslag eller beslut som åberopas för verkställighet skall vara försett med lagakraftbevis, om det för verkställigheten krävs att avgörandet har vunnit laga kraft.

7 § Den som begär försäljning av egendom, som enligt 4 kap. 27 § utsökningsbalken skall anses utmätt, skall inge exekutionstiteln med

lagakraftbevis samt, i förekommande fall, fordringsbevis och pantbrev eller annan inteckningshandling. Handlingarna skall inges i original.

Något pantbrev behöver dock inte ges in när det är fråga om datapantbrev och sökanden är registrerad som pantbrevshavare i pantbrevsregistret. *Förordning (1994:447)*.

Förordning (1994:447) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

8 § I ett sådant föreläggande som avses i 2 kap. 5 § utsökningsbalken skall erinras om att ansökningen kan avvisas, om bristen inte avhjälpes. *Förordning (1996:42)*.

Förordning (1996:42) har trätt i kraft den 1 april 1996.

9 § Om ansökan avser någon som inte har fyllt 18 år, skall Kronofogdemyndigheten genast sända en underrättelse om detta till överförmyndaren tillsammans med en uppgift om skulden. En underrättelse får underlätas när den inte är av betydelse för överförmyndarens tillsynsverksamhet. Kronofogdemyndigheten får lämna närmare föreskrifter om underrättelser enligt denna paragraf. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

9 a § Kronofogdemyndigheten får lämna tillstånd enligt 2 kap. 1 § första stycket utsökningsbalken att göra ansökan på medium för automatisk databehandling. Sådant tillstånd får beviljas ingivare som kan antas komma att på ett betryggande och tekniskt ändamålsenligt sätt ge in ett stort antal ansökningar. Ett tillstånd får återkallas om det finns skäl för det.

Kronofogdemyndigheten får meddela närmare föreskrifter om ansökningar enligt denna bestämmelse. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

10 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2006:789)*].

11 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2006:789)*].

3 kap. Allmänna bestämmelser om förfarandet

Förrättning

1 § Kronofogdemyndigheten skall se till att en förrättning inte väcker onödig uppmärksamhet eller annars orsakar svaranden eller annan enskild större olägenhet än som är nödvändigt.

Förrättning får inte utan särskilda skäl hållas före klockan 6 eller efter klockan 21.

2 § När förrättningsmannen bereder sig tillträde till en låst bostad eller annat utrymme som är tillslutet, får inte större skada förorsakas än nödvändigt. Efter förrättningen skall utrymmet tillslutas på lämpligt sätt, om det inte är uppenbart onödigt.

Den som förfogar över utrymmet skall underrättas om åtgärden, om han inte var närvarande vid förrättningen.

3 § Kronofogdemyndigheten får begära biträde av polismyndigheten, om förrättningsmannen kan antas möta motstånd vid en förrättning eller om sådant biträde av annan särskild anledning behövs för att förrättningen skall kunna genomföras.

4 § Om det behövs av särskilda skäl, skall ett vittne närvara vid förrättning. Som vittne anlitas en tjänsteman vid Kronofogdemyndigheten eller någon annan person. *Förrättning (2006:879)*.

Förrättning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 § Uppträder en part eller någon annan som får närvara vid förrättning störande eller på annat sätt otillbörligt och rättar han sig inte efter tillsägelse, får förrättningsmannen avvisa honom.

Förhör m.m.

6 § Kallelse till förhör skall sändas med posten eller ske på något annat lämpligt sätt. När vite eller annan påföljd föreläggs, skall kallelsen vara skriftlig och delges.

7 § Om sökanden inte kallas till förhör med svaranden, skall han underrättas om tid och plats för förhöret och om att han har rätt att närvara vid förhöret. Sådan underrättelse behövs dock inte, om underrättelsen skulle medföra att förhöret måste uppskjutas eller om annan särskild anledning föreligger.

Vad som sägs i första stycket gäller beträffande sökanden och svaranden, när förhör skall hållas med tredje man.

Underrättelse enligt denna paragraf skall sändas med posten eller lämnas på något annat lämpligt sätt.

8 § Ersättning enligt 2 kap. 13 § utsökningsbalken betalas enligt förordningen (1982:805) om ersättning av allmänna medel till vittnen, m.m. *Förrättning (1982:813)*.

9 § Ett föreläggande av vite enligt 2 kap. 15 § första stycket utsökningsbalken skall ske skriftligen. Föreläggandet skall delges.

Protokoll och anteckningar

10 § Vid förrättningar skall protokoll föras. Protokoll behöver dock inte föras

1. när förrättning hålls i Kronofogdemyndighetens lokaler utan att någon part eller annan sakägare är närvarande eller har kallats,

2. när förrättning för utmätning eller annan verkställighet hålls utan att verkställighet kan ske,

3. när förrättningen i andra fall är av enkel beskaffenhet.

Protokoll skall dock alltid föras vid exekutiv auktion, bevaknings-sammanträde och sammanträde för fördelning av köpeskillning eller andra medel. *Förrättning (2006:879)*.

Förrättning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

11 § I protokollet skall anges

1. förrättningsmannen, tid och plats för förrättningen och förrätt-ningens ändamål,

2. vittne och särskilt tillkallad sakkunnig,
3. parterna och deras ombud eller biträden samt, vid annan förrättning än exekutiv försäljning, uppgift om vilka av dem som är närvarande,
4. när förrättningsmannen har berett sig tillträde till någons bostad i innehavarens frånvaro, uppgift om anledningen till det,
5. den verkställighet som ansökningen avser och exekutionstiteln,
6. yttranden och upplysningar som lämnas i målet och bevis som förebringas,
7. Kronofogdemyndighetens beslut och åtgärder,
8. vad som i övrigt förekommer vid förrättningen, om det kan antas ha betydelse.

Om de uppgifter som avses i första stycket 6–8 har tagits upp i en inlaga eller annan handling i akten, behöver i protokollet endast hänvisas till handlingen.

I 6, 9–13, 15, 16 och 18 kap. finns bestämmelser om att protokoll vid vissa förrättningar skall innehålla ytterligare uppgifter. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

12 § Protokollet skall om det är möjligt sättas upp efter hand som förrättningen fortgår. Om det inte kan ske, skall minnesanteckningar föras och protokollet sättas upp snarast möjligt sedan förrättningen har avslutats. I stället för minnesanteckningar får upptagning på fonetisk väg användas.

Protokoll som inte sätts upp i form av ett elektroniskt dokument skall undertecknas av förrättningsmannen. *Förordning (1996:42)*.

Förordning (1996:42) har trätt i kraft den 1 april 1996.

13 § När protokoll inte behöver föras vid en förrättning, skall i stället föras anteckningar på handling i målet eller på annat lämpligt sätt. Beträffande sådana anteckningar gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i denna förordning om protokoll.

14 § Vid förhör skall protokoll föras. I protokollet skall anges

1. den som förhöret avser,
2. uppgifter av betydelse som lämnas vid förhöret,
3. bekräftelse på heder och samvete av lämnade uppgifter,
4. beslut om ersättning till tredje man som har hörts,
5. förordnande att uppgift inte får röjas obehörigen.

I övrigt gäller 11 och 12 §§ i tillämpliga delar.

Beslut

15 § Beslut, som inte tas in i protokoll, skall antecknas på handling i målet eller på annat lämpligt sätt.

Beslut och protokoll får sättas upp i form av ett elektroniskt dokument.

Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande. *Förordning (1996:42)*.

358 Utsökningsförordning

Förordning (1996:42) har trätt i kraft den 1 april 1996.

16 § När ett beslut om utmätning eller verkställighet av kvarstad för fordran innehåller upplysning om hur beslutet överklagas, skall det i beslutet även anges att den som är missnöjd med beslutet kan begära rättelse eller ändring hos Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

17 § Kronofogdemyndigheten skall självmant pröva frågan om rättelse eller ändring av beslut, när det föreligger anledning till en sådan åtgärd. Detsamma gäller frågan om avbrytande eller hävande av verkställighet i andra fall, om inte annat är föreskrivet i utsökningsbalken.

Första stycket gäller också när överklagande ger anledning till en sådan åtgärd.

4 kap. Gemensamma bestämmelser om underrättelse

1 § Skall ägaren av registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge eller av fast egendom underrättas eller kallas, skall underrättelsen eller kallelsen sändas till den för vilken inskrivning eller lagfart senast har beviljats eller sökts. Är det känt att någon annan har förvärvat eller gör anspråk på egendomen, skall även denne underrättas eller kallas. Beror en överlåtelse av egendomen av villkor, skall underrättelsen eller kallelsen sändas till såväl överlåtaren som förvärvaren.

En partredare kan underrättas eller kallas genom huvudredaren, om någon sådan finns.

2 § När ägaren till viss egendom skall underrättas eller kallas och egendomen hör till ett konkursbo, skall underrättelse eller kallelse sändas även till konkursförvaltaren.

3 § Kronofogdemyndigheten skall även i andra fall än då det är särskilt föreskrivet i utsökningsbalken eller denna förordning underrätta sökanden, svaranden eller annan sakägare om beslut eller åtgärder, när det har betydelse för sakägarens rätt.

4 § Underrättelser, anmaningar och andra meddelanden från Kronofogdemyndigheten får lämnas muntligen, när skriftlig form inte är föreskriven. Används skriftlig form och är det inte föreskrivet hur handlingen skall överbringas, får den sändas med posten eller lämnas på annat lämpligt sätt. Delgivning skall dock ske även i andra fall än då det är särskilt föreskrivet, om det är av betydelse för det fortsatta förfarandet.

Meddelanden som lämnas muntligen skall följas av en skriftlig bekräftelse, om tiden medger det och en sådan bekräftelse kan antas ha betydelse för mottagaren. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 § Underrättelser och andra meddelanden från Kronofogdemyndigheten som överbringas till sakägare som vistas utomlands eller

till utländska myndigheter skall vara avfattade på ett språk som mottagaren kan antas förstå. För översättning av sådana handlingar kan biträde erhållas hos Utrikesdepartementet.

När en handling skall delges utomlands, skall mottagaren avkrävas skriftligt erkännande att han har fått handlingen. Detta kan ske genom att rekommenderad försändelse med mottagningsbevis eller särskild blankett för erkännande används. *Förrdning (2006:879)*.

Förrdning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

6 § Om det inträder sekretesskydd enligt 9 kap. 19 § sekretesslagen (1980:100) för en uppgift som har lämnats ut till ett kreditupplysningsföretag, eller om sekretesskyddet enligt nämnda bestämmelse upphör, skall Kronofogdemyndigheten genast underrätta kreditupplysningsföretaget. *Förrdning (2006:879)*.

Förrdning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 kap. Exekutionstitlar m.m.

1 § Pengar som nedsatts enligt 3 kap. 6 § utsökningsbalken skall utan dröjsmål göras räntebärande. *Förrdning (2006:879)*.

Förrdning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

2 § Är en dom så oklar eller ofullständig att det inte framgår av den, hur domstolen har dömt i saken, skall Kronofogdemyndigheten hänvisa sökanden att klaga över domvilla. Detsamma gäller i fråga om domstols utslag eller beslut.

Om en dom eller ett utslag eller beslut synes innehålla en uppenbar felaktighet till följd av ett skrivfel, räknepel eller liknande förbiseende, skall Kronofogdemyndigheten förelägga sökanden eller, om det är lämpligare, svaranden eller båda parterna att begära rättelse i avgörandet. Kronofogdemyndigheten kan i stället underrätta den domstol eller myndighet som har meddelat avgörandet om felaktigheten, om det främjar handläggningen. *Förrdning (2006:879)*.

Förrdning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

3 § När svaranden enligt 3 kap. 15 § utsökningsbalken bereds tillfälle att yttra sig över en ansökan om verkställighet av skiljedom, skall det ske skriftligen. Handlingen skall delges. *Förrdning (1999:926)*.

Förrdning (1999:926) har trätt i kraft den 1 januari 2000.

4 § Finner Kronofogdemyndigheten på grund av invändning om betalning eller kvittning att en ansökan om verkställighet helt eller delvis inte kan bifallas, skall anteckning om beslutet göras på exekutionstiteln och på fordringsbevis som sökanden har åberopat. När beslutet grundas på invändning om kvittning, skall anteckning om beslutet också göras på det fordringsbevis eller den exekutionstitel som gäldenären har åberopat. *Förrdning (2006:879)*.

Förrdning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

6 kap. Utmätning

Förberedande åtgärder

1 § Underrättelser enligt 4 kap. 12 § utsökningsbalken ska lämnas enligt formulär som fastställs av Kronofogdemyndigheten. Underrättelserna får lämnas muntligen, om det är lämpligare. De ska då ha samma innehåll som om de lämnats enligt formulär.

Underrättelsen ska delges gäldenären, om målets beskaffenhet kräver det. Detta gäller dock inte, om det är känt att han inte kan anträffas.

Vid verkställighet som avser betalningsskyldighet för underhållsstöd enligt 19 kap. socialförsäkringsbalken behöver underrättelse enligt första stycket bara lämnas en gång för varje gäldenär och kalenderår. *Förordning (2010:1660)*.

Förordning (2010:1660) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

2 § Trots att underrättelse enligt 4 kap. 12 § utsökningsbalken har lämnats gäldenären, ska en ny sådan underrättelse lämnas, när det är påkallat på grund av den tid som har förflutit från den förra underrättelsen eller av något annat skäl. *Förordning (2007:791)*.

Förordning (2007:791) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

3 § Gäldenären behöver underrättas om tid och plats för förrättning i hans bostad eller annat enskilt utrymme endast om det kan antas att målets handläggning därigenom främjas. Av 2 kap. 17 § andra stycket utsökningsbalken följer att förrättningen i vissa fall inte får äga rum utan föregående underrättelse.

Är gäldenären inte närvarande när förrättning hålls i hans bostad eller annat enskilt utrymme men anträffas gäldenärens make, någon som är anställd hos honom eller någon annan som har hand om gäldenärens egendom, skall denne anmodas att närvara vid förrättningen.

4 § Innan en gäldenär enligt 4 kap. 14 § tredje stycket utsökningsbalken inför Kronofogdemyndigheten på heder och samvete bekräftar uppgifter om sina tillgångar, skall myndigheten erinra gäldenären om påföljden av osanna eller ofullständiga uppgifter. När bekräftelsen görs i en förteckning som avses i andra stycket i nämnda paragraf, skall motsvarande upplysning lämnas i formuläret till förteckningen. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 § Vill gäldenären vid utmätning för underhållsbidrag tillgodoräkna sig ett avdrag på underhållsbidraget enligt 7 kap. 4 § föräldrabalken, ska Kronofogdemyndigheten, om inte särskilda skäl föranleder annat, ge gäldenären tillfälle att styrka sin rätt till avdraget innan sökanden hörs över gäldenärens begäran. Har ansökningen gjorts av Försäkringskassan för egen del eller med tillämpning av 19 kap. 33 § socialförsäkringsbalken, ska Kronofogdemyndigheten dock genast höra Försäkringskassan.

Innan underhållsbidrag jämkas enligt 4 kap. 11 § andra stycket utsökningsbalken ska den underhållsberättigade om möjligt beredas tillfälle att yttra sig. Beslutas jämkning, ska den underhållsberättigade och gäldenären underrättas. *Förordning (2010:1660)*.

Förordning (2010:1660) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

6 § Uppkommer fråga om utmätning av egendom som avses i 4 kap. 5 § utsökningsbalken men är sökandens fordran inte förenad med särskild förmånsrätt i egendomen, skall Kronofogdemyndigheten uppmana sökanden att ange om han begär att egendomen skall utmätas. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

7 § [*Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2006:789)*].

8 § I protokoll vid en utmätningsförrättning skall, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 §, anges

1. den som är närvarande efter anmodan enligt 3 § andra stycket,
2. fordringsbeloppet till kapital, ränta och rättegångskostnader samt beräknade förrättningskostnader, dock att räntan får anges med ett uppskattat belopp om det är tillräckligt för förrättningens genomförande,
3. särskild förmånsrätt med vilken sökandens fordran är förenad,
4. utmätt egendom och, beträffande lös egendom, dess värde,
5. handlingar som tas i förvar av Kronofogdemyndigheten,
6. om 5 kap. 4 § utsökningsbalken har tillämpats.

När egendom har undantagits från utmätning enligt 5 kap. utsökningsbalken eller särskild föreskrift skall anledningen anges, om inte saken är uppenbar eller annan egendom som utmäts kan antas täcka sökandens fordran och förrättningskostnaderna.

Om de uppgifter som avses i första stycket 2–4 har tagits upp i en inlägga eller annan handling i målet, behöver i protokollet endast hänvisas till handlingen. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Underrättelser till enskilda om utmätning

9 § Gäldenären ska skriftligen underrättas om beslut om utmätning. I underrättelsen ska gäldenären upplysas om att han eller hon inte utan Kronofogdemyndighetens medgivande får till skada för sökanden förfoga över den utmäta egendomen genom överlåtelse eller på annat sätt samt att en överträdelse av förbudet kan medföra påföljd enligt 17 kap. 13 § brottsbalken. Underrättelsen ska lämnas enligt formulär som fastställs av Kronofogdemyndigheten.

En underrättelse om beslut om utmätning ska delges, såvida det inte är känt att gäldenären inte kan anträffas. Underrättelse om utmätning av fordran på belopp som ska betalas tillbaka enligt 64 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) behöver dock inte delges. Underrättelse om beslut om utmätning behöver inte heller delges, om värdet av det utmäta inte motiverar kostnaderna för delgivning.

362 Utsökningsförordning

I fråga om utmätning av lön finns bestämmelser om underrättelser i 7 kap. *Förordning (2011:1441)*.

Förordning (2011:1441) har trätt i kraft den 1 januari 2012. Äldre bestämmelser gäller fortfarande vid utmätning av fordran enligt uppbördslagen (1953:272) eller skattebetalningslagen (1997:483).

10 § Har egendom utmätts med förbehåll enligt 5 kap. 4 § utsökningsbalken, skall sökanden genast underrättas om beslutet.

11 § Förbud och underrättelser som meddelas enligt 6 kap. 2 § tredje stycket, 3 § första stycket och andra stycket andra meningen, 7 § andra stycket och 14 § eller 9 kap. 15 § andra stycket eller 16 § utsökningsbalken ska, om inte något annat överenskommits med stöd av andra stycket, ske skriftligen och delges den som förbudet eller underrättelsen avser.

Kronofogdemyndigheten får ingå överenskommelse med en mottagare av förbud och underrättelser som avses i första stycket om att dessa ska ske elektroniskt. *Förordning (2007:791)*.

Förordning (2007:791) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

12 § När en åtgärd har vidtagits enligt 6 kap. 12 § utsökningsbalken, skall gäldenären underrättas. Underrättelsen skall delges, om det inte är känt att gäldenären inte kan anträffas.

13 § Har en andel i viss egendom utmätts i sådana fall som avses i 8 kap. 8 § utsökningsbalken, skall även sökanden och annan delägare än gäldenären underrättas om beslutet. Gäldenären och annan delägare skall också underrättas, när en konkursförvaltare har begärt att en andel i fastighet skall säljas exekutivt eller när en sådan andel skall anses utmätt enligt 4 kap. 27 § utsökningsbalken och försäljning har begärts hos Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

14 § När sakägarna enligt 8 kap. 8 § första stycket andra meningen utsökningsbalken bereds tillfälle att yttra sig över ett yrkande att hela egendomen skall säljas, skall yrkandet delges med föreläggande för mottagaren att yttra sig inom viss tid.

Beslut i en fråga som avses i första stycket skall delges den eller de sakägare som beslutet har gått emot.

15 § Har ett pantbrev utmätts, skall sökanden underrättas om beslutet. Detsamma gäller när ett skuldebrev som är in-tecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg har utmätts hos den in-tecknade egendomens ägare.

Beslutar Kronofogdemyndigheten att den in-tecknade egendomen skall tas i anspråk, skall gäldenären underrättas. Underrättelsen skall delges, om det inte är känt att gäldenären inte kan anträffas. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

16 § Kan det antas att utmätt egendom tillhör någon annan än gäldenären eller att utmätningen på annat sätt har gjort intrång i tredje mans rätt, skall denne skriftligen underrättas om utmätningen och om vad han skall iaktta, om han vill erhålla rättelse enligt 4 kap. 33 § utsökningsbalken eller överklaga utmätningens beslut.

17 § Har Kronofogdemyndigheten hävt en utmätning eller förordnat om någon annan rättelse av en utmätning enligt 4 kap. 33 eller 34 § utsökningsbalken, skall sökanden, gäldenären och andra vilkas rätt berörs av beslutet underrättas. Har beslutet om utmätning överklagats, skall även tingsrätten underrättas, eller, om tingsrättens beslut har överklagats, högre rätt.

Avslås en begäran om rättelse som avses i första stycket, skall den som har begärt rättelse underrättas. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

18 § Innan Kronofogdemyndigheten vidtar en åtgärd enligt 4 kap. 31 § utsökningsbalken som medför kostnader av betydelse, skall myndigheten om möjligt höra sökanden och, när det är lämpligt, gäldenären. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Underrättelser till myndigheter om utmätning

19 § Kronofogdemyndigheten ska genast underrätta Transportstyrelsen eller motsvarande utländska myndighet, när

1. ett registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge, andel i sådan egendom eller villkorlig äganderätt till egendomen eller till andel däri har utmätts,

2. en konkursförvaltare har begärt att ett registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge ska säljas exekutivt,

3. ägaren enligt 1 kap. 10 § andra stycket sjölagen (1994:1009) har begärt att ett registrerat skepp ska säljas exekutivt eller

4. beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 9 kap. 14 § utsökningsbalken har meddelats i fråga om ett registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge.

I fråga om svenska skepp eller skepp under byggnad i Sverige ska Transportstyrelsen underrättas, även om skeppet eller skeppsbygget inte är registrerat.

I underrättelsen anges om möjligt skeppets eller skeppsbyggets registerbeteckning och, i fråga om skepp, dess namn och hemort. I en underrättelse enligt första stycket 1 eller 4 anges även den fordran för vilken utmätning har skett och i vad mån fordringen är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen.

Har utmätning av egendom som avses i första eller andra stycket upphävts eller frågan om exekutiv försäljning av egendomen förfallit av annat skäl, ska Kronofogdemyndigheten genast underrätta Transportstyrelsen eller motsvarande utländska myndighet.

Underrättelser enligt denna paragraf ska göras genom telefon eller på annat sätt genom telebefordringsföretag. En sådan underrättelse ska följas av skriftlig bekräftelse. *Förordning (2008:1185)*.

Förordning (2008:1185) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

20 § Kronofogdemyndigheten ska genast underrätta inskrivningsmyndigheten och Transportstyrelsen, när

1. ett luftfartyg som är infört i luftfartygsregistret eller intecknade reservdelar till ett sådant luftfartyg, andel i sådan egendom eller villkorlig äganderätt till egendomen eller till andel däri, eller rättighet i luftfartyg vilken har skrivits in i inskrivningsregistret för luftfartyg har utmätts,

2. en konkursförvaltare har begärt att ett luftfartyg som är infört i luftfartygsregistret, intecknade reservdelar till ett sådant luftfartyg eller en rättighet i luftfartyg, vilken skrivits in i inskrivningsregistret för luftfartyg, ska säljas exekutivt eller

3. beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 9 kap. 16 § jämförd med 14 § utsökningsbalken har meddelats i fråga om ett luftfartyg som är infört i luftfartygsregistret eller intecknade reservdelar till ett sådant luftfartyg.

I underrättelsen anges luftfartygets nationalitets- och registreringsbeteckning. I en underrättelse enligt första stycket 1 eller 3 anges även den fordran för vilken utmätning har skett och i vad mån fordringen är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen.

Har utmätning av egendom eller inskriven rättighet som avses i första stycket upphävts eller frågan om exekutiv försäljning av egendomen eller rättigheten förfallit av annat skäl, ska Kronofogdemyndigheten genast underrätta inskrivningsmyndigheten och Transportstyrelsen. *Förordning (2008:1185)*.

Förordning (2008:1185) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

21 § Kronofogdemyndigheten skall genast underrätta inskrivningsmyndigheten, när

1. fast egendom har utmätts,

2. en konkursförvaltare har begärt att fast egendom skall säljas exekutivt,

3. beslut som avses i 8 kap. 9 § första stycket eller 9 kap. 14 § utsökningsbalken har meddelats i fråga om fast egendom eller

4. beslut som avses i 12 kap. 49 § tredje stycket utsökningsbalken har meddelats.

I en underrättelse enligt första stycket 1 eller 3 anges den fordran för vilken utmätning har skett och i vad mån fordringen är förenad med särskild förmånsrätt i egendomen.

Har utmätning av fast egendom upphävts eller frågan om exekutiv försäljning av sådan egendom förfallit av annat skäl, skall Kronofogdemyndigheten genast underrätta inskrivningsmyndigheten.

Har domstol eller Kronofogdemyndigheten fastställt att en förfallen fordran skall utgå med särskild förmånsrätt i fast egendom, skall Kronofogdemyndigheten underrätta inskrivningsmyndigheten, om försäljning inte begärts inom två månader från det att beslutet eller utslaget vann laga kraft eller sökanden skriftligen till Kronofogdemyndigheten anmält att han inte kommer att begära försäljning. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

22 § När ett fartyg eller luftfartyg eller gods i fartyg eller luftfartyg har utmätts och fartyget finns i Sverige, skall Kronofogdemyndigheten underrätta Tullverket, om verkets medverkan behövs. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

23 § När ett patent, en mönsterrätt eller ett varumärke har utmätts, ska Kronofogdemyndigheten genast underrätta Patent- och registreringsverket. I underrättelsen anges patentets, mönsterregistreringens eller varumärkesregistreringens nummer. Har utmätningen upphävts, ska verket också underrättas. När en växtförädlarrätt har utmätts, ska Kronofogdemyndigheten genast underrätta Statens jordbruksverk. I underrättelsen anges registreringens nummer. Har utmätningen upphävts, ska verket också underrättas. *Förordning (2011:598).*

Förordning (2011:598) har trätt i kraft den 1 juli 2011.

24 § Kronofogdemyndigheten skall genast underrätta polismyndigheten när ett skjutvapen har utmätts. Underrättelsen skall lämnas till polismyndigheten i den ort där vapnet förvarades då det togs om hand. Underrättelseskyldigheten gäller inte vapen som enligt 1 kap. 2 § vapenförordningen (1996:70) skall anses ha en begränsad effekt.

Underrättelsen skall innehålla uppgift om fabrikat, modell, kaliber och tillverkningsnummer för varje vapen och om art och mängd av tillhörande ammunition. Är det fråga om vapen som saknar uppgift om tillverkningsnummer skall annan uppgift som möjliggör identifiering lämnas. I underrättelsen skall vidare lämnas uppgift om var och hur vapnet förvaras. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

24 a § Förbud enligt 6 kap. 3 § utsökningsbalken vid utmätning av fordran enligt 64 kap. 2 eller 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) får meddelas genom att Kronofogdemyndigheten på medium för automatisk databehandling uppmanar Skatteverket att betala beloppet till Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2011:1441).*

Förordning (2011:1441) har trätt i kraft den 1 januari 2012. Äldre bestämmelser gäller fortfarande vid utmätning av fordran enligt uppbördslagen (1953:272) eller skattebetalningslagen (1997:483).

24 b § Kronofogdemyndigheten ska genast underrätta överförmyndaren om det i ett mål om utmätning uppmärksammas att egendom till ett värde som överstiger ett prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken förts över som gåva eller på liknande sätt till någon som är under arton år. *Förordning (2010:1660).*

Förordning (2010:1660) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

Särskilda föreskrifter

25 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2006:789)].

26 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2007:791)].

27 § Har utmätning av egendom som avses i 19–21 eller 23 § efter överklagande upphävts av en domstol, skall skyldigheten att underätta den eller de myndigheter som anges där fullgöras av domstolen. *Förordning (1993:1243).*

Förordning (1993:1243) har trätt i kraft den 1 januari 1994.

7 kap. Utmätning av lön

Utredning och beslut

1 § När gäldenären bereds tillfälle att yttra sig i fråga om utmätning av lön, skall han uppmanas att redogöra för sina inkomster och sin försörjningsbörda och för de omständigheter i övrigt som kan vara av betydelse i målet. *Förordning (1996:42).*

Förordning (1996:42) har trätt i kraft den 1 april 1996.

2 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (1996:42)].

3 § Kronofogdemyndigheten skall hos gäldenärens arbetsgivare eller på annat sätt inhämta uppgifter om förhållanden som kan vara av betydelse vid behandlingen av frågan om utmätning av lön.

4 § Närmare föreskrifter om bestämmande av förbehållsbeloppet får meddelas av Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 § Underrättelser enligt 7 kap. 7 § utsökningsbalken samt beslut om utmätning av lön och beslut om ändring av ett sådant beslut skall meddelas enligt formulär som fastställs av Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

6 § I beslut om utmätning av lön skall anges vad som föreskrivs i 7 kap. 8 § utsökningsbalken. I beslutet skall föreskrivas i vilken utsträckning skatteavdrag skall göras innan utmätningens beloppet innehålls.

I beslutet skall gäldenären erinras om att han inte utan Kronofogdemyndighetens medgivande får till skada för sökanden förfoga över sin rätt genom överlåtelse eller på annat sätt samt att en överträdelse av förbudet kan medföra påföljd enligt 17 kap. 13 § brottsbalken. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

7 § Har utmätning av lön beslutats för en fordran och skall sådan utmätning äga rum även för en annan fordran, skall Kronofogdemyndigheten förordna att belopp som därefter förfaller till betalning och skall innehållas skall fördelas enligt vad som följer av 7 kap. 14 och 16 §§ utsökningsbalken. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

8 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2006:789)].

9 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (1996:42)].

10 § I fråga om utmätning av lön lämnas underrättelser enligt vad som anges i den tabell som är fogad som bilaga till förordningen.

Arbetsgivarens redovisning

11 § Arbetsgivaren skall redovisa innehållna medel till Kronofogdemyndigheten en gång i månaden enligt vad Kronofogdemyndigheten närmare föreskriver. Om särskilda skäl föreligger, får Kronofogdemyndigheten bestämma ett annat tidsmellanrum för arbetsgivarens redovisning. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

12 § Beslutas utmätning endast beträffande en viss lönepost, bör Kronofogdemyndigheten ålägga arbetsgivaren att redovisa så snart löneposten har innehållits. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

13 § På begäran av Kronofogdemyndigheten skall arbetsgivaren lämna uppgift om den tid som redovisade medel avser och när de har förfallit till betalning. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

14 § Har arbetsgivaren inte innehållit belopp i enlighet med beslut om utmätning av lön, skall han anmäla orsaken för Kronofogdemyndigheten senast den redovisningsdag som infaller närmast därefter.

Upphör gäldenärens anställning eller avlider gäldenären, skall arbetsgivaren snarast anmäla detta för Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

15 § Arbetsgivaren skall vid varje lönetillfälle lämna gäldenären skriftlig uppgift om det belopp som har innehållits av lönen.

Särskilda föreskrifter beträffande sjukpenning m.m.

16 § Om särskilda skäl föreligger, får utmätning av sjukpenning beslutas, även om sådan ersättning inte utgår till gäldenären vid tiden för beslutet om utmätning.

17 § Har beslut meddelats om utmätning av sjukpenning från Försäkringskassan, ska Försäkringskassan genast underrätta Kronofogdemyndigheten, om det i stället för sjukpenning ska betalas ut annan ersättning enligt 10 och 29–42 kap. socialförsäkringsbalken. *Förordning (2010:1660)*.

Förordning (2010:1660) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

18 § Bestämmelsen i 14 § första stycket gäller inte vid utmätning av sjukpenning.

19 § Beslut om utmätning av sjukpenning får hävas, om gäldenären inte längre uppbär sjukpenning och det är lämpligt med hänsyn till den tid som har förflutit sedan han senast uppbar sjukpenning och till förhållandena i övrigt.

20 § Vad som sägs i 16–19 §§ om sjukpenning gäller även i fråga om annan dagersättning som avses i 7 kap. 1 § första stycket 5 utsökningsbalken. *Förordning (1996:42)*.

Förordning (1996:42) har trätt i kraft den 1 april 1996.

Särskilda föreskrifter om utmätning för underhållsbidrag

21 § Om underhållsbidrag skall betalas med längre tidsmellanrum än en månad, skall bidraget vid tillämpning av 7 kap. 16 § första stycket utsökningsbalken omräknas till månadsbidrag. *Förordning (1996:42)*.

Förordning (1996:42) har trätt i kraft den 1 april 1996.

22 § När Försäkringskassan med tillämpning av 19 kap. 29 § socialförsäkringsbalken har sökt utmätning för underhållsbidrag, ska influtna medel betalas ut till Försäkringskassan. Kronofogdemyndigheten ska därvid efter samråd med Försäkringskassan lämna de uppgifter som behövs för handläggningen hos Försäkringskassan. *Förordning (2010:1660)*.

Förordning (2010:1660) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

8 kap. Gemensamma bestämmelser om exekutiv försäljning

1 § Kronofogdemyndigheten skall underrätta sökanden och gäldenären om beslut i fråga om anstånd med försäljning.

2 § En auktion skall anordnas på sådan tid och plats att tillfredsställande resultat kan väntas. Auktionen får hållas i annan region, om det kan antas att ett bättre resultat härigenom uppnås. *Förordning (1996:1442)*.

Förordning (1996:1442) har trätt i kraft den 1 januari 1997.

3 § Vid utrop av egendom på auktion bestäms inropssumman genom muntliga bud och överbud till dess budgivningen upphör.

4 § När begäran om försäljning enligt 4 kap. 27 § andra stycket utsökningsbalken har kommit in till Kronofogdemyndigheten, ska gäldenären genast underrättas. *Förordning (2007:791)*.

Förordning (2007:791) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

9 kap. Försäljning av lös egendom i allmänhet m.m.

Allmänna bestämmelser

1 § Detta kapitel gäller lös egendom med undantag av sådan egendom som avses i 10 och 11 kap. utsökningsbalken.

2 § Om inte hinder möter eller Kronofogdemyndigheten ger anstånd enligt 8 kap. 3 § utsökningsbalken, skall försäljning äga rum inom två månader från utmätningen, såvida inte särskilda skäl föreligger.

Anstånd får inte utan synnerliga skäl medges utöver sex månader från utmätningen. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

3 § Kronofogdemyndigheten får uppdra åt auktionsföretag att sälja egendom på auktion. Sådant uppdrag får även ges till advokater, fastighetsmäklare eller andra lämpliga personer.

Aktier, obligationer eller andra värdepapper får säljas genom värdepappersinstitut. *Förordning (1995:1467)*.

Förordning (1995:1467) har trätt i kraft den 1 januari 1996.

4 § Den som enligt 3 § får i uppdrag att sälja utmätt egendom skall åläggas att följa föreskrifterna i 8 och 9 kap. utsökningsbalken och i denna förordning. Kronofogdemyndigheten kan meddela föreskrifter om den lägsta köpeskilling som får godtas och om försäljningen i övrigt. Myndigheten skall föreskriva viss tid för redovisning av influtna medel. *Förordning (1995:1467)*.

Förordning (1995:1467) har trätt i kraft den 1 januari 1996.

5 § Innan försäljning sker av andel i ett registrerat skepp, i ett registrerat skeppsbygge, i ett registrerat luftfartyg eller i in-tecknade reservdelar till luftfartyg, ska Kronofogdemyndigheten anskaffa registerutdrag eller gravationsbevis beträffande egendomen.

När försäljning ska ske av egendom som hör till näringsverksamhet som kan omfattas av företagsinteckning, ska Kronofogdemyndigheten anskaffa registerutdrag eller gravationsbevis beträffande egendomen. *Förordning (2008:998)*.

Förordning (2008:998) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

6 § Före försäljningen av egendom som har utmätts med förbehåll enligt 5 kap. 4 § utsökningsbalken skall Kronofogdemyndigheten bestämma den lägsta köpeskilling till vilken försäljning får ske. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

7 § I protokoll vid en exekutiv försäljning skall, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 §, anges

1. den egendom som skall säljas,
2. försäljningssättet,
3. de villkor som har ställts upp för försäljningen,
4. om försäljningen sker under hand, tillvägagångssättet vid infordrande av anbud och avgivna anbud,
5. det inrop eller anbud som antas och, om något inrop eller det högsta anbudet inte godtas, skälen därtill,
6. anstånd som lämnas med betalningen och villkoren för anståndet i den mån de inte redan har angetts,
7. vad som behövs för redovisning av mervärdesskatt.

När egendom säljs under hand, skall köparens namn och postadress antecknas i protokollet. Sådan anteckning skall också göras vid försäljning på auktion, om anstånd lämnas med betalningen, om försäljningen avser särskilt värdefull egendom eller om det finns anledning anta att försäljningen kommer att överklagas.

Auktion

8 § Om det i samband med en auktion finns anledning att räkna med att det finns okända borgenärer som har rätt till betalning ur egendomen, skall vid kungörelsen om auktionen sådana borgenärer uppmanas att senast vid auktionen anmäla sina fordringar hos Kronofogdemyndigheten.

I kungörelsen skall anges att egendomen säljs i det skick som den befinner sig i vid auktionstillfället. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

9 § Kungörelsen om en auktion skall föras in i en eller flera ortstidningar enligt vad Kronofogdemyndigheten bestämmer. Införandet skall ske minst en vecka före auktionsdagen, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Auktionen bör även kungöras i en eller flera riks- eller facktidningar eller i annan form, om det är lämpligt med hänsyn till egendomens beskaffenhet eller någon annan omständighet.

Avser försäljningen annat fartyg än registrerat skepp, gods i fartyg, luftfartyg som inte är registrerat eller gods i luftfartyg, skall kungörelsen minst två veckor före auktionsdagen även införas i Post- och Inrikes Tidningar, såvida det inte är uppenbart att egendomen inte häftar för sjöpanträtt eller luftpanträtt. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

10 § Underrättelser till sakägarna enligt 9 kap. 2 § andra stycket utsökningsbalken skall innehålla uppgift om tid och plats för auktionen och för sammanträdet för fördelning av köpeskillingen, om ett sådant sammanträde har satts ut. I underrättelser till borgenärer som avses i 8 kap. 10 och 12–15 §§ utsökningsbalken skall anges vad de har att iaktta om de vill ha betalning ur egendomen.

Underrättelserna skall sändas minst två veckor före auktionen. En sakägare som blir känd först därefter skall genast underrättas.

11 § Har auktionen inte blivit utlyst så som anges i 9 kap. 2 § utsökningsbalken och 8–10 §§ i detta kapitel, skall den inställas och ny tid sättas ut, om bristen är väsentlig och inte kan avhjälpas på annat sätt.

Inställs auktionen sedan den har kungjorts, skall meddelande om inställandet kungöras, om det behövs. Kungörandet skall ske i den eller de ortstidningar som Kronofogdemyndigheten bestämmer och, om det är ändamålsenligt, även på annat sätt.

Meddelande om att auktionen har inställts skall sändas till de sakägare som har underrättats särskilt, om det kan antas att meddelandet når dem före den utsatta tiden för auktionen. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

12 § När försäljning skall ske av andel i ett registrerat skepp, i ett registrerat skeppsbygge, i ett registrerat luftfartyg eller i intecknade reservdelar till luftfartyg, skall Kronofogdemyndigheten innan utrop sker redogöra för de fordringar som är förenade med panträtt eller annan särskild förmånsrätt i skeppet, skeppsbygget, luftfartyget eller reservdelarna och upplysa att försäljningen inte rubbar sådan rätt. Detsamma gäller vid försäljning av villkorlig rätt till egendomen eller till andel däri. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

12 a § Sedan försäljningen av en bostadsrätt har vunnit laga kraft och köpeskillingen betalats, skall Kronofogdemyndigheten utfärda en köpehandling. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Försäljning under hand

13 § Om sakägarna enligt 9 kap. 8 § utsökningsbalken bereds tillfälle att yttra sig i frågan om egendom bör säljas under hand, skall de anmodas att yttra sig även om sättet för infordrande av anbud, den lägsta köpeskillingen och andra villkor för försäljningen.

14 § Infordrande av anbud enligt 9 kap. 9 § utsökningsbalken skall ske genom kungörelse, som införs i en eller flera ortstidningar eller riks- eller facktidningar enligt vad Kronofogdemyndigheten bestämmer, eller på annat lämpligt sätt. Förfarandet bör inte vara mera omfattande än vad som påkallas med hänsyn till egendomens beskaffenhet och övriga omständigheter. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

15 § En kungörelse, varigenom anbud infordras, skall innehålla upplysningar som kan antas vara av betydelse för den som vill avge anbud. I kungörelsen bör särskilt anges

1. den egendom som skall säljas,
2. tid och plats för visning av egendomen,
3. anbudstidens utgång,
4. den tidpunkt till vilken en anbudsgivare är bunden av sitt anbud,
5. om anbud skall avlämnas i ett förseglat kuvert,
6. om anstånd kan lämnas med betalningen,
7. i det fall som avses i 6 § den lägsta köpeskillingen,
8. att egendomen säljs i det skick som den befinner sig i vid försäljningstillfället.

16 § Anbud skall avges skriftligen, om inte Kronofogdemyndigheten bestämmer annat. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

17 § Anbudet skall prövas snarast efter anbudstidens utgång. Den vars anbud har antagits skall snarast möjligt och inom den tid han är bunden av anbudet underrättas om resultatet av prövningen. Sådan

372 Utsökningsförordning

underrättelse skall lämnas även till gäldenären, sökanden och övriga sakägare och, om särskilda skäl föranleder det, till dem vars anbud inte har antagits.

I underrättelserna till sakägarna skall dagen för försäljningen anges. Uppllysning skall också lämnas om vad den som vill överklaga försäljningen har att iaktta.

18 § Över försäljning under hand skall upprättas en skriftlig handling, om anstånd lämnas med betalningen eller något annat särskilt skäl föranleder det. Handlingen skall innehålla uppgift om

1. köparens namn och postadress,
2. den egendom som försäljningen avser,
3. tid och plats för egendomens avlämnande,
4. köpeskillingen och, om anstånd lämnas med betalningen, handpenningen och den tid inom vilken full betalning skall ske,
5. andra villkor för försäljningen.

I handlingen skall också anges att egendomen säljs i det skick som den befinner sig i vid försäljningstillfället.

I fråga om försäljning under hand av bostadsrätter tillämpas vad som sägs i 12 a §. *Förordning (1995:1467)*.

Förordning (1995:1467) har trätt i kraft den 1 januari 1996.

Anstånd med betalning av köpeskillingen

19 § Anstånd med betalning av köpeskillingen får lämnas endast om köpeskillingen överstiger 2 000 kronor.

Anstånd får lämnas för längre tid än en månad endast om särskilda skäl föreligger.

20 § När anstånd lämnas med betalningen, skall handpenningen bestämmas till 25 procent av köpeskillingen eller det högre belopp som Kronofogdemyndigheten finner lämpligt. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Indrivning av utmätt fordran

21 § Om en utmätt fordran drivs in hos sekundogäldenären enligt 9 kap. 11 § utsökningsbalken, skall Kronofogdemyndigheten, om fordringen grundas på ett fordringsbevis som har tagits i förvar, göra anteckning om betalningen på fordringsbeviset. Har enligt 9 kap. 12 § utsökningsbalken avtal träffats om nedsättning av fordringens belopp, skall anteckning därom också göras på fordringsbeviset.

Kronofogdemyndigheten skall lämna sekundogäldenären kvitto på belopp som denne betalar. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Åtgärd beträffande vissa inteckningshandlingar

22 § När Kronofogdemyndigheten enligt 9 kap. 16 § utsökningsbalken pantförskriver ett skuldebrev som är intecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg, skall myndigheten, om inteckningshandlingen är obelånad, anteckna på handlingen att personligt betalnings-

ansvar som enligt handlingen åvilar utmätningsgäldenären har upphört. Detsamma gäller vid sådan pantförskrivning som avses i 23 § lagen (1981:775) om införande av utsökningsbalken. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

10 kap. Försäljning av registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge

Inledande bestämmelser

1 § Kronofogdemyndigheten skall anskaffa registerutdrag beträffande ett registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge som skall säljas.

2 § Innan tid och plats för auktionen bestäms, skall sökanden och ägaren få tillfälle att yttra sig, om det kan ske utan alltför stort dröjsmål.

Kungörelse om auktion m.m.

3 § Utöver vad som föreskrivs i 10 kap. 6 § utsökningsbalken skall kungörelsen om en auktion innehålla upplysningar rörande egendomen som kan antas vara av betydelse, såsom upplysningar om skeppets eller skeppsbyggets beskaffenhet och utrustning, det värde som har åsatts vid värderingen, den plats där beskrivningen hålls tillgänglig och var egendomen finns.

I kungörelsen skall anges att egendomen säljs i det skick som den befinner sig i vid auktionstillfället.

4 § Kungörelsen om en auktion skall föras in i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som Kronofogdemyndigheten bestämmer. Införandet skall ske minst tre veckor före auktionsdagen, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Kungörelsen skall också anslås i Kronofogdemyndighetens lokaler.

Omedelbart före auktionen kan en kortfattad erinran om denna med hänvisning till kungörelsen föras in i den eller de tidningar som Kronofogdemyndigheten bestämmer. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 § Underrättelser till sakägarna enligt 10 kap. 7 § utsökningsbalken skall innehålla uppgift om

1. tid och plats för auktionen och sammanträdet för fördelning av köpeskillingen,

2. den som har begärt försäljning eller anslutit sig enligt 10 kap. 5 § utsökningsbalken eller om sådan begäran som avses i 8 kap. 2 § utsökningsbalken,

3. den fordran för vilken försäljningen skall äga rum och med fordringen förenad förmånsrätt i egendomen.

Är egendomen utmätt för flera fordringar, skall samtliga anges.

Har en borgenär utövat anslutningsrätt sedan underrättelserna har lämnats eller har sökanden därefter framställt sådan begäran som avses i 8 kap. 2 § utsökningsbalken, skall särskilt meddelande härom tillställas sakägarna.

6 § När försäljningen avser ett skepp eller skeppsbygge som är infört i utländskt register, skall Kronofogdemyndigheten minst 30 dagar före auktionen sända underrättelse om försäljningen till registermyndigheten. Underrättelsen skall innehålla sådana uppgifter som anges i 5 §. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

7 § Inställs en auktion sedan den har kungjorts, skall meddelande om inställandet om möjligt kungöras. Kungörande skall ske i den eller de ortstidningar som Kronofogdemyndigheten bestämmer och, om det är ändamålsenligt, även på annat sätt. Meddelandet skall också anslås i Kronofogdemyndighetens lokaler.

Meddelande om att auktionen har inställts skall sändas till de sakägare som har underrättats särskilt, om det kan antas att meddelandet når dem före den utsatta tiden för auktionen. I fråga om ett skepp eller skeppsbygge som är infört i utländskt register skall meddelande sändas även till registermyndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Auktion m.m.

8 § Kronofogdemyndigheten bör hålla ett utkast till sakägarförteckning tillgängligt vid auktionen.

9 § I anslutning till att redogörelse lämnas för innehållet i sakägarförteckningen skall anges vad som gäller om handpenning.

10 § I protokollet vid auktionen skall, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 §, anges

1. den egendom som auktionen avser,
2. den fordran för vilken försäljning skall ske,
3. vilka sakägare som är närvarande,
4. de fordringar som har anmälts före auktionen eller som anmäls vid denna,
5. vad sakägarna anför om anmälda fordringar och de villkor som skall gälla för försäljningen,
6. vad som i övrigt förekommer vid auktionen i den mån det kan antas vara av betydelse för upprättande av sakägarförteckningen och för försäljningen,
7. den redogörelse och de uppgifter i övrigt som lämnas enligt 10 kap. 18 § utsökningsbalken och 9 § i detta kapitel,
8. utrop som sker och det högsta bud som avges vid varje utrop,
9. beslut som fattas med anledning av inrop och, om något inrop inte godtas, skälen därtill,
10. den handpenning som skall lämnas med anledning av ett inrop och hur handpenningen erläggs,
11. vad den som vill överklaga auktionen har att iaktta.

11 § Sedan försäljning av egendomen har vunnit laga kraft och köparen har fullgjort sin betalningsskyldighet enligt 10 kap. 16 § fjärde stycket utsökningsbalken, skall Kronofogdemyndigheten utfärda köpehandling. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

11 kap. Försäljning av registrerat luftfartyg m.m.

1 § Bestämmelserna i 10 kap. tillämpas även beträffande försäljning av ett registrerat luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg med följande avvikelser.

1. Bestämmelserna i 10 kap. 4 § första stycket andra meningen, 6 § och 7 § andra stycket andra meningen gäller inte i fråga om ett registrerat luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg.

2. Om flera luftfartyg eller ett luftfartyg samt intecknat lager av reservdelar skall säljas samtidigt, skall vid auktionen särskilt behandlas hur utrop skall ske. *Förordning (2005:144)*.

Förordning (2005:144) har trätt i kraft den 1 april 2005.

12 kap. Försäljning av fast egendom

Beskrivning och värdering m.m.

1 § Kronofogdemyndigheten skall anskaffa gravationsbevis, äganderätsbevis och taxeringsbevis beträffande fast egendom som skall säljas. Om motsvarande uppgifter framgår av fastighetsbevis behövs endast sådant. *Förordning (1994:447)*.

Förordning (1994:447) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

2 § Beskrivning och värdering enligt 12 kap. 3 § utsökningsbalken skall ske under en förrättning, om inte särskilda skäl föranleder att värderingen sker vid en särskild förrättning efter beskrivningen.

3 § Fastighetsägaren skall underrättas om förrättning för beskrivning och värdering. I underrättelsen om beskrivning skall ägaren anmodas att, i den mån han innehar handlingar som avses i 12 kap. 4 § utsökningsbalken, hålla dem tillgängliga vid förrättningen.

4 § Kronofogdemyndigheten skall omhänderta handlingar som avses i 12 kap. 4 § utsökningsbalken och inhämta upplysningar i de hänseenden som nämns där. Omhändertas en sådan handling, skall bevis om detta utfärdas. Sådana upplysningar får vid behov begäras även från annan än ägaren.

5 § I protokollet vid en förrättning för beskrivning ska, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 §, anges

1. fastighetens beteckning, lagfaren ägare och de upplysningar som i övrigt erhålls om äganderätten till fastigheten,

2. fastighetens areal och ägoslag och huvudsakliga beskaftenhet i övrigt,

3. om ägaren driver näringsverksamhet på fastigheten,

4. om fastigheten är helt eller delvis inrättad för industriell verksamhet,

5. tillbehör till fastigheten i den mån föreskriften i 12 kap. 3 § första stycket andra meningen utsökningsbalken föranleder det,

6. om det på fastigheten finns egendom av betydelse, som framstår som tillbehör men som till följd av förbehåll om återtaganderätt eller

av någon annan anledning inte är tillbehör eller beträffande vilken det inte tillförlitligen har kunnat utredas om den hör till fastigheten eller inte,

7. när värdering sker samtidigt med beskrivningen, de värden som åsätts fastigheten och tillbehör, om sådana värderas för sig,

8. om handräkningsåtgärd enligt 8 kap. 18 § utsökningsbalken kan bli aktuell för att köparen ska komma i besittning av fastigheten och i vilken mån köparen kan bli ansvarig för kostnader för åtgärden.

I protokollet antecknas också de upplysningar som har inhämtats enligt 4 §. Har från den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet eller någon annan myndighet inhämtats att ägarens rätt att förfoga över fastigheten är inskränkt, ska även detta anges. Handlingar som överlämnas eller företes förtecknas i protokollet.

Skjer värderingen utan samband med beskrivningen, ska i protokollet vid värderingen tas upp de värden som åsätts fastigheten och tillbehör, om sådana värderas för sig. *Förrättning (2007:791)*.

Förrättning (2007:791) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

6 § Kronofogdemyndigheten skall vid behov komplettera den utredning om fastigheten och rättigheter till denna som har skett i samband med beskrivningen eller i övrigt är tillgänglig i målet. Myndigheten skall ombesörja en ny värdering, om sådan behövs.

7 § Om ägaren driver näringsverksamhet som kan omfattas av företagsinteckning på fastigheten, ska Kronofogdemyndigheten anskaffa gravationsbevis angående verksamheten och underrätta kända innehavare av företagsinteckning om målet. *Förrättning (2008:998)*.

Förrättning (2008:998) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

Förvaltning av en utmätt fastighet

8 § Förbud att upplåta rättighet som meddelas enligt 12 kap. 6 § andra stycket andra meningen utsökningsbalken skall delges ägaren.

Innan en fråga om undantag enligt 12 kap. 6 § tredje stycket utsökningsbalken avgörs skall sökanden få tillfälle att yttra sig.

9 § Om ägaren inte är närvarande när Kronofogdemyndigheten enligt 12 kap. 7 § utsökningsbalken tar vård om tillbehör, skall myndigheten genast underrätta honom om åtgärden. *Förrättning (2006:879)*.

Förrättning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

10 § Avkastning som Kronofogdemyndigheten eller en syssloman uppbär enligt 12 kap. 8 eller 9 § utsökningsbalken får användas till betalning av nödvändiga utgifter för fastighetens vård och underhåll. *Förrättning (2006:879)*.

Förrättning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Försäljning av fastighetstillbehör

11 § I kallelser till sammanträde enligt 12 kap. 14 § utsökningsbalken skall anges den fordran för vilken utmätning har skett och de frågor som avses bli behandlade vid sammanträdet.

12 § Vid sammanträde enligt 12 kap. 14 § utsökningsbalken skall sakägarna lämnas tillfälle att yttra sig angående sättet att genomföra särskild försäljning av tillbehör, den köpeskillning som bör kunna uppnås och den tid inom vilken försäljning bör ske. Kronofogdemyndigheten bör söka utreda hur stort belopp de närvarande borge-närerna avser att bevaka och i vad mån de som innehar fordran med panträtt i fastigheten avser att avstå från betalning ur medel som kan komma att inflyta genom särskild försäljning av tillbehör. Om den som innehar fordran med panträtt på grund av gemensam in-teckning avser att avstå från betalning, bör han erinras om förutsättningarna för detta enligt 12 kap. 16 § första stycket tredje meningen utsökningsbalken.

Kungörelse om auktion m.m.

13 § Innan tid och plats för en auktion bestäms skall sökanden och ägaren få tillfälle att yttra sig, om det kan ske utan alltför stort dröjsmål.

14 § Kan visning av fastigheten inte ombesörjas av ägaren, skall visningen ombesörjas av Kronofogdemyndigheten eller någon person som myndigheten utser.

Tid för visningen bestäms efter samråd med ägaren och sådana innehavare av nyttjanderätt som kan beröras av visningen. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

15 § Utöver vad som föreskrivs i 12 kap. 20 § utsökningsbalken skall kungörelsen om en auktion innehålla upplysningar rörande fastigheten som kan antas vara av betydelse, såsom upplysningar om fastighetens belägenhet, areal, bebyggelse och taxeringsvärde, det värde som har åsatts vid värderingen samt den plats där beskrivningen hålls tillgänglig. Besväras fastigheten av in-teckning som ursprungligen har beviljats i en fastighet med annan registerbeteckning, skall kungörelsen även innehålla uppgift om varje tidigare registerbeteckning på den eller de fastigheter i vilka in-teckningen har gällt. Uppgift skall dock inte lämnas om beteckningen på fastigheter från vilka in-teckningen har avlyfts eller på avstyckningar.

I kungörelsen skall anges att fastigheten säljs i det skick som den befinner sig i vid auktionstillfället.

16 § Kungörelsen om en auktion skall föras in i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som Kronofogdemyndigheten bestämmer. Införandet skall ske minst tre veckor före auktionsdagen, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Kungörelsen skall också anslås i Kronofogdemyndighetens lokaler.

Omedelbart före auktionen kan en kortfattad erinran om denna med hänvisning till kungörelsen föras in i den eller de tidningar som Kronofogdemyndigheten bestämmer. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

17 § Underrättelser till sakägarna enligt 12 kap. 21 § utsökningsbalken skall innehålla uppgift om

1. tid och plats för bevakningssammanträdet, auktionen och sammanträdet för fördelning av köpeskillingen,

2. den som har begärt försäljning eller anslutit sig enligt 12 kap. 13 § utsökningsbalken eller om sådan begäran som avses i 8 kap. 2 § utsökningsbalken,

3. den fordran för vilken försäljningen skall äga rum och med fordringen förenad förmånsrätt i fastigheten.

I underrättelsen till fastighetsägaren bör erinras om skyldigheten att låta fastigheten visas.

Är fastigheten utmätt för flera fordringar, skall samtliga anges.

18 § Underrättelser som avses i 17 § bör sändas minst tre veckor före bevakningssammanträdet. Sakägare som blir kända först därefter skall genast underrättas.

Har en borgenär utövat anslutningsrätt sedan underrättelserna har lämnats eller har sökanden därefter framställt sådan begäran som avses i 8 kap. 2 § utsökningsbalken, skall detta meddelas sakägarna särskilt.

19 § Inställs en auktion sedan den har kungjorts, skall meddelande om inställandet om möjligt kungöras. Kungörande skall ske i den eller de ortstidningar som Kronofogdemyndigheten bestämmer och, om det är ändamålsenligt, även på annat sätt. Meddelandet skall också anslås i Kronofogdemyndighetens lokaler.

Meddelande om att auktionen har inställts skall sändas till de sakägare som har underrättats särskilt, om det kan antas att meddelandet når dem före den utsatta tiden för auktionen. *Förordning (2006:879).*

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Bevakningssammanträde m.m.

20 § Kronofogdemyndigheten bör hålla ett utkast till sakägarförteckning tillgängligt vid bevakningssammanträdet.

21 § Skall flera gemensamt intecknade fastigheter säljas samtidigt, skall vid bevakningssammanträdet särskilt behandlas hur utrop på auktionen skall äga rum.

22 § När en fastighetsägare enligt 12 kap. 49 § andra stycket andra meningen utsökningsbalken bereds tillfälle att yttra sig över ett yrkande om indragning av gemensamt intecknad fastighet, skall yrkandet delges med föreläggande för honom att yttra sig inom viss tid.

Beslut i en fråga som avses i första stycket skall delges den som har yrkat indragning och fastighetens ägare, om beslutet har gått dem emot.

23 § I protokollet vid bevakningssammanträdet skall, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 §, anges

1. den egendom som skall säljas,

2. den fordran för vilken försäljning skall ske,
3. vilka sakägare som är närvarande,
4. fordringar eller rättigheter som har anmälts före sammanträdet eller som anmäls vid detta,
5. vad sakägarna anför om anmälda anspråk och de villkor som skall gälla för försäljningen,
6. vad som i övrigt förekommer vid sammanträdet i den mån det kan antas vara av betydelse för upprättande av sakägarförteckningen och för försäljningen.

Har tillbehör sålts för sig, skall i protokollet antecknas vad sakägarna anför vid behandlingen av frågan hur köpeskillingen skall användas. Har den som innehar en fordran med panträtt på grund av gemensam in-teckning avstått från betalning, skall det särskilt anges om någon har lämnat sitt samtycke till avståendet enligt 12 kap. 16 § första stycket tredje meningen utsökningsbalken.

24 § Sakägarförteckningen upprättas enligt formulär som fastställs av Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Auktion m.m.

25 § I anslutning till att redogörelse för innehållet i sakägarförteckningen och andra uppgifter lämnas enligt 12 kap. 38 § utsökningsbalken ska ordningen vid utrop på auktionen och vad som gäller om handpenning anges.

Avser auktionen jordbruksfastighet ska vidare upplysas om bestämmelserna i 13–16 §§ jordförvärvslagen (1979:230). *Förordning (2010:37)*.

Förordning (2010:37) har trätt i kraft den 1 mars 2010.

26 § I protokollet vid auktionen skall, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 §, anges

1. den egendom som auktionen avser,
2. den redogörelse och de uppgifter i övrigt som lämnas enligt 12 kap. 38 § utsökningsbalken och 25 § i detta kapitel,
3. utrop som sker och högsta bud som avges vid varje utrop,
4. beslut som fattas med anledning av inrop och, om något inrop inte godtas, skälen därtill,
5. den handpenning som skall lämnas med anledning av ett inrop och hur handpenningen erläggs,
6. vad den som vill överklaga auktionen har att iaktta.

Lämnas före utropet andra upplysningar om fastigheten än sådana som avses i första stycket 2 och är upplysningarna av betydelse för bedömandet av försäljningens omfattning, skall även de antecknas i protokollet. Ett förordnande enligt 12 kap. 36 § andra stycket utsökningsbalken skall anmärkas i protokollet.

27 § Om Kronofogdemyndigheten enligt 12 kap. 36 § första stycket utsökningsbalken medger att köparen före tillträdesdagen får ta vård

380 Utsökningsförrordning

om fastigheten eller någon del av den, skall förre ägaren underrättas om detta. *Förrordning (2006:879)*.

Förrordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Försäljning under hand

28 § Om det finns anledning till det, skall Kronofogdemyndigheten ge även andra sakägare än ägaren och sökanden tillfälle att yttra sig innan en fastighet bjuds ut till försäljning under hand. *Förrordning (2006:879)*.

Förrordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

29 § Kronofogdemyndigheten skall ge en registrerad fastighetsmäklare eller någon annan lämplig person i uppdrag att bjuda ut fastigheten till försäljning under hand. Framstår det med hänsyn till fastighetens beskaffenhet eller i övrigt som ändamålsenligt, kan Kronofogdemyndigheten själv fordra in anbud. *Förrordning (2006:879)*.

Förrordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

30 § I samband med att ett uppdrag enligt 29 § lämnas, skall Kronofogdemyndigheten träffa avtal om ersättningen med den som får uppdraget. Denne skall därvid åläggas att följa de föreskrifter om köpevillkoren som Kronofogdemyndigheten meddelar i ett förslag till köpehandling eller på något annat sätt. *Förrordning (2006:879)*.

Förrordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

31 § Sådan köpehandling som avses i 12 kap. 60 § andra stycket utsökningsbalken skall först skrivas under av köparen och sedan av Kronofogdemyndigheten. I handlingen skall anges att fastigheten säljs i det skick som den befinner sig i vid försäljningstillfället.

När köpehandlingen har skrivits under av Kronofogdemyndigheten och köparen, skall myndigheten genast underrätta sakägarna om försäljningen. En sådan underrättelse skall innehålla uppgift om vad den som vill överklaga försäljningen har att iaktta. *Förrordning (2006:879)*.

Förrordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

32 § Underrättelse enligt 12 kap. 60 § tredje stycket utsökningsbalken skall innehålla uppgift om köpeskillingens storlek. *Förrordning (1994:447)*.

Förrordning (1994:447) har trätt i kraft den 1 juli 2004.

13 kap. Redovisning och fördelning i mål om utmätning

Allmänna bestämmelser om redovisning

1 § Medel som har influtit i mål om utmätning skall utan dröjsmål göras räntebärande. Detta behöver dock inte ske, om det kan antas att utbetalning kommer att äga rum inom två veckor från det att medlen har influtit.

2 § Kronofogdemyndigheten skall lämna ett särskilt kvitto (indrivningskvitto) i fråga om influtna medel. Detta gäller dock inte medel som har satts in på myndighetens postgirokonto eller har betalats via bankgiro eller kontokortsterminal ansluten till myndighetens företagskonto.

Av 9 kap. 21 § andra stycket framgår att kvitto skall lämnas när en sekundogäldenär vid indrivning av utmätt fordran betalar sin skuld till Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

3 § Influtna medel som inte gäller egendom som avses i 13–20 §§ skall redovisas inom två veckor från det att medlen har influtit, om inte hinder möter eller särskilda skäl föreligger. I sådana fall som avses i 13 kap. 1 § andra meningen utsökningsbalken bör redovisningen inte utan särskilda skäl anstå längre tid än tre månader från det att beloppet har influtit.

4 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (1996:42)].

5 § I fråga om redovisning till sökanden i allmänna mål gäller särskilda bestämmelser.

Fördelning

6 § När ett fördelningssammanträde kungörs enligt 13 kap. 4 § andra stycket utsökningsbalken skall, om det finns anledning med hänsyn till okända borgenärer som har rätt till betalning ur medlen, sådana borgenärer i kungörelsen uppmanas att anmäla sina fordringar hos Kronofogdemyndigheten senast vid sammanträdet.

Kungörelsen skall föras in i den eller de ortstidningar som Kronofogdemyndigheten bestämmer. Om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna får dock kungörandet ske på något annat sätt. Om särskilda skäl föreligger, skall kungörelsen föras in i Post- och Inrikes Tidningar. Kungörandet skall ske minst två veckor före sammanträdet. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

7 § I kallelser enligt 13 kap. 4 § andra stycket utsökningsbalken till borgenärer, som har rätt till betalning ur medlen om de anmäler sina fordringar senast vid fördelningssammanträdet, skall lämnas upplysning härom.

Underrättelser enligt nämnda bestämmelse skall sändas minst två veckor före sammanträdet. En sakägare som blir känd först därefter skall genast underrättas. Underrättelse behöver inte sändas till sakägare som var närvarande när beslut om sammanträdet meddelades.

8 § Om det möter hinder att verkställa fördelning på utsatt sammanträde, skall Kronofogdemyndigheten om möjligt underrätta sökanden, gäldenären och andra kända sakägare. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

9 § I protokollet vid ett fördelningssammanträde skall, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 §, anges

1. vad som föranleder att sammanträdet hålls,
2. hur sammanträdet har utlysts,
3. vilka sakägare som är närvarande,
4. de medel som skall fördelas,
5. en förteckning över fordringar och kostnader, för vilka anspråk på betalning har anmälts eller utdelning skall beräknas utan anmälan, samt vad sakägarna anför av betydelse för fördelningen,
6. sakägarnas yrkanden i övrigt,
7. hur fördelningen sker (fördelningslängd),
8. vad den som vill överklaga fördelningen har att iaktta.

10 § När medel skall fördelas utan sammanträde, skall underrättelse om detta lämnas till sådana borgenärer, vars rätt till betalning ur medlen beror av om de anmäler sina fordringar senast vid fördelningen.

11 § När beslut om fördelning meddelas utan sammanträde, skall Kronofogdemyndigheten underrätta sakägarna om beslutet, om det inte är uppenbart onödigt. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

12 § Om egendom som omfattas av företagshypotek har sålts och betalning utfallit på ett företagsinteckningsbrevs belopp, ska Kronofogdemyndigheten så snart beslutet om fördelning eller, om fördelning inte har skett, beslutet om utbetalning har vunnit laga kraft sända avskrift av beslutet till inskrivningsmyndigheten för företagsinteckning. Detsamma gäller när en utmätt fordran som omfattas av företagshypotek har drivits in av Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2008:998)*.

Förordning (2008:998) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

Särskilda bestämmelser beträffande registrerat skepp m.m.

13 § Inställs sammanträdet för fördelning av köpeskillingen för ett registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge, skall Kronofogdemyndigheten i förekommande fall erinra köparen om vad som gäller beträffande hans betalningsskyldighet enligt 10 kap. 23 § första stycket utsökningsbalken. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

14 § I protokollet vid ett fördelningssammanträde i mål om utmätning av ett registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge skall, utöver vad som följer av 9 §, anges

1. om fördelning sker sedan egendomen har sålts, de ändringar i och tilllägg till sakägarförteckningen som yrkas av sakägarna,
2. om fördelning sker utan att egendomen har sålts och sakägarförteckning inte läggs till grund för fördelningen, en förteckning över fordringar och kostnader, för vilka anspråk på betalning har anmälts eller utdelning skall beräknas utan anmälan, samt vad sakägarna anför av betydelse för fördelningen,

3. i vad mån inteckningar till följd av egendomens försäljning eller fördelningen blir utan verkan.

15 § När försäljningen av ett registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge har vunnit laga kraft och sammanträde för fördelning av köpeskillingen har hållits, skall Kronofogdemyndigheten genast sända en avskrift av protokollet vid fördelningssammanträdet till sjöfartsregistret eller motsvarande utländska myndighet.

Har vid en fördelning i fall som avses i 13 kap. 12 § första stycket utsökningsbalken betalning utfallit på ett pantbrevs belopp, skall Kronofogdemyndigheten så snart fördelningen har vunnit laga kraft sända en avskrift av protokollet vid fördelningssammanträdet till sjöfartsregistret eller motsvarande utländska myndighet. Om en sakägarförteckning har funnits tillgänglig vid fördelningen, skall en avskrift av denna fogas till avskriften av protokollet. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Särskilda bestämmelser beträffande registrerat luftfartyg m.m.

16 § Bestämmelserna i 13–15 §§ tillämpas även beträffande registrerade luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg med följande avvikelser.

1. Vad som i 15 § första stycket sägs om sjöfartsregistret eller motsvarande utländska myndighet ska i stället gälla inskrivningsmyndigheten och Transportstyrelsen.

2. Vad som i 15 § andra stycket sägs om pantbrevs belopp ska i stället avse kapitalbeloppet av intecknad fordran. Vad där sägs om sjöfartsregistret eller motsvarande utländska myndighet ska i stället gälla inskrivningsmyndigheten. *Förordning (2008:1185)*.

Förordning (2008:1185) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

Särskilda bestämmelser beträffande fast egendom

17 § När ett fördelningssammanträde i mål om utmätning av fastighet kungörs utan samband med kungörande av auktion, skall kungörelsen, om fastigheten besväras av inteckning som ursprungligen har beviljats i en fastighet med annan registerbeteckning, innehålla uppgift om varje tidigare registerbeteckning på den eller de fastigheter i vilka inteckningen har gällt. Uppgift skall dock inte lämnas om beteckningen på fastigheter från vilka inteckningen har avlyfts eller på avstyckningar.

18 § Inställs sammanträdet för fördelning av köpeskillingen för en fastighet, skall Kronofogdemyndigheten i förekommande fall upplysa köparen om vad som gäller beträffande hans betalningsskyldighet enligt 12 kap. 48 § första stycket eller 60 § femte stycket utsökningsbalken. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

19 § I protokollet vid ett fördelningssammanträde i mål om utmätning av fastighet skall, utöver vad som följer av 9 §, anges

1. om fördelning sker sedan fastigheten har sålts på auktion, de ändringar i och tillägg till sakägarförteckningen som yrkas av sakägarna,

2. om fördelning sker sedan fastigheten har sålts under hand, vad sakägarna anför av betydelse för fördelningen,

3. om fördelning sker utan att fastigheten har sålts och sakägarförteckning inte läggs till grund för fördelningen, en förteckning över fordringar och kostnader, för vilka anspråk på betalning har anmälts eller utdelning skall beräknas utan anmälan, samt vad sakägarna anför av betydelse för fördelningen,

4. om den som innehar fordran med panträtt på grund av gemensam inteckning har avstått från betalning, samtycken till avståendet som har lämnats enligt 12 kap. 16 § första stycket tredje meningen utsökningsbalken eller 6 kap. 13 § andra stycket jordabalken,

5. i vad mån inteckningar till följd av fastighetens försäljning eller fördelningen blir utan verkan och beslut om fortsatt inteckningsansvar enligt 12 kap. 56 § utsökningsbalken,

6. om försäljning av fastigheten har skett utan förbehåll för någon rättighet som inte är skyddad utan särskilt förbehåll, uppgift härom.

20 § När försäljningen av en fastighet har vunnit laga kraft och sammanträde för fördelning av köpeskillingen har hållits, skall Kronofogdemyndigheten genast till inskrivningsmyndigheten sända en kopia av protokollet vid fördelningssammanträdet och av sakägarförteckningen. Om fastigheten har sålts under hand och om fördelningssammanträde inte har hållits, skall Kronofogdemyndigheten genast till inskrivningsmyndigheten sända en kopia av sakägarförteckningen och av beslutet om fördelningen av influtna medel.

Har vid en fördelning i fall som avses i 13 kap. 12 § utsökningsbalken betalning utfallit på ett pantbrevs belopp, skall Kronofogdemyndigheten så snart fördelningen har vunnit laga kraft sända en kopia av protokollet från fördelningssammanträdet till inskrivningsmyndigheten. Om en sakägarförteckning har funnits tillgänglig vid fördelningen, skall en kopia av denna fogas till kopian av protokollet.

När fördelningen har vunnit laga kraft skall Kronofogdemyndigheten underrätta den tidigare ägaren om hur de fordringar som är förenade med panträtt på grund av inteckning i fastigheten har påverkats av försäljningen. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Anteckningar på handlingar och översändande av handlingar

21 § När betalning har utfallit på en fordran skall Kronofogdemyndigheten, om fordringen grundas på en handling vars företeende utgör villkor för rätt att kräva betalning, göra anteckning om betalningen på handlingen. Detsamma gäller, när ett annat skriftligt fordringsbevis företes. Handlingen skall lämnas till gäldenären, om fordringen har infriats helt, och i annat fall till borgenären.

Har en överenskommelse om avräkning på köpeskillingen för egendom som avses i 10 eller 11 kap. utsökningsbalken eller för fastighet träffats mellan köparen och en borgenär, skall Kronofogdemyndigheten göra anteckning om överenskommelsen på sådan

handling som avses i första stycket. I fråga om en fastighet skall också anges i vad mån avräkningen enligt 12 kap. 45 § tredje stycket utsökningsbalken har medfört ändring i fråga om betalningsskyldigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

22 § Innan ett pantbrev eller en annan inteckningshandling lämnas ut skall Kronofogdemyndigheten anteckna på handlingen i vad mån inteckningen är utan verkan till följd av den intecknade egendomens försäljning och fördelningen av medel. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

23 § Fordringsbevis, pantbrev eller annan värdehandling, som inte lämnas ut genast, skall sändas i rekommenderad försändelse till den som har rätt att få ut handlingen, om inte denne begär att handlingen skall tillhandahållas honom på något annat sätt. Försändelsen skall vid behov assureras.

14 kap. [Kapitlet har upphävts genom förordning (1996:42)].

15 kap. Verkställighet av kvarstad

Allmänna bestämmelser

1 § Beslut om kvarstad skall verkställas skyndsamt.

2 § Verkställighet får ske på grund av ett meddelande genom ett telebefordringsföretag om innehållet i ett beslut om kvarstad. *Förordning (1996:42)*.

Förordning (1996:42) har trätt i kraft den 1 april 1996.

Kvarstad för fordran

3 § Beträffande verkställighet av beslut om kvarstad för fordran tillämpas vad som föreskrivs om utmätning i 6 kap. 3, 4 och 6–8 §§, 9 § första stycket första och tredje meningarna och andra stycket, 10–12, 16–18, 22, 23 och 27 §§ och 12 kap. 8–10 §§.

I underrättelsen till gäldenären om att egendom har belagts med kvarstad ska gäldenären erinras om att han inte utan Kronofogdemyndighetens medgivande får överlåta egendomen eller till skada för sökanden förfoga över den på annat sätt samt att en överträdelse av förbudet kan medföra påföljd enligt 17 kap. 13 § brottsbalken. *Förordning (2009:950)*.

Förordning (2009:950) har trätt i kraft den 15 november 2009.

4 § Har ett registrerat skepp eller registrerat skeppsbygge, andel i sådan egendom eller villkorlig äganderätt till egendomen eller till andel däri belagts med kvarstad, skall Kronofogdemyndigheten genast underrätta sjöfartsregistret eller motsvarande utländska myndighet. I fråga om ett svenskt skepp eller skepp under byggnad i Sverige skall sjöfartsregistret underrättas, även om skeppet eller skeppsbygget inte är registrerat.

I underrättelsen anges om möjligt skeppets eller skeppsbyggets registerbeteckning och, i fråga om skepp, dess namn och hemort. I underrättelsen anges även den fordran för vilken kvarstad har skett.

Har kvarstad på egendom som avses i första stycket upphävts, skall Kronofogdemyndigheten genast underrätta sjöfartsregistret eller motsvarande utländska myndighet.

Underrättelser enligt denna paragraf skall göras genom telefon eller på annat sätt genom telebefordringsföretag. Underrättelsen skall följas av skriftlig bekräftelse. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 § Har ett luftfartyg som är infört i luftfartygsregistret eller intecknade reservdelar till ett sådant luftfartyg, andel i sådan egendom eller villkorlig äganderätt till egendomen eller till andel däri belagts med kvarstad, ska Kronofogdemyndigheten genast underrätta inskrivningsmyndigheten och Transportstyrelsen. I underrättelsen anges luftfartygets nationalitets- och registreringsbeteckning. I underrättelsen anges även den fordran för vilken kvarstad har skett.

Har kvarstad på egendom som avses i första stycket upphävts, ska Kronofogdemyndigheten genast underrätta inskrivningsmyndigheten och Transportstyrelsen. *Förordning (2008:1185)*.

Förordning (2008:1185) har trätt i kraft den 1 januari 2009.

6 § Har fast egendom belagts med kvarstad, skall Kronofogdemyndigheten genast underrätta inskrivningsmyndigheten. I underrättelsen anges den fordran för vilken kvarstad har verkställts.

Har kvarstad på fast egendom upphävts, skall Kronofogdemyndigheten genast underrätta inskrivningsmyndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

7 § Har kvarstad på egendom som avses i 4–6 §§ efter överklagande upphävts av en domstol, skall skyldigheten att underrätta den eller de myndigheter som anges där fullgöras av domstolen. *Förordning (1993:1243)*.

Förordning (1993:1243) har trätt i kraft den 1 januari 1994.

8 § Innan Kronofogdemyndigheten enligt 16 kap. 14 § tredje stycket utsökningsbalken säljer kvarstadsbelagd egendom, skall den part som inte har begärt försäljning beredas tillfälle att yttra sig. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Kvarstad till säkerhet för bättre rätt

9 § I fråga om verkställighet av beslut om kvarstad till säkerhet för bättre rätt gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 6 kap. 3 och 8 §§, 9 § första stycket, 11, 12, 18 och 22 §§ och 12 kap. 8–10 §§.

Vad som sägs i 3 § andra stycket och 8 § i detta kapitel tillämpas också beträffande kvarstad till säkerhet för bättre rätt. *Förordning (2009:950)*.

Förordning (2009:950) har trätt i kraft den 15 november 2009.

16 kap. Annan verkställighet

Inledande bestämmelse

1 § Detta kapitel gäller sådan verkställighet som avses i 16 kap. utsökningsbalken. Kapitlet gäller dock inte verkställighet av kvarstad.

Avhysning

2 § När ansökan har gjorts om avhysning från en bostad, skall Kronofogdemyndigheten underrätta socialnämnden i den kommun där bostaden finns. Nämnden skall också underrättas om tiden för avhysningsförrättningen.

Om det föreligger särskild anledning, tillämpas första stycket även beträffande avhysning från annat än bostad. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

3 § Kronofogdemyndigheten skall genom att höra svaranden eller på annat sätt förbereda avhysningen så att onödig skada undviks och avhysningen kan verkställas så enkelt och billigt som möjligt.

4 § Svaranden skall underrättas om tiden för avhysningsförrättningen. Underrättelse behövs dock inte, om svaranden saknar känt hemvist och det inte har kunnat klarläggas var han uppehåller sig eller om särskilda skäl annars föreligger.

5 § Underrättelser enligt 16 kap. 8 § första stycket utsökningsbalken skall delges, om frågans beskaffenhet kräver det.

6 § I protokoll vid avhysning skall, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 §, anges

1. den dag då svaranden bereddes tillfälle att yttra sig enligt 16 kap. 2 § utsökningsbalken,
2. i vad mån tredje man berörs av avhysningen och om han har underrättats om avhysningen,
3. vilka åtgärder som vidtas beträffande egendom som berörs av avhysningen.

7 § Svaranden skall skriftligen underrättas om verkställd avhysning, om han inte var närvarande vid förrättningen. Om skäl föreligger, skall också tredje man som berörs av avhysningen underrättas.

Underrättelser enligt första stycket skall delges, om det är ändamålsenligt.

Verkställighet i andra fall

8 § Underrättelser enligt 16 kap. 11 § utsökningsbalken skall delges, om målets beskaffenhet kräver det.

9 § Svaranden skall underrättas om tiden och platsen för förrättning för verkställighet, om det kan antas att målets handläggning därigenom främjas eller om det annars är lämpligt. Underrättelse behövs dock inte, om svaranden saknar känt hemvist och det inte har kunnat klarläggas var han uppehåller sig.

10 § Svaranden skall skriftligen underrättas när den sökta verkställigheten har ägt rum, om han inte var närvarande vid förrättningen. Underrättelsen skall delges, om frågans beskaffenhet kräver det.

Särskild föreskrift

11 § I protokoll vid en förrättning för återtagande av en vara enligt konsumentkreditlagen (2010:1846) eller lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. ska, utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 §, anges

1. den vara som förrättningen avser,
2. om varan har värderats av Kronofogdemyndigheten, det åsatta värdet,
3. de belopp som säljaren får tillgodoräkna sig enligt 40 § konsumentkreditlagen eller 9 § lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. *Förordning (2010:1858)*.

Förordning (2010:1858) har trätt i kraft den 1 januari 2011. I fråga om kreditavtal som har ingåtts före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

17 kap. Överklagande

1 § Kronofogdemyndighetens beslut överklagas hos den tingsrätt som anges i följande uppställning.

Tingsrätt	Svaranden har sitt hemvist i
Nacka tingsrätt	Stockholms län
Uppsala tingsrätt	Uppsala län
Eskilstuna tingsrätt	Södermanlands län
Linköpings tingsrätt	Östergötlands län
Jönköpings tingsrätt	Jönköpings län
Växjö tingsrätt	Kronobergs län
Kalmar tingsrätt	Kalmar län
Gotlands tingsrätt	Gotlands län
Blekinge tingsrätt	Blekinge län
Kristianstads tingsrätt	en kommun som vid utgången av år 1996 ingick i Kristianstads län
Malmö tingsrätt	en kommun som vid utgången av år 1996 ingick i Malmöhus län
Halmstads tingsrätt	Hallands län
Göteborgs tingsrätt	en kommun som vid utgången av år 1997 ingick i Göteborgs och Bohus län
Vänersborgs tingsrätt	en kommun som vid utgången av år 1997 ingick i Älvsborgs län
Skaraborgs tingsrätt	en kommun som vid utgången av år 1997 ingick i Skaraborgs län
Värmlands tingsrätt	Värmlands län

Örebro tingsrätt	Örebro län
Västmanlands tingsrätt	Västmanlands län
Falu tingsrätt	Dalarnas län
Gävle tingsrätt	Gävleborgs län
Ångermanlands tingsrätt	Västernorrlands län
Östersunds tingsrätt	Jämtlands län
Umeå tingsrätt	Västerbottens län
Luleå tingsrätt	Norrbottnens län

Om svaranden inte har hemvist i Sverige överklagas Kronofogdemyndighetens beslut hos Nacka tingsrätt. *Förordning (2009:377)*.

Förordning (2009:377) har trätt i kraft den 1 juni 2009.

2 § Ett beslut av Kronofogdemyndigheten om att avvisa ett överklagande skall delges klaganden. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

3 § När Kronofogdemyndigheten enligt 18 kap. 10 § utsökningsbalken sänder handlingarna i målet till tingsrätten, skall myndigheten bifoga ett eget yttrande, om det inte kan anses obehövt. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

4 § Om Kronofogdemyndigheten, sedan ett beslut har överklagats, meddelar ytterligare beslut i målet innan överklagandet har prövats, skall myndigheten underrätta tingsrätten eller, om tingsrättens beslut har överklagats, högre rätt. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

5 § När en domstol har meddelat ett slutligt beslut i ett överklagat utsökningsmål, skall en kopia av beslutet genast sändas till Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

18 kap. Andra mål och ärenden än utsökningsmål

1 § I fråga om handräckning enligt konsumentkreditlagen (2010:1846) eller lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. tillämpas 1 kap. 5 §, 2 kap. 2 och 8 §§, 3 kap. 3–5 §§, 16 kap. 8–11 §§ och 17 kap.

Underrättelser enligt 45 § konsumentkreditlagen och 12 § tredje stycket lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. jämförda med 16 kap. 11 § utsökningsbalken ska lämnas enligt formulär som fastställs av Kronofogdemyndigheten. En sådan underrättelse får lämnas muntligen, om det är lämpligare. Den ska då ha samma innehåll som om den hade lämnats enligt formulär. *Förordning (2010:1858)*.

Förordning (2010:1858) har trätt i kraft den 1 januari 2011. I fråga om kreditavtal som har ingåtts före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

2 § Beslut om betalningssäkring ska verkställas skyndsamt.

390 Utsökningsförrättning

Beträffande verkställighet av sådana beslut tillämpas 1 kap. 3–5 §§, 3 och 4 kap., 6 kap. 1, 3, 4, 6 och 8 §§, 9 § första stycket, 10–12, 16–18, 22–24 och 27 §§, 12 kap. 8–10 §§, 13 kap. 1 §, 15 kap. 3 § andra stycket och 4–8 §§ och 17 kap. *Förrättning (2009:950)*.

Förrättning (2009:950) har trätt i kraft den 15 november 2009.

3 § Närmare föreskrifter om bestämmande av hur stor del av lönefordran som enligt 4 § lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt skall vara skyddad mot kvittning får meddelas av Kronofogdemyndigheten. *Förrättning (2006:879)*.

Förrättning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

4 § Beslut enligt 5 § andra stycket lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt skall meddelas enligt formulär som fastställs av Skatteverket.

I sådant beslut skall anges vad den som vill överklaga beslutet skall iakttas.

Kronofogdemyndigheten skall underrätta utmätningssökanden om beslutet. *Förrättning (2003:932)*.

Förrättning (2003:932) har trätt i kraft den 1 januari 2004.

5 § I framställningar enligt 7 § första stycket lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt skall arbetsgivaren lämna uppgift om arbetstagarens anställnings- och löneförhållanden.

Underrättelser och beslut enligt nämnda paragraf skall meddelas enligt formulär som fastställs av Kronofogdemyndigheten. I underrättelser skall arbetstagaren uppmanas att redogöra för sina inkomster och sin försörjningsbörda och för de omständigheter i övrigt som kan vara av betydelse i målet.

I beslut enligt nämnda paragraf skall anges att den som är missnöjd med beslutet kan begära ändring hos Kronofogdemyndigheten. Arbetstagaren skall underrättas om beslutet. *Förrättning (2006:879)*.

Förrättning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

6 § I fråga om mål enligt lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt tillämpas i övrigt 1 kap. 5 §, 2 kap. 2, 3 och 8 §§, 4 kap. 4 och 5 §§ och 17 kap. *Förrättning (2006:879)*.

Förrättning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

6 a § Ett beslut om en intrångsundersökning enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, patentlagen (1967:837), mönsterskyddslagen (1970:485), firmalagen (1974:156), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, växtförädlarrättslagen (1997:306) eller varumärkeslagen (2010:1877) ska verkställas skyndsamt.

En ansökan om verkställighet får göras genom telefax. Vid verkställigheten tillämpas 1 kap. 5 §, 2 kap. 2, 3 och 8 §§ samt 3 och 4 kap.

I protokollet ska utöver vad som föreskrivs i 3 kap. 11 § anges vilka utrymmen som genomsöks och vilka eftersökta handlingar och

föremål som påträffas. Handlingarna och föremålen ska beskrivas så ingående som det krävs för att intrångsundersökningens syfte ska kunna uppfyllas. Om handlingarna eller föremålen kopieras eller fotograferas, ska detta anges i protokollet. Detsamma gäller om en film- eller ljudupptagning görs. *Förordning (2011:598)*.

Förordning (2011:598) har trätt i kraft den 1 juli 2011.

7 § Beträffande andra mål och ärenden hos Kronofogdemyndigheten gäller i tillämpliga delar 1 kap. 4 och 5 §§ och 2–4 och 17 kap. om inte annat följer av särskilda föreskrifter.

I sådana mål och ärenden får ansökan göras muntligen, om skriftlig form inte är föreskriven. En ansökningshandling skall vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller hans ombud. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

19 kap. Särskilda bestämmelser

1 § Finner Kronofogdemyndigheten i ett mål om utmätning eller om verkställighet av kvarstad för fordran eller betalningssäkring att gäldenären kan misstänkas för brott som avses i 11 kap. brottsbalken, bör myndigheten göra anmälan härom till polismyndigheten eller åklagarmyndigheten och ange grunden för misstanken. Detsamma gäller, om Kronofogdemyndigheten finner att en sådan gäldenär eller svaranden i annat utsökningsmål kan misstänkas för brott som avses i 17 kap. 13 § brottsbalken eller annat brott som rör verkställigheten och inte är av mindre betydelse. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

2 § Kronofogdemyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter för verkställigheten av utsökningsbalken och lagen (1981:775) om införande av utsökningsbalken såvitt avser förfarandet hos myndigheten. *Förordning (2006:879)*.

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

392 Utsökningsförordning

Bilaga

E = Enkelt överlämnande enligt 4 kap. 4 § första stycket andra meningen utsökningsförordningen D = Delgivning

Handling som kall lämnas	Mottagare av handlingen			Anmärkning
	Sökanden	Gäldenären	Arbets- givaren	
1. Underrättelse enligt 7 kap. 7 § utsökningsbalken		E		
2. Beslut om utmätning av lön	E	E	D	
3. Underrättelse om ifrågasatt uppdelning av ett engångsbelopp enligt 8 a § utsökningsbalken samt beslut därom	E	E		
4. Underrättelse om ifrågasatt ändring enligt 7 kap. 9 § utsökningsbalken om sättet för lörens utbetalande	E	E		
5. Beslut enligt 7 kap. 9 § utsökningsbalken	E	D		
6. Underrättelse om ifrågasatt ändring eller hävande av beslut om utmätning av lön enligt 7 kap. 10 § utsökningsbalken	3			Endast om ifrågasatta ändringen går gäldenären emot behöver denne underrättas
7. Beslut om ändring eller hänvande enligt 7 kap. 10 § utsökningsbalken	E	E	E	Ändras eller hävs beslut, som är föremål för prövning i högre instans, skall denna underrättas. Om ett beslut innebär att utmätningens beloppet sänks räcker det med enkel underrättelse till arbetsgivaren

8. Underrättelse om ifrågasatt jämkning av underhållsbidrag enligt 7 kap. 17 § utsökningsbalken om beslut därom	E				Med sökanden avses den bidragsberättigade vars underhåll kan bli ned-satt. Beslutas jämkning skall även gäldenären underrättas om beslutet
9. Underrättelse om ifrågasatt föreläggande för arbetsgivaren enligt 7 kap. 22 § utsökningsbalken	E	E		D	
10. Beslut enligt 7 kap. 22 § utsökningsbalken	E	E		D	
11. Underrättelse om ifrågasatt medgivande för gäldenären enligt 4 kap. 29 § första stycket utsökningsbalken	E				
12. Beslut enligt 4 kap. 29 § första stycket utsökningsbalken	E	E			
13. Beslut enligt 7 kap. 7 § utsökningsförordningen	E	E		E	Sökanden i varje mål som berörs av beslutet skall underrättas
14. Underrättelse om anstånd med utmätning av lön enligt 7 kap. 11 § utsökningsbalken <i>Förordning (2006:879).</i>	E	E		E	

Förordning (2006:879) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Lag om indrivning av statliga fordringar m.m. (SFS 1993:891)

10 juni 1993

Prop. 1992/93:198, bet. 1992/93:SkU27, rskr. 1992/93:448

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller vid handläggning hos Kronofogdemyndigheten av allmänna mål om verkställighet enligt utsökningsbalken.

Handläggning av mål som avses i första stycket kallas i denna lag indrivning. *Lag (2006:715).*

Lag (2006:715) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

1 a § I lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter finns bestämmelser om Skatteverkets uppgifter som borgenärsföreträdare beträffande statliga fordringar m.m. *Lag (2007:327).*

Lag (2007:327) har trätt i kraft den 1 januari 2008. Uppskov som beviljats före denna tidpunkt gäller även efter ikraftträdandet.

2 § Under indrivningen gäller bestämmelserna i 7 kap. 14 § utsökningsbalken om företrädesrätt vid utmätning av lön för böter och viten samt för fordringar som påförts enligt bestämmelserna i

1. lagen (1997:435) om överlastavgift,
2. lagen (1976:206) om felparkeringsavgift,
3. vägtrafikskattelagen (2006:227),
4. lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt,
5. lagen (1994:419) om brottsofferfond,
7. skatteförfarandelagen (2011:1244),
7. lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon,
8. 19 kap. socialförsäkringsbalken, eller
9. lagen (2004:629) om trängselskatt. *Lag (2011:1355).*

Lag (2011:1355) har trätt i kraft den 1 januari 2012. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om fordringar som har påförts enligt bestämmelserna i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. eller skattebetalningslagen (1997:483).

3 § Bestämmelserna i 7 andra stycket och 18 § skall, om inte regeringen föreskriver något annat, tillämpas endast i fråga om en fordran som tillkommer staten och inte grundas på studiestödslagen (1973:349) eller studiestödslagen (1999:1395). *Lag (2007:327).*

Lag (2007:327) har trätt i kraft den 1 januari 2008. Uppskov som beviljats före denna tidpunkt gäller även efter ikraftträdandet

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att indrivning i vissa fall skall ske med förtur.

5 § *[Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:327).]*

Gäldenärsutredning

6 § Kronofogdemyndigheten skall, utöver vad som följer av 4 kap. 9 § utsökningsbalken, göra den utredning om gäldenärens ekonomiska förhållanden som behövs för att bedöma en fråga om uppskov m.m. enligt 7–13 och 18 §§ (gäldenärsutredning). *Lag (2007:278).*

Lag (2007:278) vilken har fått ändrad lydelse enligt lag 2007:332, och trätt i kraft den 1 januari 2008.

Uppskov

7 § Kronofogdemyndigheten får bevilja uppskov med betalningen

1. om det kan antas vara till fördel för det allmänna,
2. om det är påkallat med hänsyn till gäldenärens personliga förhållanden, eller
3. i avvaktan på att fråga om anstånd med betalningen prövats av behörig myndighet.

Uppskov enligt första stycket får beviljas endast om Skatteverket, efter utredning enligt 3 § lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter, inte har något att invända mot det eller om verkets inställning uppenbarligen sakna betydelse.

Uppskov med betalningen får förenas med villkoret att gäldenären betalar sin skuld i poster vid olika tidpunkter (avbetalning). *Lag (2007:327).*

Lag (2007:327) har trätt i kraft den 1 januari 2008. Uppskov som beviljats före denna tidpunkt gäller även efter ikraftträdandet

7 a § Bestämmelser om uppskov med eller stoppande av verkställigheten, säkerhetsåtgärder och fortsatt indrivning av en annan medlemsstats fordran vid sådant bistånd som avses i rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder¹ finns i 16 § lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen. *Lag (2011:1540).*

Lag (2011:1540) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

8 § Uppskov får inte beviljas för längre tid än vad som behövs för att gäldenären skall kunna betala sin skuld.

Endast om det finns synnerliga skäl får uppskov som inte förenas med villkor om avbetalning beviljas för längre tid än ett år.

9 § Om ett belopp som avses i 1 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter skall återbetalas eller annars betalas ut till gäldenären, får beloppet tas i anspråk för betalning av gäldenärens skuld trots att uppskov har beviljats.

Uppskov får återkallas om gäldenären underlåter att betala skatter och avgifter allteftersom de förfaller, inte följer den uppgjorda avbetalningsplanen eller om det i annat fall finns särskild anledning till återkallelse.

¹ EUT L 84, 31.3.2010, s. 1 (Celex 32010L0024).

Säkerhet

10 § När uppskov beviljas får kronofogdemyndigheten ta emot säkerhet som gäldenären eller, där gäldenären kan antas medge det, någon annan erbjuder sig att ställa.

11 § Säkerhet får bestå av pant, borgen eller företagshypotek.

Borgen ska ställas såsom för egen skuld. Om borgen ställs av två eller flera personer gemensamt ska den vara solidarisk. *Lag (2008:996).*

Lag (2008:996) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I fråga om en företagsinteckning enligt den upphävda lagen (2003:528) om företagsinteckning tillämpas äldre bestämmelser.

12 § Kronofogdemyndigheten skall vid mottagandet av säkerhet besluta under vilka förutsättningar säkerheten får tas i anspråk. Beslutet får ändras när det finns anledning till det.

13 § Sedan Kronofogdemyndigheten beslutat att ta säkerhet i anspråk gäller, om säkerheten utgörs av

1. pant: att den får tillgodogöras i den ordning som gäller för utmätt egendom,

2. borgen: att den genast får utsökas och att bestämmelserna om indrivning i denna lag då gäller samt att utmätning av lön med företrädesrätt enligt 2 § får äga rum om det är medgivet för den fordran som säkerheten avser,

3. företagshypotek: att utmätning genast får ske i den egendom som omfattas av företagshypoteket, även när detta gäller i annan näringsverksamhet än gäldenärens. *Lag (2011:1540).*

Lag (2011:1540) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

14 § *[Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:327).]*

15 § *[Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:327).]*

16 § Om det allmänna har en fordran hos en gäldenär som försatts i konkurs skall Kronofogdemyndigheten göra gällande denna fordran i konkursen och även i övrigt bevaka den rätt i konkursen som med anledning av fordran tillkommer det allmänna. Kronofogdemyndigheten skall också företräda det allmänna som borgenär vid företagsrekonstruktion, om inte något annat följer av lagen (1993:892) om ackord rörande statliga fordringar m.m. *Lag (2006:715).*

Lag (2006:715) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

17 § *[Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2006:715).]*

Avbrytande av indrivning

18 § Kronofogdemyndigheten får avbryta indrivningen tills vidare om ytterligare indrivningsåtgärder framstår som utsiktslösa eller inte är försvarliga med hänsyn till kostnaderna och indrivning inte heller krävs från allmän synpunkt. Kronofogdemyndigheten får även avbryta indrivningen om Skatteverket överväger att vidta eller har vid-

tagit åtgärd enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter.

Har indrivningen avbrutits enligt första stycket första meningen skall den återupptas, om det visar sig att betalning kan fås utan större kostnader än vad som är skäligt. Har indrivningen avbrutits enligt första stycket andra meningen får den återupptas, om det finns skäl för det.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf. *Lag (2007:327).*

Lag (2007:327) har trätt i kraft den 1 januari 2008. Uppskov som beviljats före denna tidpunkt gäller även efter ikraftträdandet

Avräkningsordning i vissa fall

19 § Om mer än en skattefordran enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) ska drivas in hos samma gäldenär, ska belopp som kan användas för betalning av någon av skattefordringarna i första hand räknas av från den fordran vars preskriptionstid går ut först.

Om det finns särskilda skäl, får Kronofogdemyndigheten tillgodoräkna beloppet på annat sätt. *Lag (2011:1355).*

Lag (2011:1355) har trätt i kraft den 1 januari 2012. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om fordringar som har påförts enligt bestämmelserna i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. eller skattebetalningslagen (1997:483).

Överklagande

20 § Kronofogdemyndighetens beslut att ta säkerhet i anspråk enligt 13 § får överklagas. Vid överklagande skall bestämmelserna om överklagande i 18 kap. utökningsbalken tillämpas.

I övrigt får beslut enligt denna lag inte överklagas. *Lag (2007:327).*

Lag (2007:327) har trätt i kraft den 1 januari 2008. Uppskov som beviljats före denna tidpunkt gäller även efter ikraftträdandet

Övergångsbestämmelser till lag 1993:891

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994 då lagen (1978:882) om säkerhet för skattefordringar m.m. skall upphöra att gälla. Bestämmelserna om uppskov och om säkerhet i 9 och 19 §§ respektive 10–13 och 19 §§ i den nya lagen tillämpas också i fråga om uppskov som beviljats och säkerhet som tagits emot före ikraftträdandet.

Indrivningsförfordning (SFS 1993:1229)

18 november 1993

Jfr prop. 1992/93:198, bet. 1992/93:SkU27, rskr. 1992/93:448.

Inledande bestämmelser*

* Rubriken ändrad genom förfordning 1995:488.

1 § Denna förfordning gäller vid indrivning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

2 § Begrepp som används i denna förfordning har samma innebörd som i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

2 a § Beslut i en fråga enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. får sättas upp i form av ett elektroniskt dokument.

Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande. *Förfordning (1995:488).*

Förfordning (1995:488) har trätt i kraft den 1 juni 1995.

Betalningsuppmaning

3 § Innan ansökan om indrivning görs skall sökanden, om det kan ske utan väsentlig olägenhet och inte särskilda skäl talar emot det, uppmana gäldenären att betala fordringen.

Uppmaningen skall innehålla uppgift om

1. fordringens belopp,
2. dröjsmålsavgift eller annan avgift som skall betalas med anledning av dröjsmålet,
3. den dag då betalning senast skall ske för att inte ansökan om indrivning skall göras.

Uppmaningen skall också innehålla uppgift om att indrivningen är förenad med ytterligare kostnader för gäldenären.

Begäran om indrivning m.m.

4 § Bestämmelser om begäran om indrivning av fordringar på skatt eller avgift enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) finns i 70 kap. 1 och 2 §§ den lagen.

Indrivning av fordran på felparkeringsavgift ska begäras senast fem månader efter det att fordringen skulle ha betalats.

Indrivning av fordringar som avser återbetalningsskyldighet för underhållsstöd enligt 19 kap. socialförsäkringsbalken ska, om inte särskilda skäl talar emot det, begäras senast fem månader efter det att den äldsta fordringen skulle ha betalats.

För andra fordringar ska indrivning begäras senast två månader efter det att fordringen skulle ha betalats.

Indrivning enligt andra–fjärde styckena ska begäras under förutsättning att inte ett ärende om ackord, nedsättning av fordran eller skuldsä-

nering enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter eller andra särskilda skäl talar emot det.

Indrivning ska begäras skyndsamt om ett dröjsmål skulle äventyra indrivningen. *Förfordning (2011:1447)*.

Förfordning (2011:1447) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

5 § Indrivning skall begäras genom ansökan hos Kronofogdemyndigheten. *Förfordning (2006:773)*.

Förfordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

6 § En ansökan om indrivning skall, om inte Kronofogdemyndigheten föreskrivit något annat, innehålla uppgift om

1. sökandens namn och personnummer eller organisationsnummer samt postadress,
2. gäldenärens namn och person- eller organisationsnummer, hemvist samt postadress,
3. när fordringen uppkom, vad fordringen avser och fordringens belopp samt andra uppgifter som behövs för indrivningen,
4. det antal poster och det sammanlagda belopp som ansökan avser.

Kronofogdemyndigheten får efter samråd med sökanden besluta att sådana uppgifter som avses i första stycket får lämnas på medium för automatisk databehandling.

Till en ansökan om indrivning skall, utom när den lämnas på medium för automatisk databehandling, bifogas en exekutionstitel eller någon annan handling som kan ligga till grund för indrivningen. *Förfordning (2006:773)*.

Förfordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

7 § Har sökanden uppgifter om gäldenärens ekonomiska förhållanden som kan antas vara av betydelse för indrivningen, skall Kronofogdemyndigheten underrättas om detta när ansökan om indrivning görs eller så snart som möjligt därefter. *Förfordning (2006:773)*.

Förfordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

8 § Har gäldenärens betalningsskyldighet fallit bort eller satts ned, skall sökanden skyndsamt underrätta Kronofogdemyndigheten om detta. Detsamma gäller om gäldenären har beviljats anstånd med betalningen eller om det kommit fram att indrivning inte borde ha begärts. *Förfordning (2006:773)*.

Förfordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

9 § Om sökanden får betalt för en fordran som överlämnats för indrivning, skall han skyndsamt underrätta Kronofogdemyndigheten om detta. *Förfordning (2006:773)*.

Förfordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Registrering av mål m.m.

10 § Kronofogdemyndigheten skall föra dagbok över ansökningar om indrivning. Dagbok får föras med hjälp av automatisk databehandling. Dagboken skall innehålla uppgift om sökanden samt om det medelsslag, det antal poster och det sammanlagda belopp som ansökan avser. *Förfordning (2006:773)*.

Förfordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

11 § Ansökningar om indrivning skall granskas av Kronofogdemyndigheten.

Om en ansökan inte innehåller de uppgifter som anges i 6 § första stycket eller om en upptagning som avses i 6 § andra stycket är bristfällig, skall Kronofogdemyndigheten uppmana sökanden att avhjälpa bristen. Om sökanden inte gör det, skall ansökan avvisas. *Förfordning (2006:773)*.

Förfordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

12 § Kronofogdemyndigheten skall registrera en ansökan om indrivning i utsöknings- och indrivningsdatabasen. *Förfordning (2006:773)*.

Förfordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Uppskov m.m.

13 § Om Kronofogdemyndigheten överväger att medge uppskov enligt 7 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. ska myndigheten informera Skatteverket, om det inte är uppenbart obehövt. I 26 § finns bestämmelser om vilka uppgifter Kronofogdemyndigheten ska lämna till Skatteverket. *Förfordning (2007:796)*.

Förfordning (2007:796) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Utlandsindrivning

14 § Vid indrivningen av vissa fordringar från en gäldenär som vistas utomlands eller annars kan antas ha egendom i utlandet får Kronofogdemyndigheten begära biträde av en svensk beskickning eller ett svenskt lönat konsulat, om fordringen inte utan väsentliga svårigheter kan drivas in i Sverige.

Detta gäller

1. fordringar som tillkommer staten och inte grundas på studiestödslagen (1973:349 eller studiestödslagen (1999:1395), och
2. fordringar som anges i 15 §.

Om fordringen kan drivas in av en myndighet i den främmande staten, ska Kronofogdemyndigheten begära det, om inte indrivningen avbryts tills vidare med stöd av 18 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. *Förfordning (2007:796)*.

Förfordning (2007:796) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Avbrytande av indrivning m.m.

15 § Bestämmelserna om avbrytande av indrivning i 18 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. ska tillämpas även på

1. felparkeringsavgift enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift,
2. fordran enligt förordningen (1980:400) om ersättning vid vissa viltskador m.m.,
3. byggsanktionsavgifter enligt 11 kap. plan- och bygglagen (2010:900),
4. fordran enligt 48 § andra stycket jaktlagen (1987:259),
5. böter som tillkommer jaktvårdsfonden och viltskadefonden,
6. avgifter enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst,
7. avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond. *Förordning (2011:366)*.

Förordning (2011:366) har trätt i kraft den 2 maj 2011. För indrivning av fordringar på avgifter enligt 10 kap. plan- och bygglagen (1987:10) gäller äldre föreskrifter.

16 § Om Kronofogdemyndigheten har avbrutit indrivningen enligt 18 § första stycket andra meningen lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och verkställighet ska äga rum i ett enskilt mål, ska myndigheten bedöma om indrivning ska återupptas enligt 18 § andra stycket andra meningen samma lag. Om det behövs ska Kronofogdemyndigheten samråda i frågan med Skatteverket. *Förordning (2007:796)*.

Förordning (2007:796) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Bokföring

17 § *[Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2007:796).]*

18 § Kronofogdemyndigheten skall skyndsamt registrera uppgifter om influtna medel i utsöknings- och indrivningsdatabasen. Desamma gäller sådana uppgifter som har lämnats till Kronofogdemyndigheten enligt 8 eller 9 §. *Förordning (2006:773)*.

Förordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

19 § *[Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (1997:1083).]*

Redovisning av influtna medel m.m.

20 § Kronofogdemyndigheten beslutar efter samråd med sökanden hur influtna medel ska betalas ut till sökanden om inte medlen ska föras direkt till statsbudgeten. *Förordning (2007:796)*.

Förordning (2007:796) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

402 Indrivningsförrordning

21 § Kronofogdemyndigheten beslutar om annan redovisning till sökanden än utbetalning av inlutna medel efter samråd med sökanden. *Förordning (2006:773).*

Förordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

22 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (1997:1083).]

23 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (1997:1083).]

Övriga bestämmelser

24 § Kronofogdemyndigheten skall i utsöknings- och indrivningsdatabasen registrera sådana uppgifter som avses i 2 kap. 5 § lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndigheternas verksamhet och som behövs i verksamheten. *Förordning (2006:773).*

Förordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

25 § Om en fordran på grund av beslut om utmätning av lön eller av annan anledning har betalats av någon annan än gäldenären och om gäldenären inte har fått uppgift om vilken fordran som har betalats, skall Kronofogdemyndigheten på begäran av gäldenären lämna sådan uppgift. *Förordning (2006:773).*

Förordning (2006:773) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

26 § Kronofogdemyndigheten ska lämna Skatteverket de uppgifter som myndigheten har om gäldenärens ekonomiska förhållanden i den utsträckning som informationen bedöms vara av betydelse för verkets handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter. I övrigt ska Kronofogdemyndigheten på begäran lämna sökanden de uppgifter som myndigheten har om gäldenärens ekonomiska förhållanden om det behövs för att sökanden ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt lag eller förordning.

Kronofogdemyndigheten får meddela föreskrifter om informationsutbyte och annan samverkan mellan myndigheten och sökanden samt om avbrytande av indrivning. Kronofogdemyndigheten får också meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och denna förordning. *Förordning (2007:796).*

Förordning (2007:796) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Övergångsbestämmelser till förordning 1993:1229

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1994. Genom förordningen upphävs förordningen (1983:167) om användning av automatisk databehandling inom exekutionsväsendet.

Bestämmelserna om betalningsuppmaning i 3 § skall inte tillämpas för tid före den 1 januari 1995 på beslut om betalningsskyldighet för preliminär A-skatt, mervärdesskatt, arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster som inte redovisats på föreskrivet sätt.

Kronofogdemyndighetens föreskrifter om hantering av vissa borgenärsuppgifter (KFMFS 2008:1)

beslutade den 3 januari 2008

Kronofogdemyndigheten föreskriver med stöd av 26 § indrivningsförordningen (1993:1229) följande

Uppskov m.m.

1 § Uppskov får medges i enlighet med bestämmelserna i 7 § lag (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Uppskov kan bara medges på begäran av gäldenären.

2 § I uppskovsutredningen (gäldenärsutredningen) ska Kronofogdemyndigheten utreda och dokumentera samtliga omständigheter som är av betydelse för uppskovsfrågan. Av utredningen ska också framgå vilket beslut myndigheten avser att fatta.

3 § Uppskov bör förenas med avbetalning och får endast i undantagsfall beviljas för längre tid än tolv månader. Omfattar uppskovet längre tid än så ska det omprövas efter tolv månader.

4 § Uppskov avseende näringsidkare bör kombineras med säkerhet.

5 § Uppskov får inte medges när Skatteverket överväger att vidta eller har vidtagit en åtgärd enligt lag (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter m.m.

6 § Uppskov ska omprövas om gäldenären

- inte betalar enligt medgivandet
- inte betalar löpande skatter och avgifter
- inte deklarerar
- har lämnat oriktiga uppgifter när uppskov medgavs
- blir misstänkt för ekonomisk brottslighet
- har brustit i sin informationsskyldighet.

Uppskov ska också omprövas när

- gäldenärens F-skattsedel återkallas
- betalningsförmågan avsevärt förbättras
- ställd säkerhet förlorar i värde
- en enskild borgenär ansöker om verkställighet
- det på annan grund föreligger skäl att ompröva uppskovet.

Såväl villkoren för uppskovet och avbetalningsplanen som de förutsättningar under vilka uppskovet och avbetalningsplanen kan omprövas ska framgå av det skriftliga medgivandet.

7 § Indrivningen kan avbrytas enligt 18 § första stycket första meningen lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. endast om gäldenären är ett skiftat dödsbo eller ett bolag som trätt i likvidation.

Bedömningen av om indrivningen ska avbrytas enligt 18 § första stycket andra meningen lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. ska grunda sig på vilken åtgärd Skatteverket avser att vidta eller har vidtagit.

Är åtgärden

- konkurs bör verkställigheten fortgå
- likvidation eller preskriptionsförlängning ska verkställigheten fortgå

- ackord ska verkställigheten avbrytas. Har en enskild borgenär ansökt om verkställighet och överväger Skatteverket att anta ett erbjudande om ackord, ska en bedömning göras av om verkställigheten ska avbrytas.

Information under verkställighetsarbetet

8 § Kronofogdemyndigheten ska underrätta Skatteverket om beslut om utmätning i mål där Skatteverket företräder sökanden enligt 1 § lag (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter m.m. Underrättelseskyldigheten gäller inte beslut om utmätning av lön.

Kronofogdemyndigheten ska underrätta Skatteverket om innehållet i och resultatet av en avslutad tillgångsundersökning när det finns mål som avses i första stycket för handläggning hos myndigheten.

Får Kronofogdemyndigheten kännedom om andra förhållanden som Skatteverket kan behöva känna till för att utöva sin borgenärsroll ska dessa, i mål som avses i första stycket, dokumenteras och överlämnas till Skatteverket.

Information under borgenärsarbetet

9 § Överväger Kronofogdemyndigheten att besluta om uppskov ska Skatteverket informeras om innehållet i uppskovsutredningen (gäldenärsutredningen) om inte annat framgår av andra stycket. Skatteverket behöver inte informeras innan beslut i uppskovsfrågan fattas om

- uppskovets längd understiger 5 arbetsdagar

- Kronofogdemyndigheten överväger att medge uppskov för en näringsidkare och uppskovets längd understiger 30 dagar från utgången av det rådrom som ges i underrättelsen enligt 4 kap. 12 § utsökningsbalken

- Kronofogdemyndigheten överväger att medge uppskov för en privatperson eller ett dödsbo som inte driver näringsverksamhet.

Skatteverket ska alltid informeras om verket kan behöva uppgifterna i uppskovsutredningen för att utöva sin borgenärsroll.

10 § Kronofogdemyndigheten ska informera Skatteverket när

- uppskov medges
- uppskov återkallas.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 9 januari 2008.

Förordning om avgifter vid Kronofogdemyndigheten (SFS 1992:1094)

Avgifter i mål om betalningsföreläggande och handräckning m.m.

1 § I mål om betalningsföreläggande, betalningsfastställelse ur pant, vanlig handräckning eller särskild handräckning som handläggs enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning tas ansökningsavgift ut med 300 kronor. Samma ansökningsavgift tas ut i mål som handläggs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande.

Avser en ansökan, utöver betalningsföreläggande, också betalningsfastställelse ur pant eller vanlig handräckning tas endast en avgift ut. *Förordning (2008:893)*.

Förordning (2008:893) har trätt i kraft den 12 december 2012.

Utsökningsavgifter

Allmänna bestämmelser

2 § I utsökningsmål och andra mål om verkställighet tas ersättning för förrättningskostnaderna ut i form av grundavgift, förberedelseavgift, försäljningsavgift och särskild avgift (utsökningsavgifter), om inte annat är särskilt föreskrivet. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

3 § Någon avgift tas inte ut, om

1. ansökan avvisas,
2. ansökan inte föranleder någon verkställighetsåtgärd till följd av att sökanden inte betalar förskott som Kronofogdemyndigheten begär enligt 4 § första eller andra stycket,
3. målet redovisas utan någon utredningsåtgärd därför att gäldenären är försatt i konkurs eller har beviljats skuldsanering, eller
4. utmätning går åter enligt 3 kap. 8 § tredje stycket konkurslagen (1987:672).

Någon avgift tas heller inte ut vid handräckning enligt 34 a § skogsvårdslagen (1979:429), 5 a § lagen (1994:1845) om tillämpningen av Europeiska unionens statsstödsregler eller 5 kap. 10 eller 17 § konkurrenslagen (2008:579). *Förordning (2010:647)*.

Förordning (2010:647) har trätt i kraft den 1 augusti 2010.

4 § Kronofogdemyndigheten får begära att en sökande som ansvarar mot staten för förrättningskostnaderna förskotterar avgiften, om det kan befaras att sökanden inte betalar avgiften frivilligt i de fall den inte kan tas ut av svaranden, eller om det annars finns särskilda skäl.

Förskott på förberedelseavgift eller särskild avgift får också begäras, om det är lämpligt med hänsyn till beloppets storlek.

Kronofogdemyndigheten ska under målets handläggning begära att sökanden betalar de kostnader som uppkommit, om de inte har kunnat tas ut av svaranden. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Allmänt om grundavgift

5 § För varje exekutionstitel på grund av vilken verkställighet har sökts tas en grundavgift ut, om inte något annat följer av 5 a–5 e §§.

I enskilda mål om utmätning ska en grundavgift tas ut för varje år som handläggningen pågår, om inte något annat följer av tredje–femte styckena eller 5 c §.

Om det efter årets utgång i målet endast kvarstår sådana åtgärder som avses i 4 kap. 9 b § utsökningsbalken, ska dock ingen ny grundavgift tas ut.

Någon ny grundavgift ska inte heller tas ut om det obetalda beloppet understiger 100 kronor.

När det finns hinder mot verkställighet får beslut om att ta ut avgift inte fattas. *Förordning (2007:1297)*.

Förordning (2007:1297) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Grundavgift vid flera svarande

5 a § Om flera svarande i samma exekutionstitel har förpliktats att fullgöra något till samma sökande, och de inte svarar solidariskt för förpliktelsen, ska en grundavgift tas ut för varje svarande mot vilken verkställighet söks. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Grundavgift vid flera sökande

5 b § Om svaranden i samma exekutionstitel har förpliktats att fullgöra något till flera sökande, ska en grundavgift tas ut för varje sökandes ansökan om verkställighet. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Grundavgift vid verkställighet för fordran på underhållsbidrag m.m.

5 c § Vid utmätning för fordringar på underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken, föräldrabalken eller annan författning ska endast en grundavgift tas ut för varje gäldenär och för varje år då något sådant mål handläggs av Kronofogdemyndigheten.

Vid verkställighet för fordran som avser betalning för underhållsstöd enligt 19 kap. socialförsäkringsbalken ska endast en avgift tas ut för samtliga sådana fordringar mot en gäldenär för tiden från och med februari ett år till och med januari det påföljande året. *Förordning (2010:1679)*.

Förordning (2010:1679) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

Grundavgift vid flera verkställighetsformer

5 d § Om ansökan avser två eller flera olika verkställighetsformer, ska en grundavgift tas ut för varje verkställighetsform. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Grundavgift vid ny exekutionstitel

5 e § Om den exekutionstitel på grund av vilken verkställighet söktes efter överprövning ersätts av en ny exekutionstitel mot samma svarande, ska någon ny grundavgift inte tas ut. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Grundavgift vid uttagande av förrättningskostnader

5 f § Vid verkställighet som avses i 17 kap. 11 § andra stycket utsökningsbalken ska ny grundavgift tas ut. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Grundavgiftens storlek

6 § Grundavgiften är 600 kronor, om inte något annat följer av andra stycket.

Grundavgiften för verkställighet av sådan intrångsundersökning som avses i 18 kap. 6 a § utsökningsförordningen (1981:981) är 5 000 kr. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008. Bestämmelserna i 6 och 8 §§ i sin äldre lydelse tillämpas i fråga om avgift som har betalats eller skulle ha betalats före ikraftträdandet.

7 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (2007:795).]

Sänkt grundavgift

8 § Sådan jämkning av förrättningskostnaderna som avses i 17 kap. 4 § andra stycket utsökningsbalken görs genom att Kronofogdemyndigheten sänker grundavgiften med högst 100 kronor. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008. Bestämmelserna i 6 och 8 §§ i sin äldre lydelse tillämpas i fråga om avgift som har betalats eller skulle ha betalats före ikraftträdandet.

Avgifter vid exekutiv försäljning

9 § När kungörelse införs i någon tidning om försäljning på exekutiv auktion av registrerat skepp, registrerat skeppsbygge, registrerat luftfartyg, intecknade reservdelar till luftfartyg, fastighet eller tomträtt, eller sådan egendom överlämnas för försäljning under hand, tas förberedelseavgift ut.

Förberedelseavgiften är

1. om taxeringsvärde för en fastighet eller tomträtt framgår av det taxeringsbevis eller fastighetsbevis som Kronofogdemyndigheten har skaffat fram i målet: 1 procent av detta värde,

2. i andra fall: 1 procent av ett belopp som motsvarar 75 procent av det värde som har fastställts för egendomen vid värderingen. *Förordning (2006:880).*

Förordning (2006:880) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

10 § När egendom säljs exekutivt tas försäljningsavgift ut. Försäljningsavgift tas dock inte ut, om

1. försäljningen inte blir bestående,

2. lös egendom säljs genom någon annan enligt vad som sägs i 9 kap. 3 § utsökningsförordningen (1981:981),

3. en fastighet eller tomträtt säljs under hand med anlåtande av en fastighetsmäklare eller någon annan som avses i 12 kap. 29 § första meningen utsökningsförordningen. *Förordning (1996:46).*

Förordning (1996:46) har trätt i kraft den 1 april 1996.

11 § Försäljningsavgiften är 4 procent av varje köpeskilling. Vid försäljning av sådan egendom som avses i 9 § är försäljningsavgiften i stället 2 procent av det underlag för beräkning av förberedelseavgift som anges i 9 § andra stycket.

Om det vid försäljning av gemensamt in-tecknade fastigheter har upprättats särskild sakägarförteckning för varje fastighet, skall försäljningsavgiften beräknas särskilt för varje fastighet som säljs, även om försäljningen sker vid gemensamt utrop. Motsvarande gäller vid försäljning av två eller flera luftfartyg eller av luftfartyg och in-tecknade reservdelar till luftfartyg. *Förordning (1994:506).*

Förordning (1994:506) har trätt i kraft den 1 juli 1994. Förordningen tillämpas i mål som avslutas efter ikraftträdandet. Om exekutiv auktion har hållits eller köpehandling upprättats vid underhandsförsäljning före den 1 juli 1994, tas vid efterföljande fördelning avgifter ut enligt äldre bestämmelser.

12 § Förberedelseavgiften eller, i förekommande fall, summan av förberedelseavgift och försäljningsavgift ska uppgå till lägst ett belopp som motsvarar 20 procent och högst ett belopp som motsvarar 150 procent av det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ social-försäkringsbalken som gällde vid tidpunkten för inlämnande av kungörelse eller överlämnande som avses i 9 §. *Förordning (2010:1679).*

Förordning (2010:1679) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

Särskild avgift

13 § Särskild avgift tas ut när det uppkommer särskild kostnad för staten för en åtgärd i målet. Avgiften motsvarar kostnaden.

Den särskilda avgiften får jämkas av Kronofogdemyndigheten, om kostnaden är större än som var behövligt. Avgift tas inte ut för en åtgärd som var onödig. *Förordning (2006:880).*

Förordning (2006:880) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

14 § Särskild avgift tas inte ut för statens kostnader för

1. resor,
2. delgivning,
3. tolk,
4. hämtning till förhör eller ersättning som betalas enligt 2 kap. 13 § utsökningsbalken,
5. åtgärder som vidtas för att förrättningsmannen skall kunna ta sig in i en bostad eller annat utrymme enligt 2 kap. 17 § eller 12 kap. utsökningsbalken eller för att tillsluta utrymmet,
6. hjälp till gäldenären att upprätta förteckning enligt 4 kap. 14 § andra stycket andra meningen utsökningsbalken,
7. kungörelse med anledning av exekutiv försäljning eller fördelning av köpeskilling eller andra influtna medel,
8. gravationsbevis eller fastighetsbevis som beställs av Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:880)*.

Förordning (2006:880) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Undantag från sökandens ansvar för kostnader m.m.

15 § Sökanden i mål om utmätning för vad som tilldömts någon efter talan om enskilt anspråk på grund av brott skall inte betala grundavgift, förberedelseavgift eller försäljningsavgift.

Sökanden i ett mål om utmätning eller verkställighet av kvarstad för fordran på underhållsbidrag enligt äktenskapsbalken, föräldrabalken eller annan författning eller ersättning enligt 8 kap. 1 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453) skall inte betala grundavgift. *Förordning (2001:950)*.

Förordning (2001:950) har trätt i kraft den 1 januari 2002.

16 § I 19 § rättshjälpslagen (1996:1619) finns bestämmelser om befrielse från utsökningsavgifter enligt 2 §. *Förordning (1997:424)*.

Förordning (1997:424) har trätt i kraft den 1 december 1997. Äldre bestämmelser gäller fortfarande om allmän rättshjälp har beviljats enligt rättshjälpslagen (1972:429).

16 a § Om en ansökan återkallas eller om verkställigheten i ett mål annars ska upphöra, och det har uppkommit förrättningskostnader i målet som inte blivit betalda, ska Kronofogdemyndigheten direkt vidta åtgärder för att ta ut kostnaderna av svaranden eller, om sökanden ansvarar för kostnaderna, av sökanden. *Förordning (2007:795)*.

Förordning (2007:795) har trätt i kraft den 1 januari 2008. Bestämmelserna i 6 och 8 §§ i sin äldre lydelse tillämpas i fråga om avgift som har betalats eller skulle ha betalats före ikraftträdandet.

Avgifter i andra fall

17 § För protest enligt 88 § växellagen (1932:130) eller 66 § checklagen (1932:131) och för registrering enligt 1 § lagen (1845:50 s. 1) om handel med lösören, som köparen låter i säljarens vård

410 Avgifter vid kronofogdemyndigheten, förordning

kvarbliva tas avgift ut enligt 9–14 §§ avgiftsförordningen (1992:191), varvid avgiftsklass 2 tillämpas.

För handläggning av ärenden enligt lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer tas avgift ut med 625 kronor.

För bevis som utfärdas av Kronofogdemyndigheten på begäran tas avgift ut enligt 20–24 §§ avgiftsförordningen, varvid avgiftsklass A tillämpas.

För handläggning av ärenden enligt lagen (2011:900) om dödande av förkommen handling tas avgift ut med 375 kronor. *Förordning (2011:984)*.

Förordning (2011:984) har trätt i kraft den 1 oktober 2011.

Ränta

17 a § Betalas inte ansökningsavgifter i mål om betalningsföreläggande eller handräckning eller kostnader som avses i 17 kap. 11 § andra stycket utsökningsbalken inom den tid som bestäms av kronofogdemyndigheten, tas dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) ut. Kronofogdemyndigheten får underlåta att ta ut ränta som inte uppgår till 100 kronor. *Förordning (1998:412)*.

Förordning (1998:412) har trätt i kraft den 1 juli 1998.

Avslutande bestämmelser

18 § [Paragrafen har upphört att gälla genom förordning (1994:1987).]

19 § Kronofogdemyndigheten får meddela föreskrifter om tillämpningen av denna förordning och om myndighetens redovisning av avgifter i mål som handläggs enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning samt av utsökningsavgifter. *Förordning (2006:880)*.

Förordning (2006:880) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Övergångsbestämmelser till förordning 1992:1094

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1993, då förordningen (1981:1185) om utsökningsavgifter, förordningen (1991:1583) om avgifter i mål om betalningsföreläggande och handräckning och förordningen (1992:201) om avgifter för vissa ärenden enligt växellagen (1932:130) och checklagen (1932:131) skall upphöra att gälla. Förordningen tillämpas i mål som kommer in till en kronofogdemyndighet efter ikraftträdandet. Handläggs vid ikraftträdandet ett eller flera tidigare inkomna enskilda mål om införsel hos en gäldenär av kronofogdemyndigheten, tas avgift enligt denna förordning ut för tiden efter utgången av år 1994. *Förordning (1994:1987)*.

2. Om det i en lag eller i en författning som har beslutats av regeringen hänvisas till en föreskrift som har ersatts genom en föreskrift i denna förordning, tillämpas i stället den nya föreskriften.

Lönegarantilag (SFS 1992:497)

4 juni 1992

Prop. 1991/92:139, 1991/92:LU37, rskr 1991/92:318.

Inledande bestämmelser

1 § Staten svarar enligt denna lag för betalning av arbetstagares fordran (statlig lönegaranti) hos en arbetsgivare som

1. har försatts i konkurs i Sverige eller i ett annat nordiskt land,
2. är föremål för företagsrekonstruktion enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, eller

3. i ett annat land i Europeiska unionen (EU-land) eller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-land) än Sverige är föremål för ett sådant insolvensförfarande som avses i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/94/EG av den 22 oktober 2008 om skydd för arbetstagare vid arbetsgivarens insolvens. *Lag (2009:1442)*.

Lag (2009:1442) har trätt i kraft den 1 januari 2010.

2 § Om konkursen har inträffat i ett annat nordiskt land, lämnas betalning enligt garantin endast för en sådan fordran som avser anställning med övervägande anknytning till Sverige eller svenska förhållanden. *Lag (1997:204)*.

Lag (1997:204) har trätt i kraft den 1 juni 1997.

2 a § I fall som avses i 1 § 3 lämnas betalning enligt garantin endast om arbetstagaren för arbetsgivarens räkning utför eller utförde sitt arbete främst i Sverige.

Om arbetsgivaren har försatts i konkurs i Sverige och arbetstagaren utför eller utförde sitt arbete för arbetsgivarens räkning främst i ett annat EU- eller EES-land lämnas inte betalning enligt garantin. *Lag (2005:681)*.

Lag (2005:681) har trätt i kraft den 7 oktober 2005 och tillämpas i fråga om insolvensförfaranden som inletts därefter.

3 § Om arbetsgivaren tidigare har varit försatt i konkurs, betalas inte fordringar som har gjorts eller hade kunnat göras gällande i den konkursen.

3 a § Vad som i denna lag sägs om konkurs gäller i tillämpliga delar när en arbetsgivare är föremål för ett sådant insolvensförfarande som avses i 1 § 3. *Lag (2005:681)*.

Lag (2005:681) har trätt i kraft den 7 oktober 2005 och tillämpas i fråga om insolvensförfaranden som inletts därefter.

4 § Vad som sägs om arbetstagare gäller även en sådan anhörig till arbetstagare som med anledning av arbetstagarens anställning har

pensionsfordran hos konkursgäldenären eller gäldenären vid företagsrekonstruktion. *Lag (2005:273)*.

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

5 § Om en fordran har överlåtit, har förvärvaren rätt till utbetalning enligt garantin (garantibelopp) endast om förvärvet har avsett mätningarsvode eller därmed jämförlig avgift eller facklig medlemsavgift.

Rätt till garantibelopp föreligger också om förvärvet har skett efter att konkursbeslutet eller beslutet om företagsrekonstruktion meddelades och förvärvaren är en arbetstagarorganisation i vilken överlåtare är medlem eller en fond i vars förvaltning organisationen deltar. *Lag (2005:273)*.

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

6 § Den som är berättigad till underhåll har rätt till garantibelopp för underhållsbidrag som har innehållits genom utmätning av lön. Försäkringskassan har inte rätt till garantibelopp för underhållsstöd som har lämnats enligt socialförsäkringsbalken. *Lag (2010:1253)*.

Lag (2010:1253) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

6 a § Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag. *Lag (2012:83)*.

Lag (2012:83) har trätt i kraft den 1 juli 2012.

Garantins omfattning

7 § Vid konkurs lämnas betalning enligt garantin för sådan fordran på lön eller annan ersättning och på pension som har förmånsrätt enligt 12 eller 13 § förmånsrättslagen (1970:979).

Vid företagsrekonstruktion lämnas betalning enligt garantin för fordran på lön eller annan ersättning och på pension som skulle haft förmånsrätt enligt 12 eller 13 § förmånsrättslagen om arbetsgivaren i stället hade försatts i konkurs. *Lag (2005:273)*.

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

7 a § Betalning enligt garantin lämnas också för fordran på uppsägningslön för tid efter en månad från konkursbeslutet. Detsamma gäller vid beslut om företagsrekonstruktion, i den mån arbetstagaren under uppsägningstiden inte utfört och inte heller borde ha utfört arbete för arbetsgivarens räkning.

Fordran på uppsägningslön omfattas av garantin längst för uppsägningstid som beräknats enligt 11 § lagen (1982:80) om anställnings-

skydd. Uppsägningslön för tid under vilken arbetstagaren inte utför arbete för annan och inte heller driver egen rörelse omfattas av garantin endast om arbetstagaren kan visa att han eller hon har anmält sig som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen. För uppsägnings-tid omfattar garantin endast lön eller ersättning som överstiger inkomst vilken arbetstagaren under den tid lönen eller ersättningen avser har haft av egen rörelse eller har förvärvat eller borde ha kunnat förvärva i en annan anställning. Vid bestämmande av i vilken utsträckning fordran på lön eller ersättning under uppsägningstid omfattas av garantin skall med samtidig inkomst i annan anställning jämföras aktivitetsstöd som lämnas till den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program, i den mån stödet avser samma tid som lönen eller ersättningen och arbetstagaren har blivit berättigad till stödet efter uppsägningen.

Betalning enligt garantin lämnas dock inte till sådan arbetstagare som avses i 12 § sjätte stycket förmånsrättslagen (1970:979). *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

7 b § Betalning enligt garantin lämnas inte vid konkurs eller företagsrekonstruktion för sådan del av fordran på lön eller pension som enligt 5 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) inte får göras gällande i konkurs. *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

8 § Om någon på grund av en fordran som omfattas av garantin har ansökt om att gäldenären skall försättas i konkurs, lämnas betalning även för kostnaden för det och, om konkursen har avskrivits enligt 10 kap. 1 § konkurslagen (1987:672), för den kostnad som han har blivit ålagd att betala enligt 14 kap. 3 § samma lag.

9 § För sådan fordran som är förenad med förmånsrätt enligt 12 § förmånsrättslagen (1970:979) och för fordran enligt 7 a § denna lag lämnas betalning enligt garantin vid konkurs eller företagsrekonstruktion för varje arbetstagare med ett belopp som motsvarar högst fyra gånger det prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken som gäller när ett beslut om konkurs eller företagsrekonstruktion fattas.

För fordran på lön eller annan ersättning gäller garantin för en sammanlagd anställningstid om högst åtta månader.

Fordran på ersättning för särskilda kostnader betalas före annan fordran. *Lag (2010:1253).*

Lag (2010:1253) har trätt i kraft den 1 januari 2011.

9 a § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (1997:204).]

9 b § En lönefordran ersätts inte om det finns grundad anledning att anta att en av förutsättningarna för den anställning eller det anställningsvillkor på vilket fordran grundar sig har varit att den skulle betalas helt eller delvis genom lönegarantin. *Lag (1994:636).*

Lag (1994:636) har trätt i kraft den 1 juli 1994.

Arbetstagarens upplysningsskyldighet

10 § Om en arbetstagare har inkomster från en annan anställning under uppsägningstiden och dessa avser samma tid som arbetstagarens fordran i konkursen eller mot gäldenären vid företagsrekonstruktion, skall han eller hon upplysa förvaltaren eller rekonstruktören om inkomsterna. I fall som avses i 21 § skall upplysningen i stället lämnas till tillsynsmyndigheten.

Sådan upplysning skall också lämnas om arbetstagaren får aktivitetsstöd vid deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program. *Lag (2005:681).*

Lag (2005:681) har trätt i kraft den 7 oktober 2005 och tillämpas i fråga om insolvensförfaranden som inletts därefter.

Konkurs med bevakning

11 § Om bevakning förekommer i konkursen, ska förvaltaren snarast underrätta länsstyrelsen om sådana fordringar som omfattas av garantin och som enligt förvaltarens bedömning är klara.

Underrättelse om övriga fordringar som omfattas av garantin ska lämnas utan dröjsmål sedan fordringarna har blivit utdelningsgilla. *Lag (2012:83).*

Lag (2012:83) har trätt i kraft den 1 juli 2012.

12 § Om förvaltaren, sedan han har lämnat underrättelse enligt 11 § första stycket, får upplysningar enligt 10 § eller om han på annat sätt får kännedom om något förhållande som påverkar frågan till vilken del arbetstagarens fordran på uppsägningslön omfattas av förmånsrätt, skall han snarast underrätta länsstyrelsen.

13 § Underrättelse enligt 11 § behöver inte lämnas om medel har betalats ut i förskott till arbetstagaren enligt 11 kap. 14 § konkurslagen (1987:672), beträffande fordran på lön för uppsägningstid senast på fordringens förfallodag och beträffande annan fordran utan dröjsmål sedan den har blivit utdelningsgill.

14 § Den förvaltare, som efter att ha lämnat en underrättelse enligt 11 § avser att göra en förskottsbetalning till arbetstagaren enligt 13 §, skall underrätta länsstyrelsen innan betalningen görs.

15 § Förvaltaren skall för arbetstagarens räkning bevaka fordringar som enligt hans bedömning är klara.

Bevakningen får ske genom att förvaltaren lämnar rätten två kopior av en sådan underrättelse som han har lämnat länsstyrelsen enligt 11 § och anger att den avser bevakning.

Förvaltaren skall genast underrätta arbetstagaren om bevakningen.

Konkurs utan bevakning och företagsrekonstruktion

16 § Vid konkurs där bevakning inte förekommer och vid företagsrekonstruktion, skall förvaltaren eller rekonstruktören snarast pröva och meddela beslut i frågan om en fordran skall betalas enligt garantin. *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

17 § Om förvaltaren eller rekonstruktören finner att fordran ska betalas enligt garantin, ska han eller hon samma dag som beslutet meddelas sända en underrättelse om beslutets innehåll till länsstyrelsen. *Lag (2012:83).*

Lag (2012:83) har trätt i kraft den 1 juli 2012.

18 § Om förvaltaren eller rekonstruktören, efter att ha fattat beslut om betalning enligt garantin, får upplysningar enligt 10 § eller på annat sätt får kännedom om något förhållande som påverkar frågan till vilken del arbetstagarens fordran på uppsägningslön omfattas av rätt till betalning enligt garantin, skall förvaltaren eller rekonstruktören snarast ompröva sitt beslut avseende garantibelopp som ännu inte har betalats ut.

Om omprövningen medför att utbetalning enligt garantin skall ske med ett annat belopp än tidigare, skall förvaltaren eller rekonstruktören samma dag sända en underrättelse om beslutets innehåll till länsstyrelsen. *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

19 § Kopia av ett beslut enligt 16 eller 18 § skall samma dag som beslutet meddelades sändas till arbetstagaren och den myndighet som har tillsyn över förvaltningen i konkurser. *Lag (2006:711).*

Lag (2006:711) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

20 § Förvaltaren och rekonstruktören får rätta beslut som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknfel eller liknande förbiseende. *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

20 a § Vid företagsrekonstruktion skall rekonstruktören, på begäran av den myndighet som avses i 19 §, lämna sådana uppgifter om fordringar hos gäldenären som kan ha betydelse för betalning enligt garantin. *Lag (2006:711).*

Lag (2006:711) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Lönegaranti vid gränsöverskridande situationer

21 § Om en arbetstagare begär betalning enligt garantin för en fordran som han eller hon har mot en arbetsgivare som har försatts i konkurs i ett annat nordiskt land eller som i ett annat EU- eller EES-land än Sverige är föremål för ett sådant insolvensförfarande som avses i 1 § 3, skall arbetstagaren ansöka om utbetalning av garantibelopp hos den myndighet som avses i 19 §.

Statens talan förs av den myndighet som avses i 19 §. *Lag (2006:711)*.

Lag (2006:711) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

21 a § Om en arbetstagare begär betalning enligt garantin för en fordran som han eller hon har mot en arbetsgivare som i ett annat EU- eller EES-land än Sverige är föremål för ett sådant insolvensförfarande som avses i 1 § 3, skall tillsynsmyndigheten begära information om arbetstagarens utestående fordringar hos den behöriga garantiinstitutionen i det landet.

Om en arbetsgivare som har försatts i konkurs i Sverige har arbetstagare i ett annat EU- eller EES-land, skall tillsynsmyndigheten lämna relevant information om fordringarna vid förfrågan från den behöriga garantiinstitutionen i det landet.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om utbyte av information mellan tillsynsmyndigheten och behöriga garantiinstitutioner i andra länder. *Lag (2005:681)*.

Lag (2005:681) har trätt i kraft den 7 oktober 2005 och tillämpas i fråga om insolvensförfaranden som inletts därefter.

Utbetalning av garantibelopp

22 § Garantibelopp betalas av länsstyrelsen. *Lag (2012:83)*.

Lag (2012:83) har trätt i kraft den 1 juli 2012.

23 § Garantibelopp får inte betalas ut innan arbetstagarens fordran har förfallit till betalning.

Åberopas motfordran hos arbetstagaren, får ett garantibelopp, som motsvarar en sådan del av motfordran med vilken kvittning kan ske enligt lagen (1970:215) om arbetsgivares kvittningsrätt, betalas ut först om det framgår att det inte finns någon motfordran.

24 § Innan garantibelopp betalas ut skall länsstyrelsen verkställa skatteavdrag samt avdrag med belopp som skall innehållas på grund av beslut om utmätning av lön. Dessutom skall avräkning göras för förskottsbetalning som skett enligt 11 kap. 14 § konkurslagen (1987:672) och som avser fordringar som omfattas av garantin. *Lag (1995:310)*.

Lag (1995:310) har trätt i kraft den 1 april 1996.

25 § Innan garantibelopp för fordran på uppsägningslön betalas ut skall arbetstagaren till länsstyrelsen lämna en försäkran på heder och samvete om sina anställnings- och avlöningsförhållanden under uppsägningstiden.

Om arbetstagaren under uppsägningstiden inte utför arbete för konkursgäldenären, gäldenären vid företagsrekonstruktion eller någon annan och inte heller driver egen rörelse, får garantibelopp för fordran på uppsägningslön betalas ut endast om arbetstagaren visar att han eller hon för den tid fordran avser har varit anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen. *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

26 § Anser länsstyrelsen att uppgifterna som arbetstagaren har lämnat i en försäkran enligt 25 § kan påverka frågan till vilken del arbetstagarens fordran på uppsägningslön omfattas av rätt till betalning enligt garantin, skall länsstyrelsen skyndsamt sända kopia av försäkran till förvaltaren eller rekonstruktören.

I sådana fall får garantibelopp för fordran på uppsägningslön inte betalas ut innan förvaltaren eller rekonstruktören har omprövat sitt tidigare ställningstagande i frågan om lönegaranti eller underrättat länsstyrelsen om att uppgifterna i försäkran inte ger anledning till en ny bedömning. *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

27 § Om det, sedan förvaltaren har meddelat beslut i en lönegaranti-fråga, förordnas att bevakning skall äga rum i konkursen, får garantibelopp inte betalas ut på grund av beslutet. Om betalningen redan har verkställts, skall den räknas av från det belopp som arbetstagaren senare visar sig ha rätt till.

28 § I fråga om utbetalat garantibelopp inträder staten i arbetstagarens rätt mot konkursgäldenären eller gäldenären vid företagsrekonstruktion. Staten inträder dock inte i arbetstagarens rätt enligt 12 eller 13 § förmånsrättslagen (1970:979).

Utdelning i konkurs för arbetstagarens fordran som ersatts av garantin tillfaller staten upp till detta belopp. *Lag (2008:995).*

Lag (2008:995) har trätt i kraft den 1 januari 2009. I en konkurs eller företagsrekonstruktion som har beslutats på grund av en ansökan som har inkommit till domstolen före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser.

Överprövning av beslut

29 § Om en arbetstagare är missnöjd med förvaltarens eller rekonstruktörens beslut enligt 16 eller 18 §, får arbetstagaren väcka talan mot staten inom tre veckor från det att han eller hon fick del av beslutet.

Statens talan förs av den myndighet som avses i 19 §. *Lag (2006:711).*

Lag (2006:711) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

30 § Om den myndighet som avses i 29 § andra stycket finner att förvaltarens eller rekonstruktörens beslut är oriktigt, får myndigheten väcka talan mot arbetstagaren inom tre veckor från det att myndigheten fick del av beslutet. *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

31 § Vad som har sagts i fråga om arbetstagare i 29 och 30 §§ gäller även den som en fordran har överlåtits till enligt 5 eller 6 §.

32 § Talan enligt 29 eller 30 § skall väckas vid den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion.

En arbetstagare, som är missnöjd med tillsynsmyndighetens beslut enligt 21 §, får inom den tid som anges i 29 § väcka talan mot staten vid den tingsrätt där arbetstagaren skall svara i tvistemål i allmänhet. *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

33 § I mål enligt 29 och 30 §§ får det beslutas att vardera parten skall bära sin rättegångskostnad, även om arbetstagaren har förlorat målet.

Återbetalning av garantibelopp

34 § Om någon genom oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att garantibelopp har betalats ut obehörigt eller med för högt belopp, skall återbetalning ske av vad som har betalats för mycket.

Sådan återbetalning skall ske också om någon i annat fall har tagit emot garantibelopp obehörigt eller med för högt belopp och skäligen hade bort inse detta.

35 § Om betalning enligt garantin har skett och konkursbeslutet eller beslutet om företagsrekonstruktion därefter upphävs genom ett beslut som vinner laga kraft, skall den som tagit emot betalningen betala tillbaka beloppet. *Lag (2005:273).*

Lag (2005:273) har trätt i kraft den 1 juni 2005. De nya bestämmelserna om lönegaranti vid företagsrekonstruktion skall tillämpas om beslutet om företagsrekonstruktion fattas på grund av en ansökan om företagsrekonstruktion som inkommit till tingsrätten den 1 juni 2005 eller senare.

36 § Om det finns särskilda skäl, får återbetalningsskyldighet enligt 34 och 35 §§ efterskänkas helt eller delvis.

Övergångsbestämmelser till lag 1992:497

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1992, då lagen (1970:741) om statlig lönegaranti vid konkurs skall upphöra att gälla.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för fordran hos en arbetsgivare som har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

Lönegarantiförordning (SFS 1992:501)

4 juni 1992

Inledande bestämmelse

1 § Denna förordning gäller handläggning av ärenden och mål om statlig lönegaranti vid konkurs och företagsrekonstruktion. *Förordning (2005:274).*

Förordning (2005:274) har trätt i kraft den 1 juni 2005.

Handläggning m.m. hos konkursförvaltare och rekonstruktörer vid företagsrekonstruktion

1 a § Underrättelser till länsstyrelsen enligt 11, 12, 14, 17 och 18 §§ lönegarantilagen (1992:497) ska sändas till

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Västra Götalands eller Hallands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Västernorrlands eller Jämtlands län, och

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Norrbottens eller Västerbottens län. *Förordning (2012:401).*

Förordning (2012:401) har trätt i kraft den 1 juli 2012. Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 4 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska utdelningen betalas till

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

420 Lönegarantiförordning

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 11 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska återkrav handhas av

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet föreskriven tid för indrivning av avgift enligt 13 § första stycket bestämts av en annan länsstyrelse än den som ska betala ut garantibelopp enligt 6 b eller 6 c §, ska

a) Länsstyrelsen i Stockholms län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

c) Länsstyrelsen i Skåne län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län.

2 § Underrättelse enligt 11 eller 12 § lönegarantilagen (1992:497) skall innehålla, förutom uppgifter om konkursgäldenären, dagen för konkursbeslutet och vilken domstol som har meddelat beslutet, uppgift om

a) arbetstagaren,

b) den fordran som arbetstagaren har mot konkursgäldenären och i vilken omfattning den skall betalas av garantin.

Konkursförvaltare skall också uppge vilken arbetstagarorganisation och semesterkassa som arbetstagaren tillhör, samt om han har ändrad beräkning av preliminär skatt eller utmätning av lön.

Av underrättelsen skall framgå om arbetstagaren skall utföra arbete för konkursgäldenären under uppsägningstiden. *Förordning (1997:1082)*.

Förordning (1997:1082) har trätt i kraft den 1 januari 1998.

3 § Beslut enligt 16, 18 eller 21 § lönegarantilagen (1992:497) skall, innehålla

1. uppgifter enligt 2 §, varvid det som sägs om konkurs skall tillämpas på motsvarande sätt i fråga om företagsrekonstruktion,

2. uppgift om hur man överklagar och

3. skälen för beslutet. *Förordning (2005:274)*.

Förordning (2005:274) har trätt i kraft den 1 juni 2005.

4 § Utdelning som tillfaller staten enligt 28 § lönegarantilagen (1992:497) ska betalas till den länsstyrelse som har utbetalat garantibeloppet. Besked om betalningen ska lämnas till Skatteverket. *Förordning (2007:794)*.

Förordning (2007:794) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

Domstolarnas handläggning

5 § Om tingsrätten beslutar om bevakningsförfarande i en konkurs, ska rätten samma dag som beslutet meddelades sända en underrättelse om beslutet till Skatteverket och till

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när tingsrätten hör till Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när tingsrätten hör till Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län, när tingsrätten hör till Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när tingsrätten hör till Västra Götalands eller Hallands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när tingsrätten hör till Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när tingsrätten hör till Västernorrlands eller Jämtlands län, och

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när tingsrätten hör till Norrbottens eller Västerbottens län. *Förordning (2012:401)*.

Förordning (2012:401) har trätt i kraft den 1 juli 2012. Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 4 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska utdelningen betalas till

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

422 Lönegarantiförordning

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 11 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska återkrav handhas av

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet föreskriven tid för indrivning av avgift enligt 13 § första stycket bestämts av en annan länsstyrelse än den som ska betala ut garantibelopp enligt 6 b eller 6 c §, ska

a) Länsstyrelsen i Stockholms län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

c) Länsstyrelsen i Skåne län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län.

6 § När en domstol har avgjort ett mål om lönegaranti ska en kopia av avgörandet sändas till

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Västra Götalands eller Hallands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Västernorrlands eller Jämtlands län, och

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Norrbottens eller Västerbottens län.

En kopia av avgörandet ska även sändas till konkursgäldenären och förvaltaren eller, när fråga är om företagsrekonstruktion, till gäldenären och rekonstruktören. *Förordning (2012:401)*.

Förordning (2012:401) har trätt i kraft den 1 juli 2012. Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 4 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska utdelningen betalas till

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 11 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska återkrav handhas av

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

424 Lönegarantiförordning

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet föreskriven tid för indrivning av avgift enligt 13 § första stycket bestämts av en annan länsstyrelse än den som ska betala ut garantibelopp enligt 6 b eller 6 c §, ska

a) Länsstyrelsen i Stockholms län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

c) Länsstyrelsen i Skåne län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län.

6 a § I fall som avses i 21 § lönegarantilagen (1992:497) ska domstolen sända en kopia av avgörandet i ett mål om lönegaranti till

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när arbetstagaren vistas i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när arbetstagaren vistas i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län, när arbetstagaren vistas i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när arbetstagaren vistas i Västra Götalands eller Hallands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när arbetstagaren vistas i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när arbetstagaren vistas i Västernorrlands eller Jämtlands län, och

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när arbetstagaren vistas i Norrbottens eller Västerbottens län.

En kopia av avgörandet ska även sändas till konkursgäldenären. Förordning (2012:401).

Förordning (2012:401) har trätt i kraft den 1 juli 2012. Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 4 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska utdelningen betalas till

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 11 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska återkrav handhas av

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet föreskriven tid för indrivning av avgift enligt 13 § första stycket bestämts av en annan länsstyrelse än den som ska betala ut garantibelopp enligt 6 b eller 6 c §, ska

a) Länsstyrelsen i Stockholms län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

c) Länsstyrelsen i Skåne län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län.

Länsstyrelsernas handläggning

6 b § Garantibelopp enligt 22 § lönegarantilagen (1992:497) betalas ut av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Västra Götalands eller Hallands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Västernorrlands eller Jämtlands län, och

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när den tingsrätt som handlägger konkursärendet eller ärendet om företagsrekonstruktion hör till Norrbottens eller Västerbottens län. *Förordning (2012:401)*.

Förordning (2012:401) har trätt i kraft den 1 juli 2012. Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 4 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska utdelningen betalas till

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 11 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska återkrav handhas av

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet föreskriven tid för indrivning av avgift enligt 13 § första stycket bestämts av en annan länsstyrelse än den som ska betala ut garantibelopp enligt 6 b eller 6 c §, ska

a) Länsstyrelsen i Stockholms län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

c) Länsstyrelsen i Skåne län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län.

6 c § Garantibelopp enligt 22 § lönegarantilagen (1992:497) som avser förhållanden i 21 § lönegarantilagen betalas ut av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när arbetstagaren vistas i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när arbetstagaren vistas i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

3. Länsstyrelsen i Skåne län, när arbetstagaren vistas i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när arbetstagaren vistas i Västra Götalands eller Hallands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när arbetstagaren vistas i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när arbetstagaren vistas i Västernorrlands eller Jämtlands län, och

7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när arbetstagaren vistas i Norrbottens eller Västerbottens län. *Förordning (2012:401)*.

Förordning (2012:401) har trätt i kraft den 1 juli 2012. Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 4 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska utdelningen betalas till

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

428 Lönegarantiförordning

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet garantibelopp som avses i 11 § betalats ut av en annan länsstyrelse än den som ska ha hand om utbetalningarna enligt 6 b eller 6 c § ska återkrav handhas av

a) Länsstyrelsen i Stockholms län, när länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län har betalat ut garantibeloppet,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län, när länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län har betalat ut garantibeloppet,

c) Länsstyrelsen i Skåne län, när länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län har betalat ut garantibeloppet,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län har betalat ut garantibeloppet,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län, när länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län har betalat ut garantibeloppet,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län har betalat ut garantibeloppet, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län, när länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län har betalat ut garantibeloppet.

Har före ikraftträdandet föreskriven tid för indrivning av avgift enligt 13 § första stycket bestämts av en annan länsstyrelse än den som ska betala ut garantibelopp enligt 6 b eller 6 c §, ska

a) Länsstyrelsen i Stockholms län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,

b) Länsstyrelsen i Östergötlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,

c) Länsstyrelsen i Skåne län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,

d) Länsstyrelsen i Västra Götalands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västra Götalands eller Hallands län,

e) Länsstyrelsen i Dalarnas län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

f) Länsstyrelsen i Västernorrlands län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Västernorrlands eller Jämtlands län, och

g) Länsstyrelsen i Norrbottens län begära indrivning av avgiften när betalning inte sker inom den tid som föreskrivits av länsstyrelsen i Norrbottens eller Västerbottens län.

7 § Länsstyrelsen fullgör beträffande garantibelopp arbetsgivarens skyldigheter i fråga om skatteavdrag, beslut om utmätning av lön samt

kontrolluppgifter till ledning för inkomstbeskattningen. *Förordning (2011:1446)*.

Förordning (2011:1446) har trätt i kraft den 1 januari 2012.

8 § Om det framgår av förvaltarens eller rekonstruktörens under rättelse eller beslut att arbetstagaren skall utföra arbete för gäldenären under uppsägningstiden, får garantibelopp för fordran på uppsägningsslön betalas ut även om arbetstagaren inte har lämnat försäkran enligt 25 § lönegarantilagen (1992:497). *Förordning (2005:274)*.

Förordning (2005:274) har trätt i kraft den 1 juni 2005.

9 § Länsstyrelsen ska sända uppgift om förvaltarens eller rekonstruktörens underrättelse eller beslut om lönegaranti för uppsägningsslön till Försäkringskassan.

Länsstyrelsen ska lämna konkursgäldenären och förvaltaren, gäldenären vid företagsrekonstruktion och rekonstruktören samt Skatteverket besked om utbetalda, avdragna och innehållna garantibelopp. *Förordning (2007:794)*.

Förordning (2007:794) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

9 a § Länsstyrelsen skall lämna uppgifter som sägs i 5 § förordningen (1994:1283) om lönegarantiregister till Kronofogdemyndigheten. *Förordning (2006:771)*.

Förordning (2006:771) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

10 § [Paragrafen har upphört att gälla genom lag (2007:794).]

11 § Fråga om återkrav av garantibelopp enligt 34 eller 35 § lönegarantilagen (1992:497) handhas av den länsstyrelse som har betalat ut beloppet.

12 § Medel för betalningar enligt lönegarantilagen (1992:497) rekvideras från Kammarkollegiet. *Förordning (1995:863)*.

Förordning (1995:863) har trätt i kraft den 1 juli 2005.

13 § Om statens fordran på grund av utbetalat garantibelopp inte betalas inom den tid som länsstyrelsen föreskriver, ska länsstyrelsen begära indrivning av avgiften. Indrivning behöver dock inte begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och i indrivningsförordningen (1993:1229).

Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske. *Förordning (2007:794)*.

Förordning (2007:794) har trätt i kraft den 1 januari 2008.

430 Lönegarantiförordning

Avslutande bestämmelse

14 § Närmare föreskrifter för tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning meddelas såvitt avser

- a) 2, 3 och 4 §§ samt bestämmelserna för länsstyrelsernas handläggning utom 12 §, av Kronofogdemyndigheten,
- b) 12 §, av Ekonomistyrningsverket. *Förordning (2006:771)*.

Förordning (2006:771) har trätt i kraft den 1 juli 2006.

Övergångsbestämmelser till lag 1992:501

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1992, då Kungl. Maj:ts kungörelse (1970:745) om statlig lönegaranti vid konkurs skall upphöra att gälla.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för fordran hos en arbetsgivare som har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA
FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 61 c och artikel 67.1 i detta,

med beaktande av Förbundsrepubliken Tysklands och Republiken Finlands initiativ,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande¹,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande², och av följande skäl:

(1) Europeiska unionen har som mål att upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.

(2) För att den inre marknaden skall fungera väl krävs det att gränsöverskridande insolvensförfaranden fungerar effektivt och smidigt och denna förordning behöver antas för att uppnå detta syfte som omfattas av det civilrättsliga samarbetet i den mening som avses i artikel 65 i fördraget.

(3) Företagens verksamhet har i allt högre grad gränsöverskridande verkningar och regleras därför i allt större utsträckning av gemenskapsrätten.

Eftersom sådana företags insolvens även påverkar den inre marknads goda funktion behövs en gemenskapsrättsakt som ställer krav på samordning av de åtgärder som skall vidtas beträffande en insolvent gäldenärs tillgångar.

(4) För att den inre marknaden skall fungera väl måste det undvikas att parterna får motiv att överföra tillgångar från en medlemsstat till en annan eller att välja jurisdiktion för att få en förmånligare rättslig ställning ("forum shopping").

(5) Målen kan inte uppnås fullt ut på nationell nivå och därför är det befogat att vidta åtgärder på gemenskapsnivå.

(6) Enligt proportionalitetsprincipen bör förordningen begränsas till bestämmelser som reglerar behörigheten att inleda insolvensförfaranden samt att anta beslut som fattas omedelbart på grundval av insolvensförfaranden och står i nära samband med dessa. Dessutom bör förordningen innehålla bestämmelser om erkännande av dessa

¹ Yttrande avgivet den 2 mars 2000 (ännu ej offentliggjort i EGT).

² Yttrande avgivet den 26 januari (ännu ej offentliggjort i EGT).

beslut och om tillämplig lag, vilka även tillgodoser den nämnda principens krav.

(7) Konkurs, ackord och liknande förfaranden är undantagna från tillämpningsområdet för Brysselkonventionen från 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område³, ändrad genom konventionerna om tillträde till den konventionen⁴.

(8) För att uppnå syftet att förbättra insolvensförfaranden och kunna handlägga insolvensärenden med gränsöverskridande inslag effektivare är det nödvändigt och lämpligt att bestämmelserna om

(9) Denna förordning bör gälla insolvensförfaranden, oavsett om gäldenären är en fysisk eller juridisk person, en affärsman eller privatperson och de insolvensförfaranden för vilka denna förordning är tillämplig anges i bilagorna. Den bör dock inte tillämpas på insolvensförfaranden som rör försäkringsföretag, kreditinstitut, investmentföretag som hanterar medel eller värdepapper för tredje mans räkning eller kollektiva investmentföretag. Dessa företag bör inte omfattas av förordningen eftersom de omfattas av särskild reglering och de nationella tillsynsmyndigheterna har i viss utsträckning mycket långtgående befogenheter att ingripa.

(10) Insolvensförfaranden innebär inte nödvändigtvis ingripande av en rättslig myndighet. Uttrycket *domstol* i denna förordning bör ges en vid betydelse och innebära en person eller ett organ med bemyndigande enligt nationell lagstiftning att inleda insolvensförfaranden. För att förordningen skall vara tillämplig bör förfarandena (som består av åtgärder och formaliteter föreskrivna i lag) inte endast överensstämma med förordningens bestämmelser utan också vara officiellt erkända och ha rättsverkan i den medlemsstat där insolvensförfaranden inleds och förfarandena bör vara kollektiva insolvensförfaranden som innebär att gäldenären helt eller delvis berövas rådigheten över sina tillgångar samt att en förvaltare utses.

(11) Förordningen utgår från det förhållandet att ett enda allmängiltigt insolvensförfarande inom hela gemenskapen knappast kan genomföras eftersom det finns så stora skillnader i materiell rätt mellan de olika medlemsstaterna. Mot bakgrund av detta skulle det ofta leda till svårigheter om rättsordningen i den stat där förfarandet inleds tillämpades undantagslöst. Detta gäller till exempel för den mycket skiftande utformningen av olika säkerhetsintressen som finns inom gemenskapen. Utformningen av de förmånsrätter som vissa borgenärer åtnjuter vid insolvensförfaranden skiljer sig ibland också fullständigt åt. Förordningen försöker ta hänsyn till detta på två olika

³ EGT L 299, 31.12.1972, s. 32.

⁴ EGT L 204, 2.8.1975, s. 28. EGT L 304, 30.10.1978, s. 1. EGT L 388, 31.12.1982, s. 1. EGT L 285, 3.10.1989, s. 1. EGT C 15, 15.1.1997, s. 1. behörighet, erkännande och tillämplig lag på detta område blir föremål för gemenskapslagstiftning som är bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna.

sätt. Det bör å ena sidan anges särskilda bestämmelser om tillämplig lag för vissa typer av rättsliga relationer (t.ex. sakrätter och anställningsavtal). Det föreskrivs å andra sidan att det förutom ett huvudinsolvensförfarande med allmän räckvidd även skall finnas nationella förfaranden som bara omfattar tillgångar i den stat där förfarandet inleds.

(12) Förordningen gör det möjligt att inleda huvudinsolvensförfaranden i den medlemsstat i vilken platsen där gäldenären har sina huvudsakliga intressen finns. Dessa förfaranden har allmän räckvidd och de avser att omfatta gäldenärens samtliga tillgångar. För att skydda intressen av olika slag tillåter förordningen att sekundärförfaranden inleds och löper parallellt med huvudförfarandena.

Sekundärförfarandena får inledas i den medlemsstat där gäldenären har ett driftställe. Verkan av sekundärförfaranden är begränsade till tillgångar som finns i den staten. Tvingande regler för samordning med huvudförfarandena tillgodoser behovet av enhetlighet i gemenskapen.

(13) Begreppet *platsen där de huvudsakliga intressena finns* bör motsvara den plats där gäldenären vanligtvis förvaltar sina intressen och därför är fastställbar för tredje man.

(14) Förordningen tillämpas endast på förfaranden när platsen där gäldenärens huvudsakliga intressen finns ligger i gemenskapen.

(15) Genom denna förordning fastställs endast internationell behörighet, det vill säga att den medlemsstat utses, vars domstolar får inleda ett insolvensförfarande. Territoriell behörighet inom den medlemsstaten avgörs av den nationella rättsordningen i den berörda medlemsstaten.

(16) Den domstol som har behörighet att inleda huvudinsolvensförfaranden bör ha rätt att besluta om interimistiska åtgärder och skyddsåtgärder från den tidpunkt då det begärdes att förfarandet skulle inledas. Säkerhetsåtgärder såväl före som efter det att ett insolvensförfarande har inletts är av stor vikt för att garantera effektiviteten i förfarandet. Enligt förordningen tillhandahålls olika möjligheter till sådana åtgärder. Den domstol som är behörig när det gäller huvudinsolvensförfarandet bör också kunna besluta om tillfälliga säkerhetsåtgärder för egendom som finns inom andra medlemsstaters territorium. En förvaltare som utses interimistiskt bör dessutom, innan huvudinsolvensförfarandet inleds, i de medlemsstater där gäldenären har ett driftställe, kunna begära att de säkerhetsåtgärder vidtas som är möjliga enligt dessa staters rättsordning.

(17) Innan huvudinsolvensförfarandet inleds bör rätten att begära att ett insolvensförfarande skall inledas i den medlemsstat där gäldenären har ett driftställe begränsad till lokala borgenärer och det lokala driftställets borgenärer eller till fall där huvudinsolvensförfaranden inte får inledas enligt rättsordningen i den medlemsstat i vilken platsen där gäldenären har sina huvudsakliga intressen finns. Skälet

till denna begränsning är att fall där territoriella insolvensförfaranden begärs före det huvudsakliga insolvensförfarandet skall begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Om huvudinsolvensförfarandet inleds blir territoriella förfaranden sekundära.

(18) Sedan huvudinsolvensförfarandet har inletts är rätten att begära att ett insolvensförfarande skall inledas i den medlemsstat där gäldenären har ett driftställe inte begränsad enligt denna förordning. Förvaltaren i huvudinsolvensförfarandet eller andra personer med bemyndigande enligt nationell rätt får begära att ett sekundärt insolvensförfarande inleds.

(19) Sekundära insolvensförfaranden kan tjäna olika syften, förutom skydd av lokala intressen. Det kan uppkomma fall när gäldenärens tillgångar är alltför komplexa för att förvaltas som en enhet eller när skillnaderna i de berörda rättssystemen är så stora att svårigheter kan uppstå genom att verkningarna av rättsordningen i den stat där förfarandet inleds utsträcks till att omfatta övriga stater där tillgångarna finns. Av detta skäl får förvaltaren i huvudförfarandet begära att sekundärförfaranden inleds när detta krävs för en effektiv förvaltning av tillgångarna.

(20) Huvudinsolvensförfaranden och sekundära förfaranden kan dock endast bidra till en effektiv avyttring av de tillgångar som finns om de förfaranden som pågår samtidigt samordnas. En viktig förutsättning för detta är ett nära samarbete mellan de olika förvaltarna vilket särskilt måste omfatta ett tillräckligt utbyte av information. För att säkerställa huvudinsolvensförfarandets dominerande roll bör förvaltaren av detta förfarande ges flera möjligheter att påverka sekundära förfaranden som pågår samtidigt. Han bör till exempel kunna föreslå en rekonstruktionsplan eller ett ackord eller begära att tillgångarna i det sekundära insolvensförfarandet inte får säljas.

(21) En borgenär som har sitt hemvist eller sitt säte inom gemenskapen bör ha rätt att anmäla sina fordringar i vart och ett av de insolvensförfaranden som pågår i gemenskapen. Detta bör även gälla skattemyndigheter och socialförsäkringsorgan. För att borgenärerna skall behandlas lika måste dock utdelningarna samordnas. En borgenär bör få behålla det han har fått i utdelning i ett insolvensförfarande, men bör få delta i utdelningen av de sammanlagda tillgångarna i ett annat förfarande först när borgenärer med samma förmånsrättsliga ställning har fått samma andel i sina fordringar.

(22) Enligt förordningen bör beslut som rör inledande, genomförande och slutförande av ett insolvensförfarande inom förordningens tillämpningsområde erkännas omedelbart, liksom beslut som har direkt samband med detta insolvensförfarande. Det automatiska erkännandet bör således leda till att de verkningar som förfarandet får genom rättsordningen i den stat där det inleds utsträcks till alla övriga medlemsstater. Erkännandet av de beslut som fattas av medlemsstaternas domstolar bör vila på principen om ömsesidigt förtroende. Därför bör grunderna för icke-erkännande reduceras till ett

nödvändigt minimum. Enligt denna princip bör även konflikten lösas om domstolarna i två medlemsstater anser sig behöriga att inleda ett huvudinsolvensförfarande. Beslutet i den domstol som först inleder ett förfarande bör erkännas i de andra medlemsstaterna utan att de ges befogenhet att pröva denna domstols beslut.

(23) I förordningen bör anges, för de områden som den omfattar, enhetliga lagvalsregler som inom sitt tillämpningsområde, ersätter nationella internationellt privaträttsliga regler. Om inte annat anges bör rättsordningen i den medlemsstat där förfarandet inleds vara tillämplig (*lex concursus*). Denna lagvalsregel om lagkonflikter bör gälla både för huvudförfarandet och lokala förfaranden. *Lex concursus* bestämmer samtliga verkningar av insolvensförfarandet; såväl processuella som materiella, för berörda personer och rättsliga förhållanden. *Lex concursus* anger alla förutsättningar för att inleda, genomföra och slutföra ett insolvensförfarande.

(24) Det automatiska erkännandet av ett insolvensförfarande i den stat där förfarandet inleds kan hämma tillämpningen av de regler enligt vilka transaktioner genomförs i andra medlemsstater. För att skydda berättigade förväntningar och säkerheten vid transaktioner i andra medlemsstater än den medlemsstat där förfaranden inleds bör det anges ett antal undantag från den allmänna regeln.

(25) Det finns ett särskilt behov av en särreglering när det gäller sakrättsliga frågor eftersom dessa är mycket viktiga för kreditväsendet. Grunderna, giltigheten och omfattningen av dessa sakrätter bör därför i allmänhet regleras enligt *lex situs* rättsordning och bör inte beröras av att ett insolvensförfarande inleds. En sakrättsligt skyddad rättsinnehavare bör därför kunna bibehålla sin rätt att separera egendom som omfattas av skyddet. Om tillgångarna är sakrättsligt skyddade enligt *lex situs* i en medlemsstat men huvudförfarandet genomförs i en annan medlemsstat, kan förvaltaren i huvudförfarandet begära att ett sekundärförfarande inleds vid den domstol som är behörig om en sakrätt görs gällande och om gäldenären har ett driftställe där. Om något sekundärförfarande inte inleds, måste överskottet vid försäljning av den tillgång som omfattas av sakrätt tillföras förvaltaren i huvudförfarandet.

(26) Om kvittning inte är tillåten enligt inledningsstatens rättsordning bör borgenären likväl ha rätt till kvittning om detta är möjligt enligt tillämplig lag avseende den insolvente gäldenärens fordran. På detta sätt kommer kvittningen att få ett slags garantifunktion som grundas på rättsliga bestämmelser på vilka den berörde borgenären kan förlita sig vid den tidpunkt då fordran uppstår.

(27) Det finns ett behov av skydd även för betalningssystem och finansiella marknader. Detta gäller till exempel de avtal om avveckling och nettnings som dessa system innehåller samt avyttring av värdepapper och de säkerheter som ställs för dessa transaktioner, vilket särskilt regleras genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutgiltig avveckling i system för

överföring av betalningar och värdepapper⁵. För sådana transaktioner skall därför endast den rättsordning gälla som är tillämplig på det berörda systemet eller på den berörda marknaden. Denna bestämmelse syftar till att förhindra att de mekanismer för betalning och avveckling av transaktioner som gäller i betalnings- eller kvittningssystemen eller på medlemsstaternas reglerade finansiella marknader ändras om en deltagare blir insolvent. I direktiv 98/26/EG finns särskilda bestämmelser som bör ha företräde framför bestämmelserna i denna förordning.

(28) För att skydda arbetstagarna och sysselsättningen måste de verkningar som insolvensförfarandena har för anställningsförhållandena och för parternas rättigheter och skyldigheter regleras genom den rättsordning som är tillämplig på avtalet enligt de allmänna reglerna om lagkonflikter. Alla andra rättsliga frågor rörande insolvens, till exempel huruvida arbetstagarnas fordringar skall skyddas genom förmånsrätt, och vilken prioritet denna förmånsrätt i förekommande fall skall ha, bör regleras enligt inledningsstatens rättsordning.

(29) I affärslivets intresse bör på förvaltarens begäran det väsentliga innehållet i beslutet om att inleda ett insolvensförfarande offentliggöras i de andra medlemsstaterna. Om det finns ett driftställe i den berörda medlemsstaten kan ett obligatoriskt offentliggörande krävas. I inget av fallen bör emellertid offentliggörandet vara något villkor för att förfarandet skall erkännas utomlands.

(30) Det kan finnas fall då några berörda personer inte känner till att ett förfarande har inletts och rättshandlar i god tro i strid med den nya situationen. För att skydda sådana personer som infriar en skuld hos gäldenären därför att de inte känner till att ett förfarande har inletts utomlands bör betalningen anses som befriande även om den skulle ha gjorts till den utländske förvaltaren.

(31) Förordningen bör innehålla bilagor som rör organisationen av insolvensförfarandena. Eftersom dessa bilagor uteslutande hänför sig till medlemsstaternas lagstiftning finns det särskilda och väl grundade skäl för rådet att förbehålla sig rätten att ändra dessa bilagor för att kunna ta hänsyn till eventuella ändringar i medlemsstaternas nationella rättsordning.

(32) Förenade kungariket och Irland har i enlighet med artikel 3 i det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen meddelat sin önskan att delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.

(33) Danmark deltar i enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Danmarks ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen inte i antagandet av denna förordning och är därför inte bundet av den och omfattas inte av dess tillämpning.

⁵ EGT L 166, 11.6.1998, s. 45.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Denna förordning skall tillämpas på kollektiva insolvensförfaranden som innebär att gäldenären helt eller delvis berövas rådigheten över sina tillgångar och att en förvaltare utses.
2. Denna förordning skall inte tillämpas på insolvensförfaranden som rör försäkringsföretag, kreditinstitut, investmentföretag som tillhandahåller tjänster som innebär hantering av medel eller värdepapper för tredje mans räkning eller kollektiva investmentföretag.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *insolvensförfaranden*: de kollektiva förfaranden som avses i artikel 1.1. Förteckningen över dessa förfaranden finns i bilaga A.
- b) *förvaltare*: varje person eller institution som har till uppgift att förvalta eller realisera de tillgångar över vilka gäldenären berövats sin rådighet eller att övervaka dennes angelägenheter. Dessa personer och institutioner anges i bilaga C.
- c) *likvidationsförfarande*: ett insolvensförfarande i enlighet med a, inbegripet förfaranden som innebär att gäldenärens tillgångar kan avyttras, även när förfarandet avslutas genom ett ackord eller på annat liknande sätt eller avslutas på grund av att gäldenärens tillgångar inte räcker till för att betala kostnaderna för förfarandet. Dessa förfaranden anges i bilaga B.
- d) *domstol*: en medlemsstats rättsliga organ eller annan myndighet som har behörighet att inleda ett insolvensförfarande eller att fatta beslut under förfarandet.
- e) *beslut*: när det gäller att inleda ett insolvensförfarande eller utse en förvaltare, avses även ett avgörande av varje domstol som är behörig att inleda sådana förfaranden eller att utse en förvaltare.
- f) *tidpunkten för inledande av förfarandet*: den tidpunkt från vilken beslutet att inleda förfarandet gäller, oavsett om beslutet är slutligt eller inte.
- g) *den medlemsstat där tillgångar befinner sig* för så vitt angår

- materiell egendom: den medlemsstat inom vars territorium egendomen finns,
 - egendom och rättigheter som ägaren eller innehavaren måste låta registrera i ett offentligt register: den medlemsstat under vars överinseende registret förs,
 - fordringar: den medlemsstat inom vars territorium platsen där gäldenären i fråga har sina huvudsakliga intressen finns, enligt definitionen i artikel 3.1.
- h) *driftställe*: varje verksamhetsplats där gäldenären annat än tillfälligt idkar ekonomisk verksamhet med personella och materiella resurser.

Artikel 3

Internationell behörighet

1. Domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium platsen där gäldenärens huvudsakliga intressen finns, har behörighet att inleda ett insolvensförfarande. För bolag och andra juridiska personer skall sätet anses vara platsen där de huvudsakliga intressena finns, om inte annat visas.
2. När platsen där en gäldenärs huvudsakliga intressen finns befinner sig inom en medlemsstats territorium, har domstolarna i en annan medlemsstat behörighet att inleda ett insolvensförfarande endast om gäldenären har ett driftställe i den senare medlemsstaten. Verkningarna av detta förfarande får enbart omfatta gäldenären tillhörig egendom som finns inom denna medlemsstats territorium.
3. När ett insolvensförfarande enligt punkt 1 har inletts, skall ett förfarande enligt punkt 2 som inleds därefter vara ett sekundärförfarande. Detta senare förfarande måste vara ett likvidationsförfarande.
4. Ett territoriellt insolvensförfarande enligt punkt 2 får inledas innan ett huvudförfarande med tillämpning av punkt 1 inletts endast i följande fall, nämligen
 - a) om ett insolvensförfarande enligt punkt 1 inte kan inledas enligt de förutsättningar som gäller enligt rättsordningen i den medlemsstat inom vars territorium platsen där gäldenärens huvudsakliga intressen finns, eller
 - b) om begäran att inleda ett territoriellt insolvensförfarande har gjorts av en borgenär som har hemvist eller säte i den medlemsstat inom vars territorium det berörda driftstället är beläget, eller vars fordran härrör från verksamheten vid detta driftställe.

Artikel 4

Tillämplig lag

1. Om inte annat föreskrivs i denna förordning skall lagen i den medlemsstat inom vars territorium insolvensförfarandet inleds, nedan kallad inledningsstaten, vara tillämplig på insolvensförfarandet och dess verkningar.

2. Lagen i inledningsstaten skall bestämma förutsättningarna för att inleda ett förfarande, samt för att genomföra och slutföra det. Denna lag skall under alla förhållanden bestämma

- a) mot vilka slags gäldenärer ett insolvensförfarande kan inledas,
- b) vilka tillgångar som ingår i boet och hur de tillgångar skall behandlas vilken förvärvats av gäldenären efter det att insolvensförfarandet har inletts,
- c) gäldenärens rådighet och förvaltarens behörighet,
- d) förutsättningarna för kvittning,
- e) insolvensförfarandets verkningar på gäldenärens gällande avtal,
- f) insolvensförfarandets verkningar på förfaranden som inletts av enskilda borgenärer, med undantag för pågående rättegångar,
- g) de fordringar som skall anmälas i förfarandet och hur de fordringar skall behandlas, som uppkommit efter det att insolvensförfarandet har inletts,
- h) hur fordringar skall anmälas, styrkas och godtas,
- i) hur influtna medel skall fördelas, företrädesordningen och vilka rättigheter de borgenärer har, vilka efter det att insolvensförfarandet har inletts delvis tillgodosetts till följd av sakrättsligt skydd eller genom kvittning,
- j) förutsättningarna för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs, varvid bl.a. avses avslutande genom ett ackord,
- k) borgenärernas ställning efter slutfört insolvensförfarande,
- l) vem som skall stå för kostnaderna för insolvensförfarandet,
- m) vilka återvinningsbestämmelser eller liknande bestämmelser som är tillämpliga.

Artikel 5

Tredjemansskydd

1. Borgenärs eller tredje mans sakrättsliga skydd beträffande materiell eller immateriell, fast eller lös egendom – både särskilda tillgångar och en samling obestämda tillgångar som en helhet och som ändras vid olika tidpunkter – som tillhör gäldenären och som vid den tidpunkt när ett insolvensförfarande inleds finns i en annan medlemsstat, skall inte påverkas av att ett insolvensförfarande inleds i en annan medlemsstat.

2. Bland de rättigheter som avses i punkt 1 ingår

- a) rätten att förfoga över tillgången eller att ta ut sin fordran ur den eller dess avkastning, särskilt vid retentionsrätt eller panträtt,
- b) ensamrätt att driva in en fordran, särskilt på grund av pant eller säkerhetsöverlåtelse,

- c) rätten att begära egendomen åter från den som utan rättighetsinnehavarens samtycke har den i sin besittning eller använder den,
 - d) en sakrättsligt skyddad nyttjanderätt till egendomen.
3. En rättighet som upptagits i ett offentligt register och som har verkan mot tredje man och som därigenom får ett sådant sakrättsligt skydd som avses i punkt 1, skall anses ha sakrättsligt skydd.
4. Punkt 1 påverkar inte återvinningstalan som avses i artikel 4.2 m.

Artikel 6

Kvittning

1. Att ett insolvensförfarande inleds påverkar inte en borgenärs rätt att kvitta en fordran mot en fordran som gäldenären har mot honom, om sådan kvittning är tillåten enligt det lands lag, som är tillämplig på den insolvente gäldenärens fordran.
2. Punkt 1 hindrar inte återvinningstalan enligt artikel 4.2 m.

Artikel 7

Återtagandeförbehåll

1. En säljares återtaganderätt påverkas inte av att ett insolvensförfarande inleds beträffande köparen, om varan då förfarandet inleds finns i en annan medlemsstat än inledningsstaten.
2. Att ett insolvensförfarande inleds beträffande en säljare, efter det att han har levererat en vara, skall inte utgöra grund för att häva köpeavtalet och skall inte hindra köparen från att förvärva varan, om varan då förfarandet inleds finns i en annan medlemsstat än inledningsstaten.
3. Punkterna 1 och 2 påverkar inte återvinningstalan enligt artikel 4.2 m.

Artikel 8

Avtal avseende fast egendom

Verkan av ett insolvensförfarande på avtal om förvärv av eller nyttjanderätt till fast egendom skall regleras uteslutande av lagen i den medlemsstat inom vars territorium den fasta egendomen är belägen.

Artikel 9

Betalningssystem och finansiella marknader

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5 skall verkningarna av ett insolvensförfarande på de rättigheter och skyldigheter som åvilar parter i ett betalnings- eller avräkningssystem eller på en finansiell marknad, uteslutande regleras av den medlemsstats lag, som är tillämplig på systemet eller marknaden.
2. Punkt 1 påverkar inte åtgärder som vidtas i samband med återvinning i enlighet med den lag som är tillämplig på betalningssystemet eller den finansiella marknaden i fråga.

Artikel 10

Anställningsavtal

Verkan av ett insolvensförfarande på anställningsavtal och anställningsförhållanden skall uteslutande regleras av den medlemsstats lag, som är tillämplig på anställningsavtalet.

Artikel 11

Verkan på registrerade rättigheter

Verkan av ett insolvensförfarande på gäldenärens rätt till fast egendom, skepp eller luftfartyg vilka är föremål för offentlig registrering, bestäms av lagen i den medlemsstat under vars överinseende registret förs.

Artikel 12

Gemenskapspatent och gemenskapsvarumärken

Vid tillämpningen av denna förordning får ett gemenskapspatent, ett gemenskapsvarumärke eller motsvarande rättighet som skapats genom gemenskapsrätten, ingå i förfarandet endast om det utgör ett förfarande som avses i artikel 3.1.

Artikel 13

Handlingar som kan återvinnas

Artikel 4.2 m skall inte tillämpas om den som haft vinning av en återvinningsgrundande handling visar att

- handlingen omfattas av lagen i en annan medlemsstat än inledningsstaten och
- den lagen i det föreliggande fallet inte tillåter att handlingen angrips på något sätt.

Artikel 14

Skydd för tredje mans förvärv

Giltigheten av en åtgärd varigenom gäldenären, efter det att ett insolvensförfarande har inletts, mot vederlag disponerar över

- fast egendom eller
- ett skepp eller ett luftfartyg som är föremål för offentlig registrering eller
- värdepapper vars bestånd enligt lag är beroende av registrering skall bestämmas av lagen i den stat inom vars territorium den fasta egendomen är belägen eller under vars överinseende registret förs.

Artikel 15

Verkan av ett insolvensförfarande på pågående rättegångar

Verkningar av ett insolvensförfarande på en pågående rättegång beträffande egendom eller rättigheter över vilka gäldenären inte

längre äger rådighet, regleras uteslutande av lagen i den medlemsstat där rättegången pågår.

KAPITEL II

Erkännande av insolvensförfaranden

Artikel 16

Utgångspunkt

1. Beslut om att inleda ett insolvensförfarande fattat av en domstol i en medlemsstat, som har behörighet enligt artikel 3, skall från den tidpunkt det har verkan i inledningsstaten erkännas i alla andra medlemsstater. Detta skall också gälla i de fall ett insolvensförfarande med hänsyn till gäldenärens rättsliga status inte kan inledas mot honom i de andra medlemsstaterna.

2. Erkännande av ett förfarande enligt artikel 3.1 hindrar inte att ett förfarande enligt artikel 3.2 inleds av en domstol i en annan medlemsstat.

Detta senare förfarande är i så fall ett sekundärt insolvensförfarande i den mening som avses i kapitel III.

Artikel 17

Verkan av erkännande

1. Ett beslut varigenom ett förfarande enligt artikel 3.1 inleds, skall utan ytterligare formaliteter ha samma verkningar i alla andra medlemsstater som det har i inledningsstaten, om inte annat föreskrivs i denna förordning och så länge inte något förfarande enligt artikel 3.2 har inletts i dessa andra medlemsstater.

2. Verkan av ett beslut varigenom ett förfarande enligt artikel 3.2 inleds, får inte angripas i andra medlemsstater. Begränsningar av borgenärernas rättigheter, särskilt i form av betalningsansånd eller nedsättning av fordringar som en följd av detta förfarande skall ha verkan på egendom som befinner sig inom en annan medlemsstats territorium endast gentemot de borgenärer som har medgett detta.

Artikel 18

Förvaltarens behörighet

1. En förvaltare som har utsetts av en domstol som är behörig enligt artikel 3.1 har samma behörighet inom andra medlemsstaters territorier som han har enligt lagen i inledningsstaten, så länge inget annat insolvensförfarande har inletts eller säkerhetsåtgärder av motsatt innebörd har vidtagits till följd av en begäran om att ett insolvensförfarande skall inledas i denna andra stat. Förvaltaren har under alla förhållanden rätt att överföra gäldenärens egendom från den medlemsstats territorium inom vilket den befinner sig, om inte annat följer av artiklarna 5 och 7.

2. En förvaltare som har utsetts av en domstol som är behörig enligt artikel 3.2, får i en annan medlemsstat, utom rätta eller vid domstol, göra gällande att lös egendom efter det att ett insolvensförfarande har inletts har överförts från inledningsstaten till den andra medlemsstaten. Han får också vidta åtgärder i borgenärernas intresse avseende återvinning. 3. När förvaltaren utövar sitt uppdrag skall han efterkomma rättsordningen i den medlemsstat inom vars territorium han avser att vidta åtgärder, särskilt vad gäller förfarandet för att avyttra tillgångar. Hans behörighet innefattar inte rätten att använda tvångsåtgärder eller avgöra tvister.

Artikel 19

Bevis om utseende av förvaltare

En vidimerad kopia av beslutet att utse förvaltaren eller annat intyg utfärdat av behörig domstol utgör bevis på att han utsetts till förvaltare. En översättning till det officiella språket eller till ett av de officiella språken i den medlemsstat inom vars territorium förvaltaren utövar sitt uppdrag får begäras. Ingen legalisering eller andra liknande formaliteter krävs.

Artikel 20

Överlämnande och avräkning

1. En borgenär som, efter det att ett förfarande enligt artikel 3.1 har inletts, på något sätt, exempelvis genom verkställighetsåtgärder, har helt eller delvis fått betalt ur egendom som tillhör gäldenären och som finns inom en annan medlemsstats territorium, skall till förvaltaren lämna vad han har fått, om inte annat följer av artiklarna 5 och 7. 2. För att tillförsäkra borgenärerna lika behandling skall en borgenär, som under ett pågående insolvensförfarande har fått delbetalning för sin fordran, delta i utdelning i andra förfaranden endast när borgenärer med samma förmånsrätt har fått motsvarande utdelning i ett sådant annat förfarande.

Artikel 21

Offentliggörande

1. På begäran av förvaltaren skall innehållet i beslutet om att inleda insolvensförfarandet och, när så är lämpligt, även beslutet att utse honom till förvaltare, offentliggöras i en annan medlemsstat i enlighet med de regler för offentliggörande som gäller i den staten. Ett sådant offentliggörande skall också ange vem som har utsetts till förvaltare och huruvida domstolen grundar sin behörighet på artiklarna 3.1 eller 3.2.

2. I en medlemsstat inom vars territorium gäldenären har ett driftställe får det emellertid föreskrivas att ett offentliggörande skall vara obligatoriskt. I sådant fall skall förvaltaren eller annan behörig myndighet i den medlemsstat där förfarandet enligt artikel 3.1 har inletts, vidta åtgärder så att offentliggörande sker.

Artikel 22

Registrering i ett offentligt register

1. Förvaltaren kan begära att ett beslut om att inleda ett förfarande enligt artikel 3.1 registreras i inskrivningsregistret, handelsregistret och annat offentligt register som förs i de andra medlemsstaterna.

2. I en medlemsstat kan det emellertid föreskrivas att registrering är obligatoriskt. I sådant fall skall förvaltaren eller behörig myndighet i den medlemsstat där förfarandet enligt artikel 3.1 inletts, vidta åtgärder så att registreringen sker.

Artikel 23

Kostnader

Kostnaderna för offentliggörande och registrering enligt artiklarna 21 och 22 skall anses som kostnader för förfarandet.

Artikel 24

Infriande av en skuld till gäldenären

1. Om en skuld till en gäldenär skall infrias hos förvaltaren i den medlemsstat där ett insolvensförfarande har inletts men i stället betalas till gäldenären i en annan medlemsstat, skall den betalningen anses befriande om betalaren inte kände till att förfarandet hade inletts.

2. När en sådan skuld har infriats före offentliggörandet enligt artikel 21 skall betalaren anses inte ha känt till att ett insolvensförfarande har inletts, om inte annat visas. När en skuld har infriats efter offentliggörandet, skall betalaren anses ha känt till att ett insolvensförfarande har inletts, om inte annat visas.

Artikel 25

Erkännande och verkställighet av andra beslut

1. Beslut som rör ett insolvensförfarandes genomförande och slutförande, samt ackord, och som fattats av en domstol, vars beslut om att inleda förfarandet erkänns i enlighet med artikel 16, skall erkännas utan krav på ytterligare formaliteter. Sådana beslut skall verkställas i enlighet med artiklarna 31–51, med undantag för artikel 34.2, i Brysselkonventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, ändrad genom konventionerna om tillträde till den konventionen.

Första stycket skall även gälla beslut som är direkt hänförliga till insolvensförfarandet och har nära samband härmed, även om de fattats av en annan domstol.

Första stycket skall även gälla beslut som rör säkerhetsåtgärder som fattats efter det att en begäran om att ett insolvensförfarande skall inledas har framställts.

2. Andra beslut än de som avses i punkt 1 skall erkännas och verkställas i enlighet med den konvention som avses i första stycket, i den mån den är tillämplig.

3. Medlemsstaterna behöver inte erkänna eller verkställa ett beslut som avses i första stycket om det skulle kunna innebära att den personliga friheten eller posthemligheten kränks.

Artikel 26⁶

Ordre public

En medlemsstat får vägra att erkänna ett insolvensförfarande som har inletts i en annan medlemsstat eller vägra att verkställa beslut som fattats i samband med ett sådant förfarande, om verkningarna av ett sådant erkännande eller en sådan verkställighet skulle vara uppenbart oförenliga med grunderna för den statens rättsordning (ordre public), särskilt vad gäller statens grundläggande rättsprinciper och individens grundlagsenliga fri- och rättigheter.

KAPITEL III

Sekundära insolvensförfaranden

Artikel 27

Förutsättningar för att inleda ett förfarande

Om ett förfarande enligt artikel 3.1 inletts av en domstol i en medlemsstat och detta förfarande erkänns i en annan medlemsstat (huvudförfarande), skall – utan att frågan om gäldenärens insolvens prövas i denna andra stat – ett sekundärt insolvensförfarande kunna inledas i denna medlemsstat, om någon domstol där är behörig enligt artikel 3.2. Detta förfarande måste vara ett förfarande som anges i bilaga B. Förfarandets verkan skall begränsas till de av gäldenärens tillgångar som finns inom denna andra medlemsstats territorium.

Artikel 28

Tillämplig lag

Om inte annat föreskrivs i denna förordning skall lagen i den medlemsstat inom vars territorium sekundärförfarandet inleds vara tillämplig på det förfarandet.

Artikel 29

Rätt att begära att ett förfarande inleds

Rätt att begära att ett sekundärförfarande inleds har

- a) förvaltaren i huvudförfarandet,
- b) varje annan person eller myndighet som har rätt att begära att ett insolvensförfarande inleds enligt lagen i den medlemsstat inom vars territorium begäran framställs om att sekundärförfarandet skall inledas.

⁶ Se Portugals uttalande om tillämpning av artiklarna 26 och 37 (EGT C 183, 30.6.2000, s. 1

Artikel 30

Förskottsbetalning av kostnader

När lagen i den medlemsstat där det begärts att ett sekundärförfarande skall inledas föreskriver att gäldenärens tillgångar skall räcka till för att täcka hela eller delar av förfarandekostnaderna, får domstolen begära att sökanden i förskott betalar för kostnaderna eller ställer tillräcklig säkerhet för dessa.

Artikel 31

Skyldighet att samarbeta och lämna upplysningar

1. Med de begränsningar som kan följa av sekretessbestämmelser är förvaltarna i huvud- och sekundärförfarandena skyldiga att informera varandra. De skall omedelbart delge varandra alla upplysningar som kan vara av värde för det andra förfarandet, särskilt upplysningar som rör hur långt anmälningsförfarandet fortskridit och alla åtgärder som syftar till att avsluta förfarandet.
2. Om inte annat följer av de bestämmelser som reglerar vart och ett av förfarandena, skall förvaltarna i huvud- och sekundärförfarandena samarbeta med varandra.
3. Förvaltaren i sekundärförfarandet skall så snart som möjligt ge förvaltaren i huvudförfarandet möjlighet att lämna förslag om avyttring eller användning av tillgångar som ingår i sekundärförfarandet.

Artikel 32

Utövandet av borgenärsrättigheter

1. Varje borgenär har rätt att anmäla sina fordringar i huvudförfarandet och i vilket sekundärförfarande som helst.
2. Förvaltarna i huvud- och sekundärförfarandena skall i de övriga förfarandena anmäla de fordringar som anmälts i det förfarande i vilket de utsetts, under förutsättning att detta är till fördel för borgenärerna i det förfarande de själva handhar; det gäller med förbehåll för borgenärernas rätt att motsätta sig det eller återkalla sin anmälan, när den tillämpliga rättsordningen tillåter det.
3. Förvaltaren i ett huvud- eller sekundärförfarande har rätt att delta i andra förfaranden på samma villkor som en borgenär, bland annat vad avser rätten att närvara vid borgenärssammanträden.

Artikel 33

Vilandeförklaring

1. Den domstol som har inlett ett sekundärförfarande skall på begäran av förvaltaren i huvudförfarandet helt eller delvis vilandeförklara sekundärförfarandet, förutsatt att domstolen i sådant fall får begära att förvaltaren i huvudförfarandet vidtar lämpliga åtgärder för att säkerställa borgenärernas eller grupper av borgenärers intressen i sekundärförfarandet.

En sådan begäran från förvaltaren i huvudförfarandet får avslås endast om den påtagligt saknar intresse för borgenärerna i huvudförfarandet.

En vilandeförklaring får bestämmas upp till tre månader. Vilandeförklaringen får förlängas. Den får förnyas för ytterligare perioder upp till tre månader.

2. Den domstol som avses i punkt 1 skall häva vilandeförklaringen

– på begäran av förvaltaren i huvudförfarandet,

– självmant, på begäran av en borgenär eller av förvaltaren i sekundärförfarandet om vilandeförklaringen inte längre framstår som motiverad, varvid hänsyn särskilt skall tas till intresset hos borgenärerna i huvud- eller sekundärförfarandet.

Artikel 34

Åtgärder för att avsluta sekundärförfarandet

1. Om den lag som är tillämplig på sekundärförfarandet tillåter att förfarandet avslutas utan likvidation genom en rekonstruktionsplan, ett ackord eller en liknande åtgärd, har förvaltaren i huvudförfarandet rätt att själv föreslå en sådan åtgärd.

Ett beslut om att sekundärförfarandet skall avslutas genom åtgärd som anges i första stycket blir slutgiltigt först om förvaltaren i huvudförfarandet samtycker till det. Saknas sådant samtycke kan beslutet dock bli slutgiltigt, om den föreslagna åtgärden inte påverkar det ekonomiska intresset hos borgenärerna i huvudförfarandet.

2. En sådan begränsning av borgenärernas rättigheter som härrör från en i punkt 1 avsedd åtgärd och som föreslås i ett sekundärförfarande, såsom ett betalningsanstånd eller en skuldnedsättning, har inte utan samtycke av alla berörda borgenärer någon verkan beträffande sådana gäldenärens tillgångar som inte omfattas av sekundärförfarandet. 3. Under den tid ett förfarande vilar på grund av beslut enligt artikel 33, kan endast förvaltaren i huvudförfarandet eller gäldenären med den förres samtycke begära att åtgärder enligt punkt 1 vidtas i sekundärförfarandet; andra förslag om sådana åtgärder kan varken godtas eller underställas omröstning.

Artikel 35

Överskott i sekundärförfarandet

Om, genom realisation av tillgångar, samtliga fordringar i sekundärförfarandet kan betalas, skall förvaltaren i detta förfarande genast överföra överskottet till förvaltaren i huvudförfarandet.

Artikel 36

Efterföljande inledning av huvudförfarandet

Om ett förfarande enligt artikel 3.1 inleds efter det att ett förfarande enligt artikel 3.2 har inletts i en annan medlemsstat, skall artiklarna 31–35 tillämpas på det först inledda förfarandet i den mån det förfarandets förlopp tillåter detta.

Artikel 37⁷

Omvandling av det först inledda förfarandet

Förvaltaren i huvudförfarandet får begära att ett förfarande enligt bilaga A som har inletts tidigare i en annan medlemsstat skall omvandlas till ett likvidationsförfarande om det är i borgenärernas i huvudförfarandet intressen.

Den domstol som är behörig enligt artikel 3.2 skall besluta om omvandling till något av de förfaranden som anges i bilaga B.

Artikel 38

Säkerhetsåtgärder

Om en domstol i en medlemsstat – behörig enligt artikel 3.1 – interimistiskt utser en förvaltare i syfte att säkra gäldenärens tillgångar, är den interimistiskt utsedde förvaltaren behörig att begära att åtgärder vidtas för att skydda eller säkra gäldenärens tillgångar vilka finns i en annan medlemsstat, enligt den statens rättsordning, för tiden från det att begäran om att ett insolvensförfarande skall inledas har framställts fram till dess att beslut om att inleda ett förfarande har fattats.

KAPITEL IV

Upplysningar till borgenärer och om hur anspråk skall anmälas

Artikel 39

Rätt att anmäla fordringar

Varje borgenär – inklusive skattemyndighet eller socialförsäkringsorgan i medlemsstaterna – som har sin hemvist eller sitt säte i en annan medlemsstat än inledningsstaten, har rätt att skriftligen anmäla sina fordringar i insolvensförfarandet.

Artikel 40

Skyldighet att underrätta borgenärer

1. När ett insolvensförfarande har inletts i en medlemsstat skall den behöriga domstolen eller den förvaltare som domstolen utsett omedelbart underrätta kända borgenärer med hemvist eller säte i andra medlemsstater om detta.

2. Underrättelsen, vilken skall sändas till var och en av dessa borgenärer, skall innehålla upplysningar om vilka tidsfrister som gäller och följderna av att dessa tidsfrister inte iakttas, den myndighet eller det organ hos vilka fordringar skall anmälas och vad som gäller i övrigt. Underrättelsen skall också ange om borgenärer som har

⁷ Se Portugals uttalande om tillämpning av artiklarna 26 och 37 (EGT C 183, 30.6.2000, s. 1)

fordringar förenade med förmåns- eller säkerhetsrätt behöver anmäla sina fordringar.

Artikel 41

Innehållet i en anmälan av fordran

En borgenär skall översända en kopia av underlag, i den mån sådant finns, samt ange kravets art, datum för dess uppkomst och dess belopp, och om han gör gällande förmånsrätt, säkerhetsrätt eller återtagandeförbehåll, samt i vilken egendom den återopade rätten gäller.

Artikel 42

Språk

1. Underrättelsen enligt artikel 40 skall tillhandahållas på det officiella eller ett av de officiella språken i inledningsstaten. En blankett med titeln ”Anmodan att anmäla fordran. Tidsfrister att iaktta” angivet på samtliga Europeiska unionens institutioners officiella språk skall användas.

2. Varje borgenär med hemvist eller säte i en annan medlemsstat än inledningsstaten har rätt att anmäla sin fordran på det officiella eller något av de officiella språken i den staten. I sådant fall skall dock på anmälan anges ”Anmälan av fordran” på det eller något av de officiella språken i inledningsstaten. Dessutom kan det krävas att borgenären tillhandahåller en översättning till det officiella språket eller ett av de officiella språken i den stat där förfarandet har inletts.

KAPITEL V

Övergångs- och slutbestämmelser

Artikel 43

Tillämpning i tiden

Bestämmelserna i denna förordning gäller enbart för insolvensförfaranden som har inletts efter det att förordningen har trätt i kraft. Rättshandlingar som gäldenären har företagit före denna tidpunkt skall regleras av den lag som var tillämplig på rättshandlingen när den företogs.

Artikel 44

Förhållandet till konventioner

1. När denna förordning har trätt i kraft ersätter den i förhållandena mellan medlemsstaterna, vad gäller de frågor den omfattar, bl.a. följande konventioner som har ingåtts mellan två eller flera medlemsstater:

a) Konventionen mellan Belgien och Frankrike om domstolars behörighet samt erkännande och verkställighet av domar, skiljedomar och officiella handlingar undertecknad i Paris den 8 juli 1899.

- b) Konventionen (med tilläggsprotokoll av den 13 juni 1973) mellan Belgien och Österrike om konkurs, ackord och betalningsinställelse undertecknad i Bryssel den 16 juli 1969.
- c) Konventionen mellan Belgien och Nederländerna om konkurs samt om domstolars territoriella behörighet samt erkännande och verkställighet av domar, skiljedomar och officiella handlingar undertecknad i Bryssel den 28 mars 1925.
- d) Traktaten mellan Tyskland och Österrike om konkurs och ackord undertecknad i Wien den 25 maj 1979.
- e) Konventionen mellan Frankrike och Österrike om erkännande och verkställighet av konkursbeslut undertecknad i Wien den 27 februari 1979.
- f) Konventionen mellan Frankrike och Italien om verkställighet av domar på det civil- och handelsrättsliga området undertecknad i Rom den 3 juni 1930.
- g) Konventionen mellan Italien och Österrike om konkurs och ackord undertecknad i Rom den 12 juli 1977.
- h) Konventionen mellan Nederländerna och Tyskland om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar och andra exekutionstitlar på det civil- och handelsrättsliga området undertecknad i Haag den 30 augusti 1962.
- i) Konventionen samt dess protokoll, mellan Förenade kungariket och Belgien om ömsesidig verkställighet av domar på det civil- och handelsrättsliga området undertecknad i Bryssel den 2 maj 1934.
- j) Konventionen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige angående konkurs undertecknad i Köpenhamn den 7 november 1933.
- k) Den europeiska konventionen om vissa internationella aspekter rörande konkurser undertecknad i Istanbul den 5 juni 1990.
- l) Konventionen mellan Jugoslavien och Grekland om ömsesidigt erkännande och verkställighet av domar, undertecknad i Aten den 18 juni 1959.
- m) Avtalet mellan Jugoslavien och Österrike om ömsesidigt erkännande och verkställighet av skiljedomar och skiljedomsavgöranden i handelsärenden, undertecknat i Belgrad den 18 mars 1960.
- n) Konventionen mellan Jugoslavien och Italien om ömsesidigt rättsligt samarbete i civila och administrativa ärenden, undertecknad i Rom den 3 december 1960.
- o) Avtalet mellan Jugoslavien och Belgien om civil- och handelsrättsligt samarbete, undertecknat i Belgrad den 24 september 1971.
- p) Konventionen mellan Jugoslaviens och Frankrikes regeringar om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, undertecknad i Paris den 18 maj 1971.

- q) Avtalet mellan Tjeckoslovakien och Grekland om rättslig hjälp i civil- och brottmål, undertecknat i Aten den 22 oktober 1980, som fortfarande är i kraft mellan Tjeckien och Grekland.
- r) Avtalet mellan Tjeckoslovakien och Cypern om rättslig hjälp i civiloch brottmål, undertecknat i Nicosia den 23 april 1982, som fortfarande är i kraft mellan Tjeckien och Cypern.
- s) Traktaten mellan Tjeckoslovariens regering och Frankrikes regering om rättslig hjälp samt erkännande och verkställighet av domar i civil-, familje- och handelsrättsliga ärenden, undertecknad i Paris den 10 maj 1984, som fortfarande är i kraft mellan Tjeckien och Frankrike.
- t) Traktaten mellan Tjeckoslovakien och Italien om rättslig hjälp i civil- och brottmål, undertecknad i Prag den 6 december 1985, som fortfarande är i kraft mellan Tjeckien och Italien.
- u) Avtalet mellan Lettland, Estland och Litauen om rättslig hjälp och rättsförhållanden, undertecknat i Tallinn den 11 november 1992.
- v) Avtalet mellan Estland och Polen om rättslig hjälp och rättsliga förhållanden i civil-, arbets- och straffrättsliga ärenden, undertecknat i Tallinn den 27 november 1998.
- w) Avtalet mellan Litauen och Polen om rättslig hjälp och rättsförhållanden i civil-, familje-, arbets- och straffrättsliga ärenden, undertecknat i Warszawa den 26 januari 1993;
- x) Konventionen mellan Rumänien och Grekland om rättslig hjälp i civil- och straffrättsliga ärenden, med protokoll, undertecknad i Bukarest den 19 oktober 1972.
- y) Konventionen mellan Rumänien och Frankrike om rättslig hjälp på privaträttens område, undertecknad i Paris den 5 november 1974.
- z) Avtalet mellan Bulgarien och Grekland om rättslig hjälp i civil- och straffrättsliga ärenden, undertecknat i Aten den 10 april 1976.
- aa) Avtalet mellan Bulgarien och Cypern om rättslig hjälp i civil- och straffrättsliga ärenden, undertecknat i Nicosia den 29 april 1983.
- ab) Avtalet mellan Bulgariens regering och Frankrikes regering om ömsesidig rättslig hjälp i civilrättsliga ärenden, undertecknat i Sofia den 18 januari 1989.
- ac) Fördraget mellan Rumänien och Tjeckien om rättslig hjälp i civilrättsliga ärenden, undertecknat i Bukarest den 11 juli 1994.
- ad) Fördraget mellan Rumänien och Polen om rättslig hjälp och rättsförhållanden i civilrättsliga ärenden, undertecknat i Bukarest den 15 maj 1999.

2. De konventioner som anges i punkt 1 skall tillämpas på frågor som avser förfaranden som har inletts innan denna förordning har trätt i kraft.

3. Denna förordning är inte tillämplig

a) i en medlemsstat i den utsträckning den är oförenlig med förpliktelser som uppstår i samband med konkurs och som härrör från en konvention som medlemsstaten före ikraftträdande av denna förordning har slutit med ett eller flera tredje länder.

b) i Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland i den utsträckning den är oförenlig med förpliktelser som uppstår i samband med konkurs och likvidation av insolventa bolag och som härrör från överenskommelser inom ramen för samväldet vilka föreligger när denna förordning träder i kraft.

Artikel 45

Ändringar av bilagorna

Rådet får fatta beslut med kvalificerad majoritet på initiativ av en av sina medlemmar eller på förslag från kommissionen, om ändring av bilagorna.

Artikel 46

Rapporter

Kommissionen skall senast den 1 juni 2012 och vart femte år därefter, till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén, lägga fram en rapport om tillämpningen av denna förordning. Rapporten skall vid behov åtföljas av förslag till ändringar av denna förordning.

Artikel 47

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 31 maj 2002

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

BILAGA A

Insolvensförfaranden som avses i artikel 2 a

BELGIË/BELGIQUE

- Het faillissement/La faillite
- Het gerechtelijk akkoord/Le concordat judiciaire
- De collectieve schuldenregeling/Le règlement collectif de dettes
- De vrijwillige vereffening/La liquidation volontaire
- De gerechtelijke vereffening/La liquidation judiciaire
- De voorlopige ontneming van beheer, bepaald in artikel 8 van de faillissementswet/

Le dessaisissement provisoire, visé à l'article 8 de la loi sur les faillites

▼M3

БЪЛГАРИЯ

– Производство по несъстоятелност

▼M2

ČESKÁ REPUBLIKA

- Konkurs
- Nucené vyrovnání
- Vyrovnání

DEUTSCHLAND

- Das Konkursverfahren
- Das gerichtliche Vergleichsverfahren
- Das Gesamtvollstreckungsverfahren
- Das Insolvenzverfahren

EESTI

- Pankrotimenetus

ΕΛΛΑΔΑ

- Η πτώχευση
- Η ειδική εκκαθάριση
- Η προσωρινή διαχείριση εταιρείας. Η διοίκηση και διαχείριση των πιστωτών
- Η υπαγωγή επιχείρησης υπό επίτροπο με σκοπό τη σύναψη συμβιβασμού με τους πιστωτές

ESPAÑA

- Concurso

FRANCE

- Sauvegarde
- Redressement judiciaire
- Liquidation judiciaire

IRELAND

- Compulsory winding-up by the court
- Bankruptcy
- The administration in bankruptcy of the estate of persons dying insolvent
- Winding-up in bankruptcy of partnerships
- Creditors' voluntary winding-up (with confirmation of a court)
- Arrangements under the control of the court which involve the vesting of all or part of the property of the debtor in the Official Assignee for realisation and distribution

▼M2

- Company examinership

ITALIA

- Fallimento
- Concordato preventivo
- Liquidazione coatta amministrativa
- Amministrazione straordinaria

ΚΥΠΡΟΣ

- Υποχρεωτική εκκαθάριση από το Δικαστήριο
- Εκούσια εκκαθάριση από πιστωτές κατόπιν Δικαστικού Διατάγματος
- Εκούσια εκκαθάριση από μέλη
- Εκκαθάριση με την εποπτεία του Δικαστηρίου

- Πτώχευση κατόπιν Δικαστικού Διατάγματος
 - Διαχείριση της περιουσίας προσώπων που απεβίωσαν αφερέγγυα
- LATVIJA
- Bankrots
 - Izlīgums
 - Sanācija
- LIETUVA
- įmonės restruktūrizavimo byla
 - įmonės bankroto byla
 - įmonės bankroto procesas ne teismo tvarka
- LUXEMBOURG
- Faillite
 - Gestion contrôlée
 - Concordat préventif de faillite (par abandon d'actif)
 - Régime spécial de liquidation du notariat
- MAGYARORSZÁG
- Csődeljárás
 - Felszámolási eljárás
- MALTA
- Xoljiment
 - Amministrazzjoni
 - Stralċ volontarju mill-membri jew mill-kredituri
 - Stralċ mill-Qorti
 - Falliment f'każ ta' negozjant
- NEDERLAND
- Het faillissement
 - De surseance van betaling
 - De schuldsaneringsregeling natuurlijke personen
- ÖSTERREICH
- Das Konkursverfahren
 - Das Ausgleichsverfahren
- POLSKA
- Postępowanie upadłościowe
- ▼M2
- Postępowanie układowe
 - Upadłość obejmująca likwidację
 - Upadłość z możliwością zawarcia układu
- PORTUGAL
- O processo de insolvência
 - O processo de falência
 - Os processos especiais de recuperação de empresa, ou seja:
A concordata
A reconstituição empresarial
A reestruturação financeira
A gestão controlada
- ▼M3
- ROMÂNIA
- Procedura reorganizării judiciare □i a falimentului
- ▼M2
- SLOVENIJA

- Stečajni postopek
 - Skrajšani stečajni postopek
 - Postopek prisilne poravnave
 - Prisilna poravnava v stečaju
- SLOVENSKO
- Konkurzné konanie
 - Reštrukturalizačné konanie
- SUOMI/FINLAND
- Konkurssi/konkurs
 - Yrityssaneeraus/företagssanering
- SVERIGE
- Konkurs
 - Företagsrekonstruktion
- UNITED KINGDOM
- Winding-up by or subject to the supervision of the court
 - Creditors' voluntary winding-up (with confirmation by the court)
 - Administration, including appointments made by filing prescribed documents with the court
 - Voluntary arrangements under insolvency legislation
 - Bankruptcy or sequestration
- ▼M2

BILAGA B

Likvidationsförfaranden som avses i artikel 2 c

- BELGIË/BELGIQUE
- Het faillissement/La faillite
 - De vrijwillige vereffening/La liquidation volontaire
 - De gerechtelijke vereffening/La liquidation judiciaire
- ▼M3
- БЪЛГАРИЯ
- Производство по несъстоятелност
- ▼M2
- ČESKÁ REPUBLIKA
- Konkurs
 - Nucené vyrovnání
- DEUTSCHLAND
- Das Konkursverfahren
 - Das Gesamtvollstreckungsverfahren
 - Das Insolvenzverfahren
- EESTI
- Pankrotimenetus
- ΕΛΛΑΔΑ
- Η πτώχευση
 - Η ειδική εκκαθάριση
- ESPAÑA
- Concurso
- FRANCE
- Liquidation judiciaire

IRELAND

- Compulsory winding-up
- Bankruptcy
- The administration in bankruptcy of the estate of persons dying insolvent
- Winding-up in bankruptcy of partnerships
- Creditors' voluntary winding-up (with confirmation of a court)
- Arrangements under the control of the court which involve the vesting of all or part of the property of the debtor in the Official Assignee for realisation and distribution

ITALIA

- Fallimento
- Liquidazione coatta amministrativa
- Concordato preventivo con cessione dei beni

ΚΥΠΡΟΣ

- Υποχρεωτική εκκαθάριση από το Δικαστήριο
- Εκκαθάριση με την εποπτεία του Δικαστηρίου
- Εκούσια εκκαθάριση από πιστωτές (με την επικύρωση του Δικαστηρίου)
- Πτώχευση
- Διαχείριση της περιουσίας προσώπων που απεβίωσαν αφερέγγυα

▼M2

LATVIJA

- Bankrots

LIETUVA

- ėmonės bankroto byla
- ėmonės bankroto procesas ne teismo tvarka

LUXEMBOURG

- Faillite
- Régime spécial de liquidation du notariat

MAGYARORSZÁG

- Felszámolási eljárás

MALTA

- Stralċ volontarju
- Stralċ mill-Qorti
- Falliment inkluż il-hruġ ta' mandat ta' qbid mill-Kuratur f'każ ta' negozjant fallut

NEDERLAND

- Het faillissement
- De schuldsaneringsregeling natuurlijke personen

ÖSTERREICH

- Das Konkursverfahren

POLSKA

- Postępowanie upadłościowe
- Upadłość obejmująca likwidację

PORTUGAL

- O processo de insolvência
- O processo de falência

▼M3

ROMÂNIA

- Faliment

▼M2

SLOVENIJA

- Stečajni postopek
- Skrajšani stečajni postopek

SLOVENSKO

- Konkurzné konanie

SUOMI/FINLAND

- Konkurssi/konkurs

SVERIGE

- Konkurs

UNITED KINGDOM

- Winding-up by or subject to the supervision of the court
- Winding-up through administration, including appointments made by filing prescribed documents with the court
- Creditors' voluntary winding-up (with confirmation by the court)
- Bankruptcy or sequestration

▼M2

BILAGA C

Förvaltare som avses i artikel 2 b

BELGIË/BELGIQUE

- De curator/Le curateur
- De commissaris inzake opschorting/Le commissaire au sursis
- De schuldbemiddelaar/Le médiateur de dettes
- De vereffenaar/Le liquidateur
- De voorlopige bewindvoerder/L'administrateur provisoire

▼M3

БЪЛГАРИЯ

- Назначен предварително временен синдик
- Временен синдик
- (Постоянен) синдик
- Служебен синдик

▼M2

ČESKÁ REPUBLIKA

- Správce podstaty
- Předběžný správce
- Vyrovnací správce
- Zvláštní správce
- Zástupce správce

DEUTSCHLAND

- Konkursverwalter
- Vergleichsverwalter
- Sachwalter (nach der Vergleichsordnung)
- Verwalter
- Insolvenzverwalter
- Sachwalter (nach der Insolvenzordnung)
- Treuhänder

- Vorläufiger Insolvenzverwalter
- EESTI
- Pankrotihaldur
- Ajutine pankrotihaldur
- Usaldusisik
- ΕΛΛΑΔΑ
- Ο σύνδικος
- Ο προσωρινός διαχειριστής. Η διοικούσα επιτροπή των πιστωτών
- Ο ειδικός εκκαθαριστής
- Ο επίτροπος
- ESPAÑA
- Administradores concursales
- FRANCE
- Mandataire judiciaire
- Liquidateur
- Administrateur judiciaire
- ▼M2
- Commissaire à l'exécution du plan
- IRELAND
- Liquidator
- Official Assignee
- Trustee in bankruptcy
- Provisional liquidator
- Examiner
- ITALIA
- Curatore
- Commissario
- Liquidatore giudiziale
- ΚΥΠΡΟΣ
- Εκκαθαριστής και προσωρινός εκκαθαριστής
- Επίσημος παραλήπτης
- Διαχειριστής της πτώχευσης
- Εξεταστής
- LATVIJA
- Maksātnespējas procesa administrators
- LIETUVA
- Bankrutuojančių įmonių administratorius
- Restruktūrizuojamų įmonių administratorius
- LUXEMBOURG
- Le curateur
- Le commissaire
- Le liquidateur
- Le conseil de gérance de la section d'assainissement du notariat
- MAGYARORSZÁG
- Vagyonfelügyelő
- Felszámoló
- MALTA
- Amministratur Provizorju
- Riċevitur Uffiċjali
- Stralċjarju

- Manager Speċjali
 - Kuraturi f'każ ta' proċeduri ta' falliment
- NEDERLAND
- De curator in het faillissement
 - De bewindvoerder in de surseance van betaling
 - De bewindvoerder in de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen
- ÖSTERREICH
- Masseverwalter
 - Ausgleichsverwalter
 - Sachwalter
 - Treuhänder
- ▼M2
- Besondere Verwalter
 - Konkursgericht
- POLSKA
- Syndyk
 - Nadzorca sądowy
 - Zarządca
- PORTUGAL
- Administrador da insolvência
 - Gestor judicial
 - Liquidatário judicial
 - Comissão de credores
- ▼M3
- ROMÂNIA
- Administrator (judiciar)
 - Lichidator (judiciar)
- ▼M2
- SLOVENIJA
- Upravitelj prisilne poravnave
 - Stečajni upravitelj
 - Sodišče, pristojno za postopek prisilne poravnave
 - Sodišče, pristojno za stečajni postopek
- SLOVENSKO
- Predbežný správca
 - Správca
- SUOMI/FINLAND
- Pesänhoitaja/boförvaltare
 - Selvittäjä/utredare
- SVERIGE
- Förvaltare
 - God man
 - Rekonstruktör
- UNITED KINGDOM
- Liquidator
 - Supervisor of a voluntary arrangement
 - Administrator
 - Official receiver
 - Trustee

460 Rådets förordning (EG) nr 1346/2000

- Provisional liquidator
 - Judicial factor
- ▼M2

Lag med kompletterande bestämmelser till insolvensförordningen (SFS 2005:1046)

8 december 2005

Prop. 2005/06:37, bet. 2005/06:LU7, rskr. 2005/06:93, EGTL 160/2000 s1.

1 § Denna lag kompletterar rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (insolvensförordningen).

Insolvensförfaranden i svensk rätt är enligt insolvensförordningen konkurs och företagsrekonstruktion.

2 § En ansökan om konkurs eller företagsrekonstruktion skall anses avse ett förfarande enligt artikel 3.1 insolvensförordningen (huvudinsolvensförfarande), om det inte anges att den avser ett förfarande enligt artikel 3.2 insolvensförordningen (territoriellt begränsat förfarande). Sökanden skall styrka de omständigheter som ligger till grund för svensk domstols behörighet och för det förfarande enligt insolvensförordningen som ansökan avser.

En ansökan skall avvisas, om grunden för ansökan inte framgår och sökanden inte följer ett föreläggande att avhjälpa bristen.

3 § När ett huvudinsolvensförfarande har beslutats i en annan medlemsstat och förfarandet avser en gäldenär med ett driftställe i Sverige, skall beslutet anmälas till Bolagsverket för kungörande. Också i andra fall får en sådan anmälan göras. Insolvensförfarandet skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar.

Det som enligt svensk lag eller annan författning gäller i fråga om anteckning av beslut om konkurs i offentliga register gäller också när ett huvudinsolvensförfarande har beslutats i en annan medlemsstat. Beslutet skall anmälas till Bolagsverket som skall underrätta den som för respektive register.

Regeringen får meddela föreskrifter om vad som skall framgå av anmälan om kungörande enligt första stycket och av anmälan om registrering enligt andra stycket.

För kungörande och hantering av anmälan om registrering får Bolagsverket ta ut avgifter. Regeringen får meddela föreskrifter om avgifternas storlek.

4 § Det är i Sverige konkursförvaltaren och rekonstruktören som har den registreringsskyldighet som avses i artikel 22.2 insolvensförordningen och den underrättelseskyldighet som avses i artikel 40 insolvensförordningen.

Lag om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land (SFS 1981:6)

8 januari 1981

Prop. 1980/81:35, LU 1980/81:7, rskr 1980/81:41.

1 § Om någon som försätts i konkurs här i riket har egendom även i Danmark, Finland, Island eller Norge, skall konkursen omfatta denna egendom.

I fråga om sådan egendom skall, om inte annat följer av denna lag, svensk lag tillämpas i följande hänseenden: den verkan konkursen medför beträffande gäldenärens rätt att råda över sin egendom, vad som ingår i konkursboet och återvinning till konkursboet, gäldenärens rättigheter och skyldigheter under konkurs, konkursboets förvaltning, borgenärens betalnings- och förmånsrätt, utdelning, ackord samt avslutande av konkurs. I konkursboet skall dock inte ingå egendom som enligt lagen i det land där den finns över huvud inte får tas i anspråk av ägarens borgenärer.

Särskilda bestämmelser finns i rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden och lagen (2005:1047) om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens. *Lag (2005:1049)*.

Lag (2005:1049) har trätt i kraft den januari 2006.

2 § Inträffar här i riket en konkurs som omfattar egendom i ett annat nordiskt land, skall rätten utan dröjsmål låta kungöra konkursbeslutet i den för offentliga meddelanden avsedda tidningen i det andra landet.

Om ett beslut om offentlig ackordsförhandling utan konkurs meddelas här i riket och gäldenären har egendom i ett annat nordiskt land, skall beslutet kungöras i det andra landet i enlighet med vad som sägs i första stycket. *Lag (1987:676)*.

Lag (1987:676) har trätt i kraft den 1 januari 1988.

3 § Uppkommer i en svensk konkurs fråga om återvinning till konkursboet av ett skepp, ett skeppsbygge eller ett luftfartyg som är registrerat i ett annat nordiskt land eller av en andel i sådan egendom, tillämpas lagen i det land där egendomen är registrerad. Detsamma gäller i frågan huruvida inskrivning i offentligt register har betydelse för giltigheten gentemot konkursboet av gäldenärens förfogande över egendom av angivet slag.

4 § Om lös egendom som inte omfattas av 3§ är satt till underpant för skuld i enlighet med lagen i ett annat nordiskt land och egendomen vid tiden för konkursbeslutet är kvar i detta land, tillämpas det landets bestämmelser om verkan mot konkursbo av att inskrivning (tinglysning) av pantsättningen har skett eller försumrats.

5 § Vilken verkan en konkurs skall ha på den rätt som har vunnits genom utmätning (utlegg) i ett annat nordiskt land och på ett där påbörjat utmätningförfarande bedöms enligt det landets lag.

6 § Om egendom som vid tiden för konkursbeslutet fanns i ett annat nordiskt land är pantsatt eller om den enligt det landets lag får kvarhållas till säkerhet för fordran, skall det landets lag tillämpas i fråga om rätten att ta ut fordringen ur egendomen.

7 § Försäljning av konkursboets egendom i ett annat nordiskt land skall ske enligt det landets lag.

8 § Fråga huruvida särskild förmånsrätt äger rum i egendom som vid tiden för konkursbeslutet fanns i ett annat nordiskt land samt fråga om företrädet mellan flera särskilda förmånsrätter i sådan egendom avgörs enligt det landets lag. Särskild förmånsrätt har företräde framför allmän förmånsrätt när det gäller angiven egendom.

Beträffande förmånsrätt i fartyg och fartyg under byggnad gäller utan hinder av första stycket 3 kap. 21, 51 och 52 §§ sjölagen (1994:1009). Detsamma gäller beträffande annan verkan i förhållande till tredje man.

Fråga huruvida förmånsrätt äger rum för skatt eller avgift som pålagts i ett annat nordiskt land bedöms enligt det landets lag. Allmän förmånsrätt som sålunda skall gälla omfattar inte annan egendom än den som vid tiden för konkursbeslutet fanns i det andra landet. Ur denna egendom får inte med den allmänna förmånsrätten tas ut mer än vad som återstår sedan från värdet av egendomen har frånräknats en andel av summan av fordringarna mot konkursboet och konkursfordringar med annan allmän förmånsrätt än den som följer med skatt eller avgift. Den andel som skall frånräknas bestäms så, att den motsvarar förhållandet mellan egendomen i det andra landet och all den egendom som ingår i konkursboet. Skall finsk lag tillämpas enligt första meningen i detta stycke, gäller, utan hinder av första stycket andra meningen, vad som i finsk lag föreskrivs om företrädet mellan allmän förmånsrätt för skatt och särskild förmånsrätt för annan fordran. *Lag (1994:1023)*.

Lag (1994:1023) har trätt i kraft den 1 oktober 1994.

9 § Vid tillämpningen av denna lag anses en konkursgäldenärs fordran finnas där fordringshandlingen är, om fordringen grundas på ett löpande skuldebrev eller ett annat fordringsbevis som måste företes vid krav på betalning. Andra fordringar anses som befintliga här i riket.

I ett nordiskt land registrerat skepp, skeppsbygge eller luftfartyg anses befintligt i det land där det är registrerat, dock inte vid tillämpning av 7§.

10 § Bestämmelserna i denna lag om skepp och skeppsbygge eller fartyg och fartyg under byggnad gäller även egendom som utan att vara fartyg eller fartyg under byggnad har registrerats i skeppsregister eller i skeppsbyggnadsregister i något av de nordiska länderna.

Bestämmelserna i denna lag om luftfartyg gäller även reservdelar som har in-tecknats gemensamt med luftfartyget.

11 § Denna lag tillämpas inte på frågan om ett konkursbos rätt eller plikt att tillträda ett av gäldenären slutet avtal som inte var fullgjort från båda sidor vid tiden för konkursbeslutet.

12 § I fråga om återvinning vid en offentlig ackordsförhandling här i riket som omfattar egendom i ett annat nordiskt land tillämpas svensk lag. Beträffande sådan egendom som avses i 3§ tillämpas dock den paragrafen.

13 § Har i ett beslut om konkurs eller om inledande av offentlig ackordsförhandling utan konkurs angetts att rätten grundat sin behörighet på annan omständighet än att gäldenären har eller vid sin död hade sitt hemvist här i riket, tillämpas inte denna lag.

Bolag, förening eller stiftelse skall anses ha hemvist här i riket, om styrelsen har sitt säte där. *Lag (1987:676)*.

Lag (1987:676) har trätt i kraft den 1 januari 1988.

Lag om verkan av konkurs som inträffat i annat nordiskt land (SFS1981:7)

8 januari 1981.

Prop. 1980/81:35, LU 1980/81:7, rskr 1980/81:41.

1 § Om någon försätts i konkurs i Danmark, Finland, Island eller Norge, skall konkursen omfatta även gäldenärens egendom här i riket. Utan hinder av beslut om konkurs i annat nordiskt land fortgår dock konkurs som dessförinnan beslutats här i riket.

I fråga om sådan egendom skall, om inte annat följer av denna lag, lagen i det andra landet (konkurslandet) tillämpas i följande hänseenden: den verkan konkursen medför beträffande gäldenärens rätt att råda över sin egendom, vad som ingår i konkursboet och återvinning till konkursboet, gäldenärens rättigheter och skyldigheter under konkurs, konkursboets förvaltning, borgenärens betalnings- och förmånsrätt, utdelning, ackord samt avslutande av konkurs. I konkursboet skall dock inte ingå egendom här i riket som enligt svensk lag över huvud inte får tas i anspråk av ägarens borgenärer.

Med konkurs jämställs i denna lag sådan offentlig likvidation av bank som enligt lagen i det nordiska land där banken har sitt säte utesluter konkursförfarande.

Särskilda bestämmelser finns i rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden och lagen (2005:1047) om internationella förhållanden rörande försäkringsföretags och kreditinstituts insolvens. *Lag (2005:1050)*.

Lag (2005:1050) har trätt i kraft den 1 januari 2006.

2 § En konkursdomstol eller en konkursförvaltning i konkurslandet får hos en tingsrätt här i riket begära att gäldenärens här befintliga egendom skall upptecknas. Om en sådan begäran framställs skall rätten förordna en lämplig person att upprätta bouppteckning över gäldenärens tillgångar och de skulder som särskilt belastar sådana tillgångar.

På begäran av en konkursdomstol eller en konkursförvaltning i konkurslandet skall rätten även förordna en lämplig person att ta hand om gäldenärens egendom här i riket till dess den kan övertas av konkursförvaltningen. Det åligger den som har förordnats att även försälja egendom som inte lämpligen kan bevaras.

En konkursdomstol eller en konkursförvaltning i konkurslandet kan här i riket påkalla sådan handräckning som avses i 7 kap. 14 § konkurslagen (1987:672). *Lag (1987:677)*.

Lag (1987:677) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Har en framställning gjorts hos konkursdomaren före ikraftträdandet men ej prövats av denne, skall efter ikraftträdandet prövningen ankomma på rätten. Därvid skall rätten bestå av en lagfaren domare.

3 § Har en begäran gjorts hos en tingsrätt om åtgärd enligt 2 §, får rätten av den som har begärt åtgärden kräva förskott för kostnaden med skäligt belopp. Är en handling avfattad på finska eller isländska, skall den vara åtföljd av en styrkt översättning till danska, norska eller svenska. *Lag (1987:677).*

Lag (1987:677) har trätt i kraft den 1 januari 1988. Har en framställning gjorts hos konkursdomaren före ikraftträdandet men ej prövats av denne, skall efter ikraftträdandet prövningen ankomma på rätten. Därvid skall rätten bestå av en lagfaren domare.

4 § Uppkommer fråga om återvinning till konkursboet av fast egendom här i riket eller huruvida inskrivning i domstolsprotokoll eller fastighetsbok är av betydelse för giltigheten gentemot boet av gäldenärens förfogande över sådan egendom, avgörs frågan enligt svensk lag.

Uppkommer motsvarande fråga beträffande skepp, skeppsbygge eller luftfartyg, som är registrerat här i riket eller i ett annat nordiskt land, eller beträffande andel i sådan egendom, tillämpas lagen i det land där egendomen är registrerad.

5 § Har lös egendom som tillhör gäldenären och som inte omfattas av 4 § blivit såld men förblivit i gäldenärens vård och är egendomen vid tiden för konkursbeslutet kvar här i riket, skall svensk lag tillämpas när det gäller att bedöma om avtalets verkan mot borgenärer är beroende av att det i föreskriven ordning har kungjorts eller införts i offentligt register.

6 § Vilken verkan en konkurs skall ha på den rätt som vunnits genom utmätning här i riket och på ett här påbörjat utmätningförfarande bedöms enligt svensk lag.

7 § Om egendom som vid tiden för konkursbeslutet fanns här i riket är pantsatt eller om den enligt svensk lag får kvarhållas till säkerhet för fordran, skall svensk lag tillämpas i fråga om rätten att ta ut fordringen ur egendomen.

8 § Försäljning av konkursboets egendom här i riket skall ske enligt svensk lag.

9 § Om det här i riket uppstår fråga huruvida särskild förmånsrätt äger rum i egendom som fanns här vid tiden för konkursbeslutet eller fråga om företrädet mellan flera särskilda förmånsrätter i sådan egendom, avgörs frågan enligt svensk lag. När det gäller angiven egendom har särskild förmånsrätt företräde framför allmän förmånsrätt som skall beaktas enligt 1 §.

Beträffande förmånsrätt i fartyg och fartyg under byggnad gäller utan hinder av första stycket lagvalsreglerna i konkurslandets sjölag vid konkurs i Danmark, Finland eller Norge. Detsamma gäller beträffande annan verkan i förhållande till tredje man.

10 § Vid tillämpningen av denna lag anses en konkursgäldenärs fordran finnas där fordringshandlingen är, om fordringen grundas på ett löpande skuldebrev eller ett annat fordringsbevis som måste

företes vid krav på betalning. Andra fordringar anses som befintliga i konkurslandet.

I ett nordiskt land registrerat skepp, skeppsbygge eller luftfartyg anses befintligt i det land där det är registrerat, dock inte vid tillämpning av 8 §.

11 § Bestämmelserna i denna lag om skepp och skeppsbygge eller fartyg och fartyg under byggnad gäller även egendom som utan att vara fartyg eller fartyg under byggnad har registrerats i skeppsregister eller skeppsbyggnadsregister i något av de nordiska länderna. Bestämmelserna i denna lag om luftfartyg gäller även reservdelar som har intecknats gemensamt med luftfartyget.

12 § Denna lag tillämpas inte på frågan om ett konkursbos rätt eller plikt att tillträda ett av gäldenären slutet avtal som inte var fullgjort från båda sidor vid tiden för konkursbeslutet.

13 § Ett ackord som har blivit fastställt i en konkurs eller efter en offentlig ackordsförhandling utan konkurs i något av de andra nordiska länderna gäller här i riket. I fråga om återvinning vid en offentlig ackordsförhandling tillämpas lagen i det land där förhandlingen äger rum. Beträffande sådan egendom som avses i 4 § tillämpas dock den paragrafen.

14 § Är en offentlig ackordsförhandling utan konkurs inledd i ett annat nordiskt land, får inte, så länge förhandlingen pågår, beslut om konkurs eller om inledande av offentlig ackordsförhandling meddelas här i riket. I fråga om utmätning och utmätt egendoms försäljning tillämpas svensk lag vad gäller egendom som finns här.

15 § Har i ett annat nordiskt land meddelats beslut om konkurs eller om inledande av offentlig ackordsförhandling utan konkurs och har i beslutet angivits att gäldenären inte har eller vid sin död inte hade sitt hemvist i det landet, tillämpas inte denna lag.

Bolag, förening eller stiftelse skall anses ha hemvist i det land där bolaget, föreningen eller stiftelsen har sitt säte.

RÅDETS DIREKTIV 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 113 och 115,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande¹,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och av följande skäl:

(1) Ett ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaterna för indrivning av varandras fordringar och unionens fordringar som avser vissa skatter och andra åtgärder bidrar till en väl fungerande inre marknad. Det säkerställer skatteneutralitet och har gjort det möjligt för medlemsstaterna att avlägsna diskriminerande skyddsåtgärder vid gränsöverskridande transaktioner som är avsedda att förebygga bedrägerier och budgetförluster.

(2) Bestämmelser om ömsesidigt bistånd för indrivning föreskrevs för första gången i rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt³. Det direktivet och de rättsakter som ändrade det kodifierades genom rådets direktiv 2008/55/EG av den 26 maj 2008 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder⁴.

(3) Trots att dessa bestämmelser var ett första steg mot förbättrade indrivningsförfaranden i unionen genom en tillnärmning av tillämpliga nationella bestämmelser har de emellertid visat sig vara otillräckliga för att tillgodose den inre marknadens krav så som den har utvecklats under de senaste 30 åren.

¹ Yttrandet avgivet den 10 februari 2010 (ännu ej offentliggjort i EUT).

² Yttrandet avgivet den 16 juli 2009 (ännu ej offentliggjort i EUT).

³ EGT L 73, 19.3.1976, s. 18.

⁴ EUT L 150, 10.6.2008, s. 28.

(4) För att bättre slå vakt om medlemsstaternas ekonomiska intressen och den inre marknadens neutralitet är det nödvändigt att utvidga tillämpningsområdet för det ömsesidiga biståndet för indrivning till att även omfatta fordringar som avser skatter och avgifter som ännu inte omfattas av det ömsesidiga biståndet för indrivning, samtidigt som det för att kunna hantera det ökande antalet framställningar om bistånd och för att nå ett bättre resultat är det nödvändigt att effektivisera och förenkla tillämpningen av biståndet i praktiken. För att uppfylla dessa mål är det nödvändigt med omfattande anpassningar och enbart en ändring av det befintliga direktivet 2008/55/EG är inte tillräckligt. Detta bör därför upphävas och ersättas med en ny rättsakt som bygger på resultatet av direktiv 2008/55/EG, men som innehåller bestämmelser om tydligare och exaktare regler, då så är nödvändigt.

(5) Genom tydligare regler skulle ett utökat informationsutbyte främjas mellan medlemsstaterna. De skulle även säkerställa att alla juridiska och fysiska personer i unionen omfattas, med beaktande av det hela tiden växande antalet juridiska konstruktioner, som inte bara omfattar traditionella konstruktioner som trustar och stiftelser, utan även nya instrument som skattebetalare i medlemsstaterna kan inrätta. De skulle vidare göra det möjligt att beakta alla de former som de offentliga myndigheternas fordringar avseende skatter, tullar, avgifter, återbetalningar och interventioner kan ha, inklusive alla penningfordringar mot den berörda skattepliktiga personen eller mot en tredje part som ersätter den ursprungliga fordran. Tydligare bestämmelser är främst nödvändiga för att tydligare definiera alla berörda parter rättigheter och skyldigheter.

(6) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas befogenhet att fastställa vilka indrivningsmetoder som ska förekomma i deras inhemska lagstiftning. Det är emellertid nödvändigt att säkerställa att varken skillnaderna mellan nationella lagstiftningar eller bristen på samordning mellan behöriga myndigheter förhindrar ett väl fungerande system för ömsesidigt bistånd enligt detta direktiv.

(7) Det ömsesidiga biståndet kan bestå av följande: den anmodade myndigheten kan till den sökande myndigheten lämna de upplysningar som den senare behöver för att driva in fordringar som har uppstått i den sökande medlemsstaten samt delge gäldenären alla handlingar som gäller dessa fordringar och som har sitt ursprung i den sökande medlemsstaten. Den anmodade myndigheten kan även på begäran av den sökande myndigheten driva in de fordringar som har uppstått i den sökande medlemsstaten eller vidta säkerhetsåtgärder för att säkerställa indrivningen av dessa fordringar.

(8) Antagande av ett enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten, liksom antagande av ett enhetligt standardformulär för delgivning av handlingar och beslut som gäller fordran, bör lösa problemen med erkännande och översättning av handlingar från en annan medlemsstat, vilka är en viktig orsak till de nuvarande biståndsbestämmelsernas ineffektivitet.

(9) En rättslig grund för utbyte av upplysningar utan föregående begäran om en viss återbetalning av skatt bör upprättas. Av effektivitetsskäl bör det bli möjligt för skatttjänstemän i en medlemsstat att närvara eller medverka i administrativa utredningar i en annan medlemsstat. Ett mer direkt utbyte av upplysningar mellan förvaltningarna bör också föreskrivas för att påskynda och effektivisera biståndet.

(10) Mot bakgrund av den ökade rörligheten på den inre marknaden och de begränsningar som införts genom fördraget eller annan lagstiftning beträffande de garantier som kan krävas av skattebetalare som inte är etablerade på det nationella territoriet, bör möjligheterna att begära indrivning eller säkerhetsåtgärder i en annan medlemsstat utvidgas. Eftersom en fordrans ålder är en avgörande faktor bör det vara möjligt för medlemsstaterna att begära ömsesidigt bistånd, även om inte alla inhemska indrivningsmetoder till fullo har uttömts, bland annat om tillämpningen av sådana förfaranden i den begärande medlemsstaten skulle medföra orimliga svårigheter.

(11) En allmän skyldighet att översända begäran och handlingar i digitalt format och via ett elektroniskt nät samt noggranna bestämmelser om språk för begäran och handlingar bör göra det möjligt för medlemsstater att enklare och snabbare efterkomma begäran.

(12) I samband med indrivningsförfarandet i den anmodade medlemsstaten kan den berörda personen bestrida fordran, delgivningen från myndigheterna i den begärande medlemsstaten eller det dokument som medger verkställighet. I sådana fall bör det föreskrivas att den berörda personen ska begära prövning vid behörig instans i den sökande medlemsstaten och att den anmodade myndigheten, såvida inte den sökande myndigheten begär annat, ska avbryta eventuella verkställighetsåtgärder som den inlett till dess att den sökande medlemsstatens behöriga myndighet har fattat ett beslut.

(13) För att uppmuntra medlemsstaterna att avsätta tillräckliga resurser för indrivning av andra medlemsstaters fordringar bör den anmodade medlemsstaten ha möjlighet att ta ut kostnader relaterade till indrivningen av gäldenären.

(14) Effektivitet skulle bäst kunna uppnås om den anmodade myndigheten, när den verkställer en begäran om bistånd, kan använda sig av de befogenheter den har enligt den nationella lagstiftning som gäller för fordringar på samma eller liknande skatter eller avgifter. I avsaknad av en liknande skatt eller avgift är det lämpligaste förfarandet det förfarande som föreskrivs i den anmodade medlemsstatens lagstiftning om fordringar avseende inkomstskatt. Denna användning av den nationella lagstiftningen bör i allmänhet inte tillämpas på den förmånsrätt som beviljats fordringar som uppkommit i den anmodade medlemsstaten. Det bör dock vara möjligt att utvidga förmånsrätten till fordringar från andra medlemsstater på grundval av en överenskommelse mellan de berörda medlemsstaterna.

(15) När det gäller preskriptionstid är det nödvändigt att förenkla de gällande reglerna genom att föreskriva att den gällande lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten i allmänhet reglerar hur preskriptionstider kan skjutas upp, avbrytas eller förlängas, med undantag för om det inte är möjligt att skjuta upp, avbryta eller förlänga preskriptionstiden enligt den gällande lagstiftningen i den staten.

(16) Effektiviteten kräver att upplysningar som lämnats inom ramen för det ömsesidiga biståndet får användas i den medlemsstat som erhåller upplysningar för andra ändamål än de som anges i detta direktiv, om detta är tillåtet enligt den nationella lagstiftningen i både den medlemsstat som tillhandahåller upplysningarna och den medlemsstat som erhåller upplysningarna.

(17) Detta direktiv bör inte hindra fullgörandet av skyldigheter till följd av bilaterala eller multilaterala överenskommelser eller uppgörelser om att lämna ett vidare bistånd.

(18) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁵.

(19) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning uppmantras medlemsstaterna att för egen del och i unionens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivande-åtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

(20) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att föreskriva ett enhetligt system för bistånd för indrivning på den inre marknaden, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av den enhetlighet, ändamålsenlighet och effektivitet som krävs, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(21) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

⁵ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

Detta direktiv fastställer de bestämmelser enligt vilka medlemsstaterna ska ge bistånd för indrivning i en medlemsstat av de fordringar som avses i artikel 2 och som uppstår i en annan medlemsstat.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv ska gälla för fordringar som avser
 - a) alla skatter och avgifter som tas ut av en medlemsstat eller på en medlemsstats vägnar eller av dess territoriella eller administrativa enheter, inbegripet de lokala myndigheterna, eller på deras vägnar eller på unionens vägnar,
 - b) återbetalning, intervention och andra åtgärder som ingår i systemet för hel- eller delfinansiering från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inbegripet de belopp som ska uppbäras i samband med dessa åtgärder,
 - c) avgifter och andra pålagor inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för socker.
2. Tillämpningsområdet för detta direktiv ska även omfatta
 - a) administrativa påföljder, böter, avgifter och tilläggsavgifter som avser fordringar för vilka ömsesidigt bistånd kan begäras i enlighet med punkt 1 och som tagits ut av de förvaltningsmyndigheter som är behöriga att ta ut de berörda skatterna eller avgifterna, eller genomföra administrativa utredningar som rör dem, eller som bekräftats av administrativa eller rättsliga organ på begäran av dessa förvaltningsmyndigheter,
 - b) avgifter för intyg och liknande handlingar som utfärdas i samband med administrativa förfaranden som avser skatter eller avgifter,
 - c) räntor och kostnader som avser de fordringar för vilka ömsesidigt bistånd kan begäras i enlighet med punkt 1 eller led a eller b i den här punkten.
3. Detta direktiv ska inte gälla för
 - a) obligatoriska socialavgifter som ska betalas till en medlemsstat eller en medlemsstats territoriella enheter, eller till offentligt rättsliga socialförsäkringsinstitutioner,
 - b) avgifter som inte avses i punkt 2,

- c) avgifter av avtalsmässig karaktär, t.ex. betalning för allmännyttiga tjänster,
- d) straffrättsliga påföljder som utdöms på grundval av allmänt åtal eller andra straffrättsliga påföljder som inte omfattas av punkt 2 a.

Artikel 3

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

- a) *sökande myndighet*: ett centralt kontaktkontor, ett kontaktkontor eller ett kontaktorgan i en medlemsstat som begär bistånd som avser en fordran enligt artikel 2.
- b) *anmodad myndighet*: ett centralt kontaktkontor, ett kontaktkontor eller ett kontaktorgan i en medlemsstat som tar emot en begäran om bistånd.
- c) *person*: i) en fysisk person,
ii) en juridisk person,
iii) om gällande lagstiftning medger det, en sammanslutning av personer som har befogenhet att utföra rättshandlingar men som inte har en juridisk persons rättsställning, eller
iv) varje annan juridisk konstruktion, oavsett slag eller form, och oavsett om den har status som juridisk person eller ej, som äger eller förvaltar tillgångar som, inklusive inkomster som härrör därifrån, omfattas av en skatt som täcks av detta direktiv.
- d) *på elektronisk väg*: med hjälp av elektronisk utrustning för behandling, inbegripet digital signalkomprimering, och lagring av information, via kabel, radio, optisk teknik eller andra elektromagnetiska medel.
- e) *CCN-nätet*: den gemensamma plattform, som bygger på Gemensamma kommunikationsnätet (CCN), vilken unionen har utformat för att säkerställa all överföring på elektronisk väg mellan behöriga myndigheter på området för tull och beskattning.

Artikel 4

Organisation

1. Varje medlemsstat ska senast den 20 maj 2010 informera kommissionen om den eller de myndigheter som är behöriga för tillämpningen av detta direktiv (nedan kallad *den behöriga myndigheten*) och ska utan dröjsmål underrätta kommissionen om eventuella ändringar.

Kommissionen ska göra informationen tillgänglig för övriga medlemsstater och offentliggöra en förteckning över medlemsstaternas behöriga myndigheter i *Europeiska unionens officiella tidning*.

2. Den behöriga myndigheten ska utse ett centralt kontaktkontor, vilket ska ha huvudansvaret för kontakter med andra medlemsstater när det gäller ömsesidigt bistånd som omfattas av detta direktiv.

Det centrala kontaktkontoret får även utses till att ansvara för kontakterna med kommissionen.

3. Den behöriga myndigheten i varje medlemsstat får utse kontaktkontor som ska ansvara för kontakterna med andra medlemsstater i fråga om ömsesidigt bistånd som gäller en eller flera specifika typer eller kategorier av de skatter och avgifter som avses i artikel 2.

4. Den behöriga myndigheten i varje medlemsstat får utse andra kontor än det centrala kontaktkontoret eller kontaktkontoren till kontaktorgan. Kontaktorganen ska begära eller bevilja ömsesidigt bistånd enligt detta direktiv inom ramen för sin särskilda territoriella eller operativa behörighet.

5. Om ett kontaktkontor eller ett kontaktorgan tar emot en begäran om ömsesidigt bistånd som kräver att det agerar utom ramen för den behörighet som tilldelats det ska det utan dröjsmål överlämna denna begäran till det behöriga kontoret eller organet, om detta är känt, eller till det centrala kontaktkontoret, och underrätta den begärande myndigheten.

6. Den behöriga myndigheten i varje medlemsstat ska informera kommissionen om sitt centrala kontaktkontor och alla kontaktkontor eller kontaktorgan som den har utsett. Kommissionen ska göra denna information tillgänglig för medlemsstaterna.

7. Varje kontakt ska tas av det centrala kontaktkontoret eller på dess vägnar eller, från fall till fall, med dess samtycke, och det centrala kontaktkontoret ska säkerställa en effektiv kommunikation.

KAPITEL II

UTBYTE AV UPPLYSNINGAR

Artikel 5

Begäran om upplysningar

1. På begäran av den sökande myndigheten ska den anmodade myndigheten tillhandahålla alla upplysningar som kan förutses vara relevanta för den sökande myndigheten vid indrivningen av dess fordringar enligt artikel 2.

I syfte att tillhandahålla dessa upplysningar ska den anmodade myndigheten se till att de administrativa utredningar genomförs som krävs för att erhålla dem.

2. Den anmodade myndigheten ska inte vara skyldig att tillhandahålla upplysningar

a) som den inte skulle kunna erhålla för att driva in liknande fordringar som uppstår i den anmodade medlemsstaten,

- b) som skulle avslöja affärs- och industrihemligheter eller yrkeshemligheter,
 - c) som om de yppas skulle kunna vara till skada för säkerheten eller strida mot allmän ordning i den anmodade medlemsstaten.
3. Under inga omständigheter får punkt 2 tolkas så att den tillåter en medlemsstats anmodade myndighet att vägra att lämna upplysningar enbart på grund av att dessa upplysningar innehas av en bank, ett annat finansinstitut, en förvaltare eller en person som agerar i egenkap av ombud eller förvaltare, eller på grund av att upplysningarna rör ägarintressen i en person.
4. Den anmodade myndigheten ska underrätta den sökande myndigheten om skälen till att den inte efterkommer en begäran om upplysningar.

Artikel 6

Utbyte av upplysningar utan föregående begäran

Om en återbetalning av skatter eller avgifter, utom mervärdesskatt, hänförs till en person som är etablerad eller som har hemvist i en annan medlemsstat, får den medlemsstat från vilken återbetalningen ska ske underrätta etablerings- eller hemvistmedlemsstaten om den kommande återbetalningen.

Artikel 7

Närvaro vid myndigheter och medverkan i administrativa utredningar

1. I syfte att främja det ömsesidiga bistånd som föreskrivs i detta direktiv får tjänstemän som bemyndigats av den sökande myndigheten, efter överenskommelse mellan den sökande myndigheten och den anmodade myndigheten och i enlighet med de bestämmelser som den anmodade myndigheten fastställt,
- a) närvara på de kontor där förvaltningsmyndigheterna i den anmodade medlemsstaten utför sina arbetsuppgifter,
 - b) närvara vid de administrativa utredningar som utförs på den anmodade medlemsstatens territorium,
 - c) bistå de behöriga tjänstemännen i den anmodade medlemsstaten under domstolsförfaranden i den medlemsstaten.
2. Om det är tillåtet enligt den gällande lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten kan det i den överenskommelse som avses i punkt 1 b föreskrivas att tjänstemän från den begärande medlemsstaten får höra enskilda personer och granska handlingar.
3. De tjänstemän som av den sökande myndigheten har bemyndigats att tillämpa de möjligheter som punkterna 1 och 2 erbjuder ska alltid kunna visa upp ett skriftligt tillstånd som anger deras identitet och befattning.

KAPITEL III

BISTÅND FÖR DELGIVNING AV HANDLINGAR

Artikel 8

Begäran om delgivning av vissa handlingar rörande fordringar

1. Den anmodade myndigheten ska på begäran av den sökande myndigheten delge mottagaren alla handlingar, inbegripet de som är av juridisk karaktär, från den sökande medlemsstaten vilka rör en fordran enligt artikel 2 eller indrivning av en sådan.

Begäran om delgivning ska åtföljas av ett standardformulär med åtminstone följande uppgifter:

- a) Namn, adress och andra uppgifter som är relevanta för identifiering av mottagaren.
- b) Syftet med delgivningen och den tidsfrist inom vilken delgivningen ska utföras.
- c) En beskrivning av den bifogade handlingen samt den berörda fordrans art och belopp.
- d) Namn, adress och andra kontaktuppgifter avseende
 - i) det kontor som är ansvarigt för den bifogade handlingen och, om detta inte är detsamma,
 - ii) det kontor som kan lämna ytterligare upplysningar om den delgivna handlingen eller om möjligheterna att bestrida betalnings-skyldigheten.

2. Den sökande myndigheten ska begära delgivning enligt denna artikel endast när den inte kan utföra delgivningen i enlighet med gällande bestämmelser för delgivning av den berörda handlingen i den sökande medlemsstaten, eller när sådan delgivning skulle medföra orimliga svårigheter.

3. Den anmodade myndigheten ska omedelbart underrätta den sökande myndigheten om de åtgärder som vidtagits med anledning av dess begäran om delgivning, särskilt om vilket datum handlingen delgavs mottagaren.

Artikel 9

Delgivningsätt

1. Den anmodade myndigheten ska säkerställa att delgivning i den anmodade medlemsstaten utförs i enlighet med den anmodade medlemsstatens gällande nationella lagstiftning, förordningar och administrativa praxis.

2. Punkt 1 ska inte påverka annan typ av delgivning som genomförs av en behörig myndighet i den sökande medlemsstaten i enlighet med de bestämmelser som gäller i den medlemsstaten.

En behörig myndighet etablerad i den sökande medlemsstaten får delge alla handlingar direkt med rekommenderad post eller på elektronisk väg till en person som befinner sig på en annan medlemsstats territorium.

KAPITEL IV

INDRIVNING ELLER SÄKERHETSÅTGÄRDER

Artikel 10

Begäran om indrivning

1. Den anmodade myndigheten ska på begäran av den sökande myndigheten driva in fordringar som omfattas av ett dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten.
2. Så snart den sökande myndigheten erhåller relevanta upplysningar om det ärende som ligger till grund för begäran om indrivning ska den vidarebefordra dessa till den anmodade myndigheten.

Artikel 11

Villkor för en begäran om indrivning

1. Den sökande myndigheten får inte begära indrivning om och så länge som fordran och/eller det dokument som medger dess verkställighet i den sökande medlemsstaten bestrids i den medlemsstaten, med undantag för de fall då artikel 14.4 tredje stycket tillämpas.
2. Innan den sökande myndigheten begär indrivning ska de lämpliga indrivningsförfaranden som finns i den sökande medlemsstaten tillämpas, utom i följande fall:
 - a) Om det är uppenbart att det inte finns några tillgångar för indrivning i den sökande medlemsstaten eller att dessa förfaranden inte kommer att leda till att hela beloppet betalas, och den sökande myndigheten har särskilda upplysningar som visar att den berörda personen har tillgångar i den anmodade medlemstaten.
 - b) Om tillämpningen av sådana förfaranden i den sökande medlemsstaten skulle medföra orimliga svårigheter.

Artikel 12

Dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten och andra bifogade handlingar

1. En begäran om indrivning ska åtföljas av ett enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten.

Detta enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten ska motsvara huvudinnehållet i det ursprungliga dokument som medger verkställighet och utgöra den enda grundvalen för indrivningen och de säkerhetsåtgärder som vidtas i den anmodade

medlemsstaten. Det ska inte bli föremål för någon form av åtgärd för erkännande, komplettering eller ersättande i den medlemsstaten.

Det enhetliga dokument som medger verkställighet ska innehålla åtminstone följande information:

a) Uppgifter som är relevanta för identifiering av det ursprungliga dokumentet som medger verkställighet, en beskrivning av fordran, inbegripet dess art, vilken period den omfattar, eventuella datum av betydelse för verkställighetsförfarandet samt fordrans storlek och dess olika delar såsom kapital, upplupen ränta m.m.

b) Namn och andra uppgifter som är relevanta för identifiering av gäldenären.

c) Namn, adress och andra kontaktuppgifter avseende

i) det kontor som är ansvarigt för fastställandet av fordran och, om detta inte är detsamma,

ii) det kontor som kan lämna ytterligare upplysningar om fordran eller möjligheterna att bestrida betalningsskyldigheten.

2. En begäran om indrivning av en fordran får åtföljas av andra handlingar som avser fordran och som utfärdats i den sökande medlemsstaten.

Artikel 13

Verkställighet av begäran om indrivning

1. När det gäller indrivningen i den anmodade medlemsstaten ska varje fordran för vilken indrivning begärts behandlas som om den var den anmodade medlemsstatens fordran, om inte annat föreskrivs i detta direktiv. Den anmodade myndigheten ska utnyttja sina befogenheter och förfaranden enligt den anmodade medlemsstatens lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser för fordringar som avser samma eller, i avsaknad av detta, en liknande skatt eller avgift, om inte annat föreskrivs i detta direktiv.

Om den anmodade myndigheten anser att samma eller liknande skatter eller avgifter inte tas ut på dess territorium ska den utnyttja sina befogenheter och förfaranden enligt den anmodade medlemsstatens lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser för fordringar som avser inkomstskatt, om inte annat föreskrivs i detta direktiv.

Den anmodade medlemsstaten ska inte vara skyldig att bevilja andra medlemsstaters fordringar den förmånsrätt som ges liknande fordringar som uppkommer i den medlemsstaten, om inte annat har överenskommit mellan de berörda medlemsstaterna eller föreskrivs i den anmodade medlemsstatens lagstiftning. En medlemsstat som beviljar förmånsrätt för en annan medlemsstats fordringar får inte vägra att bevilja samma förmånsrätt för andra medlemsstaters samma eller liknande fordringar, på samma villkor.

Den anmodade medlemsstaten ska driva in fordran i den egna valutan.

2. Den anmodade myndigheten ska snarast underrätta den sökande myndigheten om eventuella åtgärder som vidtagits med anledning av begäran om indrivning.
3. Från den dag då begäran om indrivning tas emot ska den anmodade myndigheten ta ut ränta för sen betalning i enlighet med den anmodade medlemsstatens gällande lagar, förordningar och administrativa bestämmelser.
4. Den anmodade myndigheten får, om den anmodade medlemsstatens gällande lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser så medger, bevilja gäldenären betalningsuppskov eller godkänna ett avbetalningsförfarande och ta ut ränta för detta. Den ska därefter informera den sökande myndigheten om varje sådant beslut.
5. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 20.1 ska den anmodade myndigheten till den sökande myndigheten överföra det fordringsbelopp som den har drivit in samt den ränta som avses i punkterna 3 och 4 i den här artikeln.

Artikel 14

Tvister

1. Tvister avseende fordran, det ursprungliga dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten eller det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten och tvister avseende giltigheten av en delgivning som gjorts av en behörig myndighet i den sökande medlemsstaten ska prövas av den sökande medlemsstatens behöriga instanser. Om fordran, det ursprungliga dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten eller det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten i samband med indrivning bestrids av en berörd part ska den anmodade myndigheten informera den berörda parten om att eventuell talan ska väckas vid behörig instans i den sökande medlemsstaten i enlighet med den lagstiftning som gäller där.
2. Tvister som rör verkställighetsåtgärder som vidtagits i den anmodade medlemsstaten eller giltigheten av en delgivning som utförts av en behörig myndighet i den anmodade medlemsstaten ska prövas av den behöriga instansen i den medlemsstaten i enlighet med dess lagar och förordningar.
3. Om ett sådant ärende som avses i punkt 1 har förts inför den behöriga instansen i den sökande medlemsstaten ska den sökande myndigheten underrätta den anmodade myndigheten om detta och meddela vilka delar av fordran som inte bestrids.
4. Så snart den anmodade myndigheten har erhållit de upplysningar som avses i punkt 3, antingen från den sökande myndigheten eller från den berörda parten, ska den skjuta upp verkställandet av den del av fordran som bestrids, i avvaktan på det beslut som den behöriga instansen fattar i detta ärende, såvida inte den sökande myndigheten begär något annat enligt tredje stycket i den här punkten.

På begäran av den sökande myndigheten, eller om den anmodade myndigheten annars bedömer det nödvändigt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 16, får den anmodade myndigheten vidta säkerhetsåtgärder för att säkerställa indrivningen, om gällande lagar eller förordningar i den anmodade medlemsstaten medger ett sådant förfarande.

Den sökande myndigheten får i enlighet med gällande lagar, förordningar och administrativ praxis i den sökande medlemsstaten be den anmodade myndigheten att driva in en fordran som bestrids eller en bestridd del av en fordran om gällande lagar, förordningar och administrativ praxis i den anmodade medlemsstaten tillåter en sådan åtgärd. En sådan begäran ska vara motiverad. Om ärendet senare avgörs till gäldenärens fördel ska den sökande myndigheten ansvara för återbetalningen av hela det indrivna beloppet och eventuell ersättning som följer av gällande lagstiftning i den anmodade medlemsstaten.

Om ett förfarande för ömsesidig överenskommelse har inletts av den sökande eller den anmodade medlemsstatens behöriga myndigheter och om resultatet av förfarandet kan påverka fordran med avseende på vilken bistånd har begärts ska indrivningsåtgärderna skjutas upp eller stoppas till dess att det förfarandet har avslutats, såvida det inte rör ett fall med omedelbar brådska på grund av bedrägeri eller insolvens. Om indrivningsåtgärderna skjuts upp eller stoppas ska andra stycket tillämpas.

Artikel 15

Ändring eller återkallelse av begäran om bistånd för indrivning

1. Den sökande myndigheten ska omedelbart underrätta den anmodade myndigheten om eventuell senare ändring eller återkallelse av dess begäran om indrivning och ange skälen för denna ändring eller detta tillbakadragande.

2. Om ändringen av begäran orsakats av ett beslut av den behöriga instans som avses i artikel 14.1 ska den sökande myndigheten överlämna detta beslut tillsammans med ett reviderat enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten. Den anmodade myndigheten ska därefter fortsätta med ytterligare indrivningsåtgärder på grundval av det reviderade dokumentet.

Den indrivning eller de säkerhetsåtgärder som redan vidtagits på grundval av det ursprungliga enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten kan fortsätta på grundval av det reviderade dokumentet, såvida inte ändringen av begäran beror på att det ursprungliga dokument som medgav verkställighet i den sökande medlemsstaten eller det ursprungliga enhetliga dokument som medgav verkställighet i den anmodade staten förklarats ogiltigt.

Artiklarna 12 och 14 är tillämpliga med avseende på det reviderade dokumentet.

Artikel 16

Begäran om säkerhetsåtgärder

1. På begäran av den sökande myndigheten ska den anmodade myndigheten vidta säkerhetsåtgärder, ifall detta är tillåtet enligt dess nationella lagstiftning och är i överensstämmelse med dess administrativa praxis, för att säkerställa indrivning om en fordran eller det dokument som möjliggör verkställighet i den sökande medlemsstaten är bestridd när begäran görs eller om fordran ännu inte är föremål för ett dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten, om säkerhetsåtgärder också är möjliga i en liknande situation enligt nationell lagstiftning och administrativ praxis i den sökande medlemsstaten.

Den handling som utfärdats för att medge säkerhetsåtgärder i den sökande medlemsstaten, och som avser den fordran för vilken ömsesidigt bistånd begärs ska, i förekommande fall, bifogas begäran om säkerhetsåtgärder i den anmodade medlemsstaten. Denna handling ska inte bli föremål för någon åtgärd för erkännande, komplettering eller ersättande i den anmodade medlemsstaten.

2. Begäran om säkerhetsåtgärder får åtföljas av andra handlingar som avser fordran och som utfärdats i den begärande medlemsstaten.

Artikel 17

Regler som gäller för begäran om säkerhetsåtgärder

I syfte att genomföra artikel 16 ska artiklarna 10.2, 13.1, 13.2, 14 och 15 gälla i tillämpliga delar.

Artikel 18

Begränsningar av den anmodade myndighetens skyldigheter

1. Den anmodade myndigheten ska inte vara skyldig att bevilja bistånd enligt artiklarna 10–16 om indrivningen av fordran på grund av gäldenärens situation skulle förorsaka allvarliga ekonomiska eller sociala svårigheter i den anmodade medlemsstaten, om gällande lagar, förordningar och administrativ praxis i den medlemsstaten tillåter ett sådant undantag för nationella fordringar.

2. Den anmodade myndigheten ska inte vara skyldig att bevilja det bistånd som avses i artiklarna 5 och 7–16 om den ursprungliga begäran om bistånd enligt artikel 5, 7, 8, 10 eller 16 görs för fordringar som är äldre än fem år, beräknat från den dag då fordran skulle ha betalats i den sökande medlemsstaten till den dag den ursprungliga begäran om bistånd gjordes.

Om emellertid en fordran eller det ursprungliga dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten bestrids, ska femårsperioden anses börja den dag då det i den sökande medlemsstaten fastställs att fordran eller dokumentet som medger verkställighet inte längre får bestridas.

Dessutom ska femårsperioden anses börja den dag då hela betalningsfristen löper ut, i de fall de behöriga myndigheterna i den sökande medlemsstaten beviljar betalningsuppskov eller en avbetalningsplan.

I dessa fall ska den anmodade myndigheten dock inte vara skyldig att bevilja bistånd vad avser fordringar som är äldre än tio år, beräknat från den dag då fordran skulle ha betalats i den sökande medlemsstaten.

3. En medlemsstat ska inte vara skyldig att bevilja bistånd om det totala beloppet på de fordringar som omfattas av detta direktiv och för vilka bistånd begärs är mindre än 1 500 EUR.

4. Den anmodade myndigheten ska underrätta den sökande myndigheten om sina skäl till att inte efterkomma dess begäran om bistånd.

Artikel 19

Preskriptionsfrågor

1. Frågor avseende preskription ska utslutande regleras av gällande lagstiftning i den sökande medlemsstaten.

2. När det gäller att skjuta upp, avbryta eller förlänga preskriptionstider ska alla åtgärder som vidtas av den anmodade myndigheten, eller på dennas vägnar, för att driva in fordringar till följd av en begäran om bistånd som leder till att preskriptionstiden skjuts upp, avbryts eller förlängs i enlighet med gällande lagstiftning i den anmodade medlemsstaten, anses ha samma verkan i den sökande medlemsstaten, under förutsättning att motsvarande verkan föreskrivs enligt gällande lagstiftning i den sökande medlemsstaten. Om det inte är möjligt att skjuta upp, avbryta eller förlänga preskriptionstiden enligt gällande lagstiftning i den anmodade medlemsstaten ska alla åtgärder som vidtas av den anmodade myndigheten, eller på dennas vägnar, för att driva in fordringar till följd av en begäran om bistånd som, om de hade vidtagits av den sökande myndigheten eller på dennas vägnar i dess medlemsstat, skulle ha lett till att preskriptionstiden uppskötts, avbröts eller förlängdes i enlighet med gällande lagstiftning i den sökande medlemsstaten, anses ha vidtagits i den senare medlemsstaten vad gäller denna verkan.

Första och andra styckena ska inte påverka den sökande medlemsstatens behöriga myndigheters rätt att vidta åtgärder för att skjuta upp, avbryta eller förlänga preskriptionstiden i enlighet med gällande lagstiftning i den medlemsstaten.

3. Den sökande myndigheten och den anmodade myndigheten ska informera varandra om eventuella åtgärder som avbryter, skjuter upp eller förlänger preskriptionstiden för den fordran för vilken indrivning eller säkerhetsåtgärder begärts, eller som skulle kunna få denna verkan.

Artikel 20

Kostnader

1. Utöver de belopp som avses i artikel 13.5 ska den anmodade myndigheten eftersträva att från den berörda personen driva in och behålla alla kostnader den ådrar sig i samband med indrivningen, i enlighet med den anmodade medlemsstatens lagar och förordningar.

2. Medlemsstaterna ska ömsesidigt avstå från alla krav på ersättning för de kostnader som uppstått genom det ömsesidiga bistånd de ger varandra vid tillämpningen av detta direktiv.

När indrivning innebär ett särskilt problem, är förbunden med mycket stora kostnader eller avser organiserad brottslighet, får den sökande och den anmodade myndigheten emellertid komma överens om ersättning som är anpassad till det enskilda fallet.

3. Trots vad som sägs i punkt 2 ska den sökande medlemsstaten förbli betalningsskyldig gentemot den anmodade medlemsstaten för alla kostnader eller förluster som uppstår på grund av åtgärder som bedöms vara ogrundade, antingen vad gäller fordrans riktighet, eller giltigheten hos det dokument som medger verkställighet och/eller säkerhetsåtgärder och som utfärdats av den sökande myndigheten.

KAPITEL V

**ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR ALLA TYPER AV
BEGÄRAN OM BISTÅND**

Artikel 21

Standardformulär och kommunikationsmedel

1. En begäran om upplysningar enligt artikel 5.1, en begäran om delgivning enligt artikel 8.1, en begäran om indrivning enligt artikel 10.1 eller en begäran om säkerhetsåtgärder enligt artikel 16.1 ska skickas på elektronisk väg med hjälp av ett standardformulär, såvida detta inte är ogenomförbart av tekniska skäl. Dessa formulär ska också i möjligaste mån användas för alla andra meddelanden som rör begäran.

Det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten, det dokument som medger säkerhetsåtgärder i den sökande medlemsstaten och övriga handlingar enligt artiklarna 12 och 16 ska också skickas elektroniskt, såvida detta inte är ogenomförbart av tekniska skäl.

I tillämpliga fall kan standardformulären åtföljas av rapporter, förklaringar och eventuella andra handlingar, eller bestyrkta kopior av eller utdrag ur dessa, vilka också ska skickas elektroniskt, såvida detta inte är ogenomförbart av tekniska skäl.

Standardformulär och elektronisk kommunikation får också användas för utbyte av upplysningar i enlighet med artikel 6.

2. Punkt 1 ska inte gälla de upplysningar och den dokumentation som erhålls genom närvaro vid myndigheter i en annan medlemsstat eller genom deltagande i administrativa utredningar i en annan medlemsstat i enlighet med artikel 7.

3. Om kommunikationen inte sker på elektronisk väg eller genom användning av standardformulär ska detta inte påverka giltigheten av de erhållna upplysningarna eller av de åtgärder som vidtas för att efterkomma en begäran om bistånd.

Artikel 22

Språkbestämmelser

1. Varje begäran om bistånd, standardformulär för delgivning och enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten ska översändas på eller åtföljas av en översättning till det officiella språket, eller ett av de officiella språken, i den anmodade medlemsstaten. Det faktum att vissa delar av dessa är skrivna på ett annat språk än det officiella språket eller ett av de officiella språken i den anmodade medlemsstaten ska inte påverka deras giltighet eller giltigheten av förfarandet om detta andra språk är ett språk som de berörda medlemsstaterna har enats om.

2. Handlingar för vilka delgivning begärs i enlighet med artikel 8 får skickas till den anmodade myndigheten på ett officiellt språk i den sökande medlemsstaten.

3. Om en begäran åtföljs av andra handlingar än de som avses i punkterna 1 och 2 får den anmodade myndigheten vid behov begära att den sökande myndigheten översätter dessa handlingar till det officiella språket, eller ett av de officiella språken, i den anmodade medlemsstaten, eller till ett annat språk som de berörda medlemsstaterna enas om bilateralt.

Artikel 23

Utlämnande av uppgifter och dokument

1. Alla upplysningar, oavsett form, som tillhandahålls vid tillämpning av detta direktiv ska omfattas av sekretess och åtnjuta det skydd som liknande upplysningar ges enligt den nationella lagstiftningen i den mottagande medlemsstaten.

Sådana upplysningar får användas i syfte att vidta verkställighets- eller säkerhetsåtgärder som avser fordringar som omfattas av detta direktiv. De får även användas för fastställelse och verkställighet av obligatoriska socialavgifter.

2. Personer som är vederbörligen ackrediterade av Europeiska kommissionens ackrediteringsmyndighet för säkerhet kan få tillgång till dessa upplysningar endast i den utsträckning det är nödvändigt för drift, underhåll och utveckling av CCN-nätet.

3. Den medlemsstat som tillhandahåller upplysningarna ska tillåta att de utnyttjas för andra ändamål än de som anges i punkt 1 i den

medlemsstat som tar emot upplysningar, om upplysningarna får användas för liknande ändamål enligt lag- stiftningen i den medlemsstat som tillhandahåller upplysningarna.

4. Om den sökande eller den anmodade myndigheten anser att upplysningar som har erhållits vid tillämpning av detta direktiv sannolikt kan vara till nytta för en tredje medlemsstat för de syften som avses i punkt 1, får den lämna dessa upplysningar till den medlemsstaten under förutsättning att detta överlämnande överensstämmer med de bestämmelser och de förfaranden som fastställs i detta direktiv. Den ska underrätta den medlemsstat från vilken uppgifterna härrör om sin avsikt att utbyta dessa uppgifter med en tredje medlemsstat. Den medlemsstat från vilken uppgifterna härrör kan motsätta sig ett sådant utbyte av uppgifter inom tio arbetsdagar från den dag som den mottog meddelandet från den medlemsstat som önskar utbyta uppgifterna.

5. Tillstånd att använda uppgifter i enlighet med punkt 3 som har tillhandahållits i enlighet med punkt 4 kan endast beviljas av den medlemsstat från vilken uppgifterna härrör.

6. Upplysningar, oavsett form, som tillhandahålls vid tillämpning av detta direktiv får återopas eller användas som bevisning av alla myndigheter i den mottagande medlemsstaten, på samma grund som liknande upplysningar som har erhållits i den medlemsstaten.

KAPITEL VI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 24

Tillämpning av andra överenskommelser om bistånd

1. Detta direktiv ska inte påverka fullgörandet av skyldigheter till följd av bilaterala eller multilaterala överenskommelser eller ordningar om att lämna ett vidare bistånd, vilket inbegriper delgivning av rättsliga eller utomrättsliga handlingar.

2. När medlemsstaterna ingår sådana bilaterala eller multilaterala överenskommelser eller ordningar i frågor som omfattas av detta direktiv, utom när det gäller enskilda fall, ska de så snart som möjligt underrätta kommissionen om detta. Kommissionen ska i sin tur underrätta de övriga medlemsstaterna.

3. När medlemsstaterna tillhandahåller ett sådant större mått av ömsesidigt bistånd i enlighet med en bilateral eller multilateral överenskommelse eller ordning kan de använda nätet för elektronisk kommunikation och de standardformulär som antagits för tillämpningen av detta direktiv.

Artikel 25

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av indrivningskommittén.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tidsfrist som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG ska vara tre månader.

Artikel 26

Genomförandebestämmelser

Kommissionen ska i enlighet med förfarandet i artikel 25.2 anta närmare föreskrifter för genomförandet av artiklarna 4.2, 4.3 och 4.4, 5.1, 8, 10, 12.1, 13.2, 13.3, 13.4 och 13.5, 15, 16.1 och 21.1.

I dessa föreskrifter ska åtminstone följande anges:

- a) Praktiska arrangemang för organisering av kontakterna mellan de centrala kontaktkontoren, de andra kontaktkontoren och de kontaktorgan som avses i artikel 4.2, 4.3 och 4.4 i de olika medlemsstaterna samt kontakterna med kommissionen.
- b) Med vilka kommunikationsmedel meddelanden mellan myndigheterna får sändas.
- c) Format och andra detaljer för de standardformulär som ska användas vid tillämpningen av artiklarna 5.1, 8, 10.1, 12.1 och 16.1.
- d) Föreskrifter om omräkning av de belopp som ska drivas in och överföring av belopp som drivits in.

Artikel 27

Rapportering

1. Varje medlemsstat ska senast den 31 mars varje år meddela kommissionen följande:

- a) Antalet framställningar om upplysningar, delgivning och indrivning eller säkerhetsåtgärder som den skickar till varje anmodad medlemsstat och som den tar emot från varje sökande medlemsstat per år.
- b) Beloppet på de fordringar man begär bistånd för indrivning och de belopp som drivs in.

2. Medlemsstaterna får också tillhandahålla alla andra upplysningar som kan vara av värde för utvärderingen av det ömsesidiga bistånd som lämnas enligt detta direktiv.

3. Kommissionen ska till Europaparlamentet och rådet vart femte år lämna en rapport om hur den ordning som inrättas genom detta direktiv fungerar.

Artikel 28

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 31 december 2011 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska omedelbart underrätta kommissionen om detta.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2012.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 29

Upphävande av direktiv 2008/55/EG

Direktiv 2008/55/EG ska upphöra att gälla från och med den 1 januari 2012.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet.

Artikel 30

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 31

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 16 mars 2010.

På rådets vägnar

E. SALGADO

Ordförande

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDE- FÖRORDNING (EU) nr 1189/2011 av den 18 november 2011 om närmare föreskrifter för genomförandet av vissa bestämmelser i rådets direktiv 2010/24/EU om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA
FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder¹, särskilt artikel 26, och av följande skäl:

(1) Direktiv 2010/24/EU innebar väsentliga ändringar av reglerna om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder och fastställde på nytt kommissionens genomförandebefogenheter, jämfört med de regler som fastlades i rådets direktiv 2008/55/EG². De befintliga genomförandebestämmelser som antagits av kommissionen bör således ersättas med en ny genomförandeförordning.

(2) För att de behöriga myndigheterna ska kunna kommunicera snabbt bör det antas närmare föreskrifter för de praktiska arrangemangen och tidsfristerna för kommunikation mellan den anmodade myndigheten och den sökande myndigheten.

(3) För rättssäkerhetens skull bör det anges att handlingars giltighet inte påverkas av det faktum att de överförs elektroniskt.

(4) För att det ska kunna bekräftas att handlingar som sänds med post har skickats av en behörig myndighet bör särskilda regler för detta kommunikationssätt anges.

(5) För att säkerställa att behövliga uppgifter och upplysningar överförs bör det fastställas förlagor till de standardformulär som åtföljer begäran om delgivning och för de dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten.

(6) För rättssäkerhetens skull bör det uttryckligen anges vilken rättsverkan som följer av den delgivning som den anmodade medlemsstaten gör på begäran av den sökande medlemsstaten.

¹ EUT L 84, 31.3.2010, s. 1.

² EUT L 150, 10.6.2008, s. 28.

(7) För rättssäkerhetens skull bör det också föreskrivas att delgivningen eller översändandet av ett enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten inte inverkar på följderna av delgivningen av det ursprungliga dokument som medger verkställighet, och att ett reviderat dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten inte inverkar på den ursprungliga fordran eller det ursprungliga dokument som medger verkställighet.

(8) Kommissionens förordning (EG) nr 1179/2008 av den 28 november 2008 om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i rådets direktiv 2008/55/EG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder³ bör upphöra att gälla.

(9) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från indrivningskommittén.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

I denna förordning fastställs närmare föreskrifter för genomförandet av artikel 5.1, artiklarna 8 och 10, artikel 12.1, artikel 13.2, 13.3, 13.4 och 13.5, artikel 15, artikel 16.1 och artikel 21.1 i direktiv 2010/24/EU, inbegripet närmare föreskrifter om omräkning, överföring av belopp som drivits in och de kommunikationssätt som kan användas för att överföra meddelanden mellan myndigheter.

Artikel 2

1. Varje begäran om upplysningar, delgivning, indrivning och säkerhetsåtgärder enligt artiklarna 5.1, 8, 10 och 16.1 i direktiv 2010/24/EU (nedan kallad *begäran om bistånd*) och alla åtföljande dokument, formulär och andra handlingar samt alla andra upplysningar som överförs avseende en sådan begäran ska skickas med genom CCN-nätet, om inte detta är ogenomförbart av tekniska skäl.

2. Handlingar som överförs i elektronisk form eller utskrifter av dessa ska anses ha samma rättsverkan som handlingar som överförs med post.

3. Om en begäran inte kan skickas genom CCN-nätet, ska den skickas med post. I det fallet ska följande gälla:

³ EUT L 319, 29.11.2008, s. 21.

a) Begäran ska undertecknas av en tjänsteman vid den sökande myndigheten som är behörig att göra en sådan begäran.

b) Det standardformulär som åtföljer begäran om delgivning och som avses i artikel 8.1 andra stycket i direktiv 2010/24/EU (nedan kallat *det enhetliga delgivningsformuläret*) eller det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten och som avses i artikel 12 i det direktivet ska undertecknas av en behörig tjänsteman vid den sökande myndigheten.

c) Om begäran åtföljs av en kopia av en annan handling än det enhetliga delgivningsformuläret eller det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten, ska den sökande myndigheten intyga att kopian överensstämmer med originalet, genom att på kopian ange frasen ”Bestyrkt kopia” på det officiella språket eller ett av de officiella språken i den medlemsstat där myndigheten är belägen, samt den bestyrkande tjänstemannens namn och datum för bestyrkandet.

Vid tillämpning av första stycket b ska medlemsstaterna använda det enhetliga delgivningsformulär som upprättats i enlighet med förlagan i bilaga I till denna förordning och det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten och som upprättats i enlighet med förlagan i bilaga II till denna förordning.

4. När det enhetliga delgivningsformuläret eller det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten överförs på elektronisk väg får deras struktur och utformning anpassas till det elektroniska kommunikationssystemet i syfte att underlätta kommunikationen mellan de behöriga myndigheterna, förutsatt att dokumenten inte ändras väsentligt med avseende på de uppgifter och upplysningar som lämnas i dem, i förhållande till de förlagor som fastställs i bilagorna I och II.

Artikel 3

1. Den sökande myndigheten får lämna en begäran om bistånd avseende antingen en enda fordran eller flera fordringar som ska drivas in från en och samma person.

2. En begäran om upplysningar, indrivning eller säkerhetsåtgärder får avse följande personer:

a) Den huvudsakliga gäldenären eller en medgäldenär.

b) En person som inte är (med)gäldenär, men som är ansvarig för reglering av skatter, avgifter och andra åtgärder, eller för andra fordringar som avser dessa skatter, avgifter och andra åtgärder enligt gällande lag i den sökande myndighetens medlemsstat.

c) En tredje man som innehar tillgångar som tillhör någon av de personer som avses i leden a eller b eller som har skulder till en sådan person.

Artikel 4

De upplysningar och andra uppgifter som den anmodade myndigheten lämnar till den sökande myndigheten enligt artikel 5.1, artiklarna 8 och 10 och artikel 16.1 i direktiv 2010/24/EU ska avfattas på det officiella språket eller ett av de officiella språken i den anmodade myndighetens medlemsstat eller på ett annat språk som överenskommits mellan den sökande myndigheten och den anmodade myndigheten.

Artikel 5

Om den anmodade myndigheten vägrar att behandla en begäran om bistånd ska den underrätta den sökande myndigheten om skälen till detta och ange på vilka bestämmelser i direktiv 2010/24/EU den baserar detta beslut. Den anmodade myndigheten ska lämna denna underrättelse så snart den fattat sitt beslut och i alla händelser inom en månad från den dag då den bekräftade mottagandet av begäran.

Artikel 6

I varje begäran om upplysningar, indrivning eller säkerhetsåtgärder ska det anges om en liknande begäran har skickats till en annan myndighet.

KAPITEL II

BEGÄRAN OM UPPLYSNINGAR

Artikel 7

Den anmodade myndigheten ska bekräfta mottagandet av en begäran om upplysningar så snart som möjligt och i alla händelser inom sju dagar från mottagandet.

Vid mottagandet av begäran ska den anmodade myndigheten vid behov begära att den sökande myndigheten lämnar alla ytterligare nödvändiga upplysningar. Den sökande myndigheten ska lämna alla ytterligare nödvändiga upplysningar som den normalt har tillgång till.

Artikel 8

1. Den anmodade myndigheten ska överföra varje begärd upplysning till den sökande myndigheten så snart den har erhållits.

2. Om det på grund av omständigheterna i ett enskilt fall inte går att få fram samtliga eller några av de begärda upplysningarna inom en rimlig tid, ska den anmodade myndigheten underrätta den sökande myndigheten om detta och ange skälen därtill. Under alla omständigheter ska den anmodade myndigheten vid utgången av en period om sex månader från dagen för bekräftelse av att begäran mottagits underrätta den sökande myndigheten om resultatet av de undersökningar som den har utfört för att få fram de begärda upplysningarna.

På grundval av de upplysningar som mottagits från den anmodade myndigheten får den sökande myndigheten begära att den anmodade myndigheten fortsätter sin undersökning. En sådan begäran ska lämnas inom två månader från mottagandet av underrättelsen om resultatet av de undersökningar som utförts av den anmodade myndigheten, och den myndigheten ska behandla denna begäran enligt samma regler som gäller för den ursprungliga begäran.

Artikel 9

Den sökande myndigheten får när som helst återkalla en begäran om upplysningar som den har skickat till en anmodad myndighet. Beslutet att återkalla begäran ska sändas till den anmodade myndigheten.

KAPITEL III

BEGÄRAN OM DELGIVNING

Artikel 10

1. Till en begäran om delgivning ska fogas originalet av eller en bestyrkt kopia av varje handling för vilken delgivning begärs.

Det enhetliga delgivningsformulär som åtföljer begäran enligt artikel 8.1 andra stycket i direktiv 2010/24/EU ska fyllas i av den sökande myndigheten eller på dennas ansvar. Det ska innehålla upplysningar till adressaten om de handlingar för vilka bistånd med delgivningen begärs.

2. Beträffande upplysningarna i det enhetliga delgivningsformuläret ska följande gälla:

- a) Fordrans belopp ska anges, om det har fastställts.
- b) Uppgift om inom vilken period delgivning ska verkställas kan lämnas genom en uppgift om det datum före vilket den sökande myndigheten avser att delgivningen ska ske.

Artikel 11

Begäran om delgivning får avse varje person som avses i artikel 3 c i direktiv 2010/24/EU och som enligt gällande lag i den sökande medlemsstaten ska informeras om de handlingar som rör den personen.

Artikel 12

1. Den anmodade myndigheten ska bekräfta mottagandet av en begäran om delgivning så snart som möjligt och i alla händelser inom sju kalenderdagar från mottagandet.

Vid mottagandet av begäran om delgivning ska den anmodade myndigheten vidta de åtgärder som krävs för att verkställa delgivning enligt gällande lag i sin medlemsstat.

Utan att det påverkar den sista dag för delgivning som anges i begäran om delgivning ska den anmodade myndigheten, vid behov, begära att den sökande myndigheten lämnar ytterligare upplysningar.

Den sökande myndigheten ska lämna alla ytterligare upplysningar som den normalt har tillgång till.

2. Den anmodade myndigheten ska underrätta den sökande myndigheten om dagen för delgivning så snart som den har verkställts, genom att i det formulär för begäran som återsänds till den sökande myndigheten intyga att delgivning har skett.

Artikel 13

1. En delgivning som verkställs av den anmodade medlemsstaten i enlighet med där gällande nationella lagar, andra författningar och administrativ praxis ska anses ha samma verkan i den sökande medlemsstaten som om den hade verkställts av den sökande medlemsstaten enligt där gällande nationella lagar, andra författningar och administrativ praxis.

2. En delgivning av en handling som rör mer än en slags skatt, avgift eller annan åtgärd ska betraktas som giltig om den har verkställts av en myndighet i den anmodade medlemsstaten som är behörig för åtminstone en av de skatter, avgifter eller andra åtgärder som nämns i den delgivna handlingen, förutsatt att detta är tillåtet enligt nationell lag i den anmodade medlemsstaten.

Artikel 14

Vid delgivning får den anmodade medlemsstaten använda det enhetliga delgivningsformulär som avses i artikel 10.1 på sitt officiella språk eller ett av dess officiella språk enligt nationell lag.

KAPITEL IV

BEGÄRAN OM INDRIVNING ELLER OM SÄKERHETSÅTGÄRDER

Artikel 15

En begäran om indrivning eller om säkerhetsåtgärder ska innehålla en förklaring om att villkoren enligt direktiv 2010/24/EU för inledande av ett förfarande för ömsesidigt bistånd är uppfyllda.

Artikel 16

1. Det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten och som åtföljer en begäran om indrivning eller om säkerhetsåtgärder ska fyllas i av den sökande myndigheten eller på dennas ansvar och på grundval av det ursprungliga dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten.

De administrativa påföljder, böter, avgifter och tilläggsavgifter som avses i artikel 2.2 a i direktiv 2010/24/EU och de räntor och kostnader som avses i artikel 2.2 c i direktivet och som i enlighet med gällande

regler i den sökande medlemsstaten kan förfalla till betalning från och med dagen för det ursprungliga dokument som medger verkställighet fram till och med dagen före den dag då begäran om indrivning skickas får läggas till i det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten.

2. Ett enda enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten får utfärdas för flera fordringar och flera personer, om det motsvarar det ursprungliga dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten.

3. När ursprungliga dokument som medger verkställighet för flera fordringar i den sökande medlemsstaten redan har ersatts med ett övergripande dokument som medger verkställighet för samtliga dessa fordringar i den medlemsstaten får det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten baseras på de ursprungliga dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten eller det övergripande dokument som för samman dessa ursprungliga dokument i den sökande medlemsstaten.

4. För att verkställa de fordringar för vilka bistånd med indrivning begärs får den anmodade medlemsstaten använda det enhetliga dokument som medger verkställighet i den medlemsstaten på sitt officiella språk eller ett av sina officiella språk i enlighet med nationell lag.

Artikel 17

Den som avses med en begäran om indrivning eller om säkerhetsåtgärder får inte ange en delgivning eller ett översändande av ett enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten som en grund för att begära en förlängning av tidsfristen eller en ny tidsfrist för att bestrida en fordran eller ett ursprungligt dokument som medger verkställighet, om fordran eller det ursprungliga dokumentet har delgivits korrekt.

Artikel 18

1. Om den anmodade medlemsstatens valuta skiljer sig från den sökande medlemsstatens, ska den sökande myndigheten ange beloppet för den fordran som ska drivas in i båda valutorna.

2. Vid bistånd med indrivning ska den senaste växelkurs som offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* före den dag då begäran skickats användas.

Artikel 19

1. Den anmodade myndigheten ska så snart som möjligt och i alla händelser inom sju dagar från mottagandet av en begäran om indrivning eller om säkerhetsåtgärder bekräfta mottagandet av denna begäran.

2. Den anmodade myndigheten får vid behov begära att den sökande myndigheten lämnar ytterligare upplysningar eller kompletterar det enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade

medlemsstaten. Den sökande myndigheten ska lämna alla ytterligare upplysningar som behövs och som den normalt har tillgång till.

Artikel 20

1. Om, på grund av omständigheterna i ett enskilt fall, hela eller en del av fordran inte kan drivas in eller säkerhetsåtgärder inte kan vidtas inom en rimlig tid, ska den anmodade myndigheten underrätta den sökande myndigheten om detta och ange skälen därtill.

På grundval av de upplysningar som mottagits från den anmodade myndigheten får den sökande myndigheten begära att den anmodade myndigheten återupptar förfarandet för indrivning eller för säkerhetsåtgärder. Denna begäran ska lämnas inom två månader från mottagandet av en underrättelse om resultatet av ett sådant förfarande och ska behandlas av den anmodade myndigheten enligt samma regler som gäller för den ursprungliga begäran.

2. Senast vid utgången av varje sexmånadersperiod efter dagen för bekräftelse av att en begäran mottagits ska den anmodade myndigheten underrätta den sökande myndigheten om det aktuella läget för eller resultatet av ett förfarande för indrivning eller för säkerhetsåtgärder.

Artikel 21

1. Den sökande myndigheten ska underrätta den anmodade myndigheten om varje åtgärd som vidtas i den sökande myndighetens medlemsstat för att bestrida en fordran eller ett dokument som medger dess verkställighet, omedelbart efter det att den sökande myndigheten har informerats om åtgärden.

2. Om gällande lagar, andra författningar och administrativ praxis i den anmodade medlemsstaten inte tillåter säkerhetsåtgärder eller indrivning som begärs enligt artikel 14.4 andra och tredje stycket i direktiv 2010/24/EU, ska den anmodade myndigheten underrätta den sökande myndigheten om detta så snart som möjligt och i alla händelser inom en månad från mottagandet av den underrättelse som avses i punkt 1.

3. Den anmodade myndigheten ska underrätta den sökande myndigheten om varje åtgärd som vidtas i den anmodade medlemsstaten för återbetalning av indrivna belopp eller för ersättning i samband med indrivning av bestridda fordringar enligt artikel 14.4 tredje stycket i direktiv 2010/24/EU omedelbart efter det att den anmodade myndigheten har informerats om åtgärden. Den anmodade myndigheten ska så långt möjligt involvera den sökande myndigheten i förfarandena för att fastställa de belopp som ska återbetalas och ersättningar som ska betalas. På motiverad begäran av den anmodade myndigheten ska den sökande myndigheten överföra återbetalda belopp och betalda ersättningar inom två månader från mottagandet av denna begäran.

Artikel 22

1. Om en begäran om indrivning eller om säkerhetsåtgärder inte längre fyller någon funktion på grund av att en fordran betalas eller upphör att gälla eller av något annat skäl, ska den sökande myndigheten omedelbart underrätta den anmodade myndigheten, så att denna kan avbryta de åtgärder den inlett.

2. När ett fordringsbelopp som omfattas av en begäran om indrivning eller säkerhetsåtgärder justeras genom ett beslut av en behörig instans enligt artikel 14.1 i direktiv 2010/24/EU ska den sökande myndigheten underrätta den anmodade myndigheten om det beslutet och, om indrivning begärs, överföra ett reviderat enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten. Detta reviderade enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten ska upprättas av den sökande myndigheten eller på dennas ansvar, på grundval av det beslut som justerar fordringsbeloppet.

3. Ett reviderat enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten ska inte inverka på möjligheterna att bestrida den ursprungliga fordran, det ursprungliga dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten eller det beslut som avses i föregående punkt.

4. Om en justering enligt punkt 2 innebär att fordringsbeloppet sätts ned, ska den anmodade myndigheten fortsätta sina åtgärder för indrivning eller säkerhetsåtgärder, i den utsträckning som motsvarar det utestående beloppet.

Om den anmodade myndigheten, vid den tidpunkt då den underrättas om att fordringsbeloppet satts ned, redan har drivit in ett belopp som överstiger det alljämt utestående beloppet, men ett förfarande för överföring enligt artikel 23 ännu inte har inletts, ska myndigheten återbetala det överskjutande beloppet till den person som har rätt till beloppet.

5. Om en justering enligt punkt 2 innebär att fordringsbeloppet ökas, får den sökande myndigheten lämna en tilläggsbegäran om indrivning eller om säkerhetsåtgärder till den anmodade myndigheten.

Den anmodade myndigheten ska så långt möjligt behandla denna tilläggsbegäran samtidigt med den ursprungliga begäran från den sökande myndigheten. När det med hänsyn till hur långt det redan inledda förfarandet framskridit inte är möjligt att slå samman tilläggsbegäran med den ursprungliga begäran, ska den anmodade myndigheten bifalla tilläggsbegäran bara om den rör ett belopp som minst motsvarar det som avses i artikel 18.3 i direktiv 2010/24/EU.

6. Vid omräkning av det fordringsbelopp som följer av en justering enligt punkt 2 till valutan i den anmodade myndighetens medlemsstat ska den sökande myndigheten använda samma växelkurs som i sin ursprungliga begäran.

Artikel 23

1. De belopp som ska överföras till den sökande myndigheten enligt artikel 13.5 i direktiv 2010/24/EU ska överföras i den anmodade medlemsstatens valuta.

Indrivna belopp ska överföras inom två månader från den dag då indrivningen verkställdes.

Om den anmodade myndighetens indrivningsåtgärder emellertid bestrids av ett skäl som inte omfattas av den sökande medlemsstatens ansvar, får den anmodade myndigheten vänta med överföringen av de belopp som drivits in med anledning av den sökande medlemsstatens fordran fram till dess att tvisten löses, om följande villkor är uppfyllda samtidigt:

a) Den anmodade myndigheten anser det sannolikt att resultatet av bestridandet blir till fördel för den berörda parten.

b) Den sökande myndigheten har inte förklarat att den kommer att återbetala redan överförda belopp om resultatet av bestridandet blir till fördel för den berörda parten.

Om den sökande myndigheten har avgett en förklaring om återbetalning enligt tredje stycket b ska den återföra indrivna belopp som redan överförts av den anmodade myndigheten inom en månad från mottagandet av en begäran om återbetalning. I det fallet ska ansvaret för andra eventuella ersättningar enbart bäras av den anmodade myndigheten.

2. Medlemsstaternas behöriga myndigheter får komma överens om andra regler för överföring av belopp som understiger den tillämpliga beloppsgränsen enligt artikel 18.3 i direktiv 2010/24/EU.

Artikel 24

Oavsett de belopp som den anmodade myndigheten tagit ut i form av ränta enligt artikel 13.4 i direktiv 2010/24/EU ska en fordran anses ha drivits in i proportion till vad som motsvarar det indrivna beloppet i den anmodade medlemsstatens nationella valuta, på grundval av den växelkurs som avses i artikel 18.2 i denna förordning.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 25

Förordning (EG) nr 1179/2008 ska upphöra att gälla.

Artikel 26

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2012.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 18 november 2011.

På kommissionens vägnar

José Manuel BARROSO

Ordförande

BILAGA I

Enhetligt delgivningsformulär som ger upplysningar om delgivna handlingar (att överföra till adressaten för delgivningen)⁴

Denna handling åtföljer handlingar som härmed delges av den behöriga myndigheten i [den anmodade medlemsstaten].

Denna delgivning avser handlingar från de behöriga myndigheterna i [den sökande medlemsstaten], som har begärt bistånd med delgivning i enlighet med artikel 8 i rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010.

A. IDENTIFIERING AV ADRESSATEN FÖR DELGIVNING

1. Namn:
2. *Adress:*
3. *Födelsedatum:*
4. *Födelseort:*

B. SYFTE MED DELGIVNINGEN

1. Denna delgivning avser att

- informera adressaten om de handlingar som åtföljs av detta informationsformulär.
- avbryta preskriptionstiden för den eller de fordringar som nämns i de delgivna handlingarna.
- bekräfta för adressaten dennes skyldighet att betala de belopp som anges i del C.

Var vänlig notera att myndigheterna vid utebliven betalning kan vidta verkställighetsåtgärder och/eller säkerhetsåtgärder för att säkerställa

⁴ Kursiverade uppgifter är frivilliga.

indrivning av fordran. Detta kan innebära extra kostnader för adressaten.

Ni är adressaten för denna delgivning, eftersom Ni betraktas som

- huvudsaklig gäldenär.
- solidariskt betalningsskyldig med gäldenären (medgäldenär).
- en person som inte är (med)gäldenär, men som ansvarig för reglering av skatter, avgifter och andra åtgärder, eller för andra fordringar som avser dessa skatter, avgifter och andra åtgärder enligt gällande lagstiftning i den sökande medlemsstaten.
- en person som inte är (med)gäldenär, men som innehar tillgångar som tillhör (med)gäldenären eller en annan betalningsskyldig person eller som har skulder till en sådan person.
- en tredje man som kan påverkas av verkställighetsåtgärder avseende andra personer.

(Följande upplysningar anges om adressaten för delgivningen är en person som inte är (med)gäldenär men som innehar tillgångar tillhörande eller skulder till (med)gäldenären eller en annan betalningsskyldig person, eller en tredje man som kan påverkas av verkställighetsåtgärder avseende andra personer: de delgivna handlingarna avser fordringar rörande skatter och avgifter för vilka följande person(er) är betalningsansvarig(a): [namn och adress (känd uppgift eller förmodad uppgift)].)

2. Den sökande myndigheten i [den sökande medlemsstaten] har uppmanat de behöriga myndigheterna i [den anmodade medlemsstaten] att utföra denna delgivning före [datum]. Notera att detta datum inte är specifikt knutet till någon preskriptionstid.

C. BESKRIVNING AV DELGIVNA HANDLINGAR

1. Referensnummer:

Datum för upprättande:

2. Typ av delgiven handling:

- Taxeringsbeslut.
- Betalningsorder.
- Beslut till följd av ett administrativt överklagande.
- Annan administrativ handling:
- Dom/beslut av:
- Annan rättslig handling.

3. Namn på fordran (i den sökande medlemsstatens språk):

4. Typ av fordran:

- a) Tullar.

- b) Mervärdesskatt.
- c) Punktskatter.
- d) Skatt på inkomst eller kapital.
- e) Skatt på försäkringspremier.
- f) Arvs- och gåvoskatter.
- g) Nationella skatter och avgifter på fast egendom, utom de ovannämnda.
- h) Nationella skatter och avgifter på användning eller ägande av transportmedel.
- i) Andra skatter och avgifter som tas ut av den sökande staten eller på dennas vägnar.
- j) Skatter och avgifter som tas ut av den sökande statens territoriella eller administrativa enheter eller på deras vägnar, med undantag för skatter och avgifter som tas ut av lokala myndigheter.
- k) Skatter och avgifter som tas ut av lokala myndigheter eller på deras vägnar.
- l) Annan skattebaserad fordran.
- m) Återbetalning, intervention och andra åtgärder som ingår i systemet för hel- eller delfinansiering från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), inbegripet de belopp som ska uppbäras i samband med dessa åtgärder, och avgifter och andra pålagor inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för socker.

5. *Fordrans storlek, i valutan för (den sökande medlemsstaten):*

- Huvudfordran:*
- Administrativa påföljder och böter:*
- Räntekostnader fram till och med [datum]:*
- Omkostnader fram till och med [datum]:*
- Avgifter för intyg och liknande handlingar som utfärdas i samband med administrativa förfaranden som avser fordran enligt punkt 3:*
- Denna fordrans totala belopp:*

6. *Det belopp som avses i punkt 5 ska betalas*

- före:*
- inom [antal] dagar från dagen för denna delgivning*
- utan ytterligare dröjsmål*

Denna betalning ska göras till:

Referens att använda vid betalning:

7. Ni kan besvara de handlingar som härmed delges.

- Sista svarsdag:
- Tidsperiod för svar:

Namn på och adress till den myndighet till vilken svaret kan skickas:

8. Bestridande

Tiden för att bestrida fordran eller de delgivna handlingarna har redan löpt ut.

Sista dag för bestridande:

Tidsperiod för bestridande:

Namn på och adress till den myndighet till vilken bestridandet ska göras:

Var vänlig notera att tvister rörande fordran, dokument som medger verkställighet eller någon annan handling som kommer från myndigheterna i [den sökande medlemsstaten] ska prövas av de behöriga instanserna i [den sökande medlemsstaten] i enlighet med artikel 14 i rådets direktiv 2010/24/EU.

För varje sådan tvist gäller process- och språkreglerna i [den sökande medlemsstaten].

Var vänlig notera att indrivningen kan påbörjas innan tidsfristen för bestridande har löpt ut.

9. Kontor som är ansvarigt för de bifogade handlingarna:

Namn:

Adress:

- Telefonnummer:
- E-postadress:
- Språk för att kontakta detta kontor:

10. Ytterligare upplysningar om

- de delgivna handlingarna
- och/eller möjligheten att bestrida skyldigheterna

kan erhållas från

det kontor som är ansvarigt för de åtföljande handlingarna och som nämns i punkt 9.

följande kontor:

BILAGA II

Enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten⁵

ENHETLIGT DOKUMENT SOM MEDGER VERKSTÄLLIGHET AV FORDRINGAR SOM OMFATTAS AV RÅDETS DIREKTIV 2010/24/EU

Datum för utfärdande:

REVIDERAT ENHETLIGT DOKUMENT SOM MEDGER VERKSTÄLLIGHET AV FORDRINGAR SOM OMFATTAS AV RÅDETS DIREKTIV 2010/24/EU

Datum för utfärdande av det ursprungliga enhetliga dokumentet:

Datum för revidering:

Skäl till revidering: *dom/beslut av [domstolens namn]* *administrativt beslut av den [datum]*

Referensnummer:

Detta dokument har utfärdats i följande EU-medlemsstat:

Varje EU-medlemsstat kan begära bistånd med indrivning från andra medlemsstater när det gäller obetalda fordringar som avses i artikel 2 i rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010.

Indrivningsåtgärder som ska vidtas av den anmodade medlemsstaten baseras på

- ett enhetligt dokument som medger verkställighet i enlighet med artikel 12 i direktivet.
- ett reviderat enhetligt dokument som medger verkställighet i enlighet med artikel 15 i direktivet (för att beakta ett beslut av den behöriga instans som avses i artikel 14.1 i direktivet).

Denna handling utgör det [*reviderade*] enhetliga dokument som medger verkställighet. Det avser den eller de fordringar som nämns nedan och som inte har betalats i [den sökande medlemsstaten]. Det ursprungliga dokumentet för att verkställa denna eller dessa fordringar har delgivits i den utsträckning det krävs enligt nationell lag i [den sökande medlemsstaten].

Tvister rörande denna eller dessa fordringar ska enbart prövas av de behöriga instanserna i [den sökande medlemsstaten] i enlighet med artikel 14 i direktiv 2010/24/EU. Talan ska väckas vid dessa instanser i enlighet med gällande process- och språkregler i [den sökande medlemsstaten].

BESKRIVNING AV FORDRAN/FORDRINGARNA OCH BERÖRDA PERSONER

IDENTIFIERING AV FORDRAN

⁵ Kursiverade uppgifter är frivilliga.

1. Referens:
2. Typ av fordran:
 - a) Tullar.
 - b) Mervärdesskatt.
 - c) Punktskatter.
 - d) Skatt på inkomst eller kapital.
 - e) Skatt på försäkringspremier.
 - f) Arvs- och gåvoskatter.
 - g) Nationella skatter och avgifter på fast egendom, utom de ovannämnda.
 - h) Nationella skatter och avgifter på användning eller ägande av transportmedel.
 - i) Andra skatter och avgifter som tas ut av (den sökande) staten eller på dennas vägnar.
 - j) Skatter och avgifter som tas ut av (den sökande) statens territoriella eller administrativa enheter eller på deras vägnar, med undantag för skatter och avgifter som tas ut av lokala myndigheter.
 - k) Skatter och avgifter som tas ut av lokala myndigheter eller på deras vägnar.
 - l) Annan skattebaserad fordran.
 - m) Återbetalning, intervention och andra åtgärder som ingår i systemet för hel- eller delfinansiering från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), inbegripet de belopp som ska uppbäras i samband med dessa åtgärder, och avgifter och andra pålagor inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för socker.
3. Namn på den skatt/avgift som avses:
4. Period eller datum som berörs:
5. Datum för fastställande av fordran:
6. Datum från vilket verkställighet medges:
7. Fordrans belopp (ursprungligt belopp – utestående belopp):
 - Huvudfordran:
 - Administrativa påföljder och böter:
 - Ränta till och med dagen före den dag då begäran skickas:
 - Omkostnader till och med dagen före den dag då begäran skickas:

Avgifter för intyg och liknande handlingar som utfärdas i samband med administrativa förfaranden som avser den berörda skatten/avgiften:

Denna fordrans totala belopp:

8. Datum för delgivning av det ursprungliga dokument som medger verkställighet i [den sökande staten].

9. Kontor som är ansvarigt för fastställande av fordran: namn, adress och andra kontaktuppgifter:

10. Ytterligare upplysningar om fordran eller möjligheterna att bestrida betalningsskyldigheten kan erhållas från

det kontor som är ansvarigt för fastställande av fordran och som nämns i punkt 9.

det kontor som är ansvarigt för det enhetliga dokument som medger verkställighet: namn, adress och andra kontaktuppgifter:

IDENTIFIERING AV DE BERÖRDA PERSONERNA I DE NATIONELLA DOKUMENT SOM MEDGER VERKSTÄLLIGHET

1. Namn:

2. Adress:

3. Typ av gäldenär:

Huvudsaklig gäldenär.

Solidariskt betalningsskyldig med gäldenären (medgäldenär).

En person som inte är (med)gäldenär, men som är ansvarig för reglering av berörda skatter, avgifter och andra åtgärder, eller för andra fordringar som avser dessa skatter, avgifter och andra åtgärder.

Lag om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen (SFS 2011:1537)

15 december 2011

Prop. 2011/12:15, bet. 2011/12:SkU7, rskr. 2011/12:71, EUTL84/2010 s1.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller för sådant bistånd mellan Sverige och en annan medlemsstat i Europeiska unionen med indrivning av skatt som avses i rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder (rådets direktiv 2010/24/EU).

2 § Bistånd enligt denna lag får begäras hos en myndighet i en annan medlemsstat och ska lämnas en sådan myndighet i form av

- utbyte av upplysningar för indrivningsändamål,
- delgivning av handlingar, samt
- indrivning och verkställighet av säkerhetsåtgärder.

Tillämpningsområde

3 § Bistånd enligt denna lag får begäras och ska lämnas i fråga om fordringar som avser

1. alla skatter och motsvarande pålagor som tas ut av en medlemsstat eller på en medlemsstats vägnar eller av dess territoriella eller administrativa enheter, däribland de lokala myndigheterna, eller på deras vägnar, eller på unionens vägnar,

2. återbetalning, intervention och andra åtgärder som ingår i systemet för hel- eller delfinansiering från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, däribland de belopp som ska tas ut i samband med dessa åtgärder, och

3. pålagor inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för socker.

Lagen gäller också för

1. administrativa påföljder, böter, avgifter och tilläggsavgifter som avser fordringar för vilka ömsesidigt bistånd kan begäras enligt första stycket och som

a) tagits ut av de myndigheter som är behöriga att ta ut de berörda skatterna eller pålagorna eller genomföra administrativa utredningar som rör dem, eller

b) bekräftats av administrativa eller rättsliga organ på begäran av dessa myndigheter,

2. avgifter för intyg och liknande handlingar som utfärdas i samband med administrativa förfaranden som avser skatter eller motsvarande pålagor, och

3. räntor och kostnader som avser de fordringar för vilka ömsesidigt bistånd kan begäras enligt första stycket eller enligt 1 eller 2.

4 § Denna lag gäller inte i fråga om fordringar som avser

1. obligatoriska socialavgifter som ska betalas till en medlemsstat eller en medlemsstats territoriella enheter, eller till offentligt rättsliga socialförsäkringsinstitutioner,
2. avgifter som inte avses i 3 § andra stycket,
3. ersättningar som ska betalas enligt avtal, t.ex. vederlag för allmännyttiga tjänster, eller
4. straffrättsliga påföljder som utdöms på grundval av allmänt åtal eller andra straffrättsliga påföljder som inte omfattas av 3 § andra stycket 1.

Definitioner

5 § I denna lag avses med:

sökande myndighet: ett centralt kontaktkontor, ett kontaktkontor eller ett kontaktorgan i en medlemsstat som begär bistånd som avser en fordran enligt 3 §,

anmodad myndighet: ett centralt kontaktkontor, ett kontaktkontor eller ett kontaktorgan i en medlemsstat som tar emot en begäran om bistånd,

person:

- en fysisk person,
- en juridisk person,
- en sammanslutning av personer som enligt lagstiftningen i en medlemsstat har befogenhet att utföra rättshandlingar men som inte har en juridisk persons rättsställning, eller
- varje annan juridisk konstruktion, oavsett om den har status som juridisk person eller inte, som äger eller förvaltar tillgångar, inklusive inkomster som härrör därifrån, på vilka det tas ut en skatt som omfattas av denna lag.

Behörig myndighet

6 § Kronofogdemyndigheten är behörig myndighet vid bistånd enligt denna lag.

Utbyte av upplysningar m.m.

7 § Kronofogdemyndigheten ska på begäran av den sökande myndigheten tillhandahålla alla upplysningar som kan antas vara relevanta för den sökande myndigheten vid indrivningen av dess fordringar. Kronofogdemyndigheten ska göra den utredning som behövs för att inhämta upplysningarna.

Kronofogdemyndigheten är inte skyldig att tillhandahålla upplysningar som

1. den inte skulle kunna inhämta för att driva in liknande svenska fordringar,
2. skulle avslöja affärs- och industrihemligheter eller yrkeshemligheter, eller

3. om de yppas, skulle kunna vara till skada för säkerheten eller strida mot allmän ordning i Sverige.

Andra stycket medför inte en rätt för Kronofogdemyndigheten att vägra att lämna upplysningar uteslutande därför att upplysningarna innehas av en bank, annan finansiell institution, ombud, representant eller förvaltare, eller på grund av att upplysningarna rör ägarintressen i en person.

8 § Kronofogdemyndigheten får utan föregående begäran underätta den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat om en förestående återbetalning i Sverige av annan skatt än mervärdesskatt till en person som är etablerad eller har hemvist i den andra medlemsstaten.

9 § Efter överenskommelse mellan Kronofogdemyndigheten och den sökande myndigheten får personer som bemyndigats av den sökande myndigheten, i enlighet med de villkor som Kronofogdemyndigheten bestämmer,

1. närvara på Kronofogdemyndighetens kontor och vid de utredningar i målet om indrivning av den andra medlemsstatens fordran som Kronofogdemyndigheten utför, eller

2. bistå de svenska tjänstemännen under domstolsförfaranden här i landet.

Delgivning av handlingar

10 § Delgivning på begäran av en annan medlemsstat sker enligt delgivningslagen (2010:1932).

11 § Kronofogdemyndigheten får delge en person i en annan medlemsstat i enlighet med 16–18 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Kronofogdemyndigheten får begära bistånd med delgivning i en annan medlemsstat om det inte är möjligt eller medför orimliga svårigheter att delge personen i Sverige.

Indrivning och säkerhetsåtgärder

12 § Kronofogdemyndigheten får inte begära bistånd med indrivning i en annan medlemsstat vid en tidpunkt när fordran är föremål för om- eller överprövning, såvida inte fordran är verkställbar här trots detta, och detsamma gäller enligt den andra medlemsstatens lagstiftning. Bistånd får inte heller begäras om det sammanlagda beloppet av fordringar som omfattas av denna lag mot en gäldenär understiger 1 500 euro.

Innan bistånd med indrivning begärs ska Kronofogdemyndigheten vidta de åtgärder för att driva in fordran i Sverige som är lämpliga, utom om

1. det är uppenbart att det inte finns några tillgångar här som kan tas i anspråk för indrivning eller att denna inte kommer att leda till full betalning, och Kronofogdemyndigheten har upplysningar som visar att den berörda personen har tillgångar i den andra medlemsstaten, eller

2. indrivning av fordran i Sverige skulle medföra orimliga svårigheter.

Motsvarande villkor gäller i fråga om skyldigheten att lämna bistånd med indrivning i Sverige av en annan medlemsstats fordran.

13 § Kronofogdemyndigheten får besluta att inte lämna bistånd enligt denna lag om begäran avser en fordran som är äldre än fem år, räknat från förfallodagen i den sökande medlemsstaten eller, vid om- eller överprövning, från det att fordran har fastställts slutligt. Om uppskov har medgetts med betalningen räknas femårsfristen från den dag då uppskovet löper ut.

Trots första stycket får Kronofogdemyndigheten besluta att inte lämna bistånd i fråga om en fordran som är äldre än tio år, räknat från förfallodagen i den sökande medlemsstaten.

14 § Bestämmelser om indrivning i Sverige av skatter och avgifter m.m. finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. och lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Verkställighet enligt utsökningsbalken får äga rum på grund av det enhetliga dokument som avses i artikel 12 i rådets direktiv 2010/24/EU.

15 § Kronofogdemyndigheten ska ta ut ersättning för kostnader i målet i enlighet med vad som gäller vid indrivning av en svensk fordran av motsvarande slag.

Kronofogdemyndigheten ska ta ut ränta på den andra medlemsstatens fordran från den dag då begäran om indrivning tas emot till och med den dag då betalning sker, i enlighet med vad som gäller i fråga om en svensk fordran av motsvarande slag.

I den utsträckning som den andra medlemsstatens fordran och ränta har flutit in, ska beloppet överföras till den medlemsstaten.

16 § Om Kronofogdemyndigheten får kännedom om att en annan medlemsstats fordran som drivs in i Sverige, eller det beslut som medger verkställighet i den medlemsstaten, är föremål för om- eller överprövning i den andra medlemsstaten, ska verkställigheten av den tvistiga delen av fordran skjutas upp i avvaktan på beslut av den behöriga instansen. Detta gäller dock bara om inte något annat följer av andra stycket.

På motiverad begäran av den sökande myndigheten ska Kronofogdemyndigheten fortsätta indrivningen av den del av fordran som är föremål för om- eller överprövning, om det skulle ha varit möjligt vid indrivning i den andra medlemsstaten.

Verkställigheten ska också skjutas upp om det pågår ett förfarande för ömsesidig överenskommelse i ärendet mellan de berörda medlemsstaterna, såvida det inte finns påtaglig risk att fordran inte blir betald.

Om verkställigheten skjuts upp och den sökande myndigheten begär det, eller Kronofogdemyndigheten annars bedömer det som nödvändigt, får Kronofogdemyndigheten begära att Skatteverket ska väcka talan om betalningssäkring enligt 46 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) för att säkerställa indrivningen.

17 § Om Kronofogdemyndigheten begär att indrivningen i en annan medlemsstat av den del av en svensk fordran som är föremål för om- eller överprövning ska fortsätta, och fordran därefter faller bort eller sätts ned, ansvarar myndigheten för återbetalning av belopp som har överförts till Sverige och eventuell ersättning som ska betalas enligt de bestämmelser som gäller i den andra medlemsstaten.

Preskription

18 § Vid indrivning i Sverige av en annan medlemsstats fordran gäller i fråga om preskription lagstiftningen i den andra medlemsstaten.

Vid indrivning av en svensk fordran i en annan medlemsstat ska alla åtgärder som vidtas av den anmodade myndigheten eller på dess vägnar för att driva in fordran, och som leder till att preskriptionstiden skjuts upp eller förlängs enligt lagstiftningen i den andra medlemsstaten, ha samma verkan i fråga om den svenska fordran.

Om det inte är möjligt att skjuta upp eller förlänga preskriptionstiden enligt lagstiftningen i den andra medlemsstaten, ska alla åtgärder som vidtas av den anmodade myndigheten eller på dess vägnar för att driva in fordran, med avseende på preskriptionsfrågan anses ha vidtagits i Sverige, om de skulle ha lett till att preskriptionstiden sköts upp eller förlängdes om de hade vidtagits här.

Trots andra och tredje styckena får en svensk myndighet i fråga om en svensk fordran som drivs in i en annan medlemsstat vidta åtgärder här som medför att preskriptionstiden skjuts upp eller förlängs enligt svensk lag.

Användning och vidarebefordran av upplysningar

19 § Upplysningar som Kronofogdemyndigheten tar emot från en myndighet i en annan medlemsstat får användas för att vidta verkställighets- eller säkerhetsåtgärder som avser fordringar som omfattas av denna lag. De får också användas för fastställelse och verkställighet av obligatoriska socialavgifter.

Upplysningarna får inte användas för andra ändamål än de som anges i första stycket utan att den myndighet som tillhandahåller upplysningarna tillåtit det. Om upplysningarna ursprungligen härrör från en myndighet i en tredje medlemsstat, ska sådant tillstånd lämnas av den sistnämnda myndigheten. Tillstånd krävs dock inte för att upplysningarna ska få åberopas eller användas som bevisning.

En svensk myndighet ska följa de villkor som gäller för användningen av upplysningarna enligt denna paragraf, oavsett vad som annars är föreskrivet i lag eller annan författning.

20 § Kronofogdemyndigheten ska tillåta att upplysningar som den tillhandahåller en myndighet i en annan medlemsstat får användas i den andra medlemsstaten för andra ändamål än sådana som avses i 19 § första stycket, om de får användas för liknande ändamål i Sverige.

Om Kronofogdemyndigheten anser att upplysningar som den har tagit emot från en myndighet i en annan medlemsstat sannolikt kan

vara till nytta för en tredje medlemsstat för de ändamål som avses i 19 § första stycket, får den vidarebefordra dessa upplysningar till den medlemsstaten, under de villkor som i övrigt gäller enligt denna lag. Myndigheten ska underrätta den medlemsstat från vilken upplysningarna härrör om sin avsikt att vidarebefordra uppgifterna till en tredje medlemsstat. Den medlemsstat från vilken upplysningarna härrör kan motsätta sig ett sådant utbyte av uppgifter inom tio arbetsdagar från den dag då den tog emot underrättelsen.

Förbud mot överklagande m.m.

21 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Det enhetliga dokument som avses i artikel 12 i rådets direktiv 2010/24/EU ska rättas, om det på grund av ett skrivfel eller liknande brister i överensstämmelsen mellan dokumentet och den ursprungliga exekutionstiteln.

Ytterligare föreskrifter

22 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar ytterligare föreskrifter om Kronofogdemyndighetens uppgifter enligt denna lag.

Övergångsbestämmelser till lag 2011:1537

1. *Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012, då lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga ska upphöra att gälla.*

2. *Bestämmelserna i 1 och 2 §§ samt i rättsakterna 1 och 3 i bilagan till den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om ärenden om bistånd med indrivning som har påbörjats före ikraftträdandet.*

Förordning om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen (SFS 2011:1546)

15 december 2011

EUTL84/2010 s1, EUTL302/2011 s16.

Tillämpningsområde m.m.

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter som ansluter till lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen.

De termer och uttryck som används i lagen har samma betydelse i denna förordning.

Organisation

2 § Kronofogdemyndigheten ska utse ett centralt kontaktkontor med huvudansvar för kontakterna med andra medlemsstater i ärenden enligt lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen, och underrätta Europeiska kommissionen om detta. Om Kronofogdemyndigheten utser andra kontaktkontor eller kontaktorgan inom myndigheten, ska kommissionen underrättas om dessa.

Begäran om bistånd i en annan medlemsstat

3 § En begäran om bistånd med indrivning ska åtföljas av det enhetliga dokument som avses i artikel 12 i direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder. Närmare bestämmelser om det enhetliga dokumentet finns i artikel 16 i Europeiska kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1189/2011 av den 18 november 2011 om närmare föreskrifter för genomförandet av vissa bestämmelser i rådets direktiv 2010/24/EU om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder, och i bilaga II till den förordningen.

En begäran om säkerhetsåtgärder ska åtföljas av beslutet om betalningssäkring.

4 § Om Kronofogdemyndigheten har begärt bistånd i en annan medlemsstat, ska myndigheten

1. så snart den får del av relevanta upplysningar i det mål som ligger till grund för en begäran om indrivning vidarebefordra dessa upplysningar till den andra myndigheten,

2. om fordran, den ursprungliga exekutionstiteln eller det enhetliga dokumentet blir föremål för om- eller överprövning, underrätta den andra myndigheten om vad om- eller överprövningen avser,

3. omedelbart underrätta den andra myndigheten om en ändring eller återkallelse av en begäran om indrivning och skälen för ändringen eller återkallelsen, och

4. upplysa den andra myndigheten om eventuella åtgärder som har vidtagits i Sverige och som skulle kunna avbryta, skjuta upp eller förlänga preskriptionstiden.

5 § Om Kronofogdemyndigheten har utsett en tjänsteman att utföra en sådan uppgift som avses i 9 § lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen, ska myndigheten utfärda skriftligt tillstånd att utföra denna uppgift. Tillståndet ska innehålla identifieringsuppgifter och uppgift om befattning.

6 § Kronofogdemyndigheten ska betala sådan ersättning som den andra medlemsstaten kan vara berättigad till för kostnader eller förluster som uppstår på grund av åtgärder som har vidtagits av den anmodade myndigheten och som bedöms vara ogrundade av skäl som är hänförliga till

- fordrans riktighet, eller
- giltigheten hos det dokument som medger verkställighetsåtgärder eller säkerhetsåtgärder och som har utfärdats av en svensk domstol eller annan svensk myndighet.

7 § Om det uppkommer rest på grund av växling till svenska kronor av ett belopp som varit avsett att täcka en fordran som är föremål för bistånd med indrivning eller därför att en myndighet i den andra staten eller bank eller annan som förmedlat betalningen har gjort avdrag för kostnader, faller restbeloppet bort.

Bistånd i Sverige åt en annan medlemsstat

8 § Om Kronofogdemyndigheten har tagit emot en begäran om bistånd, ska myndigheten

1. omedelbart underrätta den andra myndigheten om de åtgärder som vidtas med anledning av en begäran om delgivning,
2. snarast underrätta den andra myndigheten om eventuella åtgärder som vidtas med anledning av en begäran om indrivning,
3. om en berörd part gör gällande att preskription har inträtt eller på annat sätt bestrider fordran, den ursprungliga exekutionstiteln eller det enhetliga dokumentet, upplysa den parten om att talan ska väckas vid behörig instans i den andra medlemsstaten och i enlighet med dess lagstiftning, och
4. upplysa den andra myndigheten om eventuella åtgärder som har vidtagits i Sverige och som skulle kunna avbryta, skjuta upp eller förlänga preskriptionstiden.

Ersättning för bistånd i vissa fall

9 § I fråga om ersättning för bistånd med indrivning får Kronofogdemyndigheten komma överens med den behöriga myndigheten i den andra medlemsstaten om ersättning som är anpassad till det enskilda fallet, om indrivningen

- är förenad med särskilt stora svårigheter eller kostnader, eller
- avser organiserad brottslighet.

Synpunkter från Skatteverket om borgenärsuppgifter

10 § Om en fråga om någon sådan åtgärd som avses i lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter tas upp av den anmodade myndigheten i en annan medlemsstat, ska Kronofogdemyndigheten inhämta Skatteverkets synpunkter och vidarebefordra dessa till den anmodade myndigheten.

Skatteverket ansvarar för kostnader som en svenska myndighet kan vara skyldig att betala på grund av åtgärder som avses i första stycket.

Statistikuppgifter m.m. till Europeiska kommissionen

11 § Kronofogdemyndigheten ska till Europeiska kommissionen lämna de statistikuppgifter och andra upplysningar som avses i artikel 27.1 och 2 i direktiv 2010/24/EU.

Bemyndigande

12 § Kronofogdemyndigheten får meddela

1. ytterligare föreskrifter om verkställighet av lagen (2011:1537) om bistånd med indrivning av skatter och avgifter inom Europeiska unionen, och

2. föreskrifter om verkställighet av denna förordning.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen

Utdrag ur

Artikel 3

Sakområden

1. Denna förordning skall tillämpas på all lagstiftning om de grenar av den sociala tryggheten som rör

- a) förmåner vid sjukdom,
- b) förmåner vid moderskap och likvärdiga förmåner vid faderskap,
- c) förmåner vid invaliditet,
- d) förmåner vid ålderdom,
- e) förmåner till efterlevande,
- f) förmåner vid olycksfall i arbetet och arbetssjukdom,
- g) dödsfallsersättningar,
- h) förmåner vid arbetslöshet,
- i) förmåner vid förtida pensionering,
- j) familjeförmåner.

2. Om inte annat föreskrivs i bilaga XI skall denna förordning tillämpas på alla allmänna och särskilda system för social trygghet, oavsett om de är avgiftsfinansierade eller inte, och system där en arbetsgivares eller en redares skyldigheter regleras.

3. Denna förordning skall också tillämpas på de särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner som omfattas av artikel 70.

4. Bestämmelserna i avdelning III skall dock inte påverka tillämpningen av medlemsstaternas lagstiftning om redares ansvar.

5. Denna förordning ska inte tillämpas på

- a) socialhjälp och medicinsk hjälp, eller
- b) förmåner, avseende vilka en medlemsstat påtar sig ansvaret för personskador och lämnar ersättning, exempelvis förmåner till offer för krig och militära aktioner eller deras följder, offer för brott, mord eller terroristdåd, offer för skador som vållats av medlemsstatens tjänstemän under deras tjänsteutövning eller offer som har lidit skada av politiska eller religiösa skäl eller på grund av sin härkomst.

Artikel 84

Uppbörd av avgifter och återkrav av förmåner

1. Uppbörd av avgifter som skall betalas till en institution i en medlemsstat samt återkrav av icke berättigade förmåner som utgetts av en institution i en medlemsstat, får göras i en annan medlemsstat i enlighet med de förfaranden och med de garantier och förmånsrätter som gäller för uppbörd av avgifter och för återkrav av icke berättigade förmåner som utgetts av motsvarande institution i den sistnämnda medlemsstaten.
2. Verkställbara beslut från domstolar och förvaltningsmyndigheter om uppbörd av avgifter, räntor och alla andra kostnader eller om återkrav av icke berättigade förmåner som utgetts enligt lagstiftningen i en medlemsstat skall på begäran av den behöriga institutionen erkännas och verkställas i en annan medlemsstat, inom ramen för och i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i den sistnämnda medlemsstatens lagstiftning eller i enlighet med andra förfaranden som är tillämpliga på liknande beslut i nämnda stat. Sådana beslut skall förklaras vara verkställbara i den medlemsstaten om detta krävs enligt lagstiftningen eller andra förfaranden som tillämpas i denna medlemsstat.
3. Vid indrivning, konkurs- och förlikningsförfaranden skall de fordringar en medlemsstats institution har i en annan medlemsstat omfattas av samma förmånsrätter som gäller för fordringar av samma slag i den sistnämnda medlemsstaten enligt dess lagstiftning.
4. Förfarandena för tillämpning av denna artikel, inklusive vilka kostnader som skall ersättas, skall regleras genom tillämpningsförfordningen eller, vid behov och som en kompletterande åtgärd, genom överenskommelser mellan medlemsstaterna.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen

Utdrag ur

Artikel 75

Definitioner och allmänna bestämmelser

1. I detta avsnitt avses med

–*fordran*: alla fordringar som gäller avgifter eller förmåner som felaktigt utbetalats eller tillhandahållits, inklusive ränta, böter, administrativa påföljder och alla andra avgifter och kostnader i samband med fordran i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat som gör fordran gällande,

–*sökande part*: i fråga om varje medlemsstat, varje institution som lämnar en begäran om information, underrättelse eller indrivning avseende en fordran enligt definitionen ovan,

–*anmodad part*: i fråga om varje medlemsstat, varje institution till vilken en begäran om information, delgivning eller indrivning kan lämnas.

2. Begäranden och därmed förbundna meddelanden mellan medlemsstaterna ska i allmänhet lämnas via utsedda institutioner.

3. Praktiska genomförandeåtgärder, bland annat sådana som rör artikel 4 i tillämpningsförordningen och fastställandet av en lägsta tröskel för de belopp för vilka en begäran om indrivning kan lämnas, ska antas av administrativa kommissionen.

Artikel 76

Begäran om upplysningar

1. På framställan av den sökande parten ska den anmodade parten tillhandahålla alla upplysningar som skulle kunna vara av betydelse för den sökande parten vid indrivningen av dess fordran.

För att inhämta de upplysningarna ska den anmodade parten utöva sina befogenheter enligt bestämmelserna i de lagar eller andra författningar som gäller indrivning av liknande fordringar som uppkommit i den egna medlemsstaten.

2. Begäran om upplysningar ska innehålla uppgift om namn, senast kända adress och alla andra uppgifter som är relevanta för identifieringen av den berörda juridiska eller fysiska person som de begärda upplysningarna avser samt vilken typ av fordran och vilket fordringsbelopp som begäran avser.

3. Den anmodade parten ska inte vara skyldig att tillhandahålla upplysningar

- a) som den inte skulle kunna erhålla i syfte att driva in liknande fordringar som uppkommit i den egna medlemsstaten,
- b) som skulle röja kommersiella, industriella eller professionella hemligheter, eller
- c) som om de lämnas ut skulle kunna vara till skada för säkerheten eller strida mot allmän ordning i den medlemsstaten.

4. Den anmodade parten ska informera den sökande parten om skälen till att den inte efterkommer en begäran om upplysningar.

Artikel 77

Delgivning

1. Den anmodade parten ska på framställan av den sökande parten, och i enlighet med gällande regler om delgivning av motsvarande dokument eller beslut i den egna medlemsstaten, delge mottagaren alla dokument och beslut, även av juridisk art, som kommer från den sökande partens medlemsstat och som gäller en fordran och/eller indrivning av denna fordran.

2. En begäran om delgivning ska innehålla uppgift om namn, adress och andra för identifiering relevanta uppgifter som den sökande parten normalt har tillgång till, vilken typ av dokument eller beslut som ska delges och vilket ärende det gäller, om så är nödvändigt namn, adress och alla andra uppgifter som är relevanta för identifieringen av den gäldenär och den fordran till vilka dokumentet eller beslutet hänför sig, samt alla övriga användbara upplysningar.

3. Den anmodade parten ska utan dröjsmål underrätta den sökande parten om de åtgärder som har vidtagits med anledning av dess begäran om delgivning, och särskilt om vilket datum instrumentet eller beslutet skickades till mottagaren.

Artikel 78

Begäran om indrivning

1. En begäran om indrivning av en fordran som den sökande parten riktar till den anmodade parten ska åtföljas av en officiell eller bestyrkt kopia av den exekutionstitel för indrivning som har utfärdats i den sökande partens medlemsstat samt, i förekommande fall, av andra handlingar, i original eller i form av bestyrkt kopia, som behövs för indrivningen.

2. Den sökande parten får begära indrivning endast om

- a) fordran och/eller exekutionstiteln för indrivning inte bestrids i den egna medlemsstaten, utom i de fall då artikel 81.2 andra stycket i tillämpningsförordningen tillämpas,
- b) den i sin egen medlemsstat har genomfört de lämpliga indrivningsförfaranden som kan tillämpas på grundval av den exekutionstitel som avses i punkt 1, och om de vidtagna åtgärderna inte kommer att leda till full betalning av fordran,
- c) den preskriptionsfrist som föreskrivs i den egna lagstiftningen inte har löpt ut.

3. I en begäran om indrivning ska anges

- a) namn och adress och andra relevanta uppgifter som behövs för identifiering av den berörda fysiska eller juridiska personen och/eller tredje man som innehar dennes tillgångar,
- b) namn, adress och andra uppgifter som är relevanta för identifieringen av den sökande parten,
- c) en hänvisning till den exekutionstitel för indrivning som har utfärdats i den sökande partens medlemsstat,
- d) fordrans art och belopp, inklusive kapitalfordran, ränta, böter, administrativa påföljder och alla andra avgifter och kostnader, med beloppet angivet i valutan i den sökande och den anmodade partens medlemsstater,
- e) datum då den sökande och/eller den anmodade parten delgav mottagaren exekutionstiteln,
- f) från och med vilken dag och under vilken period verkställighet är möjlig enligt gällande rättsregler i den sökande partens medlemsstat,
- g) alla övriga relevanta upplysningar.

4. Begäran om indrivning ska även innehålla en försäkran från den sökande parten om att villkoren i punkt 2 är uppfyllda.5.

Den sökande parten ska så snart den får vetskap om dessa vidarebefordra alla relevanta upplysningar till den anmodade parten om det ärende som ligger till grund för begäran om indrivning.

Artikel 79

Exekutionstitel för indrivning av en fordran

1. I enlighet med artikel 84.2 i grundförordningen ska en exekutionstitel för indrivning av en fordran direkt erkännas och automatiskt behandlas som en exekutionstitel för indrivning av en fordran av den anmodade partens medlemsstat.

2. Utan hinder av punkt 1 får en exekutionstitel för indrivning av en fordran vid behov och i enlighet med gällande bestämmelser i den anmodade partens medlemsstat godtas som, erkännas som, komp-

letteras eller ersättas med ett instrument som medger verkställighet inom den medlemsstatens territorium.

Medlemsstaterna ska sträva efter att inom tre månader från mottagandet av begäran om indrivning avsluta godtagandet, erkännandet, kompletteringen eller ersättningen, utom i de fall då det tredje stycket i denna punkt tillämpas. Medlemsstaterna får inte vägra att avsluta dessa åtgärder om exekutionstiteln är korrekt utformad. Den anmodade parten ska informera den sökande parten om skälen till att tremånadersperioden överskrids.

Om någon av dessa åtgärder skulle ge upphov till en tvist beträffande fordran och/eller den exekutionstitel som utfärdats av den sökande parten, ska artikel 81 i tillämpningsförordningen tillämpas.

Artikel 80

Betalningssätt och betalningsfrister

1. Fordringar ska drivas in i valutan i den anmodade partens medlemsstat. Den anmodade parten ska överföra hela det fordringsbelopp som den har drivit in till den sökande parten.

2. Den anmodade parten får, om gällande lagar och andra författningar i den egna medlemsstaten så medger, och efter samråd med den sökande parten, bevilja gäldenären en betalningsfrist eller godkänna ett avbetalningsförfarande. Den ränta som den anmodade parten uppbär med anledning av denna betalningsfrist ska också överföras till den sökande parten.

Från och med den dag då exekutionstiteln för indrivning av fordran direkt erkändes i enlighet med artikel 79.1 i tillämpningsförordningen eller godtogs, erkändes, kompletterades eller ersattes i enlighet med artikel 79.2 i tillämpningsförordningen, ska ränta påföras vid alla dröjsmål med betalningen enligt de lagar och andra författningar som gäller i den anmodade partens medlemsstat, vilken också ska överföras till den sökande parten.

Artikel 81

Bestridande av en fordran eller en exekutionstitel för indrivning av en fordran och bestridande av verkställighetsåtgärderna

1. Om en fordran och/eller en exekutionstitel för indrivning av en fordran som utfärdats i den sökande partens medlemsstat under indrivningsförfarandets gång bestrids av en berörd part, ska denna part överlämna ärendet till de behöriga myndigheterna i den sökande partens medlemsstat i enlighet med de rättsregler som gäller i den medlemsstaten. Den sökande parten ska utan dröjsmål underrätta den anmodade parten om denna åtgärd. Den berörda parten får också informera den anmodade parten om åtgärden.

2. Så snart som den anmodade parten har tagit emot den underrättelse eller den information som avses i punkt 1, antingen från den sökande parten eller från den berörda parten, ska den skjuta upp verkställigheten i avvaktan på det beslut som den behöriga myndig-

heten fattar i detta ärende, såvida inte den sökande parten begär något annat enligt andra stycket i den här punkten. Om den anmodade parten anser det nödvändigt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 84 i tillämpningsförordningen, får den vidta säkerhetsåtgärder för att säkerställa indrivningen, om gällande bestämmelser i lagar eller andra författningar i den egna medlemsstaten medger ett sådant förfarande för liknande fordringar.

Utän hinder av första stycket får den sökande parten, i enlighet med gällande lagar, andra författningar och förvaltningspraxis i den egna medlemsstaten, begära att den anmodade parten driver in en fordran som bestrids, i den mån som gällande lagar och andra författningar i den anmodade partens medlemsstat medger en sådan åtgärd. Om tvisten senare avgörs till gäldenärens fördel, ska den sökande parten ansvara för återbetalningen av hela det indrivna beloppet och eventuell upplupen ersättning enligt gällande lagstiftning i den anmodade partens medlemsstat.

3. Om bestridandet gäller verkställighetsåtgärder som vidtas i den anmodade partens medlemsstat ska ärendet hänskjutas till den behöriga myndigheten i den medlemsstaten i enlighet med dess lagar och andra författningar.

4. Om den behöriga myndighet till vilket ärendet har hänskjutits i enlighet med punkt 1 är en allmän domstol eller en förvaltningsdomstol, ska denna domstols beslut, om det är gynnsamt för den sökande parten och medger indrivning av fordran i den sökande partens medlemsstat, utgöra ”exekutionstiteln för indrivning” i enlighet med artiklarna 78 och 79 i tillämpningsförordningen, och indrivningen av fordran ska genomföras på grundval av detta beslut.

Artikel 82

Begränsning av bistånd

1. Den anmodade parten ska inte vara skyldig att

a) bevilja det bistånd som avses i artiklarna 78–81 i tillämpningsförordningen om indrivningen av fordran på grund av gäldenärens situation skulle medföra allvarliga ekonomiska eller sociala svårigheter i den anmodade partens medlemsstat, under förutsättning att gällande lagar och andra författningar i den anmodade partens medlemsstat medger en sådan åtgärd för liknande nationella fordringar,

b) bevilja det bistånd som avses i artiklarna 76–81 i tillämpningsförordningen om den ursprungliga begäran enligt artiklarna 76–78 i tillämpningsförordningen avser fordringar som är äldre än fem år, räknat från den tidpunkt då exekutionstiteln för indrivning utfärdats i enlighet med gällande lagar, andra författningar och förvaltningspraxis i den sökande partens medlemsstat vid tidpunkten för begäran. I de fall då fordran eller exekutionstiteln bestrids ska denna tidsfrist emellertid börja löpa från och med den tidpunkt då den sökande

partens medlemsstat fastställer att fordran eller exekutionstiteln för indrivning av fordran inte längre får bestridas.

2. Den anmodade parten ska informera den sökande parten om skälen till att den inte efterkommer en begäran om bistånd.

Artikel 83

Preskriptionstid

1. Frågor om preskriptionstid ska regleras enligt följande:

- a) Genom gällande lagstiftning i den sökande partens medlemsstat i den mån de gäller fordran och/eller exekutionstiteln för fordran.
- b) Genom gällande lagstiftning i den anmodade partens medlemsstat vad gäller verkställighetsåtgärder i den anmodade medlemsstaten.

Preskriptionstiden ska, i enlighet med gällande lagstiftning i den anmodade partens medlemsstat, börja löpa från och med tidpunkten för direkt erkännande, eller från och med tidpunkten för godkännande, erkännande, kompletterande eller ersättande i enlighet med artikel 79 i tillämpningsförordningen.

2. Åtgärder som vidtas av den anmodade parten vid indrivning av fordringar i enlighet med en begäran om bistånd som, om de hade vidtagits av den sökande parten, skulle ha lett till att preskriptionstiden uppsköts eller avbröts i enlighet med gällande bestämmelser i den sökande partens medlemsstat, ska anses ha vidtagits i den senare medlemsstaten vad gäller denna verkan.

Artikel 84

Säkerhetsåtgärder

På en motiverad begäran från den sökande parten ska den anmodade parten vidta säkerhetsåtgärder för att säkerställa indrivningen av en fordran, om detta medges enligt gällande bestämmelser i lagar eller andra författningar i den anmodade partens medlemsstat.

Vid tillämpningen av första stycket ska de bestämmelser och förfaranden som anges i artiklarna 78, 79, 81 och 82 i tillämpningsförordningen även gälla.

Artikel 85

Kostnader som uppstår i samband med indrivning

1. Den anmodade parten ska från den berörda fysiska eller juridiska personen driva in och behålla ersättning för alla de kostnader som är förknippade med indrivningen och som den åsamkats, enligt lagar och andra författningar som gäller för liknande fordringar i den anmodade partens medlemsstat.

2. Det ömsesidiga bistånd som lämnas vid tillämpningen av detta avsnitt ska i regel vara kostnadsfritt. Vid indrivningar som medför särskilda svårigheter och är förbundna med mycket stora kostnader får

de sökande och de anmodade parterna komma överens om särskilda former för återbetalning anpassade till de enskilda fallen.

3. Den sökande partens medlemsstat ska förbli betalningsskyldig gentemot den anmodade partens medlemsstat för alla kostnader och förluster som uppkommer på grund av åtgärder som anses vara ogrundade, antingen vad gäller fordringens riktighet eller giltigheten av den handling som utfärdats av den sökande parten.

Artikel 97

Offentliggörande och ikraftträdande

Denna förordning ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Den ska träda i kraft den 1 maj 2010.